

รายงานผลการศึกษการติดตามประเมินผล
ระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัด
และกลุ่มจังหวัด

เสนอต่อ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

จัดทำโดย

สถาบันยุทธศาสตร์ภาคตะวันออกเฉิยงเหนือ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 78 (2) รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการจัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

1.2 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการปรับปรุงการบริหารราชการส่วนภูมิภาคให้ชัดเจนขึ้นและสามารถบริหารราชการแบบบูรณาการได้ดียิ่งขึ้น โดยกำหนดให้จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายให้จังหวัดยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณได้ โดยให้ถือว่าจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดซึ่งเป็นความร่วมมือตกลงกันระหว่างส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน เพื่อให้มีการดำเนินการพัฒนาจังหวัดที่ตอบสนองต่อประชาชนในพื้นที่โดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละจังหวัด รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของอำเภอให้ชัดเจนและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

1.3 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 กำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) และคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยคำนึงถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด รวมตลอดถึงความพร้อมของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ ทั้งนี้ ให้แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดมีระยะเวลาสี่ปี นอกจากนี้ยังกำหนดให้การบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการต้องคำนึงถึงการสร้างโอกาสและส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและการแก้ไขปัญหาาร่วมกันเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.4 คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ก.น.จ.) ได้กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนพิจารณา กลั่นกรอง และให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และค่าของงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ตามที่มอบหมาย โดยมีเลขาธิการ ก.พ.ร. เป็นกรรมการและเลขานุการ และสำนักงาน ก.พ.ร. ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของ ก.น.จ.

สถาบันยุทธศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นหน่วยงานซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549-2555 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งระบบการบริหารงานและติดตามผลเป็นอย่างดี จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเกิดปัญหาอุปสรรค

หรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดทำแผนพัฒนา เช่น การประชุมปรึกษาหารือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งการสื่อสารทำความเข้าใจกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ความสอดคล้องของแผนพัฒนากับนโยบาย เป็นต้น จึงควรมีการติดตามประเมินผลสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัด 76 จังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งระบบการบริหารจัดการและกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อทราบถึงปัญหา อุปสรรค หรือข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดทำ การประชุมปรึกษาหารือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 รวมทั้งการสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานกลางกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
- 2) เพื่อติดตามประเมินผลสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัด 76 จังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด โดยพิจารณาตามประเด็นยุทธศาสตร์หรือการพัฒนาที่มีความสำคัญ ได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรม ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ซึ่งสามารถนำมาจัดทำเป็นตัวอย่างที่ดี (Best Practices) ได้
- 3) เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดต่อไป

1.3. ขอบเขต/วิธีดำเนินการ

การพัฒนาระบบติดตามประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด คณะผู้ศึกษาได้วางแนวทางในการดำเนินการ โดยกำหนดกิจกรรมหลักไว้ ดังนี้

- 1) กำหนดแบบฟอร์ม (Template) ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำแผนฯ ได้อย่างครบถ้วน
- 2) ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ 76 จังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด โดยอาจใช้กระบวนการต้องแบบสอบถาม การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) การเก็บข้อมูลเชิงเอกสาร เป็นต้น และ
 - (1) สรุปและนำเสนอผลการประเมินให้สำนักงาน ก.พ.ร. ทราบ โดยพิจารณาตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญจากแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เช่น ด้านการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรม ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เป็นต้น
 - (2) คัดเลือกตัวอย่างที่ดี (Best Practices) จากการประเมินผลของแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดของแต่ละภาคในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์
- 3) เดินทางลงพื้นที่ทั้ง 4 ภาค (ภาคกลางและตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้) ร่วมกับทีมบูรณาการกลาง (สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน ก.พ.ร.) เพื่อสอบถามผลการประเมิน
- 4) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำเสนอผลการศึกษาให้กับทีมบูรณาการกลางเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอย่างเหมาะสมต่อไป

1.4 กลุ่มเป้าหมาย

76 จังหวัด และ 18 กลุ่มจังหวัด

1.5 สถานที่ดำเนินการ กรุงเทพมหานคร/ต่างจังหวัด

1.6 ผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่คาดหวัง

การดำเนินโครงการนี้คาดว่าจะได้ผลผลิตและผลลัพธ์ ดังนี้

1) ผลผลิต

(1) แบบฟอร์ม (Template) ที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

(2) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำเสนอผลการศึกษาให้กับทีมบูรณาการกลาง

(3) การสอบทานผลการประเมินของทีมบูรณาการกลาง

(4) รายงานผลการศึกษาดูตามประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

(Final Report)

2) ผลลัพธ์

ทีมบูรณาการกลางสามารถนำผลที่ได้รับจากการศึกษาไปสร้างความเข้าใจ ประยุกต์ใช้ และให้คำแนะนำกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในการจัดทำและทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดในอนาคต

1.7 การวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

1) ตัวชี้วัดผลผลิต

(1) แบบฟอร์ม (Template) ที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด จำนวน 1 ชุด

(2) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำเสนอผลการศึกษาให้กับทีมบูรณาการกลาง จำนวน 1 ครั้ง

(3) การลงพื้นที่ในแต่ละภาค ๆ ละ 1 ครั้ง รวม 4 ครั้ง เพื่อสอบทานผลการประเมินของทีมบูรณาการกลาง

(4) รายงานผลการศึกษาดูตามประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์ (Final Report) จำนวน 1 ฉบับ

2) ตัวชี้วัดผลลัพธ์

แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

1.8 แผนการดำเนินโครงการ

ดำเนินการภายในเดือนสิงหาคม 2555 – มีนาคม 2556 โดยที่คณะผู้ศึกษามีแผนการดำเนินโครงการรายเดือน ดังนี้

ตารางที่ 1-1 แผนการดำเนินโครงการ

กิจกรรม/ระยะเวลา	ส.ค. 55	ก.ย. 55	ต.ค. 55	พ.ย. 55	ธ.ค. 55	ม.ค. 56	ก.พ. 56	มี.ค. 56
1) กำหนดแบบฟอร์ม (Template) ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดทำแผนฯ ได้อย่างครบถ้วน	—							
2) ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ 76 จังหวัด 18 กลุ่ม จังหวัด โดยอาจใช้กระบวนการแบบสอบถาม การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) การเก็บข้อมูลเชิงเอกสาร เป็นต้น และ (2.1) สรุปและนำเสนอผลการประเมินให้สำนักงาน ก.พ.ร. ทราบ โดยพิจารณาตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญจากแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เช่น ด้านการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรม ด้านการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เป็นต้น (2.2) คัดเลือกตัวอย่างที่ดี (Best Practices) จากการประเมินผลของ แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดของแต่ละภาคในแต่ละ ประเด็นยุทธศาสตร์		—						
3) เดินทางลงพื้นที่ทั้ง 4 ภาค (ภาคกลางและตะวันออก ภาคเหนือ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้) ร่วมกับทีมบูรณาการกลาง (สำนัก งบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน ก.พ.ร.) เพื่อสอบถามผล การประเมิน			—	—				
4) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อนำเสนอผลการศึกษาให้กับทีมบูรณา การกลางเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอย่างเหมาะสม ต่อไป					—	—	—	
5) จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report)								—

บทที่ 2

แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในการศึกษารวบรวมข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและพัฒนากลุ่มจังหวัด คณะที่ปรึกษาได้ศึกษาแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งแสดงในระเอียดดังนี้

2.1 หลักการ

2.1.1 ให้นำนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากภาค (ซึ่งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ได้เห็นชอบ) รวมถึงยุทธศาสตร์รายสาขา เช่น ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม แนวทางการพัฒนาการเกษตร เป็นต้น และในส่วนของจังหวัดให้บรรจุแผนงานด้านความมั่นคงไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดด้วย ตลอดจนผลการศึกษาของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบหลักในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

2.1.2 มุ่งเน้นการทำงานแบบเครือข่ายร่วมกันทุกภาคส่วนโดยคำนึงความพร้อมของทุกภาคส่วน โดยให้พิจารณาความพร้อมของส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคในการบูรณาการแผนงาน/โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่กำหนดไว้ และความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินโครงการพัฒนาร่วมระหว่างจังหวัด/กลุ่มจังหวัดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือโครงการพัฒนาร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดโดยสมัครใจ ตลอดจนความพร้อมของภาคเอกชนของแต่ละพื้นที่ในการสนับสนุนหรือร่วมลงทุนกับภาครัฐในการจัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

2.1.3 รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด

จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องมีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น ในจังหวัด โดยให้ใช้กระบวนการประชาคมชุมชน เพื่อพิจารณาปัญหาและความต้องการของประชาชน รวมทั้งนำข้อมูลตามแผนชุมชนมาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดด้วย

2.1.4 ให้ความสำคัญกับกลุ่มจังหวัด

จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องให้ความสำคัญในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้มากขึ้นซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาและกระจายความเจริญเติบโตระหว่างจังหวัด และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในแต่ละพื้นที่ของแต่ละจังหวัดได้

2.2 ขอบเขตของแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

2.2.1 ขอบเขตของแผนพัฒนาจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัดเป็นแผนที่มุ่งการพัฒนาจังหวัดแบบองค์รวมที่ครอบคลุมทุกมิติในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความมั่นคง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและอาชีพซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในจังหวัด

2.2.2 ขอบเขตของแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดจะเป็นแผนที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มจังหวัดและนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้กลุ่มจังหวัด

2.3 แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด จะต้องคำนึงถึงแนวทาง ดังนี้

2.3.1 ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาลแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค ยุทธศาสตร์รายสาขา และนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ รวมทั้งความสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2.3.2 คุณภาพของแผน

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มีคุณภาพ จะต้องผ่านกระบวนการเห็นชอบร่วมกันของทุกฝ่าย และแผนดังกล่าวจะต้องมีความชัดเจน ความเป็นเหตุเป็นผลของแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่สอดคล้อง เชื่อมโยงตั้งแต่วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จนถึงแผนงาน/โครงการ (Logical Framework) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) มีการกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสการพัฒนาชัดเจนทั้งในเชิงของขนาด และพื้นที่ พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและโอกาสพัฒนานั้น ๆ
- 2) มีวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายในเชิงปริมาณและคุณภาพที่ชัดเจน สะท้อนให้เห็นถึงการแก้ปัญหา และการใช้โอกาสในการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
- 3) มีประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผน โดยในการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์จะต้อง มีการหาข้อตกลงร่วมกันเพื่อยืนยันประเด็นยุทธศาสตร์นั้น ๆ และเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน
- 4) มีการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์
- 5) มีแผนงาน/โครงการ ตอบสนองกับแนวทางพัฒนานั้น ๆ และมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ

2.4 แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

2.4.1 แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด รวมทั้งกรอบของแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

2.4.2 กำหนดโครงการที่จำเป็นต้องดำเนินการในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ และแสดงให้เห็นถึงบทบาทและความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในแต่ละโครงการชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน และสนับสนุนกันระหว่างกระทรวง กรม จังหวัด กลุ่มจังหวัด ท้องถิ่น และภาคธุรกิจเอกชน โดยกำหนดว่าโครงการใดที่ดำเนินการโดยกลุ่มจังหวัด/จังหวัด โครงการใดที่ดำเนินการโดยกระทรวง กรม โครงการใดที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือโครงการใดที่ดำเนินการโดยภาคธุรกิจเอกชนหรือร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และโครงการใดที่ดำเนินการโดยชุมชน เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวนำไปใช้ประกอบการจัดทำคำของบประมาณหรือจัดงบประมาณมาสนับสนุนและดำเนินการของหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดต่อไป

2.4.3 โครงการที่ดำเนินการโดยจังหวัด/กลุ่มจังหวัดตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดซึ่งจะจัดทำเป็นคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จะต้องอยู่ในแนวทางดังนี้

2.4.3.1 เป็นโครงการที่ต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด สำหรับโครงการของกลุ่มจังหวัดจำเป็นต้องมีการหารือและยอมรับร่วมกันของจังหวัดในกลุ่ม เพื่อสร้างความร่วมมือในการขับเคลื่อนและเป็นโครงการที่ให้ผลประโยชน์กับกลุ่มจังหวัด

2.4.3.2 ความจำเป็นของโครงการ ต้องเป็นโครงการที่ช่วยพัฒนาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และหากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหาย หรือเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนและสร้างรายได้ให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

2.4.3.3 ความเหมาะสมและเป็นไปได้ของโครงการ ต้องมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทั้งด้านเทคนิค (วิธีการหรือรูปแบบที่ใช้ในการดำเนินการ) ด้านกายภาพ (ความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงาน บุคลากร การบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการ) ด้านงบประมาณ (ความสมเหตุสมผลของวงเงินกับประโยชน์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ) ด้านระยะเวลาที่ดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบทางลบในการดำเนินโครงการ

2.4.3.4 ความคุ้มค่า ผลลัพธ์หรือประโยชน์ของโครงการที่คาดว่าจะได้รับทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง อาทิ จำนวนประชากร จำนวนเกษตรกร พื้นที่เพาะปลูก รายได้ ฯลฯ โดยเฉพาะในส่วนของผลประโยชน์ที่กระทบในส่วน of ประชาชนในพื้นที่

2.4.3.5 ลักษณะโครงการของจังหวัดที่จะนำมาจัดทำเป็นคำของบประมาณของจังหวัด

โครงการที่จะจัดทำเป็นคำของบประมาณของจังหวัด ต้องเป็นโครงการที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด และนำไปสู่การแก้ปัญหาของจังหวัด และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เช่น

1) การดำเนินเศรษฐกิจชุมชนหรือการพัฒนาพื้นที่ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาทิ โครงการที่สนับสนุนและส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพ การเพิ่มรายได้ และสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน การพัฒนาสินค้า OTOP

2) การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

3) การฟื้นฟูและพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด

4) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน ตัวอย่างเช่น การแก้ไขปัญหาหน้าท่วม หรือปัญหาภัยแล้ง การป้องกันภัยที่เกิดจากไฟฟ้า ดินถล่ม สึนามิ แผ่นดินไหว ฯลฯ เป็นต้น

5) การยกระดับคุณภาพชีวิต

6) ความมั่นคง ซึ่งเป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.4.3.6 ลักษณะโครงการของกลุ่มจังหวัดที่จะนำมาจัดทำเป็นคำของบประมาณของกลุ่มจังหวัด

โครงการที่จะจัดทำเป็นคำของบประมาณของกลุ่มจังหวัด ต้องเป็นโครงการที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด และเป็นโครงการที่แสดงถึงการบูรณาการและได้รับประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มจังหวัด เช่น

1) การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) อาทิ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและบริการ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

2) การพัฒนาคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร

3) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่เฉพาะหรือพื้นที่พิเศษ อาทิ กลุ่มการค้าชายแดน กลุ่มธุรกิจและสินค้าฮาลาล

4) การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนเพื่อเพิ่มการจ้างงาน และกระจายรายได้สู่ชุมชน

5) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.4.3.7 ลักษณะโครงการจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่ไม่ควรเสนอขอเป็นค่าของงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

1) พื้นที่ดำเนินการอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ หรือที่สาธารณะ เว้นแต่ได้รับอนุญาตหรือเห็นชอบจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

2) ไม่ควรก่อสร้างถนนที่เป็นการก่อสร้างเส้นทางใหม่ เว้นแต่เป็นการสร้างทางที่จะทำให้ ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดบรรลุผลได้อย่างแท้จริง

3) เป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนโดยตรง ยกเว้นในกรณีของครุภัณฑ์ที่จัดซื้อนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมภายใต้โครงการที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด

4) มีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการศึกษา ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ยกเว้นการฝึกอบรมด้านอาชีพและการศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญของพื้นที่ หรือการทำแผนแม่บทซึ่งมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ซึ่งต้องใช้องค์ความรู้จากสถาบันการศึกษา

5) เป็นโครงการในลักษณะของกิจกรรมย่อย (ควรมีการบูรณาการภารกิจหรือกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันเป็นโครงการเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรณีที่เป็นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำหรือสร้างทาง ควรจัดทำเป็นชุดโครงการ เช่น “โครงการพัฒนาแหล่งน้ำหรือทางเพื่อ...” โดยรวมกิจกรรมและพื้นที่ดำเนินการในการพัฒนาแหล่งน้ำ/ทาง มารวมไว้ในโครงการเดียวกัน ไม่ควรขอเป็น 1) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ หมู่บ้านโคกหมากมาย ตำบลหนองเหล็ก หรือ 2) โครงการถนน ค.ส.ล. บ้านยางน้อย ตำบลยางน้อย เป็นต้น)

6) เป็นโครงการบริการสาธารณะ หรือบริการประชาชนซึ่งเป็นภารกิจประจำของหน่วยงานราชการต่างๆ หรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่แล้ว เว้นแต่เป็นโครงการที่หน่วยงานนั้นไม่มีแผนดำเนินการและเป็นโครงการที่จะทำให้ประเด็นยุทธศาสตร์บรรลุผลอย่างแท้จริง

2.4.3.8 ข้อมูลรายละเอียดโครงการในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีดังนี้

1) โครงการจะต้องมีรายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่ ก.น.จ. กำหนด

2) โครงการจะต้องมีรายละเอียดประมาณการค่าใช้จ่ายที่ อ.ก.น.จ. ด้านแผนและด้านงบประมาณสามารถพิจารณาความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายได้ หากไม่มีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายและนำเสนอโครงการเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

3) กรณีเป็นการขออนุมัติงบประมาณ หรือรายจ่ายอื่นใดที่มีผลให้เกิดภาระด้านงบประมาณในลักษณะของค่าใช้จ่ายที่จะต้องตั้งงบประมาณทุกปี เช่น ค่าใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการ ด้านการบำรุงรักษา ให้จังหวัด/

กลุ่มจังหวัดแสดงถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในปีต่อไป รวมทั้งต้องมีร่างบันทึกข้อตกลงระหว่างจังหวัดกับหน่วยงานดังกล่าวในการขอตั้งงบประมาณ และการโอนทรัพยากรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการต่อไป

4) กรณีเป็นโครงการก่อสร้างจะต้องระบุความพร้อมของพื้นที่ดำเนินงานรวมทั้งรูปแบบรายการโดยสังเขป

5) การจัดทำโครงการจะต้องกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบโครงการที่เป็นหน่วยดำเนินโครงการนั้น

2.5 ขั้นตอนในการการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัด

ขั้นตอนที่ 1 ทบทวนสถานการณ์แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในการทบทวนแผนพัฒนาฯ ให้นำข้อเสนอของ อ.ก.น.จ. ด้านแผนและด้านงบประมาณของคณะที่เกี่ยวข้องตามหนังสือที่ได้แจ้งให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดทราบด้วยแล้ว มาประกอบการพิจารณา โดยผลจากการทบทวนอาจเป็นไปได้ ๒ กรณี ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1.1 กรณียืนยันแผนพัฒนาฯ เดิม

เมื่อ ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. ทบทวนและประเมินสถานการณ์ สภาพแวดล้อมภายนอกแล้วพบว่า ไม่มีผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ก็ให้มียืนยันแผนพัฒนาจังหวัด หรือแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดแล้วแต่กรณี และให้ดำเนินการในขั้นตอน ที่ 2 ต่อไป

1.2 กรณีที่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาฯ ในสาระสำคัญ

เมื่อ ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. ทบทวนและประเมินสถานการณ์ สภาพแวดล้อมภายนอกแล้วพบว่า มีผลกระทบต่อศักยภาพและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอย่างมีนัยสำคัญที่อาจทำให้ต้องเปลี่ยนยุทธศาสตร์ ขอให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการตามมาตรา 20 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ก.บ.จ. สำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด โดยอาจดำเนินการด้วยวิธีการใดหรือหลายวิธีเพื่อให้ทราบถึงความต้องการและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่ (ตามประกาศ ก.น.จ. เรื่อง วิธีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด)

2) ก.บ.จ. วิเคราะห์ผลสำรวจความต้องการและศักยภาพของประชาชน มาจัดทำเป็นข้อมูลความต้องการของประชาชนและศักยภาพในระดับจังหวัด และจัดส่งข้อมูลดังกล่าวให้ ก.บ.ก. ด้วย เพื่อไปใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

3) ก.บ.ก. ส่งแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้ ก.บ.จ. เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

4) ก.บ.จ. นำนโยบายของรัฐบาล แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชาติ และข้อมูลความต้องการของประชาชนและศักยภาพในระดับจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด มาวิเคราะห์และจัดทำร่างแผนพัฒนาจังหวัด

5) เมื่อ ก.บ.จ. ได้แผนพัฒนาจังหวัดแล้ว ให้ส่งผู้ว่าราชการจังหวัดนำแผนดังกล่าวไปประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัดเพื่อรับฟังความคิดเห็น และให้ ก.บ.จ. นำผลการประชุมและความคิดเห็นของที่ประชุมมาปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ (ให้นำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่ได้รับจาก ก.บ.ก. เข้ารับฟังความคิดเห็นพร้อมกันด้วย และเมื่อได้ผลการรับฟังความคิดเห็นแล้วให้ส่ง ก.บ.ก. เพื่อดำเนินการต่อไป)

ขั้นตอนที่ 2

ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. จัดส่งแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่ผ่านการทบทวนแล้ว ตามแบบ จ.๑ (กรณีจังหวัด) หรือแบบ กจ.๑ (กรณีกลุ่มจังหวัด) พร้อมทั้งรายละเอียดโครงการตามแผนพัฒนา จังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่จะขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ตามแบบฟอร์มที่ ก.น.จ. กำหนด ให้ ก.น.จ. (เฉพาะในส่วนของรายละเอียดโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่จะขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดส่งให้กับส่วนราชการโดยตรงด้วย)

ขั้นตอนที่ 3

3.1 อ.ก.น.จ. ด้านแผนและด้านงบประมาณ คณะที่ 1-5 พิจารณากลับกรองแผนพัฒนา จังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และให้ข้อสังเกตเพื่อให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดนำไปจัดทำรายละเอียดของ แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ ต่อไป

3.2 จัดประชุมร่วมระหว่างจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area) กับส่วนราชการ (Function) เพื่อ บูรณาการโครงการที่จังหวัด กลุ่มจังหวัดขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ (ฝ่ายเลขานุการ ก.น.จ. และ อ.ก.น.จ. ด้านแผนและด้านงบประมาณ คณะที่ ๑ - ๕ ดำเนินการร่วมกับสำนัก งบประมาณ) ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามข้อ ๓.๑ และข้อ ๓.๒ จะดำเนินการควบคู่กันไป

ขั้นตอนที่ 4

ก.บ.จ. และ ก.บ.ก. จัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด แผนปฏิบัติ ราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ตามข้อสังเกตของ อ.ก.น.จ. ด้านแผนและด้าน งบประมาณ และส่งให้ ก.น.จ. พิจารณาต่อไป

ขั้นตอนที่ 5

ก.น.จ. โดย อ.ก.น.จ. ด้านแผนและด้านงบประมาณ คณะที่ 1 - 5 พิจารณา กลับกรอง แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 โดยให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัด มาร่วมชี้แจง

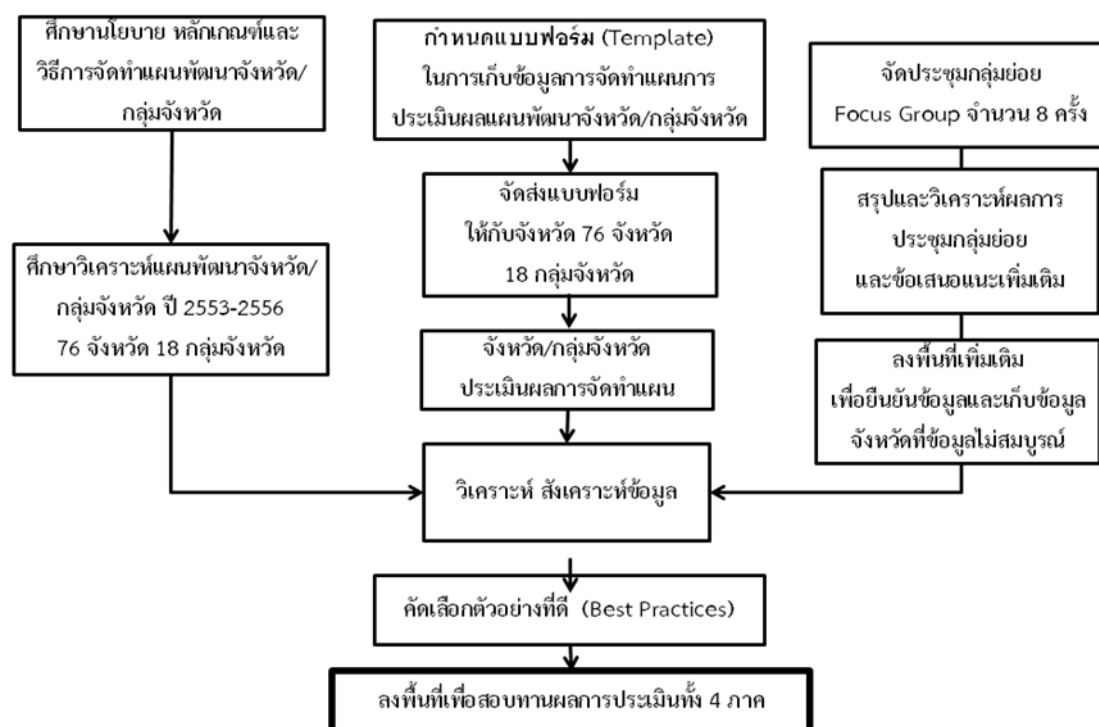
ขั้นตอนที่ 6

ก.น.จ. และคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และ แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด และ ก.น.จ. ส่งแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติ ราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด ซึ่งถือเป็นคำของบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้สำนักงบประมาณ

บทที่ 3

การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่เพื่อประเมินผลความสำเร็จ ของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในบทนี้กล่าวถึงรายละเอียดการดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ 76 จังหวัด 18 กลุ่มจังหวัด โดยใช้แบบสอบถาม การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และการเก็บข้อมูลเชิงเอกสาร เพื่อประเมินผลความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในรูปที่ 3-1

ภาพที่ 3-1 กระบวนการสำรวจและจัดเก็บข้อมูล

3.1 จัดเตรียมข้อมูลสำหรับการเก็บข้อมูลและการประชุม/สัมมนา

จากการจัดประชุม/สัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของภาคส่วนต่างๆ ทั้ง 4 ภูมิภาค รวมทั้งการจัดเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันกับจังหวัดที่ประสบความสำเร็จและได้รับรางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมประจำปี 2552 คณะผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์และจัดกลุ่มความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ เพื่อเป็นนำเสนอต่อผู้แทนภาคส่วนต่างๆ และใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดและรูปแบบการบริหารราชการแผ่นดินที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วม

1) ศึกษาทบทวนนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แนวทางและหลักเกณฑ์การพิจารณาทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่ม

จังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 รวมถึงการจัดทำและบริหารงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดังที่ได้แสดงรายละเอียดในบทที่ 2

2) กำหนดแบบฟอร์ม (Template) ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผลความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยคณะผู้ศึกษาได้จัดส่งเอกสารแบบฟอร์มไปยังพื้นที่ทั้ง 76 จังหวัด และ 18 กลุ่มจังหวัด

3) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนอกจากการส่งแบบฟอร์มให้กับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแล้ว คณะผู้ศึกษาจัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อสอบถามข้อมูลและรับฟังข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดทำแผนพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

3.2 การกำหนดแบบฟอร์ม (Template)

แบบฟอร์มการประเมินแบ่งเป็น 2 แบบฟอร์ม คือ แบบฟอร์มที่ 1 เป็นแบบฟอร์มเพื่อรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในภาพรวม และแบบฟอร์มที่ 2 เป็นแบบฟอร์มเพื่อนำเสนอรายละเอียดของโครงการที่โดดเด่น ในการกรอกแบบฟอร์ม จะมีทั้งการเลือกตอบแบบเช็ครายการ (Check List) และการเขียนข้อความเพื่ออธิบายและบรรยาย รวมทั้งการส่งหลักฐานและเอกสารประกอบตามความจำเป็นที่ระบุไว้ในแต่ละหัวข้อ ทั้งนี้ในแบบฟอร์มจะมีคำอธิบายความหมายนิยามศัพท์เฉพาะปรากฏอยู่ในแต่ละหัวข้อ ตามความจำเป็น แบบฟอร์มการประเมินนี้มีโครงสร้างของเนื้อหาที่ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รายงานตามแนวทางปฏิบัติจริงใน 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1) การจัดทำแผน ซึ่งในแบบฟอร์มจะประเมินในประเด็นความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล นโยบายของกลุ่มจังหวัด ปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และการประเมินคุณภาพของการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ แผนงานโครงการ และตัวชี้วัดความสำเร็จ

2) การประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยให้รายงานสภาพความเป็นจริงของการดำเนินงานตามแผนและความสำเร็จของแผนตามตัวชี้วัด เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ของแผน

3) ให้จังหวัดได้รายงานหรือนำเสนอแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการสำเร็จอย่างโดดเด่น ในส่วนนี้ให้จังหวัดนำเสนอโครงการตามกลุ่มประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ ด้านการเกษตร ด้านการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรม ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) โดยให้แต่ละจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดเลือกโครงการที่โดดเด่นที่สุดไม่เกิน 3 โครงการ

3.3 การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

การเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดทำและความสำเร็จของแผนพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น นอกจากข้อมูลที่ได้วิเคราะห์จากแบบฟอร์มที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดส่งกลับมาแล้ว คณะผู้ศึกษาได้จัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อสอบถามข้อมูลและรับฟังข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดทำและประเมินผลความสำเร็จของแผนพัฒนา รวมถึงเปิดโอกาสให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้นำเสนอโครงการที่โดดเด่นของแต่ละจังหวัด/กลุ่มจังหวัดอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ ครบถ้วนในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลต่อไป ในการจัดประชุมกลุ่มย่อยได้ดำเนินการทั้งหมด 8 ครั้ง เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 76 จังหวัดและ 18 กลุ่มจังหวัด มีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 458 คน รายละเอียดการจัดประชุมดังแสดงในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 จัดการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดทำแผนพัฒนาของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ภาค	สถานที่ จัดประชุม	วันที่	กลุ่มจังหวัด	จังหวัดที่เข้าร่วมประชุม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน	อุดรธานี	31 ต.ค. 55	ตอนบน 1	อุดรธานี เลย หนองคายหนองบัวลำภู บึงกาฬ
			ตอนบน 2	สกลนคร นครพนม มุกดาหาร
			ตอนกลาง	ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคามกาฬสินธุ์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง	นครราชสีมา	2 พ.ย. 55	ตอนล่าง 1	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์
			ตอนล่าง 2	อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร ศรีสะเกษ
ภาคเหนือตอนบน	เชียงใหม่	6 พ.ย. 55	ภาคเหนือตอนบน 1	เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน
			ภาคเหนือตอนบน 2	เชียงราย พะเยา น่าน แพร่
ภาคเหนือตอนล่าง	พิษณุโลก	7 พ.ย. 55	ภาคเหนือตอนล่าง 1	ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์
			ภาคเหนือตอนล่าง 2	กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี
ภาคกลางตอนบน	อยุธยา	12 พ.ย. 55	ภาคกลางตอนบน 1	นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี
			ภาคกลางตอนบน 2	ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง
			ภาคกลางตอนล่าง 1	กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี
ภาคกลางตอนล่าง และ ภาคตะวันออก	ชลบุรี	14 พ.ย. 55	ภาคกลางตอนล่าง	ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว
			ภาคกลางตอนล่าง 2	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร
			ภาคตะวันออก	จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง
ภาคใต้ตอนบน	สุราษฎร์ธานี	19 พ.ย. 55	ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี
			ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง
ภาคใต้ตอนล่าง	สงขลา	21 พ.ย. 55	ภาคใต้ชายแดน	นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา สตูล

3.4 กำหนดการการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อสอบถามข้อมูลและรับฟังข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดทำ
และความสำเร็จของแผนพัฒนา รวมถึงเปิดโอกาสให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้นำเสนอโครงการที่โดดเด่นของแต่ละ
จังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีกำหนดการดังนี้

08.-30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.30 น.	กล่าวเปิดการประชุม โดยผู้ว่าราชการจังหวัด
09.30 – 10.00 น.	การชี้แจงหลักการเหตุผล วัตถุประสงค์ และการดำเนินโครงการ โดย รศ.ดร. ลำปาง แม่นมาตย์ หัวหน้าโครงการฯ
10.00 – 10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.15 – 12.00 น.	แบ่งกลุ่มย่อย (ตามกลุ่มจังหวัด) เพื่อนำเสนอข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด การดำเนินโครงการตามแผนพัฒนา และการ ติดตามประเมินผลความสำเร็จของแผน

12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.30 น.	แบ่งกลุ่มย่อย (ตามกลุ่มจังหวัด) เพื่อนำเสนอข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การดำเนินโครงการตามแผนพัฒนา และการติดตามประเมินผลความสำเร็จของแผน (ต่อ)
14.30 – 14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 – 16.00 น.	จังหวัดและกลุ่มจังหวัดนำเสนอโครงการที่โดดเด่น และปัญหา/ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนา รวมทั้งพัฒนาระบบติดตามประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
16.00 – 16.30 น.	ปิดการประชุมสัมมนา

3.5 ประเด็นคำถามเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในกิจกรรมแบ่งกลุ่มย่อย

ในกิจกรรมแบ่งกลุ่มย่อย (ตามกลุ่มจังหวัด) เพื่อนำเสนอข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การดำเนินโครงการตามแผนพัฒนา และการติดตามประเมินผลความสำเร็จของแผนนั้น คณะผู้ศึกษาได้กำหนดประเด็นคำถามเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นดังนี้

(1) การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

1.1 กระบวนการจัดทำแผนทำอย่างไร

- 1) การประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดกับ
 - นโยบายรัฐบาล ท่านมีวิธีการดำเนินการอย่างไร
 - ความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ท่านทำอย่างไร
 - การกำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดทำแผนท่านทำอย่างไร
- 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการท่านทำอย่างไร
 - การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ท่านทำอย่างไร
 - การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ แผนงาน/โครงการ และผู้รับผิดชอบดำเนินการ ท่านทำอย่างไร

1.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ

- 1) การจัดทำแผนปฏิบัติการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ท่านมีกระบวนการดำเนินการอย่างไร
 - ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประกอบไปด้วยใครบ้าง
 - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างไร
 - การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบโครงการ การกำหนดตัวชี้วัด และการกำหนดเวลาสิ้นสุดโครงการทำอย่างไร

- สำนักงานจังหวัดมีวิธีการประสานงานความร่วมมือ ช่วยเหลือ และ
แก้ปัญหา การดำเนินโครงการ ของหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละโครงการ
อย่างไร

1.3 การติดตามและประเมินผล

- 1) จังหวัดมีกระบวนการในการดำเนินการติดตามและประเมินผลสำเร็จของโครงการ
อย่างไร
 - การติดตามความก้าวหน้าของโครงการทำอย่างไร
 - การรายงานผลการปฏิบัติงานของโครงการทำอย่างไร

1.4 ปัญหา อุปสรรคการจัดทำแผนงาน/โครงการมีอะไรบ้าง

(2) การประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (พ.ศ. 2553-2556)

- 2.1 จังหวัดมีการติดตาม ประเมินผลโครงการที่ได้รับงบประมาณในแต่ละปีอย่างไร (ให้ระบุ
กระบวนการประเมินของแต่ละจังหวัด) ให้ท่านระบุว่าโครงการที่ประสบผลสำเร็จของ
จังหวัดท่านเป็นโครงการด้านใด เช่นด้านการเกษตร ด้านท่องเที่ยว ด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ด้านอื่นๆ

2.2 ให้ท่านระบุว่า ความสำเร็จของแต่ละโครงการคืออะไร

2.3 ท่านเห็นว่าปัจจัยที่ทำให้โครงการเหล่านี้ประสบความสำเร็จ คืออะไรบ้าง

2.4 ให้ท่านระบุว่าโครงการที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ในจังหวัดของท่านเป็นโครงการทางด้านใด เป็นส่วนใหญ่

2.5 ท่านเห็นว่า สาเหตุของความไม่สำเร็จของการดำเนินโครงการ เป็นเพราะอะไร

- (3) ให้ท่านระบุว่าโครงการที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จ มีความโดดเด่นจนสามารถเป็นตัวอย่างให้การ
ดำเนินโครงการอื่นๆ ได้ในจังหวัดของท่านมีอะไรบ้าง (เลือกมาไม่เกินจังหวัดละ 3 โครงการ) (ให้ระบุ
ประเภทของโครงการ ตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความโดดเด่น)

(4) ให้ท่านเสนอความคิดเห็นในเรื่องต่อไปนี้

4.1 ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การนำแผนสู่การปฏิบัติ และ การติดตามประเมินผลความสำเร็จของแผน

- ปัญหาด้านกฎ ระเบียบ งบประมาณ
- ปัญหาในทางปฏิบัติทั้งระดับหน่วยงานและระดับพื้นที่
- ปัญหาอื่นๆ

4.2 ถ้าจะให้การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ประสบความสำเร็จ ท่านเห็นว่าควรดำเนินการ อย่างไร

- ระบุขั้นตอน กระบวนการที่สำคัญ ตามความคิดเห็นของท่าน
- ถ้าจะทำให้สำเร็จตามที่ท่านคิด ปัจจัยสำคัญ ที่ทั้งจังหวัดและรัฐบาลต้อง
ดำเนินการคืออะไร

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากเอกสารแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ข้อมูลจากแบบฟอร์ม (Template) และข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) คณะผู้ศึกษาจะนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และพัฒนาระบบติดตามประเมินผลความสำเร็จของแผน ซึ่งผลการวิเคราะห์จะแสดงรายละเอียดในบทที่ 4 ต่อไป

บทที่ 4

สรุปการประเมินแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

บทนำ

ในการประเมินแผนพัฒนาจังหวัดทั้ง 76 จังหวัดของประเทศ คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์จัดแยกผลของการวิเคราะห์เป็นลำดับขั้น กล่าวคือ ข้อมูลภาคสนามที่ได้จากแบบฟอร์มที่ส่งไปให้จังหวัดกรอกและการวิเคราะห์เอกสารแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดนำมารวบรวมวิเคราะห์และจัดทำเป็นข้อมูลของแต่ละจังหวัด แล้วจากนั้นทำข้อมูลแต่ละจังหวัดมาวิเคราะห์รวมเป็นรายภาค และจากผลของการวิเคราะห์รายภาค จึงนำมาวิเคราะห์เป็นภาพรวมของประเทศ ซึ่งผลการวิเคราะห์รายภาค ดังปรากฏในบทที่ 4

การนำเสนอในบทนี้เป็นการสังเคราะห์แผนยุทธศาสตร์จังหวัด เพื่อหาประเด็นสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และความเชื่อมโยงของแผน กับนโยบายรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และความเชื่อมโยงกับปัญหาเชิงพื้นที่ ตลอดจนวิธีการที่ดำเนินการจัดทำแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ การประเมินความสำเร็จของแผนฯ และปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่และข้อสังเกต ข้อเสนอแนะจากคณะผู้ศึกษา

ส่วนที่ 1 การสังเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

ส่วนที่ 1.1 การสังเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 จำแนกตามภูมิภาค

1. การสังเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1 ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นด้านการเป็นเมืองทางด้านการเกษตร เกษตรอินทรีย์ และบางจังหวัดก็นำจุดเด่นของพื้นที่ขึ้นมาเป็นแนวทางการพัฒนาทางด้านการเกษตร เช่น การวางกรอบให้จังหวัดเป็นผู้นำทางการผลิตข้าวหอมมะลิ ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและตอนกลาง ส่วนพันธกิจจะเน้นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการผลิตและผลผลิตทางด้านการเกษตร เช่น การสนับสนุนผลิตผลภาคเกษตรกรรม พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูปสินค้าการเกษตร เพิ่มผลผลิตเกษตรอินทรีย์ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร เช่น การกำหนดเขตการผลิตสินค้าทางการเกษตร และเน้นการตลาดสินค้าด้านการเกษตร เช่น การสร้างโอกาสทางให้กับผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดซึ่งจะเห็นได้ว่าลักษณะของยุทธศาสตร์มีลักษณะเฉพาะ แต่พันธกิจการพัฒนาผลผลิตทางด้านการเกษตร การบริหารจัดการและการตลาด ส่วนเป้าประสงค์จะเน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร สร้างตลาดให้กับสินค้าด้านการเกษตร และ พัฒนาการวิจัยทางด้านการเกษตร แปรรูปผลิตภัณฑ์และสร้างขีดความสามารถของจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรที่เน้นมี 5 ประการได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเกษตร เน้นการพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร โดยต้องการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาศักยภาพของเกษตรกร ส่งเสริมการรวมกลุ่มและความเข้มแข็งของเกษตรกรและผู้ประกอบการ การเพิ่มผลผลิตการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์ การบริหารจัดการทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการเกษตร พัฒนาพื้นที่การเกษตรและการถือครองที่ดินและบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ ระบบท่อส่งน้ำให้ได้มาตรฐาน พัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้าน

การเกษตรและการพัฒนาการระบบการตลาด โดยการประชาสัมพันธ์ เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและกระจายสินค้า การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานระบบกระจายสินค้า ส่วนตัวชีวิตนั้นพิจารณาจากการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้า เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่าตัวชีวิตไม่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันกับกลยุทธ์ที่วางไว้ กลยุทธ์เน้นตัวผู้ประกอบการ การบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ส่วนตัวชีวิตเน้นผลผลิต บรรจุภัณฑ์ และตราสินค้า 2) ยุทธศาสตร์การสร้างคุณค่าและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรโดยเน้นการวิจัยและปรับปรุงผลผลิตทางการเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าการเกษตร ยกระดับมาตรฐาน และประสิทธิภาพของการผลิต ผลผลิตทางการเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่ม ของสินค้าการเกษตร ส่วนตัวชีวิตเน้นการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตและมูลค่า ครีวเรือนของเกษตรกร ตัวชีวิตค่อนข้างมีความสัมพันธ์กับกลยุทธ์ แต่เป็นตัวชีวิตที่ไม่สามารถวัดได้จึงเป็นรูปธรรม เพราะกว้างมากและไม่มีจุดเน้นที่วัดได้ 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์ของ GAP สนับสนุนเกษตรอินทรีย์ พัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ และปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งกลยุทธ์สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นในการปลูกข้าวเจ้าหอมมะลิ ส่วนตัวชีวิตตัวชีวิตนี้เกี่ยวข้องกับผลผลิตและจำนวนพื้นที่เพาะปลูกข้าวหอมมะลิปลอดภัย GAP ที่เพิ่มขึ้น และร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายข้าวหอมมะลิที่ปลอดภัย ผลผลิตเกษตรที่เพิ่มขึ้น เกณฑ์รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย ร้อยละของจำนวนแปลงหรือฟาร์มที่ได้รับมาตรฐาน GAP ร้อยละและจำนวนผู้ประกอบการ/แปรรูปที่ผ่านการรับรองตามมาตรฐาน GAP/HACCP 4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร โดยส่งเสริมการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน สร้างสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีโอกาสทางการตลาดและส่งเสริมการตลาดและผลิตภัณฑ์ชุมชน กลยุทธ์ในกลุ่มนี้มุ่งเน้นการนำผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือ OTOP ออกมาสร้างมูลค่าเพิ่มและจัดจำหน่าย ส่วนตัวชีวิตเน้นการเพิ่มขึ้นของปริมาณการจำหน่ายข้าวหอมมะลิของโรงสี สถานประกอบการการแปรรูปสินค้าเกษตร ศูนย์ข้าวชุมชนเพิ่มขึ้น จำนวนผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับตัวชีวิต แต่มีข้อสังเกตว่าตัวชีวิตไม่วัดที่เป้าหมายโดยตรงคือการแปรรูปสินค้าเกษตร แต่ไปพิจารณาที่การจัดจำหน่าย สถานประกอบการ และผู้ประกอบการ 5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร เน้นการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม โดยเสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรเพื่อรองรับการขยายตัวสู่การส่งออก ส่งเสริมการแปรรูปและจัดจำหน่ายสินค้าการเกษตรในลักษณะของเกษตรอุตสาหกรรม ปรับโครงสร้างระบบการผลิตทางเกษตรและอุตสาหกรรม สนับสนุนอุตสาหกรรมด้านการเกษตรและการเกิดอุตสาหกรรมใหม่ การพัฒนาศักยภาพของสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการรายย่อยและการเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจชุมชน การสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตร สถาบันการเกษตรและวิสาหกิจชุมชน เพิ่มศักยภาพในการผลิต และการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน ลดต้นทุนการผลิตของสินค้าด้านการเกษตร ซึ่งกลยุทธ์เน้นที่การพัฒนาผู้ประกอบการ การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม ส่วนตัวชีวิตภาพรวม เช่นจำนวนร้อยละที่ลดลงของ ครีวเรือนที่ยากจนหรือมีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ดังนั้นตัวชีวิตจึงไม่สะท้อนถึงความสำเร็จของยุทธศาสตร์ เนื่องจากการกำหนดตัวชีวิตที่กว้างกว่าความสำเร็จตามยุทธศาสตร์

1.2 ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและได้เปรียบในด้านที่ตั้ง คือ เป็นจังหวัดที่ติดชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของการศึกษา ที่เชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมุ่งเน้นการค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่ง โดยมีพันธกิจในการส่งเสริมด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ พัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชน บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นการเกษตร ส่งเสริมอุตสาหกรรมทางการเกษตร สร้างเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน จะ

เห็นได้ว่าการกำหนดพันธกิจมีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ค่อนข้างมาก ยกเว้นการเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของการศึกษาและการคมนาคมขนส่ง ส่วนเป้าประสงค์ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ในภาคอุตสาหกรรมการผลิต การท่องเที่ยว พัฒนาการลงทุนและการค้าชายแดน และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เสริมสร้างโอกาสและพัฒนาการค้าชายแดน ซึ่งมีความสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์และพันธกิจ ส่วนเป้าประสงค์อื่น ๆ จะมีส่วนสัมพันธ์กันน้อย เช่น ส่งเสริมการมีงานทำ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีอาชีพมั่นคง และส่งเสริมทางการตลาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรม เพิ่มมูลค่าการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยมียุทธศาสตร์หลักได้แก่ 1) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และส่งเสริมการค้า การลงทุน** ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานด้านการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพิ่มศักยภาพและคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาแรงงานในจังหวัดให้มีศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม เพิ่มศักยภาพและยกระดับมาตรฐานแรงงาน ซึ่งเรื่องดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ นอกจากนี้ต้องการพัฒนากองทุน สถาบันการเงินและสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็ง ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการค้าและบริการให้มีความสามารถในการแข่งขัน ยกระดับมาตรฐานการผลิตและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในด้านการบริการ อุตสาหกรรม SMEs และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน จัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการค้า ส่งเสริมด้านการตลาด เช่น สร้างตราสัญลักษณ์และตราสินค้า เพิ่มช่องทางการตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้า แสวงหาตลาดด้านการค้าการลงทุนในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน/กลุ่มประเทศความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (GMS) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) จะเห็นได้ว่าการกำหนดกลยุทธ์ที่ครอบคลุมทุกเรื่อง ไม่ชัดเจนและไม่มีจุดเน้น (Focus) ซึ่งมีความยากในการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อสะท้อนถึงความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ ดังนั้น การกำหนดตัวชี้วัดจึงกว้างจนไม่สามารถสะท้อนความสำเร็จของยุทธศาสตร์ได้ เช่น มูลค่าการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การเพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุน รายได้ของจังหวัดเพิ่มขึ้น (GPP) และรายได้ของผู้ประกอบการ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาการเพิ่มขึ้นของรายได้ของครัวเรือนในหนึ่งปี จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนา ร้อยละของผู้ประกอบการ OTOP เครือข่ายวิสาหกิจและ SMEs ที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุน จำนวนชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนต่อปี จำนวนผู้ประกอบการในสาขาเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา จำนวนครั้งของกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ เช่น จำนวนศูนย์ ICT และตลาดออฟฟเวอร์ จำนวนกิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจที่จัดขึ้น และรายได้การจำหน่ายของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น

2) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม** เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและแปรรูปสินค้าเกษตร พัฒนาระบบมาตรฐานการผลิตและบริการสู่สากล เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานความปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิตสิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม ICT พัฒนาระบบการท่องเที่ยวห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมการผลิตและบริการให้เป็นมาตรฐาน และการส่งเสริมการตลาดด้านอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ส่วนตัวชี้วัดก็เช่นเดียวกัน วัดความสำเร็จในภาพใหญ่ซึ่งไม่เกิดจากยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการบริการ ระดับความสำเร็จในการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยเฉพาะ SMEs ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุน ด้านอุตสาหกรรม 3) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** พัฒนาปรับปรุงเส้นทางคมนาคมขนส่งให้มีมาตรฐานและปลอดภัย พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน และบรรเทาภัยทางน้ำ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการค้าการลงทุน ซึ่งยุทธศาสตร์นี้จะเป็นงานประจำมากกว่าจะกำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนั้นตัวชี้วัดจึงวัดกระบวนการมากกว่าวัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดจึงไม่สามารถสะท้อนความสำเร็จได้ เช่น พื้นที่และแหล่งน้ำด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น จำนวนถนนที่ได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพดี มีมาตรฐาน ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งของภูมิภาค มูลค่าการลงทุนด้านโลจิสติกส์ และโรงไฟฟ้าชีวมวล เป็นต้น

1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน การเชื่อมโยงผ้าไหมแพรวากับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผู้ประกอบการ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาด้านการตลาด ส่วนตัวชีวิตสะท้อนถึงความสำเร็จตามกลยุทธ์ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่าย OTOP จำนวนชนิดผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นของจังหวัดที่ได้รับการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ยื่นขอรับรอง และร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพต่อจำนวนผู้ประกอบการ เป็นต้น

1.4 ยุทธศาสตร์ด้านสังคมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำประเด็นทางด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนมาเป็นวิสัยทัศน์ของจังหวัดในมุมต่าง ๆ เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์เป็นเมืองน่าอยู่ โอกาสทางการศึกษา สร้างความเข้มแข็ง พัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และกีฬา เป็นต้น ส่วนพันธกิจการส่งเสริมคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จริยธรรม คุณธรรม พัฒนาการศึกษาระบบและนอกระบบ ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในทุกด้าน สร้างเสริมระบบชุมชนให้เข้มแข็ง การอนุรักษ์วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และเพิ่มโอกาสและความเข้มแข็งแก่เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส และเป้าประสงค์มุ่งเน้นเรื่องยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน พัฒนาด้านการศึกษา สุขภาพและการสร้างชุมชนเข้มแข็งและน่าอยู่ ตลอดจนยกระดับความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยมี 7 ยุทธศาสตร์หลักได้แก่ 1) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ** เน้นการพัฒนาและปรับปรุงสมรรถภาพประชากร พัฒนา ทักษะฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ มีอาชีพและส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม ส่วนตัวชีวิตไม่สัมพันธ์กับกลยุทธ์และไม่สะท้อนความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีตามเกณฑ์ จบฐ. จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ส่วนตัวชีวิต เช่น ร้อยละของผู้เข้ารับบริการฝึกอบรมด้านอาชีพสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ จำนวนผู้ว่างงาน ผู้ถูกเลิกจ้าง นักเรียน นักศึกษา ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สถานประกอบการ และมีอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ที่กระบวนกรมากกว่าความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ 2) **ยุทธศาสตร์สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้** ก็ยังเน้นการศึกษาในระบบโรงเรียนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบอยู่แล้ว ได้แก่ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในวัยเรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบและนอกระบบ การพัฒนาสถานศึกษาและระบบการให้บริการทางการศึกษา การยกระดับมาตรฐานด้านการศึกษา และการเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ เป็นต้น ส่วนตัวชีวิตยังสะท้อนการศึกษาในระบบโรงเรียน ยกเว้นร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ซึ่งก็สะท้อนความสำเร็จของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อันที่จริงแล้วจังหวัดต้องเน้นประชาชนที่อยู่นอกระบบการศึกษาซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และการศึกษาในระบบเป็นงานประจำของสถานบันการศึกษาดำเนินการอยู่แล้ว ไม่ควรนำมากำหนดยุทธศาสตร์ 3) **ยุทธศาสตร์การสร้างชุมชนเข้มแข็ง** เน้นความเข้มแข็งของชุมชน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งเสริมประชาธิปไตย ความสมานฉันท์ และความสามัคคีของคนในชุมชน แต่ตัวชีวิตกลับวัดการมีส่วนร่วม เช่น ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม ร้อยละของส่วนราชการจังหวัดและองค์กรส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น ส่วนตัวชีวิตที่ใช้ได้เช่นร้อยละของชุมชนเข้มแข็ง ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งที่เอาชนะยาเสพติด ร้อยละของจำนวนคดีที่ลดลง 4) **ยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่** คือ การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต พัฒนาแผนชุมชน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตลอดจนจัดระบบการดูแลและจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลยุทธ์ที่กำหนดไม่สะท้อนความเป็นเมืองน่าอยู่ ถึงแม้ว่าตัวชีวิตจะสัมพันธ์กับ

ความเป็นเมืองน่าอยู่เช่น ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับการสำรวจและผ่านเกณฑ์เป็นครัวเรือนอบอุ่น ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนชุมชนมีสภาพแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการที่ดี และร้อยละของผู้ด้อยโอกาสได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น เป็นต้น แต่ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ อาจจะสร้างความสำเร็จตามชีวิตได้ยาก ตัวชี้วัดกว้างและเป็นนามธรรมมากเกินไป

5) ยุทธศาสตร์บำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนามาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต สร้างค่านิยมจิตสำนึกและพัฒนาศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชน และส่งเสริมเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญา จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์เน้นที่ตัวบุคคล แต่ตัวชี้วัดกลับเน้นแหล่งทางวัฒนธรรม ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และกระบวนการ โดยพิจารณาความสำเร็จจากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ เช่นจำนวนโครงการส่งเสริมด้านวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนาที่ได้รับการสนับสนุน จำนวนเด็ก เยาวชนนักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่เข้ารับการอบรมศีลธรรมคุณธรรม และจริยธรรม และร้อยละของครัวเรือนที่ได้เข้าร่วมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนาและวัฒนธรรม เป็นต้น สะท้อนให้เห็นการกำหนดตัวชี้วัดที่มีหน่วยวิเคราะห์ที่ไม่สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ **6) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** โดยส่งเสริมให้ประชาชนดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ตัวชี้วัดก็พิจารณากระบวนการโดยดูจากจำนวน เช่น ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และจำนวนแผนงาน/โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหน่วยงาน เป็นต้น **7) ยุทธศาสตร์การสาธารณสุข เน้นการส่งเสริมการดูแลสุขภาพ** โดยส่งเสริมประชาชนให้มีความสุขอนามัยที่ดี ฟังตนเองได้ ส่งเสริมให้ประชาชนเล่นกีฬาและออกกำลังกาย ลด ละ เลิก พฤติกรรมสุ่มเสี่ยงต่อสุขภาพ พัฒนาระบบสวัสดิการสังคมและการดูแลสุขภาพผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมสนับสนุนการแพทย์ทางเลือกและภูมิปัญญาท้องถิ่น วิจัยและพัฒนาโรคที่เจ็บป่วยและเสียชีวิตที่สำคัญในพื้นที่ และพัฒนาคุณภาพบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งตัวชี้วัดยังไม่สามารถบอกได้ว่าเกิดจากความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ โดยพิจารณาจากจำนวนผู้ป่วยที่ลดลง เช่น ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้ป่วยนอก อัตราการลดของผู้ป่วยโรคต่าง ๆ เช่น โรคเบาหวาน โรคเมเรียมะเร็งตับ โรคไข้เลือดออก โรคไข้หวัดนก โรคไข้หวัดใหญ่ โรคเอดส์ โรคซึมเศร้า เป็นต้น ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหาร ระดับความสำเร็จการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และลดปัจจัยเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นต้น ซึ่งการลดลงของผู้ป่วยอาจจะเกิดจากเสียชีวิตก็ได้ ไม่ใช่เกิดจากความสำเร็จของยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะบางโรคไม่สามารถรักษาให้หายได้เช่น โรคเอดส์

1.5 ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นการท่องเที่ยวเป็นประเด็นสำคัญที่ปรากฏอยู่ในวิสัยทัศน์ของจังหวัดต่าง ๆ 9 จังหวัด และเชื่อมโยงกับด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ประเด็นที่สำคัญที่ปรากฏในวิสัยทัศน์ จะเน้นให้เห็นถึงแหล่งท่องเที่ยว บริการการท่องเที่ยวและอารยธรรม การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของจังหวัดเชื่อมโยงสู่ประเทศลุ่มน้ำโขงและอินโดจีน จังหวัดที่มีวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ จังหวัดที่มีความโดดเด่นทางธรรมชาติ (ชัยภูมิ อุตรดิตถ์ เลย) อารยธรรม และจังหวัดชายแดน ส่วนวิสัยทัศน์ส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิต การท่องเที่ยว และการให้บริการด้านการท่องเที่ยว พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการการท่องเที่ยวแบบครบวงจร และการบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว โดยการสร้างความร่วมมือกับประชาชน ชุมชน และการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและยกระดับการบริหารด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี เพิ่มรายได้และกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว พัฒนาจังหวัดนั้นให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว โดยมียุทธศาสตร์หลัก 2 ประการได้แก่ **1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว** โดยเน้นปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว และพัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์เน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวส่วนตัวชีวิตร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐาน ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยว และจำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา เป็นต้น 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเน้นพัฒนาเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการและความปลอดภัยส่วนตัวชีวิตไม่สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์เน้นการพัฒนาเส้นทางและความสะดวกปลอดภัย แต่ตัวชี้วัดกระบวนการได้แก่ จำนวนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว และระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนในจังหวัด

1.6 ยุทธศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดพันธกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการฟื้นฟูระบบนิเวศให้อุดมสมบูรณ์ และ การสร้างจิตสำนึกของประชาชนให้เห็นความสำคัญและช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างพื้นที่สีเขียว ส่วนเป้าประสงค์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการฟื้นฟูระบบนิเวศให้อุดมสมบูรณ์ และ การสร้างจิตสำนึกของประชาชนให้เห็นความสำคัญและช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างพื้นที่สีเขียว ซึ่งในกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กันทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์โดยเน้นการบริหาร แก้ไข ป่าไม้ ระบบนิเวศ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ 2 ประการได้แก่ 1) **ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** โดยป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า ส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุง บำรุงทรัพยากรดิน และส่งเสริมให้ชุมชนทุกภาคส่วนและทุกระดับมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งตัวชี้วัดส่วนใหญ่ก็สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ เช่น จำนวนพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายได้รับการคุ้มครองดูแลให้คงความสมบูรณ์ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพ ร้อยละของปริมาณแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มขึ้น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของทรัพยากรดินได้รับการฟื้นฟูให้อุดมสมบูรณ์ และจำนวนองค์กร/เครือข่ายดูแลรักษาป่าไม้ เป็นต้น 2) **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน** เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน พัฒนาระบบเตือนภัยจากธรรมชาติ พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวางแผนและการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบทั้งลุ่มน้ำ การบริหารจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งปัญหามลภาวะ ขยะ และน้ำเสียในพื้นที่และปลูกจิตสำนึกของบุคลากรและประชาชนเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วางและจัดทำผังเมืองให้เหมาะสม เป็นต้น ตัวชี้วัดได้แก่ระดับ จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสม ร้อยละของปริมาณขยะที่ลดลง จำนวน อบต. มีการวางแผนและจัดทำผังชุมชนครบทุกแห่ง ส่วนตัวชี้วัดเรื่องความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระดับความสำเร็จของการจัดการปัญหามลพิษของจังหวัดยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนว่าจะพิจารณาจากอะไรจึงจะวัดได้

1.7 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงแม้ว่าในวิสัยทัศน์ไม่ได้กำหนดประเด็นไว้แต่ก็เป็นพันธกิจของหน่วยงานที่ต้องบริหารจัดการองค์กร ดังนั้น ในพันธกิจตามแผนพัฒนาจังหวัด จึงมีพันธกิจด้านการบริหารจัดการซึ่งอยู่ในขอบเขตของเรื่อง การสร้างเสริมการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการ การพัฒนาระบบสารสนเทศ การยกระดับคุณภาพการบริหาร การบูรณาการการทำงานของหน่วยราชการ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ส่วนเป้าประสงค์เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารราชการแบบบูรณาการที่เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ยกระดับคุณภาพการให้บริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย เปิดช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงบริการของภาครัฐ ซึ่งขาดประเด็นพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร โดยกำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ 2 ประการได้แก่ 1)

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การปรับปรุงกระบวนการ การเพิ่มสมรรถนะบุคลากรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการภาครัฐ และเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น ส่วนตัวชี้วัดเน้นระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการคุณภาพภาครัฐ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้ นอกจากจะวัดยากแล้วยังเป็นตัวชี้วัดที่ไม่สะท้อนถึงความสำเร็จของยุทธศาสตร์ จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการรับรองเป็นหน่วยงานธรรมาภิบาล ร้อยละของบุคลากรที่ผ่านระดับของขีดสมรรถนะที่ส่วนราชการกำหนด ร้อยละแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่ได้รับการประเมินผล ตลอดจนความพึงพอใจของประชาชนด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งตัวชี้วัดมีจำนวนมากและเกินขอบเขตของยุทธศาสตร์

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี เน้นการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐ และตัวชี้วัดเน้นร้อยละหน่วยงานที่มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และร้อยละความพึงพอใจของประชาชน ได้รับข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศของจังหวัด เป็นต้น ยุทธศาสตร์เน้นระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการมากกว่าแต่พอกำหนดตัวชี้วัดไปวัดความพึงพอใจของประชาชน แต่ยุทธศาสตร์นี้น่าจะเป็นโครงการประจำมากกว่าจะมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์

3) ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการให้บริการ การยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริการประชาชน การจัดตั้งศูนย์บริการร่วม และการลดขั้นตอนการบริการประชาชน และการพัฒนาระบบรับฟังความคิดเห็นและตอบสนองต่อความพึงพอใจและการร้องเรียน ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และร้อยละของการบริการที่สามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาให้บริการ ยุทธศาสตร์นี้ไม่จำเป็นต้องกำหนดตัวชี้วัดหลายตัวเพียงประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการก็เพียงพอแล้ว

1.8 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถึงแม้ว่าในวิสัยทัศน์ไม่ได้กำหนดประเด็นไว้แต่มีการกำหนดไว้ในพันธกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีหลายจังหวัดที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นในบางจังหวัดจึงมีการกำหนดพันธกิจด้านความมั่นคง ซึ่งมี 3 จังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านนี้ ซึ่งพันธกิจอยู่ในขอบเขตของความมั่นคงตามแนวชายแดนเป็นหลัก เช่นการเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน การเสริมสร้างและบูรณาการด้านชายแดน ทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ เกิดความเข้มแข็ง และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีเป้าประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน องค์กรในพื้นที่ชายแดน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านมีการกำหนดยุทธศาสตร์หลัก 2 ประการได้แก่ **1) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน** การรักษาความมั่นคงชายแดน พัฒนาศักยภาพ คน ชุมชน ในเขตพื้นที่ตามแนวชายแดน พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับความมั่นคง พัฒนาระบบการตรวจคนเข้าเมืองและป้องกันการลักลอบเข้าออกเมือง ตลอดจนการเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น และตัวชี้วัดระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนงานด้านความมั่นคง จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดระบบหมู่บ้านและการรักษาความปลอดภัย และจำนวนการพัฒนาและเชื่อมสัมพันธ์ร่วมกันในพื้นที่ชายแดน ไทย-กัมพูชา ซึ่งตัวชี้วัดไม่สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์เพราะยุทธศาสตร์เน้นการป้องกันปราบปราม แต่ตัวชี้วัดเน้นชุมชนเข้มแข็ง และไปเน้นจำนวนคดีที่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่ใช่หน้าที่ของจังหวัดเป็นหน้าที่ของตำรวจผู้รักษากฎหมาย

2. การสังเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคเหนือ

2.1 ยุทธศาสตร์ทางด้านการเกษตรของภาคเหนือ โดยส่วนใหญ่เน้นการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและให้ได้มาตรฐาน ซึ่งสะท้อนถึงการพัฒนาสินค้าเกษตรยังเป็นสินค้าหลักของประเทศโดยเฉพาะจังหวัดตระหนักถึงการผลิตอาหารที่สามารถสร้างสุขภาพของประชาชนโดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยกับการบริโภคของประชาชน พันธกิจเน้นพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย และการเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร โดยกำหนดเป้าประสงค์จะทำการเกษตรแบบธรรมชาติ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านคุณภาพการผลิตและการแปรรูป และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อย่างไรก็ตามเป้าประสงค์เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า จังหวัดยังคงมีแนวคิดการเกษตรแบบยั่งยืนมากกว่าจะเน้นระบบตลาดได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์หลัก 4 ประการได้แก่ 1) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร** ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจแทนพืชเชิงเดี่ยว การทำการเกษตรที่ยั่งยืนบนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาการปลูกพืชการปศุสัตว์ และประมงที่สอดคล้องกับการตลาด ส่งเสริมและพัฒนาเป็นผู้นำด้านความหลากหลายในการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป ส่งเสริมและกระตุ้นให้กับเกษตรกรและองค์กรเครือข่ายภาคการเกษตร พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตรแบบครบวงจร เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง วางระบบการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและภาคผลิต การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ส่งเสริมและสร้างผลงานวิชาการทางการเกษตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ส่วนตัวชี้วัดไม่สามารถวัดได้ตรงและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เช่น จำนวน/ร้อยละของพืชที่สำคัญได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น จำนวนสถาบัน/องค์กรเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมมีรายได้เพิ่มขึ้น GPP สาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตร 2) **ยุทธศาสตร์การสร้างคุณค่าและยกระดับ มาตรฐาน สินค้าเกษตร** โดยการวางระบบการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและภาคผลิต กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและมีกลไกการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร พัฒนาสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง ตัวชี้วัดเน้นจำนวนเกษตรกรที่สามารถเพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น และ GPP สินค้าเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น จำนวนฟาร์มที่ได้รับมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น 3) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย** ส่งเสริมเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและปลอดภัย โดยเน้นประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการควบคุมป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูผลผลิตทางการเกษตร และกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและมีกลไกการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ ตัวชี้วัดเน้นจำนวนแปลงปลูกพืชที่ผ่านการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยตามระบบ GAP เพิ่มขึ้น จำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรกรอินทรีย์ 4) **ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการผลิตด้านการเกษตรให้มีคุณภาพ** เช่น การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมพัฒนากระบวนการผลิตภาคเกษตรอุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มผลผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและดำรงชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมการทำการเกษตรที่ยั่งยืนบนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดเน้นการเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่ชลประทาน ต้นทุนของการผลิตสินค้าการเกษตรลดลง และร้อยละของเกษตรกรที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น และการนำเข้าอาหารจากจังหวัดอื่นลดลงของพื้นที่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่วางไว้

2.2 ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจของภาคเหนือ เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการพัฒนาด้านสังคมก็เน้นความพอเพียงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพ สร้างความมั่นคงและเป็นประตูสู่การค้าระหว่างประเทศที่สร้าง

ความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านและเป็นศูนย์การค้าสินค้าเกษตร โดยได้กำหนดพันธกิจไว้ว่าจะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กระตุ้น และส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิต การเกษตรและการบริการ เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะของการแข่งขัน ความร่วมมือกับ ประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเศรษฐกิจสีเขียวและสร้างสรรค์ บนพื้นฐานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนเป้าประสงค์จะปรับ โครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล พัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มรายได้ของครัวเรือนและลด รายจ่ายด้านพลังงาน ส่งเสริมการผลิตภาคอุตสาหกรรมให้มีมาตรฐานความปลอดภัย ส่วนภาคเกษตรกรรมเน้นการพัฒนาขีด ความสามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ มีการจัดการน้ำอย่างพอเพียง ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ 6 ประการ ได้แก่ 1) **ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการค้าและการลงทุน** การส่งเสริมและพัฒนาค้า การลงทุน บริการ และการ ท่องเที่ยว สร้างและพัฒนาระบบเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคลัสเตอร์ สร้างความพร้อมภาค เศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เสริมสร้างความร่วมมือและความรู้เกี่ยวกับการค้า การลงทุน และการบริการ การพัฒนา กระบวนการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการ และพัฒนาผู้ประกอบการ ให้มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจและสามารถแข่งขันได้ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกัน ออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนผู้ประกอบการ (GI/LB) ที่ได้รับการพัฒนาให้ดำเนินธุรกิจได้ ร้อยละ ที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า การลงทุน และบริการ ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้ คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของกำไรต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่ม ทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด 2) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา อุตสาหกรรม** โดยการสนับสนุนและพัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เพิ่ม ประสิทธิภาพ และส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมสู่ฐานการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม ที่มีคุณภาพและปลอดภัย ส่งเสริม พัฒนาระบบการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า ตัวชี้วัดเน้น มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด ปริมาณผลผลิตที่ สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก มูลค่าการค้า การลงทุน และบริการเพิ่มขึ้น จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน เพิ่มขึ้น และการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 3) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** โดยพัฒนาระบบ Logistics รองรับการค้าเชื่อมโยง NSEC (North-South Economic Corridor) ตามกรอบความร่วมมือ GMS และ AEC ภาคเหนือเน้นเป็น พิเศษ การบริหารและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ตัวชี้วัดเน้นมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน ความสำเร็จในการพัฒนาระบบโครงข่าย Logistics ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณูปโภคได้รับการพัฒนาเข้าถึงหมู่บ้าน 4) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการค้าชายแดน** โดยการสร้างความพร้อมภาคเศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ส่งเสริม พัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน และให้มีการปรับปรุงและแก้ไข กระบวนการผ่านแดน ตัวชี้วัดเน้นจำนวนกิจกรรมการ สร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตาม มาตรฐานการส่งออก มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจาก ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด 5) **ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง** ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ตัวชี้วัดเน้นตัวชี้วัดไม่สอดคล้องสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์โดยไปวัดระดับความสำเร็จของการดำเนินการเพื่อ แก้ไขปัญหาความว่างงานแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ร้อยละของชุมชนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพชุมชน เศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ร้อยละของ หมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 6) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน** ต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด การค้าและการลงทุน พัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการดำเนิน

ธุรกิจและสามารถแข่งขันได้และสร้างเครือข่ายด้านการตลาด เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง สร้างความพร้อมภาคเศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตัวชี้วัดไม่สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์แต่ตัวชี้วัดไปให้ความสำคัญกับการมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน จำนวนรายของผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่สามารถนำสินค้าเข้าสู่ตลาด ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก

2.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของภาคเหนือ เน้นการผลิตสินค้าเชรามิกและหัตถกรรมอุตสาหกรรมโดยมีพันธกิจที่ต้องการการส่งเสริมการผลิตสินค้า OTOP ซึ่งเป้าประสงค์ไม่สอดคล้องกับพันธกิจคือเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากชุมชนให้มีมาตรฐานปลอดภัย โดยมียุทธศาสตร์ดังนี้ ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบและการผลิต สนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการ และเครือข่ายชุมชน ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาตราสินค้า (Brand) การส่งเสริมการจำหน่ายและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) ส่งเสริมการศึกษาวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพ และปลอดภัย พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนตัวชี้วัดสัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ เช่น ร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น ร้อยละของผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารเกษตรที่ผ่านการรับรองสินค้าอาหารได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการได้รับพัฒนาทักษะการผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐานแต่ตัวชี้วัดที่กำหนดไม่ครอบคลุมยุทธศาสตร์ทั้งหมด

2.4 ยุทธศาสตร์ด้านสังคมของภาคเหนือ เน้นการพัฒนาประชาชนให้อยู่ดีมีสุข ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้ใช้ชีวิตอยู่บนความพอเพียง สร้างสังคมให้มีความเข้มแข็ง และเป็นดินแดนแห่งความสุขของผู้อยู่อาศัยและผู้มาเยือน ซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์เช่นนี้ถือว่าสอดคล้องกับบทบาทภารกิจหลักของจังหวัดเพื่อสร้างความผาสุกให้กับประชาชน จึงเน้นให้ประชาชนมีชีวิตที่มีความสงบสุขและสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคมส่วนพันธกิจการเน้นการพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการศึกษาที่ดี มีความมั่นคง เป็นชุมชนที่เข้มแข็งตามแนวพระราชดำริดำรงชีวิตอย่างพอเพียง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เสริมสร้างภูมิปัญญาและการเรียนรู้ของชุมชนเข้มแข็ง เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและป้องกันยาเสพติด เน้นศิลปวัฒนธรรมล้านนาและประเพณีที่สืบทอดมาในทุกพื้นที่

ส่วนเป้าประสงค์จะเน้นการยกระดับประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีสภาพแวดล้อมที่ดี ปราศจากมลพิษ มีความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน มีครอบครัวที่อบอุ่น มีโอกาสทางการศึกษา และสาธารณสุขที่ดี มีการสืบทอดศาสนาและประเพณี อันเป็นภูมิปัญญาเดิม โดยมีการแก้ไขปัญหาความยากจนตามแนวพระราชดำริ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย โดยการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้ชุมชนสามารถคิดเป็น ทำเป็น สามารถแก้ปัญหาของตนเองได้ โดยกำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ 7 ประการ **1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสมรรถนะของคน** การส่งเสริมการต่อยอดองค์ความรู้ พัฒนาทักษะอาชีพ และสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาความเป็นอยู่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งวัยเด็ก เยาวชน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ ส่งเสริมและรณรงค์มาตรการบรรเทา สาธารณภัย พัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานและการตรวจสอบการปฏิบัติงานราชการ ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานให้มีงานทำ มีหลักประกันที่มั่นคงในชีวิต มีความมั่นคง คุ้มครองแรงงานเด็กและสตรี พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาศูนย์พักพิงคนไร้บ้านพื้นฐานความเสมอภาคโดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพการศึกษา และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม ตัวชี้วัดเน้นความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถบุคลากร ความสำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ตลอดจนบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและทุกภาคส่วน **2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาแรงงาน** ส่งเสริมและพัฒนาแรงงานให้มีฝีมือที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน การแก้ไขปัญหาแรงงาน การค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว และสร้างความมั่นคงและ

ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของแรงงาน ยุทธศาสตร์เน้นการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับความต้องการตลาดแรงงานแต่ตัวชี้วัดเน้น สวัสดิภาพของแรงงาน เช่น จำนวนแรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม จำนวนแรงงานได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย และมีความปลอดภัยในการทำงาน ความสำเร็จของการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน 3) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาการเรียนรู้ทุกระดับและทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาของจังหวัดอย่างครอบคลุม ยกระดับการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมการฝึกอาชีพสุขภาพ การศึกษา การเรียนรู้ วัฒนธรรม ตามความต้องการของท้องถิ่น พัฒนาระบบการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสและเด็กพิการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์เน้นการส่งเสริมการเรียนรู้แต่ตัวชี้วัดกลับเน้นจำนวนศูนย์การเรียนรู้และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเพิ่มขึ้น สถานศึกษาที่จัดการศึกษาที่จัดการศึกษาได้เทียบเคียงมาตรฐานสากล การเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทุกภาคส่วนเพื่อกระบวนการแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ชุมชนที่มีศูนย์กลางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นและประชาชนได้รับการพัฒนาทางการศึกษาในระบบและนอกระบบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่วางไว้ และไม่เห็นความสอดคล้องว่า ตัวชี้วัดนั้นจะวัดความสำเร็จของแต่ละกลยุทธ์ได้ 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างเมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง ระดับครัวเรือน ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ประชาชนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาด้านสังคมและเสริมสร้างความพร้อมในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม มุ่งพัฒนาครอบครัวและชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุขบนพื้นฐานศาสนา วัฒนธรรม และการบูรณาการเครือข่าย ส่งเสริมให้ครอบครัวมีภูมิคุ้มกันและสามารถจัดการกับปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับชุมชน ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีเครือข่ายทางสังคมชุมชน ในการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมให้ได้มาตรฐาน สนับสนุนการพัฒนาสุขภาพอนามัย กีฬา และนันทนาการ แก้ไขปัญหายาเสพติด ทุนทางสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสังคม พัฒนา ปรับปรุง และจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานในการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม สนับสนุนอุตสาหกรรมบริการใหม่ที่มีศักยภาพ ส่งเสริมให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม คุ้มครอง ส่งเสริมและขยายโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชน เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินและความเข้มแข็งของชุมชน ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการลดอุบัติเหตุอุบัติภัย และส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตัวชี้วัดเน้นครอบครัวมีความเข้มแข็งตามเกณฑ์มาตรฐาน ประชาชนที่ยากจนได้รับการจัดสรรที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัย ความสำเร็จของชุมชนที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ จำนวนชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยมีระบบบริหารจัดการสาธารณภัย หมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน และจำนวนอุบัติเหตุจากรบนท้องถนนลดลง ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่กว้างและวัดยาก นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่สังเกตว่า จังหวัดในภาคเหนือมีการกำหนดตัวชี้วัดแต่ไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ไว้ ได้แก่ **ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและศาสนา** ตัวชี้วัดได้แก่ประชาชน/หมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมทางศาสนาศิลปวัฒนธรรม ประชาธิปไตย และกระบวนการประชาสังคม การพัฒนาเครือข่ายที่ได้รับการส่งเสริมการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม **ด้านเสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** ได้แก่ครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ความสำเร็จของประชาชนที่นำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน **ด้านการพัฒนาสาธารณสุข** ได้แก่ประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น ความสำเร็จในการจัดระบบกำจัดขยะที่ถูกต้อง ความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหารระดับจังหวัด อัตราการป่วยหรือตายด้วยโรคที่สำคัญลดลง เข้าถึงบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ความสำเร็จในการให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ และมีเครือข่ายบริการสุขภาพให้บริการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.5 ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของของภาคเหนือ โดยส่วนใหญ่ได้นำเอาจุดเด่นของจังหวัดมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่นการเน้นเป็นเมืองมรดกโลกของจังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชรและลำพูน ซึ่งการกำหนด

วิสัยทัศน์เช่นนี้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ที่มีแหล่งโบราณสถานซึ่งเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดดังกล่าว เน้นความเข้มแข็งของวัฒนธรรมล้านนาเช่นจังหวัดแพร่และเชียงราย เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการจัดการท่องเที่ยวแนวใหม่ พันธกิจเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวและสุขุขทัยต้องการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง ส่วนเป้าประสงค์เน้นการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างบูรณาการ การอนุรักษ์เชื่อมโยงการท่องเที่ยว เน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าจากการท่องเที่ยวมีการกำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ 2 ประการ 1) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว** การพัฒนารูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว และพัฒนาการท่องเที่ยวแบบสร้างสรรค์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนฐานสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น แสวงหารูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ในท้องถิ่นพัฒนาและปรับปรุงสินค้าและของที่ระลึก พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และเกิดความยั่งยืน ตัวชี้วัดเน้นรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาการเพิ่มขึ้นของ GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคาร จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา นักท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพิ่มขึ้น และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 2) **ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว** พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการบริการท่องเที่ยว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านงานทางเพิ่มและยกระดับมาตรฐานทางหลวงชนบท พัฒนาศูนย์บริการและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลบุคลากรระหว่างจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมเชื่อมโยงเส้นทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ กับเพื่อนบ้านทั้งภายในและต่างประเทศสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการในทิศทางเดียวกัน สำรวจและจัดเก็บข้อมูลด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารของระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์เชิงรุกและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว ตัวชี้วัดเน้นการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เช่น ความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายและแหล่งท่องเที่ยว ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมล้านนาและทุนทางสังคม

2.6 ยุทธศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาคเหนือ ให้ความสำคัญกับความสมบูรณ์ดิน น้ำ และป่า โดยพันธกิจส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการบริหารจัดการ อนุรักษ์ ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงอย่างสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด โดยเฉพาะทรัพยากรน้ำและพลังงาน ส่วนเป้าประสงค์จะเน้นการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์ทั้งป่าไม้ แหล่งน้ำ ดินให้อุดมสมบูรณ์มีการกำหนดยุทธศาสตร์หลัก 2 ประการ 1) **ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** อนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรป่าไม้ พืช ดิน และน้ำ และบริหารจัดการเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต ส่งเสริมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ แก้ไขปัญหาแนวเขตป่าไม้กับพื้นที่ของราษฎร ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกป่าเศรษฐกิจ ต้นไม้และพืชคลุมดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมขยะ น้ำเสีย หมอกควัน ไฟป่า และแหล่งน้ำสำคัญอย่างมีส่วนร่วม สนับสนุนให้มีการสร้างสมดุลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่า ในเขตป่า เขตชุมชน การกำหนดตัวชี้วัดยังไม่สะท้อนความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ เช่น เน้นพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบเพิ่มขึ้น ความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัด แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำได้รับการพัฒนาปรับปรุงอนุรักษ์และฟื้นฟูสามารถนำไปใช้ประโยชน์ พื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นต่อปีและจำนวนพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าชุมชน ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน 2) **ยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน** เป็นการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำ พัฒนาและปรับปรุงระบบส่งน้ำจากแหล่งกักเก็บน้ำให้ทั่วถึง ขยายพื้นที่ชลประทานให้ครอบคลุมทั่วถึงและเพียงพอ บริหารพัฒนาแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ

เพื่อสนับสนุนการเกษตร ลดปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้ง จัดวางระบบเตือนภัยครอบคลุมทุกพื้นที่เสี่ยงภัยและเพิ่มศักยภาพเครือข่ายในการป้องกันและเตือนภัย ส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์พลังงานและการบริหารจัดการด้านพลังงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สร้างความตระหนักและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม เน้นการลดข้อขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการใช้พลังงาน สนับสนุนการจัดหาและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม ดำเนินการจักระดมสิทธิในที่ดินของประชาชน ตัวชี้วัดเน้นการใช้พลังงานทดแทนเมื่อเทียบกับการใช้พลังงานทั้งหมดเพิ่มขึ้น ความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำลดการใช้สารเคมี จำนวนพื้นที่ที่ปลั่งที่ถูกน้ำกัดเซาะลดลง จำนวนการบุกรุกและตัดไม้ทำลายป่าลดลง ความสำเร็จของการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ การเพิ่มความจุของแหล่งเก็บน้ำ ปริมาณการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น จำนวนชุมชนในพื้นที่ที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนแผนและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบบูรณาการ การบรรลุเป้าหมายของแผนงานโครงการด้านการบริหารจัดการน้ำและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสำเร็จของการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ จำนวนโครงการ/มาตรฐานการที่ส่งเสริมเฝ้าระวังและควบคุม และ คุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเครือข่ายเตือนภัย

2.7 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของภาคเหนือ ไม่มีการกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ แต่กำหนดพันธกิจซึ่งมีแนวคิดหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัดได้แก่พัฒนาประสิทธิภาพของระบบราชการในทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง เน้นการทำงานเชิงบูรณาการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ โดยพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ส่วนเป้าประสงค์เน้นการบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลและเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้านต่าง ๆ จากภาครัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีการกำหนดยุทธศาสตร์หลักไว้ 3 ประการ ได้แก่ 1) **ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี** การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐแบบมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และการบริหารงานทางด้านสังคมของภาครัฐให้สะอาด โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพส่งเสริมธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี ส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพชุมชนในการร่วมรักษาและธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม ตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ เช่น แผนปฏิบัติการที่จังหวัดดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมาย ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของภาครัฐตามหลักประชาธิปไตย ประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น สามารถตอบสนองต่อข้อร้องเรียนจากการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ ชุมชนที่มีความสามารถในการบริหารจัดการด้านคุณภาพชีวิตของชุมชนเพิ่มขึ้น ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

2) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ** การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดให้ครอบคลุมถูกต้องและทันสมัย พัฒนาระบบการแจ้งข้อมูลให้ประชาชนในพื้นที่ทราบเกี่ยวกับจุดหรือเขตที่เหมาะสม /ไม่เหมาะสมสำหรับการตั้งถิ่นฐาน ตัวชี้วัดยังไม่มีความชัดเจนที่จะสะท้อนความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ เพียงวัดความสำเร็จในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ

3) **ยุทธศาสตร์ด้านยกระดับคุณภาพการให้บริการ** การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและการให้บริการประชาชน พัฒนาระบบการแจ้งข้อมูลให้ประชาชนในพื้นที่ทราบเกี่ยวกับจุดหรือเขตที่เหมาะสม /ไม่เหมาะสม มุ่งเน้นการพัฒนาการให้บริการประชาชนด้านทะเบียนและด้านใบอนุญาตขับรถและผู้ประจํารถ ส่งเสริมสื่อและการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จัดหาและพัฒนาศูนย์บริการประชาชนให้เบ็ดเสร็จครบวงจรในจุดเดียว ยกกระดับคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนของหน่วยงานภาครัฐให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง การกำหนดตัวชี้วัดได้ดี สามารถประเมินความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ได้ เช่น ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ความสำเร็จในการลดขั้นตอนการให้บริการ ความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน ความพึง

พอใจของผู้รับบริการภาครัฐเพิ่มขึ้น การตอบสนองต่อข้อร้องเรียนจากการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐและบุคลากรมีจิตสำนึกต่อการบริการประชาชน

2.8 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของภาคเหนือ ไม่มีการกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ แต่มีการกำหนดไว้ในพันธกิจด้านความมั่นคง มักจะเป็นจังหวัดที่เขตชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน หรือมีความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของจังหวัดเหล่านี้ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ตาก ลำปาง แพร่ พิชญโลก และอุตรดิตถ์ เป็นต้น ซึ่งพันธกิจด้านความมั่นคง ประกอบด้วยพัฒนาเป็นเมืองที่มีความความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูง เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านโดยมีเป้าประสงค์เน้นเป็นเมืองที่มีความสงบสุขและปลอดภัย มีการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 2 ประการ 1) **ยุทธศาสตร์ด้านมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ** กระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านกำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การสร้างเสริมความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ชายแดน สร้างขีดความสามารถในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงชายแดน ตัวชี้วัดเน้น จำนวนหมู่บ้านที่มีการจัดกิจกรรม ในการพัฒนาความร่วมมือและความสัมพันธ์ตามแนวชายแดน หมู่บ้านตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น ความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติฐานข้อมูลของบุคคลต่างด้าวที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่แต่ละจังหวัด ลดลงของจำนวนคดีที่เกิดจากบุคคลต่างด้าว 2) **ยุทธศาสตร์ด้านมั่นคงในประเทศ** เสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อให้เกิดสังคมคุณภาพ การพัฒนาความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการเคารพกฎหมาย สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่ กำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และยาเสพติด ปลุกพลังสร้างจิตสำนึกความจงรักภักดีและความสามัคคีของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ทางด้านกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางเลือกในระดับพื้นที่ ส่งเสริมและฟื้นฟูวิถีชีวิตประชาธิปไตย ส่งเสริมการป้องกันอาชญากรรมโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและร่วมแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน และส่งเสริมความปลอดภัยและลดผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมจากการใช้รถใช้ถนน ตัวชี้วัดมีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถวัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ได้ เช่น ความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนงานด้านความมั่นคง ความสำเร็จในการสร้างจิตสำนึกในการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ค่าเฉลี่ยดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security Index) จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยยาเสพติด

3. การสังเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก จากการวิเคราะห์แผนพัฒนาจังหวัดของภาคกลางและภาคตะวันออกแล้ว พบว่า

3.1 ยุทธศาสตร์ทางการเกษตรของภาคกลางและภาคตะวันออก ส่วนใหญ่ต้องการเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย และผลิตสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อการส่งออก นอกจากนี้ ยังเน้นที่วิธีการทำการเกษตร เช่น เกษตรอินทรีย์ และด้านการเกษตรอุตสาหกรรม ส่วนพันธกิจเน้นพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร เพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการแข่งขันโลก เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการเกษตร การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน สร้างโอกาสทางการตลาดสินค้าเกษตร ผลิตสินค้าทางการเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด และต้องการส่งเสริมและการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน เช่น การสนับสนุนผลผลิตภาคเกษตรกรรม พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น โดยเป้าประสงค์เน้นให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน เพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อการบริโภคและการส่งออก

จุดเด่นของวิสัยทัศน์ด้านการเกษตรในภาคกลางนั้นต้องการผลิตสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน เน้นการผลิตเพื่อการส่งออก โดยพยายามพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์หลักๆ 4 ประการ ได้แก่ 1) **ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร** เช่น การเร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรมที่ปลอดภัย การพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน GAP และ

มาตรฐานสากล 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร เช่น ส่งเสริมการพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่และสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาการผลิตและการแปรรูป การเพิ่มช่องทางการตลาดในประเทศและต่างประเทศ 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย เช่น การส่งเสริมการบริโภคสินค้าอาหารปลอดภัยที่ได้รับรองคุณภาพ การปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรและการเรียนรู้เพื่อผลิตอาหารปลอดภัยจากสารพิษ 4) ยุทธศาสตร์การส่งเสริม พัฒนากิจกรรมและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นและสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ด้านการตลาดให้แก่เกษตรกร และผู้ประกอบการ ซึ่งกลยุทธ์ดังกล่าวก็สอดคล้องกับเป้าประสงค์และยุทธศาสตร์ของจังหวัดภาคกลาง ซึ่งทางกลุ่มจังหวัดในภาคกลางมองการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมด้วยการแปรรูป โดยเน้นการผลิตสินค้าที่มีความปลอดภัยและได้มาตรฐาน ซึ่งนับได้ว่ากลุ่มจังหวัดในภาคกลางวางยุทธศาสตร์ได้อย่างถูกต้องเพราะภาคกลางเป็นแหล่งอยู่อาศัยของประเทศไทย มีความสมบูรณ์ทั้งดินและน้ำ และการพัฒนาชลประทาน แต่การกำหนดตัวชี้วัดยังไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ โดยขาดข้อมูลพื้นฐานรองรับความสำเร็จว่าจะวัดได้จริง นอกจากนี้ยังเน้นการกำหนดตัวชี้วัดโดยใช้กระบวนการ มากกว่าการวัดผลสำเร็จของโครงการ

3.2 ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจของภาคกลางและภาคตะวันออก มุ่งเน้นด้านการค้า การลงทุน และการคมนาคม เพื่อเอื้อต่อการเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจังหวัดที่กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจเป็นจังหวัดที่ติดชายแดน จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมที่ชัดเจน และจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่ง พันธกิจจึงเน้นส่งเสริมการค้า การลงทุนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน และการค้าชายแดน และพัฒนาระบบเศรษฐกิจทุกประเภทให้มีมาตรฐาน เป็นมิตรกับชุมชน ต้องการยกระดับคุณภาพ มาตรฐานสินค้าและบริการ ส่งเสริม พัฒนาระดับทักษะฝีมือแรงงาน และพัฒนาระบบการขนส่ง การบริการจัดการ Logistics

จากการสังเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ความเชื่อมโยงของวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ในด้านเศรษฐกิจยังไม่สอดคล้องกัน และพันธกิจบางประเด็นไม่สามารถทำได้ในระยะเวลาตามแผนที่กำหนดไว้เช่น การพัฒนาระบบเศรษฐกิจทุกประเภทให้มีมาตรฐาน นอกจากนี้ยังเขียนพันธกิจที่กว้างมาก ไม่สามารถกำหนดทิศทางได้อย่างชัดเจน เช่น ต้องการยกระดับคุณภาพ มาตรฐานสินค้าและบริการ ส่วนเป้าประสงค์จะเน้นพัฒนาระบบการขนส่งเพื่อรองรับการแข่งขันและ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจนอกจากนี้ยังต้องการเพิ่มผลผลิตภาพเศรษฐกิจของจังหวัดและลดรายจ่ายในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานได้มีการกำหนดไว้ในกลยุทธ์ไว้ว่าต้องการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมขนส่งทางบกทางน้ำและและทางเรือ และการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบการกระจายสินค้า แต่การกำหนดตัวชี้วัดกลับไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือระบบโลจิสติกส์และจำนวนบุคลากรด้านกระจายสินค้าที่ได้รับการพัฒนา กลยุทธ์ที่สำคัญของภาคกลางคือยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนากิจการค้าชายแดน โดยเน้นการส่งเสริมการลงทุนที่เอื้อต่อการค้าผ่านแดน และการพัฒนาการค้าผ่านแดน และการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ส่วนการกำหนดตัวชี้วัดก็มากกว่ายุทธศาสตร์ที่วางไว้เช่น ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน จำนวนกิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือต่างประเทศ จำนวนข้อตกลงร่วม(MOU) หรือเครือข่ายการค้าต่างประเทศที่จังหวัดได้ทำเพิ่มขึ้น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดนและการค้าระหว่างประเทศ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้น และจำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจในการค้า การลงทุนในประชาคมอาเซียน และนานาชาติกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนากิจการค้าชายแดนซึ่งหมายถึงประเทศที่มีเขตแดนติดต่อกัน แต่การกำหนดตัวชี้วัดที่กำหนดไม่ใช่ตัวชี้วัดและหน่วยวิเคราะห์ก็ไม่ถูกต้องเช่นการลงทุนในประชาคมอาเซียน และ

นานาชาติกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์หลักของกลุ่มจังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมและการค้าชายแดน

3.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวไม่มีการกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ แต่มีการกำหนด กลยุทธ์ โดยเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตรแปรรูป/บรรจุภัณฑ์และตราสัญลักษณ์ และการส่งเสริมการพัฒนาสินค้า การบริการ และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สินค้าท้องถิ่น OTOP ธุรกิจ SMEs การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แต่ตัวชี้วัดเน้นการจำหน่ายสินค้า และการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการมาตรฐาน มผช./อย. เพิ่มขึ้น และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ของผู้ประกอบการ OTOP และ จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาด้านการตลาดในระดับประเทศและต่างประเทศ จะเห็นว่ากลยุทธ์และตัวชี้วัดไม่สัมพันธ์กัน และตัวชี้วัดเน้นกระบวนการมากกว่าความสำเร็จของกลยุทธ์

3.4 ยุทธศาสตร์ด้านสังคมของภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เน้นการสร้างคามเข้มแข็งของชุมชน การกำหนดวิสัยทัศน์เป็นเมืองน่าอยู่ ส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ชุมชน และสังคมเมืองแห่งการเรียนรู้ การขยายโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยพันธกิจนั้นเน้นการส่งเสริมสมรรถนะและความเข้มแข็งของชุมชนตามศักยภาพ ทุนทางสังคม ซึ่งมีจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านสังคม และพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างภูมิคุ้มกันและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดสังคมเข้มแข็งและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่วนการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการพัฒนาสังคมให้มีคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ปรากฏในวิสัยทัศน์ แต่ปรากฏในพันธกิจซึ่งเป้าประสงค์ต้องการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 4 เรื่องได้แก่ **1) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างเมืองน่าอยู่** โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาครัฐในการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ สร้างสังคมที่ดีงาม เอื้ออาทร แบ่งปันและพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยและมีระบบป้องกันบรรเทาสาธารณภัยที่เหมาะสม เป็นต้น ส่วนใหญ่ตัวชี้วัดที่ไม่สัมพันธ์กับกลยุทธ์เช่น จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชนบทธรรมนิยมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูเพิ่มขึ้น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ปลอดภัยเสถียร (สีขาว) จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน ร้อยละที่ลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสถียร ร้อยละของจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกและทางน้ำ ร้อยละของสถานอนามัยที่ได้รับการยกฐานะ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานผ่านตามเกณฑ์จังหวัดสุขภาพดี ร้อยละของพื้นที่ที่ได้รับการวางผัง การจัดการระบบสาธารณสุขปโภค และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของภาครัฐตามหลักประชาธิปไตย **2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษา** โดยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ทั่วถึงอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา และสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นการเปิดโอกาสให้คนเข้าถึงการศึกษาอย่างหลากหลายแต่ตัวชี้วัดกลับวัดผู้เรียนในการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีอาชีพที่สอดคล้องกับแรงงานในตลาดแรงงาน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในสถาบันของรัฐ ร้อยละผลสัมฤทธิ์รายวิชาจากการประเมินระดับชาติสูงขึ้น และร้อยละของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานซึ่งไม่สัมพันธ์กับกลยุทธ์ที่ต้องการขยายโอกาส สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดในภาคกลางมีปัญหาในเรื่องการเข้าถึงระบบการศึกษาของประชาชน จึงต้องเน้นให้มีการกระจายและเปิดโอกาสในการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง รวมทั้งการศึกษาต่อเนื่องของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย เพราะภาคที่เข้าถึงระบบการศึกษามากที่สุดน่าจะเป็นภาคกลาง **3) ยุทธศาสตร์การบำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม** โดยส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ การยกย่องและให้เกียรติภูมิ

ปัญหาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานรากของชุมชน และเสริมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ศาสนาอย่างรู้คุณค่า ซึ่งเน้นการพัฒนาความรู้ของท้องถิ่นโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากแหล่งความรู้ได้แก่ปราชญ์ชาวบ้านโดยเฉพาะความรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของครัวเรือนและชุมชนแต่ตัวชี้วัดกลับไปวัดคนละเรื่อง เช่น ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจิตสำนึกสาธารณะ ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมค่านิยม/จิตสำนึก/การทำความดี/ความเป็นอยู่อย่างไทยที่ดี และร้อยละของหมู่บ้านที่มีกิจกรรมด้านสุขภาพ ศิลปวัฒนธรรมและครอบครัว จะเห็นได้ว่าในประเด็นยุทธศาสตร์นี้ไม่มีความสัมพันธ์กันทั้งกลยุทธ์และตัวชี้วัดดังนั้นยากที่จะประเมินความสำเร็จได้ 4) **ยุทธศาสตร์เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** โดยดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งตัวชี้วัดมีความสัมพันธ์กับกลยุทธ์โดยเน้นแหล่งการเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ และระดับปัจจัยในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ

3.5 ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของภาคกลางและภาคตะวันออก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเชิงนิเวศ เชิงประวัติศาสตร์ เชิงอนุรักษ์ และเชิงวัฒนธรรม เพื่อเชื่อมโยงกับด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดวิสัยทัศน์ในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกใหม่สำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งพันธกิจกำหนดไว้ว่าส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสุขภาพ อนุรักษ์ฟื้นฟูโบราณสถาน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ส่งเสริมฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งมีจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านท่องเที่ยว และมีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสินค้า การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีคุณภาพ และเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์เน้นสองประเด็น 1) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว** โดยต้องการพัฒนาและยกระดับแหล่งและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พัฒนาบุคลากรและขีดความสามารถในการแข่งขัน และการบริการด้านการท่องเที่ยว ส่วนตัวชี้วัดเน้นพัฒนาและยกระดับแหล่งและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พัฒนาศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยว และเพิ่มช่องทางการตลาดท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าตัวชี้วัดที่กำหนดไม่แตกต่างกับกลยุทธ์ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่ไม่สามารถวัดได้จริง 2) **ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ** ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน และพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนตัวชี้วัดเน้นจำนวนแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพมาตรฐาน ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมและประเพณีของจังหวัด ร้อยละของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวระหว่างชุมชนท้องถิ่น จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา จำนวนเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการกำหนดตัวชี้วัดไม่สัมพันธ์กับกลยุทธ์

3.6 ยุทธศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาคกลางและภาคตะวันออก เน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ส่วนพันธกิจเน้นพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วมของชุมชน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างสมดุลและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อคืนความสมบูรณ์ให้กับธรรมชาติ และต้องการบริหารจัดการระบบนิเวศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน โดยมีเป้าประสงค์ เพื่อให้ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ และสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐานสากล นอกจากนี้ยัง

เน้นการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพโดยกำหนดกลยุทธ์ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมชุมชนและองค์กรเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟูพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรักษาอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม เป็นต้น และกำหนดตัวชี้วัดมีส่วนสัมพันธ์กับกลยุทธ์ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของระดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ และดิน จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวนที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ทรัพยากรดินและน้ำที่ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ร้อยละของจำนวนความสำเร็จในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวแต่ละโครงการ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสัดส่วนพื้นที่ป่าของจังหวัด เป็นต้น 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุดเมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ เสริมสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบูรณาการระหว่างหน่วยงานให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุล และสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ส่วนตัวชี้วัดไม่สัมพันธ์กับกลยุทธ์ เช่น ระดับความสำเร็จของการจัดการปัญหามลพิษของจังหวัด ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษและภัยแล้งสถานที่ผลิตสามารถลดการใช้พลังงาน สถานที่ผลิตมีระบบกำจัดของเสียที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ร้อยละของจำนวนความสำเร็จในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวแต่ละโครงการ เป็นต้น 3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นเฉพาะเรื่องน้ำ ฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำและคลองสาขาให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เสริมสร้างแรงจูงใจในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีส่วนร่วมและส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบโดยประชาชนมีส่วนร่วม ส่วนตัวชี้วัดสอดคล้องกับกลยุทธ์โดยพิจารณาจากความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนจัดการระบบนิเวศน้ำ มลพิษทางน้ำ ได้รับการแก้ไขเพิ่มขึ้น การพัฒนามาตรฐานคุณภาพน้ำในแม่น้ำ/คลอง จำนวนที่ลดลงของพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะริมแม่น้ำเพชรบุรีบริเวณที่มีปัญหาการกัดเซาะรุนแรง แหล่งน้ำที่มีอยู่ได้รับการจัดการอย่างสมดุลระหว่างภาคเกษตรกรรมกับภาคอุตสาหกรรม ระบบบำบัดน้ำเสียรวมสามารถบำบัดน้ำทิ้งได้ตามมาตรฐาน ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ เป็นต้น

3.7 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของภาคกลางและภาคตะวันออก ไม่ปรากฏในวิสัยทัศน์แต่ปรากฏในพันธกิจโดยเน้นพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการร่วมกัน เน้นการปฏิบัติและบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาลและกฎหมาย เพื่อบรรลุผลและสนองนโยบายของรัฐบาล และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของจังหวัดภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยการพัฒนาบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ ส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีเป้าประสงค์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ส่วนยุทธศาสตร์นั้นเน้น 1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่มากที่สุดในยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการ เน้นการจัดทำผังเมืองและพัฒนาระบบผังเมืองและพัฒนาตามผังที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบโดยการบูรณาการ ยุทธศาสตร์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พัฒนาการบริหารและบริการตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาระบบงานและสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของรัฐและท้องถิ่น ส่วนตัวชี้วัดพิจารณาจากระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ จำนวนบุคลากรภาครัฐและเอกชนที่ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และจำนวนสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านเกณฑ์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีเพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าตัวชี้วัดกับกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ได้แก่ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ในเรื่องอื่น ๆ ไม่มีกล่าวไว้ในกลยุทธ์ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี ได้แก่การพัฒนาฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล พัฒนาระบบข้อมูล

เพื่อการบริหารและการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารและบริการประชาชน ส่วนตัวชี้วัดที่ตั้งไว้คือระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศของจังหวัด แต่ยังไม่สามารถวัดได้โดยพิจารณาจากการสร้างเครื่องมือ (Tools) มากกว่าการได้สารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการภาครัฐ โดยเฉพาะตัวชี้วัดไม่ครอบคลุมการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลและการสื่อสารเพื่อการบริหารและบริการประชาชน 3) **ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการให้บริการ** โดยกำหนดกลยุทธ์เพื่อต้องการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการให้บริการภาครัฐ ยุทธศาสตร์ด้านบริการพื้นฐาน และจัดระบบการให้บริการประชาชนสะดวกรวดเร็วได้รับความพึงพอใจซึ่งตัวชี้วัดสอดคล้องกับกลยุทธ์โดยพิจารณาจาก ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนหรือผู้รับบริการ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และร้อยละที่ลดลงของปัญหาข้อร้องเรียนด้านการให้บริการ

3.8 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของภาคกลางและภาคตะวันออก ไม่ปรากฏในวิสัยทัศน์แต่พันธกิจของหน่วยงานที่ต้องบริหารจัดการองค์กร ดังนั้น พันธกิจที่จังหวัดกำหนด คือ การส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมการเมือง และรักษาความมั่นคงภายในสังคม ให้มีความสงบเรียบร้อย โดยมีเป้าประสงค์มุ่งเน้นการเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงและพัฒนาสังคมให้มีความสันติสุข โดยมีกลยุทธ์ในเรื่องการบริหารความมั่นคงชายแดน การป้องกันและแก้ไขปัญหาของจังหวัด พัฒนาระบบการตรวจคนเข้าเมือง และป้องกันการลักลอบเข้าออกเมือง การป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดรักษายาเสพติด ส่งเสริมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย และสนับสนุนการสร้างและจัดระบบเครือข่ายการเฝ้าระวังและป้องกันระดับชุมชน และระบบอาสาสมัคร ส่วนตัวชี้วัดจะเน้นที่ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนมั่นคง ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และระดับความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรม เป็นต้น ซึ่งไม่สัมพันธ์ทั้งพันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และตัวชี้วัด โดยพันธกิจและเป้าประสงค์จะเน้นการพัฒนาวัฒนธรรมการเมืองและรักษาความมั่นคงภายในสังคม ให้มีความสงบเรียบร้อย ส่วนกลยุทธ์ความมั่นคงชายแดน การปราบปราม และการบำบัดรักษายาเสพติดและการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย ส่วนตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนมั่นคง ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และระดับความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรม ซึ่งไปคนละทิศทาง

4. การสังเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคใต้

4.1 ยุทธศาสตร์ทางด้านการเกษตรของภาคใต้ เน้นการเกษตรครบวงจรและเป็นแหล่งเกษตรอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน พันธกิจเน้นพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตร โดยพัฒนาการเกษตรให้มีความก้าวหน้าและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาคเกษตร เชื่อมโยงความหลากหลายทางธุรกิจและอุตสาหกรรมของจังหวัด สนับสนุนจากระบบโลจิสติกส์และบริหารจัดการด้านการตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตภาคเกษตร นอกภาคเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ส่วนเป้าประสงค์เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรอุตสาหกรรม การประมงและสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น เพื่อเชื่อมโยงกระบวนการ การผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรให้เกื้อกูลกันเป็นระบบ โดยเฉพาะสินค้าเกษตรหลักของจังหวัดได้รับการพัฒนาและบริหารจัดการ สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน และเกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้นได้ กำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญไว้ 2 ประการ 1) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเกษตรกรรมสู่ความสมดุลและยั่งยืน** โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบการตลาดที่มีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกร กับผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการด้านการเกษตร ส่วนตัวชี้วัดไม่สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์เลย ตัวชี้วัดเน้นระดับ

ความสำเร็จในการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการเกษตรอุตสาหกรรมเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 2) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตร โดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาการผลิตและแปรรูป พัฒนาโรงงาน หรือสถานประกอบการปลอดมลพิษ และประหยัดพลังงาน ส่งเสริมการตลาดและการส่งออกสินค้าเกษตร และพัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ และกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนให้มีศักยภาพด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาดเพิ่มขึ้น ตัวชี้วัดที่กำหนดเกินความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตร ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพและมีตลาดรองรับ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน และจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรได้รับการพัฒนาแปรรูปเพิ่มขึ้น

4.2 ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจของภาคใต้ เน้นการมีธุรกิจการค้า การบริการ และการขนส่ง เพื่อเป็นประตูการค้าโลก และเป็นเมืองท่าฝั่งอันดามันและเป็นประตูทองของ 2 ฝั่งทะเล พันธกิจต้องการสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและเชื่อมโยงการค้าบริการและการค้ากับต่างประเทศ เสริมสร้างศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัด ให้มีคุณภาพแข่งขันได้ มีคุณธรรม รับผิดชอบต่อสังคมและเป็นเศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยเน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตและกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต เชื่อมโยงกับการสร้างอาชีพ รายได้ของท้องถิ่น ส่วนเป้าประสงค์ต้องการให้มีระบบบริหารจัดการโครงข่ายคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าเชื่อมโยงภูมิภาค รองรับการพัฒนาตัวทางเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการนำส่งสินค้าและบริการ (Reliability and Security) และ มีการบริหารจัดการเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดให้ขยายตัวอย่างยั่งยืน ประชาชนมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคงมีการกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 4 ประการได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการ พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการ และพัฒนาศักยภาพในการจัดทำฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ส่วนตัวชี้วัดไม่สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ ซึ่งยุทธศาสตร์เน้นการพัฒนาสินค้า ผู้ประกอบการและฐานข้อมูล ส่วนตัวชี้วัดกลับเน้นอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ร้อยละของครอบครัวที่มีความมั่นคงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการสาธารณสุข และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนภายในจังหวัด 2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการค้าและการบริการระหว่างประเทศ พัฒนาด่านพรมแดนและชุมชนชายแดน พัฒนามาตรฐานสินค้าและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อการส่งออก และพัฒนาการตลาดเชิงรุกและเชื่อมโยงการค้าทั้งในและต่างประเทศ ส่วนตัวชี้วัดเน้นร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าต่างประเทศ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกของสินค้าการเกษตร และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้านำเข้า-ส่งออก ที่ผ่านด่านศุลกากร 3) ยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคงเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนตัวชี้วัดไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์โดยไปวัดการลดลงของจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนราย พัฒนาสินค้า OTOP เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตการเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป 4) ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการขนส่งและโครงข่ายคมนาคม พัฒนาเครือข่ายด้านคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ และพัฒนาโครงข่ายการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการกำหนดตัวชี้วัดไม่สามารถวัดได้จริง เช่น ร้อยละของระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางลดลง และร้อยละของความปลอดภัยของการคมนาคมทางน้ำ

4.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของภาคใต้ เน้นผลิตภัณฑ์ฮาลาล พันธกิจต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต เชื่อมโยงกับการสร้างอาชีพ รายได้ของท้องถิ่น ส่วนเป้าประสงค์หลักต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพียงจังหวัดเดียวคือปัตตานีโดยต้องการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาลอย่างครบวงจร โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในการส่งเสริมมาตรฐานการผลิตและการบริการฮาลาล และส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ฮาลาลสู่สากล ส่วนตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่ได้รับการส่งเสริมอย่างครบวงจร ร้อยละของสถาน

ประกอบได้ที่ได้รับมาตรฐานสากล และร้อยละของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการที่ได้รับองค์ความรู้ภายใต้ระบบมาตรฐานสากล จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนมีความชัดเจนสอดคล้องกันเนื่องจากเป็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดปัตตานีเพียงจังหวัดเดียวและถือเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของภาคใต้ เพราะมีความพร้อมและมีศักยภาพอยู่แล้วควรให้มีการขยายเครือข่ายในกลุ่มจังหวัดให้มากขึ้นเพื่อฐานการส่งออกอาหารฮาลาลต่อไป

4.4 ยุทธศาสตร์ด้านสังคมของภาคใต้ เป็นเมืองน่าอยู่ เป็นดินแดนแห่งสันติสุข เป็นแหล่งการศึกษาและพัฒนาคุณธรรม มีเอกลักษณ์วัฒนธรรม เป็นชุมชนเข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดี พันธกิจพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพ สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตสู่มาตรฐานและพัฒนาสังคม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว/ชุมชน ส่งเสริมสร้างความเป็นสังคมที่มีความสุขและปลอดภัยอย่างยั่งยืน พัฒนามาตรฐานการให้บริการสุขภาพสู่มาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนาระบบการเฝ้าระวังควบคุมโรคและภัยทางสุขภาพและจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกสาขาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ส่วนเป้าประสงค์เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินชีวิตสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัย สุขภาพดี มีภูมิคุ้มกันทางสังคม สังคมมีความสงบเรียบร้อย อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามเกณฑ์ จปฐ. โดยยึดหลักตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์หลัก 3 ประการได้แก่ 1) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต** เสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพ ควบคุม การป้องกันโรค โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคม สาธารณูปโภค ระบบโทรคมนาคมและการสื่อสาร เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเอง เสริมสร้างความเข้มแข็งสถาบันครอบครัว/ชุมชน/สังคม ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีงานทำ มีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียม เสริมสร้างให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม การเสริมสร้างเอกลักษณ์วัฒนธรรม และศิลปะ ประเพณีท้องถิ่นและการศาสนา แต่ตัวชี้วัดไม่สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ เช่น ประชาชนป่วยและตายด้วยโรคที่เป็นปัญหาพื้นที่ลดลง ประชาชนได้รับการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับวิถีชีวิต จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อให้มีอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืน ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม ร้อยละของจำนวนชุมชน/หมู่บ้าน ผ่านเกณฑ์ชุมชน/หมู่บ้าน น่าอยู่ และร้อยละของจำนวนคนว่างงานที่ขึ้นทะเบียนและการมีงานทำ 2) **ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา** เน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษา และสนับสนุนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดตัวชี้วัดร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนระดับพอใช้และระดับดี ร้อยละของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เรียนต่อสูงขึ้น ร้อยละของสถาบันการศึกษาในจังหวัดมีอันดับที่สูงขึ้นจากการจัดอันดับสถานศึกษาภายในประเทศ ร้อยละของสถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพ สมศ. และร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระหลังจากการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา 3) **ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการจัดสร้างชุมชนต้นแบบตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** ต้องการสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ส่วนตัวชี้วัดที่กำหนดไว้สัมพันธ์กับยุทธศาสตร์ทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชนร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ร้อยละของครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่นำปรัชญาเศรษฐกิจมาใช้ในการชีวิตประจำวันระดับ และร้อยละของหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

4.5 ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของของภาคใต้ การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ เชิงอนุรักษ์ นอกจากนี้ต้องการเป็นเมืองท่าฝั่งอันดามันแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีชื่อเสียงในระดับสากล โดยมีพันธกิจต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานความหลากหลายของทรัพยากร ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของจังหวัดควบคู่ขนานไปกับภาคเกษตรกรรม และการอนุรักษ์ ด้านประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์วัฒนธรรมสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเชิงอนุรักษ์ และเสริมสร้างและพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน ภาคบริการสู่มาตรฐานสากล

ส่วนเป้าประสงค์เน้นพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวผิงทะเลอันดามัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล เชื่อมโยงกับศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของจังหวัด รักษาความมีเสน่ห์ของการเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำของโลก และเน้นชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น **1) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว** การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการขยะ ทั้งในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว ชายหาด น้ำเสียจากชุมชน การฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวใหม่ ส่งเสริมสนับสนุนให้มีระบบการป้องกันและรักษาพื้นที่ชายฝั่งทะเลและริมแม่น้ำ ลำคลอง สร้างและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองนครให้มีความหลากหลายทั้งด้านหาดทรายชายทะเล นิเวศน์ป่าเขา วิถีลุ่มน้ำ ศิลปวัฒนธรรม ให้มีศักยภาพเชิงรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์แก่จังหวัด ส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเลือกการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายและได้มาตรฐานสร้างกิจกรรมต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การเกษตรและวัฒนธรรมประเพณี พัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน ร่วมกับ ท้องถิ่น วิจัยและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรมส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนตัวชี้วัดเน้นนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาและผ่านเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพิ่มขึ้น และผ่านเกณฑ์ระดับสูงของการเฝ้าระวังความปลอดภัยด้านสุขภาพ **2) กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยว** พัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการให้ผู้เกี่ยวข้องกับการบริการด้านท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว โดยเน้น Mice , Health and Service, International Medical Service, Health Tourism, Spa, OTOP, Marina ให้ได้มาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อมโครงสร้างพื้นฐาน ความปลอดภัยสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในเรื่องธรรมาภิบาล การก่อการร้ายสากลและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาทักษะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และศิลปวัฒนธรรม เพื่อการยกระดับมาตรฐานแรงงานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐาน จัดทำแผนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ตามแผน IMT-GT/ BEMSTEC เชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว อนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีการจัดทำสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณี สินค้าและบริการ รวมถึงข้อมูลนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ส่วนตัวชี้วัดมีลักษณะกว้างไม่สะท้อนความสำเร็จตามยุทธศาสตร์และไม่สามารถวัดได้จริง เช่น ที่สำคัญได้แก่จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น ได้รับการวิจัยและพัฒนา มีการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ไม่ทำลายภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และมีการจัดเวทีเสวนาของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ

4.6 ยุทธศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของภาคใต้ เน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมดีและต้องการมีธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยมีพันธกิจต้องการฟื้นฟูดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลและยั่งยืน ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ ความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการและดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน พัฒนารูปแบบที่หลากหลายทางพลังงาน ส่วนเป้าประสงค์เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมดุลทางนิเวศและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการบริหารจัดการให้มีความอุดมสมบูรณ์และอำนวยประโยชน์อย่างยั่งยืน มียุทธศาสตร์ที่สำคัญ 3 ประการได้แก่ **1) ยุทธศาสตร์เพื่อฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติให้มีความสมดุล** เพื่อสร้างเสริมศักยภาพเครือข่ายในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมหรือถูกทำลาย ยุทธศาสตร์เน้นการพัฒนาเครือข่าย แต่ตัวชี้วัดเน้นตัวทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมหรือถูกทำลายได้รับ

การฟื้นฟู จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู และจำนวนกลุ่มอาชีพ ประมามีการรวมกลุ่มอนุรักษ์ฟื้นฟูเพิ่มขึ้น 2) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน เน้นการบริหารจัดการด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เช่น การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยภายใต้การรวมกลุ่มของอปท. (Cluster) และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะแบบถูกสุขลักษณะ การจัดการของเสียอันตราย การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์เน้นการบริหารจัดการส่วนตัวชี้วัดที่ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการและใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 3) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านพลังงานและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีการอนุรักษ์พลังงานลดโลกร้อนอย่างมีส่วนร่วมและพัฒนาเทคโนโลยี สร้างนวัตกรรมการผลิตพลังงานทดแทน ที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด ยุทธศาสตร์เน้นให้ชุมชนลดการใช้พลังงานส่วนตัวชี้วัดเน้นการผลิตไฟฟ้าพลังงาน เช่น ร้อยละของการใช้พลังงานทดแทน จำนวนพื้นที่ปลูกป่าลุ่มน้ำเพิ่มขึ้น (ปลูกใหม่) และจำนวนที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตป่าลุ่มน้ำเพิ่มขึ้นเฉลี่ย/ไร่/ปี

4.7 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการของภาคใต้ เน้นการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยมีพันธกิจต้องการพัฒนาบุคคลและคุณภาพการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนเชื่อถือ ไว้วางใจและสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับประชาชน และผู้รับบริการ พัฒนาระบบและคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการปฏิบัติตามภารกิจและนโยบายรัฐบาล และการจัดบริการภาครัฐ การส่งเสริม อุดหนุนและสนับสนุน อปท. การปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย เน้นการบริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่วนวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลของจังหวัด และการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมีการบริหารจัดการด้านสังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษา และคุณธรรมตามหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ได้แก่พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เสริมสร้างธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกระดับ และพัฒนาระบบการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีและการสนเทศ ส่วนตัวชี้วัดที่กำหนดไม่สามารถประเมินความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ได้ เช่น ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐที่มีพัฒนาด้านคุณภาพการบริหารจัดการได้ตามเป้าหมาย ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ และร้อยละของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคที่เข้าสู่กระบวนการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

4.8 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงของภาคใต้ เน้นการพัฒนาสู่สันติสุข โดยมีพันธกิจต้องการสร้างความมั่นคงภายในจังหวัด มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเชื่อมั่นในอำนาจรัฐและการรักษาและบังคับใช้กฎหมายภายใต้การบูรณาการขององค์กรภาครัฐและภาคประชาชน เป้าประสงค์เพื่อสร้างสังคมที่มีความปรองดอง สมานฉันท์ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและเชื่อมั่นในอำนาจรัฐมีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 2 ประการได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเมือง/หมู่บ้านให้มีส่วนร่วมและช่วยตนเองในการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน/หมู่บ้าน สร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างทั่วถึง และสนับสนุนการบูรณาการการแก้ไขปัญหาเสพติด ผู้มีอิทธิพลและความสงบเรียบร้อยในเขตจังหวัดร่วมกับหน่วยตำรวจและทหารในพื้นที่อย่างใกล้ชิด โดยกำหนดตัวชี้วัด เช่น ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคง ระดับความสำเร็จของการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ประชาชนมีความพึงพอใจต่อมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และร้อยละของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในระบบบังคับ บำบัดได้ผลเป็นที่พอใจ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ เป็นการสนับสนุนการปรับความคิดความเชื่อและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

ในเรื่องประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ วางมาตรการและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบ การก่อเหตุร้ายรายวัน และคดีอุกฉกรรจ์ และพัฒนาประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนตัวชี้วัดได้แก่วิธีการที่ลดลงของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ระดับความสำเร็จในการดำเนินการมาตรการป้องกันการก่อเหตุการร้ายในพื้นที่ระดับความสำเร็จของประชาชนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันความไม่สงบในพื้นที่ และร้อยละของกลุ่มได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบและผู้ด้อยโอกาสได้รับการส่งเสริมศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้

5. การสังเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของกลุ่มจังหวัด

การวิเคราะห์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดซึ่งมีทั้งหมด 18 กลุ่ม ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์อยู่ในกรอบการพัฒนาหลัก 8 ด้าน คือ ด้านการเกษตร เศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ชุมชน สังคม การท่องเที่ยว การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ และความมั่นคง โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

5.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลักของกลุ่มจังหวัด

การบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดซึ่งเป็นการบริหารงานแบบบูรณาการ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ทิศทางการพัฒนาจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดเดียวกันมีความสอดคล้องกัน เกื้อหนุนต่อกัน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การผลิต การค้า และการลงทุนเพื่อมูลค่าเพิ่ม และการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันร่วมกัน รวมทั้งเป็นการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมกันระหว่างจังหวัด จากการวิเคราะห์วิสัยทัศน์จากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด พบว่า โดยส่วนใหญ่กลุ่มจังหวัดเน้นวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกลุ่มจังหวัดในภาคกลางและภาคใต้ที่เน้นการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของทั้งสองกลุ่มจังหวัดที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและยกระดับการบริหารด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว รองลงมาคือวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจ กลุ่มจังหวัดเน้นการเป็นประตูการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดนเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนของภูมิภาค เชื่อมโยงกลุ่มประเทศ GMS ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของจังหวัดต่าง ๆ ภายในกลุ่มจังหวัด ดังนั้น แม้ว่าบางกลุ่มจังหวัดจะไม่ได้กำหนดประเด็นวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจไว้ แต่ก็ได้กำหนดไว้เป็นเป้าหมายหลักของกลุ่มจังหวัด ลำดับต่อมาคือ วิสัยทัศน์ด้านการเกษตร ซึ่งเน้นการเป็นศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปสินค้าการเกษตร และการเกษตรอุตสาหกรรมตามมาตรฐานและปลอดภัย กลุ่มจังหวัดส่วนใหญ่กำหนดวิสัยทัศน์ด้านนี้ ยกเว้นกลุ่มจังหวัดทางภาคเหนือตอนบน เป้าหมายหลักของด้านนี้คือ การเป็นฐานการผลิต และแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ปลอดภัย และต้องการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าการเกษตรและประมง ในภาพรวมแล้วกลุ่มจังหวัดมีการกำหนดเป้าหมายหลักของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ได้ครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้ง 8 ประเด็น โดยมุ่งเน้นด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจและการเกษตร เป็นสำคัญ ในส่วนของวิสัยทัศน์จึงไม่ได้กำหนดในประเด็นด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน การบริหารจัดการ และความมั่นคงไว้

5.2 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัด

5.2.1 ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร กลุ่มจังหวัดทั้งหมด 18 กลุ่มได้ให้ความสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด เนื่องจากวิถีชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศขึ้นอยู่กับเกษตรเป็นสำคัญ โดยเน้น 1) การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร การพัฒนาด้านการกระจายสินค้า การพัฒนาฐานข้อมูล ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเกษตรกรรมกลุ่มจังหวัด/เครือข่ายชุมชนกลุ่มจังหวัด 2) การพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบเกษตรปลอดภัย กลุ่มจังหวัดต้องการพัฒนาระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความ

ปลอดภัยของสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม และส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัย 3) **การพัฒนาคุณภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ การปศุสัตว์และการประมงให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มคุณค่า** กลยุทธ์เน้นที่ การพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน พัฒนาและส่งเสริมระบบการตลาด พัฒนาและส่งเสริมระบบการผลิตอุตสาหกรรม เสริมสร้างความรู้ของเกษตรกร สร้างเครือข่ายการศึกษาและเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมที่ปลอดภัย 4) **การส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน** เน้นการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าประมงและเกษตรให้ได้มาตรฐาน จะเห็นได้ว่ากลุ่มจังหวัดต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร โดยการปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มคุณค่า ด้วยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำเกษตรอินทรีย์ หรือการแปรรูปสินค้า และพยายามที่จะจัดการเรื่องการตลาดเพื่อให้สามารถกระจายสินค้าเหล่านี้ได้ โดยตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่ จำนวนและร้อยละของผลผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตต่อไร่ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละของมูลค่าการผลิตภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในประเด็นการพัฒนา ระบบโครงสร้างพื้นฐานยังไม่พบตัวชี้วัดที่สามารถประเมินผลได้จริง

5.2.2 ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ กลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจมากเป็นอันดับสองรองจากยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร โดยมี 16 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านนี้ไว้ในแผน ซึ่งเน้นด้านการส่งเสริมการค้าการลงทุน ขยายแดน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เพื่อการกระจายสินค้า การพัฒนากระบวนการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร การปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมของพื้นที่ในการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งล้วนเป็นยุทธศาสตร์ที่ต้องอาศัยการดำเนินงานภายใต้โครงการขนาดใหญ่ จำเป็นต้องอาศัยทั้งงบประมาณจำนวนมากและความร่วมมือของจังหวัดต่าง ๆ ภายในกลุ่มจังหวัด โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าขายแดน จำนวนและร้อยละของเส้นทางการคมนาคมที่ได้รับการพัฒนา ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการที่สามารถลดต้นทุนค่าขนส่งได้ ร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรในระดับภาค จำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการที่มีมาตรฐานสากลต่าง ๆ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ

5.2.3 ยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มี 3 กลุ่มจังหวัดเท่านั้นที่กำหนดเรื่องนี้เอาไว้ในแผน คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ) และภาคใต้ชายแดน (ปัตตานี สตูล สงขลา ยะลา) โดยประเด็นสำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เน้นการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การตลาด การส่งเสริมศักยภาพการจัดการของผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) จะเห็นได้ว่ากลุ่มจังหวัดเหล่านี้ล้วนมีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีลักษณะโดดเด่น ตัวชี้วัด คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่น สินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์ใหม่ อาหารฮาลาล และร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมใหม่ ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปที่ได้รับการพัฒนาตามบรรจุภัณฑ์

5.2.4 ยุทธศาสตร์ด้านสังคม กลุ่มจังหวัดมีการกำหนดยุทธศาสตร์ทางด้านสังคมรวม 10 กลุ่มจังหวัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มจังหวัดในภาคกลาง ซึ่งเน้นการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะด้านการศึกษา การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาชีพ และรายได้แก่ผู้มีรายได้น้อยให้พึ่งตนเองได้ เน้นการเสริมสร้างครอบครัว ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน การพัฒนาสู่เมืองสีเขียว ชุมชนเข้มแข็ง มั่นคง อย่างยั่งยืน เน้นการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่วนตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่ จำนวนประชาชนทุกกลุ่มที่ได้รับโอกาสเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ครีวเรือนมีคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ จปฐ. ร้อยละจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. จำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่ได้รับการติดตั้งระบบเตือนภัยฯ เพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นประชาชนทุกกลุ่มซึ่งวัดได้ยาก

5.2.5 ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก มีถึง 17 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านนี้เอาไว้ในแผน เนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมักจะท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวหลาย ๆ แห่งซึ่งอยู่ภายในกลุ่มจังหวัดเดียวกัน กลุ่มจังหวัดจึงต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน โดยมีประเด็นสำคัญ คือ การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐานและยั่งยืน การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม การพัฒนาสินค้าและบริการที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เยี่ยมชมภายในกลุ่มจังหวัด ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน

5.2.6 ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มี 10 กลุ่มจังหวัด ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านนี้ โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกและภาคกลางทั้งหมด รวมทั้งภาคเหนือตอนบน ซึ่งกลุ่มจังหวัดเหล่านี้ล้วนเป็นกลุ่มจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมของประเทศ จึงมีการคำนึงถึงเรื่อง การอนุรักษ์ฟื้นฟูและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการเน้นในเรื่องการเสริมสร้างระบบบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก นอกจากนี้ในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามันยังมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมทะเล-ชายฝั่งและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเช่นกัน โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ ๆ ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ป่า ระดับคุณภาพแม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

5.2.7 ยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการ มีเพียง 5 กลุ่มจังหวัด ที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านนี้ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ภาคกลางตอนบน 1 ภาคกลางตอนกลาง และภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยเน้นในประเด็นสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน ลดขั้นตอน และกระบวนการทำงาน ขยายการให้บริการประชาชน มีตัวชี้วัดคือ ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่องานบริการ อีกด้านหนึ่งคือการพัฒนากระบวนการบริหารงานกลุ่มจังหวัด เน้นการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการทำงานแบบบูรณาการ พัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พัฒนาสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด (OSM) และสร้างกลไกในการบูรณาการร่วมกันในทุกภาคของจังหวัด มี ตัวชี้วัด ร้อยละของการประเมินผลการบริหาร และจำนวนศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ที่มีการจัดตั้งในกลุ่มจังหวัด

5.2.8 ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเพียง 2 กลุ่มจังหวัด คือ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1 และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน สรุปได้เป็น 2 ด้าน คือ การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย และการส่งเสริมบทบาทผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ท้องถิ่นในการแสดงความคิดเห็นในกิจการบ้านเมือง แต่ตัวชี้วัดในด้านนี้ไม่สามารถวัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ได้ ยุทธศาสตร์อีกประเด็นหนึ่งคือการคุ้มครองความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ และสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยง เน้นเร่งรัดการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ชายแดน มีตัวชี้วัด ร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบได้รับการเยียวยาตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละของกลุ่มเสี่ยงในระดับหมู่บ้าน/ตำบลได้รับการดูแลและส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาให้ปลอดภัยจากความเสี่ยง

6. สรุปภาพรวมของคุณลักษณะสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัด

6.1 วิสัยทัศน์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดของประเทศไทย ภาพรวมของวิสัยทัศน์จังหวัดเน้นการตั้งรับมากกว่าการตั้งแบบเชิงรุก และท้าทาย และไม่สะท้อนให้เห็นความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและปัญหาของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งในวิสัยทัศน์นั้นได้สะท้อนให้เห็นว่า จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้าน (1) **การเกษตร** ต้องการเป็นเมืองเกษตรกรรม พัฒนาสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมและโดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยในทุกภาคยังเป็นสังคมเกษตรกรรม และทิศทางการพัฒนาโดยต้องการพัฒนาบนศักยภาพของจังหวัดต่างๆ ก็คือการพัฒนาสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม (2) **เศรษฐกิจ** มุ่งเน้นด้านการค้า การลงทุน และการคมนาคม เพื่อเอื้อต่อการเกษตรอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้าน สะท้อนให้เห็นว่าจังหวัดมีศักยภาพในด้านการค้าเฉพาะที่สัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกันเท่านั้น (3) **การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** จังหวัดจะนำความโดดเด่นในด้านผลผลิตของจังหวัด และนำเอาผลผลิตนั้นมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ เช่น จังหวัดกาฬสินธุ์ที่นำผ้าไหมแพรวา จังหวัดนครราชสีมาที่นำผ้าไหมจังหวัดร้อยเอ็ดและอำนาจเจริญที่นำข้าวหอมมะลิ จังหวัดลำปางที่ผลิตสินค้าเซรามิก และปัตตานีที่เน้นผลิตภัณฑ์ฮาลาล มากำหนด ซึ่งการพัฒนาด้านนี้จะเชื่อมโยงไปหาอาชีพรายได้ ซึ่งที่สุดแล้วจะรวมอยู่กับการด้านเศรษฐกิจ (4) **สังคม** มุ่งเน้นการเป็นเมืองน่าอยู่ ตลอดจนการส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เมืองแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน กำหนดวิสัยทัศน์เช่นนี้ถือได้ว่าสอดคล้องกับบทบาทภารกิจหลักของจังหวัดเพื่อสร้างความผาสุกให้กับประชาชน จึงเน้นให้ประชาชนมีชีวิตที่มีความสุขและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนสังคม (5) **การท่องเที่ยว** จังหวัดเน้นความได้เปรียบของพื้นที่เช่นธรรมชาติ วัฒนธรรมและโบราณสถานเป็นฐานในการกำหนดวิสัยทัศน์ เช่น เน้นเป็นเมืองมรดกโลกของจังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชรและลำพูน เน้นความเข้มแข็งของวัฒนธรรมล้านนาเช่นจังหวัดแพร่และเชียงราย และการเชื่อมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชื่อมโยงสู่ประเทศกลุ่มน้ำโขงและอินโดจีน จังหวัดที่มีวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ จังหวัดที่มีความโดดเด่นทางธรรมชาติ เช่น ชัยภูมิ อุรธานี เลย และจังหวัดติดชายแดน และด้านการท่องเที่ยวที่ไปผูกโยงกับด้านเศรษฐกิจเช่นกัน (6) **ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** การอนุรักษ์และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับดิน น้ำและความสมบูรณ์ของป่า ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ภาพรวมแล้วจะเห็นว่า จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้กำหนดทิศทางการพัฒนาโดยเน้นทางด้านการเกษตร เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว เป็นหลัก โดยที่ด้านสังคมนั้น ทุกจังหวัดต้องเน้นเพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของจังหวัดโดยตรง

6.2 เป้าประสงค์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากการวิเคราะห์เป้าประสงค์ของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดไม่ทำหายและไม่เป็นเชิงรุก เป็นลักษณะของผลลัพธ์การทำงานประจำมากกว่าเป้าประสงค์ของแผนพัฒนาจังหวัดและเป็นการกำหนดเป้าประสงค์ที่กว้างมากขาดจุดเน้น (Focus) และวัดได้ยาก ซึ่งเมื่อจำแนกเป้าประสงค์ในแต่ละด้านเป็น ดังนี้

6.2.1 เป้าประสงค์ด้านการเกษตร จังหวัดยังคงมีแนวคิดการเกษตรแบบยังชีพมากกว่าจะเน้นระบบตลาด เน้น

1) พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ส่งเสริมการทำเกษตรแบบธรรมชาติ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานความปลอดภัย และพัฒนาการวิจัยทางด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร สร้างตลาดให้กับสินค้าด้านการเกษตร 2) การแปรรูปสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อการบริโภคและการส่งออก เป็นศูนย์กลางผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และ 3) เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ภาคการเกษตรเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

6.2.2 เป้าประสงค์ด้านเศรษฐกิจ เป้าประสงค์ในด้านนี้ ไม่เน้นผลลัพธ์เท่าที่ควรจำเป็น แต่ไปเน้นประสิทธิภาพ

ของกระบวนการมากกว่า ซึ่งเป้าประสงค์ได้กำหนดไว้ 4 ด้าน คือ 1) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมทางด้านการตลาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรม

เพิ่มมูลค่าการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว 2) เพิ่มผลผลิตภาพเศรษฐกิจของจังหวัดและลดรายจ่าย การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล พัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีการจัดการน้ำอย่างพอเพียง และมีระบบบริหารจัดการโครงข่ายคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าเชื่อมโยงภูมิภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการนำส่งสินค้าและบริการ (Reliability and Security) 4) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากชุมชนให้มีมาตรฐานปลอดภัย

6.2.3 เป้าประสงค์ด้านสังคม เป้าประสงค์ในด้านนี้ เน้นการกำหนดเพื่อยกระดับพื้นฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเน้นเรื่องคุณภาพชีวิต ความมั่นคง ความปลอดภัย สุขภาพ การศึกษา ศิลธรรมจริยธรรมบนแนวคิดของเศรษฐกิจ ดังนี้ 1) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และความเป็นอยู่ที่ดี 2) เมืองที่น่าอยู่ ตลอดจนยกระดับความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน สุขภาพดี มีภูมิคุ้มกันทางสังคม สังคมมีความสงบเรียบร้อย อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข 3) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษา 4) อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) ดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย โดยการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้ชุมชนสามารถคิดเป็น ทำเป็น สามารถแก้ปัญหาของตนเองได้

6.2.4 เป้าประสงค์ด้านการท่องเที่ยว ในการกำหนดเป้าหมายด้านนี้ เน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและยกระดับการบริหารการท่องเที่ยวสู่สากล ซึ่งเป็นเป้าหมายที่เชิงรับค่อนข้างมาก ขาดการมองภาพรวมเชิงการตลาดและผลลัพธ์ทางธุรกิจ และไม่สะท้อนถึงการแก้ปัญหา หรือตอบโจทย์ใด ๆ ของพื้นที่หรือสนองต่อความต้องการของประชาชน ซึ่งเป้าหมายคือ 1) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเชื่อมโยงกับศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของจังหวัด รักษาความมีเสน่ห์ของการเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำ พัฒนาจังหวัดนั้นให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว 2) การบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างบูรณาการ ยกระดับการบริหารด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี การอนุรักษ์เชื่อมโยงการท่องเที่ยว เน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าจากการท่องเที่ยว

6.2.5 เป้าประสงค์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าประสงค์ด้านนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับด้านอื่น ๆ คือ มีลักษณะของการตั้งรับมากกว่าและไม่สามารถสะท้อนให้เห็นว่า แก้ปัญหาใดของพื้นที่ซึ่งเป้าหมายสำคัญ มีสองประเด็น คือ 1) การอนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์ทั้งป่าไม้ แหล่งน้ำ ดินให้อุดมสมบูรณ์ และ 2) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมให้ได้มาตรฐาน สร้างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศและการควบคุมมลภาวะให้อยู่ในระดับมาตรฐาน

6.2.6 เป้าประสงค์ด้านการบริหารจัดการ เป้าประสงค์ด้านนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับด้านอื่น ๆ มีเป้าหมายสำคัญอยู่ 4 ประเด็น คือ 1) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ 2) ระบบการบริหารงานมีธรรมาภิบาล โปร่งใส บนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 3) พัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลของจังหวัด และ 4) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้านต่าง ๆ จากภาครัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

6.2.7 เป้าประสงค์ด้านความมั่นคง เป้าประสงค์ด้านนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับด้านอื่น ๆ มีเป้าหมายสำคัญอยู่ 2 ประเด็น คือ 1) มุ่งเน้นการเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงและพัฒนาสังคมให้มีความสันติสุข สร้างสังคมที่มีความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ 2) มุ่งเน้นการเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

6.3 กลยุทธ์แผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากการวิเคราะห์กลยุทธ์ต่าง ๆ ของแผนยุทธศาสตร์พบว่า แต่ละยุทธศาสตร์มีกลยุทธ์เป็นจำนวนมาก และกลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าหมายของแต่ละยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ส่วนใหญ่คลุมเครือ ไม่ชัดเจน เจาะจง และมีความซ้ำซ้อนกันมาก รวมทั้งกลยุทธ์เหล่านั้น ไม่มีความทำ

หายเชิงกลยุทธ์ ซึ่งทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่า ถ้าทำตามกลยุทธ์เหล่านี้แล้ว เป้าประสงค์ที่ตั้งไว้จะบรรลุหรือไม่ อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์กลยุทธ์ที่สำคัญของแต่ละกลยุทธ์ อาจสรุปได้ดังนี้

6.3.1 กลยุทธ์ด้านการเกษตร ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากาษตร และการพัฒนากระบวนการผลิตด้านการเกษตรให้มีคุณภาพ และพัฒนากาษตรปลอดภัยส่งเสริมเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและปลอดภัย โดยเน้นประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนากาษตรกรรมและการสร้างคุณค่าและยกระดับ มาตรฐาน สินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบการตลาดที่มีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกร กับผู้ประกอบการธุรกิจ การเกษตรแบบครบวงจร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการด้านการเกษตร 3) ยุทธศาสตร์การส่งเสริม พัฒนากาษตรกรรมและชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือการสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมความรู้ด้านการตลาดให้แก่เกษตรกร และผู้ประกอบการ และการส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรอินทรีย์

6.3.2 กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และส่งเสริมการค้า การลงทุนและอุตสาหกรรม การส่งเสริมและพัฒนากการค้า การลงทุน บริการ และการท่องเที่ยว สร้างและพัฒนากาเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อนำไปสู่การพัฒนากลัสเตอร์ สร้างความพร้อมภาคเศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลด้านเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการบริการ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน เพิ่มสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย ตามเกณฑ์ของ GAP 2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนากการค้าชายแดน แสวงหาตลาดด้านการค้าการลงทุนในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน/กลุ่มประเทศความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (GMS) ส่งเสริมการตลาดสินค้าและบริการที่มีศักยภาพทั้งในและต่างประเทศ 3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ เพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม และพัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจและสามารถแข่งขันได้และสร้างเครือข่ายด้านการตลาด พัฒนาระบบ Logistics รองรับกาเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS และ AEC การบริหารและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมบนพื้นฐานของเทคโนโลยีสะอาด สร้างกลไกและพัฒนากาเครือข่ายความร่วมมือ และบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม พัฒนากาแรงงานในจังหวัดให้มีศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม การวิจัยและปรับปรุงผลผลิตทางการเกษตร ทั้งพืชและสัตว์ เช่น วิจัย/ปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อนำไปสู่การส่งเสริมการปลูก รับรองมาตรฐานสินค้าการเกษตรและส่งเสริมการวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่า วิจัย และพัฒนาต่อยอด เพื่อพัฒนาคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตด้านการเกษตร เพื่อปรับปรุงพันธุ์ โคเนื้อ เป็นต้น และ 4) ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจ ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนพื้นฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล

6.3.3 กลยุทธ์ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ประกอบด้วย 1) การส่งเสริมการพัฒนาสินค้า การบริการ และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สินค้าท้องถิ่น OTOP ธุรกิจ SME พัฒนากาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ส่งเสริมการสร้างและพัฒนากาตราสินค้า (Brand) การส่งเสริมการจำหน่ายและพัฒนากาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และ 2) การพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการ และเครือข่ายชุมชน ส่งเสริมการศึกษาการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP

6.3.4 กลยุทธ์ด้านสังคม ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างเมืองน่าอยู่ การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต พัฒนาแผนชุมชนให้มีคุณภาพ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตลอดจนจัดระบบการดูแลและจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาครัฐในการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ สร้างสังคมที่พึ่งพา อาหาร แบ่งปันและเป็นทุนของสังคม และพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยและมีระบบป้องกันบรรเทาสาธารณภัยที่เหมาะสม เป็นต้น 2) ยุทธศาสตร์พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาและปรับปรุงสมรรถภาพประชากร ส่งเสริมการพัฒนา ทักษะฝีมือแรงงาน พัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ มีการประกอบอาชีพ มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาแรงงานให้มีฝีมือที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน การแก้ไขปัญหาแรงงาน การค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว จัดระบบแรงงานต่างด้าว ส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ และสร้างความมั่นคงและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของแรงงาน 3) ยุทธศาสตร์การสร้างชุมชนเข้มแข็ง การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมประชาธิปไตย ความสมานฉันท์ และความสามัคคีของคนในชุมชน และการบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อย่างเป็นระบบเพื่อเชื่อมโยงกลไกเฝ้าระวังภัยทางสังคมให้มีความเข้มแข็ง เป็นต้น 4) ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาการเรียนรู้ทุกระดับและทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาของจังหวัดอย่างครอบคลุม ยุกระดับการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมการฝึกอาชีพ สุขภาพ การศึกษา การเรียนรู้ วัฒนธรรม ตามความต้องการของท้องถิ่น ขยายโอกาสทางการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในวัยเรียนอย่างทั่วถึงพัฒนาระบบการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสและเด็กพิการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบและนอกระบบ การยกระดับมาตรฐานด้านการศึกษา และมีคุณภาพ การพัฒนาสถานศึกษาและระบบการให้บริการทางการศึกษา และการเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ เป็นต้น 5) ยุทธศาสตร์การบำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริม การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม สนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนามาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต สร้างค่านิยมจิตสำนึกและพัฒนา ศิลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชน และส่งเสริมเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา 6) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและให้ความรู้ “การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน/องค์กรภาคเอกชน/ภาคประชาชนให้มีจิตอาสาในกิจกรรมสาธารณประโยชน์จัดการองค์ความรู้ ทั้งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นต้น และ 7) ยุทธศาสตร์การสาธารณสุข พัฒนาคุณภาพบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ส่งเสริมประชาชนให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี พึ่งตนเองได้ วิจัยและพัฒนาโรคที่เจ็บป่วยและเสียชีวิตที่สำคัญในพื้นที่ ส่งเสริมสนับสนุนการแพทย์ทางเลือกและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนเล่นกีฬาและออกกำลังกาย ลด ละ เลิก พฤติกรรมสุ่มเสี่ยงต่อสุขภาพ และพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมและการดูแลผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น

6.3.5 กลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนารูปแบบและ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว การสร้างความเชื่อมั่น และพัฒนาการท่องเที่ยวแบบสร้างสรรค์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนฐานสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น แสวงหารูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ในท้องถิ่นพัฒนาและปรับปรุงสินค้าและของที่ระลึก พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัย รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และยกระดับแหล่งและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การเกษตร และแหล่งท่องเที่ยว

ชุมชน 2) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์ และเพิ่มช่องทางการตลาดท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว

6.3.6 กลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมชุมชนและองค์กรเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟูพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรักษาอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม เป็นต้น และ 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เสริมสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบูรณาการระหว่างหน่วยงานให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุล และสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบเตือนภัยจากธรรมชาติ พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวางแผนและการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบทั้งลุ่มน้ำ ปลู่ก จิตสำนึกของบุคลากรและประชาชนเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.3.7 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พัฒนาการบริหารและบริหารตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาคอร์ประบบงานและสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของรัฐและท้องถิ่น เน้นบริหารการจัดทำผังเมืองและพัฒนาตามผังที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบโดยการบูรณาการ ยุกระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นต้น 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูล พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริหารและการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารและบริหารประชาชน และ 3) ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการให้บริการ ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการให้บริการภาครัฐ ยุกระดับคุณภาพด้านบริการพื้นฐาน เพิ่มขีดความสามารถบุคลากรในด้านการบริการประชาชน การจัดตั้งศูนย์บริการร่วม และจัดระบบการให้บริการประชาชน สะดวกรวดเร็วได้รับความพึงพอใจ

6.3.8 กลยุทธ์ด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 1) ยุทธศาสตร์ความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การพัฒนาความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัย เพื่อให้เกิดสังคมคุณภาพ เคารพกฎหมาย สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่ กำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และยาเสพติด สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 2) ยุทธศาสตร์ด้านมั่นคงระหว่างประเทศ กระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านกำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การสร้างเสริมความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ชายแดน สร้างขีดความสามารถในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงชายแดน

6.4 ตัวชี้วัดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากการวิเคราะห์แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แล้วพบว่า ประเด็นสำคัญในแผนทั้งหมด ตัวชี้วัดเป็นกลุ่มที่มีปัญหามากที่สุด กล่าวคือ ตัวชี้วัดมีจำนวนมากเกินไปในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดส่วนใหญ่เป็นการวัดกระบวนการ ไม่ครอบคลุมเนื้อหาของยุทธศาสตร์ที่จะวัด มีลักษณะเป็นนามธรรมหรือแนวคิดมาก จึงเป็นการยากที่จะวัดได้ นอกจากนี้ในบางกลยุทธ์ตัวชี้วัดยังไม่สอดคล้องกับกลยุทธ์ ทำให้วัดความสำเร็จในเรื่องนั้นๆ ยาก จึงทำให้ตัวชี้วัดไม่สามารถประเมินได้จริง และตัวชี้วัดไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ แผนงานโครงการ ซึ่งลักษณะสำคัญของตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์แต่ละด้านเป็น ดังนี้

6.4.1 ตัวชี้วัดด้านการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นการจัดทำตัวชี้วัดเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินโครงการ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรแต่ละชนิด ร้อยละของเกษตรกรที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา และส่งเสริมสร้างความเข้มแข็ง ร้อยละของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่วัดได้ยากกว่าเป็นผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมแล่นความรู้ไปปฏิบัติ ร้อยละของเกษตรกรที่เตรียมความพร้อมตามระบบการพัฒนามาตรฐานสินค้าด้านการเกษตร การเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่ชลประทาน ต้นทุนของการผลิตสินค้าการเกษตรลดลง เป็นต้น

6.4.2 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ มีลักษณะเช่นเดียวตัวชี้วัดด้านเกษตรคือเน้นกระบวนการเน้นจำนวนมากกว่าความสำเร็จของยุทธศาสตร์ เช่น จำนวนผู้ประกอบการ (GI/LB) ที่ได้รับการพัฒนาให้ดำเนินธุรกิจได้ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า การลงทุน และบริการ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ร้อยละของครอบครัวที่มีความมั่นคงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการสาธารณสุข และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนภายในจังหวัด จำนวนสินค้าเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับการส่งเสริม มูลค่าการค้า การลงทุน ทั้งภายในและภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดและมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น จำนวนข้อตกลงร่วม (MOU) หรือเครือข่ายการค้าต่างประเทศที่จังหวัดได้ทำเพิ่มขึ้น ซึ่งตัวชี้วัดที่กำหนดนั้นค่อนข้างวัดได้ยาก

6.4.3 ตัวชี้วัดด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การกำหนดตัวชี้วัดยังไม่สะท้อนความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ เช่น ร้อยละของมูลค่าการค้าขายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น ร้อยละของผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารเกษตรที่ผ่านการรับรองสินค้าอาหารได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาทักษะการผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐาน เป็นต้น

6.4.4 ตัวชี้วัดด้านสังคม ตัวชี้วัดที่มีปัญหามากที่สุดเป็นการกำหนดตัวชี้วัดด้านสังคม ซึ่งส่วนใหญ่วัดไม่ได้ เช่น สถานศึกษาที่จัดการศึกษาที่จัดการศึกษาได้เทียบเคียงมาตรฐานสากล การเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทุกภาคส่วนเพื่อกระบวนการแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ชุมชนที่มีศูนย์กลางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นและประชาชนได้รับการพัฒนา ด้านการศึกษาในระบบและนอกระบบ จำนวนศูนย์การเรียนรู้และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเพิ่มขึ้น ประชาชนป่วยและตายด้วยโรคที่เป็นปัญหาพื้นที่ลดลง ประชาชนได้รับการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับวิถีชีวิต จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อให้มีอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืน ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม เป็นต้น

6.4.5 ตัวชี้วัดด้านการท่องเที่ยว การกำหนดตัวชี้วัดละเอียดเกินไป เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐาน ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยว และจำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา จำนวนวันพักค้างคืนเพิ่มขึ้น ความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายและแหล่งท่องเที่ยว ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมล้านนาและทุนทางสังคม จำนวนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว และระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนในจังหวัด เป็นต้น ถ้าลดจำนวนตัวชี้วัดลง แล้วเลือกบางตัวชี้วัดที่ครอบคลุมจะเหมาะสมกว่า

6.4.6 ตัวชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การกำหนดตัวชี้วัดคล้ายกับยุทธศาสตร์อื่น ๆ คือวัดได้ยาก และไม่สะท้อนความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของระดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ และดิน จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวนที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ทรัพยากรดินและน้ำที่ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ร้อยละของจำนวนความสำเร็จในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

เขียวแต่ละโครงการ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสัดส่วนพื้นที่ป่าของจังหวัด ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น จำนวนพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายได้รับการคุ้มครองดูแลให้คงความสมบูรณ์ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพ ร้อยละของปริมาณแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มขึ้น ร้อยละของคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินที่ดีขึ้น (ค่า DO) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของทรัพยากรดินได้รับการฟื้นฟูให้อุดมสมบูรณ์ จำนวนองค์กร/เครือข่ายดูแลรักษาป่าไม้ เป็นต้น เป็นต้น

6.4.7 ตัวชี้วัดด้านการบริหารจัดการ การกำหนดตัวชี้วัดส่วนใหญ่จะใช้ระดับความสำเร็จซึ่งเป็นเกณฑ์ในการกำหนดความสำเร็จของโครงการ ดังนั้นต้องพิจารณาเกณฑ์ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด เช่น ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตาม ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการคุณภาพภาครัฐ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน จำนวนบุคลากรภาครัฐและเอกชนที่ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ ร้อยละของบุคลากรที่ผ่านระดับของขีดสมรรถนะที่ส่วนราชการกำหนด ร้อยละแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่ได้รับการประเมินผล และจำนวนสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านเกณฑ์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีเพิ่มขึ้น

6.4.8 ตัวชี้วัดด้านความมั่นคง การกำหนดตัวชี้วัดเน้นกระบวนการและระดับความสำเร็จ เช่น ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคง ระดับความสำเร็จของการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ประชาชนมีความพึงพอใจต่อมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และร้อยละของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในระบบบังคับ บำบัดได้ผลเป็นที่พอใจ ร้อยละที่ลดลงของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ระดับความสำเร็จในการดำเนินการมาตรการป้องกันการก่อเหตุร้ายในพื้นที่ที่ระดับความสำเร็จของประชาชนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันความไม่สงบในพื้นที่ และร้อยละของกลุ่มได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบและผู้ด้อยโอกาสได้รับการส่งเสริมศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ.2553-2556 นั้นยังเป็นแผนยุทธศาสตร์ในลักษณะของการตั้งรับมากกว่าแผนในเชิงรุก ไม่มีทิศทางที่ชัดเจน นอกจากการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ ไม่มีความท้าทายความสำเร็จ รวมทั้งไม่อยู่บนปัญหาความต้องการของประชาชน และไม่อยู่บนจุดอ่อนจุดแข็งที่แท้จริง ดังนั้น แผนยุทธศาสตร์จึงมีลักษณะคล้ายกับแผนการทำงานประจำมากกว่างานยุทธศาสตร์ นอกจากนี้แผนยังไม่มีสอดคล้องกันของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และตัวชี้วัด กลยุทธ์ขาดความเฉพาะเจาะจง คลุมเครือนำไปปฏิบัติยาก ตัวชี้วัดมีมากเกินไป การกำหนดตัวชี้วัดไม่อยู่บนความเป็นจริง ตัวชี้วัดบางตัวมีความเป็นนามธรรมเกินไปวัดยาก ไม่สามารถประเมินได้จริง ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้มีผลต่อการนำไปปฏิบัติและการวัดความสำเร็จอย่างมาก และจะส่งผลให้การดำเนินการตามแผนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร และจังหวัด/กลุ่มจังหวัดไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรจะเป็น

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดนั้น ทำการวิเคราะห์ใน 2 ประเด็น คือ

1. การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ พบว่า ทุกจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยในส่วนของความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล จังหวัดได้กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านเศรษฐกิจมากที่สุด ร้อยละ 37.96 รองลงมาเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายสังคม และคุณภาพชีวิตร้อยละ 34.47 สำหรับนโยบายอื่นๆ มีโครงการปรากฏทั้งหมดแต่จำนวนโครงการค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะนโยบายด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม และนโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีโครงการน้อยที่สุด

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวม พบว่า ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล จังหวัดได้กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านเศรษฐกิจมากที่สุด ซึ่งมี 1) กลุ่มจังหวัด 2) จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก และ 3) จังหวัดในภาคใต้ ตามลำดับ รองลงมาจังหวัดได้กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านสังคม ซึ่งมี 1) จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) จังหวัดในภาคเหนือ และ 3) จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก ตามลำดับ รายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล (ร้อยละ)

ภาค/กลุ่มจังหวัด	นโยบายของรัฐบาล							รวม
	นโยบายความมั่นคงของ รัฐ	นโยบายสังคมและ คุณภาพชีวิต	นโยบายเศรษฐกิจ	นโยบายที่ดิน ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัย และนวัตกรรม	นโยบายต่างประเทศและ เศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นโยบายการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี	
ตะวันออกเฉียงเหนือ	3.16	41.48	39	10.94	0.2	0.75	4.47	100
เหนือ	2.03	36.88	29.49	25.6	0.51	1.86	3.63	100
กลางและตะวันออก	4.21	35.37	44.19	6.46	0.29	0.57	8.9	100
ใต้	9.75	24.14	39.14	9.21	8.96	1.62	7.19	100
กลุ่มจังหวัด	0.61	3.8	70.31	13.25	0.86	9.57	1.6	100

ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 จังหวัดได้กำหนดโครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืนมากที่สุด ร้อยละ 36.22 รองลงมาเป็นโครงการในยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ร้อยละ 22.03 ส่วนโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ มีจำนวนน้อยมาก

เมื่อการวิเคราะห์ภาพรวม พบว่า ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 จังหวัดได้กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับแผนเรื่องการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืนมากที่สุด ซึ่งมี 1) กลุ่มจังหวัด 2) จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก 3) จังหวัดในภาคใต้ 4) จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ ส่วนจังหวัดในภาคเหนือได้

กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับแผนเรื่องการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ รายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

ภาค/กลุ่มจังหวัด	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10					รวม
	การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้	การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ	การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล ยั่งยืน	การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ	
ตะวันออกเฉียงเหนือ	10.5	36.73	38.89	10.25	3.63	100
เหนือ	36.35	8.85	25.66	25.49	3.65	100
กลางและตะวันออก	25.13	20.88	41.08	8.33	4.58	100
ใต้	13.38	21.65	39.24	18.71	7.01	100
กลุ่มจังหวัด	1.96	1.35	82.09	12.15	2.45	100

ความเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค พบว่า ทุกจังหวัดได้กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคในแต่ละภาคที่จังหวัดตั้งอยู่ โดยจังหวัดในภาคเหนือได้กำหนดโครงการสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคด้านพัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นคง และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันมากที่สุด ร้อยละ 37.14 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้กำหนดโครงการสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคด้านสร้างคนให้มีคุณภาพ ร้อยละ 43.74 จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออกได้กำหนดโครงการสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคด้านพัฒนาฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 48.11 และจังหวัดในภาคใต้ได้กำหนดโครงการสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคด้านสร้างสังคมและเศรษฐกิจรากฐานให้เข้มแข็ง ร้อยละ 34.07

การวิเคราะห์โดยภาพรวม พบว่า ความสอดคล้องเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค จังหวัดได้กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคด้านสังคมมากที่สุด ซึ่งมี 1) จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) จังหวัดในภาคเหนือ 3) จังหวัดในภาคใต้ ตามลำดับ ส่วนจังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออกได้กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก รายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 การวิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค (ร้อยละ)

ภาค	กรอบการพัฒนาภาค	
ตะวันออกเฉียงเหนือ	สร้างคนให้มีคุณภาพ (ร้อยละ43.74)	เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ (ร้อยละ29.3)
เหนือ	พัฒนานคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นคง และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (ร้อยละ37.14)	บริหารทรัพยากรฯ อย่างยั่งยืน เน้นการอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล รวมทั้งเตรียมการป้องกันและรับมือกับภัยธรรมชาติ (ร้อยละ22.11)
กลางและตะวันออก	พัฒนาฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ48.11)	พัฒนาศักยภาพคน ครอบครั้ว ชุมชนและสังคมให้มีคุณภาพ มีธรรมาภิบาล (ร้อยละ35.07)
ใต้	สร้างสังคมและเศรษฐกิจรากฐานให้เข้มแข็ง (ร้อยละ34.07)	เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ (ร้อยละ33.57)

ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด พบว่า ทุกกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดสอดคล้องกับทั้งนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเช่นเดียวกัน โดยในส่วนของความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล กลุ่มจังหวัดได้กำหนดโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านเศรษฐกิจมากที่สุด ร้อยละ 70.31 รองลงมาเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 13.25 สำหรับนโยบายอื่นๆ มีโครงการปรากฏทั้งหมดแต่จำนวนโครงการค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะนโยบายด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม และนโยบายความมั่นคงของรัฐมีโครงการน้อยที่สุด สำหรับความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ทั้ง 18 กลุ่มจังหวัดได้กำหนดโครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืนมากที่สุด ร้อยละ 82.09 รองลงมาคือโครงการในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 12.15 ส่วนโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ มีจำนวนน้อยมาก

2. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบฟอร์ม ร่วมกับการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) สรุปกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา การนำแผนสู่การปฏิบัติ และการกำกับ ติดตาม และประเมินผลงาน ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีดังนี้

2.1 กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด มีขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ในการจัดทำแผน มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้ คือ การสำรวจ และรวบรวมความคิดเห็น ปัญหา และความต้องการของประชาชนและส่งเข้าสู่จังหวัด จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากทุกภาคส่วนเพื่อทำหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์ คณะกรรมการใช้ข้อมูลที่รวบรวมมาจากภาคส่วนต่างๆ ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ในปีที่ผ่านมา และการจัดทำ SWOT Analysis ของจังหวัดมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดปัญหาและโอกาสในการพัฒนาจังหวัด โดยเปิดโอกาสส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในขั้นตอนดังกล่าว เมื่อได้ข้อสรุปที่ชัดเจนแล้วจึงดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมายหลัก ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย ประเด็นยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการ

2.1.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ จังหวัดจัดทำโครงการในรูปของแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ประสานงานโครงการ ตัวชี้วัดปริมาณงาน รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ ระยะเวลาการดำเนินงาน และการรายงานผลการดำเนินงาน จากนั้นจึงทำการประสานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ดำเนินการงาน

2.1.3 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลงาน จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ โดยให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และจัดทำตารางเทียบผลการดำเนินงานกับปีที่ผ่านมาส่งให้ทางจังหวัดตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น ประจำเดือน ประจำปี เป็นต้น จากการศึกษาพบว่าจังหวัดมีการติดตามผลการดำเนินงานน้อย ส่วนใหญ่ติดตามผลการใช้งบประมาณ แต่ไม่ติดตามผลสำเร็จของโครงการ และมอบหมายให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลงานโครงการ

2.2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด มีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด กลุ่มจังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ประกอบด้วยตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ จัดการประชุมในเวทีเสวนา เพื่อปรึกษาหารือและรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ มีการกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา โดยอาศัยข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เพื่อประกอบการจัดทำแผน และได้เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นในทุกภาคส่วน จากนั้นจึงกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับปัญหาและโอกาสการพัฒนากลุ่มจังหวัด วิเคราะห์ทิศทางยุทธศาสตร์ (TOWS Matrix) เรียงลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ ต่อมากำหนดเป้าหมายหลัก ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ข้อเท็จจริงจากปัญหาและโอกาสการพัฒนา และมีการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนาฯ และได้มีการกลั่นกรองแผนพัฒนาฯ จากคณะกรรมการหลายชุด

2.2.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ กลุ่มจังหวัดได้ดำเนินการถ่ายทอดนโยบาย แผนงาน โดยระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดปริมาณและคุณภาพของงาน ผ่านแผนปฏิบัติราชการประจำปี และมีการมอบหมายเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์ โดยแจ้งให้ส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มจังหวัด จัดทำรายละเอียดโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี พร้อมทั้งให้จัดทำคำรับรองปฏิบัติราชการ เสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติโครงการ จากนั้นกลุ่มจังหวัดดำเนินการตามโครงการที่มีในแผนปฏิบัติการประจำปีตามลำดับของโครงการก่อนหลังตามประเด็นยุทธศาสตร์ กำหนดวัตถุประสงค์ เวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน เมื่อกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วจึงแจ้งให้ส่วนราชการที่เสนอโครงการให้จัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติโครงการ หากมีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียด กลุ่มจังหวัดจะต้องดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ ในระหว่างการดำเนินงาน มีการรายงานผลการดำเนินงานไปยังเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์ โดยมีการส่งหนังสือประสานงานเพื่อติดตามและประเมินโครงการของกลุ่มจังหวัด และมีการปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหาาร่วมกันทุกระยะ

2.2.3 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลงาน กลุ่มจังหวัดมีระบบรายงานการกำกับติดตาม โดยการส่งหนังสือประสานงานเพื่อติดตามและประเมินโครงการของกลุ่มจังหวัด มีการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เป็นจริงกับผลลัพธ์ที่วางแผนไว้ รายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ รายงานความก้าวหน้าต่อคณะกรรมการและผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน สำหรับการดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของการเบิกจ่าย กลุ่มจังหวัดใช้แบบฟอร์มที่ได้จัดทำขึ้น ได้ออกติดตามโครงการโดยยึดหลักการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานงบประมาณที่มีงบประมาณสูงและมีความพร้อมในการลงพื้นที่ติดตาม แม้ว่ากลุ่มจังหวัดจะมีการติดตามผลการดำเนินงาน แต่ส่วนใหญ่แล้วไม่มีการติดตามผลสำเร็จของโครงการมีเพียงแต่การติดตามผลการใช้งบประมาณเท่านั้น

ส่วนที่ 3 การประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

การประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด คณะผู้ศึกษานำข้อมูลจากแบบฟอร์มที่ให้จังหวัดกรอกข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย และการประเมินจากโครงการที่ได้รับงบประมาณและดำเนินการได้สำเร็จเสร็จสิ้นในแต่ละปี ระหว่างปี 2553-2556 ทั้งนี้คณะผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ใน 2 ประเด็นหลัก คือ

1) แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของแต่ละจังหวัด และ 2) การประเมินความสำเร็จของยุทธศาสตร์จากความสำเร็จของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

1. แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัด

1.1 เกือบทุกจังหวัดไม่มีกระบวนการประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัด ตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมายหลักที่ตั้งไว้ แต่ทุกจังหวัดมีกระบวนการประเมินผลติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณ

1.2 ในระดับโครงการ มีการประเมินการดำเนินการโครงการ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการนั้นเป็นผู้ประเมิน แต่การประเมินโครงการก็ยังเป็นการประเมินเบื้องต้นที่ดำเนินการไปแล้ว นำมาใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยนำมาพิจารณาสัดส่วนของงานที่ดำเนินการไปแล้วกับสัดส่วนของงบประมาณที่เบิกจ่ายไปก็มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

1.3 การประมาณตามตัวชี้วัดของโครงการหรือผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนยังไม่มีมีการประเมินผลในส่วน of จังหวัด/กลุ่มจังหวัด การประเมินแผนฯ ก็อยู่ในสถานการณ์เดียวกัน คือ

1) การประเมินโครงการ มอบให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของโครงการดำเนินการ ซึ่งการประเมินเป็นเรื่องของการประเมิน เพื่อประกอบการเบิกจ่ายงบประมาณ ถึงแม้จะมีจังหวัดที่กำหนดระยะรอบของการประเมินเป็น 6 เดือน 9 เดือน 12 เดือน เมื่อพิจารณาไปถึงเนื้อหาของรายงานก็ยังเป็นเพียงการเขียนกระบวนการทำงานและงานที่ดำเนินการว่า ดำเนินการอะไรไปบ้างแล้ว เพื่อจะนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนงบประมาณที่ใช้ไป แต่ไม่มีรายงานผลของการดำเนินงานกิจกรรมของโครงการที่ตอบวัตถุประสงค์หรือตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการได้ ทั้งนี้เมื่อติดตามผู้รับผิดชอบโครงการว่า ทำไมไม่วัด ความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดหรือตัวชี้วัด ส่วนใหญ่จะบอกว่า วัดยาก คำตอบในลักษณะเช่นนี้ แสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในหลักการวิธีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และการเขียนโครงการของผู้เกี่ยวข้อง ถ้าเป้าหมายของโครงการหรือตัวชี้วัดยาก แสดงว่าการกำหนดตัวชี้วัดของโครงการไม่ชัดเจน จึงวัดไม่ได้

2) การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ของแผนยุทธศาสตร์ในภาพรวมจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในกระบวนการจัดทำแผนฯ ของจังหวัด ในส่วนของการประเมินผลนั้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัด มักจะแต่งตั้งกรรมการประเมินความสำเร็จของแผนฯ ขึ้นมา ซึ่งกรรมการชุดนี้ จะประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด เช่นเดียวกับคณะกรรมการจัดทำแผนฯ ในบางครั้งผู้ที่มาเป็นกรรมการประเมินความสำเร็จของแผนฯ อาจเป็นบุคคลเดียวกันกับกรรมการจัดทำแผนฯ ก็ได้ ซึ่งส่วนมากจะเป็นเช่นนั้น ถึงแม้ว่าในบางจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลายชุด และการประเมินเป็นรายโครงการก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติคณะกรรมการจัดทำแผนฯ และคณะกรรมการประเมินผล มักจะเป็นคนกลุ่มเดียวกัน ในส่วนของวิธีการประเมินผล กรรมการชุดนี้อาจสำรวจพื้นที่เพื่อตรวจเยี่ยมโครงการแล้วนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ ประเมินว่า การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง

อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติคณะกรรมการส่วนใหญ่อาจก็ไม่ได้ลงพื้นที่แต่ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการรายงานขึ้นมาให้ หรือบางครั้งกรรมการที่ลงไปพื้นที่ก็รู้จักหน่วยงานที่เป็นเจ้าของโครงการ จึงเกิดความเกรงใจ จึงทำให้การประเมินติดตามผลการดำเนินงานตามแผนไม่เข้มข้น ในที่สุดแล้วก็ทำให้จังหวัดไม่มีหลักฐานรายงานความสำเร็จของแผนโครงการในภาพรวม แต่สำหรับบางโครงการที่ หน่วยงานที่ทำโครงการเอาใจใส่ในการดำเนินงานอาจรายงานผลงานเป็นรูปเล่มก็มีอยู่มาก แต่ส่วนใหญ่ในรายงานนั้นก็มักจะไม่มีมีการประเมินความสำเร็จของโครงการตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัด

อย่างไรก็ตามหลักฐานการประเมินที่พอจะเชื่อมั่นความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ในภาพรวมได้บ้าง คือ การประเมินกระบวนการทำงาน และผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นรายปี เช่น การประเมินตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของ ก.พ.ร. แต่ไม่มีการเชื่อมโยงหรือประเมินผลในภาพรวมของยุทธศาสตร์ ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า เป้าหมายหลักและตัวชี้วัดสำคัญของ แผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้น ไม่ได้รับการประเมิน จึงไม่อาจสรุปได้ว่า แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีความสำเร็จมาก น้อยเพียงใด

2. การประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดจากการสังเคราะห์สัดส่วนของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

จากการประเมินภาพรวมความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์จากการศึกษาจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่า แต่ละจังหวัดไม่มีการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนั้น คณะผู้ศึกษาจึงหาวิธีการประเมิน ความสำเร็จของแผนฯ ในเบื้องต้น โดยกำหนดกรอบการประเมินตามแนวคิด ที่ว่า การกำหนดกลยุทธ์แผนงานโครงการต่าง ๆ ภายใต้แต่ละยุทธศาสตร์เป็นแผนงานโครงการที่ดำเนินการแล้วจะผลักดันเป้าหมาย ตัวชี้วัด และยุทธศาสตร์ให้ประสบผลสำเร็จได้ ดังนั้น หากสามารถดำเนินการได้ทั้งหมดก็เชื่อได้ว่า แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดประสบผลสำเร็จได้ ในการประเมินโครงการที่ คณะผู้ศึกษาได้ให้แต่ละจังหวัดกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ว่า ในแต่ละปีจังหวัดนำเสนอโครงการจากแผนฯ เพื่อขออนุมัติ งบประมาณจำนวนกี่โครงการ ได้รับอนุมัติกี่โครงการ จำนวนงบประมาณที่เสนอเป็นจำนวนเท่าใด และได้รับอนุมัติเท่าใด คิดเป็น สัดส่วนร้อยละเท่าไรของจำนวนที่ขออนุมัติไป ข้อมูลที่ได้รับกลับมาวิเคราะห์ไม่ได้รับจากทุกจังหวัด แต่ก็มีจำนวนจังหวัดที่กรอก ข้อมูลพอที่จะเป็นตัวแทนของแต่ละภูมิภาค และตัวแทนของทั้ง 76 จังหวัด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายภาค สามารถสรุปจำนวน โครงการและงบประมาณตามแผนฯ ที่ได้รับอนุมัติ ดังนี้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 19 จังหวัด มีจังหวัดที่กรอกข้อมูลโครงการงบประมาณมาให้วิเคราะห์ 16 จังหวัด จังหวัดที่ไม่กรอกข้อมูล 3 จังหวัด (นครราชสีมา เลย สกลนคร) ข้อมูลโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัด ปี 2553-2556 รวม 4 ปี ทั้งหมด 13,307 โครงการ ได้รับจัดสรรงบประมาณ 2,601 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 19.55 สำหรับ งบประมาณที่เสนอขอทั้งหมด 95,425,891,769 บาท ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 10,012,442,593 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.49 ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับอนุมัติโครงการเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 19.55 งบประมาณ ร้อยละ 10.49 ของโครงการ และงบประมาณตามแผนฯ เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรเป็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับอนุมัติ โครงการ ร้อยละสูงสุด 52.54 รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ร้อยละ 51.01 ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 45.38

ภาคเหนือ 17 จังหวัด มีจังหวัดที่กรอกข้อมูลโครงการงบประมาณมาให้วิเคราะห์ 10 จังหวัด จังหวัดที่ไม่กรอก ข้อมูล 7 จังหวัด (เชียงใหม่ น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน) จากการวิเคราะห์ข้อมูล 10 จังหวัด พบว่า โครงการ ที่เสนอของบประมาณทั้งสิ้น 4,803 โครงการ ได้รับอนุมัติ 1,325 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 27.59 และงบประมาณที่เสนอขอ ทั้งหมด 59,058,515,653 บาท ได้รับอนุมัติ 5,880,442,700 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.96 ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า ภาคเหนือได้รับ อนุมัติโครงการตามแผนฯ โดยเฉลี่ย ร้อยละ 27.59 และได้รับงบประมาณเฉลี่ย ร้อยละ 9.96 เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามยุทธศาสตร์ แล้ว ยุทธศาสตร์ที่ได้รับอนุมัติโครงการร้อยละสูงสุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละ 100.00 (มีโครงการ นำเสนอเพียง 28 โครงการ) รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ร้อยละ 57.89 ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 45.95 ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ร้อยละ 45.83 ตามลำดับ

ภาคกลางและภาคตะวันออก มีทั้งหมด 26 จังหวัด มีจังหวัดที่กรอกข้อมูลโครงการงบประมาณมาให้วิเคราะห์ 16 จังหวัด จังหวัดที่ไม่กรอกข้อมูล 10 จังหวัด (สิงห์บุรี ลพบุรี ระยอง เพชรบุรี ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม ตรวด ชลบุรี จันทบุรี) จากการวิเคราะห์ข้อมูลของ 16 จังหวัด พบว่า มีโครงการที่เสนอของบประมาณทั้งสิ้น 15,002 โครงการ ได้รับจัดสรรงบประมาณ

2,131 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 14.20 และงบประมาณที่เสนอขอทั้งสิ้น 60,174,937,117 บาท ได้รับอนุมัติ 12,734,759,724 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.16 เมื่อวิเคราะห์ตามยุทธศาสตร์ พบว่า โครงการตามยุทธศาสตร์ตามแผนฯ ของจังหวัดของภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้รับการอนุมัติโครงการสูงสุด คือ โครงการของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 57.51 รองลงมา คือ โครงการของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 50.43 และโครงการของยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 42.01

ภาคใต้ 14 จังหวัด มีจังหวัดที่กรอกข้อมูลโครงการงบประมาณมาให้วิเคราะห์ 9 จังหวัด จังหวัดที่ไม่กรอกข้อมูล 5 จังหวัด (นครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง ภูเก็ต สตูล) จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า จังหวัดเหล่านี้ได้เสนอโครงการตลอด 4 ปี รวม 2,236 โครงการ ได้รับอนุมัติ 750 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 33.54 สำหรับงบประมาณที่เสนอขอทั้งสิ้น 18,811,102,813 บาท ได้รับอนุมัติทั้งสิ้น 4,353,681,495 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.14 อย่างไรก็ตามวิเคราะห์จำแนกตามยุทธศาสตร์ พบว่า ถ้าไม่รวมด้านบริหารจัดการที่ได้รับอนุมัติโครงการ ร้อยละ 100.00 แล้ว ยุทธศาสตร์ที่ได้รับอนุมัติโครงการสูงสุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ร้อยละ 96.84 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 93.33 และด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 88.03

กลุ่มจังหวัด กลุ่มจังหวัดทั้งประเทศมีทั้งหมด 18 กลุ่มจังหวัด มีกลุ่มจังหวัดที่กรอกข้อมูลโครงการงบประมาณมาให้วิเคราะห์ 13 กลุ่มจังหวัด กลุ่มจังหวัดที่ไม่กรอกข้อมูล 5 กลุ่มจังหวัด (ภาคกลางตอนล่าง 2 ภาคเหนือตอนบน 1 ภาคเหนือตอนบน 2 ภาคใต้ฝั่งอันดามัน และภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย) ถึงแม้ว่า จะมีถึง 13 กลุ่มจังหวัดหรือมากกว่าครั้งที่กรอกข้อมูล แต่เมื่อวิเคราะห์แล้ว พบว่า เป็นกลุ่มจังหวัดในภาคใต้เพียงหนึ่งกลุ่มจาก 3 กลุ่มจังหวัด แต่สำหรับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก มีสัดส่วนที่เท่ากัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดพบว่า ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ได้เสนอโครงการทั้งสิ้น 923 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 566 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 61.32 งบประมาณที่เสนอขอตลอด 4 ปี จำนวนทั้งสิ้น 21,759,464,153 บาท ได้รับอนุมัติเป็นจำนวนเงิน 12,113,729,840 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.67 แต่เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามยุทธศาสตร์ในส่วนของกลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เป็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับอนุมัติโครงการมากที่สุด ถึงร้อยละ 93.10 (เสนอโครงการ 29 โครงการ ได้รับอนุมัติ 27 โครงการ) รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 90.31 ส่วนด้านการบริหารจัดการมีการเสนอขอปีละ 1 โครงการและได้รับอนุมัติทุกปี (ดูรายละเอียดการวิเคราะห์ของแต่ละภูมิภาคในบทที่ 4)

3. การวิเคราะห์ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

นอกจากจะให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด กรอตัวเลขในแบบฟอร์มโครงการของงบประมาณและยังให้แต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้กรอกตัวเลขของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณแล้วสามารถดำเนินการได้เสร็จสิ้นตามปีงบประมาณ จากการประเมินสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1) การประเมินในภาพรวมของทุกจังหวัดทุกภูมิภาค ทั้งในระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แล้วพบว่า ในภาพรวมของทั้ง 76 จังหวัด และ 18 กลุ่มจังหวัด ทั้งประเทศในแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ปี 2553-2556 มีโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการอยู่ประมาณ ร้อยละ 20.30 ของโครงการที่เสนอขอทั้งหมด ซึ่งโครงการเหล่านี้ เมื่อแต่ละจังหวัดนำไปปฏิบัติถ้าคิดจำนวนโครงการทั้งหมดเหล่านี้ เป็นสัดส่วนร้อยละ 100.00 เมื่อวิเคราะห์ตัวเลขความสำเร็จของโครงการ พบว่า ดำเนินการได้สำเร็จประมาณ ร้อยละ 77.17 อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ตามภูมิภาค พบว่า ในภาพรวม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือดำเนินโครงการได้สำเร็จตามปีงบประมาณในร้อยละที่น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 57.27 กลุ่มจังหวัด ร้อยละ 64.48 ภาคใต้ ร้อยละ 75.55 ภาคเหนือเป็นภูมิภาคที่มีการดำเนินโครงการสำเร็จตามแผนฯ ใน 4 ปี งบประมาณเฉลี่ยสูงสุด คือ ร้อยละ 95.54 ตามมาด้วย ภาคกลางและภาคตะวันออก ร้อยละ 92.64 จากการวิเคราะห์หลังไปถึงลักษณะโครงการที่ดำเนินการได้ประสบผลสำเร็จ ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการเล็กๆ และดำเนินการเสร็จสิ้นในระยะเวลาอันสั้น เช่น โครงการฝึกอบรม ฝึกอบรม ฝึกอบรม แต่ถ้าเป็นโครงการขนาดใหญ่มี

งบประมาณมากและใช้เวลาดำเนินการต่อเนื่องมักจะดำเนินการให้สำเร็จในปีงบประมาณนั้นยาก โดยเฉพาะเมื่อได้รับงบประมาณมาแล้วช้ากว่าแผนที่กำหนดไว้ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 4-1 -4-2)

จากการประเมินจำนวนโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด 2553-2556 ของทั้งจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแล้วพบว่า ในภาพรวมโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณค่อนข้างน้อยเพียงร้อยละ 20.3 และงบประมาณที่อนุมัติได้รับการอนุมัติเพียง ร้อยละ 17.67 และเมื่อวิเคราะห์โครงการที่ได้รับอนุมัติและสามารถดำเนินการได้สำเร็จตามปีงบประมาณ โครงการที่มีก็มีจำนวนน้อยและงบประมาณน้อย เมื่อนำไปปฏิบัติแล้วก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จทั้งหมด ตัวเลขโดยเฉลี่ยของโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จในภาพรวมอยู่ประมาณ ร้อยละ 77 ของโครงการทั้งหมด และมีบางภูมิภาคที่ดำเนินการได้แล้วเสร็จประมาณ ร้อยละ 55-60 เท่านั้น ดังนั้น เมื่อโครงการและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติก็มีสัดส่วนน้อยมากอยู่แล้ว แต่เมื่อนำไปปฏิบัติยังดำเนินการได้สำเร็จตามแผนและปีงบประมาณในร้อยละที่ไม่มากซึ่งแสดงให้เห็นว่า โครงการที่ปรากฏตามแผนยุทธศาสตร์และดำเนินการได้สำเร็จมีน้อยมาก ซึ่งตัวเลขเหล่านี้ เป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานของจังหวัดที่ไม่สามารถผลักดันเป้าหมายหลัก หรือ ผลักดันวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ตามแผนฯ ให้สำเร็จได้ นอกจากนี้จากการนำเสนอประเด็นการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์จากผู้ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ในเวทีการประชุมกลุ่มย่อย ผู้ปฏิบัติงานจากเกือบทุกจังหวัดให้ความเห็นตรงกันว่า จังหวัดส่วนใหญ่ไม่ได้ประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ตามเป้าประสงค์หลักที่ตั้งไว้ หรือประเมินความสำเร็จของวิสัยทัศน์ และเห็นว่า การดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ก็ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก แต่เมื่อกล่าวถึงความสำเร็จตามคำรับรองปฏิบัติราชการหลายจังหวัดทำได้ดี ซึ่งประเด็นนี้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ อธิบายว่า ถึงแม้ว่าโครงการจะได้ดำเนินการหรือไม่ก็ตาม หรือแม้กระทั่งมีการปรับแผนยุทธศาสตร์ ปรับโครงการและปรับงบประมาณ แต่เป้าหมายหลักหรือตัวชี้วัดยังคงเหมือนเดิม และจังหวัดต้องทำงานให้ได้เท่าเดิมที่ตั้งเป้าเอาไว้ ดังนั้น จึงทำให้จังหวัดแต่ละจังหวัดกำหนดเป้าหมายหลัก และตัวชี้วัดที่ไม่ท้าทายมากนัก การปฏิบัติงานประจำก็สามารถเก็บข้อมูลเพื่อตอบตัวชี้วัดได้ นอกจากนี้การดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดนั้นก็มีปัญหาและอุปสรรคมากมาย ซึ่งมีปัจจัยหลายด้านที่ทำให้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

ตารางที่ 4-4 สรุปจำนวนและร้อยละของโครงการที่เสนอขอ จำนวนและร้อยละของงบประมาณที่เสนอขอ และยุทธศาสตร์ที่ได้รับงบประมาณของแต่ละภาค

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	จำนวน จังหวัด/ กลุ่ม จังหวัด	จำนวน จังหวัด/กลุ่ม จังหวัดที่กรอก ข้อมูล	จำนวน โครงการที่ เสนอขอ	ร้อยละของ โครงการที่ได้รับ อนุมัติ	จำนวน งบประมาณที่ เสนอขอ (บาท)	ร้อยละของ งบประมาณที่ ได้รับ (บาท)	ยุทธศาสตร์ที่ได้รับ งบประมาณ
จังหวัดในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด)	19	16	13,307	2,601 (19.55)	95,425,891,769	10,012,442,593 (10.49)	ด้านเกษตร ด้านความ มั่นคง ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
จังหวัดในภาคเหนือ (17 จังหวัด)	17	10	4,804	1,325 (27.59)	59,058,515,653	5,880,442,700 (9.96)	ด้านการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้าน เกษตร ด้านท่องเที่ยว
จังหวัดในภาคกลาง และภาคตะวันออก (26 จังหวัด)	26	16	15,002	2,131 (14.43)	60,174,937,117	12,734,759,724 (14.32)	ด้านท่องเที่ยว ด้าน เศรษฐกิจ ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
จังหวัดในภาคใต้ (14 จังหวัด)	14	9	2,236	750 (33.54)	18,811,102,813	4,353,681,495 (23.14)	ด้านความมั่นคง ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้าน เศรษฐกิจ
กลุ่มจังหวัด (18 จังหวัด)	18	13	923	566 (61.32)	21,759,464,153	12,113,727,840 (55.67)	ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ด้าน ผลิตภัณฑ์ชุมชน ด้าน ท่องเที่ยว ด้านสังคม
รวม	94	64	36,272	7,373	255,229,911,505	45,095,054,352	
ร้อยละ	100.0	68.1	100.0	20.3	100.0	17.67	

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าร้อยละ

ตารางที่ 4-5 สรุปภาพรวมจำนวนและร้อยละของโครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จตามแผนฯ ในปีงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	จำนวนจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	จำนวนจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่กรอกข้อมูล	จำนวนโครงการที่ดำเนินการ	จำนวน/ร้อยละของโครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จ	โครงการด้าน
จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (19 จังหวัด)	19	19	2,811	1,610 (52.27)	ด้านท่องเที่ยว (64.4%) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (61.9%) ด้านความมั่นคง (63.8%) ด้านบริหารจัดการ (61.1%)
จังหวัดในภาคเหนือ (17 จังหวัด)	17	17	2,536	2,423 (95.54)	ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (100.0%) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (99.3%) ด้านท่องเที่ยว สังคม เศรษฐกิจ (≈95%)
จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก (26 จังหวัด)	26	13	1,250	1,158 (92.64)	ด้านบริหารจัดการ (97.6%) ด้านท่องเที่ยว (93.1%) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (94.0%) ด้านเกษตร (92.70%)
จังหวัดในภาคใต้ (14 จังหวัด)	14	9	683	516 (75.55)	ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (100.0%) ด้านบริหารจัดการ (100.0%) ด้านความมั่นคง (87.5%) ด้านเศรษฐกิจ (79.12%)
กลุ่มจังหวัด (18 จังหวัด)	18	15	701	452 (64.48)	ด้านความมั่นคง (100.0%) ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (79.3%) ด้านสังคม (73.1%) ด้านท่องเที่ยว (70.3%) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (21.0%)
รวม	94	73	7,981	6,159	
ร้อยละ	100.0	77.7	100.0	77.17	

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าร้อยละ

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ทั้งนี้ได้จากแบบฟอร์มการกรอกข้อมูลและการประชุมกลุ่มย่อย พบว่า ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น ในการนำเสนอในส่วนนี้จึงเป็นการสรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยคณะผู้ศึกษาได้นำเสนอในภาพรวมดังปรากฏในหัวข้อดังนี้

1. สรุปภาพรวมปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

1.1 ปัญหาของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

1) ปัญหาด้านบุคลากรในเรื่องการทำงานและการบริหารของผู้ปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์ทุกระดับทั้งที่เป็นผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวางแผนยุทธศาสตร์ มีการโยกย้าย การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในการทำแผนยุทธศาสตร์

(1) ผู้บริหารหลายคนในหลายจังหวัด นอกจากจะไม่เข้าใจในหลักการของการบริหารเชิงกลยุทธ์แล้ว ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการของการบริหารจัดการสมัยใหม่ และแนวคิดของการปฏิรูประบบราชการของไทย ผู้บริหารบางส่วนยังยึดติดกับการบริหารแบบเก่า ซึ่งเป็นแบบเดิมที่เคยปฏิบัติ และไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ด้วย ซึ่งเมื่อไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การวางแผนเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนของจังหวัดก็เป็นไปได้ยาก

(2) ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนยุทธศาสตร์ ส่วนใหญ่จะขาดความรู้ความเข้าใจ เทคนิคในการวางแผนกลยุทธ์แล้ว บางส่วนยังขาดความรู้ด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ในเรื่องการจัดการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนยุทธศาสตร์ รวมทั้งปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในหลักของการบริหารจัดการสมัยใหม่ และหลักการกระบวนการและเทคนิคในการวางแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งทำให้แผนพัฒนาจังหวัดที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและความเป็นจริงในพื้นที่ ยากต่อการนำไปปฏิบัติ และความสอดคล้องของแผนตั้งแต่วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด แผนงานโครงการมีน้อย และไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนยังมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่น้อย จึงทำให้การบูรณาการแผนพัฒนาเข้าด้วยกันมีน้อย ก่อให้เกิดการที่แต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำ จึงก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนของโครงการมีมาก ซึ่งทำให้การลงทุนทางการพัฒนาสูง แต่ผลผลิตน้อย โดยหลายจังหวัดในทุกภูมิภาคจะประสบปัญหาเรื่องผู้ปฏิบัติงานด้านการวางแผนยุทธศาสตร์ที่ขาดความรู้ความเข้าใจและเทคนิคการวางแผนกลยุทธ์ยังต้องทำงานในหลายหน้าที่ไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะงานด้านแผนยุทธศาสตร์เชิงรุก แต่ทำงานผสมผสานควบคู่ไปกับงานอื่นในสำนักงานเป็นงานประจำ

(3) การโยกย้ายการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการทำแผนยุทธศาสตร์ ผู้บริหารของจังหวัดและผู้ปฏิบัติงานมีการโยกย้ายและเปลี่ยนแปลงบ่อย โดยในส่วนของผู้ปฏิบัติงานที่เข้ามารับผิดชอบใหม่ต้องใช้เวลาทำความเข้าใจ และฝึกอบรม เพื่อเพิ่มทักษะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และสร้างความเข้าใจในปัญหาของพื้นที่ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์ไม่ได้ทำงานเชิงรุก แต่เป็นการทำงานในลักษณะงานประจำ ไม่ได้ใช้ข้อมูลเป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนภาระงานของผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดต่าง ๆ นั้นไม่ได้ทำงานด้านการวางแผนอย่างเดียว แต่มีภาระงานอื่นด้วย ทำให้ไม่ได้เอาใจใส่เพียงพอและบุคลากรเหล่านี้ยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพในการทำงาน ดังนั้น เมื่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่มีข้อจำกัดทั้งด้านเวลา และทักษะความสามารถในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ จึงทำให้แผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นมานั้นไม่มีทิศทาง มาตรฐาน และคุณภาพที่ดี ทั้งยังไม่สามารถถึงจุดเด่นของแต่ละจังหวัดมากำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดได้ แผนยุทธศาสตร์ฯ จึงขาดจุดเน้น (Focus) ในการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม ส่วนการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายผู้บริหารที่มารับตำแหน่งหน้าที่ใหม่ โดยมากมักจะใช้อำนาจหน้าที่ทางการบริหารแทรกแซงให้มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมของโครงการจังหวัด ทำ

ให้แผนงานโครงการที่ถูกแทรกแซงต้องเข้ากระบวนการพิจารณาปรับปรุงแผนเริ่มต้นใหม่อีกครั้ง ทำให้ระยะเวลาการดำเนินโครงการสั้นลง ส่งผลต่อผลสำเร็จของโครงการ

2) ปัญหาด้านการแทรกแซงที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงการในแผนพัฒนาจังหวัด จะมีรูปแบบการแทรกแซงที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงการโดยนักการเมืองในทุกระดับ และการแทรกแซงโดยการใช้อำนาจทางการบริหารงานของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ซึ่งการแทรกแซงจะเกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำแผน กระบวนการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

(1) ปัญหาการแทรกแซงในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดถึงแม้ว่าจะสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในทุกระดับ ตั้งแต่การรวบรวมแผนชุมชนที่คณะกรรมการหมู่บ้านหรือคณะกรรมการชุมชนจัดการรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการของพื้นที่ หลาย ๆ ชุมชน/หมู่บ้านรวมเป็นแผนของตำบล รวบรวมส่งอำเภอ ทำการวิเคราะห์ตามประเด็นยุทธศาสตร์รวบรวมส่งจังหวัดเพื่อเสนอเข้า กนจ. ในขั้นตอนการดำเนินงานของ กนจ. จะมีคณะกรรมการจัดทำแผนกำหนดยุทธศาสตร์แผนงานโครงการ ตามปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เรียบร้อยแล้ว ก็จะมีการสอดแทรกแผนงานโครงการจากนักการเมือง และการใช้อำนาจทางบริหารให้เพิ่มโครงการที่ไม่มีอยู่ในการทำแผนก่อนหน้าเข้าไปในแผนงาน และโครงการที่สอดแทรกเพิ่มเติมเข้าไปต้องเป็นโครงการที่มีความสำคัญเร่งด่วนพร้อมที่จะดำเนินการได้ในการแทรกแซงอีกกรณีหนึ่ง การที่หน่วยงานในพื้นที่ทำการรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชน จัดทำแผนงานโครงการแล้วเสนอกระทรวงให้ความเห็นชอบเพื่อที่จะได้เสนอของบจังหวัด ในระหว่างการรอพิจารณาอนุมัติจากกระทรวงก็จะมีการสอดแทรกเพิ่มเติมโครงการเข้าไปในแผน

(2) ปัญหาการแทรกแซงเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงโครงการในขั้นตอนการพิจารณางบประมาณของคณะกรรมการธิการงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัด โดยจะเป็นนักการเมืองแทรกแซงให้เพิ่มเติมโครงการในแผนงานของจังหวัด

(3) ปัญหาการแทรกแซงในขั้นตอนการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงประเภทกิจกรรมของโครงการ ซึ่งสามารถเบิกจ่ายงบประมาณไปดำเนินการโครงการได้เลย และมีหลายจังหวัดประสบปัญหาที่ต้องเปลี่ยนแปลงโครงการใหม่ โดยนำโครงการที่ถูกสอดแทรกเข้ามาแทน และส่วนใหญ่โครงการที่เข้ามาแทนจะอ้างเป็นโครงการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนซึ่งจังหวัดต้องพิจารณาทบทวนปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการใหม่อีกรอบ เพื่อเสนอของบประมาณและมักจะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการโครงการ มีในบางพื้นที่บ้างที่โครงการได้ผ่านกระบวนการทำแผนได้รับการอนุมัติแล้ว เมื่อนำไปดำเนินการถูกแทรกแซงให้ไปดำเนินการในพื้นที่ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผน ซึ่งมีบ้างที่จังหวัดรับรู้ว่ามีโครงการแต่หน่วยงานเจ้าของโครงการมักจะเข้าใจว่าเป็นจังหวัดดำเนินการเปลี่ยนแปลงโครงการโดยไม่บอกกล่าว

3) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณ

(1) การเบิกจ่ายงบประมาณไม่สอดคล้องกับระยะเวลาดำเนินโครงการ เป็นปัญหาทุกปีที่เกิดขึ้นเริ่มจาก ก.พ.ร. และ กนจ. แจกกำหนดปฏิทินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ให้จังหวัดไปดำเนินการจัดทำแผน โดยส่วนใหญ่แล้วจังหวัดจะจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี ส่งทันตามกำหนดระยะเวลา โดยแผนปฏิบัติการประจำปีจะกำหนดปฏิทินการดำเนินงานโครงการตามปีงบประมาณ ตั้งแต่เดือนตุลาคม แต่การพิจารณาอนุมัติงบประมาณมีความล่าช้า ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ หรือล่าช้าไปหนึ่งถึงสองเดือน หรืออาจจะสามเดือน หากมีการให้ปรับเปลี่ยนแผนงานโครงการเมื่อมีการเปลี่ยนนโยบาย หรือรัฐบาลกำหนดนโยบายเร่งด่วนใหม่เพิ่มเติม จังหวัดจะต้องปรับแผนงานโครงการ ทำให้กระบวนการจัดทำแผนและพิจารณาแผนขยายเวลาออกไป กว่าจะได้รับการอนุมัติงบประมาณอาจเป็นหลังไตรมาสแรกของปี คงเหลือระยะเวลาดำเนินโครงการ 9 เดือน หรือน้อยกว่า ในขณะที่แผนกำหนดไว้ต้องดำเนินการในระยะเวลา 1 ปีทำให้โครงการไม่บรรลุผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณช้าจะมีผลกระทบต่อโครงการที่กำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการ

ที่ขึ้นกับสภาพแวดล้อมต้องดำเนินโครงการแน่นอนตรงตามฤดูกาลผลิตพืชผลทางการเกษตร ถ้าไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณ ผลสำเร็จของโครงการจะไม่เกิดขึ้น

(2) งบประมาณของจังหวัดน้อยมาก โดยภาพรวมเมื่อนำแผนงานและโครงการตามแผนไปของงบประมาณของแต่ละจังหวัดจะได้รับการจัดสรรประมาณร้อยละ 10-20 ของงบประมาณที่ขอ ในขณะที่การกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายเท่าเดิม จังหวัดจึงมีความยากลำบากในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรให้ส่วนราชการอื่น ๆ ที่ลงมาในพื้นที่และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากจะได้อำนาจงบประมาณน้อยแล้ว มีระเบียบขั้นตอนมากและหลายขั้นตอน มีความยุ่งยากในการของบประมาณและกว่าจะได้รับ การอนุมัติงบประมาณยากมาก การอนุมัติงบประมาณยังมีความล่าช้าทำให้การดำเนินงานตามแผนเริ่มต้นช้าและการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนฯ นอกจากนี้แล้ว หลายพื้นที่มีปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงานโครงการต่อเนื่องที่เป็นโครงการใหญ่ มีระยะเวลาดำเนินการเกินหนึ่งปี ได้รับงบประมาณในปีแรกปีเดียวโดยไม่ได้รับต่อเนื่องโครงการไม่สามารถทำต่อไปได้เป็นปัญหาการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

(3) การขาดบูรณาการงบประมาณในพื้นที่ ได้แก่งบประมาณจากจังหวัด กลุ่มจังหวัด หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ปัญหาที่พบในทุกภูมิภาคของประเทศ จังหวัดจะไม่มีข้อมูลงบประมาณของส่วนราชการในพื้นที่ และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ไม่ทราบถึงแผนงานโครงการ และการใช้งบประมาณต่าง ๆ เหล่านั้น ทำให้หลายพื้นที่เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนของโครงการ

4) ไม่มีการบูรณาการแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แล้วหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในทุกภาคทั่วประเทศ เมื่อถึงกำหนดต้องจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดโดยส่วนใหญ่ไม่มีบูรณาการแผนจากทุกภาคส่วน ราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อดูว่าแผนตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์และตัวชี้วัดตามประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในการดำเนินงานโครงการ การจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนดำเนินการ การพิจารณากำหนดพื้นที่ดำเนินการร่วมกัน การแบ่งปันทรัพยากร จะมีเพียงการรวบรวมแผนจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน่วยงานต่างจัดทำแผนด้วยตนเอง แม้จะมีการมอบนโยบายจากจังหวัดกำหนดหลักการจัดทำแผนให้มีความสอดคล้องต่อนโยบายระดับประเทศ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งมีหลายหน่วยงานในทุกภาคไม่มีเวลาในการลงพื้นที่สำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชน ใช้วิธีการเขียนโครงการโดยไม่มีข้อมูลประกอบการจัดทำแผน หรือ หน่วยงานส่งแผนให้จังหวัดล่าช้าทำให้ระยะเวลาที่จะพิจารณาเพื่อบูรณาการแผนไม่พอ ต้องเร่งส่งแผนให้ กนจ. ไม่มีเวลาพอที่จะบูรณาการแผน ทำได้เพียงรวบรวมแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ส่ง กนจ. เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นลักษณะคล้ายกันในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ขาดบูรณาการแผนของจังหวัด ในกลุ่มจังหวัด แต่ละจังหวัดต่างดำเนินโครงการตามงบประมาณที่ได้รับ การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นเบี้ยหัวแตก ผลการดำเนินงานไม่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย ของกลุ่มจังหวัด เนื่องจากไม่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันของแผน เป็นเพียงการรวบรวมแผนงานโครงการจากจังหวัดซึ่งจังหวัดโดยมากจะใช้ข้อมูลแผนงานโครงการเดิมตามงบประมาณเดิมที่เคยได้รับ

5) แผนไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง มีหลายจังหวัดในทุกภูมิภาคให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านแผนของหน่วยงานเป็นผู้เขียนแผนงานโครงการเอง โดยไม่มีข้อมูลประกอบการจัดทำแผน ซึ่งรวมถึงข้อมูลพื้นฐาน ค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญที่สุดไม่มีข้อมูลสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบ เนื่องจากไม่มีการลงพื้นที่ อาจด้วยปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอ บุคลากรที่มีอยู่น้อยต้องรับภาระงานในหลายหน้าที่ไม่สามารถจัดการเรื่องเวลาในการจัดทำแผนและต้องรีบเร่งส่งแผนให้จังหวัด เป็นปัญหาสำคัญที่พบในทุกภูมิภาคอันเป็นสาเหตุหลักที่แผนส่วนใหญ่ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในทุกภูมิภาคของประเทศไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการ

จัดทำแผน และเกิดปัญหาลักษณะเดียวกันนี้ในขั้นตอนมีการปรับเปลี่ยนแผน นอกจากนี้ปัญหาด้านการจัดทำแผนที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่มีสาเหตุมาจากเมื่อจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาซึ่งเป็นการจัดทำแผนล่วงหน้าเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณแล้วต้องมีการปรับเปลี่ยนแปลงโครงการเบิกจ่ายงบประมาณเนื่องจากไม่ตรงกับความต้องการของพื้นที่ในสภาพปัจจุบัน ณ ขณะนั้น

6) ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาจังหวัด ปัญหาข้อมูลที่จำเป็นในการจัดทำแผนไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีการจัดเก็บต่อเนื่อง และมีไม่เพียงพอ การกระจายของแหล่งข้อมูลยากในการสืบค้น และไม่มี ความชำนาญในการใช้เครื่องมือเพื่อการสืบค้น การจัดเก็บข้อมูลที่กระจายในหลายหน่วยงาน มีความซ้ำซ้อน ยังขาดความน่าเชื่อถือสำหรับการอ้างอิง และความน่าเชื่อถือถูกต้องของข้อมูลที่เผยแพร่ เป็นปัญหาระบบข้อมูลสารสนเทศยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เจ้าหน้าที่ไม่รู้ว่าจะใช้ข้อมูลใดบ้างประกอบการทำแผน หรือได้เจ้าหน้าที่ใหม่มาที่ยังขาดประสบการณ์ในการจัดทำแผนจึงยังสับสนในการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศโดยเฉพาะจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผน

7) ปัญหาการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดของแผนงานโครงการ มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดของแผนงานโครงการไว้กว้างเกินไป ด้วยเห็นว่าการกำหนดให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กว้างโดยมีเจตนาว่า เมื่อดำเนินงานโครงการตามแผนงานแล้วสามารถที่จะเลือกตัวชี้วัดในส่วนใดก็ได้ ซึ่งการทำยุทธศาสตร์ในลักษณะนี้จะไม่มีความชัดเจน (Focus) ไม่ตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ไม่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน ตัวชี้วัดไม่อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง ใช้เครื่องมือยุทธศาสตร์ไม่ได้ตามคาดหวัง แผนงานโครงการในแผนยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นงานประจำ ตัวชี้วัดยาก ปัญหาเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งการกำหนดยุทธศาสตร์ในแผนยุทธศาสตร์ นอกจากนี้ การประเมินความสำคัญของแผนพัฒนาจังหวัดมีแบบฟอร์มที่หลากหลายและมาจากหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงาน กระทรวง กรม ก่อให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ อีกทั้งปัญหาในการกำหนดวิสัยทัศน์ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ไม่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลความเป็นจริงของพื้นที่ การกำหนดวิสัยทัศน์ จะกำหนดตามกระแสนิยม มีการใช้สัมผัสคำที่สวยหรู ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกในความเป็นจริงตามบริบทของพื้นที่ที่มีจุดแข็ง จุดอ่อน ที่มีข้อมูลสารสนเทศสนับสนุน อย่างไร จะจัดการข้อจำกัด และสร้างโอกาสในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ตามที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ ซึ่งเมื่อกำหนดวิสัยทัศน์ไม่ชัดเจน ไม่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่แท้จริงของพื้นที่แล้วทำให้การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ไม่ได้กำหนดสิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีคุณภาพบนข้อมูลพื้นฐานที่มีความโดดเด่นและเป็นจุดแข็งมีความแตกต่างจากจังหวัดอื่น แต่เป็นการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ขาดความชัดเจน เมื่อนำไปปฏิบัติจริงยากที่จะบรรลุเป้าประสงค์และวิสัยทัศน์ตามที่กำหนดไว้

8) ปัญหาการประเมินความสำเร็จของแผน โดยผู้ทำแผนเป็นผู้ประเมินความสำเร็จของแผนงานโครงการที่หน่วยงานตนเองเป็นผู้ดำเนินการ เป็นเพราะว่า เมื่อโครงการได้รับงบประมาณให้ดำเนินการ เจ้าของโครงการจะต้องทำเรื่องขอเบิกงบประมาณในแต่ละงวด ซึ่งต้องรายงานผลการดำเนินงานของโครงการว่า การเบิกงบประมาณงวดที่หนึ่งเมื่อโครงการได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการ การขอเบิกงบประมาณงวดที่สองเมื่อโครงการดำเนินการไปแล้วคิดเป็นจำนวนร้อยละยี่สิบ หรือสามสิบ หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องรายงานว่าการดำเนินโครงการตามแผนเพื่อที่จะขอเบิกงบประมาณงวดที่สามต่อไป เป็นรูปแบบการรายงานการประเมินผลเพื่อขอเบิกจ่ายโครงการ ที่หน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นผู้ประเมินและรายงานผลการปฏิบัติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสามารถเบิกจ่ายครบถ้วนเพื่อไปดำเนินงานเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้ แต่ถ้าเป็นการประเมินโดยหน่วยงานภายนอกเป็นหน่วยงานอื่นในพื้นที่จังหวัดเดียวกัน จะมีการประเมินแบบพึ่งพากันและกันเพื่อหวังผลเมื่อหน่วยงานผู้ถูกประเมินจะต้องไปประเมินโครงการของหน่วยงานที่มาประเมินในครั้ง นี้ ซึ่งจะไม่มีความเป็นอิสระข้อซักถามมาก ยังขาดการประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนว่าเมื่อดำเนินโครงการแล้วผลที่เกิดขึ้นมีผลกระทบใดอย่างไร แต่ถ้าผู้ประเมินเป็นสถาบันการศึกษา หรือเป็นที่ปรึกษาทางการประเมิน จังหวัดจะมีเงื่อนไขพิเศษให้ผู้ประเมินพิจารณาประเมินตัวชี้วัดตามที่ก.พ.ร.กำหนดให้จังหวัดได้ค่าคะแนนสูง ส่วน

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนยังไม่มีข้อมูลที่ชัดเจนสามารถระบุได้ว่าจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในทุกภูมิภาคมีการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการที่เป็นเชิงประจักษ์

1.2 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในการวิเคราะห์ปัญหาของการจัดทำแผนนั้นพบว่า กลุ่มจังหวัดได้เสนอปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันทุกกลุ่มจังหวัด สามารถสรุปได้เป็น 7 ประเด็น ได้แก่

1) การที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ความเข้าใจตลอดจนทักษะในการวางแผนยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดซึ่งมีวัตถุประสงค์แตกต่างจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของระดับจังหวัด

2) การบริหารงานของกลุ่มจังหวัดจำเป็นต้องมีการประสานงานกับผู้รับผิดชอบในแต่ละจังหวัด แต่ยังขาดการประสานงานที่ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ไม่สามารถบูรณาการโครงการได้ อีกทั้งบุคลากรในกลุ่มจังหวัดยังไม่เพียงพอต่อการทำงานอีกด้วย

3) ระยะเวลาในการจัดทำแผนฯ น้อย ช่วงเวลาในการทำแผนฯ ของกลุ่มจังหวัด จังหวัด และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องถูกกำหนดไว้เป็นเวลาเดียวกันทำให้ไม่สามารถส่งข้อมูลเพื่อใช้ในการบูรณาการแผนฯ ระหว่างกันได้ทัน อีกทั้งขั้นตอนในการทำแผนฯ ยังต้องใช้เวลามากแต่มีเวลาจำกัดจึงทำให้ต้องเร่งรีบ แผนฯ ที่ได้จึงไม่คุณภาพ

4) มีการเปลี่ยนแปลงแผนฯ เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้แผนฯ ที่ปรับปรุงไม่สอดคล้องกับความต้องการเดิมที่ได้วิเคราะห์ไว้ บางครั้งโครงการที่เสนอขอมีลักษณะพิเศษไม่สามารถหาผู้รับจ้างดำเนินการได้ในระยะเวลาที่โครงการกำหนด นอกจากนี้ยังเกิดปัญหาสาธารณภัยต่างๆ จึงทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแผน

5) แผนงานโครงการที่กำหนดไว้ในแผนฯ ไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากมีอิทธิพลของหน่วยงานส่วนกลางเข้ามาแทรกแซง บางครั้งแผนฯ พัฒนากลุ่มจังหวัดเกิดความซ้ำซ้อนกับแผนฯ ของหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่เดียวกัน

6) ยังขาดฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการวางแผนการพัฒนากลุ่มจังหวัด ทำให้แผนฯ ที่วางไว้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด

7) การวางแผนงบประมาณ และระยะเวลาการเบิกจ่ายงบประมาณมีความล่าช้า อีกทั้งงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีจำกัดทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และไม่สนองตอบต่อปัญหา และความต้องการของประชาชน

2. สรุปภาพรวมข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

2.1 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

1) รัฐบาลควรมีแนวทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนยุทธศาสตร์ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดกำหนดให้การจัดทำแผนพัฒนาเป็นวาระของจังหวัด จัดให้มีการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างจังหวัดกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งอาจมีกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้

(1) ก่อนเริ่มปีงบประมาณต่อไปจังหวัดควรจะต้องมีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะการดำเนินจัดทำโครงการต้องกำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบให้จัดทำข้อมูลเป้าหมายการดำเนินงาน วิื่อดำเนินงานตลอดจนการกำหนดค่าใช้จ่ายให้ชัดเจน

(2) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของทุกภาคส่วนในจังหวัดเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมกับการวางแผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ

(3) การจัดการความรู้ในเรื่องวิชาการวางแผนกลยุทธ์ และการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีวิทยากรหลักประจำจังหวัดเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) และ Specialist ในเรื่อง การวางแผนและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นการเฉพาะ

2) ส่วนราชการระดับกระทรวง/กรม หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ควรให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาจังหวัด ให้มากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการและค่าของงบประมาณ ควรหยิบยก แผนพัฒนาจังหวัดของแต่ละจังหวัดมาประกอบเพื่อให้ได้แผนงานโครงการที่เป็นไปตามความต้องการของทุกภาคส่วนในจังหวัด นั้น และควรจัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาจังหวัดให้แก่หน่วยงานในสังกัดด้วย แต่ใน ขณะเดียวกันจังหวัดก็ต้องจัดให้มีการประชุมชี้แจงอีกทางหนึ่งด้วย

(1) กระทรวง/กรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน และควร มอบหมายให้มีหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่สนับสนุนข้อมูล แนะนำด้านการปฏิบัติให้แก่จังหวัดด้วย

(2) หน่วยงานส่วนกลางควรมีการบูรณาการให้เห็นผลเป็นรูปธรรม เช่น ประเด็นการตรวจราชการการมาตรวจ ราชการระบบรายงาน แบบฟอร์มรายงาน

(3) ควรกำหนดให้จังหวัดจะต้องจัดทำโครงการเฉพาะโครงการที่เป็นโครงการใหญ่ๆ และมีลักษณะเป็นโครงการนำ ร่อง เป็นโครงการที่ไม่เคยทำในพื้นที่ หรือเป็นโครงการตัวอย่าง (Best Practice) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวง กรม ขยายผลตาม

(4) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเน้นย้ำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จัดทำแผนพัฒนา อปท. ที่สอดคล้องเชื่อมโยงแผนในระดับต่างๆ ด้วย เช่น แผนพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และนโยบายระดับชาติ โดยเฉพาะการบูรณาการการทำงานร่วมกันของ อปท. ที่มีพื้นที่ใกล้เคียงกันให้เพิ่มมากขึ้น การเสนอขอรับการสนับสนุนงบเงินอุดหนุน ควรให้ความสำคัญการแก้ไขปัญหาในเชิงบูรณาการมากขึ้นเพื่อให้ อปท. ในแต่ละพื้นที่พัฒนาไปพร้อมๆ กัน และไม่ควรแข่งขัน กันเอง

(5) ส่วนราชการหรือหน่วยงานในระดับจังหวัด ควรให้ความสำคัญกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคส่วน ต่างๆ ในจังหวัด ถึงแม้จะไม่ใช่อ้างอิงข้อเสนอแนะที่มาจากหน่วยงานของตนเอง แต่อาจจะเป็นข้อเสนอแนะจากภาคประชาชนหรือ ภาคเอกชน จึงควรให้ความสำคัญกับการเป็นเจ้าภาพและเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของภาคส่วน ต่างๆ ในจังหวัดต่อไป

3) กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(1) ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเข้มงวด กวดขันให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัด จัดทำตามระเบียบ ขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา แต่ละขั้นตอนสามารถตรวจสอบและอ้างอิงได้ เพื่อให้การจัดทำแผนอยู่บนพื้นฐาน ของข้อมูล และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจะต้องให้ผู้มีส่วนได้เสียในทุกภาคส่วน ภาครัฐราชการ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม ให้มีนักการเมืองท้องถิ่นในทุกระดับเข้าร่วม เพิ่มช่องทางเปิดพื้นที่แสดงความ คิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา และความต้องการผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ เปิดให้มีการวิพากษ์แผนพัฒนา สร้างการรับรู้ ร่วมกันทั้งจังหวัด

(2) ควรมีการพัฒนา แก้ไข กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนและนำแผนสู่การปฏิบัติให้พื้นที่สามารถ ดำเนินการได้ตามความจำเป็นที่เกิดขึ้นจริง เช่นการปรับปรุงแก้ไขโครงการหน่วยงานกลางควรมอบอำนาจให้จังหวัดมีความ คล่องตัวในการบริหารจัดการ มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่สามารถขอตั้งงบประมาณ สามารถกระทำนิติกรรมตามบทบัญญัติของ กฎหมาย สามารถกำหนดโครงสร้างการบริหารงานเพื่อความคล่องตัวในการทำงานด้านยุทธศาสตร์โดยเฉพาะ

(3) ควรมีการปรับระยะเวลาในการจัดทำแผน บูรณาการการจัดทำแผนในทุกระดับตั้งแต่ต้นนโยบายส่วนกลางจากกระทรวง กรม กนจ. กลุ่มจังหวัด จังหวัด หน่วยงานในพื้นที่ ให้มีความสะดวกในการทำงาน ลดความซ้ำซ้อน และเกิดประสิทธิภาพ

(4) กนจ. ควรปรับลดขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงโครงการในแต่ละระดับเพื่อให้การดำเนินโครงการที่มีการเปลี่ยนแปลงดำเนินการได้เสร็จทันตามแผนและการเบิกจ่ายเงินตามปีงบประมาณ

(5) การกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ความมองภาพรวมของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ไม่ใช่เป็นของหน่วยงานจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้จังหวัดสามารถจัดทำและพัฒนาตัวชี้วัดตามศักยภาพของแต่ละจังหวัด

(6) การจัดทำยุทธศาสตร์ต้องเป็นการทำงานเชิงรุก บนพื้นฐานข้อมูลความเป็นจริงของพื้นที่ สามารถกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่สามารถดำเนินการได้ ตอบสนองวิสัยทัศน์ได้

(7) ส่วนกลางควรกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน และควรนำเอาแผนงานความต้องการของกลุ่มจังหวัดไปบูรณาการแผนระดับกระทรวงเพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องเชื่อมโยงกันระหว่างแผนในระดับต่างๆ โดยที่หน่วยงานเจ้าภาพโครงการจะต้องมีการวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาที่ชัดเจน และกระจายกิจกรรมตั้งแต่ไตรมาสที่ 2-4 โดยจะต้องดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัด ซึ่งกลุ่มจังหวัดจะได้มีการจัดรูปแบบการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการโดยคณะกรรมการ อ.ก.บ.ก.ขับเคลื่อนโครงการฯ ที่ปรึกษา และคณะทำงานกลุ่มภารกิจอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่มจังหวัดควรมีการตกลงร่วมกันที่จะหาจุดเน้นและจุดร่วมกันในการพัฒนากลุ่มจังหวัด ยึดเป้าประสงค์และแนวทางในการแก้ไขปัญหาเป็นหลัก เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและการจัดทำโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าประสงค์ จากนั้นควรจัดประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขโดยหัวหน้าส่วนราชการต้องมีบทบาทในการขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน ควรกำหนดตัวชี้วัดโครงการที่ตอบสนองต่อเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ มีความเป็นไปได้ สามารถวัดผลได้และสะท้อนผลสัมฤทธิ์โครงการควรมีที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกลุ่มจังหวัดเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการประจำปีอย่างใกล้ชิดควรปรับหัวระยะเวลาในการจัดทำแผนของส่วนราชการ กลุ่มจังหวัด จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการได้

4) บูรณาการแผนงานโครงการในแผนยุทธศาสตร์ระหว่างหน่วยงาน

(1) ก.พ.ร.ควรระบุให้มีความชัดเจน กรณีหน่วยงานแต่ละกระทรวง กรม ในพื้นที่ที่ขอใช้งบประมาณของจังหวัดหรือยุทธศาสตร์ เป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับบทบาทของหน่วยงานขอให้ กบจ.พิจารณาเป็นโครงการที่ได้จัดลำดับความสำคัญและดำเนินการได้ (โครงการ Y1) หากเป็นโครงการที่ใช้งบของหน่วยงานนั้น ๆ ให้พิจารณาระบุเป็นโครงการสำรอง (โครงการ Y2) เนื่องจากจังหวัดจะทราบเพียงงบในแผนของจังหวัด จะไม่ทราบงบในส่วนของหน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการของงบประมาณจากสองแหล่ง

(2) เมื่อ กบจ./กบก. จัดส่งโครงการจังหวัดให้ กนจ. พิจารณาโครงการพัฒนากลุ่มจังหวัด ความมองภาพรวมไม่ควรมองแยกส่วนแต่ละจังหวัด หรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเสนอโครงการ เช่น หน่วยงานเกษตรเสนอโครงการด้านการเกษตรให้มองในภาพรวมของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด เป็นโครงการของจังหวัดไม่ใช่โครงการหรืองานของกระทรวง กรม ในพื้นที่ ไม่ควรพิจารณาเป็นเรื่องของกระทรวงเกษตรในพื้นที่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในการทำงาน

5) การจัดทำงบประมาณแผนงานโครงการ

(1) ให้บูรณาการงบประมาณในพื้นที่ประกอบด้วยงบประมาณของกลุ่มจังหวัด จังหวัด หน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการจัดทำแผนงานโครงการ ใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดประโยชน์กับพื้นที่โดยรวม

(2) การจัดสรรงบประมาณของจังหวัด หรือภัยยุทธศาสตร์ควรดำเนินการตามลำดับความสำคัญตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ไม่ใช่นำงบประมาณไปเฉลี่ยให้แต่ละโครงการ การจัดทำงานงบประมาณของจังหวัดจะต้องมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกลุ่มจังหวัด ให้มีงบกลางเป็นค่าดำเนินการประสานงานการจัดทำแผน นำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินแผน หากงบประมาณโครงการ Y1 คงเหลือ จังหวัดสามารถนำไปใช้ในโครงการ Y2 ได้

(3) งบพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ควรเป็นงบที่จะสนับสนุนเพิ่มเติมให้กับหน่วยงานในพื้นที่ที่กรณีทั้งปกติของหน่วยงานไม่เพียงพอ และโยกย้ายงบกลางจัดสรรงบให้โดยไม่มีการสอบถามปัญหา และความต้องการของพื้นที่ก่อน

(4) กนจ.และ ก.พ.ร.ควรตอบคำถามและชี้แจงงบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแทนจังหวัด เนื่องจากแผนงานที่เสนอเข้า กนจ.ได้ผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมมาแล้ว หากให้จังหวัดไปชี้แจงต่อกรรมาธิการงบประมาณควรให้เกียรติจังหวัด ที่ได้จัดทำแผนจากการสอบถามปัญหา ความต้องการของพื้นที่มาแล้ว

(5) ส่วนกลางต้องออกกติกา หลักเกณฑ์ เมื่อโครงการจังหวัดผ่านกระบวนการขั้นตอนและอนุมัติแล้ว การเปลี่ยนแปลง แก้ไข จะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อไม่ให้มีการแทรกแซงจากภายนอก กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการระบุให้ชัดเจน

(6) หน่วยงานเจ้าภาพโครงการหลักจะต้องกำหนดรายละเอียดกิจกรรม และงบประมาณที่ชัดเจนทั้งในส่วนกิจกรรมหน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานเจ้าภาพร่วมและระบุพื้นที่จังหวัด เพื่อเสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติและมอบอำนาจการดำเนินโครงการ และการเบิกเงินงบประมาณแทนกันหน่วยงานเจ้าภาพไม่ควรเข้ามาแทรกแซงทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัดสรรงบประมาณควรจัดสรรให้ในต้นปีงบประมาณและควรพิจารณาถึงความจำเป็นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดเสนอและเพื่อให้การจัดทำแผนของกลุ่มจังหวัดมีความแตกต่างจากแผนของจังหวัด สำนักงาน ก.พ.ร. ควรกำหนดให้กรอบระยะเวลาการจัดทำแผนของกลุ่มจังหวัดทำก่อนแผนของจังหวัด แต่ปัจจุบันการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันซึ่งไม่ถูกต้อง

6) การประเมินผลสำเร็จโครงการ

(1) การรายงานผล จังหวัดควรให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลความสำเร็จตามแผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นรูปธรรมจัดทำเป็นรายงานทุก ๆ ปี และนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนในปีต่อไป เนื่องจากที่ผ่านมาถ้าผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผล ก็จะไม่จัดงบประมาณให้ ทำให้ผู้ที่ต้องรับผิดชอบมีข้อจำกัดในด้านงบประมาณดำเนินการ เนื่องจากการประเมินผลความสำเร็จของแผน อาจไม่ใช่มีความชำนาญของจังหวัดนั้น ควรให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบการวิจัยประเมินผลความสำเร็จของแผนเป็นประจำทุกปีในระยะเริ่มต้น และต้องเน้นในเรื่องการประเมินความสัมพันธ์ตามยุทธศาสตร์ มีการถ่ายทอดเทคนิค วิธีการ ความรู้ที่ใช้ในการประเมิน และจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน และจังหวัด ให้มีศักยภาพที่จะประเมินผลสำเร็จของโครงการได้ ซึ่งจังหวัดต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนงานและการติดตามประเมินผล พร้อมกับการพัฒนาระบบการติดตามประเมินผล และรายงานความสำเร็จของแผน

(2) ส่วนกลางควรจัดสรรงบประมาณให้จังหวัด ในเรื่องการประเมินผลแผนโดยให้สถาบันการศึกษาที่น่าเชื่อถือเป็นกลางเป็นผู้ประเมินทั้งจังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยประเมินเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ตั้งไว้กับผลการประเมินมีความสำเร็จหรือความคลาดเคลื่อนอย่างไร

(3) โครงการของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดจะต้องจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับกลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์เดียวกันทำได้หลายชั้น เช่น ในเชิงผลผลิตของจังหวัด เพื่อให้ต่อยอดในกลุ่มจังหวัดจัดทำโครงการเรื่องของการประชาสัมพันธ์ การจัด Event หรือเรื่องของ Road Show หรือ การจัดทำ Packaging ผลิตภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่าตาม Value Chain เป็นการต่อยอดในบของของกลุ่มจังหวัด

7) ด้านบุคลากร

(1) การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมการทำงานสมัยใหม่ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในทุกระดับ มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พัฒนาศักยภาพให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านเทคโนโลยี จัดสรรอัตราค่าจ้างราชการให้เหมาะสมตามกรอบอัตรากำลังที่มีอยู่ และพัฒนาให้เป็นมืออาชีพในการทำงาน ไม่ควรโยกย้ายข้าราชการในเวลาที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริงและให้มีสิ่งจูงใจให้ข้าราชการที่มาปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ

(2) พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ สมรรถนะของบุคลากรด้านการบริหารยุทธศาสตร์ให้มีความรู้ในเรื่องการวางแผนกลยุทธ์ ให้มีทักษะความสามารถในการบริหารแผนยุทธศาสตร์และการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) อย่างเป็นรูปธรรมแบบมืออาชีพ

(3) หัวหน้าส่วนราชการและบุคลากรในส่วนราชการควรให้ความร่วมมือในการร่วมจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดมากขึ้นควรจัดอบรมให้กับส่วนราชการและมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงานให้มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นควรพัฒนาให้ความรู้เรื่องการจัดทำแผนทุกระดับให้ทุกส่วนราชการ ได้รับรู้รับทราบตรงกันและต่อเนื่องทันต่อการเปลี่ยนแปลง

(4) พัฒนาให้มีวิทยากรหลักประจำจังหวัดเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) และ Specialist ในเรื่องการวางแผนและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นการเฉพาะ

(5) ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำแผน ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องเป็นผู้นำในการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

8) การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ

(1) ให้มีการจัดทำฐานข้อมูลของจังหวัด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานเชิงยุทธศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำระบบจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผล การนำไปใช้ และความต่อเนื่องของข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

(2) ส่วนกลางหรือ ก.พ.ร. ควรให้ความสำคัญและช่วยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้กับจังหวัดเพื่อสนับสนุนการทำแผน เพื่อให้จังหวัดสร้างองค์ความรู้การจัดการระบบข้อมูลเป็นส่วนสนับสนุนขั้นพื้นฐานในการจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(3) หน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ควรให้ข้อมูลจังหวัดเกี่ยวกับงบประมาณโครงการที่ได้รับเพื่อการจัดการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

(4) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องของฐานข้อมูลมากขึ้น ควรจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มจังหวัดและมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลร่วมกัน มีการป้อนข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วนและทันสมัย เพื่อประกอบการวางแผน

9) การปรับโครงสร้างสำนักงานจังหวัด สำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด

(1) การพัฒนาสำนักงานจังหวัดให้เป็นเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้มีบทบาทในการประเมินผลโครงการ มีบทบาทนำในการพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการในระดับต่างๆ โดยเฉพาะบูรณาการด้านแผนร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

(2) ควรมีการวิเคราะห์ระบบงานของจังหวัดและสำนักงานจังหวัด ว่างานใดควรใช้วิธีการจ้างเอกชน หรือหน่วยงานทางการสามารถดำเนินการแทนได้ เช่น การวิจัย การประเมินผล การจัดทำ Gap Competency และการวางแผนพัฒนาศักยภาพ เป็นต้น

2.2 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในส่วนของข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ตามที่กลุ่มจังหวัดได้เสนอนั้นสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ 4 ประเด็น ได้แก่

- 1) ควรมีการจัดอบรมความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนยุทธศาสตร์ให้กับบุคลากรทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 2) ควรมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานจัดทำแผนฯ โดยต้องมีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจนควรนำเอาแผนงานความต้องการของกลุ่มจังหวัดไปบูรณาการแผนระดับกระทรวงเพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยที่หน่วยงานเจ้าภาพโครงการจะต้องมีการวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาที่ชัดเจน และกระจายกิจกรรมตั้งแต่ไตรมาสที่ 2-4 จากนั้นควรจัดประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไข
- 3) หน่วยงานเจ้าภาพโครงการหลักจะต้องกำหนดรายละเอียดกิจกรรม และงบประมาณที่ชัดเจนระบุพื้นที่จังหวัดเพื่อเสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติและมอบอำนาจการดำเนินโครงการ และการเบิกเงินงบประมาณหน่วยงานเจ้าภาพไม่ควรเข้ามาแทรกแซงทั้งทางตรงและทางอ้อมการจัดสรรงบประมาณควรจัดสรรให้ในต้นปีงบประมาณและควรพิจารณาถึงความจำเป็นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดเสนอ
- 4) ควรจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มจังหวัดและมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลร่วมกัน มีการป้อนข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วนและทันสมัย เพื่อประกอบการวางแผน ทั้งนี้ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในเรื่องของฐานข้อมูลด้วย

3. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะจากคณะผู้ศึกษาโครงการ

3.1 ข้อเสนอแนะ

1) จากการวิเคราะห์แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดของทุกภาค พบว่า ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จากการสังเคราะห์แผน พบว่า มีโครงการทางสังคมมากที่สุดรองลงมาเป็นโครงการทางเศรษฐกิจ โครงการทางเกษตรโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการแต่ละด้านส่วนใหญ่ยังขาดความสอดคล้องและความเชื่อมโยงของแผนตั้งแต่วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดกับการตั้งประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากการทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดปัญหาที่พบคือ บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนในระดับปฏิบัติการ มีการโยกย้ายบ่อย ส่วนใหญ่จะขาดความรู้ความเข้าใจในหลักของการบริหารจัดการสมัยใหม่ รวมถึงกระบวนการและเทคนิคในการวางแผนยุทธศาสตร์ บางส่วนยังขาดความรู้ด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ในเรื่องการจัดการข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนยุทธศาสตร์ ขาดความเข้าใจมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่น้อยทำให้บูรณาการแผนพัฒนาเข้าด้วยกันน้อย แต่ละหน่วยงานต่างฝ่ายต่างทำแผนกันเอง เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนของโครงการ ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและความเป็นจริงในพื้นที่ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทำงานหลายหน้าที่ มีการโยกย้ายบ่อยทำให้การทำงานด้านยุทธศาสตร์ไม่มีประสิทธิภาพดีนัก ในขณะที่ผู้บริหารหลายคน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการของการบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการสมัยใหม่ และแนวคิดของการปฏิรูประบบราชการของไทย ยังยึดติดกับการบริหารแบบเดิมที่เคยปฏิบัติมา ในขณะที่ปัญหาที่พบมากที่สุดเกิดจากการแทรกแซงของนักการเมืองในทุกระดับ และผู้มีอำนาจทางการบริหารปรับเปลี่ยนโครงการที่ตนเองมีผลประโยชน์เข้าไปแทน

2) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และตัวชี้วัด ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน ขาดความเชื่อมโยงและความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของพื้นที่ วัดความสำเร็จยาก ไม่สามารถประเมินได้จริง เนื่องจากกำหนดวิสัยทัศน์กว้างเกินไปไม่ท้าทายความสำเร็จ ไม่น่าจุดแข็งและโอกาสของพื้นที่เป็นตัวนำกำหนด โดยมากจะกำหนดตามกระแสนิยม เช่นเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การเป็นเมืองน่าอยู่ การทำเกษตรปลอดภัย และ/หรือเกษตรอินทรีย์กำหนดยุทธศาสตร์มาก

เกินไป ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้ในแผนฯ ยังมีงานประจำอยู่มาก ไม่ได้แยกงานประจำกับงานยุทธศาสตร์ ทำให้การกำหนดยุทธศาสตร์ของแผนงานขาดความชัดเจน ไม่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลความเป็นจริงของพื้นที่ มีการกำหนดตัวชี้วัดมากเกินไป ไม่สามารถทำได้จริง กลยุทธ์มีความคลุมเครือ การที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดกำหนดตัวชี้วัดและเป้าประสงค์ที่ไม่ท้าทาย และไม่เป็นเชิงรุก เป็นความต้องการเพื่อความปลอดภัยในการทำงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด หน่วยงาน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในทุกๆระดับ เพราะหากผลการประเมินโครงการไม่ผ่านเกณฑ์ตามค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ตั้งไว้จะต้องมีผู้รับผิดชอบ ซึ่งกระบวนการจัดทำแผนจะต้องถูกแทรกแซงจากนักการเมือง และผู้บริหาร ที่สอดแทรกปรับเปลี่ยนเอาโครงการที่ไม่อยู่ในแผนเข้าไปแทน นอกจากนี้ยังมีโครงการที่ขอถูกตัดลดงบประมาณแต่ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายคงเดิม ประกอบกับการได้รับงบประมาณล่าช้าไม่สัมพันธ์กับแผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ ทำให้ระยะเวลาการทำงานที่สั้นลง เบิกจ่ายไม่ทันปีงบประมาณ เป็นผลที่ทำให้ผู้ทำแผนไม่กำหนดค่าของตัวชี้วัดที่ท้าทายและไม่เป็นเชิงรุก

3) ขาดการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานภายในจังหวัด และระหว่างกลุ่มจังหวัด ไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการร่วมกัน แต่เป็นการรวมโครงการของแต่ละหน่วยงาน และแต่ละจังหวัดเข้าด้วยกัน ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง

4) ไม่มีการแยกการทำงานยุทธศาสตร์ออกจากงานประจำ ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาจึงเป็นการรวมแผนงานยุทธศาสตร์และงานประจำเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในการทำยุทธศาสตร์ของผู้ปฏิบัติงานด้านแผนในทุกๆระดับ

5) ไม่มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาจังหวัด มีการกระจายของข้อมูล ความซ้ำซ้อนของข้อมูล ยกในการสืบค้น ข้อมูลไม่มีการจัดเก็บต่อเนื่อง ไม่เป็นปัจจุบัน มีไม่เพียงพอ ผู้ปฏิบัติงานไม่มีความชำนาญยังขาดประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ ไม่รู้ว่าจะใช้ข้อมูลใด มีความสับสนในการเลือกใช้ข้อมูล

3.2 ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(1) การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด จะต้องผ่านกระบวนการเห็นชอบร่วมกันของทุกฝ่าย ตั้งแต่ระดับภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด และระดับพื้นที่ ซึ่งแผนดังกล่าวจะต้องมีความชัดเจนและมีความต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีการปรับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งของผู้ว่าราชการจังหวัดต้องไม่ส่งผลกระทบต่อแผนการปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(2) การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดควรเป็นไปในลักษณะผสมผสานของวิธีการ Top-down และ Bottom-up โดยหน่วยงานระดับประเทศกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ทิศทางการพัฒนาภาค ทิศทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด และจังหวัดให้มีความชัดเจน (Top-Down) ในขณะเดียวกัน จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องระดมสมองจากพื้นที่ขึ้นมา โดยรวบรวมประเด็นปัญหา ความต้องการ ร่วมกันกำหนดกรอบแนวคิด ประเด็นในการจัดทำแผนพัฒนา กำหนดทิศทางให้ชัดเจน (Bottom-up)

(3) ให้มีการบูรณาการจัดทำแผนร่วมกันระหว่างจังหวัด/กลุ่มจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ อปท. ให้อยู่บนพื้นฐานความสอดคล้องเชื่อมโยงและตอบสนองต่อยุทธศาสตร์จังหวัด และกลุ่มจังหวัด มีการกำหนดประเด็นปัญหาร่วมกัน การกำหนดตัวชี้วัดร่วมกัน กำหนดพื้นที่ดำเนินงาน แผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน

(4) ปฏิรูประเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน ในส่วนโครงสร้างของจังหวัด ได้แก่ สำนักงานจังหวัด สำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด โดยจำแนกบทบาทหน้าที่ขอบเขตการทำงานให้ชัดเจน การกำหนดภาระงาน การจัดสรรอัตราากำลังเพิ่ม

(5) ปรับเปลี่ยนแก้ไขหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ ในการบริหารงบประมาณจังหวัด งบประมาณกลุ่มจังหวัด โดยในระยะยาวควรมีการปฏิรูปกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(6) ควรปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานภูมิภาค) โดยกำหนดให้ทำหน้าที่แนะนำ รวมถึงพิจารณาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(7) เพิ่มบทบาทภาคประชาสังคมให้มีอำนาจหน้าที่และมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนงานและงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผน การนำแผนไปปฏิบัติเกิดประโยชน์และตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง

(8) กำหนดสมรรถนะหลักให้ผู้ทำงานในทุกระดับทุกตำแหน่งในจังหวัดมีความรู้ในด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์และสามารถจัดทำแผนยุทธศาสตร์ได้ ทั้งนี้เพราะหลักการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็น เน้นการบริหารงานหรือทำงานแบบมีเป้าหมาย ซึ่งทุกตำแหน่งสามารถปรับไปใช้ในการทำงานได้ นอกจากนี้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดไม่ใช่งานของฝ่ายแผนฯ กลุ่มเดียว แต่เป็นงานของทุกคนในองค์กรที่ต้องช่วยกันพิจารณาจัดทำร่วมกัน เพราะแผนฯ คือภาพรวมขององค์กรที่มีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานทุกคน

2) ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(1) ปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำแผนให้มีความชัดเจน ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานเฉพาะที่จำเป็นโดยตั้งเป็นกลุ่มทำงาน กลุ่มประเมินแผน แต่ละกลุ่มงานกำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานที่ชัดเจน มีการประสานการทำงานอย่างใกล้ชิด ไม่ควรปรับเปลี่ยนโอนย้ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบ่อย

(2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดทำแผน เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดทำแผนให้ผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับและมีการทบทวนความรู้อย่างต่อเนื่อง

(3) ผู้บริหารในระดับจังหวัดต้องได้รับการทบทวนความรู้หลักการ ประสบการณ์ในการบริหารเชิงกลยุทธ์และการบริหารแบบบูรณาการ

(4) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนการวางแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด บูรณาการจัดเก็บข้อมูลของหน่วยงานในพื้นที่เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บข้อมูลประเภทเดียวกัน จัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง พัฒนาสมรรถนะผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศ

(5) การวางแผนยุทธศาสตร์ต้องอยู่บนพื้นฐานปัญหาและความต้องการของพื้นที่ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์ต้องอยู่บนพื้นฐานข้อมูลของจังหวัด การกำหนดตัวชี้วัดต้องอยู่บนข้อมูลพื้นฐานของผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา

(6) แยกงานประจำออกจากงานยุทธศาสตร์ และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดหรือของกลุ่มจังหวัดไม่มาก อาจเป็นหนึ่งหรือสองยุทธศาสตร์ แต่ต้องเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนและกำหนดเฉพาะที่เห็นว่าจะมีผลต่อการพัฒนาจังหวัดอย่างแท้จริง และกำหนดจากจุดแข็งและโอกาสของจังหวัด ไม่ใช่นำงานประจำมาเป็นแผนงานโครงการจังหวัด

(7) การจัดสรรงบประมาณจังหวัด ให้มีงบประมาณสำหรับงานประจำและงานเชิงยุทธศาสตร์ กำหนดขอบเขตการใช้จ่ายงบประมาณให้ชัดเจน

(8) การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ต้องทำอย่างเปิดเผยให้รับรู้ร่วมกันทั้งจังหวัด ให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เพิ่มกลไกอำนาจภาคประชาสังคม เพื่อป้องกันการแทรกแซงและสอดแทรกปรับเปลี่ยนโครงการของนักการเมืองและผู้บริหารโดยไม่ถูกต้อง

4. กรอบแนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ดังแสดงในรูปที่ 4-55 ควรกำหนดให้ สศช. หน่วยงานที่มีบทบาทในการถ่ายทอดนโยบายจากรัฐบาลที่ยุทธศาสตร์เฉพาะของรัฐบาล (Agenda) รวมถึงวิเคราะห์และชี้ทิศทางการพัฒนาตามศักยภาพให้แก่จังหวัดต่างๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นควรทำหน้าที่พิจารณาถ่วงดุลแผนพัฒนาจังหวัดให้เป็นแผนที่มีความเหมาะสม ส่วนสำนักงาน ก.พ.ร. ควรทำหน้าที่ในการสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนให้แก่ข้าราชการในทุกระดับ รวมถึงการปรับโครงสร้างสำนักงานในจังหวัดให้เอื้อต่อการดำเนินงานด้านยุทธศาสตร์และการติดตามประเมินผล

ในส่วนสำนักงานจังหวัดควรทำหน้าที่วิเคราะห์ศักยภาพที่แท้จริงของพื้นที่ภายใต้กรอบแนวทางที่รัฐบาลกำหนดไว้อย่างหลวมๆ และที่สำคัญต้องผสมผสานระหว่างความต้องการของประชาชนในพื้นที่กับศักยภาพของจังหวัด นอกจากนี้ สำนักงานจังหวัดยังต้องผสมผสานการทำงานของส่วนราชการจังหวัดซึ่งทำงาน Function ในภาพกว้างและต้องผลักดันและสนับสนุนให้ส่วนราชการในจังหวัดทำงานตามยุทธศาสตร์ Area อย่างบูรณาการ เพื่อให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้

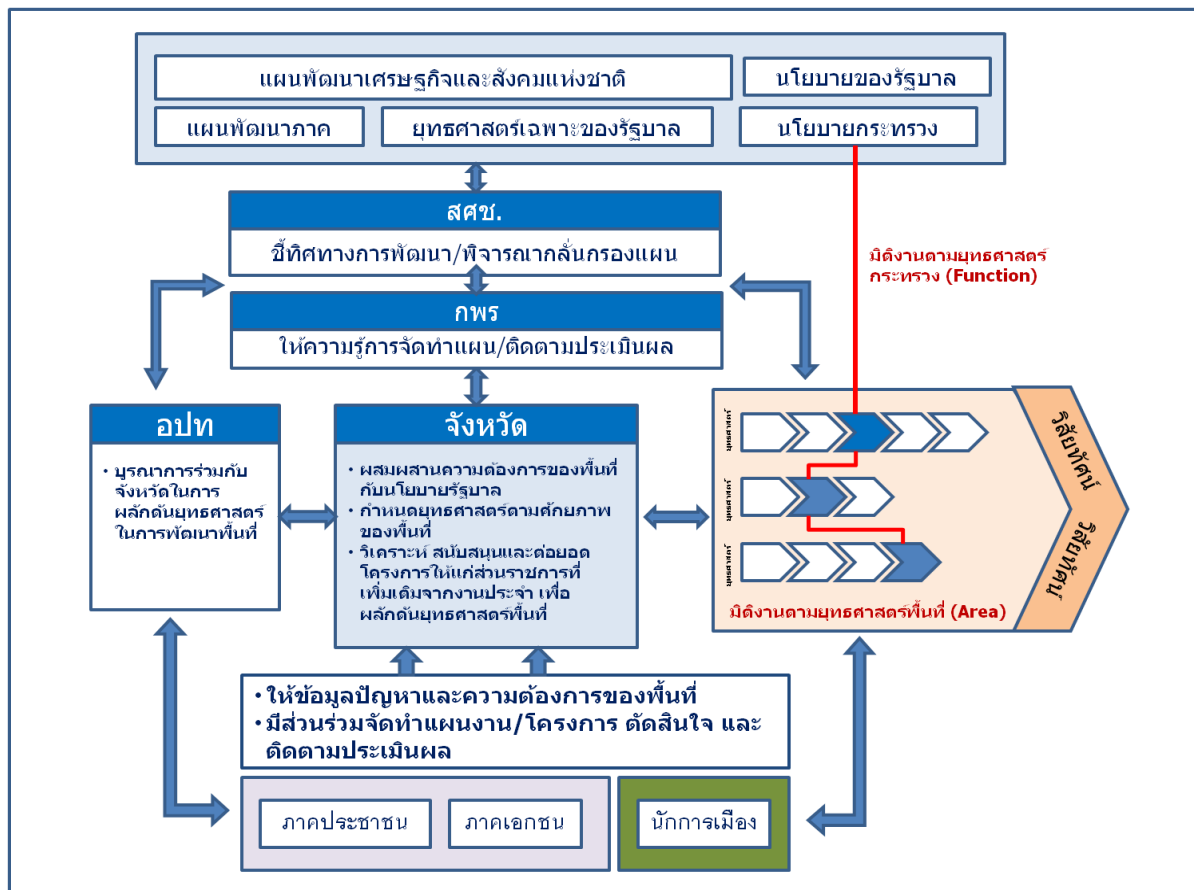
ซึ่งในการลงพื้นที่พบว่า โครงการและงบประมาณที่ผลักดันให้ยุทธศาสตร์ของจังหวัดดำเนินไปให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้นั้นส่วนใหญ่เป็นโครงการและงบประมาณจากงาน Function ของส่วนราชการในจังหวัด ซึ่งการทำงานของส่วนราชการในจังหวัดจะแทรกอยู่ในรูปแบบโครงการหรือกิจกรรมย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ที่จังหวัดกำหนด จากรูปจะเห็นว่าส่วนราชการหนึ่งในจังหวัดอาจจะต้องดำเนินโครงการต่างๆ ในหลายยุทธศาสตร์เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะส่วนราชการหลักที่มีบทบาทในการผลักดันยุทธศาสตร์ เช่น สำนักงานพาณิชย์ สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เป็นต้น

ในการจัดทำแผนงาน/โครงการของจังหวัดต้องผสมผสานระหว่างการนำกรอบนโยบายของรัฐบาลมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตามศักยภาพ ซึ่งการรวบรวมข้อมูลปัญหาและความต้องการของพื้นที่นั้น ควรมีการรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะจากนักการเมืองในพื้นที่ในอีกรูปแบบหรือช่องทางด้วย เนื่องจากนักการเมืองถือได้ว่าเป็นผู้มีความเข้าใจปัญหาของพื้นที่เป็นอย่างดี รวมถึงเข้าใจระบบการทำงานของราชการด้วย ทั้งนี้การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง จากนั้นกำหนดวิสัยทัศน์ว่าจังหวัดต้องการจะเป็นอะไร และจะต้องทำอย่างไรให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ ซึ่งนั่นก็คือ การกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ส่วนในการกำหนดโครงการนั้นจังหวัดควรวิเคราะห์ได้ว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้นั้นส่วนราชการในจังหวัดได้ดำเนินโครงการอะไรมาแล้วบ้างในมิติงานตามยุทธศาสตร์กระทรวง (Function) และจังหวัดจะสนับสนุนหรือกำหนดโครงการที่เป็นการต่อยอดให้กับงาน Function ได้อย่างไร

การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำยุทธศาสตร์และการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการให้แก่จังหวัดควรฝึกอบรมในทุกระดับ ทั้งระดับผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้ชี้ทิศทางการพัฒนาจังหวัด ระดับหัวหน้าสำนักงานจังหวัดและหัวหน้างานยุทธศาสตร์ควรมีการอบรมอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง และระดับปฏิบัติการในทุกส่วนงาน ไม่ใช่เพียงฝ่ายแผนและนโยบาย ควรสร้างความเข้าใจด้านแนวคิดเชิงกลยุทธ์ให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการในทุกฝ่าย โดยเฉพาะในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากปัญหาในปัจจุบันพบว่า จังหวัดขาดการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลของพื้นที่เพื่อใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ตามศักยภาพของพื้นที่

ในส่วนการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการของจังหวัดนั้น ควรให้หน่วยงานส่วนกลางทำหน้าที่ติดตามประเมินผลโครงการขนาดใหญ่ของจังหวัด โดยเฉพาะการประเมินความคุ้มค่าและความยั่งยืนของโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และการติดตามประเมินผลโครงการในระดับพื้นที่นั้นควรกำหนดให้มีหน่วยงานในระดับจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ติดตามประเมินผลโครงการ

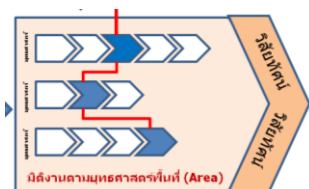
โดยเฉพาะ แยกจากสำนักงานจังหวัดซึ่งทำหน้าที่กำหนดแผนงาน/โครงการ นอกจากนั้นจากรูปจะเห็นว่า จังหวัดควรสร้างช่องทางติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการจากภาคประชาสังคมในพื้นที่ด้วย

รูป 4-55 กรอบแนวคิดการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

□ หมายถึง ส่วนราชการในจังหวัด

□□□□□ หมายถึง ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในด้านต่างๆ ที่จะประกอบไปด้วยการทำงานร่วมกันของส่วนราชการในจังหวัดในลักษณะโครงการหรือส่วนราชการในจังหวัดอาจจะรับผิดชอบกิจกรรมย่อยของโครงการ

จากรูป อธิบายถึงการทำงานของส่วนราชการในจังหวัดที่ต้องทำงานใน 2 ลักษณะ คือ ทำงานตามมิติของกระทรวง (Function) และการทำงานที่ต้องบูรณาการกับส่วนราชการอื่นๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ (Area)

5. ข้อเสนอแนะการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนั้นควรให้ความสำคัญตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล การกำหนดยุทธศาสตร์ การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ ซึ่งจากการศึกษาวิธีการจัดทำแผนและประเมินความสำเร็จของแผนของจังหวัด พบว่า ส่วนใหญ่ในแต่ละจังหวัดมีกระบวนการจัดทำแผนและมีความสอดคล้องอย่างกว้างๆ กับนโยบายของรัฐบาล สามารถกำหนดยุทธศาสตร์ได้ตามศักยภาพของพื้นที่แต่การกำหนดโครงการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในเชิงยุทธศาสตร์ยังทำได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร และในส่วนของ การติดตามความสำเร็จของโครงการนั้นไม่มีจังหวัดที่ดำเนินการได้อย่างเป็นระบบและชัดเจน ดังนั้น คณะผู้ศึกษาได้เสนอแนะการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

1.1 การรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาควรกำหนดกลุ่มข้อมูลที่ต้องการออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อง่ายต่อการรวบรวม เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับผลของการประเมินการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของปีที่ผ่านมา ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ นโยบายภาครัฐบาลและทิศทางการพัฒนาภูมิภาค และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ แต่การรวบรวมข้อมูลนั้นควรให้ความสำคัญกับข้อมูลปัญหาและความต้องการของคนในพื้นที่มากที่สุด และควรเป็นกลุ่มข้อมูลที่จังหวัดต้องให้ความสำคัญและดำเนินการเป็นกลุ่มแรก เพราะเป็นข้อมูลที่สำคัญที่สุด

ในการรวบรวมข้อมูลนั้นจังหวัดโดยสำนักงานจังหวัดควรต้องคณะทำงานของจังหวัดขึ้นมาเพื่อรับผิดชอบเรื่องข้อมูลโดยตรง ซึ่งกลุ่มงานที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลไม่จำเป็นต้องเป็นหัวหน้างานแต่ควรเป็นผู้ปฏิบัติงาน เช่น เจ้าหน้าที่นโยบายและแผน นักวิชาการพัฒนาชุมชน นักสารสนเทศ เป็นต้น คณะทำงานนี้ต้องรับผิดชอบและต้องทำงานประสานกับหน่วยงานของจังหวัดในการประสานข้อมูลตลอดทั้งปีมากกว่าที่จะทำงานตามวาระและรอบงบประมาณเพราะอาจจะไม่มีเวลาพอและจังหวัดก็ไม่ได้เก็บรวบรวมปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง

1.2 ในการรวบรวมปัญหาความต้องการโดยการทำประชาคมนั้นควรทำให้ครอบคลุมทุกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น กลุ่มภาคประชาชน ชุมชน ภาคเอกชนธุรกิจการค้า กลุ่มข้าราชการ และกลุ่มนักการเมือง เป็นต้น ในการทำประชาคมนั้นควรแยกทำเป็นกลุ่มเฉพาะแต่ละกลุ่มมีคุณลักษณะเฉพาะต่างกันและมีหน้าที่ต่างกัน แต่ควรจะเริ่มจากกลุ่มภาคประชาชนก่อน เพราะเป็นกลุ่มที่จะให้ข้อมูลและความต้องการของพื้นที่ จากนั้นจึงเป็นกลุ่มภาคเอกชน ภาคราชการ ส่วนกลุ่มการเมืองซึ่งรวมถึงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งจังหวัดควรจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ปัญหา และความต้องการของพื้นที่ด้วย ในอดีตที่ผ่านมาในการจัดทำประชาคม จังหวัดไม่เคยรวมกลุ่มนี้เข้ามา ทั้งๆที่กลุ่มนี้เป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญและใกล้ชิดกับประชาชนเช่นกัน และจากการประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดที่ผ่านมา พบว่า จังหวัดมีการขอเปลี่ยนแปลงโครงการเป็นจำนวนมากและส่วนหนึ่งก็เกี่ยวเนื่องกับนักการเมือง ดังนั้น การประชุมร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มนี้ก่อนการกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด และการกำหนดแผนพัฒนาจังหวัด รวมถึงการกำหนดแผนงาน/โครงการ อาจจะทำให้จังหวัดได้แผนงานที่ชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงการบ่อย การมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มนี้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญ

1.3 หลังจากรวบรวมข้อมูลทุกส่วนแล้ว คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศเพื่อการวางแผนต้องวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบและข้อมูลต้องสามารถเข้าถึงและใช้ได้ตลอดเวลา

2. การกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาจังหวัด

การกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาจังหวัดควรดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมบนข้อมูลและศักยภาพที่แท้จริงของพื้นที่โดยการประชุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มาจากหน่วยงานทุกหน่วยงานในจังหวัดทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งนี้ จังหวัดอาจจะจัดประชุมโดยสำนักงานจังหวัดเป็นผู้เตรียมข้อมูลนำเสนอและให้มีการรับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งที่มาจากส่วนกลางและส่วนราชการในจังหวัดและ อบท. ซึ่งอาจดำเนินการตามกรอบแนวคิดยุทธศาสตร์ในทั้งนี้เมื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์แล้วให้พิจารณาทิศทางของยุทธศาสตร์ ดังนี้

3. การนำแผนสู่การปฏิบัติ

1) จังหวัดควรกำหนดวิธีการสื่อสารแผนงานโครงการให้บุคลากรทุกคนได้รับรู้และเข้าใจแผนพัฒนาจังหวัด เนื่องจากแผนพัฒนาจังหวัดไม่ใช่ของบุคลากรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการ แต่เป็นเรื่องของบุคลากรทุกคนต้องร่วมมือกันทำ จังหวัดต้องมีวิธีการสื่อสารไปยังบุคลากรอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการที่เหมาะสมทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แผนพัฒนาจังหวัดที่มีจำนวนโครงการมากเมื่อจัดทำเป็นเอกสารอาจจะมีขนาดใหญ่และมีรายละเอียดเนื้อหามากเกินไปทำให้ไม่น่าอ่าน จังหวัดอาจจะต้องจัดทำเอกสารโดยการสรุปสาระสำคัญและจัดพิมพ์เป็นเล่มเล็กหรือเป็นแผ่นพับที่สามารถพกพาได้สะดวก สามารถจัดพิมพ์และแจกจ่ายให้บุคลากรทุกคนและหน่วยงานราชการทุกหน่วยในจังหวัดได้

๒) การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ควรกำหนดผู้รับผิดชอบงานแต่ละโครงการอย่างชัดเจน โดยในแผนปฏิบัติการประจำปีนั้นควรนั้นควรกำหนดให้ผู้รับผิดชอบเป็นชื่อบุคคลมากกว่าระบุเป็นชื่อตำแหน่งหรือหน่วยงาน การระบุชื่อบุคคลที่รับผิดชอบที่ชัดเจนจะทำให้การติดตามประเมินผลเป็นไปได้ง่าย ถึงแม้ว่าในแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี จะกำหนดเป็นหน่วยงาน เช่น รับผิดชอบโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด แต่ในแผนปฏิบัติการต้องระบุเป็นรายชื่อบุคคล เช่น รับผิดชอบโดยนายแพทย์วิชัย สอนขำ แล้วตามด้วยตำแหน่งก็ได้ ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้นั้นจะทำให้บุคลากรของแต่ละหน่วยงานรู้ว่า งานที่ต้องรับผิดชอบโครงการอะไรบ้าง จะได้วางแผนการดำเนินงานได้

4. การติดตามประเมินผล

ผลจากการศึกษา พบว่า จังหวัดยังไม่มีกระบวนการในการติดตามผลสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์อย่างจริงจัง ถึงแม้ว่าในกฎระเบียบจะกำหนดให้มีกระบวนการประเมินและติดตามแผนพัฒนาของจังหวัดอย่างชัดเจน (นอกเหนือจากการติดตามและประเมินการใช้งบประมาณ) ดังนั้นจึงกำหนดแนวทางในการติดตามประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดังนี้

4.1 การติดตามและประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดควรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การติดตามประเมินความสำเร็จของกิจกรรมในภาพรวม ซึ่งหมายความรวมถึงการติดตามประเมินความสำเร็จแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดระยะ 4 ปี และการติดตามประเมินความสำเร็จของแผนปฏิบัติการประจำปี และ 2) การติดตามประเมินความสำเร็จของโครงการแต่ละโครงการที่นำไปปฏิบัติ

4.2 คณะกรรมการในการติดตามและประเมินความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งตามกฎหมายแล้วมีการจัดตั้งคณะกรรมการชุดนี้อยู่แล้ว แต่ส่วนใหญ่คณะกรรมการชุดนี้เป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งจากตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการหรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิของจังหวัด ดังนั้นอาจจะมีข้อจำกัดในการลงพื้นที่เพื่อติดตามประเมินความสำเร็จของโครงการ ดังนั้นในทางเลือกที่เป็นไปได้จังหวัดควรกำหนดคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็น 2 ชุด คือ

1) คณะกรรมการติดตามประเมินความสำเร็จแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่ตั้งตามกฎหมายที่กำหนดที่มีอยู่เดิม ซึ่งกรรมการชุดนี้ทำหน้าที่ในการประเมินผลในภาพรวมจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากติดตามประเมินผลในระดับโครงการและทำหน้าที่ให้ความเห็นและช่วยแก้ปัญหาเมื่อโครงการใดโครงการหนึ่งดำเนินการไม่ได้

2) คณะทำงานเพื่อติดตามและประเมินผลความสำเร็จในระดับโครงการ ซึ่งคณะกรรมการกลุ่มนี้อาจจะไม่เรียกว่า คณะกรรมการแต่จะเป็นคณะทำงานที่ทำหน้าที่ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาของหน่วยงานหรือบุคคลที่รับผิดชอบโครงการ คณะทำงานชุดนี้ควรแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมากกว่าหัวหน้างาน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องด้านยุทธศาสตร์ อาจจะใช้คณะทำงานกลุ่มเดียวกับกลุ่มที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่กล่าวไว้ข้างต้นก็ได้

5. จังหวัดควรกำหนดระยะเวลาในการติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นช่วงระยะเวลา เช่น รอบ 3 เดือน 6 เดือน หรือ 9 เดือน เป็นต้น และคณะทำงานตามข้อ 4.2 ต้องลงพื้นที่เพื่อติดตามหรือรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติงานของโครงการจริงๆ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด และเมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วในแต่ละช่วงควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการติดตามและประเมินผลและคณะทำงาน เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานและปัญหาต่างๆ เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน

6. จังหวัดควรกำหนดแบบฟอร์มในการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อให้คณะทำงานได้ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละโครงการ ซึ่งแผนเก็บข้อมูลต้องประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ (ข้อมูลพื้นที่ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินงาน และตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการ) และส่วนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการในแต่ละช่วงหรือตลอดช่วงเวลา (ตัวอย่างแบบฟอร์มในการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของโครงการแสดงในภาคผนวก ก) ควรมีการรายงานการวิเคราะห์ความก้าวหน้าและความสำเร็จของโครงการเมื่อครบปีควรรายงานการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของแผนเป็นรายปี และเมื่อครบ 4 ปีจะได้นำผลงานในแต่ละปีมาวิเคราะห์ร่วมกันเป็นความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดระยะ 4 ปี ในภาพรวมได้

7. ในการประเมินผลความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดในภาพรวม จังหวัดควรได้กำหนดค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดอย่างชัดเจนในยุทธศาสตร์แต่ละด้าน ควรมีการประเมินผลที่เกิดจากแผนพัฒนาจังหวัดโดยมีการกำหนดตัวชี้วัด เช่น

- เป็นโครงการที่สนองตอบความต้องการของประชาชนหรือประชาชนส่วนใหญ่ได้ประโยชน์
- เป็นโครงการที่มีส่วนในการผลักดันเป้าหมายยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด
- เป็นโครงการที่มีความเชื่อมโยงและผลักดันนโยบายของรัฐบาลหรือเหตุอื่นๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จเชิงยุทธศาสตร์
- เป็นโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ตั้งแต่แรก
- เป็นโครงการที่มีการรายงานผลและประเมินความสำเร็จของโครงการตามเป้าหมายที่ชัดเจน
- เป็นโครงการที่มีแนวโน้มหรือมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือยั่งยืน

8. จังหวัดต้องจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดทุกปี แล้วรวบรวมนำเสนอเป็นรายงานติดตามและประเมินผลความสำเร็จของแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดทุก 4 ปีตามระยะเวลาของแผน

จากผลการวิเคราะห์แผนพัฒนาจังหวัด ปี 2553-2556 พบว่า ทิศทางการวางแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล กรอบแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและไม่สามารถแก้ปัญหาในพื้นที่ได้เท่าที่ควรจะเป็น ในบางครั้งไม่สนองตอบความต้องการ

ของประชาชนในพื้นที่เลย แต่เมื่อวิเคราะห์โครงการที่มีความโดดเด่นแล้ว โครงการที่ประสบผลสำเร็จกลับเป็นโครงการที่เกิดจากความต้องการของคนในพื้นที่ ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ และร่วมกันดำเนินการในลักษณะเป็นเจ้าของโครงการ และเมื่อนำโครงการลงมาทำในพื้นที่แล้วประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์

ดังนั้น ปัญหาที่ใหญ่ที่สุดของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด คือ จังหวัดไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของชุมชนในพื้นที่ และในการรวบรวมข้อมูลนั้นควรใช้วิธีการทำประชาคมเพื่อรวบรวมความเห็นจากคนทุกกลุ่มในพื้นที่ จากนั้นเรียงลำดับความสำคัญ

การที่จะทำให้การดำเนินการด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเป็นไปได้ดีและประสบความสำเร็จได้ อาจจะต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไขทางวิชาการ 3 ประการ คือ

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านงานยุทธศาสตร์ให้กับทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของทั้งจังหวัดและหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในจังหวัด ควรทำให้ทุกหน่วยในจังหวัดเข้าใจตรงกันว่า งานดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์เป็นงานของทุกหน่วยงานโดยมีเป้าหมายอยู่ที่การพัฒนาจังหวัดทุกด้านเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและความสุขของประชาชน

2. การเอื้ออำนาจ ในการทำงานตามโครงการในแผนพัฒนาจังหวัดนั้น หัวใจสำคัญอยู่ที่ การนำแผนลงไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลในบางครั้งความสำคัญไม่ได้อยู่ที่หัวหน้างาน หากแต่อยู่ที่ผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นการตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานนั้นไม่ควรตั้งคณะคณะกรรมการตามตำแหน่งงาน แต่ควรรู้ว่าใครคือผู้ทำงาน ให้ตั้งตามตัวบุคคล และเอื้ออำนาจให้คนเหล่านี้ปฏิบัติงานได้ตามเหมาะสม และมีหัวหน้างานให้คำปรึกษาหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานที่เกิดขึ้น

3. การสร้างเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานด้านแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ลึกลงไปในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พบว่า สำนักงานจังหวัดทำหน้าที่ผู้ประสานงานสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ที่ทำหน้าที่เฉพาะด้าน (Function Base) ในจังหวัด เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีฝ่ายงานด้านการจัดทำแผนหรือยุทธศาสตร์และมีผู้รับผิดชอบทุกหน่วยงาน ซึ่งถ้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายยุทธศาสตร์ของจังหวัดได้มีการประสานงานติดต่อกันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการแล้วจะทำให้การประสานงานและการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดราบรื่นยิ่งขึ้น การสร้างเครือข่ายจึงเป็นถือว่าเป็นวิธีการที่จะดึงคนเหล่านี้มาทำงานร่วมกัน และในที่สุดจะเข้าใจและทำงานร่วมกันได้ การรวบรวมข้อมูลและการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดก็จะทำง่ายขึ้น

4. การติดตามประเมินผลโครงการต่างๆ ของจังหวัดนั้น โครงการส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเป็นกิจกรรมของโครงการ มีบางโครงการเท่านั้นที่กำหนดการติดตามผลการดำเนินงานเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการ แต่อย่างไรก็ตาม การติดตามผลก็สามารถทำได้ ในช่วงระยะเวลาดำเนินโครงการเท่านั้น ไม่สามารถดำเนินการติดตามผลความสำเร็จของโครงการหลังจากที่โครงการสิ้นสุดแล้วได้ และดำเนินการโดยหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ ดังนั้น ควรกำหนดให้จังหวัดจัดทำโครงการติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดในทุกๆ ปี เป็นโครงการที่ทำเป็นประจำ ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยเครือข่ายผู้ปฏิบัติงานด้านแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต่างๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่กองคลัง ตรวจสอบภายใน และพัสดุด้วยก็เป็นไปได้ โดยกำหนดให้มีงบประมาณสนับสนุนสำหรับเป็นโครงการติดตามประเมินผลในทุกๆ ปีด้วย

ภาคผนวก ก
แบบฟอร์มประเมินผลความสำเร็จของโครงการ
ตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

แบบฟอร์มประเมินผลความสำเร็จของโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

1. ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

โครงการที่ 1 : ชื่อโครงการ

.....
.....

- 1) ประเภทโครงการ : ☐ ด้านการเกษตร ☐ ด้านการท่องเที่ยว ☐ ด้านอุตสาหกรรม
☐ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
☐ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 2) หน่วยงานที่ดำเนินโครงการ :
- 3) ผู้รับผิดชอบโครงการ ตำแหน่ง.....
สถานที่ติดต่อ.....
หมายเลขโทรศัพท์..... e-mail :
- 4) ระยะเวลาดำเนินการโครงการ.....ปี.....เดือน
เริ่มต้นโครงการ เดือน.....ปี พ.ศ..... สิ้นสุดโครงการ เดือน.....ปี พ.ศ.....
- 5) งบประมาณของโครงการ.....บาท
แหล่งที่มาของงบประมาณ : ☐ งบส่วนกลาง ☐ งบจังหวัด ☐ งบ อปท. ☐ งบอื่นๆ โปรดระบุ ...
- 6) วิธีการดำเนินงาน ☐ ดำเนินการเองโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ
☐ จ้างเหมาหน่วยงานภายนอก (โปรดระบุ ชื่อหน่วยงานที่รับดำเนินการ)
- 7) สถานภาพของโครงการ ☐ เป็นโครงการต่อเนื่อง (ดำเนินการมาแล้ว.....ปี)
☐ เป็นโครงการใหม่

2. รายละเอียดของโครงการ

- 1) วัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ :
- 1.....
2.....
3.....
4.....
- 2) ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
- 1.....
2.....
3.....
4.....

3) สารสำคัญหรือเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

4) พื้นที่ในการดำเนินโครงการ (ระบุหมู่บ้าน ชุมชน หรือพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ) :

.....

.....

5) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้เสีย

(1) กลุ่มเป้าหมาย :

(2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย :

6) กิจกรรมของโครงการ ประกอบด้วยอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

7) วิธีการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ (บอกวิธีการทำงานและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ)

.....

.....

.....

.....

3. การประเมินความสำเร็จของโครงการ

1) ให้รายงานผลการดำเนินงานในเชิงปริมาณ โดยให้บอกปริมาณงานที่ทำ หรือกิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว

.....

.....

.....

2) หลักฐานหรือรายงาน ปริมาณงานที่ดำเนินการ เช่น รายงานจำนวนกิจกรรมที่ทำไปแล้ว และจำนวนเงินที่ใช้ไป

.....

.....

.....

- 3) เมื่อสิ้นสุดโครงการ ให้ผู้รับผิดชอบรายงานผลการดำเนินงานทั้งหมดและให้อธิบายว่า โครงการนี้มีความสำเร็จตามตัวชี้วัดของโครงการอย่างไร พร้อมทั้งรายงานการใช้งบประมาณ

.....

.....

.....

4. ความสำเร็จที่โดดเด่นของโครงการ (ถ้ามี)

ให้จังหวัดนำเสนอรายงาน และหลักฐานที่แสดงให้เห็นความสำเร็จที่โดดเด่นของโครงการซึ่งอาจจะชี้ให้เห็นในกรอบประเด็นสำคัญ ดังนี้

- การสนองตอบความต้องการของประชาชนหรือประชาชนส่วนใหญ่ได้ประโยชน์
- การมีส่วนในการผลักดันเป้าหมายยุทธศาสตร์ของจังหวัด
- มีความเชื่อมโยงและผลักดันนโยบายของรัฐบาลหรือเหตุอื่นๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จเชิงยุทธศาสตร์ ก็สามารถนำเสนอได้

.....

.....

.....

.....

5. ปัจจัยความสำเร็จของโครงการ (ให้ระบุปัจจัยที่ทำให้โครงการสำเร็จได้ดีและมีความโดดเด่น)

.....

.....

.....

.....

8. ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด และแนวทางการแก้ไข ให้ผู้ที่รับผิดชอบโครงการได้นำเสนอปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดและแนวทางแก้ไขที่ได้ดำเนินการจนสำเร็จ ให้นำเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐ/กลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556
ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 19 จังหวัด (จังหวัดบึงกาฬได้รวมอยู่ในจังหวัดหนองคาย) ข้อมูลที่นำมาใช้ในการประเมินมาจาก 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 2) ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่คณะผู้ศึกษาส่งให้แต่ละจังหวัดกรอกให้ ซึ่งจังหวัดที่ส่งแบบฟอร์มให้ จำนวน 19 จังหวัด 3) ข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 จัดประชุมจังหวัดที่อยู่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 ตอนบน 2 และตอนกลาง ในวันที่ 31 ตุลาคม 2555 ณ โรงแรมบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี และครั้งที่ 2 จัดประชุมจังหวัดที่อยู่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และตอนล่าง 2 ในวันที่ 2 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมดุสิตปริ้นเซสโคราช จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิเคราะห์และประเมินแผนยุทธศาสตร์ เป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2553-2556 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1 วิสัยทัศน์

จากการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด พบว่า จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดครอบคลุมเนื้อหา 6 ด้าน คือ

(1) **ด้านการเกษตร** ในด้านการเกษตรมี 11 จังหวัด ได้กำหนดวิสัยทัศน์ทางการเกษตร ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้ว เน้นด้านการเป็นเมืองทางด้านการเกษตร เกษตรอินทรีย์ และบางจังหวัดก็นำจุดเด่นของพื้นที่ขึ้นมาเป็นแนวทางการพัฒนาทางด้านการเกษตร เช่น การวางกรอบให้จังหวัดเป็นผู้นำทางการผลิตข้าวหอมมะลิ จังหวัดที่กำหนดวิสัยทัศน์เน้นทางด้านการเกษตร ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดในส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและตอนกลาง

(2) **ด้านเศรษฐกิจ** ในด้านนี้มี 11 จังหวัด ที่กำหนดวิสัยทัศน์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและได้เปรียบในด้านที่ตั้ง คือ เป็นจังหวัดที่มีติดชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของการศึกษา การคมนาคมขนส่ง เมื่อวิเคราะห์เพื่อหาวิสัยทัศน์จะพบว่า เป็นเรื่องของการค้า การลงทุน และการคมนาคม ที่เชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งมุ่งเน้นการค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่ง ซึ่งจังหวัดที่กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจ เป็นจังหวัดชายแดน จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์การเกษตรที่ชัดเจน และจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางด้านการศึกษา การคมนาคมขนส่ง ได้แก่ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ตอนล่าง และบางจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง

(3) **ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** มีบางจังหวัดที่มีความโดดเด่นในด้านผลผลิตของจังหวัด และนำเอาผลผลิตนั้นมาเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ของจังหวัด เช่น จังหวัดกาฬสินธุ์ที่นำผ้าไหมแพรวา จังหวัดนครราชสีมาที่นำผ้าไหม จังหวัดร้อยเอ็ดและอำนาจเจริญที่นำข้าวหอมมะลิมาเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์

(4) **ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** จังหวัดเกือบทั้งหมด (16 จังหวัด) ได้นำประเด็นทางด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชนมาเป็นวิสัยทัศน์ของจังหวัดในมุมต่าง ๆ เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์เป็นเมืองน่าอยู่ โอกาสทางการศึกษา สร้างความเข้มแข็ง พัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และกีฬา เป็นต้น

(5) **ด้านการท่องเที่ยว** ประเด็นด้านการท่องเที่ยวเป็นประเด็นสำคัญที่ปรากฏอยู่ในวิสัยทัศน์ของจังหวัดต่าง ๆ 9 จังหวัด และเชื่อมโยงกับด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ประเด็นที่สำคัญที่ปรากฏในวิสัยทัศน์ จะเน้นให้เห็นถึงแหล่งท่องเที่ยว บริการการท่องเที่ยวและอารยธรรม การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของจังหวัดเชื่อมโยงสู่ประเทศลุ่มน้ำโขงและอินโดจีน จังหวัดที่มีวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ จังหวัดที่มีความโดดเด่นทางธรรมชาติ (ชัยภูมิ อุตรดิตถ์ เลย) อารยธรรม และจังหวัดติดชายแดน

(6) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มี 2 จังหวัด ประเด็นที่พบในวิสัยทัศน์ส่วนใหญ่เน้นการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟู และแก้ไขปัญหาของระบบนิเวศในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดูรายละเอียดในตารางที่ ข-1)

1.2 พันธกิจ

การกำหนดพันธกิจในแผนยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ให้ประสบผลสำเร็จนั้นจากการวิเคราะห์ใน 19 จังหวัด พบว่า มี 2 จังหวัดที่ไม่มีการกำหนดพันธกิจ นอกนั้นกำหนดพันธกิจทุกจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยง จะพบว่า ประเด็นเนื้อหาในวิสัยทัศน์ได้เชื่อมโยงกับพันธกิจ ดังนี้

(1) **ด้านการเกษตร** พันธกิจที่จังหวัดกำหนดมีส่วนของเนื้อหาด้านการเกษตรจะเน้นในประเด็นหลัก คือ 1) การพัฒนาศักยภาพทางการผลิตและผลผลิตทางการเกษตร เช่น การสนับสนุนผลิตผลภาคเกษตรกรรม พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูปสินค้าการเกษตร เพิ่มผลผลิตเกษตรอินทรีย์ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มขีดความสามารถทางการผลิต เป็นต้น 2) การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร เช่น การกำหนดเขตการผลิตสินค้าทางการเกษตร 3) การตลาดสินค้าด้านการเกษตร เช่น การสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าการเกษตร การควบคุมปริมาณการผลิต ผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด เป็นต้น จังหวัดที่กำหนดพันธกิจทางการเกษตร มีจำนวน 12 จังหวัด

(2) **ด้านเศรษฐกิจ** จากการวิเคราะห์พันธกิจของจังหวัดด้านเศรษฐกิจ พบว่ามีประเด็นสำคัญ คือ 1) ส่งเสริมด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยวและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน 2) พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมทางการเกษตร 3) พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ และสร้างความสมดุลของเศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) พัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชนบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการเกษตร และ 5) สร้างเสริมและพัฒนาศาสนา ซึ่งจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านนี้มี 11 จังหวัด

(3) **ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** พันธกิจของจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้นประกอบด้วย 1) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ของจังหวัด โดยนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ 2) ส่งเสริมการพัฒนาสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพมาตรฐานให้สามารถแข่งขันได้ 3) พัฒนาผู้ประกอบการและสินค้าหัตถกรรม สินค้าสิ่งทอ และสินค้าการเกษตร และ 4) เพิ่มขีดความสามารถและเครือข่ายผู้ประกอบการ ความสามารถในการผลิต แปรรูป การจัดการ และการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน

(4) **ด้านสังคม** พันธกิจทางด้านสังคมเป็นด้านที่จังหวัดเกือบทุกจังหวัดให้ความสำคัญและนำมากำหนดพันธกิจของจังหวัด (16 จังหวัด) มีพันธกิจที่เกี่ยวข้องกัน 19 เรื่อง แต่เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า พันธกิจของจังหวัดจะกำหนดในขอบเขต 9 เรื่องหลัก ๆ คือ 1) การส่งเสริมคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น 2) การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จริยธรรม คุณธรรม 3) พัฒนาการศึกษาระบบและนอกระบบ กระบวนการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้และศักยภาพคุณภาพของทรัพยากรบุคคล 4) ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในทุกด้าน 5) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 6) สร้างเสริมระบบชุมชนให้เข้มแข็ง 7) อนุรักษ์วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น 8) ศึกษาความสงบเรียบร้อย สร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และ 9) เสริมสร้างโอกาสและความเข้มแข็งแก่เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

(5) **ด้านการท่องเที่ยว** จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ พบว่า มี 8 จังหวัดที่กำหนดพันธกิจด้านการท่องเที่ยว โดยที่พันธกิจด้านนี้อยู่ในขอบเขตเรื่องต่อไปนี้ 1) การส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิต การท่องเที่ยว และการให้บริการด้านการท่องเที่ยว 2) พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการการท่องเที่ยวแบบครบวงจร 3) การบริหารธุรกิจการท่องเที่ยว โดยการสร้างความร่วมมือกับประชาชน ชุมชน และการปกครองส่วนท้องถิ่น มีจังหวัดที่มีพันธกิจด้านการท่องเที่ยว 8 จังหวัด

(6) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ในแผนยุทธศาสตร์ของ 8 จังหวัด ปรากฏ พันธกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นของพันธกิจอยู่ในขอบเขตของเรื่อง ดังนี้ 1) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน 3) การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการฟื้นฟูระบบนิเวศให้อุดมสมบูรณ์ และ 4) การสร้างจิตสำนึกของประชาชนให้เห็นความสำคัญและช่วยกันดูแลสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างพื้นที่สีเขียว

(7) **ด้านการบริหารจัดการ** ถึงแม้ว่าในวิสัยทัศน์ไม่ได้กำหนดประเด็นไว้แต่ก็เป็นพันธกิจของหน่วยงานที่ต้องบริหารจัดการองค์กร ดังนั้น ในพันธกิจตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด จึงมีพันธกิจด้านการบริหารจัดการ ซึ่งอยู่ในขอบเขตของเรื่อง 1) การสร้างเสริมการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล 2) การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในการบริหารจัดการ 3) การพัฒนาระบบสารสนเทศ 4) การยกระดับคุณภาพการบริหาร 5) การบูรณาการการทำงานของหน่วยราชการ เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

(8) **ด้านความมั่นคง** เนื่องจากในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีหลายจังหวัดที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น ในบางจังหวัดจึงมีการกำหนดพันธกิจด้านความมั่นคง ซึ่งมี 3 จังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านนี้ ซึ่งพันธกิจอยู่ในขอบเขตของความมั่นคงตามแนวชายแดนเป็นหลัก เช่น 1) การเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน 2) การเสริมสร้างและบูรณาการด้านชายแดน ทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ เกิดความเข้มแข็ง และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน

1.3 เป้าประสงค์หลักแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

จากการประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด ในส่วนของเป้าหมายหลักของการบริหารจัดการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ 14 จังหวัด มีการกำหนดเป้าหมายหลักของการบริหารจังหวัดในแผนยุทธศาสตร์มี 5 จังหวัด ไม่ได้กำหนดเป้าหมายหลักไว้ แต่ส่วนใหญ่ไปกำหนดไว้ในส่วนของเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ ส่วนเป้าหมายที่กำหนดนั้นอยู่ในกรอบพันธกิจของจังหวัด ดังนี้

(1) เป้าหมายหลักด้านการเกษตร มี 11 จังหวัดที่กำหนดเป้าหมายหลักของด้านนี้ ส่วนใหญ่เน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร พัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร สร้างตลาดให้กับสินค้าด้านการเกษตร และพัฒนาการวิจัยทางด้านการเกษตร ปรับรูปผลิตภัณฑ์และสร้างขีดความสามารถของจังหวัดให้เป็นศูนย์กลางผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

(2) เป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจ มี 10 จังหวัด ที่กำหนดเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจซึ่งเป้าหมายที่กำหนดโดยส่วนใหญ่ที่เป็นเรื่องของการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ทางด้านการเกษตร เสริมสร้างโอกาสและพัฒนาการค้าชายแดน อาทิ ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ในภาคอุตสาหกรรมการผลิต การท่องเที่ยว พัฒนาการลงทุนและการค้าชายแดน ส่งเสริมการมีงานทำ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีอาชีพ มั่นคง พ้นจากความยากจน โดยการสร้างเครือข่ายเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ SMEs ให้เข้มแข็ง ส่งเสริมทางด้านการตลาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม เพิ่มมูลค่าการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

(3) เป้าหมายหลักด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน มี 3 จังหวัดที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ทางด้านนี้ ซึ่งจังหวัดเหล่านี้ เป็นจังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์ของจังหวัดที่โดดเด่น มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีชื่อเสียง เช่น ผ้าไหมแพรวา ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนของจังหวัดกาฬสินธุ์ ผ้าไหมของจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น เป้าประสงค์ที่กำหนดส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการเพิ่มคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ เพิ่มช่องทางทางการตลาด และการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เสริมสร้างและเพิ่มความสามารถในการผลิตของจังหวัด

(4) เป้าหมายหลักด้านสังคม จังหวัดส่วนใหญ่ 13 จังหวัดมีการกำหนดเป้าหมายทางด้านสังคม โดยเป้าหมายที่จังหวัดตั้งไว้ส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มุ่งเน้นเรื่องยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน พัฒนาด้านการศึกษา สุขภาพและการสร้างชุมชนเข้มแข็งและน่าอยู่ ตลอดจนยกระดับความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

(5) เป้าหมายหลักด้านการท่องเที่ยว ในส่วนของเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวนี้มี 7 จังหวัดที่กำหนดไว้ โดยที่เป้าหมายด้านการท่องเที่ยวนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นเรื่องของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและยกระดับการบริหารด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี เพิ่มรายได้และกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว พัฒนาจังหวัดนั้นให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว

(6) เป้าหมายหลักด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนจังหวัดที่กำหนดเป้าหมายหลักด้านนี้มีจำนวนเท่าๆ กับเป้าหมายด้านการท่องเที่ยว คือ 7 จังหวัด สำหรับเป้าหมายด้านนี้ ประกอบด้วย มุ่งให้จังหวัดพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นด้านน้ำ ป่าไม้ พลังงาน ให้มีคุณภาพ และปริมาณที่เพียงพอต่อการสนับสนุนการเจริญเติบโตของชุมชน ทางเศรษฐกิจและสังคม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมให้ได้มาตรฐาน สร้างความสมบูรณ์ของระบบนิเวศและการควบคุมมลภาวะให้อยู่ในระดับมาตรฐาน

(7) เป้าหมายหลักด้านการบริหารจัดการ การกำหนดเป้าหมายของการบริหารองค์กรมีเพียง 7 จังหวัดที่กำหนดเป้าหมายหลักด้านนี้ซึ่งเป้าหมายหลัก คือ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารราชการแบบบูรณาการที่เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ยกระดับคุณภาพการให้บริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย เปิดช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงบริการของภาครัฐ

(8) เป้าหมายหลักด้านความมั่นคง เป้าหมายสำคัญด้านความมั่นคงนั้น มุ่งเน้นการเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน องค์กรในพื้นที่ชายแดน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (รายละเอียดของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักดังปรากฏตารางที่ ข-1)

ตารางที่ ข-1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
1. ด้านเกษตร	1.มุ่งเป็นเมืองเกษตรก้าวหน้า (กาฬสินธุ์) 2.แหล่งผลิตเกษตรเศรษฐกิจ (มหาสารคาม) 3.เป็นผู้นำการผลิตข้าวหอมมะลิสู่ตลาดโลก(ร้อยเอ็ด) 4.แหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี (อำนาจเจริญ) 5.แหล่งอุตสาหกรรมการเกษตร (อุดรธานี) 6.ศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตร (นครราชสีมา) 7.เกษตรกรรมยั่งยืน(ชัยภูมิ) 8.การเกษตรมีศักยภาพ (อุบลราชธานี) 9.เกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์ (สุรินทร์,ยโสธร) 10. นำสินค้าเกษตรมาตรฐานและปลอดภัยสู่ครัวโลก (ศรีสะเกษ)	1. พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน (กาฬสินธุ์ มหาสารคาม เลย อุดรธานี) 2. ปรับปรุงประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิตข้าวหอมมะลิ (ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ) 3. พัฒนาและสนับสนุนการผลิตภาคเกษตรกรรมให้ปลอดภัยต่อผู้บริโภค (อุดรธานี) 4. เพิ่มผลผลิตเกษตรอินทรีย์ให้มีมาตรฐานและตลาดรองรับ (สุรินทร์ ยโสธร) 5. พัฒนาศักยภาพการบริหารทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน (ชัยภูมิ อุบลราชธานี) 6. เพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การแปรรูป การจัดการและการแข่งขันทางตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร (นครราชสีมา ศรีสะเกษ) 7. สร้างโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตร (เลย) 8. กำหนดเขตการผลิตสินค้าทางการเกษตร (Zoning) เพื่อควบคุมปริมาณและราคาให้เป็นไปตามแผนความต้องการของตลาดทั้งในและนอกจังหวัด (มหาสารคาม)	1. เกษตรกรมีศักยภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น (กาฬสินธุ์) 2. พัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร (กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด เลย หนองบัวลำภู นครพนม อุบลราชธานี) 3. การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร (กาฬสินธุ์) 4. สร้างโอกาสทางการตลาดสินค้าเกษตร (เลย) 5. สนับสนุนให้เกษตรกรและครัวเรือนเกษตรกร ใช้ระบบการบริหารจัดการแบบผสมผสาน และได้มาตรฐาน (หนองคาย) 6. เพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตร (อุดรธานี) 7. ลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร (อุดรธานี) 8. ผลผลิตด้านการเกษตรมีความปลอดภัย และได้มาตรฐาน (อุดรธานี ศรีสะเกษ) 9. ปรับโครงสร้างระบบการผลิตทางการเกษตร (นครพนม) 10. เสริมสร้างระบบตลาดสินค้าเกษตร (นครพนม) 11. ส่งเสริมการวิจัย และทดสอบด้านการเกษตร และบรรจุภัณฑ์ (นครพนม) 12. การบริหารทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพยั่งยืน พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (ชัยภูมิ) 13. เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของการพัฒนาจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรของภาค (นครราชสีมา) 14. การบริหารปัจจัยการผลิตได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุม (อุบลราชธานี)	กาฬสินธุ์/มหาสารคาม/ ร้อยเอ็ด/อุดรธานี/ชัยภูมิ/ นครราชสีมา/สุรินทร์/ ยโสธร/ศรีสะเกษ/ อำนาจเจริญ/ อุบลราชธานี/เลย/ หนองคาย/หนองบัวลำภู/ นครพนม (15)

ตารางที่ ข-1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
2. ด้านเศรษฐกิจ	เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงเครือข่าย การค้า การลงทุน การบริการ และการคมนาคมขนส่งในภูมิภาคสู่สากล (ขอนแก่น) ศูนย์กลางการค้า (อุดรธานี) เมืองการค้า (มุกดาหาร) อุตสาหกรรมก้าวหน้า (ชัยภูมิ) ศูนย์กลางอุตสาหกรรม (นครราชสีมา) ลงทุนภายใต้การพัฒนาที่ยั่งยืน (เลย) ประชาชนชาวนาฉลาดทำกินในดินแดนสันติสุข (หนองบัวลำภู) คู่สัมพันธ์อินโดจีน (นครพนม) เปิดประตูสู่สากล (สุรินทร์) ประตูการค้าการท่องเที่ยว (ศรีสะเกษ อุบลราชธานี)	1. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว และความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน (อุบลราชธานี มุกดาหาร ศรีสะเกษ) 2. สร้างโอกาสและส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมภาคเกษตร (อุดรธานี) 3. พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร (ชัยภูมิ) 4. สร้างรายได้ให้แก่ราษฎร โดยการพัฒนาอาชีพทางการเกษตรและอาชีพรายได้อุตสาหกรรมต่อเนื่อง (บุรีรัมย์) 5. สร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (นครพนม) 6. ส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอและเศรษฐกิจฐานรากตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ยโสธร) 7. สร้างความสมดุลของระบบเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (มุกดาหาร) 8. พัฒนาโครงสร้างการผลิต เพิ่มผลิตภาพของสินค้าและบริการบนฐานความรู้ (สุรินทร์) 9. พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชนในการประกอบอาชีพบนอาชีพพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นและฐานความรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่ม เครือข่าย (Scope) และ ขอบข่ายเขต (Scale)สู่การเป็นฐานการผลิตด้าน	1. เป็นศูนย์กลางการค้า การบริการและการลงทุนของภูมิภาค (ขอนแก่น) 2. มีบริการทางสาธารณสุขระดับนานาชาติ (ขอนแก่น) 3. มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม (ขอนแก่น) 4. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ในภาคอุตสาหกรรม การผลิต การท่องเที่ยว และการบริการให้สามารถแข่งขันได้ (ร้อยเอ็ด หนองคาย) 5. เสริมสร้างและพัฒนากิจการค้าขายแดนและการลงทุน(เลย นครพนม) 6. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชน มีความเข้มแข็ง (หนองบัวลำภู) 7. จังหวัดมีโครงสร้างพื้นฐานพร้อมรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด (ขอนแก่น หนองบัวลำภู) 8. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านการมีงานทำ การค้า การลงทุน (อุดรธานี นครพนม) 9. เกษตรกรมีอาชีพมั่นคงพ้นจากความยากจน และกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง (อุดรธานี) 10. เพื่อส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในทิศทางเกษตรอุตสาหกรรม (อุดรธานี) 11. ผลักดันกลุ่มจังหวัดให้มี “เขตเศรษฐกิจชายแดน เขตปลอดอากร และศูนย์กระจายสินค้า”(นครพนม) 12. การพัฒนาเชื่อมโยงเมืองคูแฝด ผังสาม และ 3 ประเทศ 8 จังหวัด (นครพนม)	ขอนแก่น/เลย/ หนองบัวลำภู/อุดรธานี/ นครพนม/มุกดาหาร/ ชัยภูมิ/นครราชสีมา/ สุรินทร์/ศรีสะเกษ/ อุบลราชธานี/บุรีรัมย์/ ยโสธร/ร้อยเอ็ด/เลย/ หนองคาย (16)

ตารางที่ ข-1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
		การเกษตร และการค้าที่ทันต่อสถานการณ์ (หนองบัวลำภู) 10. เสริมสร้างและพัฒนาการค้าชายแดนและการลงทุน (เลย)	13. สังคมเข้มแข็งประชาชนมั่งคั่ง (บุรีรัมย์) 14. มูลค่าการค้าการลงทุนและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ศรีสะเกษ อุบลราชธานี)	
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	ผ้าไหมแพรวาหนึ่งเดียว (กาฬสินธุ์) ศูนย์กลางผ้าไหม (นครราชสีมา)	1. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพ ยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าการจำหน่ายสู่ระดับสากล (กาฬสินธุ์ อุตรธานี บุรีรัมย์) 2. ส่งเสริมการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาใช้ในการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตของเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร (มหาสารคาม) 3. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพมาตรฐานสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล (มหาสารคาม) 4. พัฒนาตลาดสินค้าหัตถกรรม สิ่งทอ และสินค้าการเกษตร รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการ และเครือข่ายด้านการตลาด (ชัยภูมิ) 5. เพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การแปรรูป การจัดการ และการตลาดผลิตภัณฑ์ไหม (นครราชสีมา)	1. เพิ่มคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ชุมชน (กาฬสินธุ์,) 2. เพิ่มช่องทางการตลาดสู่สากล (กาฬสินธุ์) 3. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (อุตรธานี) 4. เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของการพัฒนาจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตของอุตสาหกรรมใหม่ของภาค (นครราชสีมา)	กาฬสินธุ์/นครราชสีมา/ มหาสารคาม/อุตรธานี/ ชัยภูมิ/บุรีรัมย์ (6)
4. ด้านสังคม	เมืองน่าอยู่(กาฬสินธุ์ ขอนแก่น เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรธานี นครพนม สกลนคร ยโสธร ศรีสะเกษ) เมืองการศึกษาพัฒนาทรัพยากรบุคคล สร้างชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน	1. มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น (กาฬสินธุ์ เลย หนองบัวลำภู นครราชสีมา อุบลราชธานี) 2. พัฒนาค้นให้มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรมเป็นภูมิคุ้มกันสังคม(ร้อยเอ็ด อุตรธานี นครพนม,	1. มีความมั่นคงและปลอดภัยทางด้านชีวิตและทรัพย์สิน (ขอนแก่น หนองบัวลำภู ศรีสะเกษ) 2. ประชาชนมีคุณภาพ (กาฬสินธุ์ อุตรธานี ชัยภูมิ) 3. ประชาชนมีคุณธรรม (กาฬสินธุ์ นครพนม ชัยภูมิ) 4. สังคม/ชุมชนเข้มแข็งน่าอยู่ (กาฬสินธุ์ มหาสารคาม	กาฬสินธุ์/ขอนแก่น/ มหาสารคาม/ร้อยเอ็ด/ เลย/หนองคาย/ หนองบัวลำภู/อุตรธานี/ นครพนม/สกลนคร/

ตารางที่ ข-1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐ ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
	(มหาสารคาม) ประชาสังคมเข้มแข็ง มีโอกาสทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิต (อำนาจเจริญ) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีบ้านเมืองน่าอยู่ (บุรีรัมย์) ชุมชนเข้มแข็ง เมืองน่าอยู่ (อุบลราชธานี) สังคมมีความสุข (ชัยภูมิ) เมืองแห่งการท่องเที่ยววิถีพุทธและสังคมสงบสุข (ร้อยเอ็ด) การเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (สกลนคร) เป็นเลิศด้านกีฬา (ศรีสะเกษ)	ชัยภูมิ, สุรินทร์, ยโสธร) 3. พัฒนาการศึกษาระบบและนอกระบบ และการศึกษาด้านอรรถศาสตร์ (มหาสารคาม, อุดรธานี, นครพนม, ชัยภูมิ) 4. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ (มหาสารคาม) 5. เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกกลุ่มได้เรียนรู้ตลอดชีวิต (อำนาจเจริญ) 6. พัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและพลวัตโลก สู่สังคมฐานความรู้ (มุกดาหาร) 7. ส่งเสริมสุขภาพ สนับสนุนการศึกษาและกีฬาของจังหวัด (ศรีสะเกษ) 8. การช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการประกอบอาชีพ การศึกษา การสาธารณสุข การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร (บุรีรัมย์) 9. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่สมบูรณ์ในทุกมิติ และได้รับการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีคุณภาพ (มหาสารคาม, นครพนม) 10. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี (มหาสารคาม) 11. เสริมสร้างสถาบันในชุมชนให้เข้มแข็ง (หนองบัวลำภู, นครพนม, ชัยภูมิ, อำนาจเจริญ) 12. เสริมสร้างระบบชุมชน ให้ประชาชนสามารถ	ร้อยเอ็ด หนองบัวลำภู อุดรธานี บุรีรัมย์ ชัยภูมิ) 5. ยกระดับคุณภาพชีวิตและพัฒนาสังคม (เลย หนองคาย หนองบัวลำภู นครพนม ศรีสะเกษ อุบลราชธานี) 6. ประชาชนมีสุขภาพดี (อุดรธานี) 7. ประชาชนมีความรู้ พัฒนาขีดความสามารถของสถาบันการศึกษา (นครพนม) 8. เมืองที่สงบสุขและปลอดภัย สะดวก สะอาด สวยงาม (นครพนม) 9. ประชาชนและสังคมที่เข้มแข็งภายใต้การดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง (สมณะ) (นครพนม) 10. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการกีฬาเพิ่มขึ้น (ศรีสะเกษ)	ชัยภูมิ/บุรีรัมย์/ยโสธร/ ศรีสะเกษ/อำนาจเจริญ/ อุบลราชธานี / นครราชสีมา/สุรินทร์/ มุกดาหาร (19)

ตารางที่ ข-1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
		บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาแบบองค์รวมด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน (มหาสารคาม อุดรธานี) 13. การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น (หนองบัวลำภู) 14. ส่งเสริมขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม (มุกดาหาร) 15. สร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (อุดรธานี ยโสธร) 16. การรักษาความสงบเรียบร้อย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ในการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรให้ดีขึ้น (บุรีรัมย์) 17. เสริมสร้างโอกาสและความเข้มแข็งให้แก่เด็กและเยาวชน สตรีและผู้ด้อยโอกาส (อุดรธานี)		
5. ด้านการท่องเที่ยว	แหล่งท่องเที่ยวหน้าชม (กาฬสินธุ์) เมืองแห่งการท่องเที่ยว (เลย) แหล่งท่องเที่ยวชั้นนำ(ชัยภูมิ) ศูนย์กลางการท่องเที่ยว (นครราชสีมา) ประดูการค้าและการท่องเที่ยว (ศรีสะเกษ อุบลราชธานี) ศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางอารยธรรมขอม (บุรีรัมย์) อารยธรรมขอมโบราณ	1. พัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว (กาฬสินธุ์) 2. ส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิต การท่องเที่ยว และการบริการให้ได้มาตรฐาน (ร้อยเอ็ด) 3. ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว (เลย บุรีรัมย์) 4. บริหารจัดการธุรกิจท่องเที่ยวแบบยั่งยืน บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่ายรักษา	1. การบริการ และการท่องเที่ยว ได้มาตรฐานระดับสากล ชิดความสามารถในการแข่งขันสูง รายได้เพิ่มขึ้น (กาฬสินธุ์) 2. ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว(เลย หนองบัวลำภู) 3. ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยว และการบริการ เพื่อเพิ่มรายได้และกระจายรายได้ (อุดรธานี) 4. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในกลุ่มแม่น้ำโขง (นครพนม) 5. แหล่งท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดปี (ชัยภูมิ)	กาฬสินธุ์/เลย/อุดรธานี/มุกดาหาร/ชัยภูมิ/นครราชสีมา/บุรีรัมย์/ศรีสะเกษ/อุบลราชธานี/ร้อยเอ็ด/ยโสธร/หนองบัวลำภู/นครพนม (13)

ตารางที่ ข-1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
	(ศรีสะเกษ) พัฒนาระบบนิเวศ และธรรมชาติเพื่อ การท่องเที่ยว (อุดรธานี) การท่องเที่ยวชายโขง ณ ประดู ตะวันออกสู่อินโดจีน (มุกดาหาร)	ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว (อุดรธานี) 5. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบครบวงจร และสามารถ ท่องเที่ยวได้ตลอดปี (ชัยภูมิ ยโสธร) 6. เพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการ ท่องเที่ยว (นครราชสีมา)	6. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของการพัฒนาจังหวัดสู่การเป็น ศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาค (นครราชสีมา)	
6. ด้าน ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	เคียงคู่อุทิศธรรมชาติ (หนองบัวลำภู) พัฒนาระบบนิเวศ และธรรมชาติเพื่อ การท่องเที่ยว (อุดรธานี)	1. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (เลย อุดรธานี นครพนม อำนาจเจริญ) 2. ป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยการฟื้นฟูระบบนิเวศ ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คง ความอุดมสมบูรณ์ โดยมุ่งเน้นการลดความ สูญเสียจากภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม น้ำแล้ง) และ การรักษาและฟื้นฟูสภาพป่าไม้ (หนองบัวลำภู) 3. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (บุรีรัมย์) 4. รักษาทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสภาพแวดล้อมที่ ดี คนมีจิตสำนึก และบูรณาการร่วมกัน (สุรินทร์) 5. สร้างความมั่นคงมั่งคั่ง ความสงบเรียบร้อย บ้านเมืองมีความเป็นระเบียบ ร่มรื่นด้วยพื้นที่สี เขียว (ศรีสะเกษ)	1. มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ พลังงาน และการจัดการของเสียที่มี คุณภาพและเพียงพอต่อการสนับสนุนการเติบโตทาง เศรษฐกิจและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งใน ระดับชุมชน ระดับเมือง และระดับภูมิภาค (ขอนแก่น) 2. เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ได้ มาตรฐาน (ร้อยเอ็ด เลย หนองคาย อุดรธานี) 3. ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์และความสมดุล ของระบบนิเวศ (หนองบัวลำภู) 4. ควบคุมมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในระดับ มาตรฐานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน (หนองบัวลำภู) 5. มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แบบมีส่วนร่วม (อุบลราชธานี)	หนองบัวลำภู/อุดรธานี เลย/นครพนม/บุรีรัมย์/ สุรินทร์/อำนาจเจริญ/ศรี สะเกษ / ขอนแก่น / ร้อยเอ็ด/หนองคาย/ อุบลราชธานี (12)
7. ด้านการ บริหาร จัดการ	-	1. ยกระดับคุณภาพการให้บริการ (เลย) 2. เสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดี ที่ประชาชนทุก ภาคส่วนมีส่วนร่วมตามหลักการธรรมาภิบาล	1. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารราชการที่มุ่งเน้นการ บูรณาการและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วน ต่างๆ (ขอนแก่น อุดรธานี)	เลย/หนองบัวลำภู/ อุดรธานี/หนองคาย/ นครพนม/นครราชสีมา/

ตารางที่ ข-1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

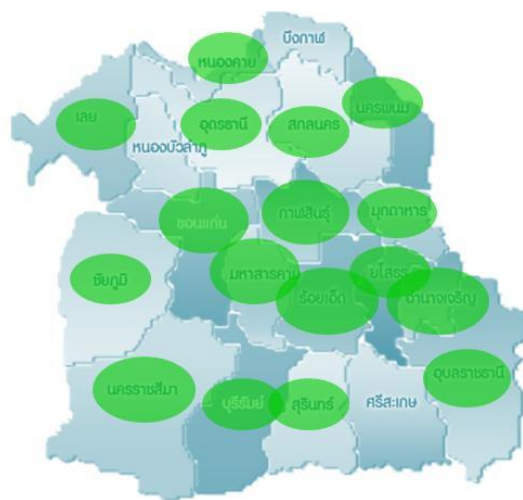
ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
		(Good Governance) โดยการสร้างภาคีเครือข่าย (Network) การบริการและการพัฒนาจังหวัดร่วมกัน (หนองบัวลำภู อุดรธานี นครพนม นครราชสีมา ยโสธร) 3. การจัดทำและพัฒนาระบบสารสนเทศ ระดับจังหวัดให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ (อุดรธานี หนองคาย) 4. พัฒนาขีดสมรรถนะบุคลากรในการให้บริการผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (หนองคาย) 5. สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และตัวชี้วัด (หนองคาย) 6. บูรณาการการทำงานของหน่วยงานราชการ และเอกชน เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ (ศรีสะเกษ)	2. เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ร้อยเอ็ด) 3. ยกระดับคุณภาพการให้บริการ (เลย หนองคาย) 4. ประชาชนเข้าถึงบริการภาครัฐที่มีคุณภาพ (หนองบัวลำภู) 5. ประชาชนมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ (อุบลราชธานี)	ยโสธร / ศรีสะเกษ / ขอนแก่น / ร้อยเอ็ด / เลย / อุบลราชธานี (12)
8. ด้านความมั่นคง	-	1. เสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน (เลย) 2. พื้นที่ชายแดนมีความมั่นคงและปลอดภัย (นครพนม) 3. บูรณาการงานชายแดนทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็งและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (สุรินทร์)	1. เสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน (เลย หนองคาย) 2. องค์กรทุกภาคส่วนในพื้นที่ชายแดนมีความเข้มแข็งและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน (อุบลราชธานี)	เลย/นครพนม/สุรินทร์ เลย / หนองคาย / อุบลราชธานี (6)

1.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและกลยุทธ์ เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายหลักของการบริหารจังหวัดนั้น ยังอยู่ในกรอบการพัฒนาหลัก 8 ด้าน คือ ด้านการเกษตร เศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ชุมชน สังคม การท่องเที่ยว การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ และความมั่นคง อย่างไรก็ตาม การกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่แยกย่อยมาก ซึ่งในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ อาจสรุปได้ ดังนี้

1.4.1 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการเกษตร

ในด้านการเกษตร มี 16 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ถึงแม้ว่าบางจังหวัดไม่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ทางด้านการเกษตรแต่เนื่องจากการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ขึ้นอยู่กับการเกษตรเป็นสำคัญ นอกจากรายได้ของคนในพื้นที่ ส่วนใหญ่มาจากการเกษตร ดังนั้นการเกษตรจึงเป็นการดำรงชีวิตของประชาชนแล้วยังเชื่อมโยงไปถึงทางด้านเศรษฐกิจ อาชีพรายได้ของครัวเรือน และหากมีการพัฒนาด้านการเกษตรทำให้ประชาชนมีอาชีพ และยกระดับรายได้ของครอบครัวได้จะนำไปสู่การพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรแล้วจะพบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 5 ด้านหลัก ถึงแม้ว่าการตั้งชื่อยุทธศาสตร์จะแตกต่างกันออกไป แต่โดยเนื้อหาของยุทธศาสตร์แล้วประกอบไปด้วย 1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร ซึ่งหมายรวมถึง การพัฒนาสังคมการเกษตรให้มั่นคง 2) การสร้างคุณค่าและยกระดับมาตรฐานสินค้าด้านการเกษตร 3) การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ 4) การพัฒนาและแปรรูปสินค้าด้านการเกษตร 5) การพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตร

ภาพที่ ข-1 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ในแต่ละยุทธศาสตร์ ประกอบไปด้วย

- 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเกษตร ส่วนใหญ่แล้วตัวชี้วัด ประกอบไปด้วย ตัวชี้วัด 5 ตัว ดังนี้

1.1) ร้อยละของการเพิ่มผลผลิต ซึ่งผลผลิตทางการเกษตรเหล่านั้นอาจเป็นพืชหรือสัตว์ก็ได้ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตข้าวหอมมะลิ ข้าวเหนียว ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย เป็นต้น หรือแม้กระทั่งร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงปลาหรือสัตว์

1.2) การเพิ่มมูลค่าของสินค้า เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

1.3) พื้นที่เพาะปลูก เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรแต่ละชนิด จึงมีการพัฒนาการเพิ่มขึ้นจากการขยายของโครงการตามพระราชดำริ

1.4) โครงสร้างพื้นฐานทางด้านการเกษตร เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแหล่งน้ำเพื่อการพัฒนาการเกษตร จำนวนพื้นที่ (ดิน) สำหรับการเพาะปลูกที่ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู จำนวนเส้นทางคมนาคมสำหรับการขนส่งสินค้า

1.5) การพัฒนาเกษตรกร เช่น ร้อยละของเกษตรกรที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา และส่งเสริมสร้างความเข้มแข็ง ร้อยละของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2) ยุทธศาสตร์การสร้างคุณค่าและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การเกษตรในกลุ่มนี้ มีตัวชี้วัดสำคัญ 2 ตัว ดังนี้

2.1) ตัวชี้วัดด้านการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตและมูลค่า ตัวอย่างเช่น ผลผลิตต่อไร่ที่เพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิต (บาท/ก.ก.) ชนิดของสินค้าการเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

2.2) ตัวชี้วัดทางด้านตัวเกษตรกรและครัวเรือนของเกษตรกร เช่น ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้จากการอบรมไปปฏิบัติ ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมและนำความรู้ไปปฏิบัติ ร้อยละของเกษตรกรนี้เตรียมความพร้อมตามระบบการพัฒนามาตรฐานสินค้าด้านการเกษตร เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ตัวชี้วัดในกลุ่มนี้เน้นการเพาะปลูกพืชและผลผลิตที่เป็นเกษตรอินทรีย์ได้มาตรฐาน GAP และกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ เช่น

3.1) ตัวชี้วัดนี้เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์จึงมองผลผลิตและจำนวนพื้นที่เพาะปลูกข้าวหอมมะลิปลอดภัย GAP ที่เพิ่มขึ้น และร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายข้าวหอมมะลิที่ปลอดภัย

3.2) ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือฟาร์ม เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตเกษตรที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย ร้อยละของจำนวนแปลงหรือฟาร์มที่ได้รับมาตรฐาน GAP ร้อยละและจำนวนผู้ประกอบการ/แปรรูปที่ผ่านการรับรองตามมาตรฐาน GAP/HACCP เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร ตัวชี้วัดในกลุ่มนี้ประกอบด้วย ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณการจำหน่ายข้าวหอมมะลิของโรงสี ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการการแปรรูปสินค้าเกษตร ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของศูนย์ข้าวชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตและกระจายพันธุ์ข้าวในท้องถิ่น จำนวนผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย และข้าวหอมมะลิในเชิงการค้าเพิ่มขึ้น จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร ตัวชี้วัดความสำเร็จในกลุ่มนี้มักจะกำหนดเป็นร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมสินค้าการเกษตร ร้อยละ

ที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนที่ยากจนหรือมีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ร้อยละของกลุ่มเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่มีรายได้เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ด้านการเกษตร เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้าน ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาด้านการเกษตร มี 16 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ และการกำหนดกลยุทธ์ก็มีความแตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 49 กลยุทธ์ ซึ่งใน 49 กลยุทธ์นี้เมื่อวิเคราะห์แล้วอาจกำหนดเป็นกลุ่มกลยุทธ์นี้

1.1) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ซึ่งประกอบด้วย การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาศักยภาพของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร พัฒนาความรู้ความสามารถของเกษตรกรและผู้ประกอบการ ส่งเสริมการรวมกลุ่มและความเข้มแข็งเกษตรกรและผู้ประกอบการ บริหารจัดการองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งอยู่ดีกินดี และพัฒนาอาชีพด้านเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ดีเหมาะสมและปลอดภัย

1.2) กลยุทธ์ด้านการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ เพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรการเพิ่มขีดความสามารถ ส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานทดแทนเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและการจัดการสินค้า เพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร การผลิตด้านเกษตรกรรมให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการผลิตพืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และการประมง พัฒนาและปรับปรุงพันธุ์พืชและสัตว์

1.3) บริหารจัดการทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการเกษตร เช่น การจัดการพื้นที่เพาะปลูกการกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) พัฒนาพื้นที่การเกษตรและการถือครองที่ดิน พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำระบบท่อส่งน้ำให้ได้มาตรฐาน พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อการเกษตร เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการกระบวนการผลิตพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยการผลิตทางการเกษตร บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่ยั่งยืน

1.4) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร ประกอบด้วย พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร บริหารจัดการตลาดสินค้า และระบบข้อมูลการเกษตร การสนับสนุนให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลด้านการเกษตร

1.5) การพัฒนาการระบบการตลาด ประกอบด้วย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการสร้างตราสินค้า การพัฒนาระบบการตลาดและประชาสัมพันธ์ เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและกระจายสินค้า การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบกระจายสินค้า

2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างคุณค่า และยกระดับมาตรฐานสินค้าการเกษตร ประกอบไปด้วย กลยุทธ์หลัก 2 กลยุทธ์ คือ

2.1) การวิจัยและปรับปรุงผลผลิตทางการเกษตร ทั้งพืชและสัตว์ เช่น วิจัย/ปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อนำไปสู่การส่งเสริมการปลูก รับรองมาตรฐานสินค้าการเกษตรและส่งเสริมการวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่า วิจัย และพัฒนาต่อยอด เพื่อพัฒนาคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ ผลผลิตด้านการเกษตร เพื่อปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ เป็นต้น

2.2) การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าการเกษตร เช่น ยกระดับมาตรฐาน และประสิทธิภาพของการผลิต ผลผลิตทางการเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าการเกษตร การเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าที่มีตลาดรองรับ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการตลาด สินค้าเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคเนื้อ เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ในส่วนของยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและส่งเสริมเกษตรปลอดภัยและภาพรวมของการเกษตรและเกษตรอินทรีย์นี้มีกลยุทธ์

สำคัญ คือ การส่งเสริมการผลิตในภาพรวมของการเกษตรและการเน้นกลยุทธ์ไปยังข้าวหอมมะลิ ซึ่งเป็นผลผลิตด้านการเกษตรหลักของหลายจังหวัด กลยุทธ์ที่สำคัญได้แก่

3.1) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน เช่น ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน เพิ่มสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย ตามเกณฑ์ของ GAP เกษตรอินทรีย์ สนับสนุนการใช้เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

3.2) การพัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ และปลอดภัยจากสารพิษ เนื่องจากจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลผลิตทางการเกษตรที่โดดเด่น คือ ข้าวหอมมะลิ ดังนั้น การกำหนดกลยุทธ์ของจังหวัดส่วนหนึ่งจึงมุ่งเน้นไปที่ตัวผลผลิตคือ ข้าวหอมมะลิ อาทิ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตการแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัย และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพ ช่องทางจำหน่ายและขยายโดยมุ่งเน้นความปลอดภัยของผู้บริโภค ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ และกลุ่มเกษตรกรผู้ทำเกษตรอินทรีย์

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและการแปรรูปสินค้าเกษตร ยุทธศาสตร์ด้านการแปรรูปสินค้าด้านการเกษตรมีกลยุทธ์สำคัญแบ่งได้ 3 กลยุทธ์ ดังนี้

4.1) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน กลยุทธ์ในกลุ่มนี้ เช่น ส่งเสริมแปรรูปสินค้าทางการเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน พัฒนาการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร

4.2) สร้างสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น สร้างสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มีโอกาสทางการตลาด

4.3) ส่งเสริมการตลาดและผลิตภัณฑ์ชุมชน กลยุทธ์ในกลุ่มนี้มุ่งเน้นการนำผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือ OTOP ออกมาสร้างมูลค่าเพิ่มและจัดจำหน่าย กลยุทธ์ในกลุ่มนี้ อาทิ ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น เพิ่มมูลค่าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เพิ่มมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากไหมจัดทำแผนส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน เพิ่มศักยภาพผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร ยุทธศาสตร์ด้านนี้มีกลยุทธ์ที่สำคัญ 3 ด้านหลัก ดังนี้

5.1) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม ประกอบด้วย เสริมสร้างศักยภาพของเกษตรกรเพื่อรองรับการขยายตัวสู่การส่งออก ส่งเสริมการแปรรูปและจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรในลักษณะของเกษตรอุตสาหกรรม ปรับโครงสร้างระบบการผลิตทางเกษตรและอุตสาหกรรม สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากผลผลิตทางการเกษตร สนับสนุนให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่

5.2) กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันการตลาด กลยุทธ์ในกลุ่มนี้ เช่น การพัฒนาศักยภาพของสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการรายย่อย

5.3) เพิ่มศักยภาพวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกลยุทธ์ในกลุ่มนี้ อาทิ การสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเกษตร สถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน เพิ่มศักยภาพในการผลิต และการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน ลดต้นทุนการผลิตของสินค้าด้านการเกษตร เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ข-2 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร)

ตารางที่ ข-2 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาละวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
1. การพัฒนาด้านการเกษตร	- ร้อยละของปริมาณผลผลิต (ข้าวหอมมะลิ/ข้าวเหนียว/มันสำปะหลัง/ยางพารา/ปาล์มน้ำมัน/อ้อย) ที่เพิ่มขึ้น - ร้อยละของต้นข้าวของข้าวหอมมะลิเพิ่มขึ้น - ร้อยละของพื้นที่การปลูกข้าวหอมมะลิที่เพิ่มขึ้น - พื้นที่ปลูกอ้อยได้รับการส่งเสริมเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตปลาจากการเพาะเลี้ยง - ร้อยละของแหล่งน้ำขนาดกลางและขนาดเล็กที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการกระจายน้ำในพื้นที่เกษตรกรรม - ร้อยละของการเพิ่มพื้นที่แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุปโภคบริโภค - ร้อยละของจำนวนทรัพยากรดินที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู - ร้อยละของพื้นที่การระบาดของลดลง - ร้อยละของจำนวนเส้นทางถนนสำหรับขนส่งผลผลิตทางการเกษตร - ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาผลผลิตทางการเกษตร - ร้อยละของเกษตรกรที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการจัดสรรที่ดิน - จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง - ร้อยละของจำนวนครัวเรือนของเกษตรกรที่รับการส่งเสริมแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - จำนวนที่เพิ่มขึ้นจากการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (แห่ง)	- พัฒนา เสริมศักยภาพเกษตรกร - สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร - พัฒนาสถาบันเกษตรกร - ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรผ่านกระบวนการกลุ่ม - พัฒนาผู้ประกอบการและการตลาดสินค้าเกษตร - เพิ่มความรู้ความสามารถของเกษตรกรและผู้ประกอบการ - ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบการ - การเพิ่มขีดความสามารถการผลิตด้านเกษตรกรรมให้ได้มาตรฐาน - การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการ - ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตดีขึ้น - พัฒนาส่งเสริมให้มีการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตการเกษตร - การพัฒนาและส่งเสริมการผลิตพืชเศรษฐกิจ - การพัฒนาและส่งเสริมการปศุสัตว์และการประมง - เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร - เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการขบวนการผลิต - การจัดพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม - พัฒนาพันธุ์พืช/สัตว์และกระจายพันธุ์ - เพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตการเกษตร - ป้องกันและแก้ไขปัญหาทางการเกษตร - ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรและการผลิตสินค้าเกษตรดีที่เหมาะสมและปลอดภัย - การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร - เพิ่มมูลค่าผลผลิตด้านการเกษตร (Secondary Product)	ขอนแก่น/กาฬสินธุ์/ มหาสารคาม/ร้อยเอ็ด/เลย/ หนองคาย/อุดรธานี/ นครพนม/มุกดาหาร/ สกลนคร/ชัยภูมิ/ นครราชสีมา/บุรีรัมย์/ สุรินทร์/ยโสธร/อุบลราชธานี (16)

ตารางที่ ข-2 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
		23. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร 24. การพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำเพื่อการเกษตร 25. บริหารจัดการทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร 26. พัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน 27. บริหารจัดการการตลาดสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบข้อมูลการเกษตร 28. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการเกษตร 29. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เกษตร 30. พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและโครงสร้างพื้นฐาน 31. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำพร้อมระบบส่งน้ำให้ได้มาตรฐาน 32. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริหารจัดการปัจจัยการผลิตด้านการเกษตร 33. พัฒนาและบริหารปัจจัยการผลิต 34. การสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งข้อมูลด้านการเกษตร 35. การกำหนดเขตเกษตรกรรมที่เหมาะสม (โซนนิ่ง) 36. สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมในระดับภูมิภาค ระดับชาติ และนานาชาติ 37. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตร 38. การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร การตลาด และเครือข่ายสินค้าเกษตร 39. พัฒนาพื้นที่การเกษตรและการถือครองที่ดิน 40. การพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ 41. การบริหารจัดการองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและกินดี อยู่ดีตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 42. พัฒนาการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 43. สนับสนุนโครงการพระราชดำริ 44. ส่งเสริมการปลูกพืชเพื่อเป็นพลังงาน 45. การสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน	

ตารางที่ ข-2 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาคะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
		46. พัฒนาระบบการจดทะเบียนและการสร้างตราสินค้า 47. พัฒนาระบบการตลาดและการประชาสัมพันธ์ 48. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและกระจายสินค้า 49. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบการกระจายสินค้า	
2. การสร้างคุณค่าและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	1. ร้อยละของข้าวหอมมะลิที่ปลูกในจังหวัด มีค่าเปอร์เซ็นต์ข้าว 2. ประสิทธิภาพการปลูก (ต้น/ไร่) 3. เปอร์เซนต์ต้นข้าว (%) 4. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.) 5. ชนิดของสินค้าเกษตรที่มีการเพิ่มมูลค่า 6. ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้ไปปฏิบัติได้ 7. ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมและนำความรู้ไปปฏิบัติ (ยางพารา) 8. จำนวนสถาบันเกษตรกรผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ 9. ร้อยละของจำนวนเกษตรกร/กลุ่ม เป้าหมายที่ผ่านการเตรียมความพร้อมตามระบบมาตรฐานสินค้าเกษตร	1. ยกระดับมาตรฐานและประสิทธิภาพการผลิตผลผลิตทางการเกษตร 2. วิจัย/ปรับปรุงพันธุ์ เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมการปลูก 3. รับรองมาตรฐานสินค้าการเกษตรและส่งเสริมการวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่า 4. วิจัยและพัฒนาต่อยอดเพื่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่ม/สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต 5. การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร 6. เพิ่มมูลค่าแก่สินค้าที่มีตลาดรองรับอยู่แล้ว 7. การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการตลาดสินค้าเกษตร 8. วิจัยและปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ 9. เพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคเนื้อ	
3. การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	1. จำนวนผลผลิตข้าวหอมมะลิ (เฉพาะเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ GAP) 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่การปลูกข้าวหอมมะลิปลอดภัย (GAP) 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายข้าวหอมมะลิปลอดภัย 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการจำหน่ายข้าวหอมมะลิอินทรีย์ 5. จำนวนพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิที่เตรียมเข้าสู่ระบบการผลิตแบบอินทรีย์ 6. ร้อยละของเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวหอมมะลิอินทรีย์ 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเกษตรกรที่ผ่านเกณฑ์รับรองมาตรฐาน	1. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย และได้มาตรฐาน 2. เพิ่มสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย (GAP) 3. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและผลิตภัณฑ์ให้ปลอดภัยและได้มาตรฐาน 4. ส่งเสริมการผลิตสินค้าให้ปลอดภัย 5. ส่งเสริมและเพิ่มพื้นที่การปลูก ควบคู่กับเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกและยกระดับมาตรฐานสินค้าปลอดภัย 6. สร้างมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP/เกษตรอินทรีย์ 7. การสนับสนุนการใช้เกษตรอินทรีย์ 8. พื้นที่เกษตรอินทรีย์และกลุ่มเกษตรกรมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น	

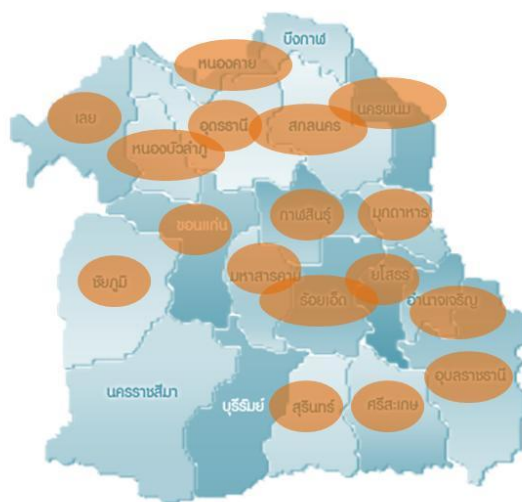
ตารางที่ ข-2 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาละวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
	เกษตรอินทรีย์ 8. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 9. ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ต่อจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 10. ร้อยละจำนวนผู้ประกอบการ/แปรรูปที่ได้รับการตรวจรับรองและผ่านมาตรฐาน GAP/HACCP 11. ระดับความสำเร็จของสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน 12. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่ผ่านการเตรียมความพร้อม GAP	9. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยและข้าวหอมมะลิอินทรีย์ให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน 10. การพัฒนาและส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิปลอดภัยจากสารพิษและข้าวหอมมะลิอินทรีย์ 11. เพิ่มประสิทธิภาพช่องทางการจำหน่ายและการขาย โดยมุ่งเน้นความปลอดภัยต่อผู้บริโภค 12. การบริหารจัดการพัฒนาเกษตรอินทรีย์และการตรวจสอบย้อนกลับ	
4. การพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร	1. ปริมาณการจำหน่ายข้าวหอมมะลิของโรงสีเพิ่มขึ้น 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพการผลิตของสถานประกอบการแปรรูปการผลิต 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนศูนย์ข้าวชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวกระจายในท้องถิ่น 4. จำนวนผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรปลอดภัยและข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในเชิงการค้าเพิ่มขึ้น 5. จำนวนผู้ประกอบการและผู้สนใจได้รับการพัฒนาความรู้การแปรรูปผลผลิตการเกษตร	1. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน 2. สร้างสินค้า หรือ ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีสู่ทางการตลาด 3. การสร้างมูลค่าเพิ่ม 4. การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร 5. พัฒนาการแปรรูปเพื่อเพิ่ม/สร้างมูลค่าและให้มีคุณภาพ 6. การเพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปและตลาดสินค้าเกษตร 7. ยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น 8. เพิ่มมูลค่าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP 9. เพิ่มมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากไหม 10. การจัดทำแผนส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีคุณภาพ 11. เพิ่มศักยภาพผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น 12. ส่งเสริมและเพิ่มช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ชุมชน สินค้าเกษตรปลอดภัยและข้าวหอมมะลิอินทรีย์	
5. การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร	1. สัดส่วนการจำหน่ายสินค้าเกษตรในภาคเกษตรอุตสาหกรรม 2. อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร	1. ส่งเสริม พัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม 2. พัฒนา เสริมศักยภาพเกษตรกร เพื่อรองรับการขยายตัวสู่การส่งออก 3. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บเกี่ยว และการจัดจำหน่ายให้สอดคล้องกับมาตรฐานการ	

ตารางที่ ข-2 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
	4. ร้อยละจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ยากจนลดลงต่อปี 5. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 6. ร้อยละของผลผลิตทางการเกษตรเฉลี่ยต่อหน่วยเพิ่มขึ้น 7. ร้อยละของเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายมีรายได้เพิ่ม	ส่งออก 4. การส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันการตลาดทั้งในและต่างประเทศ 5. ส่งเสริมการแปรรูปและการจำหน่ายสินค้าเกษตรในทิศทางเกษตรอุตสาหกรรม 6. การปรับโครงสร้างระบบการผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรม 7. สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากผลผลิตทางการเกษตร 8. สนับสนุนอุตสาหกรรมใหม่ที่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่สมดุลระหว่างผู้ประกอบการภาค สังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา เหมือนโปรแตส 9. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการรายย่อย 10. การพัฒนาเกษตร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน 11. เพิ่มศักยภาพวิสาหกิจชุมชน 12. ลดต้นทุนการผลิตสินค้าการเกษตร	

จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจมาก ทั้งนี้ มีจังหวัดถึง 17 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเอาไว้ในแผน ถึงแม้ว่าแต่ละจังหวัดจะกำหนดชื่อยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่แล้วเนื้อหาจะเป็นเรื่องคล้ายๆ กัน ซึ่งอาจสรุปได้ 5 ด้านใหญ่ๆ คือ 1) การพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้าการลงทุน จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ในด้านนี้ส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางการศึกษา และการคมนาคม แล้วเป็นจังหวัดใหญ่ที่เชื่อมต่อกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ง่าย 2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ในลักษณะนี้ มักจะมีผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หรือ สินค้าภูมิปัญญาที่โดดเด่น เช่น ข้าวหอมมะลิ ผ้าไหม หรือเป็นจังหวัดที่มีเขตอุตสาหกรรมตั้งอยู่ 3) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 4) เสริมสร้างและการพัฒนาการลงทุน การค้าชายแดน ซึ่งยุทธศาสตร์นี้เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านทุกจังหวัด และ 5) ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจจากรากฐานให้เข้มแข็งภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ ข-2 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจแล้ว สามารถจำแนกตามกลุ่มยุทธศาสตร์ได้ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และส่งเสริมการค้า การลงทุน ในกลุ่มนี้ ตัวชี้วัดทั้งหมด 24 ตัว แต่เมื่อวิเคราะห์และจัดกลุ่มแล้ว พบว่า มีตัวชี้วัดที่สำคัญอยู่ 5 ตัว ได้แก่

- 1.1) มูลค่าผลผลิต ซึ่งประกอบด้วย มูลค่าการค้า การบริการ และการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ซึ่งหมายรวมถึงตัวชี้วัดย่อย เช่น มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้น
- 1.2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุน เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนของผู้ประกอบการระดับความสำเร็จของการพัฒนาการค้าการลงทุน
- 1.3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ของจังหวัด (GPP) และรายได้ของผู้ประกอบการ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ GPP การขายส่งขายปลีก ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ของครัวเรือนต่อ 1 ปี

1.4) จำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการที่ได้ในการสนับสนุนและพัฒนา เช่น จำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เพิ่มขึ้น ร้อยละของผู้ประกอบการที่สามารถแข่งขันกับธุรกิจอื่นได้ จำนวนกลุ่มเครือข่ายทางธุรกิจ ร้อยละของผู้ประกอบการ OTOP เครือข่ายวิสาหกิจและ SMEs ที่ได้รับการสนับสนุนเงินทุน จำนวนชุมชนที่ได้รับการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนต่อปี จำนวนผู้ประกอบการในสาขาเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา เป็นต้น

1.5) จำนวนครั้งของกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ เช่น จำนวนศูนย์ ICT และตลาดซอฟต์แวร์ จำนวนกิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจที่จัดขึ้น และรายได้การจำหน่ายของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น

2. ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ในกลุ่มของตัวชี้วัดสำคัญ 3 ตัว คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการบริการ ระดับความสำเร็จในการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยเฉพาะ SMEs ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุน ด้านอุตสาหกรรม และร้อยละของสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและได้รับมาตรฐาน

3. ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตัวชี้วัดด้านโครงสร้างพื้นฐานนั้น บางส่วนเชื่อมโยงไปถึงด้านการเกษตร และระบบขนส่ง การคมนาคม ได้แก่

3.1) พื้นที่และแหล่งน้ำด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น เช่น พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น แหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่มิเพิ่มขึ้น จำนวนสระเก็บกักน้ำในไร่มิเพิ่มขึ้น

3.2) การพัฒนาระบบขนส่งและการคมนาคม เช่น จำนวนถนนที่ได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพดี มีมาตรฐาน ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งของภูมิภาค มูลค่าการลงทุนด้านโลจิสติกส์ และโรงไฟฟ้าชีวมวล เป็นต้น

4. ตัวชี้วัดด้านการเสริมสร้างและพัฒนาการค้าชายแดนและการลงทุน ตัวชี้วัดด้านการค้าชายแดน ประกอบด้วย ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน และจำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ SMEs และนักธุรกิจที่มีความสามารถทำการค้ากับต่างประเทศ

5. ตัวชี้วัดด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจให้เข้มภายใต้หลักเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดสำหรับยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย จำนวนร้อยละครัวเรือนและชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมการค้าเป็น และจำนวนหมู่บ้านที่มีรายได้เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจของแผนยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจแต่ละด้านให้ประสบผลสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แต่ละจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนา ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจส่งเสริมการค้าการลงทุน แต่ละจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ กัน และมีชื่อเรื่องที่ต่างกันและซ้ำกันและมีจำนวนมากถึง 42 กลยุทธ์และมีโครงการ 1,182 โครงการ แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาและกิจกรรมภายใต้แต่ละกลยุทธ์สามารถจัดกลุ่มยุทธศาสตร์ได้เป็น 8 กลยุทธ์ใหญ่ ๆ คือ

1.1) ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานด้านการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว กลยุทธ์ในกลุ่มนี้ เช่น พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มจังหวัดให้เพิ่มขึ้น เพิ่มศักยภาพและคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการลงทุนแล้วจัดหาแหล่งทุน ส่งเสริมธุรกิจการค้า การลงทุนและบริการ ภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่น การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์การเกษตรอย่างมีส่วนร่วม

1.2) พัฒนาแรงงานในจังหวัดให้มีศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น พัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม เพิ่มศักยภาพและยกระดับมาตรฐานแรงงาน เพื่อส่งเสริมการมีงานทำและขีดความสามารถในการแข่งขัน วางแผนอัตรากำลังด้านแรงงานร่วมกับผู้ประกอบการในจังหวัดเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการแรงงาน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมโอกาสการมีงานทำของแรงงาน ส่งเสริมและขยายโอกาสการมีงานทำของแรงงานทั้งในและนอกระบบ

1.3) พัฒนากองทุน สถาบันการเงินและสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็ง เช่น พัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร กองทุนชุมชนและส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น

1.4) ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการค้าและบริการให้มีความสามารถในการแข่งขัน เช่น ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านการค้า การบริการ การท่องเที่ยว ยกระดับมาตรฐานการผลิตและพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในด้าน การบริการ อุตสาหกรรม SMEs และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ชุมชน พัฒนาผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านการค้า การบริการและการท่องเที่ยว เป็นต้น

1.5) สร้างกลไกและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ และบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เช่น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน ชุมชน และองค์กรการปกครองท้องถิ่นในด้านการพัฒนาการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว สร้างเครือข่าย SMEs ที่เข้มแข็ง เป็นต้น

1.6) จัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการค้า

1.7) ส่งเสริมด้านการตลาด เช่น สร้างตราสัญลักษณ์และตราสินค้า เพิ่มช่องทางการตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้า แสวงหาตลาดด้านการค้าการลงทุนในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน/กลุ่มประเทศความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (GMS) ส่งเสริมการตลาดสินค้าและบริการที่มีศักยภาพทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น

1.8) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เช่น พัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น ปรับปรุงโครงสร้างการผลิต OTOP พัฒนาศักยภาพการผลิต OTOP พัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ประชาชน ส่งเสริมการผลิตสินค้าใหม่ และสินค้าชุมชนให้มีคุณภาพและมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น

2. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม จังหวัดต่าง ๆ กำหนดกลยุทธ์ 19 กลยุทธ์ แต่เมื่อวิเคราะห์จัดกลุ่ม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีกลยุทธ์ด้านยุทธศาสตร์ด้านนี้ คล้าย ๆ กัน ดังนี้

2.1) การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า อุตสาหกรรมการผลิตและบริการ เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและแปรรูปสินค้าเกษตร พัฒนาระบบมาตรฐานการผลิตและบริการสู่สากล เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตให้ได้ตามมาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการตลาดทุนการผลิตสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม ICT เป็นต้น

2.2) พัฒนาระบบการท่องเที่ยวห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมการผลิตและบริการให้เป็นมาตรฐาน และการส่งเสริมการตลาดด้านอุตสาหกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จังหวัดต่าง ๆ กำหนดยุทธศาสตร์ 15 กลยุทธ์ แต่เมื่อวิเคราะห์จัดกลุ่ม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีกลยุทธ์ด้านยุทธศาสตร์ด้านนี้ คล้าย ๆ กัน คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการค้าการลงทุน พัฒนาปรับปรุงเส้นทางคมนาคมขนส่งให้มีมาตรฐานและปลอดภัย พัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน และบรรเทาภัยทางน้ำ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการค้าการลงทุน เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ข-3 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ)

ตารางที่ ข-3 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาตะวันออกเฉียงเหนือ

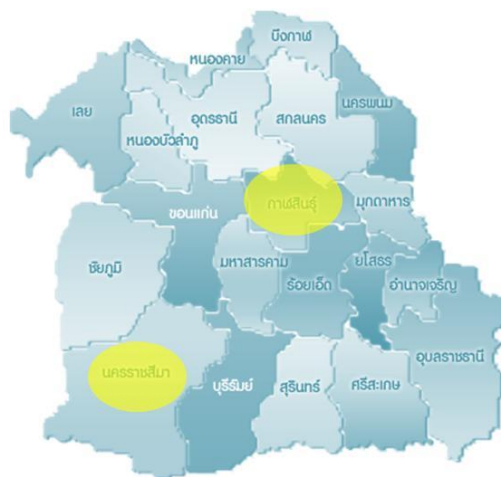
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
1. การพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การ ลงทุน	1. มูลค่าการค้า การบริการและการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุน 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ GPP 4. ร้อยละของจำนวนของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมที่เพิ่มขึ้น 5. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาด้านการค้าการลงทุน 6. จำนวนครั้งของการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ 7. จำนวนสินค้าและบริการที่ได้รับรองมาตรฐาน 8. จำนวนผู้ประกอบการในสาขาเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนา	1. ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานด้านการค้า การบริการ และการท่องเที่ยว 2. พัฒนาแรงงานในจังหวัด ให้มีศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม 3. พัฒนากองทุน สถาบันการเงิน และสวัสดิการชุมชนให้เข้มแข็ง 4. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการค้าและบริการให้มีความสามารถในการแข่งขัน 5. สร้างกลไกและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่าง ภาครัฐ เอกชนและภาคประชาสังคม 6. จัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว	ขอนแก่น/ กาฬสินธุ์/ มหาสารคาม/ ร้อยเอ็ด/เลย/ หนองคาย/ หนองบัวลำภู /อุดรธานี/ นครพนม/ มุกดาหาร/
2. การพัฒนา อุตสาหกรรม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและการบริการ 2. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาอุตสาหกรรม 3. ร้อยละสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนด้านอุตสาหกรรม	1. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า อุตสาหกรรมการผลิต และการบริการ 2. พัฒนาระบบห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมการผลิตและบริการให้เป็นมาตรฐาน 3. ส่งเสริมการตลาด ด้านอุตสาหกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว	สกลนคร/ ชัยภูมิ/ สุรินทร์/ ยโสธร/ ศรีสะเกษ/
3. พัฒนาโครงสร้าง พื้นฐาน	1. พื้นที่ชลประทานที่เพิ่มขึ้นต่อปีต่อไร่ 2. จำนวนเส้นทางการคมนาคมที่ได้มาตรฐาน 3. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบขนส่งมวลชน	1. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการค้าการลงทุน 2. พัฒนาปรับปรุงเส้นทางคมนาคมขนส่งให้มีมาตรฐานและปลอดภัย 3. พัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่ชลประทาน และบรรเทาภัยทางน้ำ 4. พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการค้าการลงทุน	อำนาจเจริญ/ อุบลราชธานี (17)
4. เสริมสร้างและ พัฒนาการค้า ชายแดนและการ ลงทุน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าชายแดน 2. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ ที่ทำการค้ากับต่างประเทศ	1. พัฒนาความร่วมมือ ด้านอุตสาหกรรมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว กับ ประเทศเพื่อนบ้านในอนุภาคลุ่มน้ำโขง 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการด่านพรมแดนถาวร 3. พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อตกลง ที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน 4. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน 5. ปรับปรุงเส้นทางเพื่อเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน	

ตารางที่ ข-3 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
5. การเสริมสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. จำนวนครัวเรือนที่ได้รับการส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. จำนวนหมู่บ้านที่มีรายได้เพิ่มขึ้น 3. ร้อยละของชุมชนที่ดำเนินการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	

1.4.3 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

ในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี 2 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนหลัก คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน

ภาพที่ ข-3 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชน มี 6 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดตัวชี้วัดที่แตกต่างกันไปจำนวน 13 ตัว ซึ่งสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่าย OTOP จำนวนชนิดผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นของจังหวัด ที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ต่อจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ยื่นขอคำรับรอง และร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพต่อจำนวนผู้ประกอบการ เป็นต้น

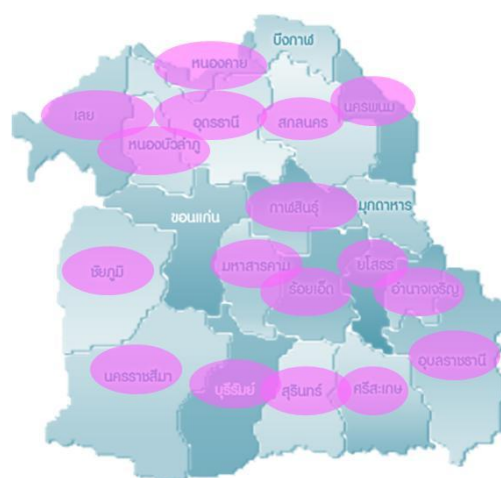
กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนของแผนยุทธศาสตร์ มี 9 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป มีจำนวน 8 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปเป็นกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน การเชื่อมโยงผ้าไหมแพรวากับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผู้ประกอบการ ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาด้านการตลาด เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ข-4 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน)

**ตารางที่ ข-4 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
1. การพัฒนา คุณภาพผลิตภัณฑ์ ชุมชน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่าย OTOP 2. จำนวนชนิดผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่ม 3. ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นของ จังหวัด ที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ต่อ จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ยื่นขอคำรับรอง 4. ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการ พัฒนาศักยภาพต่อจำนวนผู้ประกอบการ 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้า ไหม 6. จำนวนผู้ประกอบการที่ได้มาตรฐาน	1. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มี คุณภาพและได้มาตรฐาน 2. การเชื่อมโยงผ้าไหมแพรวากับ การท่องเที่ยววัฒนธรรม 3. ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนา ผู้ประกอบการส่งเสริมและ พัฒนาการตลาด	กาฬสินธุ์/ นครราชสีมา/ สุรินทร์/ศรีสะเกษ/ อำนาจเจริญ/ อุบลราชธานี (6)

1.4.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านสังคม

ในด้านสังคม จังหวัดส่วนใหญ่มี 17 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป
อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านสังคม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 7 ด้านหลัก คือ 1) การพัฒนาคนให้
มีคุณภาพ 2) สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 3) การสร้างชุมชนเข้มแข็ง 4) เมืองน่าอยู่ 5) บำรุงศาสนา และส่งเสริม
ศิลปวัฒนธรรม 6) เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 7) การสาธารณสุข

ภาพที่ ข-4 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคม

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านสังคม ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งจังหวัดที่กำหนด
ตัวชี้วัด จำนวน 17 จังหวัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนั้นแต่ละจังหวัดมี
ตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีตัวชี้วัดทั้งหมด 16 ตัว ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดตัวชี้วัดมากที่สุดใน
ด้านนี้ เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีตามเกณฑ์ จปฐ.
ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้านอาชีพสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริม

และสนับสนุนตลอดจนการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และ
จำนวนผู้ว่างงาน ผู้ถูกเลิกจ้าง นักเรียน นักศึกษา ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สถาน
ประกอบการ และมีอาชีพสร้างรายได้ เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมี
ตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 33 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ
จำนวนประชากรที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละนักเรียนที่มีผลคะแนนการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้น
ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสายสามัญ และสายอาชีพสูงขึ้น ร้อยละของอัตราการออกกลางคันลดลง
ร้อยละสถาบันการศึกษาทุกระดับผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา
ผ่านการประเมิน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการหรือวิสาหกิจชุมชนหรือ
แหล่งเรียนรู้ต้นแบบ และร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การสร้างชุมชนเข้มแข็ง ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมี
ตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 31 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อย
ละของชุมชนเข้มแข็ง ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม
ร้อยละของส่วนราชการจังหวัดและองค์กรส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาชนมีส่วนร่วม
เพิ่มขึ้น ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งที่เอาชนะยาเสพติด ร้อยละของจำนวนคดีที่ลดลง ร้อยละที่ลดลงของ
อุบัติเหตุจากรถทางบก ระดับความสำเร็จของการดำเนิน การตามแผนงานด้านความมั่นคง และร้อยละของหมู่บ้านที่
ได้รับผลกระทบภัยพิบัติได้รับการช่วยเหลือรวดเร็วทันตามความต้องการ เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่าง
กันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 40 ตัว ซึ่งตัวชี้วัดยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้ว
สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ลดลง ร้อยละเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวล
รวมของจังหวัด (GPP) ร้อยละหมู่บ้านที่มีแผนแม่บทชุมชนที่มีคุณภาพดี ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับการสำรวจและ
ผ่านเกณฑ์เป็นครัวเรือนอบอุ่น ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ระดับ
ความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนชุมชนมีสภาพแวดล้อมด้านโครงสร้าง
พื้นฐานและการบริหารจัดการที่ดี และร้อยละของผู้ด้อยโอกาสได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น เป็นต้น

5) ยุทธศาสตร์บำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้
แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 16 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัด
หลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม จำนวนโครงการส่งเสริมด้านวัฒนธรรม ประเพณี และ
ศาสนาที่ได้รับการสนับสนุน จำนวนเด็ก เยาวชนนักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่เข้ารับการอบรมศีลธรรม
คุณธรรม และจริยธรรม และร้อยละของครัวเรือนที่ได้เข้าร่วมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนาและวัฒนธรรม เป็น
ต้น

6) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดของ
ยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 6 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้ว
สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และจำนวน
แผนงาน/โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหน่วยงาน เป็นต้น

7) ยุทธศาสตร์การสาธารณสุข ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่
แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 37 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่ลดลง

ของจำนวนผู้ป่วยนอก และร้อยละของคนที่เจ็บป่วยและพักรักษาตัวในโรงพยาบาล อัตราการลดของผู้ป่วยโรคต่าง ๆ เช่น โรคเบาหวาน โรคเมเร็งตับ โรคไขข้ออักเสบ โรคไข้หวัดนก โรคไข้หวัดใหญ่ โรคเอดส์ โรคซึมเศร้า เป็นต้น ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหาร ระดับความสำเร็จการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และลดปัจจัยเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านสังคมของแผนยุทธศาสตร์ มี 17 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถ ผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบความสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 20 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การพัฒนาและปรับปรุงสมรรถภาพประชากร ส่งเสริมการพัฒนา ทักษะฝีมือแรงงาน พัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ มีการประกอบอาชีพ มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 19 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การยกระดับมาตรฐานด้านการศึกษา เพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในวัยเรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบและนอกระบบ การพัฒนาสถานศึกษาและระบบการให้บริการทางการศึกษา และการเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การสร้างชุมชนเข้มแข็ง กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 31 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมประชาธิปไตย ความสมานฉันท์ และความสามัคคีของคนในชุมชน และการบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อย่างเป็นระบบเพื่อเชื่อมโยงกลไกเฝ้าระวังภัยทางสังคมให้มีความเข้มแข็ง เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 35 กลยุทธ์ ซึ่งมีกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต พัฒนาแผนชุมชนให้มีคุณภาพ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ตลอดจนจัดระบบการดูแลและจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น

5) ยุทธศาสตร์บำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 12 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนามาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต สร้างค่านิยมจิตสำนึกและพัฒนาศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชน และส่งเสริมเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา เป็นต้น

6) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ต่างกันอย่างออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 6 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมให้ประชาชนดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

7) ยุทธศาสตร์การสาธารณสุข กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ต่างกันอย่างออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 21 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนาคุณภาพบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ส่งเสริมประชาชนให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี ฟังตนเองได้ วิจัยและพัฒนาโรคที่เจ็บป่วยและเสียชีวิตที่สำคัญในพื้นที่ ส่งเสริมสนับสนุนการแพทย์ทางเลือกและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนเล่นกีฬาและออกกำลังกาย ลด ละ เลิก พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมและการดูแลผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ข-5 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม)

ตารางที่ ข-5 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
1. การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีตามเกณฑ์ จปฐ. 2. ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้านอาชีพสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ 3. จำนวนประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร 4. ผู้ว่างงาน ผู้ถูกเลิกจ้าง นักเรียน นักศึกษา ได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สถานประกอบการ และมีอาชีพสร้างรายได้	1. การพัฒนาและปรับปรุงสมรรถภาพประชากร 2. ส่งเสริมการพัฒนา ทักษะฝีมือแรงงาน 3. พัฒนาทักษะและส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ มีการประกอบอาชีพ มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต 4. ส่งเสริมให้ประชาชนเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม จริยธรรม	กาฬสินธุ์/ มหาสารคาม/ ร้อยเอ็ด/เลย/ หนองคาย/ หนองบัวลำภู/ อุดรธานี/นครพนม/
2. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	1. จำนวนประชากรที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. ร้อยละนักเรียนที่มีผลคะแนนการทดสอบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้น 3. ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสายสามัญ และสายอาชีพสูงขึ้น 4. ร้อยละของอัตราการออกกลางคันลดลง 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนที่เรียนต่อ 6. ร้อยละสถาบันการศึกษาทุกระดับผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา 7. จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการประเมิน 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความร่วมมือของสถานศึกษากับสถานประกอบการหรือวิสาหกิจชุมชนหรือแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ 9. ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงแหล่งเรียนรู้	1. ยกกระดับมาตรฐานด้านการศึกษา 2. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในวัยเรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบและนอกระบบ 4. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการให้บริการทางการศึกษา 5. เพิ่มจำนวนบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ	สกลนคร/ชัยภูมิ/ นครราชสีมา/บุรีรัมย์/ สุรินทร์/ยโสธร/ศรีสะเกษ/อำนาจเจริญ/ อุบลราชธานี (17)
3. การสร้างชุมชนเข้มแข็ง	1. ร้อยละของชุมชนเข้มแข็ง 2. ระดับความสำเร็จของการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 3. ร้อยละของส่วนราชการจังหวัดและองค์กรส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายองค์กรภาคประชาชนมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น 4. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งที่เอาชนะยาเสพติด 5. ร้อยละของจำนวนคดีที่ลดลง 6. ร้อยละที่ลดลงของอุบัติเหตุจราจรทางบก	1. การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน 2. ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 3. รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 4. พัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5. ส่งเสริมประชาธิปไตย ความสมานฉันท์ และความสามัคคีของคนในชุมชน การบริหารจัดการด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อย่างเป็นระบบเพื่อเชื่อมโยงกลไกเฝ้าระวังภัยทางสังคมให้มีความเข้มแข็ง	

ตารางที่ ข-5 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

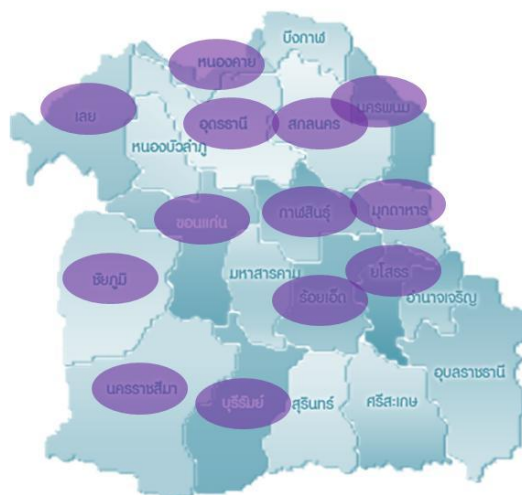
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
	7. ระดับความสำเร็จของการดำเนิน การตามแผนงานด้านความมั่นคง 8. ร้อยละของหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบภัยพิบัติได้รับการช่วยเหลือรวดเร็วทันตามความต้องการ		
4. เมืองน่าอยู่	1. ร้อยละของครัวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. ลดลง 2. ร้อยละเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) 3. ร้อยละหมู่บ้านที่มีแผนแม่บทชุมชนที่มีคุณภาพดี 4. ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับการสำรวจและผ่านเกณฑ์เป็นครัวเรือนอบอุ่น 5. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการด้านสังคมและคุณภาพชีวิต 6. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7. ชุมชนมีสภาพแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการที่ดี 8. ร้อยละของผู้ด้อยโอกาสได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น	1. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต 2. พัฒนาแผนชุมชนให้มีคุณภาพ 3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน 5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน 6. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 7. จัดระบบการดูแลและจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส	
5. บำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม 2. จำนวนโครงการส่งเสริมด้านวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนาที่ได้รับการสนับสนุน 3. จำนวนเด็ก เยาวชนนักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่เข้ารับการอบรมศิลปวัฒนธรรม และจริยธรรม 4. ร้อยละของครัวเรือนที่ได้เข้าร่วมและสนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนาและวัฒนธรรม	1. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น 2. ส่งเสริมการนำหลักธรรมทางศาสนามาเป็นกรอบในการดำเนินชีวิต 3. สร้างค่านิยมจิตสำนึกและพัฒนาศิลปธรรม คุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชน 4. ส่งเสริมเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา	
6. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 2. จำนวนแผนงาน/โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหน่วยงาน	1. ส่งเสริมให้ประชาชนดำรงชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	
7. การสาธารณสุข	1. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้ป่วยนอก 2. ร้อยละของคนไข้เจ็บป่วยและพักรักษาตัวในโรงพยาบาล 3. อัตราการเพิ่มของผู้ป่วย(โรคเบาหวาน โรคเมเร็งตับ โรคไข้เลือดออก โรคไข้หวัดนก โรคไข้หวัดใหญ่ โรคเอดส์ โรคซึมเศร้า) 4. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหาร	1. พัฒนาคุณภาพบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข 2. ส่งเสริมประชาชนให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี พึ่งตนเองได้ 3. วิจัยและพัฒนาโรคที่เจ็บป่วยและเสียชีวิตที่สำคัญในพื้นที่ 4. ส่งเสริมสนับสนุนการแพทย์ทางเลือกและภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. ส่งเสริมให้ประชาชนเล่นกีฬาและออกกำลังกาย ลด ละ เลิก พฤติกรรมสุ่ม	

ตารางที่ ข-5 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
	5. ระดับความสำเร็จการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และลดปัจจัยเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 6. ร้อยละของสถานบริการสาธารณสุขที่ผ่านเกณฑ์รับรองมาตรฐาน 7. ร้อยละของผู้ป่วยได้รับบริการพยาบาลและฟื้นฟูสภาพด้วยการแพทย์ไทยและแพทย์ทางเลือก 8. ร้อยละของเด็ก เยาวชน และประชาชนได้รับการส่งเสริมการออกกำลังกาย	เสี่ยงต่อสุขภาพ 6. พัฒนาระบบสวัสดิการสังคมและการดูแลผู้ด้อยโอกาส	

1.4.5 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว

ในการท่องเที่ยว จังหวัดส่วนใหญ่มี 13 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านสังคม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 2 ด้านหลัก คือ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ภาพที่ ข-5 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 13 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 17 ตัว ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่มากที่สุดในด้านการท่องเที่ยว เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐาน ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยว และจำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา เป็นต้น

2) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 3 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว และระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนในจังหวัด เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวของแผนยุทธศาสตร์ มี 13 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดที่ให้ประสิทธิผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้าน ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว** กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 37 กลยุทธ์ ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพและ

มาตรฐานการท่องเที่ยว ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว และพัฒนาการตลาดและการประชาสัมพันธ์

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 5 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนาเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการและความปลอดภัย (รายละเอียดดูในตารางที่ ข-6 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการท่องเที่ยว)

ตารางที่ ข-6 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
1. การพัฒนาการท่องเที่ยว	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว 3. ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐาน 4. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยว 5. จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา	1. ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม 2. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยว 3. พัฒนาศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยว 4. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการท่องเที่ยว 5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว	ขอนแก่น/ กาฬสินธุ์/ ร้อยเอ็ด/เลย/ หนองคาย/ อุดรธานี/ นครพนม/ มุกดาหาร/ สกลนคร
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	1. จำนวนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว 2. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนในจังหวัด	1. พัฒนาเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว 2. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านบริการและความปลอดภัย	ชัยภูมิ/ นครราชสีมา/ บุรีรัมย์/ ยโสธร/ (13)

1.4.6 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดส่วนใหญ่มี 11 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านสังคม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 2 ด้านหลัก คือ 1) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ภาพที่ ข-6 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 11 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 17 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ 1) ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น 2) จำนวนพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายได้รับการคุ้มครองดูแลให้คงความสมบูรณ์ 3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพ 4) ร้อยละของปริมาณแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มขึ้น 5) ร้อยละของคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินที่ดีขึ้น (ค่า DO) 6) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของทรัพยากรดินได้รับการฟื้นฟูให้อุดมสมบูรณ์ 7) จำนวนองค์กร/เครือข่ายดูแลรักษาป่าไม้ เป็นต้น

2) **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 21 ตัว ซึ่งมีการกำหนดตัวชี้วัดที่มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระดับความสำเร็จของการจัดการปัญหามลพิษของจังหวัด จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสม ร้อยละของปริมาณขยะที่ลดลง จำนวน อบต. มีการวางและจัดทำผังชุมชนครบทุกแห่งร้อยละของถนนที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของแผนยุทธศาสตร์ มี 11 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 23 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ อนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าไม้ สัตว์ป่า และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุง บำรุงทรัพยากรดิน และส่งเสริมให้ชุมชนทุกภาคส่วนและทุกระดับมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู เป็นต้น

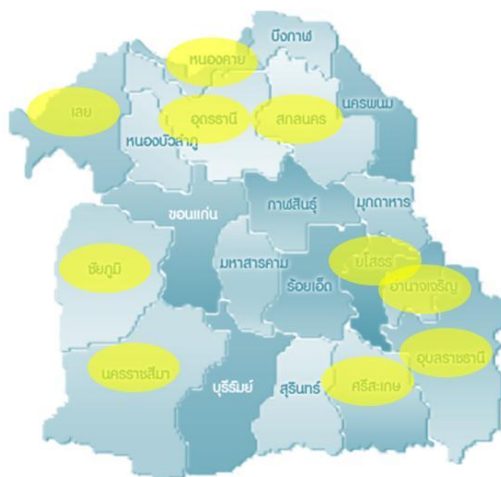
2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 40 กลยุทธ์ ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน พัฒนาระบบเตือนภัยจากธรรมชาติ พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การวางแผนและการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบทั้งลุ่มน้ำ การบริหารจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งปัญหามลภาวะ ขยะ และน้ำเสียในพื้นที่ที่มีปัญหาอย่างเป็นระบบการพัฒนาและปลูกจิตสำนึกของบุคลากรและประชาชนเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางแผนและจัดทำผังเมืองให้เหมาะสม เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ข-7 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ตารางที่ ข-7 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬหวัดนออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
1. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. ร้อยละของพื้นที่ป่าไม้เพิ่มขึ้น 2. จำนวนพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายได้รับการคุ้มครองดูแลให้คงความสมบูรณ์ 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพ 4. ร้อยละของปริมาณแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มขึ้น 5. ร้อยละของคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินที่ดีขึ้น (ค่า DO) 6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของทรัพยากรดินได้รับการฟื้นฟูให้อุดมสมบูรณ์ 7. จำนวนองค์กร/เครือข่ายดูแลรักษาป่าไม้	1. อนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าไม้ สัตว์ป่า และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. ส่งเสริมให้ชุมชนทุกภาคส่วนและทุกระดับมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู 3. ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ 4. ส่งเสริม พัฒนา ปรับปรุง บำรุงทรัพยากรดิน 5. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ	เลย/ หนองบัวลำภู/ หนองคาย/ อุดรธานี/ มุกดาหาร/ สกลนคร/ สุรินทร์/ยโสธร/
2. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	1. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. ระดับความสำเร็จของการจัดการปัญหามลพิษของจังหวัด 3. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบที่มีสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสม 4. ร้อยละของปริมาณขยะที่ลดลง 5. อบต. มีการวางและจัดทำผังชุมชนครบทุกแห่งร้อยละของถนนที่เพิ่มขึ้น	1. เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน 2. พัฒนาระบบเตือนภัยจากธรรมชาติ 3. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. ศึกษา วางแผน และการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการอย่างเป็นระบบทั้งลุ่มน้ำ 5. บริหารจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งปัญหามลภาวะ ขยะ และน้ำเสียในพื้นที่ที่มีปัญหาอย่างเป็นระบบ 6. พัฒนาและปลูกจิตสำนึกของบุคลากรและประชาชนเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วางและจัดทำผังเมืองให้เหมาะสม	ศรีสะเกษ/ อุบลราชธานี/ อำนาจเจริญ (11)

1.4.7 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ

ในด้านการบริหารจัดการ จังหวัดส่วนใหญ่มี 10 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 3 ด้านหลัก คือ 1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี 3) ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการให้บริการ

ภาพที่ ข-7 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 10 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 33 ตัว ซึ่งเป็นการกำหนดตัวชี้วัดที่มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการคุณภาพภาครัฐ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการรับรองเป็นหน่วยงานธรรมาภิบาล ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ ร้อยละของบุคลากรที่ผ่านระดับของขีดสมรรถนะที่ส่วนราชการกำหนด ร้อยละแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่ได้รับการประเมินผล

ตลอดจนความพึงพอใจของประชาชนด้านความมั่นคงความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 4 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละหน่วยงานที่มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และร้อยละความพึงพอใจของประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศของจังหวัด เป็นต้น

3) **ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพการให้บริการ** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 4 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของระดับความ

พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และร้อยละของการบริการที่สามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาให้บริการ

กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการของแผนยุทธศาสตร์ มี 10 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบความสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 12 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การปรับปรุงกระบวนการ การเพิ่มสมรรถนะบุคลากร ให้มีความสามารถในการบริหารจัดการภาครัฐ และเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 4 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์ยกระดับคุณภาพการให้บริการ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 13 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริการประชาชน การจัดตั้งศูนย์บริการร่วม และการลดขั้นตอนการบริการประชาชน และการพัฒนาระบบปรับปรุงความคิดเห็นและตอบสนองต่อความพึงพอใจและการร้องเรียน เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ข-8 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ตารางที่ ข-8 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
1. การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	1. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการคุณภาพภาครัฐ 2. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน 3. ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม 4. จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการรับรองเป็นหน่วยงานธรรมาภิบาล 5. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ 6. เรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ได้รับการแก้ไขตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด 7. ร้อยละของบุคลากรที่ผ่านระดับของขีดสมรรถนะที่ส่วนราชการกำหนด 8. ร้อยละแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่ได้รับการประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนด้านความมั่นคงความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 2. ปรับปรุงกระบวนการงาน 3. เพิ่มสมรรถนะบุคลากรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการภาครัฐ 4. เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน	เลย/หนองคาย/ อุดรธานี/ สกลนคร/ ชัยภูมิ/ นครราชสีมา/ ยโสธร/ ศรีสะเกษ/ อำนาจเจริญ/ อุบลราชธานี (10)
2. พัฒนาระบบสารสนเทศและการบริหารจัดการที่ดี	1. ร้อยละหน่วยงานที่มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 2. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารจากภาครัฐ	1. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐ	
3. ยกระดับคุณภาพการให้บริการ	1. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. ร้อยละของการบริการที่สามารถลดขั้นตอนและระยะเวลาให้บริการ	1. การยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริการประชาชน 2. จัดตั้งศูนย์บริการร่วม และการลดขั้นตอนการบริการประชาชน 3. พัฒนาระบบรับฟังความคิดเห็นและตอบสนองต่อความพึงพอใจและการร้องเรียน	

1.4.8 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านความมั่นคง

ในด้านความมั่นคง จังหวัดส่วนใหญ่มี 7 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านสังคม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 2 ด้านหลัก คือ 1) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน 2) ยุทธศาสตร์การป้องกันปราบปรามยาเสพติด

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 6 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป มีทั้งหมด 6 ตัว ซึ่งเป็นการกำหนดตัวชี้วัดที่มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนงานด้านความมั่นคง จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดระบบหมู่บ้านและการรักษาความปลอดภัย และจำนวนการพัฒนาและเชื่อมสัมพันธ์ร่วมกันในพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การป้องกันปราบปรามยาเสพติด ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป มีทั้งหมด 4 ตัว เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งที่ปลอดภัยจากผู้เสพ/ติดยาเสพติด และร้อยละที่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ต่อจำนวนคดีที่ได้รับแจ้งทั้งหมด เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านบริหารจัดการของแผนยุทธศาสตร์ มี 10 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 18 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การรักษาความมั่นคงชายแดน พัฒนาศักยภาพ คน ชุมชน ในเขตพื้นที่ตามแนวชายแดน พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับความมั่นคง พัฒนาระบบการตรวจคนเข้าเมืองและป้องกันการลักลอบเข้าออกเมือง ตลอดจนการเสริมสร้างความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การป้องกันปราบปรามยาเสพติด กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 3 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ป้องกันการลักลอบยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ข-9 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม)

**ตารางที่ ข-9 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาด
ตะวันออกเฉียงเหนือ**

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	จังหวัด
1. เสริมสร้างและรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดน	1. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนงานด้านความมั่นคง 2. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน มีการจัดระบบหมู่บ้านและการรักษาความปลอดภัย 3. จำนวนการพัฒนาและเชื่อมสัมพันธ์ร่วมกันในพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา	1. การรักษาความมั่นคงชายแดน 2. พัฒนาศักยภาพ คน ชุมชน ในเขตพื้นที่ตามแนวชายแดน 3. พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน 4. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับความมั่นคง 5. พัฒนาระบบการตรวจคนเข้าเมืองและป้องกันการลักลอบเข้าออกเมือง	เลย/ หนองคาย/ มุกดาหาร/ สุรินทร์/ศรีสะเกษ/ อำนาจเจริญ
2. ป้องกันปราบปรามยาเสพติด	1. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งที่ปลอดภัยจากผู้เสพ/ติดยาเสพติด 2. ร้อยละคดีที่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดต่อจำนวนคดี ที่ได้รับแจ้งทั้งหมด	1. ป้องกันการลักลอบยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายตามแนวชายแดน	/ อุบลราชธานี (7)

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนั้น ได้วิเคราะห์ใน 2 ประเด็นหลัก คือ 1) ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรอบการพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ และ 2) กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

2.1 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบทิศทางของแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2.2.1 นโยบายรัฐบาล รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินไว้ทั้งหมด 7 นโยบายหลัก ได้แก่

1).นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ ซึ่งประกอบด้วย การเกิดทุนและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศ การพัฒนาและเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาเสถียรภาพขององค์การอาชญากรรมการค้ามนุษย์ ผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และบุคคลที่ไม่มีสถานะชัดเจน

2).นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย นโยบายการศึกษา นโยบายแรงงาน นโยบายการพัฒนาคุณภาพของประชาชน นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม นโยบายความมั่นคงของชีวิตและสังคม

3).นโยบายเศรษฐกิจ ประกอบด้วย นโยบายเศรษฐกิจมหภาค นโยบายสร้างรายได้ นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการท่องเที่ยว การบริการ และการกีฬา การตลาด การค้า และการลงทุน นโยบายโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาระบบรางเพื่อขนส่งมวลชนและการบริหารจัดการระบบขนส่งสินค้าและบริการ นโยบายพลังงาน นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ

4).นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเร่งรัดการควบคุมมลพิษ สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมและสร้างความตระหนักและจิตสำนึกทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ สร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและพิบัติภัยธรรมชาติ พัฒนานองค์ความรู้ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5).นโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย การเร่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นสังคมที่อยู่บนพื้นฐานขององค์ความรู้ เร่งสร้างนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย และครูวิทยาศาสตร์ให้เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ การสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน การจัดระบบบริหารงานวิจัยให้เกิดประสิทธิภาพสูง และการส่งเสริมการใช้ข้อมูลเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ

6).นโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ประกอบด้วย การเร่งส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน การสร้างความสามัคคีและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน เสริมสร้างบทบาทที่สร้างสรรค์และส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติในองค์การระหว่างประเทศ กระชับความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์กับประเทศ กลุ่มประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญของโลก สนับสนุนการเข้าถึงในระดับประชาชนของนานาชาติพร้อมทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีและความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศกำลังพัฒนา ส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาเรื่องพรมแดนและการเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย สนับสนุนการทูตเพื่อประชาชน ใช้ประโยชน์จากโครงข่ายคมนาคมขนส่งในภูมิภาคอาเซียนและอนุภูมิภาค ประสานการดำเนินงานของส่วนราชการในต่างประเทศ ส่งเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศมุสลิมและองค์กรอิสลามระหว่างประเทศ

7).นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย ด้านประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายและการยุติธรรม การส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ สื่อสารมวลชน และสื่อสาธารณะทุกประเภทได้อย่างกว้างขวางรวดเร็ว ถูกต้องเป็นธรรม

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2554 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญไว้ 5 ประเด็น ได้แก่

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยมีแนวทางคือ การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกันการเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

2) ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ โดยมีแนวทางคือ การบริหารจัดการกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการอยู่ร่วมกันกับทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสันติและเกื้อกูลกัน

3) ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน โดยมีแนวทางคือ แนวทางการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อเพิ่มผลิตภาพและคุณค่าของสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทย แนวทางการสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ แนวทางการสนับสนุนให้เกิดแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางคือ การรักษามาตรฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ โดยมีแนวทางคือ การเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและวัฒนธรรมธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ สร้างภาคราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล เน้นการอำนวยความสะดวกแทนการกำกับควบคุมและทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และเป็นบริษัทภิบาล การปฏิรูปกฎหมาย

กฎระเบียบ และขั้นตอนกระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาและเสริมสร้างความมั่นคง เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน

2.2.3 กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1) **ยุทธศาสตร์การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ** โดยมีแนวทางประกอบด้วย การยกมาตรฐานและประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร พัฒนาสุขภาวะ เพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว การเพิ่มศักยภาพการค้าและการประกอบธุรกิจ โดยมีองค์กรร่วมภาครัฐและเอกชนระดับพื้นที่เป็นแกนกลางประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมอำนวยความสะดวกแก้ปัญหาการประกอบธุรกิจการค้า การลงทุน การร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

2) **ยุทธศาสตร์การสร้างคนให้มีคุณภาพ** มีแนวทางประกอบด้วย การเสริมสร้างความรู้ การพัฒนาสุขภาวะ การสร้างคุณธรรม การยกระดับคุณภาพชีวิต

3) **ยุทธศาสตร์สร้างสังคมและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง** มีแนวทางประกอบด้วย การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง การสร้างสภาพแวดล้อมของสังคมให้น่าอยู่ การสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่าง อปท. และชุมชน ผ่านกระบวนการทำแผนชุมชน การส่งเสริมให้ อปท. สร้างแหล่งรายได้เพิ่มนอกเหนือจากเงินอุดหนุนเพื่อให้พึ่งตนเองได้ และการสร้างศักยภาพและโอกาสการมีงานทำให้คนระดับฐานราก

4) **ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์** มีแนวทางประกอบด้วย การเร่งอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าให้ได้ 15.9 ล้านไร่ หรือร้อยละ 25 ของพื้นที่ภาคเน้นพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี เลย และสกลนคร การป้องกันการรุกพื้นที่ชุ่มน้ำ โดยตั้งกรรมการของชุมชนเข้ามาช่วยดูแลร่วมกับภาครัฐ การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานให้เต็มศักยภาพ และการฟื้นฟูดิน ยับยั้งการแพร่กระจายดินเค็ม และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ

2.2.4 ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบทิศทางของแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงนี้ คณะผู้ศึกษาได้ข้อมูลมาจาก 2 ส่วน คือ จากการตั้งคำถามในแบบฟอร์มการเก็บข้อมูล และจากการวิเคราะห์ทั้งหมดในแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดเชื่อมโยงกับกรอบนโยบายรัฐบาลทุกด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่

ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า ทุกจังหวัดระบุว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของตนเองมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้เพราะในการทำแผนนั้นทุกจังหวัดได้ทำนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาภาคมาเป็นกรอบในการทำแผน และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลในแต่ละปี จังหวัดก็ต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย ในส่วนปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้น จังหวัดได้ให้หน่วยงานย่อยตั้งแต่หน่วยงานต่าง ๆ ในตำบล อำเภอ และจังหวัด รวบรวมปัญหาทั้งหมดขึ้นมาตามปฏิทินการทำแผนที่จังหวัดกำหนดแล้วนำปัญหาเหล่านั้นมาวิเคราะห์ และนอกจากนี้จังหวัดยังได้วิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน ภัยคุกคาม และโอกาสของจังหวัด และจังหวัดได้ทำประชาสังคม เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้นำเสนอปัญหาและ

ความต้องการและเพื่อเป็นการยืนยันคำตอบ คณะผู้ศึกษาจึงได้วิเคราะห์โครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ของทุกจังหวัดในภาพรวม เพื่อเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ซึ่งจากการวิเคราะห์มีข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า โครงการที่ปรากฏในแผนนั้นมีความเชื่อมโยงกับประเด็นต่าง ๆ ในนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

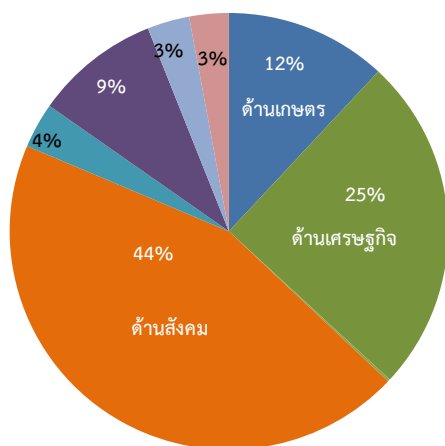
ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล โครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกจังหวัดรวมทั้งสิ้น 4,962 โครงการที่เชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลเมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของโครงการเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล พบว่า เป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิตมากที่สุด คือ 2,017 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 41.85 ของโครงการทั้งหมด รองลงมาเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจ 1,864 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 38.67 ของโครงการทั้งหมด โครงการในนโยบายด้านที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 531 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 11.02 สำหรับนโยบายอื่นๆ มีโครงการปรากฏทั้งหมดแต่ในร้อยละที่ค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะนโยบายด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัย และนวัตกรรมมีโครงการน้อยที่สุดทั้งภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเพียง 10 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.21 ของโครงการทั้งหมด และนโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีเพียง 37 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.77 (ดูรายละเอียดตารางที่ ข-10)

ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 จากการวิเคราะห์โครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดทั้ง 19 จังหวัด พบว่า มีจำนวน 4,521 โครงการที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 เมื่อวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืนมากที่สุด 1,702 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 38.55 ของโครงการทั้งหมด และ 1,721 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 37.65 ของโครงการทั้งหมด เป็นโครงการในยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ รองลงมาเป็นโครงการในด้านการพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 471 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 10.30 ของโครงการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางที่ ข-11)

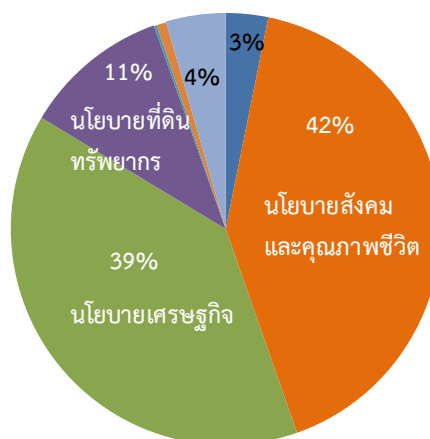
ความเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ซึ่งโครงการ 4,392 โครงการที่เชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นโครงการที่สอดคล้องและอยู่ในกลุ่มการสร้างคนให้มีคุณภาพมากที่สุด 1,880 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 44.05 ของโครงการทั้งหมด รองลงมาเป็นโครงการในยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ 1,216 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 28.49 ของโครงการทั้งหมด โครงการในด้านการสร้างสังคมและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง 856 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 20.0 และโครงการด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ 323 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 7.57 ของโครงการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางที่ ข-12)

จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์กับนโยบายรัฐบาลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรอบการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเห็นได้ว่า มีความเชื่อมโยงกันในทุกมิติ แต่ที่เน้นหนักและมีจำนวนโครงการค่อนข้างมาก คือ นโยบายหรือยุทธศาสตร์ด้านสังคม คุณภาพชีวิต การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนสังคม และคุณภาพของคนเป็นหลัก และสำคัญพอ ๆ กันคือ ด้านเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลที่ยั่งยืน การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ หรือการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เป็นต้น ซึ่งโครงการส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 จะอยู่ที่สองด้านนี้ สำหรับด้านที่สาม

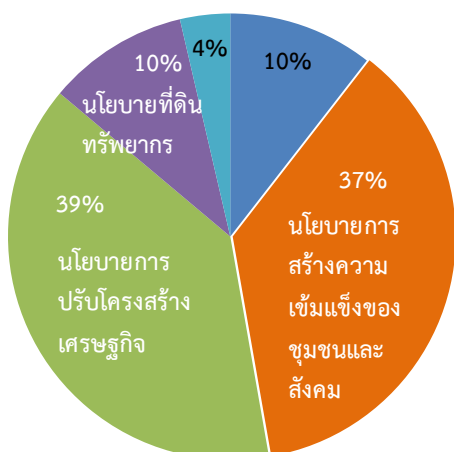
ที่มีความเชื่อมโยงและจังหวัดต่าง ๆ ให้ความสำคัญ คือ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาประเทศบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การสร้างความมั่นคงทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ ซึ่งโครงการที่เกี่ยวข้องทางด้านนี้มีอยู่ประมาณ ร้อยละ 10 ของโครงการทั้งหมด

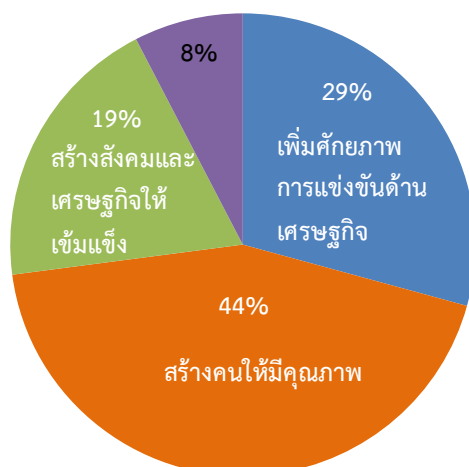
ภาพที่ ข-8 ร้อยละของโครงการในแต่ละยุทธศาสตร์

ภาพที่ ข-9 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล

ภาพที่ ข-10 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับ
แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

ภาพที่ ข-11 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับ
กรอบยุทธศาสตร์ภาค

จากข้อมูลดังกล่าว ชี้ให้เห็นทั้งทิศทางของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ซึ่งประเด็นการพัฒนาเหล่านี้ก็มีความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือด้วยเช่นกัน รายละเอียดของความเชื่อมโยงของแต่ละด้าน (รายละเอียดในตารางที่ ข-10 ถึง ข-12)

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ข-10 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนากาตะวันออกเฉียงเหนือกับนโยบายรัฐบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์	นโยบายของรัฐบาล							รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	นโยบายความมั่นคงของรัฐ	นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต	นโยบายเศรษฐกิจ	นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม	นโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี		
1. ด้านเกษตร	-	2	454	128	7	-	-	591	-
2. ด้านเศรษฐกิจ	3	44	1,154	4	1	24	10	1,240	-
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	6	3	-	-	-	9	-
4. ด้านสังคม	12	1,977	6	148	1	-	55	2,199	-
5. ด้านท่องเที่ยว	-	-	120	36	-	11	-	167	-
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	35	195	224	1	-	3	458	-
7. ด้านบริหารจัดการ	-	-	-	-	-	-	154	154	-
8. ด้านความมั่นคง	142	-	-	-	-	2	-	144	-
รวม	157	2,058	1,935	543	10	37	222	4,962	-
ร้อยละ	3.16	41.48	39.00	10.94	0.20	0.75	4.47	100.00	

หมายเหตุ : โครงการที่ปรากฏในแผนฯ ตลอด 4 ปี ส่วนใหญ่เป็นโครงการเดียวหรือโครงการต่อเนื่อง

ตารางที่ ข-11 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10					รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	1.การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้	2.การสร้างเสริมเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ	3.การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืน	4.การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	5.การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ		
1. ด้านเกษตร	2	16	494	7	3	522	69
2. ด้านเศรษฐกิจ	6	85	1,015	106	6	1,218	22
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	6	-	-	6	3
4. ด้านสังคม	446	1,514	7	148	41	2,156	43
5. ด้านท่องเที่ยว	5	-	88	51	1	145	22
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	35	2	223	171	7	438	20
7. ด้านบริหารจัดการ	-	15	-	-	107	122	32
8. ด้านความมั่นคง	1	99	-	-	6	106	38
รวม	495	1,731	1,833	483	171	4,713	249
ร้อยละ	10.50	36.73	38.89	10.25	3.63	100.00	

ตารางที่ ข-12 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากาตวันออกเฉียงเหนือ

ประเด็นยุทธศาสตร์	กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากาต				รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	1.เพิ่มศักยภาพการ แข่งขันด้านเศรษฐกิจ	2.สร้างคนให้มี คุณภาพ	3.สร้างสังคมและเศรษฐกิจ รากฐานให้เข้มแข็ง	4.ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์		
1. ด้านเกษตร	203	5	314	-	522	69
2. ด้านเศรษฐกิจ	958	5	250	5	1,218	22
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ชุมชน	6	-	-	-	6	3
4. ด้านสังคม	20	1,868	117	151	2,141	58
5. ด้านท่องเที่ยว	39	4	33	47	131	36
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	31	35	3	132	201	257
7. ด้านบริหารจัดการ	9	1	73	-	83	71
8. ด้านความมั่นคง	21	3	66	-	90	54
รวม	1,287	1,921	856	335	4,392	570
ร้อยละ	29.30	43.74	19.49	7.63	100.00	

2.2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากจัดเก็บข้อมูลของแต่ละจังหวัดส่งมาให้นั้น จังหวัดไม่ได้เขียนรายละเอียดหรือขั้นตอนการจัดทำแผนมาให้มากนัก ส่วนใหญ่แล้วเพียงแค่บอกว่า ดำเนินการตามขั้นตอนที่ ก.พ.ร. กำหนด อย่างไรก็ตามก็มีบางจังหวัดเขียนมาเพียงสั้น ๆ ซึ่งเมื่อประมาณภาพรวมแล้วยังไม่เห็นชัดเจนว่า จังหวัดได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง ในการจัดทำแผน ดังนั้น คณะคณะผู้ศึกษาจึงได้นำประเด็นนี้ไปเป็นประเด็นหนึ่งในการรวบรวมข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และสรุปกระบวนการทำแผนได้ดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

(1) การวิเคราะห์ความต้องการของประชาชน เพื่อให้แผนจังหวัดมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จังหวัดได้มอบหมายให้ส่วนราชการต่าง ๆ ภายในจังหวัด อำเภอ สำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน แล้วส่งปัญหาและความต้องการของประชาชนมาที่จังหวัด และอีกทางหนึ่งที่ดำเนินการ คือ เปิดเว็บไซต์ให้ประชาชนเสนอความต้องการเข้ามาเมื่อได้ข้อมูลมาแล้ว จังหวัดจัดประชุมพิจารณาแผนพัฒนาจังหวัดทุกปี โดยผู้ที่เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานราชการ ผู้แทนจากภาคประชาชน ผู้แทนจากองค์กรปกครองท้องถิ่น เข้าร่วมประชุมด้วย และใช้เวทีนี้เสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนเข้าไปได้

(2) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำแผนฯ ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนั้น จังหวัดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งกรรมการปกครองและตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งตัวแทนของภาคประชาสังคมเข้ามาเป็นกรรมการด้วย นอกจากนี้คณะกรรมการจัดทำแผนยังได้จัดประชุมปรึกษาหารือภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ก่อนสรุปออกมาเป็นแผนจริง

(3) การกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา จากการวิเคราะห์ข้อมูลของจังหวัดที่ผ่านมาหลายจังหวัดรายงานมาว่า ในการกำหนดปัญหาและโอกาสในการพัฒนานั้น คณะกรรมการจัดทำแผนมีการนำเสนอข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจสังคม และมีการนำเสนอผลงานตามแผนที่ผ่าน มีการจัดทำ SWOT Analysis ของจังหวัดแล้วให้ส่วนราชการภาคเอกชน ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์กำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา

(4) การกำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัด ก่อนที่คณะกรรมการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ได้ทบทวนข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ และในการกำหนดวิสัยทัศน์นั้น คณะกรรมการใช้หลักการสำคัญ 2 ประการ คือ วิสัยทัศน์ต้องแสดงออกและเน้นให้เห็นเอกลักษณ์ของจังหวัด และสอดคล้องกับปัญหาและโอกาสการพัฒนา

(5) การกำหนดเป้าหมายหลัก ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การวางแผนโครงการนั้นจากแผนที่ให้จังหวัดรวมมา ส่วนใหญ่ไม่ได้บอกว่า ประเด็นเหล่านี้ กำหนดอย่างไร มีเพียงจังหวัดเดียวที่ได้เขียนข้อความสะท้อนให้เห็นวิสัยทัศน์ และข้อเท็จจริงจากปัญหาและโอกาสในการพัฒนาตอบประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนั้น ประเด็นเหล่านี้ คณะคณะผู้ศึกษาจึงได้นำไปสอบถามและอภิปรายกันในการประชุมกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (Focus Group)

2.2.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ

ในส่วนของการนำแผนปฏิบัติทุกจังหวัดทำในรูปแบบของการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยร่างแผนงานที่จะทำในแต่ละปี พร้อมทั้งบอกหน่วยงานที่รับผิดชอบ การกำหนดตัวชี้วัดปริมาณงาน และในการดำเนินโครงการได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน และกำหนดให้มีกรรการรายงานผลดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบหลังจากกำหนดแล้วได้ประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในแง่ของปรับแผนงานและติดตามงาน

2.2.3 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลงาน

ตามกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลซึ่งมีการแต่งตั้งเป็นกรรมการกลางชุดใหญ่ และอาจตั้งกรรมการเป็นชุดเล็กติดตามแต่ละโครงการ การรายงานผลมีการรายงานประเมินผลเป็นรอบ คือ รอบ 1 เดือน และ 12 เดือน วิธีการ คือ จังหวัดมีหนังสือให้หน่วยงานราชการ รายงานผลการดำเนินงานและจัดทำตารางเทียบผลการดำเนินงานกับปีที่ผ่านมา

ดังได้กล่าวแล้วว่า จังหวัดที่บอกว่ามีการติดตาม ผลการดำเนินงานนั้นน้อย แต่ส่วนใหญ่แล้วไม่มีการติดตามผลสำเร็จของโครงการมีเพียงแต่การติดตามผลการใช้งบประมาณ รายละเอียดบางส่วนของจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ได้จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางที่ ข-13

ตารางที่ ข-13 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
1. การ ดำเนินการ จัดทำ แผนพัฒนา จังหวัด และกลุ่ม จังหวัด ใน ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	1.1 กนจ.จะกำหนดปฏิทินดำเนินงานให้กับ กบจ. และ กบก. คลอบคลุมระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่กระบวนการจัดทำแผนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ระยะเวลาการวิพากษ์แผนฯ ระยะเวลาการเสนอแผนฯ และระยะเวลาของการปรับปรุงทบทวนแผนฯ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ได้กำหนดนโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติ 1.2 กบจ. โดยสำนักงานจังหวัด และ กบก. โดยสำนักบริหารกลุ่มงานยุทธศาสตร์ ดำเนินการแจ้งส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนราชการส่วนภูมิภาค องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และภาคประชาสังคม ในจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้จัดเตรียมเสนอปัญหาความต้องการของแต่ละภาคส่วนเพื่อเสนอเข้า กบจ. และ กบก. โดยแต่ละภาคส่วนมีบ้างที่ได้มีการระดมความคิดเห็นภายในหน่วยงานจัดทำแผนของตนเองขึ้นโดยใช้ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนที่มาจากข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้ว โดยมีการกำหนดประเภทของโครงการที่จะเสนอของบจังหวัด หรือของบกลุ่มจังหวัด และประเภทของโครงการที่จะขอของบจากหน่วยงานตนเอง โดยขั้นตอนนี้ หน่วยงานต่าง ๆ มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงานเป็นผู้แทนใน กบจ./กบก. และรับผิดชอบในการจัดเตรียมข้อมูลในการจัดทำแผนและเข้าร่วมประชุมเสนอแผน การพิจารณาคัดเลือกแผนของแต่ละหน่วยงานในที่ประชุม กบจ. และ กบก. 1.3 ผู้แทนของแต่ละภาคส่วนใน กบจ. และ กบก. ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเคยทำงานร่วมกันมานำเสนอข้อมูลที่ได้มีการสำรวจความต้องการและปัญหาของพื้นที่ในส่วนที่รับผิดชอบ ดำเนินการมีการแสดงความคิดเห็น มีการแบ่งกลุ่มย่อย มีการนำเสนอเพื่อออกความเห็นร่วมกัน ในกระบวนการทำแผนจะมีเป้าหมายชัดเจน มีข้อมูล มีกฎชัดเจน การนำเสนอผลแต่ละรอบจะมีผลผลิตจากรอบแรกหรือรอบที่ผ่านมา เป็นจุดเดินทางต่อกันได้ มีการสร้างแรงจูงใจในการทำแผนให้กับผู้ปฏิบัติงาน 1.4 บางจังหวัดมีการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ กำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ในการพัฒนาให้ชัดเจน เพื่อดูทิศทางและ Positioning ของจังหวัด มีผู้แทนภาครัฐ ผู้แทนของนักการเมืองที่มีส่วนรู้เห็นเข้ามาผลักดันโครงการ โดยผู้แทนของนักการเมืองเข้ามาในฐานะตัวแทนภาคประชาชน มีการศึกษา Agenda ของรัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนก็ข้อ มีกลยุทธ์หรือกลไกอะไร แล้วใช้วิธีการสอบถามในพื้นที่ มีคณะกรรมการในระดับอำเภอ ทีมสำรวจ/แก้ปัญหาความต้องการของประชาชนในระดับตำบลโดยสร้างแบบฟอร์มสอบถามความต้องการในด้านของโครงสร้างพื้นฐาน ความต้องการในเรื่องของการแก้ไขปัญหาด้านความยากจน หรือความต้องการในด้านอื่นๆแล้วก็นำมาประมวลผลเพื่อทดสอบว่าความต้องการ และปัญหาที่อำเภอโดยรวมความถี่ ระดับเท่าไร แยกประเด็นปัญหา และความต้องการออกเป็นสาขา ให้สอดคล้องกับวิธีที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ในนโยบายดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัดตามกรอบปฏิทินการดำเนินงาน ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกา กำหนดไว้การระดมความคิดเห็นรวมถึงการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในระดับชุมชน ประกอบด้วย คณะกรรมการหมู่บ้าน ที่ได้จัดทำแผนชุมชน รวบรวมส่งต่อไปในระดับอำเภอ จะมีนายอำเภอเป็นประธาน ดำเนินการสังเคราะห์ พิจารณาส่งเรื่อง สู่ระดับจังหวัด เสนอเข้ากบจ. ที่มี คณะอนุกรรมการภายใต้ กบจ.หรือคณะผู้ศึกษาย่อยในแต่ละรายสาขาหรือภาค (Sector) หรือบางจังหวัดตั้งคณะผู้ศึกษาย่อยตามวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ของพื้นที่ ที่จะเชื่อมประสาน กลั่นกรอง พิจารณาแผนชุมชน ตำบล อำเภอ และแผนจากหน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่จังหวัด (Function Base) ที่สำนักงานจังหวัดเป็นหน่วยงานประสานงานแจ้งให้ดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการเสนอเข้า กบจ.(Bottom-up) นั้น มีความสอดคล้องตามวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ ของจังหวัด และที่สำคัญจะต้องจำ แนก แจ้งรายละเอียดแผนงาน โครงการ มีความสอดคล้องตรงประเด็นตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือยุทธศาสตร์ชาติ (Top-down) ในประเด็นเรื่องใด แล้วจึงพิจารณารายละเอียดความจำเป็นเร่งด่วนของโครงการ เสนอ กนจ.ภายในระยะเวลาตามเงื่อนไขที่กำหนด

ตารางที่ ข-13 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
	1.5 ในการพิจารณาแผน และจัดลำดับความสำคัญของแผน กบจ./กบก.มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อมูลเพื่อการวางแผน จัดทำแผนกลุ่มสาขาต่างๆ หรือตามประเด็นยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัด และกลุ่มจังหวัดประกอบด้วยอาทิ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม ด้านความมั่นคง และด้านการบริหารจัดการโดยในบางพื้นที่ให้สถาบันอุดมศึกษาช่วยเหลือในการออกแบบสำรวจความต้องการของประชาชน รวบรวมส่งให้ กบจ./กบก. ซึ่งความต้องการเหล่านี้จะเป็นตัวชี้วัดที่จะตอบสนองยุทธศาสตร์ของจังหวัด โดยเฉพาะในด้านสังคมเป็นหลัก อาทิ การสร้างความโปร่งใส ความสามัคคี ในขณะที่เรื่องความเป็นอยู่ เรื่องอาชญากรรม หรือการคัดกรองทุน ยังไม่ได้ให้ความสนใจที่ชัดเจน เพราะในการสอบถามความคิดเห็นจะดำเนินการตามนโยบายความต้องการของรัฐบาลที่สั่งการลงมา
2. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์	ในการทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่จะต้องระบุวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ มีกระบวนการได้มาตามที่ กนจ. กำหนด โดย กบจ. และ กบก. ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมในจังหวัด ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็ง-จุดอ่อน หรือ SWOT Analysis, TOWS Analysis เมื่อได้วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด จึงได้ร่วมกันพิจารณาให้ผู้รับผิดชอบหลักจาก กระทรวง กรม ในพื้นที่จังหวัด จัดทำแผนงาน โครงการ ตามประเด็นยุทธศาสตร์นั้น พร้อมกำหนดตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย งบประมาณของโครงการ มีการทำคำรับรองปฏิบัติราชการเป็นตัวชี้วัด 2.1 มีการใช้ Base line จากปีก่อนหน้าในการกำหนดค่าเป้าหมาย และดูศักยภาพที่สามารถปรับค่าเพิ่มขึ้นจากข้อมูลย้อนหลัง 2.2 เมื่อจังหวัดกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ อาทิ การเป็นเมืองน่าอยู่ การกำหนดตัวชี้วัดจะดูจำนวนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส แรงงานที่ถูกหลอกลวงถูกทอดทิ้งลดลง การลดลงของการทารุณต่อเด็กและสตรี การไม่เพิ่มขึ้นหรือสังคมมีการยอมรับในเรื่องผู้ติดเชื้อ AIDS เป็นต้น 2.3 การประเมินความสอดคล้องเชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด / กลุ่มจังหวัดกับนโยบายของรัฐบาล มีกฎหมาย ระเบียบ นโยบายของรัฐบาลส่วนกลาง และนโยบายกระทรวง ซึ่งกระทรวงสั่งการให้ผู้เกี่ยวข้องสั่งการมายังจังหวัดให้มีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ระบุไว้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2.4 มีการประชุมใหญ่ที่ทุกภาคส่วนเข้าร่วมเพื่อทบทวนแผน ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดทุก 2 ปี โดยบางพื้นที่มีการทบทวนทุกปี 2.5 จังหวัด และกลุ่มจังหวัดต้องทบทวนแผนทุกปี โดยนำแผนของปีที่ผ่านมาทบทวนในการจัดทำแผนของปีต่อไป หากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หรือรัฐบาลเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ จังหวัด/กลุ่มจังหวัดต้องทบทวน ปรับแก้แผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่เปลี่ยนแปลง มีบ้างที่จังหวัดทบทวนแผนทุกปี หรือตามห้วงเวลาความจำเป็นแล้วแต่สถานการณ์ โดยกระบวนการทบทวนแผนดำเนินการเช่นเดียวกับกระบวนการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด 2.6 ในการทำแผนประจำปีจะแยกออกเป็นสองส่วน 2.6.1 ส่วนแรกคือการทำคำของบประมาณประจำปี โดยหน่วยงานในจังหวัด กลุ่มจังหวัด ซึ่งต้องเป็นโครงการที่มีอยู่ในแผนพัฒนา ๔ ปี ถ้าไม่สอดคล้องก็จะไม่ได้รับความอนุมัติงบประมาณ 2.6.2 ส่วนที่สองส่วนราชการนำแผนไปปฏิบัติตามแผนราชการประจำปีในทางปฏิบัติ มีการไปประเมินว่าได้นำแผนไปปฏิบัติบ้างส่วนอาจจะไม่ทำ
3. การประเมินความสำเร็จ	3.1 การดำเนินโครงการของหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับการอนุมัติ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะประเมินความสำเร็จของแผนโดยพิจารณา 3.1.1 ประเมินผลสำเร็จโครงการจากรายงานผลการดำเนินโครงการประกอบคำขอเบิก-จ่ายงบประมาณของหน่วยงานเจ้าของโครงการ ประกอบด้วยข้อมูลการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมามีความก้าวหน้าอย่างไร (Mile stone) ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ มีการเบิก-จ่ายงบประมาณและสัดส่วนจำนวนเท่าใดต่องบประมาณทั้งหมด ความสำเร็จของโครงการเป็น

ตารางที่ ข-13 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
จของแผน	อย่างไร กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไปเพื่อให้โครงการแล้วเสร็จ(Percentage) 3.1.2 ประเมินผลตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ ผลการดำเนินงานบรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด 3.1.3 ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นของโครงการ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะยังไม่มีดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ 3.1.4 ตามประเด็นยุทธศาสตร์ ในบางพื้นที่ประเมินผลความสำเร็จของโครงการตามประเด็นยุทธศาสตร์ ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การกำหนดตั้งค่าสมการ การประมวลผล สรุปผลการดำเนินงาน แต่การดำเนินการดังกล่าวยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน 3.2 จังหวัดใช้การเร่งรัดคณะผู้ศึกษาในการจัดทำแผนฯ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการด้วยการแจ้งให้หน่วยงานเจ้าของโครงการรายงานผลการดำเนินงาน และประเมินถึงผลความสำเร็จในการดำเนินโครงการหรือไม่อย่างไรในทางปฏิบัติหน่วยงานเจ้าของโครงการจะรายงานผลการดำเนินงานเพื่อประกอบการเบิกจ่ายงบประมาณ มีบ้างในบางพื้นที่ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเป็นเอกสารรูปเล่ม แต่ที่ต้องทำคือการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-document จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการจากข้อมูลการเบิก-จ่ายเงินงบประมาณ จำนวนเงินที่เบิก-จ่าย รายงานผลการดำเนินงานตามจำนวนเงินเบิก-จ่าย การประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการ เพื่อทำรายงานการขอเบิก-จ่ายงบประมาณ สัดส่วนการเบิก-จ่าย การเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ 3.3 ในการติดตามประเมินผลสำเร็จของโครงการ จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะแต่งตั้งคณะผู้ศึกษาส่วนกลางของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงาน มีบ้างบางพื้นที่แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานเป็นรายโครงการ คณะกรรมการฯต้องลงพื้นที่ดูผลการดำเนินงานว่ามี การเบิกจ่ายงบประมาณไปใช้ในโครงการจริง โดยพิจารณาการเบิกจ่ายงบประมาณประกอบกับผลการดำเนินการหรือผลสำเร็จที่เกิดขึ้น แต่ในทางปฏิบัติไม่ได้มีการลงพื้นที่เพื่อดูผลการดำเนินโครงการในทุกจังหวัด/กลุ่มจังหวัด นอกจากหน่วยงานเจ้าของโครงการนั้นผู้ตรวจราชการกระทรวงมาตรวจงานแล้วตรวจการดำเนินโครงการตามปกติ 3.4 มีบางพื้นที่กำหนดมอบหมายให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นผู้ประเมินโครงการเอง มีบางพื้นที่กำหนดให้หน่วยงานภายนอกกระทรวงเป็นผู้ประเมินและมีบางพื้นที่ให้สถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในพื้นที่เป็นหน่วยงานประเมิน

ส่วนที่ 3 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในส่วนของการประเมินความสำเร็จของแผนฯ คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ โดยนำข้อมูลมาจาก 3 ส่วน คือ

1) ให้แต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้กรอกในแบบฟอร์ม โดยจังหวัดได้ระบุว่า จังหวัดได้มีวิธีการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์อย่างไร และมีผลสำเร็จเป็นอย่างไร จากการที่ได้รับแบบกรอกข้อมูลกลับมาพบว่า ไม่มีจังหวัดใดที่กรอกข้อมูลด้านการประเมินความสำเร็จของแผน ส่วนใหญ่แล้วจะบอกว่า มีการประเมินความสำเร็จของโครงการซึ่งเป็นการประเมินผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2) ในส่วนที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ จากจำนวนโครงการที่ได้รับงบประมาณในแต่ละปีโดยให้จังหวัดกรอกข้อมูลว่า ในแต่ละปีงบประมาณจากปี 2553 – 2556 จังหวัดได้เสนอโครงการเพื่อขอเป็นจำนวนกี่โครงการ งบประมาณจำนวนเท่าไร และได้รับจำนวนเท่าไร แล้วนำจำนวนโครงการ งบประมาณที่ได้มาคำนวณสัดส่วนหรือร้อยละ ซึ่งคณะผู้ศึกษามีความเห็นว่า เมื่อมองภาพรวมจากจำนวนงบประมาณและจำนวนโครงการที่ได้รับงบประมาณ และภาพรวมของโครงการที่ดำเนินการสำเร็จตามแผนที่รวมไว้ ซึ่งผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ในส่วนนี้จะนำไปเชื่อมโยงกับจำนวนโครงการในยุทธศาสตร์ของแผนรวม

3) เพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่คณะผู้ศึกษา จึงได้นำประเด็น การประเมินผลความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ ไปนำเสนอในการจัดทำการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลจากแบบเก็บข้อมูลและรวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ข้อมูลจากทั้ง 3 ส่วนนี้ ได้นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปเกี่ยวกับการประเมินความสำเร็จของแผน ได้ดังนี้

3.1 แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการวิเคราะห์แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ทั้งจากข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินและการทำการประชุมกลุ่มย่อยเกือบทุกจังหวัด ไม่มีกระบวนการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตามเป้าหมายหลักที่ตั้งไว้ หรือประเมินตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ แต่มีการประเมินความสำเร็จของการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างไรก็ตามในกระบวนการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดไม่ได้ประเมินในภาพรวมของแผนแต่ประเมินเฉพาะในระดับโครงการ ซึ่งกระบวนการประเมินสรุป ได้ดังนี้

3.1.1 การประเมินในระดับโครงการ การประเมินผลในระดับโครงการนี้ จังหวัดส่วนใหญ่จะกำหนดให้หน่วยงานโครงการที่ได้รับอนุมัติโครงการเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินความสำเร็จของโครงการนั้น โดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(1) ประเมินความสำเร็จของโครงการจากรายงานผลการดำเนินโครงการ ประกอบคำขอการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานเจ้าของโครงการ และข้อมูลการดำเนินงานของโครงการที่ผ่านมา มีความก้าวหน้าอย่างไร มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นสัดส่วนเท่าใดต่องบประมาณทั้งหมด กิจกรรมที่ดำเนินการทำได้เป็นสัดส่วนเท่าใด เป็นต้น

(2) ในบางโครงการมีการประเมินผลความสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ แต่ในส่วนผลสัมฤทธิ์ของโครงการทั้งจังหวัด และกลุ่มจังหวัดยังไม่มีมีการประเมิน ถึงแม้ว่าในบางพื้นที่ที่มีความพยายามจะประเมินความสำเร็จของโครงการตามยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ แต่ก็ยังไม่มีมีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

ในทางปฏิบัติ จังหวัดส่วนใหญ่จะมีการเฝ้าติดตาม ประเมินโครงการ โดยการเฝ้าติดตามให้คณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เป็นผู้เฝ้าติดตามโครงการโดยขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบการใช้งบประมาณ และใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่าย ดังนั้น รายงานผลของโครงการนั้นจึงเป็นเพียงรายงานกิจกรรมที่ดำเนินการ แต่ไม่ได้ประเมินผลความสำเร็จ เมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการที่ตั้งเอาไว้

3.1.2 การติดตามและประเมินผลความสำเร็จของแผนในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยส่วนใหญ่แล้ว จังหวัดจะแต่งตั้งกรรมการประเมินผลขึ้นมาซึ่งกรรมการประเมินผล ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ หน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานติดตามผลความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ในแต่ละปี ในบางพื้นที่อาจตั้งกรรมการติดตามผลเป็นรายโครงการ ซึ่งคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นเหล่านี้จะลงไปประเมินผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ แต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาประกอบการเบิกจ่ายงบประมาณ ว่ามีการเบิกจ่ายงบประมาณเพียงใด ในทางปฏิบัติแล้ว ส่วนใหญ่ก็ไม่มีมีการลงพื้นที่จริง นอกจากคณะกรรมการประเมินผลในระดับจังหวัด แล้วในบางครั้งยังมีผู้ตรวจราชการจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องมาตรวจสอบ

3.1.3 ในบางจังหวัด บางพื้นที่ได้มอบหมายให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นผู้ประเมินเอง และบางพื้นที่ก็ให้สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่เป็นผู้ประเมิน

อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะใช้วิธีใดหรือให้หน่วยงานใดรับผิดชอบ การประเมินผลความสำเร็จจากการปฏิบัติงานที่ผ่านมาผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เกือบทุกจังหวัดให้ข้อมูลว่า ในส่วนของการประเมินผลความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์นั้นยังไม่มีมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ดำเนินการที่เห็นชัดและมีหลักฐาน คือ การประเมินการดำเนินงานเพื่อติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ การประเมินตามคำรับรองราชการของ ก.พ.ร. ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นการประเมินกระบวนการทำงานและผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นรายปี แต่ไม่มีการเชื่อมโยงหรือประเมินผลในภาพรวมของแผนยุทธศาสตร์ ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า เป้าหมายหลักและตัวชี้วัดสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นไม่ได้รับการประเมิน จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด

อย่างไรก็ตาม เมื่อจังหวัดไม่มีการประเมินผลความสำเร็จของแผนในภาพรวม คณะผู้ศึกษาจึงพยายามที่จะรวบรวมข้อมูลของแต่ละโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณแต่ละปี เพื่อนำมาวิเคราะห์ในรายละเอียดเพื่อหาผลการปฏิบัติงานแล้วนำไปวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมายหลักของแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ แต่ก็ไม่สามารถหาข้อมูลได้ เพราะแต่ละจังหวัดไม่ได้เก็บข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบพอที่จะค้นหาได้ในเวลาอันสั้น ดังนั้น คณะผู้ศึกษาจึงได้ให้จังหวัดกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มเกี่ยวกับจำนวนโครงการและงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี เพื่อจะนำมาคำนวณหาสัดส่วนของโครงการและงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีและตลอดทั้ง 4 ปี ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนของโครงการที่ดำเนินการได้ทั้งหมดของแผน ซึ่งอาจใช้ตัวเลขเหล่านี้เทียบเคียง เพื่อประเมินผลความสำเร็จของแผนได้ในระดับหนึ่ง

3.2 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ จากการวิเคราะห์โครงการและงบประมาณที่ได้รับ

ในแบบฟอร์มการกรอกข้อมูลของแต่ละจังหวัด คณะผู้ศึกษาให้จังหวัดกรอกข้อมูลในแต่ละปี สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.2553 – 2556 จังหวัดได้เสนอของบประมาณจำนวนกี่โครงการ เป็นงบประมาณรวมจำนวนเท่าใด แล้วนำสัดส่วนงบประมาณที่เสนอขอแต่ละปี เพื่อดูว่าสัดส่วนของโครงการและงบประมาณที่เสนอขอและการได้รับอนุมัติงบประมาณเป็นร้อยละเท่าไร จากนั้นนำโครงการที่ได้และที่เสนอขอทั้ง 4 ปีรวมกัน แล้วคิดเป็นสัดส่วนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นภาพรวมของแผน 4 ปี ว่าโครงการตามแผนทั้งหมดได้ดำเนินการเป็นจำนวนเท่าไร

อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า มีข้อมูลเบื้องต้นที่ไม่ตรงกัน คือ จำนวนโครงการที่เสนอขอของงบประมาณของจังหวัดในแต่ละปี เมื่อรวม 4 ปีแล้ว มีจำนวนโครงการไม่เท่ากับจำนวนโครงการที่ปรากฏในเล่มแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับจากการประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ พบว่า โครงการที่กำหนดได้ในแผนมีการเปลี่ยนแปลงมาก ทั้งจากการแทรกโครงการใหม่เข้ามาและการตัดโครงการที่มีอยู่ออกไปตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนโครงการ (ดูปัญหาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในส่วนที่ 4) ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ คณะผู้ศึกษาจึงยึดถือข้อมูลตามที่จังหวัดกรอกข้อมูลมาที่สำคัญ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

3.2.1 จำนวนและร้อยละของโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการ

จากการวิเคราะห์การนำเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์ปี พ.ศ. 2553-2556 พบว่า ภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมี 19 จังหวัด แต่สามารถรวบรวมข้อมูลในส่วนนี้ได้ครบถ้วน 16 จังหวัด โดยจังหวัดที่ข้อมูลไม่ครบถ้วนได้แก่ นครราชสีมา เลย สกลนคร ดังนั้นรวมข้อมูลจาก 16 จังหวัด มีการนำเสนอของงบประมาณทั้งสิ้น 13,307 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 2,601 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 19.55 สำหรับงบประมาณที่เสนอขอทั้ง 4 ปีงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 95,425,891,769 บาท ได้รับอนุมัติงบประมาณทั้งสิ้น 10,012,442,593 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.49 ดังนั้น ในภาพรวมอาจสรุปได้ว่า ตลอดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี พ.ศ. 2553-2556 ของทุกจังหวัดได้รับการอนุมัติโครงการ ร้อยละ 19.55 ของโครงการที่เสนอขอ และได้งบประมาณทั้งหมด ร้อยละ 10.49 ของงบประมาณที่เสนอขออนุมัติ (รายละเอียดในตารางที่ ข-14)

เมื่อวิเคราะห์โครงการงบประมาณที่เสนอขอตามประเด็นยุทธศาสตร์ ในส่วนนี้สามารถรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนทั้ง 19 จังหวัด พบว่า ยุทธศาสตร์ด้านสังคมเป็นยุทธศาสตร์ที่มีการขอโครงการมากที่สุด คือ 3,471 โครงการ ได้รับอนุมัติ 831 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 23.94 รองลงมา คือ โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ 1,725 โครงการ ได้รับอนุมัติ 705 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 40.87 รองลงมาคือ โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร 1,198 โครงการ ได้รับอนุมัติ 627 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 52.34 โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 833 โครงการ ได้รับอนุมัติ 378 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 45.38 โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 247 โครงการ ได้รับอนุมัติ 126 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 51.01 โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการ 362 โครงการ ได้รับอนุมัติ 82 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 22.65 ส่วนโครงการตามยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ที่ได้รับอนุมัติ 205 โครงการ และโครงการด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 13 โครงการนั้นรวมอยู่ในโครงการของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมของทุกจังหวัด

ตลอด 4 ปี ได้รับอนุมัติงบประมาณ 2,601 โครงการ แต่เมื่อจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์แล้ว ได้รับอนุมัติ 2,967 โครงการ เนื่องจากจำนวนจังหวัดที่ส่งข้อมูลมาครบถ้วนไม่เท่ากัน

จากภาพรวมจะเห็นได้ว่า โครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นโครงการทางด้านการเกษตร ร้อยละ 52.34 ของโครงการด้านการเกษตรที่เสนอขอ รองลงมา คือ โครงการด้านความมั่นคง ร้อยละ 51.01 โครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 45.38 โครงการด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 40.87 และโครงการด้านสังคม ร้อยละ 23.94 ส่วนโครงการที่ได้รับอนุมัติในสัดส่วน ร้อยละที่น้อยมาก คือ โครงการด้านการบริหารจัดการ เพียงร้อยละ 22.65 (รายละเอียดในตารางที่ ข-15)

3.2.2 การวิเคราะห์ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

จากตัวเลขรวมของการดำเนินการโครงการที่ได้รับงบประมาณไปแล้วในแต่ละปีและดำเนินการได้เสร็จสิ้นตามปีงบประมาณ ในภาพรวมของ 19 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีการดำเนินการโครงการสำเร็จตามปีงบประมาณได้ ประมาณร้อยละ 60 ของโครงการที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น กล่าวคือ ปีงบประมาณ 2553 ได้รับงบประมาณทั้งหมด 595 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 371 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 62.35 ปีงบประมาณ 2554 ได้รับอนุมัติ 1,001 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 653 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 65.33 ปีงบประมาณ 2555 ได้รับอนุมัติ 618 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 391 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 63.27 ปีงบประมาณ 2556 ได้รับอนุมัติ 597 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 195 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 32.66 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณอื่น ๆ อาจจะดูว่าน้อยที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลยังอยู่ระหว่างการปฏิบัติราชการของงบประมาณปี 2556 จึงทำให้โครงการบางส่วนยังไม่ได้ดำเนินการหรืออยู่ระหว่างการดำเนินการ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามข้อมูลของปีงบประมาณ 2553-2555 ก็อาจสรุปได้ว่า การที่ดำเนินการได้สำเร็จตามปีงบประมาณยังคงอยู่ประมาณร้อยละ 60-65

จากการประเมินจำนวนโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 2553-2556 แล้วพบว่า โครงการตามแผนยุทธศาสตร์ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณค่อนข้างน้อยเพียงร้อยละ 19.55 และงบประมาณที่ขออนุมัติได้รับการอนุมัติเพียง ร้อยละ 10.49 และเมื่อวิเคราะห์โครงการที่ได้รับอนุมัติและสามารถดำเนินการได้สำเร็จตามปีงบประมาณ แล้วพบว่า มีประมาณร้อยละ 60-65 เท่านั้น เมื่อโครงการและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติก็มีสัดส่วนน้อยมากอยู่แล้ว แต่เมื่อนำไปปฏิบัติยังดำเนินการได้สำเร็จตามแผนและปีงบประมาณในร้อยละที่ไม่มากซึ่งแสดงให้เห็นว่า โครงการที่ปรากฏตามแผนยุทธศาสตร์และดำเนินการได้สำเร็จมีน้อยมาก ซึ่งตัวเลขเหล่านี้ เป็นตัวชี้วัดการดำเนินงานของจังหวัดที่ไม่สามารถผลักดันเป้าหมายหลัก หรือ ผลักดันวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ตามแผนฯ ให้สำเร็จได้ นอกจากนี้จากการนำเสนอประเด็นการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์จากผู้ปฏิบัติจริงในพื้นที่ในเวทีการประชุมกลุ่มย่อย ผู้ปฏิบัติงานจากเกือบทุกจังหวัดให้ความเห็นตรงกันว่า จังหวัดส่วนใหญ่ไม่ได้ประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ตามเป้าประสงค์หลักที่ตั้งไว้ หรือประเมินความสำเร็จของวิสัยทัศน์ และเห็นว่า การดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ก็ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก แต่เมื่อพุดคุยถึงความสำเร็จตามคำรับรองปฏิบัติราชการหลายจังหวัดทำได้ดี ซึ่งประเด็นนี้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ อธิบายว่า ถึงแม้ว่าโครงการจะได้ดำเนินการหรือไม่ก็ตาม หรือแม้กระทั่งมีการปรับแผนยุทธศาสตร์ ปรับโครงการและปรับงบประมาณ แต่เป้าหมายหลักหรือตัวชี้วัดยังคงเหมือนเดิม และจังหวัดต้องทำงานให้ได้เท่าเดิมที่ตั้งเป้าเอาไว้ ดังนั้น จึงทำให้จังหวัดแต่ละจังหวัดกำหนดเป้าหมายหลัก และตัวชี้วัดที่ไม่ท้าทายมากนัก การปฏิบัติงานประจำก็สามารถเก็บข้อมูลเพื่อตอบตัวชี้วัดได้ นอกจากนี้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนั้นมีปัญหาและอุปสรรคมากมาย ซึ่งมีปัจจัยหลาย

ด้านที่ทำให้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งปัญหาและข้อเสนอแนะจาก
ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ดังรายละเอียดในตารางที่ ข-14 ถึงตารางที่ ข-16

ตารางที่ ข-14 จำนวนโครงการที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เสนอของบประมาณ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ได้รับงบประมาณในแต่ละปี

	ปีงบประมาณ				รวม
	2553	2554	2555	2556	
จำนวนโครงการทั้งหมดที่เสนอของบประมาณ (โครงการ)	6,559	2,869	1,854	2,025	13,307
จำนวนโครงการทั้งหมดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (โครงการ)	563	893	529	616	2,601
ร้อยละของโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	8.58	31.13	28.53	30.42	19.55
งบประมาณที่เสนอขอรวมทุกโครงการ (บาท)	45,758,360,231	16,615,087,708	15,973,667,421	17,078,776,409	95,425,891,769
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวมทุกโครงการ (บาท)	1,358,753,725	3,028,443,968	2,637,674,800	2,987,570,100	10,012,442,593
ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	2.97	18.23	16.51	17.49	10.49

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 16 จังหวัด ไม่รวมจังหวัดนครราชสีมา เลย สกลนคร เนื่องจากไม่มีข้อมูล

ตารางที่ ข-15 จำนวนโครงการที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับจัดสรรงบประมาณ และร้อยละของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเมื่อเทียบกับจำนวนโครงการตามแผนจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่จังหวัดได้รับจัดสรร งบประมาณ ปีงบประมาณ				รวม	จำนวนที่เสนอ ตามแผน	ร้อยละของโครงการที่ ได้รับจัดสรรงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับ จัดสรร (บาท)	ร้อยละของ งบประมาณทั้งหมด
	2553	2554	2555	2556					
1. ด้านเกษตร	117	296	118	96	627	1,198	52.34	2,732,475,543	24.46
2. ด้านเศรษฐกิจ	211	206	139	149	705	1,725	40.87	2,663,523,369	23.85
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	5	4	2	2	13	19	68.42	145,812,200	1.31
4. ด้านสังคม	146	249	211	225	831	3,471	23.94	2,689,122,419	24.07
5. ด้านท่องเที่ยว	25	93	31	56	205	228	89.91	892,723,136	7.99
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	35	128	96	119	378	833	45.38	1,327,830,823	11.89
7. ด้านบริหารจัดการ	27	22	17	16	82	362	22.65	445,510,070	3.99
8. ด้านความมั่นคง	24	43	32	27	126	247	51.01	272,905,534	2.44
รวม	590	1,041	646	690	2,967	8,103	36.71	11,169,903,094	100.00

ตารางที่ ข-16 โครงการที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ดำเนินการ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จตามแผน จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	ปีงบประมาณ 2553			ปีงบประมาณ 2554			ปีงบประมาณ 2555			ปีงบประมาณ 2556			รวม		
	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ
1.ด้านเกษตร	123	72	58.54	278	160	57.55	117	84	71.79	90	36	40.00	608	352	57.89
2.ด้านเศรษฐกิจ	185	120	64.86	198	112	56.57	124	78	62.90	131	21	16.03	638	331	51.88
3.ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	5	3	60.00	4	1	25.00	2	2	100.00	2	1	50.00	13	7	53.85
4.ด้านสังคม	135	73	54.07	233	165	70.82	208	123	59.13	160	47	29.38	736	408	55.43
5.ด้านท่องเที่ยว	25	15	60.00	93	64	68.82	31	19	61.29	56	34	60.71	205	132	64.39
6.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	73	63	86.30	123	107	86.99	93	52	55.91	118	30	25.42	407	252	61.92
7.ด้านบริหารจัดการ	27	13	48.15	19	11	57.89	16	13	81.25	15	10	66.67	77	47	61.04
8.ด้านความมั่นคง	22	12	54.55	53	33	62.26	27	20	74.07	25	16	64.00	127	81	63.78
รวม	595	371	62.35	1,001	653	65.23	618	391	63.27	597	195	32.66	2,811	1,610	57.27

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนนั้นคณะผู้ศึกษาได้สรุปข้อมูลจาก 2 ส่วน คือ ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่ให้แต่ละจังหวัดกรอกส่งมา และสรุปข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย เมื่อลงไปศึกษาข้อมูลจากพื้นที่จริง ซึ่งในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหา ข้อเสนอแนะทั้งสองส่วนร่วมกัน แล้วสรุปมาเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนรายละเอียดของปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาจะนำเสนอเป็นตารางประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งรวมถึงปัญหาด้านการจัดทำแผน การทำแผนสู่การปฏิบัติ และการติดตามความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และส่วนที่สองเป็นข้อเสนอแนะจากจังหวัดในด้านการจัดทำแผน และการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ

4.1 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อยเพื่อเก็บข้อมูลภาคสนาม และข้อมูลจากที่จังหวัดกรอกในแบบฟอร์มชี้ให้เห็นถึงปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไปในทิศทางเดียวกัน โดยสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ มีดังนี้

1) ผู้ปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์ทุกระดับทั้งที่เป็นผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการวางแผนยุทธศาสตร์ ในส่วนของผู้บริหารนั้น หลายคนในหลายจังหวัด นอกจากจะไม่เข้าใจในหลักการของการบริหารเชิงกลยุทธ์แล้ว ยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการของการบริหารจัดการสมัยใหม่ และแนวคิดของการปฏิรูประบบราชการของไทย ผู้บริหารบางส่วนยังยึดติดกับการบริหารแบบเก่า ซึ่งเป็นแบบเดิมที่เคยปฏิบัติ และไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ด้วย ซึ่งเมื่อไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การวางแผนเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนของจังหวัดก็เป็นไปได้ยาก

ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานด้านแผนยุทธศาสตร์ ส่วนใหญ่จะขาดความรู้ความเข้าใจ เทคนิคในการวางแผนกลยุทธ์แล้ว บางส่วนยังขาดความรู้ด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ในเรื่องการจัดการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนยุทธศาสตร์ รวมทั้งปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในหลักของการบริหารจัดการสมัยใหม่ และหลักการกระบวนการและเทคนิคในวางแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งทำให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและความเป็นจริงในพื้นที่ยากต่อการนำไปปฏิบัติ และความสอดคล้องของแผนตั้งแต่วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด แผนงานโครงการมีน้อย และไม่ไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดทำแผนยังมีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่น้อย จึงทำให้การบูรณาการแผนพัฒนาเข้าด้วยกันมีน้อย ก่อให้เกิดการที่แต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำ จึงก่อให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนของโครงการมีมาก ซึ่งทำให้การลงทุนทางการพัฒนาสูง แต่ผลผลิตน้อย

2) ปัญหาด้านการโยกย้าย การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการทำแผนยุทธศาสตร์ จากการดำเนินการที่ผ่านมา พบว่า ผู้บริหารของจังหวัดและผู้ปฏิบัติงานมีการโยกย้ายและเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้ผู้ที่เข้ามารับผิดชอบใหม่ต้องใช้เวลาการทำงานทำความเข้าใจ และฝึกอบรม เพื่อเพิ่มทักษะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และสร้างความเข้าใจในปัญหาของพื้นที่ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์ไม่ได้ทำงานเชิงรุก แต่เป็นการ

ทำงานในลักษณะงานประจำ ไม่ได้ใช้ข้อมูลเป็นพื้นฐานในการจัดทำแผน ภาระงานของผู้ปฏิบัติงานในจังหวัดต่าง ๆ นั้นไม่ได้ทำงานด้านการวางแผนอย่างเดียว แต่มีภาระงานอื่นด้วย ทำให้ไม่ได้เอาใจใส่เพียงพอและบุคลากรเหล่านี้ยังไม่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพในการทำงาน ดังนั้น เมื่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่มีข้อจำกัดทั้งด้านเวลา และทักษะความสามารถในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ จึงทำให้แผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นมานั้นไม่มีทิศทาง มาตรฐาน และคุณภาพที่ดี ทั้งยังไม่สามารถดึงดูดเด่นของแต่ละจังหวัดมากำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดได้ แผนยุทธศาสตร์ฯ จึงขาดจุดเน้น (Focus) ในการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม

3) ปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาจังหวัด ข้อมูลและสารสนเทศสำหรับการจัดทำแผนไม่เพียงพอ และเจ้าหน้าที่ไม่รู้ว่าจะใช้ข้อมูลใดบ้างประกอบการทำแผน โดยเฉพาะจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผน หรือได้เจ้าหน้าที่ใหม่มาที่ยังขาดประสบการณ์ในการจัดทำแผน จึงยังสับสนในการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

4) ระยะเวลาในการจัดทำแผนมีน้อยถึงแม้ กนจ. จะกำหนดปฏิทินเวลาจัดทำแผนที่ชัดเจนแต่ในทางปฏิบัติมีเวลาในการดำเนินการไม่ได้เป็นไปตามปฏิทิน โดยเฉพาะไม่มีเวลาลงพื้นที่เพื่อรวบรวมปัญหาความต้องการของประชาชน จึงทำให้การจัดทำแผนไม่ได้อยู่บนพื้นฐานข้อมูลความต้องการและปัญหาของชุมชนที่แท้จริง ในบางครั้งเมื่อไม่สามารถรวบรวมปัญหาความต้องการและปัญหาของชุมชนที่แท้จริงได้ทันเวลา ผู้จัดทำแผนจึงต้องจัดทำโครงการขึ้นมาเอง โดยคาดว่า โครงการนั้นเป็นความต้องการของประชาชน ผลที่ตามคือ เมื่อนำแผนสู่การปฏิบัติประชาชนก็ปฏิเสธโครงการ เพราะไม่ตรงกับความต้องการ

5) ปัญหาแผนงานโครงการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน ดังนี้

5.1) ข้อเสนอแนะที่มาจากภาคประชาชน/ภาคธุรกิจเอกชน ที่ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากว่าส่วนราชการหรือหน่วยงานคิดว่าแผนงานโครงการไม่ได้เกิดขึ้นจากหน่วยงานของตนเอง จึงไม่มีการสานต่อหรือขาดเจ้าภาพหลักในการดำเนินโครงการฯ ที่มาจากความต้องการของประชาชนในจังหวัด

5.2) โครงการที่มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ไม่สอดคล้องและไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการเสนอโครงการของ ก.น.จ. ทำให้การแก้ไขปัญหามิตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

5.3) การบริหาร/กำกับกำกับการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ ฯ ส่วนใหญ่ใช้คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) เป็นเครื่องมือในการบริหารและกำกับการดำเนินงานของส่วนราชการต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ทั้งนี้ ยังไม่พบระบบการบริหารจัดการ การติดตามและกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ที่เป็นรูปธรรมละถูกตามหลักวิชาการ

5.4) การบูรณาการแผนงาน/โครงการในพื้นที่ทำได้ยาก

6) ปัญหาด้านการปรับเปลี่ยนโครงการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เริ่มมาตั้งแต่การจัดทำแผนถึงแม้ว่าจะมีคณะกรรมการจัดทำแผนกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงานโครงการก็ตาม แต่บางจังหวัด การจัดทำแผนขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการจังหวัดกับหัวหน้าหน่วยงาน ถ้าผู้ว่าราชการไม่ต้องการหรือไม่ไว้วางใจผู้รับผิดชอบโครงการ โอกาสที่โครงการนั้นจะได้รับการพัฒนาน้อย แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไว้วางใจหน่วยงานนั้นจะได้โครงการเยอะและบางครั้งมีโครงการเพิ่มขึ้นมาแม้ว่าจะไม่ปรากฏในแผนแต่แรก นอกจากนี้ในระดับสูง ผู้ที่มีอำนาจขอเปลี่ยนแปลงแผนที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว และนักการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงแผนที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว เมื่อแผนได้ส่งไปยังกระทรวงและกรมเพื่อให้ตอบสนองในพื้นที่ของนักการเมือง แต่ผู้ปฏิบัติไม่

สามารถนำข้อมูลมาเปิดเผยได้ การเปลี่ยนแผนงานโครงการเหล่านี้มีผลต่อความสำเร็จของเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์

7) ปัญหาด้านงบประมาณ โดยภาพรวมแล้ว เมื่อนำโครงการและแผนงานตามแผนไปของงบประมาณ จะได้รับการจัดสรรน้อยมาก ประมาณร้อยละ 10-20 ของงบประมาณที่ขอ ในขณะที่การกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย เท่าเดิม จังหวัดจึงมีความยากลำบากในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดน้อยเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรให้ ส่วนราชการอื่นๆ ที่ลงมาในพื้นที่และองค์กรปกครองท้องถิ่น นอกจากจะได้น้อยแล้ว การอนุมัติงบประมาณยังล่าช้าทำให้การดำเนินงานตามแผนเริ่มต้นช้า และการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนฯ นอกจากนี้ การจัดทำโครงการต่อเนื่องที่เป็นโครงการใหญ่ ระยะเวลาดำเนินการสามปีกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ โครงการประเภทนี้จะได้รับอนุมัติงบประมาณในปีแรก แต่ไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินโครงการไม่ต่อเนื่อง ไม่ตอบโจทย์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ เกิดความล้มเหลวของการจัดทำโครงการ

8) การรายงานผลการปฏิบัติงานมีความยุ่งยากและมีมากเกินไป กล่าวคือ

8.1) การส่งการจากส่วนกลาง มีมากเกินไป เช่น ส่งตรงมาจากสำนักงาน ก.พ.ร., สำนักงานงบประมาณ, สภาพัฒน์, สำนักนายกรัฐมนตรี, กรมบัญชีกลางกระทรวงมหาดไทย ฯลฯ ให้รายงานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งแบบฟอร์มไม่ตรงกัน ก่อให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ

8.2) ส่วนราชการระดับกระทรวง กรม หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นที่อยู่ในพื้นที่ ยังไม่รายงานเกี่ยวกับแผนดำเนินการ หรือโครงการที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดให้กับจังหวัดทราบ ทำให้จังหวัดไม่รับรู้เกี่ยวกับโครงการที่มาลงในพื้นที่จังหวัด เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ

8.3) คำรับรองผลการปฏิบัติราชการจังหวัด ในภาพรวมยังไม่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องไปทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะมิติในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ มิติด้านคุณภาพการให้บริการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร เป็นงานประจำที่ไม่ตอบสนองต่อการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

8.4) มีบางจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามรายโครงการ ซึ่งในทางปฏิบัติอาจไม่มีการรายงานผล หรือเอกสารรายงานผลการดำเนินงานที่ชัดเจน

9) ผู้รับผิดชอบไม่มีเวลาลงพื้นที่ที่จะประเมินผลการดำเนินโครงการ ซึ่งก็ให้เกิดปัญหาอื่น ๆ อาทิเช่น บางโครงการเบิกงบประมาณหมดแต่งานบางอย่างยังไม่เสร็จ แต่แจ้งผลการประเมินให้สำนักงานจังหวัดว่ามีการประเมินผลโครงการสำเร็จ แล้วงานที่ค้างค้างจะเปลี่ยนชื่อโครงการใหม่ และเมื่อไม่มีการประเมินผลโครงการไม่รู้ผลสัมฤทธิ์อย่างไร กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอย่างแท้จริงหรือไม่ หรือกระบวนการที่ทำสำเร็จจริงหรือไม่ ส่งผลให้งบประมาณในปีถัดไปถูกลดระดับความสำคัญลง เนื่องจากไม่เห็นผลผลิตที่ผ่านมา (ดูรายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานของปัญหาและอุปสรรค ในตารางที่ ข-17)

ตารางที่ ข-17 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
1. ข้อมูลจาก แบบฟอร์มที่ จังหวัดกรอก ส่งมาให้	1.1 ความรู้ความเข้าใจใน การจัดทำแผน	1.1.1 เจ้าหน้าที่ยังขาดความเข้าใจ หมวดค่าใช้จ่ายมีการปรับเปลี่ยนแก้ไข 1.1.2 ปัญหาเรื่องความเข้าใจ เทคนิควิธีการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริการและผู้เกี่ยวข้องปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผน (เช่น ด้านกฎระเบียบ วิธีการงบประมาณ และศักยภาพของบุคลากร เป็นต้น) 1.1.3 การให้ความสำคัญและตระหนักถึงการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) ในทุกระดับยังมีน้อย 1.1.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวางแผนและการนำไปสู่การปฏิบัติยังไม่มีศักยภาพ Alignment คือ การวางยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ แผนงาน โครงการและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติยังไม่ไปในทิศทางเดียวกัน 1.1.5 ปัญหาด้านองค์ความรู้ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์พื้นที่ของภาคส่วนต่าง ๆ ในจังหวัด เช่น ส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาชน หรือแม้กระทั่งสมาชิกสภาผู้แทนในจังหวัด ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำโครงการของจังหวัด หรือการจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาในเชิงบูรณาการของส่วนที่เกี่ยวข้อง 1.1.6 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ยังไม่ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาจังหวัด เนื่องจาก อบท. มีงบประมาณอุดหนุนอยู่แล้ว และมีงบประมาณจากเงินรายได้ของ อบท. เอง ทำให้ อบท. ในจังหวัดยังขาดทิศทางการบูรณาการการวางแผนและการดำเนินการในพื้นที่ร่วมกัน 1.1.7 หน่วยงานต่าง ๆ ยังขาดความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 1.1.8 ขาดองค์ความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนา 1.1.9 ปัญหาเรื่ององค์ความรู้และข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาจังหวัด 1.1.10 การบริหารนโยบายการปฏิรูประบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ก.พ.ร. ยังยึดติดอยู่กับการบริหารสมัยเก่า (Bureaucracy) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการปฏิรูประบบบริหารที่แตกต่างกับนักบริหารของประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลก ทั้งยังไม่สันทัดเรื่องการบริหารสมัยใหม่ เช่น การบริหารคุณภาพ (Quality Management) ไม่รู้จักจริงในการพัฒนาตามมาตรฐานสากล และใช้ความรู้ในการบริหารสมัยเก่า (Bureaucracy) ที่ตนเชี่ยวชาญเข้ามาลองผิดลองถูก ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการบริหารแบบสมัยเก่าที่ไม่มีระบบการบริหารสมัยใหม่ตามเจตนารมณ์ของนายกรัฐมนตรี 1.1.11 การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ส่วนใหญ่ยังมีปัญหาอุปสรรคและข้อกำหนดที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ เริ่มจากการมีโครงสร้างการบริหารแบบหลวมๆ ไม่มีระบบการบริหารแผนยุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมและถูกต้องตามหลักวิชาการ ขาดทักษะความสามารถและประสบการณ์ในการแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติขาดการบูรณาการแผนยุทธศาสตร์ฯ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น 1.1.12 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ของจังหวัดสามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายใต้ข้อจำกัดทางด้านเวลา ทักษะความสามารถในการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ของข้าราชการส่วนภูมิภาคและข้าราชการส่วนกลางที่ปฏิบัติราชการภายในจังหวัด แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแผนยุทธศาสตร์ฯ พบว่า คุณภาพในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ส่วนใหญ่ยังไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่มีทิศทางและมาตรฐานการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ฯ ที่เป็นระบบ ทั้งยังไม่สามารถดึงดูด

ตารางที่ ข-17 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		ของแต่ละจังหวัดมากำหนดยุทธศาสตร์ ฯ การพัฒนาจังหวัด ที่มีการจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาที่มีความแหลมคม / คู่มืล็ก ส่วนใหญ่เป็นการพยายามนำทุกสิ่งทั้งจังหวัดมื่ออยู่ มาวางเรียงกันแบบรักที่เสียดายน้อง ทำให้ขาดจุดมุ่งเน้น (Focus) ในการพัฒนาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
	1.2 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1.2.1 ปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ 1.2.2 บุคลากรในส่วนภูมิภาคมีจำนวนไม่เพียงพอ 1.2.3 จำนวนบุคลากรและศักยภาพของบุคลากรของสำนักงานจังหวัด ซึ่งเป็นแกนหลักในการวางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 1.2.4 ขาดการให้ความสำคัญกับการสร้างค่านิยมและพัฒนาขีดสมรรถนะของคน เพื่อสนับสนุนให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และการวางยุทธศาสตร์ไปในแนวทางเดียวกัน 1.2.5 บุคคลของส่วนราชการในจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบบ่อย จึงต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจหรือฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการจัดทำแผน
	1.3 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1.3.1 ได้รับอนุมัติความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณล่าช้ากว่าปกติจึงทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนของราชการ 1.3.2 ห้วงเวลาในการจัดทำแผนเป็นช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งต่างหน่วยก็จะทำในส่วนที่ตัวเองรับผิดชอบให้ทันจัดส่ง จึงยังขาดการบูรณาการกัน 1.3.3 ระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนามีห้วงเวลาค่อนข้างสั้น ในแต่ละกระบวนการค่อนข้างกระชั้นชิด 1.3.4 การบูรณาการแผนงาน/โครงการ ในพื้นที่ทำได้ค่อนข้างยาก
	1.4 การเปลี่ยนแปลงแผน	1.4.1 แผนที่กำหนดไว้เดิมเป็นการคาดคะเนไว้ในขั้นต้นที่ขาดการวางแผนที่ดี 1.4.2 กฎ ระเบียบ ข้อบังคับในการเปลี่ยนแปลงโครงการ การนำเงินเหลือจ่ายมาใช้ สำนักงาน ก.พ.ร., สำนักงบประมาณ กำหนดให้ต้องเป็นโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งตามความเป็นจริงควรให้จังหวัดสามารถนำมาใช้แก้ปัญหา เฉพาะหน้าที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น ภัยพิบัติต่างๆ ที่เกิดขึ้น 1.4.3 เมื่อนำแผนงานสู่การปฏิบัติบางครั้งทำไม่ได้ หรือบางครั้งเมื่อมีโครงการเร่งด่วนเข้ามาก็ต้องนำมาทำก่อน แล้วนำโครงการไปขอเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นเรื่องยุ่งยาก
	1.5 งบประมาณ	1.5.1 การจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับงบประมาณของส่วนราชการที่ลงมาในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 1.5.2 โครงการของจังหวัดที่เสนอขอรับการสนับสนุนไปที่กระทรวง/กรม ตามแผนพัฒนาจังหวัด ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวง กรม หรือหน่วยงานอื่นเท่าที่ควร
	1.6 ความไม่สอดคล้องของโครงการกับความต้องการของ	1.6.1 ข้อเสนอแนะที่มาจากภาคประชาชน/ภาคธุรกิจเอกชน และได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหามาจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากว่าส่วนราชการหรือหน่วยงานคิดว่าแผนงานโครงการไม่ได้เกิดขึ้นจากหน่วยงานของตนเอง จึงไม่มีการสานต่อหรือขาดเจ้าภาพหลักในการดำเนินโครงการที่มาจากความต้องการของประชาชนในจังหวัด

ตารางที่ ข-17 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
	ประชาชน	1.6.2 โครงการที่มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ไม่สอดคล้องและไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการเสนอโครงการของ ก.น.จ. ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง 1.6.3 การบริหาร/กำกับกำกับการดำเนินงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ส่วนใหญ่ใช้คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) เป็นเครื่องมือในการบริหารและกำกับกำกับการดำเนินงานของส่วนราชการต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ทั้งนี้ ยังไม่พบระบบการบริหารจัดการ การติดตามและกำกับกำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ฯ ที่เป็นรูปธรรมละถูกตามหลักวิชาการ 1.6.4 การบูรณาการแผนงาน/โครงการในพื้นที่ทำได้ยาก
	1.7 ปัจจัยแทรกแซง	1.7.1 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมีปัจจัยภายนอกที่จังหวัดไม่อาจควบคุมได้ เช่น ปัญหาทางการเมืองในพื้นที่ เป็นต้น 1.7.2 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยที่อยู่เหนือการควบคุมของจังหวัดทำได้ยาก
	1.8 การรายงานผลการปฏิบัติงาน	1.8.1 การสั่งการจากส่วนกลาง มีมากเกินไป เช่น สั่งตรงมาจากสำนักงาน ก.พ.ร., สำนักงานประมาณ, สภาพัฒน์, สำนักงานกฤษฎีกา, กรมบัญชีกลาง กระทรวงมหาดไทย ฯลฯ ให้งานผลการปฏิบัติงาน ซึ่งแบบฟอร์มไม่ตรงกัน 1.8.2 ส่วนราชการระดับกระทรวง กรม หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ยังไม่รายงานเกี่ยวกับแผนดำเนินการ หรือโครงการที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดให้กับจังหวัดทราบ ทำให้จังหวัดไม่รับรู้เกี่ยวกับโครงการที่มาจากในพื้นที่จังหวัด เป็นอุปสรรคต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ 1.8.3 คำรับรองผลการปฏิบัติราชการจังหวัด ในภาพรวมยังไม่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องประสานไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะมิติในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ มิติด้านคุณภาพการให้บริการและมิติด้านการพัฒนาองค์กร เป็นงานประจำที่ไม่ตอบสนองต่อการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนไปสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้
2. ข้อมูลจากประชุมกลุ่มย่อย	2.1 กระบวนการจัดทำแผน	2.1.1. แม้ กนจ.จะกำหนดระยะเวลาจัดทำแผนที่ชัดเจน ในทางปฏิบัติจะมีระยะเวลาในการจัดทำแผนน้อย และโดยเฉพาะถ้ามีการปรับนโยบาย แล้วมีการทบทวนแผน ไม่มีเวลาเพียงพอในการลงพื้นที่ ที่จะรวบรวมปัญหา ความต้องการของประชาชน ตามหลักเกณฑ์ของ กนจ. เนื่องจาก กนจ.เร่งให้ กบจ. และ กบก. ดำเนินการ แต่ไม่สามารถไปเร่งดำเนินการรวบรวมปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ ทำให้แผนไม่สมบูรณ์ ซึ่งมีบ้างที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนอาจต้องจัดทำโครงการแทน โดยมองถึงแผนที่จัดทำนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน 2.1.2. ข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนมีไม่เพียงพอ และไม่รู้ว่าจะต้องใช้ข้อมูลใด โดยเฉพาะหากจังหวัดนั้นมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านแผน หรือเป็นเจ้าหน้าที่ใหม่ที่ขาดประสบการณ์ในการจัดทำแผน 2.1.3. นักการเมืองไปแปลงแผนที่ได้รับความเห็นชอบจากทางจังหวัดที่ได้ส่งแผนไปยังกระทรวง กรม ซึ่งจังหวัดจะไม่ทราบรายละเอียดการแก้ไขแผนนั้นว่าผิดวัตถุประสงค์ หรือประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดแต่แรกแล้วหรือไม่ ซึ่งเป็นการแปลงแผนในขั้นตอนในกระทรวง อาทิ การจัดทำแผนในประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมด้านการเกษตร ในทางปฏิบัติจะต้องเข้าสู่คณะทำงานของยุทธศาสตร์เกษตร แต่คณะทำงานฯ จะไม่ทราบรายละเอียด

ตารางที่ ข-17 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		โครงการที่มีนักการเมืองไปแปลงแผนรายละเอียดเข้าสู่กระทรวงการเกษตร โดยไม่ผ่านสำนักงานการเกษตรและสหกรณ์ 2.1.4. ในการทำแผนและโครงการจะกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายโดยดูข้อมูลฐานจากปีก่อนหน้า และจะไม่กำหนดค่าที่ทำหาย หรือสูงมาก เนื่องจาก การเกิดรัฐประหารทำให้การประมาณการกำหนดค่าเป้าหมายก่อนหน้ามีความคลาดเคลื่อนจึงต้องกำหนดค่าให้มีความปลอดภัยกับตัวจังหวัดก่อน อีกทั้งยังมีการแทรกโครงการจากภายนอก ผู้มีอิทธิพล นักการเมือง ซึ่งเป็นโครงการที่ไม่อยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี เมื่อโครงการที่ถุ่่นักการเมือง ผู้มีอิทธิพลแทรกแซงเข้ามา การนำแผนไปปฏิบัติและประเมินผลจึงต้องกำหนดตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายที่มีความยืดหยุ่น ไม่เสี่ยง หรือทำหาย เพื่อให้แผนบรรลุผล 2.1.5. ผู้มีอำนาจขอเปลี่ยนแปลงโครงการที่อนุมัติแล้วโดยอ้างเป็นความต้องการของประชาชน 2.1.6. การเสนอความคิดเห็นในการประชุมของกลุ่มจังหวัดบางเวทีจะแสดงความคิดเห็นไม่ได้มาก มักจะไปขัดกับผู้ที่อยู่เบื้องหลัง ถ้าได้มีการเสนอไปจะไม่เคยได้รับการตอบสนองกลับมา 2.1.7. มีความยุ่งยากในการประสานงานของกลุ่มจังหวัดกับจังหวัดในการรวบรวมแผนงานโครงการแต่ละปีตามประเด็นยุทธศาสตร์ ตั้งแต่ขั้นตอนการเสนอรายชื่อโครงการประมาณการงบประมาณ ยังไม่มีรายละเอียดและเมื่อเสนอรายชื่อหัวข้อโครงการและได้รับงบประมาณต้องจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติม 2.1.8. ไม่ได้มีการวิเคราะห์จัดสัดส่วนโครงการที่ตอบโจทย์ของนโยบายกลางสัดส่วนเท่าไรต้องสนองความต้องการของประชาชนเท่าไร แต่ก็ผสมกลมกลืนเข้าด้วยกัน 2.1.9. การจัดทำแผนขึ้นกับผู้ว่าราชการจังหวัดกับหัวหน้าหน่วยงาน ถ้าไม่ได้มีความไว้วางใจในโครงการที่เสนอจะมีสิทธิน้อยที่จะได้รับการพิจารณา ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไว้วางใจในบางหน่วยงานจะให้หัวหน้าหน่วยงานไปจัดทำโครงการที่ชอบซึ่งโครงการนั้นอาจไม่มีในแผน 2.1.10. การของบประมาณตามแผนงานแต่ได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ ๑๐ หรือ ๒๐ ของงบที่ขอ ในขณะที่การกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายต้องเท่าเดิม มีความลำบากในการดำเนินงาน 2.1.11. โครงการที่ผ่านการอนุมัติแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงโครงการเพื่อไปตอบสนองในพื้นที่ของนักการเมือง แต่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถนำข้อมูลข้อเท็จจริงมาเปิดเผยเกรงจะเกิดความลำบาก 2.1.12. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทางยุทธศาสตร์ทำงานแบบ Routine เป็นการทำงานเชิงรับมาก ไม่ได้เป็นการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ ที่มีความพร้อมของข้อมูลที่จะนำเสนอในการจัดทำแผน 2.1.13. ผู้ปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์ขาดองค์ความรู้ เพราะบุคลากรทำงานสะเปะสะปะ ไม่ได้ทำงานเฉพาะเรื่องประเด็นยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์แต่ทำงานสารพัดอย่าง เพราะฉะนั้นประเด็น ความลึก ความชัดเจนในการทำยุทธศาสตร์ค่อนข้างจะลดลง อีกทั้งเมื่อทำงานหลายหน้าที่ เมื่อถึงระยะเวลาดังจัดทำแผนตามกรอบระยะเวลาของ กนจ.จึงทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำแผนตามกระบวนการ
	2.2 การนำแผนไปปฏิบัติ	2.2.1. ประชาชนในพื้นที่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงโครงการที่ได้รับอนุมัติมาแล้ว เนื่องจากไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ซึ่งสาเหตุอาจมาจากการแทรกแซง

ตารางที่ ข-17 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		จากภายนอก หรือ ไม่มีการสอบถามความต้องการ หรือปัญหาของพื้นที่ 2.2.2. กรณีการจัดทำโครงการต่อเนื่องเป็นโครงการใหญ่ ระยะเวลาดำเนินการสามปีกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ ได้อนุมัติงบประมาณในปีแรก แต่ไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินโครงการไม่ต่อเนื่อง ไม่ตอบโจทย์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ เกิดความล้มเหลวของการจัดทำโครงการ 2.2.3. มีโครงการที่ไม่อยู่ในกระบวนการจัดทำแผนตั้งแต่แรกเริ่ม การระดมปัญหา การสอบถามความต้องการของพื้นที่ แต่มีการอนุมัติให้ดำเนินโครงการนั้น ด้วยมีการใช้อำนาจจากบุคคลผู้มีอิทธิพล นักการเมืองในพื้นที่ ขอให้ดำเนินโครงการดังกล่าว 2.2.4. มีการเปลี่ยนพื้นที่ดำเนินงานของโครงการก่อสร้างถนนโดยไม่ผ่านกระบวนการปรับแก้แผนอย่างถูกต้อง เนื่องจากมีการสั่งการจากผู้มีอำนาจภายนอก คณะกรรมการให้เปลี่ยนพื้นที่ดำเนินงานก่อสร้างไปก่อสร้างในพื้นที่ที่เป็นฐานคะแนนเสียง 2.2.5. หน่วยงานของกระทรวง กรม ในพื้นที่ เสนอโครงการเข้าแผนพัฒนาจังหวัดตามความต้องการของพื้นที่ กบจ./กบก. พิจารณาเป็นโครงการที่ซ้ำซ้อนกับบบปกติ ในขณะที่หน่วยงาน กระทรวงอนุมัติงบประมาณโครงการมาให้ไม่เป็นไปตามที่พื้นที่ต้องการ หน่วยงานจึงของบผ่านจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งไม่ได้รับทั้ง งบประมาณของหน่วยงาน และงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด 2.2.6. โครงการที่อนุมัติแล้วซึ่งเป็นโครงการที่ได้จัดลำดับความสำคัญและดำเนินการได้ (โครงการ Y1) แต่ไม่ได้มีการไปดำเนินการ แต่ไปดำเนินการโครงการอื่น ด้วยเหตุผลผู้ใหญ่บอก “คุยกันแล้ว” 2.2.7. การได้รับอนุมัติโครงการไม่สอดคล้องกับห้วงเวลาดำเนินการ ทำให้ไม่เกิดผลสำเร็จ อาทิ ด้านการเกษตร การปลูกพืชฤดูแล้ง งบประมาณต้องยกมาก่อนฤดูแล้ง ในความเป็นจริงงบประมาณมาเดือนมีนาคม หรือเมษายน ซึ่งไม่สามารถดำเนินการอะไรได้ 2.2.8. จังหวัดไม่ทราบงบประมาณของ อปท. และงบของ Function แม้จังหวัดมีการทำหนังสือเพื่อสอบถามมักไม่ได้รับคำตอบกลับมา 2.2.9. โครงการแต่ละกิจกรรมไม่มีการเชื่อมโยงกันส่วนใหญ่จะแบ่งงบประมาณ ใครมีแรงกระตุ้นหรือ แรงดึงดูดสูงมากก็จะได้งบประมาณมาก หน่วยไหนที่สู้ไม่ไหวก็ได้มาน้อย ไม่ได้สัดส่วนที่สมดุลอย่างแท้จริง ขาดการวิเคราะห์ในตัวโครงการที่แท้จริงของแต่ละจังหวัดว่าอะไรคือความสำคัญที่แท้จริง 2.2.10. เป้าประสงค์หรือเป้าหมายการทำงานบางประเด็นไม่ท้าทาย เนื่องจากเกรงว่าถ้าทำตามประเด็นที่ท้าทายแล้วจะทำได้ เป็นความล้มเหลว หมายถึงทุกส่วน และผู้บริหารยอมรับไม่ได้ ผู้ปฏิบัติงานตอบคำถามไม่ได้ เพราะฉะนั้นการทำแผนจำเป็นต้องวางเป้าประสงค์พอที่จะทำได้ทำตามศักยภาพเพื่อไม่ให้ตัวเองเกิดความเดือดร้อน
	2.3 การติดตาม การประเมินผลการปฏิบัติงาน	2.3.1. ผู้เกี่ยวข้องไม่มีเวลาลงพื้นที่ที่จะประเมินผลตามแผน ซึ่งการประเมินมีหลายขั้นตอนมีหลักการที่จะประเมินผลตามแผน แต่ไม่มีเวลาไปลงพื้นที่ 2.3.2. บางโครงการเบิกงบประมาณหมดแต่องานบางอย่างยังค้างไม่เสร็จ แต่แจ้งผลการประเมินให้สำนักงานจังหวัดว่ามีผลการประเมินผลโครงการสำเร็จ แล้วงานที่ค้างค้างจะเปลี่ยนชื่อโครงการใหม่ 2.3.3. ไม่มีการประเมินผลโครงการไม่รู้ผลสัมฤทธิ์อย่างไร กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอย่างแท้จริงหรือไม่ หรือกระบวนการที่ทำสำเร็จจริงหรือไม่ ไม่มีการประเมิน

ตารางที่ ข-17 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		ความสำเร็จ ส่งผลให้งบประมาณในปีถัดไปถูกลดระดับความสำคัญลง เนื่องจากไม่เห็นผลผลิตที่ผ่านมา ในบางโครงการมีผลสัมฤทธิ์เห็นเป็นเชิงประจักษ์ มีการเติบโตมีการพัฒนาอย่างชัดเจน มีรูปลักษณะให้เห็นอยู่ที่ระบบการรายงาน ซึ่งตัวการผลักดันในการทำแผนอยู่ที่ชั้นการประเมินผล ถ้าสิ่งที่ทำอะไร เกิดอะไรขึ้นแล้วจะทำให้สามารถกำหนดได้ว่า ในปีถัดไปหรือในอนาคตข้างหน้า วิธีการหรือกลไกที่ได้นำมาใช้ได้จริง หรือจะเปลี่ยนแนวใหม่ หรือโครงการที่เสนอมามีอะไรที่แปลกใหม่ ที่ทำให้เกิดการตอบสนองต่อกิจกรรมที่ทำภายในอนาคต 2.3.4. ไม่มีองค์ความรู้ที่ถูกต้อง หรือผลการศึกษาที่จะช่วยให้ในการจัดทำแผนได้ดีขึ้น จะได้ลดข้อขัดแย้งอันเป็นเหตุผลในการทำให้โครงการนั้นทำอะไร กับใคร ที่ไหน ซึ่งไม่มีข้อมูลที่ชัดเจน เนื่องจากไม่มีการประเมินผลโครงการ 2.3.5. การประเมินความสอดคล้องของแผนจังหวัด กลุ่มจังหวัดกับนโยบาย กับความต้องการเป็นไปตาม Pattern คือถูกกำหนดกรอบให้ทำโดยจังหวัดจะทำตามรูปแบบที่ถูกกำหนดมา หากแต่รายละเอียดภายใน เรื่องความเรียบร้อย ความสวยงาม ความถูกต้องความสมบูรณ์ จะสอดคล้องมากน้อยเพียงใดไม่มีระบบประเมินโดยไม่รู้ว่าจะประเมินอะไร อย่างไร
	2.4 อื่น ๆ	2.4.1. มีปัจจัยภายนอก ได้แก่ นักการเมืองในพื้นที่แทรกแซงสอดใส่ สั่งการเปลี่ยนแปลงโครงการ 2.4.2. การขออนุมัติงบประมาณไม่เป็นไปตามที่เสนอขอ เปลืองค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปชี้แจง เพราะเมื่อไปนำเสนอข้อมูลชี้แจงแล้วไม่ได้รับการอนุมัติ 2.4.3. เห็นว่า กพร. กำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นเพื่อที่จะให้ กพร. มีงานทำมากขึ้นงานบางอย่างที่ไม่จำเป็นต้องทำ เป็นการเพิ่มงานที่ไม่จำเป็น 2.4.4. การสนับสนุนงบประมาณไม่ต่อเนื่อง ในโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินงานมากกว่าหนึ่งปีในปีต่อไปไม่ได้รับอนุมัติด้วยเหตุผลความซ้ำซ้อน ก่อให้เกิดความไม่ยั่งยืน มีการเปลี่ยนแปลงต้องเริ่มต้นใหม่ ไม่เกิดเป็นรูปธรรม 2.4.5. ก.พ.ร. ตั้งขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงโครงการหลายขั้นตอนที่ต้องผ่านการพิจารณาจาก กบจ.กบค. เข้า กนจ. สำนักงบประมาณ ผลการพิจารณาอนุมัติโครงการแจ้งกลับมาอีกหลายเดือน มีหลายโครงการที่ดำเนินการไม่ทันต้องเลื่อนไปเป็นปีถัดไป 2.4.6. ข้อมูลที่ใช้ทำแผนไม่เป็นข้อมูลปัจจุบัน อาทิ การเก็บสถิติข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยว จำนวนรายได้จากนักท่องเที่ยว ข้อมูลดังกล่าวต้องใช้ระยะเวลาหกเดือนแล้วส่งให้คณะกรรมการส่วนภูมิภาครับรอง ส่งให้คณะกรรมการส่วนกลางรับรองใช้เวลาว่าหกเดือน เมื่อ ก.พ.ร.ตรวจประเมินจึงพบการบันทึกข้อมูลเป็น N/A ซึ่งหากเป็นข้อมูลที่จังหวัดเก็บจะไม่เป็นที่น่าเชื่อถือสำหรับ ก.พ.ร. 2.4.7. ความไม่ชัดเจน ในระดับนโยบาย อาทิ ในการจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไม่ใช่กระทรวงการท่องเที่ยวเป็นผู้ดำเนินการ แต่มอบให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล 2.4.8. ประเทศไทยไม่มีวิสัยทัศน์ของประเทศ ควรกำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศให้ชัดเจน 2.4.9. ปัญหาองค์ความรู้หรือสมรรถนะของผู้จัดทำแผนไม่ว่าจะเป็นกระบวนการทำแผน การติดตามการดำเนินงานของแผนกระบวนการประเมินผล 2.4.10. ปัญหาการTurn Over ทั้งระดับบนและระดับล่าง ระดับบนคือ แผนงานโครงการกำหนดไว้แล้ว รอผู้บริหาร แล้วมาเปลี่ยนlocation ใหม่เกิดความปั่นป่วน

ตารางที่ ข-17 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		กว่าจะอนุมัติก็ไม่มีเวลาดำเนินการได้ทันระดับบุคลากรมีการเปลี่ยนแปลง โยกย้ายบ่อย 2.4.11. หน่วยงานที่ถูกแทรกแซงจากภายนอกถูกขอร้องให้เป็นหน่วยปฏิบัติดำเนินโครงการ ถ้าดำเนินโครงการแล้วไม่ได้คุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพต่ำ หน่วยงานนั้น รวมถึงข้าราชการในหน่วยงานนั้นๆ มีความเดือดร้อน ขอให้มึวิธีการที่จะเป็นตัวสะท้อนปัญหาการถูกแทรกแซง

4.2 ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำแผนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

1) รัฐบาลควรมีแนวทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนยุทธศาสตร์ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ซึ่งอาจดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้

1.1) การประชุมสร้างเข้าใจระหว่างจังหวัดกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งอาจมีกิจกรรม ดังนี้

- ก่อนเริ่มปีงบประมาณต่อไปจังหวัดควรจะต้องมีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่าง ๆ ต่อไปนี้ โดยเฉพาะการดำเนินการจัดทำโครงการต้องกำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบให้จัดทำข้อมูลเป้าหมายวิธีดำเนินงานตลอดจนการกำหนดค่าใช้จ่ายให้ชัดเจน

- การจัดการความรู้ในเรื่องวิชาการวางแผนกลยุทธ์ และการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีวิทยากรหลักประจำจังหวัดเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) และ Specialist ในเรื่องการวางแผนและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นการเฉพาะ

- เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของทุกภาคส่วนในจังหวัดเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมกับการวางแผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ

1.2) ส่วนราชการระดับกระทรวง/กรม หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ควรให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาจังหวัดให้มากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการและคำขอของประมาณ ควรหยิบยกแผนพัฒนาจังหวัดของแต่ละจังหวัดมาด้วย เพื่อให้ได้แผนงานโครงการที่เป็นไปตามความต้องการของทุกภาคส่วนในจังหวัดนั้น และควรจัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาจังหวัดให้แก่หน่วยงานในสังกัดด้วย แต่ในขณะเดียวกันจังหวัดก็ได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงอีกทางหนึ่งด้วย

- การพัฒนาให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้นำในการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- กระทรวง/กรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน และควรมอบหมายให้มีหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่สนับสนุนข้อมูล แนะนำด้านการปฏิบัติให้แก่จังหวัดด้วย

- การพัฒนาสำนักงานจังหวัดให้เป็นเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพของผู้ว่าราชการจังหวัด และการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการในระดับต่าง ๆ ให้มีทักษะความสามารถในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ฯ แบบมืออาชีพ

2) การดำเนินงานด้านแผนให้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน

2.1) หน่วยงานส่วนกลางควรมีการบูรณาการกันทุกเรื่อง เช่น ประเด็นการตรวจราชการ, การมาตรวจราชการ, ระบบรายงาน, แบบฟอร์มรายงาน

2.2) ควรมีการวิเคราะห์ระบบงานของจังหวัดและสำนักงานจังหวัด ว่างานใดควรใช้วิธีการจ้างเอกชน หรือหน่วยงานทางการสามารถดำเนินการแทนได้ เช่น การวิจัยประเมินผล การจัดทำ Gap Competency และการวางแผนพัฒนาบุคลากร เป็นต้น

2.3) ควรกำหนดให้จังหวัดจะต้องจัดทำโครงการเฉพาะโครงการที่เป็นโครงการใหญ่ๆ และมีลักษณะเป็นโครงการนำร่อง หรือเป็นโครงการตัวอย่าง (Best practice) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวง ทบวง กรม ขยายผลตาม

2.4) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเน้นย้ำให้ อบท. จัดทำแผนพัฒนา อบท. ที่สอดคล้องเชื่อมโยงแผนในระดับต่างๆด้วย เช่น แผนพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และนโยบายระดับชาติ โดยเฉพาะการบูรณาการการทำงานร่วมกันของ อบท. ที่มีพื้นที่ใกล้เคียงให้เพิ่มมากขึ้น การเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ควรให้ความสำคัญการแก้ไขปัญหาในเชิงบูรณาการมากขึ้นเพื่อให้ อบท. ในแต่ละพื้นที่พัฒนาไปพร้อมๆกัน และไม่ควรแข่งขันกันเอง

2.5) ส่วนราชการหรือหน่วยงานในระดับจังหวัด ควรให้ความสำคัญกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคส่วนต่างๆในจังหวัด ถึงแม้จะไม่ใช่ออกข้อเสนอแนะที่มาจากหน่วยงานของตนเอง แต่อาจจะเป็นข้อเสนอแนะจากภาคประชาชนหรือภาคเอกชน จึงควรให้ความสำคัญกับการเป็นเจ้าภาพและเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของภาคส่วนต่างๆในจังหวัดต่อไป

2.6) ส่งเสริมสนับสนุนให้จังหวัดสามารถจัดทำและพัฒนาตัวชี้วัดตามศักยภาพของแต่ละจังหวัด

3) กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนและนำแผนสู่การปฏิบัติ

- ควรมีการพัฒนาแก้กฎ ระเบียบให้พื้นที่ที่สามารถดำเนินการได้ตามความจำเป็นที่เกิดขึ้นจริง
- หน่วยงานกลางมอบอำนาจให้จังหวัดมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่สามารถขอตั้งงบประมาณ สามารถกระทำนิติกรรมตามบทบัญญัติของกฎหมาย สามารถกำหนดโครงสร้าง

4) ข้อมูลสารสนเทศ ควรมีระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวางแผนควรพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

5) การรายงานผล จังหวัดควรให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลความสำเร็จตามแผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นรูปธรรมทุกๆ ปี และนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนในปีต่อไป เนื่องจากที่ผ่านมาถ้าผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ กับการติดตามประเมินผล ก็จะไม่จัดงบประมาณให้ ทำให้ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบ มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณดำเนินการ เนื่องจากการประเมินผลความสำเร็จของแผน อาจไม่ใช่วิธีการของจังหวัดนั้น ควรให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบการวิจัยประเมินผลความสำเร็จของแผนเป็นประจำทุกปีในระยะเริ่มต้น

6) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนงาน การติดตามประเมินผล

7) ควรมีการบูรณาการแผนงานโครงการในแผนยุทธศาสตร์ระหว่างหน่วยงาน

7.1) ก.พ.ร.ควรระบุให้มีความชัดเจน กรณีหน่วยงานแต่ละกระทรวง กรม ในพื้นที่ที่ขอใช้งบประมาณของจังหวัด หรือของยุทธศาสตร์ เป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับปกติของหน่วยงานขอให้ กบจ. พิจารณาเป็นโครงการที่ได้จัดลำดับความสำคัญและดำเนินการได้ (โครงการ Y1) หากเป็นโครงการที่ใช้งบของหน่วยงานนั้น ๆ ให้พิจารณาระบุเป็นโครงการสำรอง (โครงการY2) เนื่องจากจังหวัดจะทราบเพียงงบในแผนของจังหวัด จะไม่ทราบงบในส่วนของหน่วยงานกระทรวง ทบวง กรม ในพื้นที่ เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการของบประมาณจากสองแหล่ง

7.2) เมื่อ กบจ./กบก. จัดส่งโครงการจังหวัดให้ กนจ. พิจารณา ขอให้มองในองค์รวมเป็นภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ไม่ใช่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเสนอโครงการ เช่น หน่วยงานเกษตรเสนอโครงการด้านการเกษตร ให้มองในภาพรวมของจังหวัด เป็นโครงการของจังหวัดไม่ใช่โครงการหรืองานของกระทรวง กรม ในพื้นที่ ไม่ควรพิจารณาเป็นเรื่องของกระทรวงเกษตรในพื้นที่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้ง

7.3) การพิจารณาโครงการพัฒนากลุ่มจังหวัด ควรมองภาพรวมไม่ควรมองแยกส่วนแต่ละจังหวัด

8) การปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านงบประมาณ

- 8.1) ส่วนกลางต้องออกกติกา หลักเกณฑ์ เมื่อโครงการจังหวัดผ่านกระบวนการขั้นตอนและอนุมัติแล้ว การเปลี่ยนแปลง แก้ไข จะต้องมียกเว้น หลักเกณฑ์ วิธีการที่ส่วนกลางต้องระบุชัดเจน
- 8.2) ให้มีการบริหารจัดการงบประมาณการเงินกับโครงการ การแบ่งสัดส่วนงบเงิน Buffer ที่กรมการจะได้ออกแบบในพื้นที่ในกรณีที่ต้องการเติมเต็มงบประมาณในโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
- 8.3) ขอเสนอให้จัดสรรงบประมาณให้จังหวัด แล้วให้จังหวัดไปเสนอโครงการที่เป็นความต้องการของราชการ
- 9) การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศที่สนับสนุนการทำแผน
 - 9.1) หน่วยงานกระทรวง ทบวง กรม ในพื้นที่ควรให้ข้อมูลจังหวัดเกี่ยวกับงบประมาณโครงการที่ได้รับเพื่อการจัดการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
 - 9.2) ส่วนกลาง หรือ ก.พ.ร. ควรให้ความสำคัญและช่วยระบบพัฒนาข้อมูลให้กับจังหวัด เป็นการจัดการความรู้ เพื่อให้จังหวัดสร้างความรู้การจัดการระบบขึ้นมา จะเป็นพื้นฐานต่าง ๆ ที่จะทำยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด
- 10) การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผล และรายงานความสำเร็จของแผน
 - 10.1) ส่วนกลางควรจัดสรรงบประมาณให้จังหวัด ในเรื่องการประเมินผลแผนโดยให้สถาบันการศึกษาที่น่าเชื่อถือเป็นกลางเป็นผู้ประเมินทั้งจังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยประเมินเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ตั้งไว้กับผลการประเมินมีความสำเร็จหรือความคลาดเคลื่อนอย่างไร
 - 10.2) โครงการของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดจะต้องจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับกลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์เดียวกันทำได้หลายชั้น เช่น ในเชิงผลผลิตของจังหวัด เพื่อให้ต่อยอดในกลุ่มจังหวัดจัดทำโครงการเรื่องของการประชาสัมพันธ์ Eventหรือเรื่องของRoad Show หรือ Packaging เป็นการต่อยอดในงบของกลุ่มจังหวัด
 - 10.3) ใช้ Outsourcingจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นผู้ประเมินผลโครงการ
 - 10.4) ตั้งคณะกรรมการสอบสวนเฉพาะหน่วยงาน ในการประเมินผลโครงการ (ดูรายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานของข้อเสนอแนะ ในตารางที่ ข-18)

ตารางที่ ข-18 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
1. ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่จังหวัดกรอกส่งมาให้	1.1 การประชุมความสร้างเข้าใจระหว่างจังหวัดกับหน่วยงานต่าง ๆ	1.1.1 ส่วนกลางควรจัดหลักสูตรอบรมการจัดทำแผนให้กับบุคลากรในพื้นที่ และทุกส่วนราชการควรมีเจ้าหน้าที่ด้านแผนประจำหน่วยงาน 1.1.2 หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงให้จังหวัดมากขึ้น และการส่งการขอให้ส่งเป็นลายลักษณ์อักษร 1.1.3 จัดฝึกอบรม เพิ่มทักษะและความรู้ พร้อมกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด 1.1.4 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรของหน่วยงาน เพื่อรองรับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปี และคำของบประมาณประจำปี 1.1.5 การสร้างบรรยากาศความร่วมมือ การปรับทัศนคติ
	1.2 การดำเนินงานด้านแผนให้มี การบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน	1.2.1 หน่วยงานส่วนกลางควรมีการบูรณาการกันทุกเรื่อง เช่น ประเด็นการตรวจราชการ ,การมาตรวจราชการ ,ระบบรายงาน , แบบฟอร์มรายงาน 1.2.2 ควรมีการวิเคราะห์ระบบงานของจังหวัดและสำนักงานจังหวัด ว่างานใดควรใช้วิธีการจ้างเอกชน หรือหน่วยงานทาง การสามารถดำเนินการแทนได้ เช่น การวิจัย ประเมินผล การจัดทำ Gap Competency และการวางแผนพัฒนาบุคลากร เป็นต้น 1.2.3 ควรกำหนดให้จังหวัดจะต้องจัดทำโครงการเฉพาะโครงการที่เป็นโครงการใหญ่ๆ และมีลักษณะเป็นโครงการนำร่อง หรือเป็นโครงการตัวอย่าง (Best practice) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวง ทบวง กรม ขยายผลตาม 1.2.4 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเน้นย้ำให้ อบท. จัดทำแผนพัฒนา อบท. ที่สอดคล้องเชื่อมโยงแผนในระดับต่างๆด้วย เช่น แผนพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และนโยบายระดับชาติ โดยเฉพาะการบูรณาการการทำงานร่วมกันของ อบท. ที่มีพื้นที่ใกล้เคียงให้เพิ่มมากขึ้น การเสนอขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุน ควรให้ความสำคัญการแก้ไขปัญหาในเชิงบูรณาการมากขึ้นเพื่อให้ อบท. ในแต่ละพื้นที่พัฒนาไปพร้อมๆกัน และไม่ควรแข่งขันกันเอง 1.2.5 ส่วนราชการหรือหน่วยงานในระดับจังหวัด ควรให้ความสำคัญกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคส่วนต่างๆในจังหวัด ถึงแม้จะไม่ใช่ออกแบบที่มาจากหน่วยงานของตนเอง แต่อาจจะเป็นข้อเสนอแนะจากภาคประชาชนหรือภาคเอกชน จึงควรให้ความสำคัญกับการเป็นเจ้าภาพและเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของภาคส่วนต่างๆในจังหวัดต่อไป 1.2.6 กระทรวง/กรม หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง ควรกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน และควรมอบหมายให้มีหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่สนับสนุนข้อมูล แนะนำด้านการปฏิบัติให้แก่จังหวัดด้วย 1.2.7 ส่งเสริมสนับสนุนให้จังหวัดสามารถจัดทำและพัฒนาตัวชี้วัดตามศักยภาพของแต่ละจังหวัด
	1.3 กฎ ระเบียบ	1.3.1 แก่กฎ ระเบียบให้พื้นที่สามารถดำเนินการได้ตามความจำเป็นที่เกิดขึ้นจริง 1.3.2 มอบอำนาจให้จังหวัดมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่สามารถขอตั้งงบประมาณ สามารถกระทำการนิติกรรมตามบทบัญญัติของกฎหมาย สามารถกำหนดโครงสร้าง
	1.4 ข้อมูลสารสนเทศ	1.4.1 ระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวางแผนควรพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
	1.5 การรายงานผล	1.5.1 ให้ความสำคัญกับการติดตามประเมินผลความสำเร็จตามแผนพัฒนาจังหวัดที่เป็นรูปธรรมทุกๆ ปี และนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนในปีต่อไป เนื่องจากที่ผ่านมาถ้า

ตารางที่ ข-18 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ กับการติดตามประเมินผล ก็จะไม่จัดงบประมาณให้ ทำให้ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบ มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณดำเนินการ อีกทั้ง ไม่ได้ รับขวัญกำลังใจใดๆ อีกด้วย เนื่องจากไปทำงานที่ไม่ใช่ทิศทางของผู้บริหาร ดังนั้น ควรใช้เครื่องมือ ได้แก่ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ รับผิดชอบการวิจัยประเมินผล ความสำเร็จของแผนเป็นประจำทุกปี
2. ข้อมูล จาก ประชุม กลุ่มย่อย	2.1. การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดขอให้เป็นการของจังหวัด 2.2. ส่วนกลางต้องออกกติกา หลักเกณฑ์ เมื่อโครงการจังหวัดผ่านกระบวนการขั้นตอนและอนุมัติแล้ว การเปลี่ยนแปลง แก้ไข จะต้องให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการที่ส่วนกลางต้องระบุชัดเจน 2.3. ให้มีการบริหารจัดการงบประมาณการเงินกับโครงการ การแบ่งสัดส่วนงบเงิน Buffer ที่กรมการจะได้ออกแบบในพื้นที่ในกรณีที่ต้องการเพิ่มเติมงบประมาณในโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน 2.4. ขอเสนอให้จัดสรรงบประมาณให้จังหวัด แล้วให้จังหวัดไปเสนอโครงการที่เป็นความต้องการของส่วนราชการ 2.5. การของงบประมาณ โครงการที่ผ่านการรับฟังความคิดเห็นความต้องการของประชาชนที่เสนอจากตัวแทนประชาชน ตามแผนงาน สอดคล้องนโยบายของรัฐบาล แล้วจะต้องไปชี้แจงเพื่อขอ งบประมาณต่อกรมการเหมือนไม่ให้เกียรติ ไม่เชื่อถือจังหวัด 2.6. ก.พ.ร.ควรระบุให้มีความชัดเจน กรณีหน่วยงานแต่ละกระทรวง กรม ในพื้นที่ที่ขอใช้งบประมาณของจังหวัด หรือยุทธศาสตร์ เป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับงบปกติของหน่วยงานขอให้ กบจ.พิจารณาเป็นโครงการที่ได้จัดลำดับความสำคัญและดำเนินการได้ (โครงการ Y1) หากเป็นโครงการที่ใช้งบของหน่วยงานนั้น ๆ ให้พิจารณาระบุเป็นโครงการสำรอง (โครงการY2) เนื่องจาก จังหวัดจะทราบเพียงงบในแผนของจังหวัด จะไม่ทราบงบในส่วนหน่วยงานกระทรวง ทบวง กรม ในพื้นที่ เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการของงบประมาณจากสองแหล่ง 2.7. หน่วยงานกระทรวง ทบวง กรม ในพื้นที่ควรให้ข้อมูลจังหวัดเกี่ยวกับงบประมาณโครงการที่ได้รับเพื่อการจัดการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 2.8. เมื่อ กบจ./กบค. จัดส่งโครงการจังหวัดให้ กนจ. พิจารณา ขอให้มองในองค์รวมเป็นภาพของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ไม่ใช่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเสนอโครงการ เช่น หน่วยงานเกษตรเสนอ โครงการด้านการเกษตร ให้มองในภาพรวมของจังหวัด เป็นโครงการของจังหวัดไม่ใช่โครงการหรืองานของกระทรวง กรม ในพื้นที่ ไม่ควรพิจารณาเป็นเรื่องของกระทรวงเกษตรในพื้นที่ ซึ่งอาจ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง 2.9. การพิจารณาโครงการพัฒนาจังหวัด ควรมองภาพรวมไม่ควรมองแยกส่วนแต่ละจังหวัด 2.10. ให้ความอิสระกับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่จะเสนอโครงการตามกฎหมาย และระบุชัดเจนหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการงบประมาณของจังหวัดสัดส่วนการบริหารจัดการงบประมา ณของผู้ว่า ราชการจังหวัดจะบริหารจัดการงบประมาณเท่าไร ฝ่ายการเมืองเท่าไร จะแบ่งงบประมาณตามจำนวนประชากร จำนวนพื้นที่ หรือรายได้ต่อหัว 2.11. ส่วนกลางควรจัดสรรงบประมาณให้จังหวัด ในเรื่องการประเมินผลแผนโดยให้สถาบันการศึกษาที่น่าเชื่อถือเป็นกลางเป็นผู้ประเมินทั้งจังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยประเมินเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ตั้ง ไว้กับผลการประเมินมีความสำเร็จหรือความคลาดเคลื่อนอย่างไร 2.12.โครงการของจังหวัดในกลุ่มจังหวัดจะต้องจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับกลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์เดียวกันทำได้หลายชิ้น เช่น ในเชิงผลผลิตของจังหวัด เพื่อให้ต่อยอดในกลุ่มจังหวัดจัดทำ โครงการเรื่องของการประชาสัมพันธ์ Eventหรือเรื่องของRoad Show หรือ Packaging เป็นการต่อยอดในงบของกลุ่มจังหวัด	

ตารางที่ ข-18 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
	2.13.ส่วนกลาง หรือ ก.พ.ร.ควรให้ความสำคัญและช่วยระบบพัฒนาข้อมูลให้กับจังหวัด เป็นการจัดการความรู้ เพื่อให้จังหวัดสร้างความรู้การจัดการระบบขึ้นมา จะเป็น พื้นฐานต่าง ๆ ที่จะทำยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	
	2.14.ใช้ Outsourceจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นผู้ประเมินผลโครงการ	
	2.15.ให้ส่วนกลางแก้ปัญหาโครงสร้างของการทำงานของสำนักงานจังหวัดหรือหน่วยงานที่จะสนับสนุนเรื่องการพัฒนาจังหวัด กลุ่มงานอำนวยความสะดวกกลุ่มงานยุทธศาสตร์ แต่ไปทำงานหลาย ๆ อย่างให้ผู้ว่าราชการจังหวัด	
	2.16.ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในการจัดทำแผนงาน การติดตามประเมินผล	
	2.17.ต้องมีงบประมาณสนับสนุนระบบการทำงานที่เชื่อมโยงกันระหว่างจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด และตั้งคณะกรรมการสอบสวนเฉพาะหน่วยงาน ในการประเมินผลโครงการ	

รายงานผลการศึกษการติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับ
สมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ภาคผนวก ค
การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐ/กลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556
ของภาคเหนือ

ภาคเหนือ

ในการวิเคราะห์และประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ 17 จังหวัด คณะผู้ศึกษาได้ใช้หลักการของการวิเคราะห์ประเมินแผน เช่นเดียวกับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์และประเมินได้นำเสนอเป็น 4 ส่วน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในภาคเหนือ ช่วงปี พ.ศ. 2553-2556 17 จังหวัด 2) การวิเคราะห์ประเมินกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 3) การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เกี่ยวกับจัดทำและดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่ได้จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อย 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 จัดประชุมจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 และตอนบน 2 ในวันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมเซนทารา ดวงตะวัน จังหวัดเชียงใหม่ และครั้งที่ 2 จัดประชุมจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 และตอนล่าง 2 ในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมอมรินทร์ ลาгуล จังหวัดพิษณุโลก รายละเอียดในแต่ละส่วนดังปรากฏในหัวข้อต่อไป

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2553-2556 ของภาคเหนือ

1.1 วิสัยทัศน์

การวิเคราะห์แผนพัฒนาจังหวัดปี พ.ศ. 2553-2556 ในภาคเหนือจำนวน 17 จังหวัด พบว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ในภาพรวมของภาคเหนือเน้นทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการเกษตร แต่ก็มีบางจังหวัดที่กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งและปัญหา เฉพาะด้านของจังหวัด เช่น จังหวัดลำปาง เน้นผลิตภัณฑ์สินค้าเชรามิก และปัญหาของจังหวัดที่กำลังเผชิญ เช่น ดิน น้ำ ป่า และมลภาวะ ประเด็นที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์แต่ละด้านเป็นดังนี้

(1) **ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร** ในด้านการเกษตรมี 6 จังหวัด ได้กำหนดวิสัยทัศน์ โดยส่วนใหญ่เน้นการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและให้ได้มาตรฐาน ซึ่งสะท้อนถึงการพัฒนาสินค้าเกษตรยังเป็นสินค้าหลักของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดตระหนักถึงการผลิตอาหารที่สามารถสร้างสุขภาพของประชาชนโดยเน้นการผลิตสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยกับการบริโภคของประชาชน

(2) **ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ** ในด้านเศรษฐกิจมี 10 จังหวัด ที่กำหนดวิสัยทัศน์ด้านนี้ ซึ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการพัฒนาด้านสังคมก็เน้นความพอเพียงและสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพ สร้างความมั่นคงและเป็นประตูสู่การค้าระหว่างประเทศที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านและเป็นศูนย์การค้าสินค้าเกษตรโดยเฉพาะข้าว

(3) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** มีเพียงจังหวัดเดียวได้แก่จังหวัดลำปางที่เน้นการผลิตสินค้าเชรามิกและหัตถอุตสาหกรรม

(4) **ยุทธศาสตร์ด้านสังคม** การกำหนดวิสัยทัศน์เน้นทางด้านสังคมเป็นหลักจำนวน 13 จังหวัด ซึ่งเน้นการพัฒนาประชาชนให้อยู่ดีมีสุข ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และให้ประชาชนใช้ชีวิตอยู่บนความพอเพียง สร้างสังคมให้มีความเข้มแข็ง และเป็นดินแดนแห่งความสุขของผู้อยู่อาศัยและผู้มาเยือน ซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์เช่นนี้ถือว่าสอดคล้องกับบทบาทภารกิจหลักของจังหวัดเพื่อสร้างความผาสุกให้กับประชาชน จึงเน้นให้ประชาชนมีชีวิตที่มีความสงบสุขและสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม

(5) **ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว** มีจังหวัดที่กำหนดวิสัยทัศน์ด้านนี้ 11 จังหวัด โดยส่วนใหญ่ได้นำเอาจุดเด่นของจังหวัดมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่นการเน้นเป็นเมืองมรดกโลกของจังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชรและลำพูน ซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์เช่นนี้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ที่มีแหล่งโบราณสถานซึ่งเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดดังกล่าว เน้นความเข้มแข็งของวัฒนธรรมล้านนาเช่นจังหวัดแพร่และเชียงราย เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการจัดการท่องเที่ยวแนวใหม่

(6) **ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มีเพียงจังหวัดเดียวที่กล่าวถึงในยุทธศาสตร์ได้แก่ลำปางที่ให้ความสำคัญกับดิน น้ำและความสมบูรณ์ของป่าส่วนทางด้านการบริหารจัดการและด้านความมั่นคงไม่ได้มีการกล่าวถึงไว้ในวิสัยทัศน์ (ดูรายละเอียดในตารางที่ ค-19)

1.2 พันธกิจ

การกำหนดพันธกิจในแผนยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ให้ประสบผลสำเร็จนั้นจากการวิเคราะห์ใน 17 จังหวัดในภาคเหนือ พบว่ามี 2 จังหวัดได้แก่จังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดนครสวรรค์ที่ไม่มีการกำหนดพันธกิจ นอกนั้นกำหนดพันธกิจทุกจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงพบว่า ประเด็นเนื้อหาในวิสัยทัศน์ได้เชื่อมโยงกับพันธกิจ 8 ด้านได้ดังนี้

(1) **พันธกิจด้านการเกษตร** มีการกำหนดพันธกิจด้านการเกษตรจำนวน 4 จังหวัด ซึ่งพันธกิจที่เน้นประกอบด้วย เน้นพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย และการเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร

(2) **พันธกิจด้านเศรษฐกิจ** มีการกำหนดพันธกิจด้านเศรษฐกิจจำนวน 11 จังหวัด ซึ่งพันธกิจเหล่านั้นประกอบด้วย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนากระตุ้น และส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิต การเกษตรและการบริการ โดยเพิ่มขีดสมรรถนะของการแข่งขัน ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเศรษฐกิจสีเขียว และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ บนพื้นฐานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(3) **พันธกิจด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** มีการกำหนดพันธกิจด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการส่งเสริมการผลิตสินค้า OTOP

(4) **พันธกิจด้านสังคม** การกำหนดพันธกิจในด้านสังคมนั้น ถือเป็นพันธกิจสำคัญของจังหวัด ดังจะเห็นได้ว่า มีถึง 12 จังหวัดในภาคเหนือที่กำหนดพันธกิจด้านนี้ ซึ่งพันธกิจด้านสังคม ประกอบด้วย การเน้นการพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีการศึกษาที่ดี มีความมั่นคง เป็นชุมชนที่เข้มแข็งตามแนวพระราชดำริดำรงชีวิตอย่างพอเพียง เป็นเมืองแห่งความสุข เน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เสริมสร้างภูมิปัญญาและการเรียนรู้ของชุมชนเข้มแข็ง เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและป้องกันยาเสพติด เน้นศิลปวัฒนธรรมล้านนาและประเพณีที่ดำรงในทุกพื้นที่

(5) **พันธกิจด้านการท่องเที่ยว** มีการพันธกิจด้านการท่องเที่ยวขึ้น นับว่าเป็นพันธกิจสำคัญอีกด้านหนึ่งของจังหวัดทางภาคเหนือ เพราะมีถึง 12 จังหวัดที่กำหนดพันธกิจด้านนี้ ซึ่งพันธกิจด้านการท่องเที่ยวมุ่งเน้นในด้านสำคัญ คือ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวและสุขุขทัย ต้องการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคเหนือตอนล่าง

(6) **พันธกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ มี 11 จังหวัด ได้แก่ การกำหนดพันธกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งพันธกิจที่กำหนดจะมีลักษณะคล้ายกัน คือ พันธกิจส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการบริหารจัดการ อนุรักษ์ ปันฟูและสร้างความมั่นคงอย่างสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด โดยเฉพาะทรัพยากรน้ำและพลังงาน

(7) **พันธกิจด้านการบริหารจัดการ** มีการกำหนดพันธกิจด้านการบริหารจัดการจำนวน 8 จังหวัด ได้กำหนดพันธกิจด้านนี้ แต่มีแนวคิดหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัดได้แก่พัฒนาประสิทธิภาพของระบบราชการในทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง เน้นการทำงานเชิงบูรณาการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเสริมสร้างสมรรถนะของบุคลากรให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ โดยพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

(8) **พันธกิจด้านความมั่นคง** จังหวัดที่กำหนดพันธกิจด้านความมั่นคง มักจะเป็นจังหวัดที่เขตชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน หรือมีความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของจังหวัดเหล่านี้ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ตาก ลำปาง แพร่ พิชญโลก และอุดรดิตถ์ เป็นต้น ซึ่งพันธกิจด้านความมั่นคง ประกอบด้วย พัฒนาเป็นเมืองที่มีความความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูง เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน (รายละเอียดในตารางที่ ค-19)

1.3 เป้าประสงค์หลักของจังหวัด

การวิเคราะห์เป้าประสงค์หลักของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคเหนือจำนวน 17 จังหวัด พบว่า มีเพียง 8 จังหวัดเท่านั้นที่ได้กำหนดเป้าประสงค์หลักของการบริหาร ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน สุโขทัย กำแพงเพชร พิจิตร ส่วนอีก 9 จังหวัดได้แก่ นครสวรรค์ อุทัยธานี ลำปาง ลำพูน แพร่ ตาก พิชญโลก เพชรบูรณ์และอุดรดิตถ์ ไม่มีการกำหนดเป้าประสงค์ของแผนพัฒนาจังหวัด เมื่อวิเคราะห์เป้าประสงค์หลักของจังหวัด จำแนกตามยุทธศาสตร์ทั้ง 8 ด้าน ดังนี้

(1) **เป้าหมายหลักด้านการเกษตร** มี 8 จังหวัดที่ได้กำหนดเป้าประสงค์หลักด้านการเกษตร ซึ่งเป้าประสงค์ ประกอบด้วย การทำเกษตรแบบธรรมชาติ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านคุณภาพการผลิตและการแปรรูป และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อย่างไรก็ตาม เป้าประสงค์เหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า จังหวัดยังคงมีแนวคิดการเกษตรแบบยังชีพมากกว่าจะเน้นระบบตลาด

(2) **เป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจ** มีการกำหนดเป้าประสงค์หลักด้านเศรษฐกิจจำนวน 6 จังหวัด ซึ่งเป้าประสงค์ทางด้านนี้เน้นในเรื่องการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล พัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มรายได้ของครัวเรือนและลดรายจ่ายด้านพลังงาน ส่งเสริมการผลิตภาคอุตสาหกรรมให้มีมาตรฐานความปลอดภัย

(3) **เป้าหมายหลักด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** มีการกำหนดเป้าประสงค์หลักด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพียงสองจังหวัด คือ แม่ฮ่องสอนและสุโขทัย โดยเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากชุมชนให้มีมาตรฐานปลอดภัย

(4) เป้าหมายหลักด้านสังคม มีการกำหนดเป้าประสงค์ด้านสังคม 8 จังหวัด ซึ่งเป้าประสงค์ เน้นด้านสังคม การยกระดับประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีสภาพแวดล้อมที่ดี ปราศจากมลพิษ มีความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน มีครอบครัวที่อบอุ่น มีโอกาสทางการศึกษา และสาธารณสุขที่ดี มีการสืบทอดศาสนาและประเพณี อันเป็นภูมิปัญญาเดิม โดยมีการแก้ไขปัญหาความยากจนตามแนวพระราชดำริ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่าย โดยการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้ชุมชนสามารถคิดเป็น ทำเป็น สามารถแก้ปัญหาของตนเองได้

(5) เป้าหมายหลักด้านการท่องเที่ยว ในส่วนของเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวนั้นมี 5 จังหวัดที่ได้กำหนดไว้ โดยที่เป้าหมายด้านการท่องเที่ยวนั้น ส่วนใหญ่แล้วเป็นเรื่องของการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างบูรณาการ การอนุรักษ์เชื่อมโยงการท่องเที่ยว เน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเพิ่มมูลค่าจากการท่องเที่ยว

(6) เป้าหมายหลักด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในส่วนของเป้าหมายด้านนี้มี 4 จังหวัด ที่ได้ดำเนินเป้าหมายด้านนี้ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นเรื่อง การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์ทั้งป่าไม้ แหล่งน้ำ ดินให้อุดมสมบูรณ์

(7) เป้าหมายหลักด้านการบริหารจัดการองค์กร การกำหนดเป้าหมายของการบริหารองค์กรมีเพียง 2 จังหวัดที่กำหนดเป้าหมายหลักด้านนี้ ซึ่งเป้าหมายหลัก คือ การบริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาลและเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้านต่างๆจากภาครัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(8) เป้าหมายหลักด้านความมั่นคง มีเพียงหนึ่งจังหวัดได้แก่จังหวัดน่านที่เน้นเป็นเมืองที่มีความสงบสุขและปลอดภัย (รายละเอียดในตารางที่ ค-19)

ตารางที่ ค-19 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
1. ด้านเกษตร	1. ผู้นำด้านการผลิตเกษตรปลอดภัย (ลำปาง) 2. ผู้นำการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และแหล่งเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน (กำแพงเพชร) (อุตรดิตถ์) (ลำพูน) (อุทัยธานี) (พิจิตร)	1. พัฒนาผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร (ตาก) 2. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตเกษตรปลอดภัย (กำแพงเพชร) 3. พัฒนาเศรษฐกิจในภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร (พิจิตร) 4. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรและอาหารที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน (อุทัยธานี)	1. เพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตรปลอดภัย (แม่ฮ่องสอน) 2. เป็นเมืองพื้นฐานการเกษตรกรรมธรรมชาติ (น่าน) 3. เพิ่มมูลค่าการเกษตรของจังหวัด (พะเยา) 4. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตภาคการเกษตรให้มีมาตรฐานปลอดภัย (สุโขทัย) 5. ชีตความสามารถในการแข่งขันด้านคุณภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น (กำแพงเพชร) 6. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสร้างมูลค่าเพิ่มข้าวและสินค้าเกษตร/นอกภาคเกษตร (พิจิตร)	อุตรดิตถ์/ ลำพูน/ อุทัยธานี /พิจิตร/ กำแพงเพชร/ ลำปาง/ตาก/ แม่ฮ่องสอน/น่าน/ พะเยา/สุโขทัย (11)
2. ด้านเศรษฐกิจ	1. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานแห่งความพอเพียง (แม่ฮ่องสอน) 2. อุตสาหกรรมคุณภาพ (ลำพูน) 3. ความมั่งคั่ง (เชียงใหม่) (แพร่) 4. ประตุการค้าชายแดน (ตาก) (พะเยา) (เชียงราย) 5. เมืองบริการ สีแยกอินโดจีน (พิษณุโลก) 6. ก้าวไกลสัมพันธเพื่อนบ้านยั่งยืน (อุตรดิตถ์) 7. ศูนย์กลางการค้าข้าวและสินค้าเกษตร (นครสวรรค์)	1. พัฒนาระบบเศรษฐกิจบนพื้นฐานแห่งความพอเพียง (แม่ฮ่องสอน) 2. พัฒนา กระตุ้น และส่งเสริมระบบเศรษฐกิจทั้งในภาคอุตสาหกรรม การผลิต การบริการ และอุตสาหกรรมเกษตร (ลำปาง) 3. ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด สู่เศรษฐกิจสีเขียว และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว หัตถอุตสาหกรรม (ลำพูน) 4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (น่าน) (เชียงราย) 5. แก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจและปัญหาความยากจนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พะเยา) 6. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (พะเยา) (แพร่) 7. พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน (เชียงราย) (ตาก) 8. พัฒนาเพื่อเป็นเมืองบริการที่หลากหลาย (Service City) (พิษณุโลก)	1. เศรษฐกิจยั่งยืน (เชียงใหม่) 2. เพิ่มรายได้ครัวเรือนของกลุ่มสมาชิกและเครือข่าย (แม่ฮ่องสอน) 3. เพิ่มมูลค่าการค้า การลงทุน และการส่งออกของจังหวัด (พะเยา) 4. ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล ยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (เชียงราย) 5. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตภาคอุตสาหกรรมให้มีมาตรฐานปลอดภัย (สุโขทัย) 6. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ (พิจิตร) 7. ประชาชนมีน้ำเพียงพอและลดรายจ่ายด้าน	แม่ฮ่องสอน/ ลำพูน/เชียงใหม่/ แพร่/ตาก/ พะเยา/ เชียงราย/ พิษณุโลก/ อุตรดิตถ์/ นครสวรรค์/ ลำปาง/น่าน/ กำแพงเพชร/ สุโขทัย/พิจิตร (15)

ตารางที่ ค-19 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
		9. ส่งเสริม การค้า การลงทุน ทั้งภายในและต่างประเทศ ตลอดจน สร้างสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างประเทศในภูมิภาค (อุตรดิตถ์) 10. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ (อุตรดิตถ์)	พลังงาน (พิจิตร)	
3. ด้านการ พัฒนา ผลิตภัณฑ์ ชุมชน	1. นครลำปางเป็นเลิศด้านเขรามิกและ หัตถอุตสาหกรรม (ลำปาง)	1. ส่งเสริมสินค้า OTOP (ตาก)	1. ระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพาตนเองมีการผลิตสินค้า จากชุมชนและท้องถิ่น (แม่ฮ่องสอน) 2. พัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐาน ปลอดภัย (สุโขทัย)	ลำปาง/ตาก/ แม่ฮ่องสอน/สุโขทัย (4)
4. ด้านสังคม	1. นครแห่งชีวิต (เชียงใหม่) 2. ย ก ะ ดั บ คุ ณ ภา พ ชี วิ ต (แม่ฮ่องสอน) 3. ร่วมสร้างสังคมไทยอยู่ดีตามวิถี พอเพียง (ลำปาง) 4. เมืองสงบธรรมชาติ คุณภาพชีวิต ล้านนา วิถีประชาพอเพียง (น่าน) 5. ประชาชนอยู่ดีมีสุข (พะเยา) 6. ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข (เชียงราย) 7. เมืองพื่อนำอยู่ ประชาเป็นสุข (แพร่) 8. เมืองนำอยู่ (ตาก) 9. ดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่ และผู้มาเยือน (เพชรบูรณ์) 10. เมืองแห่งคุณภาพชีวิต (อุตรดิตถ์) 11. สังคมอุทัยผาสัก (อุทัยธานี)	1. พัฒนาเป็นสังคมแห่งคุณภาพ สุข สงบ เข้มแข็ง (ลำปาง) (ลำพูน) (น่าน) 2. มีคุณธรรมมั่นคงทางศิลปวัฒนธรรมล้านนาที่ยั่งยืน (น่าน) 3. ดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิต การศึกษา และ สุขอนามัย ความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้นตามแนวพระราชดำริ (น่าน) (เชียงราย) 4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข คุุณธรรม (พะเยา) (อุทัยธานี) (ตาก) (แม่ฮ่องสอน) (อุตรดิตถ์) 5. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่ปกติและ ชายแดน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (เชียงราย) 6. พัฒนาเพื่อเป็นเมืองแห่งความสุข (สุโขทัย) 7. พัฒนาเพื่อเป็นดินแดนแห่งความสุข ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี (เพชรบูรณ์) 8. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม (อุตรดิตถ์) 9. วัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามทุกพื้นที่ (อุตรดิตถ์) 10. เสริมสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ชุมชนเข้มแข็ง	1. เพิ่มคุณภาพชีวิตและความพึงพอใจของประชาชน (แม่ฮ่องสอน) 2. ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง มีการสืบทอดศาสนา ศิลปวัฒนธรรม (แม่ฮ่องสอน) 3. คงไว้ซึ่งวัฒนธรรมล้านนา วิถีพุทธ อนุรักษ์ ประเพณีศิลปวัฒนธรรม การสืบทอดภูมิปัญญา และตำนานเมือง (น่าน) 4. การแก้ไขปัญหาความยากจนโดยไขแแนว พระราชดำริ (น่าน) 5. ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน มีความก้าวหน้า ทางการศึกษาและดานการสาธารณสุข (น่าน) 6. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (พะเยา) 7. หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็น ทำเป็น สามารถแก้ปัญหา ของตนเอง (พะเยา) 8. ประชาชนอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข มีความมั่นคง	เชียงใหม่/ แม่ฮ่องสอน/ ลำปาง/น่าน/ พะเยา/เชียงราย/ แพร่/ตาก/ เพชรบูรณ์/ อุตรดิตถ์/อุทัยธานี/ นครสวรรค์/พิจิตร/ ลำพูน/สุโขทัย/ กำแพงเพชร/ (16)

ตารางที่ ค-19 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
	12. เมืองแห่งการศึกษา สังคมเข้มแข็ง (นครสวรรค์) 13. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี (พิจิตร)	(พิจิตร)	ชุมชนเข้มแข็ง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (พะเยา) (เชียงใหม่) 9. บ้านเมืองสะอาด ภูมิทัศน์สวยงาม และมี สิ่งแวดล้อมที่ปราศจากมลพิษ (พะเยา) 10. พัฒนาคมน ชุมชนให้มีคุณภาพ มีชีวิตที่มั่นคง ดำเนินวิถีชีวิตอย่างพอเพียง และดำรงไว้ซึ่ง วัฒนธรรมล้านนา (เชียงราย) 11. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในพื้นที่ปกติและแนวชายแดน (เชียงราย) 12. เสริมสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนเครือข่าย (สุโขทัย) 13. สังคม/ชุมชน และปัจจัยพื้นฐานมีศักยภาพ (กำแพงเพชร) 14. คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีครอบครัวอบอุ่นสังคมอยู่เย็น เป็นสุข (พิจิตร) 15. ประชาชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี (พิจิตร)	
5. ด้านการ ท่องเที่ยว	1. เมืองแห่งการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืน (แม่ฮ่องสอน) 2. โดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ลำปาง) 3. ลำพูนสู่เมืองมรดกโลก (ลำพูน) 4. โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา (พะเยา) 5. เมืองทองของวัฒนธรรมล้านนา (เชียงราย)	1. พัฒนาให้เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืน (แม่ฮ่องสอน) 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยว (ตาก) 3. ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว (กำแพงเพชร) 4. เสริมสร้างและพัฒนากการท่องเที่ยวด้วยการบริหารจัดการ และการสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบ (อุทัยธานี) 5. ส่งเสริมการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (แพร่)	1. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว (แม่ฮ่องสอน) 2. การท่องเที่ยวแนวอนุรักษ์ (น่าน) 3. เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวของจังหวัด (พะเยา) 4. อนุรักษ์และเชื่อมโยงการท่องเที่ยว (สุโขทัย) 5. การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างบูรณาการ (กำแพงเพชร)	แม่ฮ่องสอน/ ลำปาง/ลำพูน/ พะเยา/เชียงราย/ แพร่/สุโขทัย/ อุตรดิตถ์/อุทัยธานี/ นครสวรรค์/ กำแพงเพชร/ตาก/ เพชรบูรณ์ (13)

ตารางที่ ค-19 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
	6. ประตูล้านนา (แพร่) 7. สุโขทัยเมืองแห่งมรดกโลก ท่องเที่ยวประทับใจ (สุโขทัย) 8. วัฒนธรรมไทย (อุตรดิตถ์) 9. เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (อุทัยธานี) 10. แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ (นครสวรรค์) 11. ผู้นำการท่องเที่ยวถิ่นมรดกโลก (กำแพงเพชร)	6. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนล่าง (สุโขทัย) 7. ส่งเสริม การท่องเที่ยว ทั้งภายในและต่างประเทศ (อุตรดิตถ์) 8. เป็นเมืองท่องเที่ยวปลอดภัย (เพชรบูรณ์)		
6. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1. ดิน น้ำ ป่า สมบูรณ์ (พะเยา)	1. บริหารจัดการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (แม่ฮ่องสอน) (เชียงราย) (อุทัยธานี) (แพร่) (น่าน) 2. อนุรักษ์ ป่า และสร้างความมั่นคง สมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด (ลำปาง) (ลำพูน) (พะเยา) (ตาก) (อุตรดิตถ์) 3. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำสิ่งแวดล้อมและพลังงาน (พิจิตร) (เชียงราย)	1. เปนเมืองสงบธรรมชาติเชิงอนุรักษ์ (น่าน) 2. เปนเมืองที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ชุมชนคนต้นน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ให้คงไว้ตามธรรมชาติ (น่าน) 3. สร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เชียงราย) 4. ปันฟู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี (สุโขทัย) 5. มีทรัพยากรธรรมชาติ ป่าไม้ แหล่งน้ำ ดิน ที่อุดมสมบูรณ์ (พะเยา)	พะเยา/ แม่ฮ่องสอน/ เชียงราย/อุทัยธานี/ แพร่/น่าน/ลำปาง/ ลำพูน/ตาก/ อุตรดิตถ์/พิจิตร/ เชียงราย/สุโขทัย (13)
7. ด้านการ บริหารจัดการ	-	1. ทำงานเชิงบูรณาการโดยยึดหลักของธรรมาภิบาล (แม่ฮ่องสอน) (เชียงราย) 2. ดำเนินงานการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (แม่ฮ่องสอน) 3. พัฒนาระบบบริหารจัดการของจังหวัดอย่างต่อเนื่อง (ลำปาง) 4. พัฒนาระบบบริหารจัดการ สมรรถนะบุคลากรของจังหวัดให้มี	1. เน้นหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (เชียงราย) 2. องค์กรทุกภาคส่วนมีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (พิจิตร) 3. ประชาชนมีโอกาสเข้าถึงการบริการด้านต่างๆ	แม่ฮ่องสอน/ เชียงราย/ลำปาง/ ลำพูน/น่าน/ตาก/ พะเยา/พิจิตร (8)

ตารางที่ ค-19 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

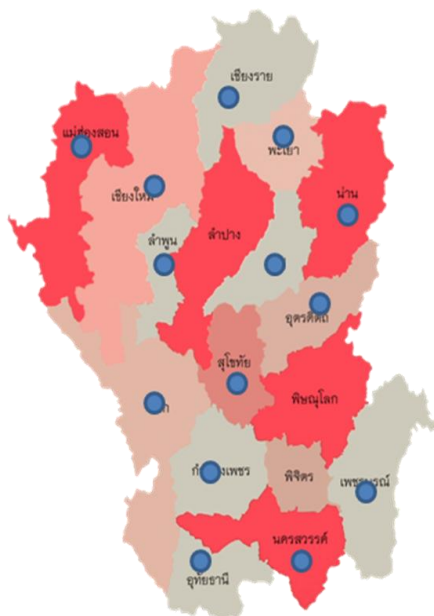
ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
		คุณภาพมีประสิทธิภาพ เน้นการบริหารงานแบบบูรณาการ (ลำพูน) (น่าน) (ตาก) 5. พัฒนาระบบและประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ (พะเยา) 6. พัฒนาองค์กรทุกภาคส่วนและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากร (พิจิตร)	จากภาครัฐอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และมีคุณภาพ (พะเยา)	
8. ด้านความ มั่นคง	-	1. เสริมสร้างความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย (แม่ฮ่องสอน) (ตาก) 2. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านความมั่นคง (ลำปาง) 3. พัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สิน (แพร่) 4. พัฒนาเพื่อเป็นเมืองมีความปลอดภัยสูง (Safety City) (พิษณุโลก) 5. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองของ ประชาชน (อุตรดิตถ์) 6. พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน (เชียงราย) (ตาก)	1. เป็นเมืองสงบสุขและปลอดภัย (น่าน)	แม่ฮ่องสอน/ตาก/ ลำปาง/แพร่/ พิษณุโลก/ อุตรดิตถ์/เชียงราย/ ตาก/น่าน (9)

1.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ของจังหวัดในภาคเหนือ

การกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและกลยุทธ์ เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายหลักของการบริหารจังหวัดนั้น ยังอยู่ในกรอบการพัฒนาหลัก 8 ด้าน คือ ด้านการเกษตร เศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ชุมชน สังคม การท่องเที่ยว การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ และความมั่นคง อย่างไรก็ตาม การกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่แยกย่อยมาก ซึ่งในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ อาจสรุปได้ ดังนี้

1.4.1 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการเกษตร

ในด้านการเกษตร มี 6 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร เมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรแล้วจะพบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 4 ด้านหลัก คือ 1).การพัฒนาด้านการเกษตร 2).การสร้างคุณค่าและยกระดับ มาตรฐาน สินค้าเกษตร 3).การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย 4).การพัฒนากระบวนการผลิตด้านการเกษตรให้มีคุณภาพ

ภาพที่ ค-12 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร เกือบทุกจังหวัดในภาคเหนือ (14 จังหวัด) ที่กำหนดตัวชี้วัดด้านการเกษตร ซึ่งในแต่ละยุทธศาสตร์มีการกำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวน/ร้อยละของพืชที่สำคัญได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น จำนวนสถาบัน/องค์กรเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมมีรายได้เพิ่มขึ้น GPP สาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตร

2) ยุทธศาสตร์การสร้างคุณค่าและยกระดับ มาตรฐาน สินค้าเกษตร ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนเกษตรกรที่

สามารถเพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น และ GPP สินค้าเกษตรของจังหวัดเพิ่มขึ้น จำนวนฟาร์มที่ได้รับมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย ตัวชี้วัดด้านนี้แต่ละจังหวัดกำหนดตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไปเช่นกัน เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนแปลงปลูกพืชที่ผ่านกา

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการผลิตด้านการเกษตรให้มีคุณภาพ ตัวชี้วัดสำคัญ คือ การเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่ชลประทาน ต้นทุนของการผลิตสินค้าการเกษตรลดลง และร้อยละของเกษตรกรที่มีรายได้เพิ่มขึ้น ปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น และการนำเข้าอาหารจากจังหวัดอื่นลดลงของพื้นที่

กลยุทธ์ด้านการเกษตรของแผนยุทธศาสตร์ มี 14 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านการเกษตรเพื่อให้สามารถผลักดันไปกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ มีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้าน ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตร ได้แก่ ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจแทนพืชเชิงเดี่ยว การทำการเกษตรที่ยั่งยืนบนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาการปลูกพืชการปศุสัตว์ และประมงที่สอดคล้องกับการตลาด ส่งเสริมและพัฒนาเป็นผู้นำด้านความหลากหลายในการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป ส่งเสริมและกระตุ้นให้กับเกษตรกรและองค์กรเครือข่ายภาคการเกษตร พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตรแบบครบวงจร เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง วางระบบการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและภาคผลิต การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ส่งเสริมและสร้างผลงานวิชาการทางการเกษตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

2) ยุทธศาสตร์การสร้างคุณค่าและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ได้แก่ การวางระบบการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและภาคผลิต กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและมีกลไกการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร พัฒนาสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง และส่งเสริมการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร

3) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย ได้แก่ ส่งเสริมเกษตรกรและเกษตรกรอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและปลอดภัย การพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยโดยเน้นประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมการตลาด ต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการควบคุมป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูผลผลิตทางการเกษตรโดยลดการใช้สารเคมี และกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและมีกลไกการตรวจสอบที่เชื่อถือได้

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการผลิตด้านการเกษตรให้มีคุณภาพ มีกลยุทธ์สำคัญ คือ การพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมพัฒนากระบวนการผลิตภาคเกษตรอุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและดำรงชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียง และส่งเสริมการทำการเกษตรที่ยั่งยืนบนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (รายละเอียดดูในตารางที่ ค-20
ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร)

ตารางที่ ค-20 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การพัฒนาด้านการเกษตร	1. จำนวน/ร้อยละของพืชที่สำคัญได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตร 3. จำนวนสถาบัน/องค์กรเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมมีรายได้เพิ่มขึ้น 4. สัดส่วนต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรลดลง และร้อยละของเกษตรกรที่รายได้เพิ่มขึ้น 5. GPP สาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น 6. สัดส่วนพื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรกรรมที่เพิ่มขึ้นต่อพื้นที่การเกษตรของจังหวัด และมีแหล่งน้ำแก้มลิง 7. จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการพัฒนานอกระบบชลประทาน 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้	1. ส่งเสริมและสร้างผลงานวิชาการทางการเกษตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ 2. พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร 3. ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจแทนพืชเชิงเดี่ยว 4. ส่งเสริมการทำเกษตรที่ยั่งยืนบนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 5. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 6. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 7. เพิ่มศักยภาพการผลิตทางการเกษตร 8. ส่งเสริมพัฒนาการปลูกพืชการปศุสัตว์ และประมงที่สอดคล้องกับการตลาด 9. การส่งเสริมคุณภาพผลผลิตทางการ	อุทัยธานี/ แม่ฮ่องสอน/ น่าน/ ตาก/ สุโขทัย/แพร่/ เพชรบูรณ์/ กำแพงเพชร/ อุดรดิต์/ นครสวรรค์/ เชียงใหม่/ ลำพูน/
2. การสร้างคุณค่าและยกระดับมาตรฐาน สินค้าเกษตร	1. จำนวน/ร้อยละของเกษตรกรที่สามารถเพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจได้ 2. GPP สาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น 3. สัดส่วนพื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรกรรมที่เพิ่มขึ้นต่อพื้นที่การเกษตรของจังหวัด และมีแหล่งน้ำแก้มลิง 4. จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการพัฒนานอกระบบชลประทาน 5. สัดส่วนต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรลดลง และร้อยละของเกษตรกรที่รายได้เพิ่มขึ้น 6. ร้อยละของสถานที่ผลิตอาหารและยา ต้องได้มาตรฐาน GMP (สธ.) 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้	1. ส่งเสริมและพัฒนาเป็นผู้นำด้านความหลากหลายในการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป 2. กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยและมีกลไกการตรวจสอบที่เชื่อถือได้ 3. ส่งเสริมและกระตุ้นให้กับเกษตรกรและองค์กรเครือข่ายภาคการเกษตร 4. พัฒนาประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตของสินค้าเกษตรปลอดภัย 5. สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตรแบบครบวงจร 6. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 7. สนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตร 8. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร 9. ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและผลิตภัณฑ์จากพืชเกษตร 10. พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชน 11. ส่งเสริม พัฒนาระบบการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่า 12. เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร สถาบันเกษตรกรและ	เชียงราย/ พะเยา (14)

ตารางที่ ค-20 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

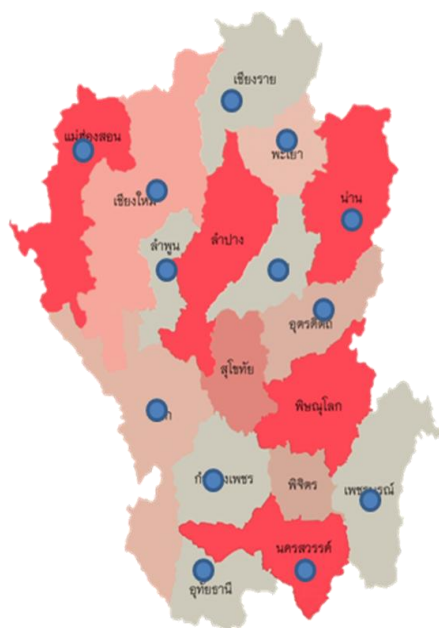
	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		ผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง 13. การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 14. วางระบบการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและภาคผลิต	
3. การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย	1. จำนวน/ร้อยละของแปลงปลูกพืชที่ผ่านการรับรองมาตรฐานความปลอดภัยตามระบบ GAP 2. จำนวน/ร้อยละของฟาร์มที่ได้รับมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น 3. GPP สาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ทำการเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรกรอินทรีย์ 5. สัดส่วนพื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรกรรมที่เพิ่มขึ้นต่อพื้นที่การเกษตรของจังหวัด และมีแหล่งน้ำแก้มลิง 6. จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการพัฒนานอกระบบชลประทาน 7. สัดส่วนต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรลดลง และร้อยละของเกษตรกรที่รายได้เพิ่มขึ้น 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ 9. จำนวนรายของผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่สามารถนำสินค้าเข้าสู่ตลาด	1. การพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยโดยเน้นประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม 2. พัฒนาศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย 3. พัฒนาประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตของสินค้าเกษตรปลอดภัย 4. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร 5. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 6. ส่งเสริมเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและปลอดภัย	
4. การพัฒนากระบวนการผลิตด้านการเกษตรให้มีคุณภาพ	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ 2. สัดส่วนการนำเข้าอาหารจากจังหวัดอื่นลดลง 3. สัดส่วนพื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรกรรมที่เพิ่มขึ้นต่อพื้นที่การเกษตรของจังหวัด และมีแหล่งน้ำแก้มลิง 4. จำนวนพื้นที่การเกษตรที่ได้รับการพัฒนานอกระบบชลประทาน 5. สัดส่วนต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรลดลง และร้อยละของเกษตรกรที่รายได้เพิ่มขึ้น	1. การพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยโดยเน้นประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม 2. ส่งเสริมและกระตุ้นให้กับเกษตรกรและองค์กรเครือข่ายภาคการเกษตร 3. พัฒนาประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตของสินค้าเกษตรปลอดภัย 4. สร้างความเข้มแข็งให้กับภาคการเกษตรแบบครบวงจร 5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและดำรงชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	

ตารางที่ ค-20 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหเหนือ

	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		6. ส่งเสริมการทำการเกษตรที่ยั่งยืนบนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง 7. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 8. ส่งเสริม พัฒนาระบบการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า 9. วางระบบการพัฒนาภาคเกษตรกรรมและภาคผลิต 10. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการ ควบคุมป้องกันและกำจัดโรคและศัตรูผลผลิตทางการเกษตรโดยลดการใช้สารเคมี	

1.4.2 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ

ในด้านเศรษฐกิจ จังหวัดส่วนใหญ่มี 15 จังหวัดได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจพบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 6 ด้านหลัก คือ 1).การพัฒนาเศรษฐกิจส่งเสริมการค้า การลงทุน 2).การพัฒนาอุตสาหกรรม 3).พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 4).เสริมสร้างและพัฒนาการค้าชายแดน 5).การเสริมสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 6).การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

ภาพที่ ค-13 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งจังหวัดที่กำหนดตัวชี้วัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการค้าและการลงทุน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนผู้ประกอบการ (GI/LB) ที่ได้รับการพัฒนาให้ดำเนินธุรกิจได้ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการ SMEs ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า การลงทุน และบริการ ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการก่อตั้งทุนการผลิตของผู้ประกอบการ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด

2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก มูลค่าการค้า การลงทุน และบริการเพิ่มขึ้น จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น และการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน ความสำเร็จในการพัฒนาระบบโครงข่าย Logistics ระบบโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณูปโภคได้รับการพัฒนาเข้าถึงหมู่บ้าน

4) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการค้าชายแดน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด

5) ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ร้อยละของชุมชนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ระดับความสำเร็จในการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่พื้นที่เป้าหมาย ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

6) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน จำนวนรายของผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่สามารถนำสินค้าเข้าสู่ตลาด ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก

กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจของแผนยุทธศาสตร์ มี 15 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการค้าและการลงทุน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การส่งเสริมและพัฒนาค้า การลงทุน บริการ และการท่องเที่ยว สร้างและพัฒนาระบบเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคลัสเตอร์ สร้างความพร้อมภาคเศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เสริมสร้างความร่วมมือและความรู้เกี่ยวกับการค้า การลงทุน และการบริการ การพัฒนาระบบการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ประกอบการ และพัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจและสามารถแข่งขันได้และสร้างเครือข่ายด้านการตลาด

2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ สนับสนุนและพัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม เพิ่มประสิทธิภาพ และส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมสู่ฐานการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ส่งเสริม พัฒนาระบบการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า

3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนา

ระบบ Logistics รองรับการค้าเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS และ AEC การบริหารและการพัฒนา
โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการค้าชายแดน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ สร้างความ
พร้อมภาคเศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พัฒนาสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับจังหวัดภายในภูมิภาค
และอื่นๆ รวมทั้งต่างประเทศ ส่งเสริมพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน และให้มีการปรับปรุงและแก้ไข
กระบวนการผ่านแดน

5) ยุทธศาสตร์ด้านพลังงาน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการ
กำหนดชื่อกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมเกษตรกรรมและ
สถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์

6) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์
ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก
คือ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด การค้าและการลงทุน พัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพใน
การดำเนินธุรกิจและสามารถแข่งขันได้และสร้างเครือข่ายด้านการตลาด เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับ
ภาคเกษตร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจ ผู้ประกอบการ SMEs
ให้มีความเข้มแข็ง การเพิ่มมูลค่าเพิ่มและการตลาดสินค้าเกษตรและนอกภาคเกษตร สร้างความพร้อมภาคเศรษฐกิจ
ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (รายละเอียดดูในตารางที่ ค-21 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ)

ตารางที่ ค-21 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การ ลงทุน	- ส่งเสริมการค้าการลงทุน - สร้างและพัฒนาระบบเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคลัสเตอร์ - สร้างความพร้อมภาคเศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - พัฒนาการค้า การลงทุน บริการ และการท่องเที่ยว - พัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจและสามารถแข่งขันได้ และสร้างเครือข่ายด้านการตลาด - เสริมสร้างความร่วมมือและความรู้เกี่ยวกับการค้า การลงทุน และการบริการ ให้กับผู้ประกอบการ - ส่งเสริมให้มีการประกอบกิจการ มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม - ส่งเสริมการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร - ส่งเสริม พัฒนากระบวนการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า - เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง - ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง - ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ - การเพิ่มมูลค่าเพิ่มและการตลาดสินค้าเกษตรและนอกภาคเกษตร - พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรและนอกภาคเกษตร	- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด - ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้ว่างงาน - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน - ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของกำไรต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการ - จำนวนรายของผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่สามารถนำสินค้าเข้าสู่ตลาด - จำนวนผู้ประกอบการ (GI/LB) ที่ได้รับการพัฒนาให้ดำเนินธุรกิจได้ - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการ SMEs - ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า การลงทุน และบริการ - มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน - ระดับความสำเร็จของการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาคนว่างงานแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต - จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายปีลดลง	นครสวรรค์/ กำแพงเพชร/ แม่ฮ่องสอน/ แพร่/เชียงใหม่/ อุทัยธานี/ อุดรดิตถ์/ ลำพูน/ตาก/ น่าน/พิษณุโลก/ พะเยา/ เชียงราย/ เพชรบูรณ์/ ลำปาง(15)
2. การพัฒนา อุตสาหกรรม	สนับสนุนและพัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม	- จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายปีลดลง - ระดับความสำเร็จของการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาคนว่างงานแก้ไขปัญหาสังคม	

ตารางที่ ค-21 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	- เพิ่มประสิทธิภาพ และส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมสู่ฐานการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - พัฒนาผลิตภาพ (Productivity) การอุตสาหกรรมเชิงบูรณาการ - ส่งเสริมการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร - ส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารและผลิตภัณฑ์จากพืชเกษตร - ส่งเสริมเกษตรกรรมและเกษตรอุตสาหกรรมที่มีคุณภาพและปลอดภัย - สร้างความมั่นคงด้านอาหาร - ส่งเสริม พัฒนากระบวนการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า - การเพิ่มมูลค่าเพิ่มและการตลาดสินค้าเกษตรและนอกภาคเกษตร - ส่งเสริมการศึกษาวิชาลัยสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน - การส่งเสริมกลไกทางการค้าและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	- และพัฒนาคุณภาพชีวิต - ร้อยละของโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน - ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของกำไรต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการ - ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้ว่างงาน - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด	
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	- พัฒนาความสามารถบุคลากรมุ่งเน้นจริยธรรม ICT และการให้บริการที่เป็นเลิศ - พัฒนาระบบ Logistics รองรับการค้าเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS และ AEC - จัดเตรียมระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีการเกษตร - การบริหารและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ - การพัฒนาระบบการขนส่งและการกระจายสินค้า - พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งให้ได้มาตรฐาน	- ระดับความสำเร็จของการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาคนว่างงานแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต - มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน - มีการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบโครงข่าย Logistics - จำนวนระบบโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณูปโภคได้รับการพัฒนาเข้าถึงหมู่บ้าน - จำนวนระบบการขนส่งและการกระจายสินค้าทางรถยนต์ที่ได้รับการพัฒนา	
4. เสริมสร้างและพัฒนาการค้า	สร้างและพัฒนาระบบเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคลัสเตอร์	- จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายปีลดลง - ระดับความสำเร็จของการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาคนว่างงานแก้ไขปัญหาสังคม	

ตารางที่ ค-21 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหนือ

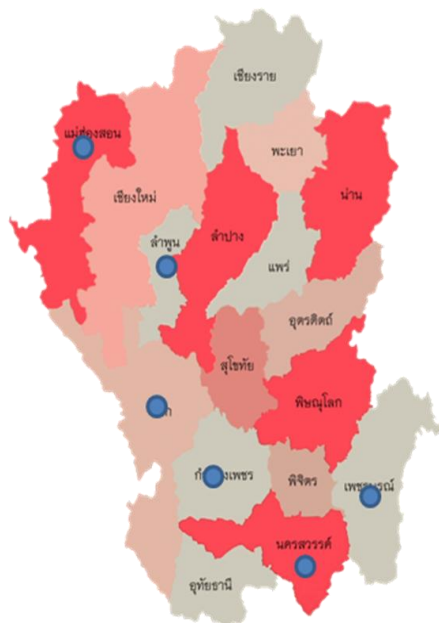
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
ชายแดน	2. สร้างความพร้อมภาคเศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 3. ส่งเสริมการพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดน 4. เสริมสร้างความร่วมมือและความรู้เกี่ยวกับการค้า การลงทุน และการบริการ ให้กับผู้ประกอบการ 5. พัฒนาสัมพันธ์ไมตรีและความร่วมมือกับจังหวัดภายในภูมิภาคและอื่นๆ รวมทั้งต่างประเทศ 6. สนับสนุน ให้มีการปรับปรุงและแก้ไข กระบวนการผ่านแดน	และพัฒนาคุณภาพชีวิต 3. มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน 4. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการ SMEs 6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า การลงทุน และบริการ 7. จำนวนรายของผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่สามารถนำสินค้าเข้าสู่ตลาด 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของกำไรต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการ 9. ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก 10. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้ว่างงาน 11. จำนวนกิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน 12. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน 13. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด	
5. การเสริมสร้างเศรษฐกิจให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ผลักดันการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการ 2. ส่งเสริม พัฒนากระบวนการผลิต ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่า 3. ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง 4. ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 5. ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทน 6. การส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทน	1. จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายปีลดลง 2. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาความว่างงานแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต 3. ร้อยละของชุมชนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ 4. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 5. ระดับความสำเร็จในการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่พื้นที่เป้าหมาย 6. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน 7. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้ว่างงาน 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP)	

ตารางที่ ค-21 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด 9. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	
6. ก า ร พ ั ท ฒ น า ขีด ความสามารถในการ แข่งขัน	1. พัฒนาความสามารถบุคลากรมุ่งเน้นจริยธรรม ICT และการให้บริการที่เป็นเลิศ 2. สร้างและพัฒนาการเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคลัสเตอร์ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และขีดความสามารถของเศรษฐกิจชุมชน 3. สร้างความพร้อมภาคเศรษฐกิจในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 4. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด การค้าและการลงทุน 5. พัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจและสามารถแข่งขันได้ และสร้างเครือข่ายด้านการตลาด 6. ส่งเสริมให้มีการประกอบกิจการ มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม 7. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร 8. เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการให้กับภาคเกษตร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการตลอดจนการส่งเสริมกลุ่ม OTOP กลุ่มธุรกิจผู้ประกอบการ SMEs ให้มีความเข้มแข็ง 9. การเพิ่มมูลค่าเพิ่มและการตลาดสินค้าเกษตรและนอกภาคเกษตร 10. ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทน 11. การส่งเสริมกลุ่มและกองทุนทางเศรษฐกิจ 12. การส่งเสริมกลไกทางการค้าและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 13. ส่งเสริมการศึกษาการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตรกรรมอุตสาหกรรม และการแปรรูป ให้มีคุณภาพ และปลอดภัย	1. มีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้าการลงทุน 2. จำนวนรายของผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่สามารถนำสินค้าเข้าสู่ตลาด 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของกำไรต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการ 4. ปริมาณผลผลิตที่สำคัญได้คุณภาพตามมาตรฐานการส่งออก 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(GPP) และรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีของจังหวัด	

1.4.3 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

ในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ไว้ 9 จังหวัด โดยเน้นการพัฒนา OTOP ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ได้แก่ มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP และผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารเกษตรที่ผ่านการรับรองสินค้าอาหารได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เพิ่มขึ้น และผู้ประกอบการได้รับพัฒนาทักษะการผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ภาพที่ ค-14 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มี 9 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดตัวชี้วัดที่ต่างกันไปจำนวน 3 ตัวชี้วัด ซึ่งสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น ร้อยละของผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารเกษตรที่ผ่านการรับรองสินค้าอาหารได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการได้รับพัฒนาทักษะการผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐาน

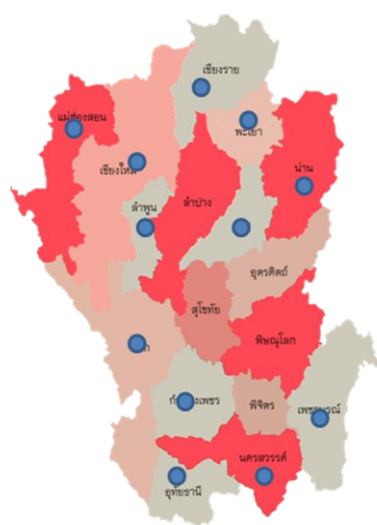
กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนของแผนยุทธศาสตร์ มี 5 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป มีจำนวน 14 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปเป็นกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบและการผลิต สนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการ และเครือข่ายชุมชน ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาตราสินค้า (Brand) การส่งเสริมการจำหน่ายและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) ส่งเสริมการศึกษาวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพ และปลอดภัย พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชน (รายละเอียดดูในตารางที่ ค-22 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน)

**ตารางที่ ค-22 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนาภาคเหนือ**

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้ได้มาตรฐาน	1. ร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น 2. ร้อยละของผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารเกษตรที่ผ่านการรับรองสินค้าอาหาร ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการได้รับพัฒนาทักษะการผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐาน 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้มีฝีมือแรงงานมีรายได้ 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ได้รับมาตรฐาน 4-5 ดาวปีละ	1. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีการออกแบบและการผลิต 3. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและมูลค่าสูง 4. สนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายผู้ประกอบการ และเครือข่ายชุมชน 5. ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาตราสินค้า (Brand) 6. การส่งเสริมการจำหน่ายและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) 7. พัฒนาการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมาตรฐานและความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว 8. สนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ความสามารถเป็นผู้ประกอบการได้ 9. พัฒนาสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรในลักษณะเชิงสร้างสรรค์ (Creative) เน้นคุณภาพและมีมาตรฐาน 10. พัฒนาคุณภาพและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP 11. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า 12. ส่งเสริมการศึกษาการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพ และปลอดภัย 13. พัฒนาสินค้าและบริการ เสริมสร้างความปลอดภัยและสุขอนามัยให้มีคุณภาพมาตรฐาน 14. พัฒนาด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชน	นครสวรรค์/ แม่ฮ่องสอน/ ลำพูน/ เพชรบูรณ์/ พิษณุโลก/ ตาก/ กำแพงเพชร/ ลำพูน/แพร่

1.4.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านสังคม

ด้านสังคม จังหวัดส่วนใหญ่มี 17 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านสังคม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 6 ด้านหลัก คือ 1).การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ 2).สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 3).สร้างเมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง 4).บำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม 5).เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 6).การพัฒนาด้านสาธารณสุข

ภาพที่ ค-15 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคม

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านสังคม ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งจังหวัดที่กำหนดตัวชี้วัด จำนวน 17 จังหวัด ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสมรรถนะของคน ได้แก่ ความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถบุคลากร ความสำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ตลอดจนบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและทุกภาคส่วน
- 2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาแรงงาน ได้แก่ จำนวนแรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานและกฎหมายประกันสังคม จำนวนแรงงานได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย และมีความปลอดภัยในการทำงาน ความสำเร็จของการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน
- 3) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ จำนวนศูนย์การเรียนรู้และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเพิ่มขึ้น สถานศึกษาที่จัดการศึกษาที่จัดการศึกษาได้เทียบเคียงมาตรฐานสากล การเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทุกภาคส่วนเพื่อกระบวนการแบบมีส่วนร่วมในชุมชน ชุมชนที่มีศูนย์กลางในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นและประชาชนได้รับการพัฒนาทางการศึกษาในระบบและนอกระบบ
- 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างเมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง ได้แก่ ครอบครัวมีความเข้มแข็งตามเกณฑ์มาตรฐาน ประชาชนที่ยากจนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ความสำเร็จของชุมชนที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ จำนวนชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยมีระบบบริหารจัดการสาธารณภัย หมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน และจำนวนอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนลดลง
- 5) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและศาสนา ได้แก่ ประชาชน/หมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมทางศาสนาศิลปวัฒนธรรม ประชาธิปไตย และกระบวนการประชาสังคม การพัฒนาเครือข่ายที่ได้รับการส่งเสริมการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม
- 6) ยุทธศาสตร์ด้านเสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ครอบครัวทั้งหมดในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ความสำเร็จของประชาชนที่นำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

7) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ได้แก่ ประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น ความสำเร็จในการจัดระบบกำจัดขยะที่ถูกต้อง ความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหารระดับจังหวัด อัตราการป่วยหรือตายด้วยโรคที่สำคัญลดลง เข้าถึงบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ความสำเร็จในการให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ และมีเครือข่ายบริการสุขภาพให้บริการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

กลยุทธ์ด้านสังคมของแผนยุทธศาสตร์ มี 17 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสมรรถนะของคน ได้แก่ การส่งเสริมการต่อยอดองค์ความรู้ พัฒนาทักษะอาชีพ และสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาความเป็นอยู่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งวัยเด็ก เยาวชน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ ส่งเสริมและรณรงค์มาตรการบรรเทาสาธารณภัย พัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานและการตรวจสอบการปฏิบัติงานราชการ ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานให้มีงานทำ มีหลักประกันที่มั่นคงในชีวิต มีความมั่นคง คุ้มครองแรงงานเด็กและสตรี พัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาทรัพยากรมนุษย์บนพื้นฐานความเสมอภาคโดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพการศึกษา และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม

2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาแรงงาน ได้แก่ ส่งเสริมและพัฒนาแรงงานให้มีฝีมือที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน การแก้ไขปัญหาแรงงาน การค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว จัดระบบแรงงานต่างด้าว ส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ และสร้างความมั่นคงและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของแรงงาน

3) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาการเรียนรู้ทุกระดับและทุกกลุ่มเป้าหมาย พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาของจังหวัดอย่างครอบคลุม ยกย่องการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมการฝึกอาชีพสุขภาพ การศึกษา การเรียนรู้ วัฒนธรรม ตามความต้องการของท้องถิ่น ขยายโอกาสทางการศึกษา พัฒนาระบบการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสและเด็กพิการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างเมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง ได้แก่ ระดับครัวเรือน ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน ประชาชนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาด้านสังคมและเสริมสร้างความพร้อมในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน มุ่งพัฒนาครอบครัวและชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุขบนพื้นฐานศาสนา วัฒนธรรม และการบูรณาการเครือข่าย ส่งเสริมให้ครอบครัวมีภูมิคุ้มกันและสามารถจัดการกับปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับชุมชน ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีเครือข่ายทางสังคมชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริม สนับสนุน ภาคประชาชนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาด้านสังคม ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาสุขภาพอนามัย กีฬา และนันทนาการ แก้ไขปัญหายาเสพติด เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน นำทุนทางสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสังคม พัฒนา ปรับปรุง และจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานในการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม สนับสนุนอุตสาหกรรมบริการใหม่ที่มีศักยภาพ ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ส่งเสริมให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม คุ้มครอง ส่งเสริม

และขยายโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชน เพิ่มศักยภาพของชุมชน เชื่อมโยงเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินและความเข้มแข็งของชุมชน ส่งเสริมความร่วมมือระดับหมู่บ้านในการจัด
สวัสดิการชุมชน ส่งเสริมการสร้างความจิตสำนึกในการลดอุบัติเหตุอุบัติภัย และส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์ (รายละเอียดดูในตารางที่ ค-23 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม)

ตารางที่ ค-23 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การพัฒนาคนให้มีความรู้	- ร้อยละของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม - ร้อยละของผู้ที่ได้รับการส่งเสริมด้านอาชีพ - ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. - ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น - ร้อยละของครอบครัวมีความเข้มแข็งตามเกณฑ์มาตรฐาน - จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายปีลดลง - ร้อยละของประชาชนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษาในระบบและนอกระบบ - ร้อยละของผู้เรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น - ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาที่จัดการศึกษาได้เทียบเคียงมาตรฐานสากล - จำนวนศูนย์การเรียนรู้และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน - จำนวนสถานกิจกรรมสำหรับเด็กเยาวชน และประชาชน - ร้อยละของจำนวนแรงงานได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายและมีความปลอดภัยในการทำงาน - ระดับความสำเร็จของการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถบุคลากร - ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ตลอดจนบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและทุกภาคส่วน - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน	- ส่งเสริมการต่อยอดองค์ความรู้ พัฒนาทักษะอาชีพ และสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย - พัฒนาคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม - ส่งเสริมและรณรงค์มาตรการบรรเทาสาธารณภัย - ส่งเสริมและพัฒนาแรงงานให้มีฝีมือที่ได้มาตรฐาน - ส่งเสริมและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานและการตรวจสอบการปฏิบัติงานราชการ - พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน - พัฒนาการกีฬาและนันทนาการ - ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคของประชาชน - ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และสถาบันครอบครัว - ประชาชนและส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็ง - ส่งเสริมและพัฒนาแรงงานให้มีฝีมือที่ได้มาตรฐาน - ขยายโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพและการมีงานทำ - สร้างความมั่นคงและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของแรงงาน - พัฒนาความเป็นอยู่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งวัยเด็ก เยาวชน วัยทำงาน และผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีมีงานทำ มีหลักประกันที่มั่นคงในชีวิต มีความมั่นคง คุ้มครองแรงงานเด็กและสตรี	พิจิตร/ ลำปาง/แพร่/ เพชรบูรณ์/ สุโขทัย/ นครสวรรค์/ เชียงราย/ กำแพงเพชร/ ลำพูน/น่าน/ พะเยา/ตาก/ อุทัยธานี/ แม่ฮ่องสอน/ เชียงใหม่/ พิษณุโลก/ อุดรดิตถ์ (17)

ตารางที่ ค-23 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	17. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาทางสังคมลดลง 18. ร้อยละของการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทุกภาคส่วนเพื่อ กระบวนการแบบมีส่วนร่วมในชุมชน 19. ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้สิทธิ์การเลือกตั้ง 20. ระดับความสำเร็จในการจัดระบบกำจัดขยะที่ถูกรื้อ 21. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน และกฎหมายประกันสังคม 22. ประชาชนที่ยากจนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย 23. ระดับความสำเร็จของชุมชนที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็น ระบบ		
2. สร้างสังคม แ ห่ ง ก ร เรี ย น รู้	1. ร้อยละของชุมชนที่มีศูนย์กลางในการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสารองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็น 2. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ตลอดจน บริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและ ทุกภาคส่วน 3. ร้อยละของประชาชนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษาใน ระบบและนอกระบบ 4. ร้อยละของผู้เรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับได้รับการศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น 5. ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาที่จัดการศึกษาได้ เทียบเคียงมาตรฐานสากล 6. จำนวนศูนย์การเรียนรู้และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	1. ส่งเสริมการต่อยอดองค์ความรู้ พัฒนาทักษะอาชีพ และสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ประชาชนทุก กลุ่มเป้าหมาย 2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาการเรียนรู้ทุกระดับและทุกกลุ่มเป้าหมาย 3. พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาของจังหวัดอย่างครอบคลุม 4. ยกระดับการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 5. ส่งเสริมการฝึกอาชีพตามความต้องการของท้องถิ่น 6. พัฒนาระบบการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสและเด็กพิการ 7. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน 8. ขยายโอกาสทางการศึกษา 9. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์บนพื้นฐานความเสมอภาคโดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพการศึกษา 10. การส่งเสริมสนับสนุนอาชีพแก่ประชาชนและจัดสวัสดิการสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาสคนยากจน 11. การพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต 12. พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 13. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ สุขภาพ การศึกษา การเรียนรู้ วัฒนธรรม	

ตารางที่ ค-23 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
3. สร้างเมืองน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง	- ลดอัตราเพิ่มของสถานบริการที่เป็นจุดเสี่ยงของธุรกิจการค้ามนุษย์ - ร้อยละของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนิติบุคคลยกระดับเป็นสถาบันการเงินชุมชนเพิ่มขึ้น - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้านที่มีการบริหารจัดการระบบ ป้องกันปัญหาต่างๆ และสิ่งผิดกฎหมายในลักษณะบูรณาการกับหน่วยงาน - ประชาชนที่ยากจนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย - จำนวนชุมชนในพื้นที่เสี่ยงภัยมีระบบบริหารจัดการสาธารณภัย - ร้อยละของการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทุกภาคส่วนเพื่อกระบวนการแบบมีส่วนร่วมในชุมชน - ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้สิทธิการเลือกตั้ง ระดับความสำเร็จของการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด - ระดับความสำเร็จของกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างสมดุล - ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ตลอดจนบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและทุกภาคส่วน - ร้อยละของจำนวนอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนนลดลง - ร้อยละของหมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน - ร้อยละของจำนวนแรงงานได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย และมีความปลอดภัยในการทำงาน - ระดับความสำเร็จของการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน	- มุ่งพัฒนาครอบครัวและชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุขบนพื้นฐานศาสนา วัฒนธรรม และการบูรณาการเครือข่าย - เสริมสร้างความพร้อมในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน - ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาคีเครือข่ายทางสังคมชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน - รณรงค์รักษาความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยในหมู่บ้าน/ชุมชน - ส่งเสริมและบูรณาการจัดทำผังชุมชนเมือง - พัฒนาปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบคมนาคมหลักให้มีความปลอดภัย - ส่งเสริมสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคมให้ได้มาตรฐาน - ส่งเสริมให้ครอบครัวมีภูมิคุ้มกันและสามารถจัดการกับปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ส่งเสริม สนับสนุน ภาคประชาชนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาด้านสังคม - พัฒนาสุขภาพอนามัย กีฬา และนันทนาการ - แก้ไขปัญหายาเสพติด - การแก้ไขปัญหาแรงงาน การค้ามนุษย์ แรงงานต่างด้าว - ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - เสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง และรักถิ่นเกิด - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในลดปัญหาจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสารปนเปื้อนในอาหาร - เสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงและความปลอดภัยในการทำงาน - นำทุนทางสังคมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสังคม - พัฒนา ปรับปรุง และจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานในการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ - ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม - สนับสนุนอุตสาหกรรมบริการใหม่ที่มีศักยภาพ - จัดระบบแรงงานต่างด้าว	

ตารางที่ ค-23 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	14. ร้อยละที่ลดลงของคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญต่อเด็กเยาวชนและสตรี 15. จำนวนลานกิจกรรมสำหรับเด็กเยาวชน และประชาชน 16. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาทางสังคมลดลง 17. จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายปีลดลง 18. ร้อยละของครอบครัวมีความเข้มแข็งตามเกณฑ์มาตรฐาน 19. ร้อยละของผู้ที่ได้รับการส่งเสริมด้านอาชีพ 20. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 21. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น	22. พัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัวและชุมชน 23. การพัฒนาระบบทางหลวงเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ 24. การพัฒนาการอำนวยความสะดวกเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ 25. พัฒนาระบบการออกเอกสารสิทธิในที่ดินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและสังคม 26. พัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน 27. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถเข้าถึงแหล่งทุน 28. ส่งเสริมกระบวนการแผนชุมชน 29. การส่งเสริมการจัดการความรู้ชุมชน 30. ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้กำลังแรงงานมีศักยภาพมีความมั่นคงในการทำงานและมีคุณภาพชีวิตที่ดี 31. ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้กำลังแรงงานมีสวัสดิการมีความปลอดภัยและมีหลักประกันทางสังคม 32. สนับสนุนการรวมพลังแก้ไขปัญหาเสพติดให้ได้ผลอย่างยั่งยืน 33. ส่งเสริมและสนับสนุนแรงงานสมานฉันท์มุ่งสู่สังคมแห่งความสุข 34. ส่งเสริมการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจและสาธารณภัย 35. พัฒนากำลังคนให้เพียงพอและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 36. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม 37. ส่งเสริมให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม คุ่มครอง ส่งเสริมและขยายโอกาสในการประกอบอาชีพของประชาชน เพิ่มศักยภาพของชุมชน เชื่อมโยงเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 38. ช่วยเหลือและสนับสนุนการมีงานทำและรายได้ของประชาชน และสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวม 39. เสริมสร้างสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความมั่นคงเข้มแข็ง ปลอดภัยเสพติด มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 40. การพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลครอบครัวชุมชนสังคมให้เข้มแข็งและปลอดภัย 41. การจัดการสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่มีผลกระทบต่อประชาชน	

ตารางที่ ค-23 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		42. สนับสนุนให้ครอบครัวชุมชนมีการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ 43. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน 44. การเสริมสร้างสังคมที่เป็นธรรมและมีหลักประกันความมั่นคงทางสังคมให้แก่ประชาชน 45. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินและความเข้มแข็งของชุมชน 46. ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเอง 47. ส่งเสริมความร่วมมือระดับหมู่บ้านในการจัดสวัสดิการชุมชน 48. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการลดอุบัติเหตุอุบัติภัย 49. เสริมสร้างความเป็นธรรมสวัสดิการความปลอดภัยและความมั่นคงให้กับประชาชน 50. คืบคลานสู่สังคม 51. ส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ 52. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานในสาขาที่ขาดแคลน 53. พัฒนาและเสริมสร้างสังคมให้มีคุณภาพ เป็นสุข และยกระดับคุณภาพชีวิต ตลอดจนสร้างชุมชนเข้มแข็ง 54. ขยายผลการเรียนรู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่ชุมชน 55. การพัฒนาเมืองลำพูนให้มีความสะอาดสงบ ปลอดภัย 56. วิถีชีวิตพอเพียงและชุมชนพึ่งตนเอง	
4. บำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	1. ร้อยละของประชาชน/หมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประชาธิปไตย และกระบวนการประชาสังคม 2. ร้อยละของเครือข่ายที่ได้รับการส่งเสริมการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม 3. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับความรู้เพื่อความรู้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพทางสังคม	1. มุ่งพัฒนาครอบครัวและชุมชนให้อยู่เย็นเป็นสุขบนพื้นฐานศาสนา วัฒนธรรม และการบูรณาการเครือข่าย 2. ส่งเสริมกระบวนการทำนุบำรุง และการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม 3. อนุรักษ์และส่งเสริมศาสนา ประเพณี และศิลปวัฒนธรรม 4. สร้างสังคมเมืองน่าอยู่ให้มีความรู้คู่คุณธรรม 5. ส่งเสริม สนับสนุนสถาบันศาสนาให้มีบทบาทในการพัฒนาและปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม 6. ดำรงฐานวัฒนธรรม ศาสนา ศิลปะและทุนทางสังคมของล้านนา	

ตารางที่ ค-23 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหนือ

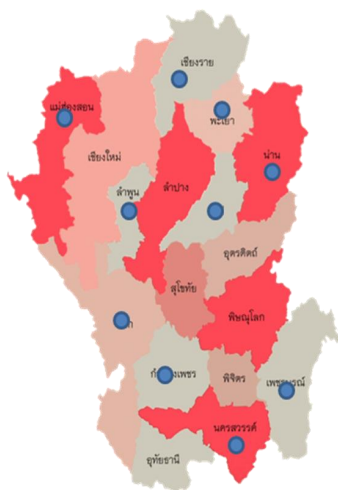
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		7. เสริมสร้างทักษะชีวิต คุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนนักศึกษา 8. รักษาสืบต่อวัฒนธรรมของชาติและความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างมั่นคง 9. สร้างค่านิยมจิตสำนึกและภูมิปัญญาคนไทย 10. นำทุนวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ 11. การบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม 12. ทำนุบำรุง รักษา และสืบทอดประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น 13. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย 14. การฟื้นฟูรักษาสืบต่อส่งเสริมภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรม 15. การส่งเสริมให้ประชาชนมีจริยธรรมในการดำรงชีวิต 16. ส่งเสริมการนำทุนทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม	
5. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ระดับความสำเร็จของชุมชนที่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ 2. ประชาชนที่ยากจนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย 3. ร้อยละของการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนทุกภาคส่วนเพื่อกระบวนการแบบมีส่วนร่วมในชุมชน 4. ร้อยละของจำนวนผู้มาใช้สิทธิ์การเลือกตั้ง 5. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน 6. ระดับความสำเร็จของประชาชนที่นำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน 7. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ตลอดจนบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและทุกภาคส่วน 8. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถบุคลากร 9. ร้อยละของจำนวนแรงงานได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย	1. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านต่างๆให้สามารถพึ่งตนเองได้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. แก้ไขปัญหาความยากจนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4. ยกระดับขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	

ตารางที่ ค-23 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	และมีความปลอดภัยในการทำงาน 10. ระดับความสำเร็จของการแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน 11. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาทางสังคมลดลง 12. จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายปีลดลง 13. ร้อยละของผู้ที่ได้รับการส่งเสริมด้านอาชีพ 14. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 15. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น		
6. การพัฒนา ด้าน สาธารณสุข	1. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหารระดับจังหวัด 2. ร้อยละของอัตราการป่วยหรือตายด้วยโรคที่สำคัญลดลง 3. ร้อยละของเครือข่ายบริการสุขภาพให้บริการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 4. ระดับความสำเร็จในการให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ และเข้าถึงบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข	1. พัฒนาการให้บริการและดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนและคุ้มครองผู้บริโภคให้ปลอดภัย 2. ส่งเสริมงานสาธารณสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน 3. ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพอนามัยแข็งแรง 4. พัฒนาระบบสุขภาพการศึกษาชีวิตการงานรายได้ที่อยู่อาศัยครอบครัวและชุมชนการคมนาคม 5. ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของบ้านเมืองให้สวยงามและปรับปรุงระบบสาธารณสุขมูลฐาน 6. พัฒนาระบบบริการด้านส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรครักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน 7. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเครือข่ายบริการสุขภาพทุกระดับ 8. พัฒนาศักยภาพสถานบริการและระบบส่งต่อให้มีคุณภาพมาตรฐาน 9. ส่งเสริมบริการสาธารณสุข สุขอนามัย สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม สร้างความปรองดองด้วยกีฬา การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม 10. การพัฒนาสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตให้สมบูรณ์ 11. พัฒนาระบบบริการด้านสาธารณสุขเชิงรุก 12. ส่งเสริมให้ประชาชนมีพฤติกรรมดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง 13. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสาธารณสุขโรค	

1.4.5 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว

ในด้านการท่องเที่ยว จังหวัดส่วนใหญ่มี 14 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านสังคม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 2 ด้านหลัก คือ 1) การพัฒนาการท่องเที่ยว 2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ภาพที่ ค-16 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 14 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาการเพิ่มขึ้นของ GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคาร จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนานักท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพิ่มขึ้น และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

2) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว ความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายและแหล่งท่องเที่ยว ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ล้านนาและทุนทางสังคม

กลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวของแผนยุทธศาสตร์ มี 14 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนารูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว การสร้างความเชื่อมั่น และพัฒนาการท่องเที่ยวแบบสร้างสรรค์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนฐานสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น แสวงหารูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ในท้องถิ่นพัฒนาและปรับปรุงสินค้าและของที่ระลึก พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานปลอดภัย รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และเกิดความยั่งยืน

2) ด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว ได้แก่ พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการบริการท่องเที่ยว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านงานทางเพิ่มและยกระดับมาตรฐานทางหลวงชนบท พัฒนาบุคลากรและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลบุคลากรระหว่างจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมเชื่อมโยง

เส้นทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ กับเพื่อนบ้านทั้งภายในและต่างประเทศสร้างร่วมมือในพัฒนาการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการในทิศทางเดียวกัน สํารวจและจัดเก็บข้อมูลด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารของระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์เชิงรุกและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว (รายละเอียดดูในตารางที่ ค-24 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว

ตารางที่ ค-24 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

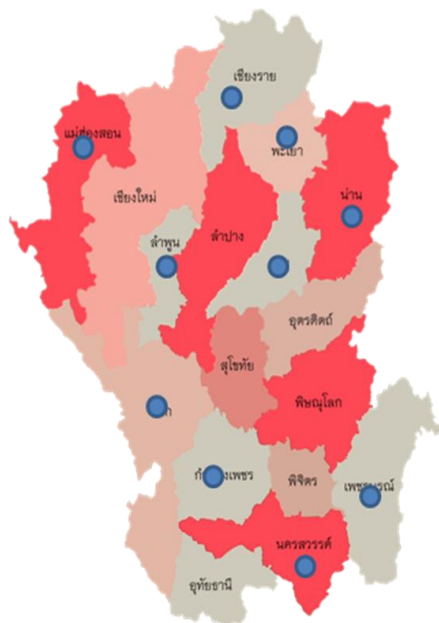
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. ก ำ ร พัฒนาการ ท่องเที่ยว	1. การพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารของระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว 2. การประชาสัมพันธ์เชิงรุกและพัฒนาระบบสนับสนุนการตลาดท่องเที่ยว 3. พัฒนารูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว 4. การสร้างความเชื่อมั่น และพัฒนาการท่องเที่ยวแบบสร้างสรรค์ บนฐานสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น 5. ส่งเสริมและยกระดับการท่องเที่ยวของจังหวัดสู่สากล 6. ส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ 7. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนพื้นฐานของความเป็นคนเมืองแพร่ 8. แสวงหารูปแบบการท่องเที่ยวแบบใหม่ในท้องถิ่น 9. พัฒนาศักยภาพและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว 10. สร้างความร่วมมือในพัฒนาการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการในทิศทางเดียวกัน 11. พัฒนาศักยภาพในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการบริการด้านการท่องเที่ยวของตนเอง 12. การเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลบุคลากรระหว่างจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน 13. พัฒนาอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดแพร่เพื่อดึงดูดการลงทุนการบริการ 14. ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลด้านการท่องเที่ยว 15. สร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้ประชาชนคนเมืองแพร่ในการเป็นเจ้าภาพที่ดีต่อการต้อนรับและการบริการ 16. ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการขายและการตลาดการท่องเที่ยว 17. รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป 18. พัฒนาและปรับปรุงสินค้าและของที่ระลึก 19. ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวและการให้บริการเพื่อสุขภาพ	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา 2. ร้อยละของนักท่องเที่ยว/ผู้เยี่ยมเยือน เพิ่มขึ้นจากฐานจำนวนนักท่องเที่ยวปีที่ผ่านมา 3. ร้อยละของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ GPP สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 6. ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายและแหล่งท่องเที่ยว ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมล้านนาและทุนทางสังคม 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นการพัฒนาศักยภาพและเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว 8. จัดสื่อประชาสัมพันธ์และกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละปี 9. ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา	ก ำ แ พ ง เพ ช ร / อุ ท ย ธ ำ นี / แม่ ฮ ่อ ง ส ่อ น / ลำ ป าง / ลำ พูน / เชียงใหม่ / แพร่ / น่าน / พะเยา / ตาก / สุโขทัย / เพชรบูรณ์ / น คร ส วรรค์ / พิษณุโลก(14)

ตารางที่ ค-24 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	20. มีการพัฒนาการท่องเที่ยวทุกด้าน สนับสนุนให้มีการปรับปรุง พัฒนา แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ 21. การพัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวการบริการและความปลอดภัย 22. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านการบริการท่องเที่ยว 23. พัฒนาการตลาดและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 24. ส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว		
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐาน 2. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และเกิดความยั่งยืน 3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านงานทางเพิ่มและยกระดับมาตรฐานทางหลวงชนบท 4. ส่งเสริมเชื่อมโยงเส้นทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ กับเพื่อนบ้านทั้งภายในและต่างประเทศ 5. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยว และเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว 6. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานปลอดภัย	1. ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายและแหล่งท่องเที่ยว ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมล้านนาและทุนทางสังคม 2. ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา	

1.4.6 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ในด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จังหวัดส่วนใหญ่มี 17 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรฯ ที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรฯ พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 3 ด้านหลัก 1).การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2).บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ภาพที่ ค-17 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 17 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบเพิ่มขึ้น ความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาล้างแ้วดล้อมของจังหวัด แหล่งทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำได้รับการพัฒนาปรับปรุงอนุรักษ์และฟื้นฟูสามารถนำไปใช้ประโยชน์ พื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นต่อปีและจำนวนพื้นที่ป่าพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าชุมชน ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน

2) ยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ได้แก่ การใช้พลังงานทดแทนเมื่อเทียบกับการใช้พลังงานทั้งหมดเพิ่มขึ้น ความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนบนพื้นที่ต้นน้ำลดการใช้สารเคมี จำนวนพื้นที่ที่ตลิ่งที่ถูกน้ำกัดเซาะลดลง จำนวนการบุกรุกและตัดไม้ทำลายป่าลดลง ความสำเร็จของการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ การเพิ่มความจุของแหล่งเก็บน้ำ ปริมาณการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น จำนวนชุมชนในพื้นที่ที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนแผนและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบบูรณาการ การบรรลุเป้าหมายของแผนงานโครงการด้านการบริหารจัดการน้ำและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความสำเร็จของการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ภัย

ธรรมชาติ จำนวนโครงการ/มาตรฐานการที่ส่งเสริมเผื่อระวังและควบคุม และ คุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเครือข่ายเตือนภัย

กลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของแผนยุทธศาสตร์ มี 17 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบความสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อนุรักษ์ ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรป่าไม้ พืช ดิน และน้ำ และบริหารจัดการเอื้อต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต ส่งเสริมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ แก้ไขปัญหาแนวเขตป่าไม้กับพื้นที่ของราษฎรให้ชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกป่าเศรษฐกิจต้นไม้และพืชคลุมดินเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุมและลดปริมาณของเสียที่กลายมาเป็นมลพิษทั้งในรูป ขยะอันตราย มลพิษทางอากาศ กลิ่น เสียง และน้ำเสีย บ้านเมืองสะอาด ปลอดภัย มีการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ขยะ น้ำเสีย หมอกควัน ไฟป่า และแหล่งน้ำสำคัญอย่างมีส่วนร่วม สนับสนุนให้มีการสร้างสมดุลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่า ในเขตป่า เขตชุมชน และเขตเมืองควบคู่กับการป้องกันการบุกรุกทำลาย และลดการเกิดภาวะโลกร้อน

2) ยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ได้แก่ การขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำ พัฒนาและปรับปรุงระบบส่งน้ำจากแหล่งกักเก็บน้ำให้ทั่วถึง ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเพื่อสนับสนุนการเกษตร ลดปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้ง จัดวางระบบเตือนภัยครอบคลุมทุกพื้นที่เสี่ยงภัยและเพิ่มศักยภาพเครือข่ายในการป้องกันและเตือนภัย ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งอุทกภัยดินโคลนถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ขยายพื้นที่ชลประทานให้ครอบคลุมทั่วถึงและเพียงพอรวมทั้งระบบชลประทานใหม่ๆเช่นระบบท่อส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์พลังงานและการบริหารจัดการด้านพลังงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งเสริมการบริหารจัดการเชื่อมโยงและพัฒนาแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพ สร้างความตระหนักพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการลดข้อขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการใช้พลังงาน สนับสนุนการจัดหาและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม แก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน และการจัดการที่ดินทำกินให้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและยั่งยืนกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ในที่ดินของประชาชน เพิ่มขีดความสามารถ สร้างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็ง (รายละเอียดดูในตารางที่ ค-25 ยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ตารางที่ ค-25 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของจังหวัด - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าไม้ - ร้อยละของจำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่ฟื้นฟูกลับคืนสู่สภาพเดิม - จำนวนพื้นที่เพิ่มขึ้นของกิจกรรมด้านการจัดการและแก้ไขปัญหาหมอกควัน - จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรน้ำโดยระบบท่อ - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ - จำนวนแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน - แหล่งน้ำได้รับการพัฒนา - ร้อยละของแหล่งน้ำได้รับการพัฒนาปรับปรุงอนุรักษ์และฟื้นฟูสามารถนำไปใช้ประโยชน์ - จำนวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นต่อปี - ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูเพิ่มขึ้น - พื้นที่สุขภาพป่าไม้ให้มีสภาพที่สมบูรณ์เพิ่มขึ้นทั้งป่าในเขตอุทยานแห่งชาติและป่าชุมชน - จำนวนพื้นที่ป่าพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าชุมชน ได้รับการฟื้นฟู และอนุรักษ์ให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน - ร้อยละของการจัดตั้งอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน(ทสม.) ให้ครบทุกตำบล	- อนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ - แก้ไขปัญหาแนวเขตป่าไม้กับพื้นที่ของราษฎรให้ชัดเจน - ดินและน้ำได้รับการอนุรักษ์และบริหารจัดการเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต - บ้านเมืองสะอาด ปลอดภัย มีการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมขยะ น้ำเสีย หมอกควัน ไฟป่า และแหล่งน้ำสำคัญอย่างมีส่วนร่วม - โครงการขยายผลเพื่อสนองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - สนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทน - อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ พืช ดิน และน้ำ - ควบคุมและลดปริมาณของเสียที่กลายมาเป็นมลพิษทั้งในรูป ขยะอันตราย มลพิษทางอากาศ กลิ่น เสียง และน้ำเสีย - พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำ - พัฒนาและปรับปรุงระบบส่งน้ำจากแหล่งกักเก็บน้ำให้ทั่วถึง - ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปลูกป่าเศรษฐกิจต้นไม้อายุยืนยาวเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ - จัดวางระบบบำบัดและกำจัดขยะที่สุญญากาศและได้มาตรฐานพร้อมทั้งสามารถรองรับขยะที่เกิดขึ้นได้อย่างเพียงพอ - จัดวางระบบเตือนภัยครอบคลุมทุกพื้นที่เสี่ยงภัยและเพิ่มศักยภาพเครือข่ายในการป้องกันและเตือนภัย - ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งอุทกภัยดินโคลนถล่มและน้ำป่าไหลหลาก - จัดทำระบบบำบัดน้ำเสียที่ถูกต้องและได้มาตรฐาน	พิจิตร/ลำปาง/แพร่/เพชรบูรณ์/สุโขทัย/นครสวรรค์/เชียงราย/กำแพงเพชร/ลำพูน/น่าน/พะเยา/ตาก/อุทัยธานี/แม่ฮ่องสอน/เชียงใหม่/พิษณุโลก/อุตรดิตถ์(17)

ตารางที่ ค-25 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคาดเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		17. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าไม้แหล่งน้ำ 18. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยการลดความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดจากภัยพิบัติอย่างเป็นระบบ 19. เร่งรัดติดตามให้มีการดำเนินการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง และขนาดใหญ่ 20. บริหารจัดการระบบการใช้ที่ดิน และแหล่งน้ำให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ 21. ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมของเมือง และชุมชน 22. ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ 23. พัฒนาระบบทางหลวงที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและรักษาสิ่งแวดล้อม 24. พัฒนาพื้นที่ต้นน้ำและแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการเกษตรและบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง 25. พัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ 26. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดหาและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม 27. ส่งเสริมสร้างความตระหนักพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม 28. ส่งเสริมและอนุรักษ์พลังงานและใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ 29. สนับสนุนให้มีการสร้างสมดุลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ 30. กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ในที่ดินของประชาชน 31. ส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเมืองและท้องถิ่น 32. ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม 33. ขยายพื้นที่ชลประทานให้ครอบคลุมทั่วถึงและเพียงพอรวมทั้งระบบ	

ตารางที่ ค-25 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคัดเหนือ

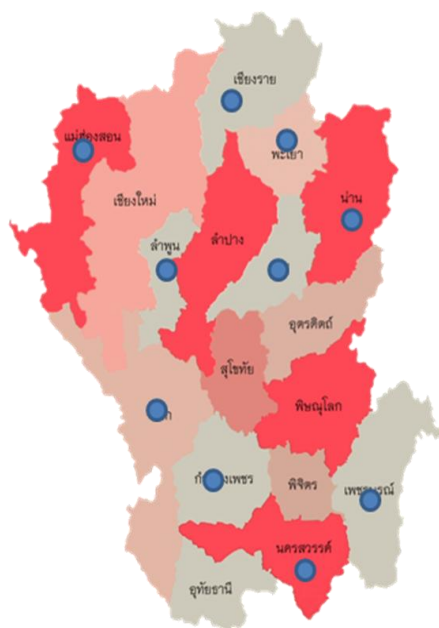
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		ชลประทานใหม่ๆเช่นระบบท่อ	
2. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานทดแทนเมื่อเทียบกับการใช้พลังงานทั้งหมด - จำนวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นต่อปี - ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน - จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนบนพื้นที่ต้นน้ำลดการใช้สารเคมี - ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น - จำนวนพื้นที่ดั่งที่ถูกลำกัดเขาสดลง - จำนวนชุมชนในพื้นที่ที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น - ระดับความสำเร็จในการรักษาคุณภาพอากาศโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน - ระดับความสำเร็จในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน - ร้อยละของการลดการพังทลายของหน้าดิน - อัตราการเพิ่มการใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้นจาก 0.5% ต่อปี เป็น 5 - 8% ต่อปี - ร้อยละของชุมชนที่มีการจัดระเบียบและปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อม - คุณภาพแหล่งน้ำผิวดินในแม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์	- มุ่งเน้นการลดข้อขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการใช้พลังงาน - เพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็ง ในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเพื่อสนับสนุนการเกษตร ลดปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้ง - สร้างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะและมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่ออุปโภคบริโภค - เพิ่มพื้นที่ป่า ในเขตป่า เขตชุมชน และเขตเมืองควบคู่กับการป้องกันการบุกรุกทำลาย และลดการเกิดภาวะโลกร้อน - ดินและน้ำได้รับการอนุรักษ์และบริหารจัดการเอื้อต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต - จัดระเบียบและปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านสิ่งแวดล้อม - พัฒนาระบบการจัดการแหล่งน้ำและพื้นที่ลุ่มน้ำ - พัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน - พัฒนาฐานข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย - นำนวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์พลังงานและการบริหารจัดการด้านพลังงานให้มี	

ตารางที่ ค-25 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	มาตรฐาน 15. ร้อยละของชุมชน มีการจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน 16. อัตราการใช้พลังงานในภาพรวมของจังหวัดลดลง 17. จำนวนแผนและกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบบูรณาการ 18. ร้อยละที่ลดลงของการบุกรุกและตัดไม้ทำลายป่า 19. ร้อยละของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ให้แก่ชุมชนและองค์กรเครือข่ายใน ด้านทรัพยากรน้ำ 20. ระดับความสำเร็จของการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ 21. ร้อยละของชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นเครือข่ายเตือนภัย 22. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของกิจกรรมด้านการจัดการและแก้ไขปัญหาหน้าท่วม 23. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรน้ำโดยระบบท่อ 24. จำนวนโครงการ/มาตรฐานการที่ส่งเสริมเฝ้าระวังและควบคุม คุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 25. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ได้รับประโยชน์จากระบบชลประทาน 26. ปริมาณที่เพิ่มขึ้นของความจุของแหล่งเก็บน้ำ 27. จำนวนแหล่งน้ำที่เพิ่มขึ้น 28. ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายของแผนงานโครงการด้านการบริหารจัดการน้ำและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ประสิทธิภาพสูงสุด 16. ส่งเสริมการบริหารจัดการเชื่อมโยงและพัฒนาแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพ 17. แก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน และการจัดการที่ดินทำกินให้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	

1.4.7 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ

ในด้านการบริหารจัดการ จังหวัดส่วนใหญ่มี 13 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 3 ด้านหลัก คือ 1).การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 2).พัฒนาระบบสารสนเทศและการบริหารจัดการที่ดี 3).ยกระดับคุณภาพการให้บริการ

ภาพที่ ค-18 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 13 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ แผนปฏิบัติการที่จังหวัดดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมาย ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของภาครัฐตามหลักประชาธิปไตย ประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น สามารถตอบสนองต่อข้อร้องเรียนจากการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ ชุมชนที่มีความสามารถในการบริหารจัดการด้านคุณภาพชีวิตของชุมชนเพิ่มขึ้น ความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
- 2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ ได้แก่ ความสำเร็จในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ
- 3) ยุทธศาสตร์ด้านยกระดับคุณภาพการให้บริการ ได้แก่ ประชนที่มาใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ความสำเร็จในการลดขั้นตอนการให้บริการ บุคลากรมีจิตสำนึกต่อการบริการประชาชน ความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน ความพึงพอใจของผู้รับบริการภาครัฐเพิ่มขึ้น การตอบสนองต่อข้อร้องเรียนจากการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ

กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการของแผนยุทธศาสตร์ มี 13 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี** ได้แก่ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และการบริการงานทางด้านสังคมของภาครัฐให้สะอาด โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพส่งเสริมธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี พัฒนาระบบการบริหารจัดการ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการภาครัฐ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติราชการของจังหวัด ส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพชุมชนในการร่วมรักษาและธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม

2) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ** ได้แก่ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดให้ครอบคลุมถูกต้องและทันสมัย พัฒนาระบบการแจ้งข้อมูลให้ประชาชนในพื้นที่ทราบเกี่ยวกับจุดหรือเขตที่เหมาะสม / ไม่เหมาะสมสำหรับการตั้งถิ่นฐาน

3) **ยุทธศาสตร์ด้านยกระดับคุณภาพการให้บริการ** ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและการให้บริการประชาชน พัฒนาระบบการแจ้งข้อมูลให้ประชาชนในพื้นที่ทราบเกี่ยวกับจุดหรือเขตที่เหมาะสม / ไม่เหมาะสม มุ่งเน้นการพัฒนาการให้บริการประชาชนด้านทะเบียนและด้านใบอนุญาตขับรถและผู้ประจํารถ ส่งเสริมสื่อและการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จัดหาและพัฒนาศูนย์บริการประชาชนให้เบ็ดเสร็จครบวงจรในจุดเดียว ยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนของหน่วยงานภาครัฐให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง (รายละเอียดดูในตารางที่ ค-26 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม)

ตารางที่ ค-26 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การบริหาร จั ด ก า ร บ้านเมืองที่ดี	1. ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของแผนปฏิบัติการที่จังหวัดดำเนินการได้สำเร็จตามเป้าหมาย 2. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการวางแผนและจัดทำผังชุมชน 3. ร้อยละของประชาชนที่มาใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ 4. ร้อยละของส่วนราชการที่มีการดำเนินการป้องกันการทุจริตหรือมีโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม 5. ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละปี 6. ร้อยละที่ลดลงของการใช้พลังงานภาครัฐ 7. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น 8. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการภาครัฐเพิ่มขึ้น 9. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ 10. ระดับความสำเร็จในการลดขั้นตอนการให้บริการ 11. ร้อยละของบุคลากรเป้าหมายได้รับการพัฒนา Competency 12. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน 13. ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ 14. ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ 15. ร้อยละของโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดที่มีการตรวจสอบและติดตามประเมินผลในแต่ละปี 16. ร้อยละของบุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถตามสมรรถนะหลัก 17. ร้อยละของบุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาด้านการจัดทำตัวชี้วัดและฐานข้อมูล	1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ และการบริการงานทางด้านสังคมของภาครัฐที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ 2. จัดระบบการตรวจสอบและติดตามประเมินผลโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด 3. ส่งเสริมธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี 4. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ 5. ส่งเสริมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ 6. พัฒนาและขยายเขตการให้บริการด้านไฟฟ้าประปาโทรศัพท์ 7. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการภาครัฐ 8. พัฒนาการให้บริการเพื่อให้เกิดความพึงพอใจต่อภาครัฐสูงสุด 9. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติราชการของจังหวัด 10. ส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ 11. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ให้สะอาด โปร่งใส ตรวจสอบได้ 12. การพัฒนาระบบบริหารจัดการชุมชน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 13. พัฒนาบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐให้มีทัศนคติที่ดีและมีขีดความสามารถในการให้บริการที่สูงขึ้น 14. พัฒนาระบบและบริหารจัดการด้านแรงงาน 15. การมุ่งเน้นการพัฒนาการให้บริการประชาชนด้านทะเบียนและด้านใบอนุญาตขับรถและผู้ประกอบการ 16. บริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่	แม่ฮ่องสอน/ตาก/ น่าน/เชียงราย/ เพชรบูรณ์/พิจิตร/ พะเยา/แพร่/ นครสวรรค์/อุตรดิตถ์/ ลำพูน/กำแพงเพชร/ อุทัยธานี/เชียงใหม่ (13)

ตารางที่ ค-26 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

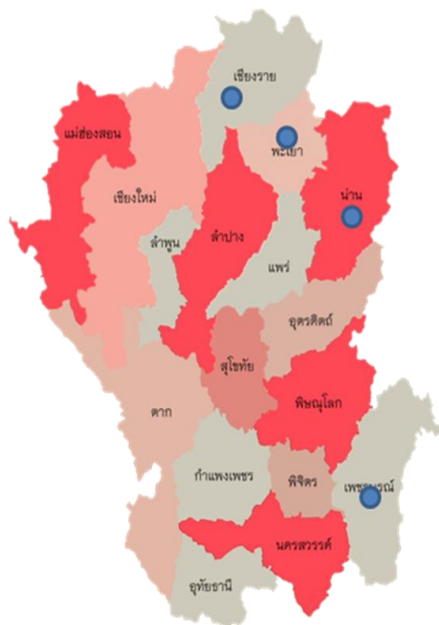
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	เพิ่มขึ้น 18. ร้อยละของการตอบสนองต่อข้อร้องเรียนจากการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ 19. ร้อยละของชุมชนที่มีความสามารถในการบริหารจัดการด้านคุณภาพชีวิตของชุมชน 20. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของภาครัฐตามหลักประชาธิปไตย 21. บุคลากรมีจิตสำนึกต่อการบริการประชาชน 22. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาความสามารถบุคลากร	17. พัฒนาขีดสมรรถนะและส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลแก่บุคลากร 18. การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการและการให้บริการประชาชน 19. การส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม 20. การสนับสนุนให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการผลักดันแผนพัฒนาจังหวัด 21. เพิ่มศักยภาพชุมชนในการร่วมรักษาและธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม	
2. พัฒนาระบบสารสนเทศและการบริหารจัดการที่ดี	1. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะ ตลอดจนบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและทุกภาคส่วน 2. ระดับความสำเร็จในการลดขั้นตอนการให้บริการ	1. มุ่งพัฒนาความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 2. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ 3. ส่งเสริมสื่อและการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 4. จัดหาและพัฒนาศูนย์บริการประชาชนให้เบ็ดเสร็จครบวงจรในจุดเดียว 5. พัฒนาระบบการแจ้งข้อมูลให้ประชาชนในพื้นที่ทราบเกี่ยวกับจุดหรือเขตที่เหมาะสม / ไม่เหมาะสมสำหรับการตั้งถิ่นฐาน 6. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดให้ครอบคลุมถูกต้องและทันสมัย	
3. ยกระดับคุณภาพการให้บริการ	1. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 2. หน่วยงานภาครัฐสามารถยกระดับคุณภาพการบริการ 3. ร้อยละของชุมชนที่มีความสามารถในการบริหารจัดการด้านคุณภาพชีวิตของชุมชน 4. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการภาครัฐเพิ่มขึ้น	1. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ 2. ส่งเสริมธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี 3. เพิ่มขีดสมรรถนะของบุคลากรเพื่อการบริการที่ดี 4. พัฒนาระบบการแจ้งข้อมูลให้ประชาชนในพื้นที่ทราบเกี่ยวกับจุดหรือเขตที่เหมาะสม / ไม่เหมาะสมสำหรับการตั้งถิ่นฐาน	

ตารางที่ ค-26 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	5. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารภาครัฐ 6. ระดับความสำเร็จในการลดขั้นตอนการให้บริการ 7. ร้อยละของบุคลากรเป้าหมายได้รับการพัฒนา Competency 8. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน 9. ร้อยละที่ลดลงของการใช้พลังงานภาครัฐ 10. ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาตามแผนพัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากร	5. จัดหาและพัฒนาศูนย์บริการประชาชนให้เบ็ดเสร็จครบวงจรในจุดเดียว 6. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดให้ครอบคลุมถูกต้องและทันสมัย 7. ยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนของหน่วยงานภาครัฐให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง	

1.4.8 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านความมั่นคง

ในด้านความมั่นคง จังหวัดส่วนใหญ่มี 6 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถจัดกลุ่มของตัวชี้วัดได้ 2 ด้านดังนี้

ภาพที่ ค-19 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 6 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการ** จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 6 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและรักษาความมั่นคง ซึ่งมีตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ค่าเฉลี่ยดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security Index) ระดับความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยเสถียร ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงานด้านความมั่นคงและรักษาความสงบ ร้อยละของหมู่บ้านตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น

2) **ยุทธศาสตร์ด้านมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ** ได้แก่ จำนวนหมู่บ้านที่มีการจัดกิจกรรมในการพัฒนาความร่วมมือและความสัมพันธ์ตามแนวชายแดน หมู่บ้านตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น ความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ ฐานข้อมูลของบุคคลต่างด้าวที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่แต่ละจังหวัด ลดลงของจำนวนคดีที่เกิดจากบุคคลต่างด้าว

กลยุทธ์ด้านบริหารจัดการของแผนยุทธศาสตร์ มี 7 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถจัดกลุ่มของตัวชี้วัดได้ 2 ด้านดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์ด้านมั่นคงในประเทศ** ได้แก่ เสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อให้เกิดสังคมคุณภาพ

สร้างความมั่นคงและปลอดภัย การพัฒนาความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการเคารพกฎหมาย สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่ กำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และยาเสพติด สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันปราบปรามบำบัดรักษาและแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด ปลูกพลังสร้างจิตสำนึกความจงรักภักดีและความสามัคคีของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ทางด้านกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางเลือกในระดับพื้นที่ ส่งเสริมและฟื้นฟูวิถีชีวิตประชาธิปไตย ส่งเสริมภารกิจด้านการป้องกันความมั่นคงของชาติในหน้าที่ของตำรวจให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งเสริมการป้องกันอาชญากรรมโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและร่วมแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชน และส่งเสริมความปลอดภัยและลดผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมจากการใช้รถใช้ถนน

2) ยุทธศาสตร์ด้านมั่นคงที่เกี่ยวกับต่างประเทศ ได้แก่ กระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน กำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การสร้างเสริมความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ชายแดน สร้างขีดความสามารถในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงชายแดน (รายละเอียดดูในตารางที่ ค-27 ยุทธศาสตร์ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม)

ตารางที่ ค-27 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. เสริมสร้างและรักษาความมั่นคง	1. ค่าเฉลี่ยดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security Index) 2. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนงานด้านความมั่นคง 3. ระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างความมั่นคงและความความสงบเรียบร้อย 4. มีฐานข้อมูลของบุคคลต่างด้าวที่อาศัยอยู่จริงในพื้นที่จังหวัด 5. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนคดีที่เกิดจากบุคคลต่างด้าว 6. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์อาชญากรรมข้ามชาติ 7. ร้อยละของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัยเสถียร 8. จำนวนหมู่บ้านที่มีการจัดกิจกรรม ในการพัฒนาความร่วมมือและความสัมพันธ์ตามแนว ชายแดน 9. ระดับความสำเร็จในการสร้างจิตสำนึกในการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ 10. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงานด้านความมั่นคงและรักษาความสงบ 11. ร้อยละของหมู่บ้านตามแนวชายแดนมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น	1. เสริมสร้างความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อให้เกิดสังคมคุณภาพ 2. สร้างความมั่นคงและปลอดภัย 3. การพัฒนาความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการเคารพกฎหมาย 4. การสร้างเสริมความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่ชายแดน 5. กระชับความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน 6. กำหนดมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และยาเสพติด 7. สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 8. การอำนวยความสะดวก 9. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่ 10. เพิ่มขีดความสามารถในการป้องกันปราบปรามบำบัดรักษาและแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด 11. เสริมสร้างจิตสำนึกของประชาชนและผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามกฎหมายและศีลธรรมอันดี 12. ปลุกพลังสร้างจิตสำนึกความจงรักภักดีและความสามัคคีของประชาชน 13. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ทางด้านกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางเลือกในระดับพื้นที่ 14. ส่งเสริมและฟื้นฟูวิถีชีวิตประชาธิปไตย 15. สร้างขีดความสามารถในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงชายแดน 16. ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกเพื่อให้ประชาชนได้รับความเท่าเทียมเสมอภาคจากการบังคับใช้กฎหมายของตำรวจ 17. ส่งเสริมภารกิจด้านการป้องกันความมั่นคงของชาติในหน้าที่ของตำรวจให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด 18. พัฒนาโครงสร้างระบบงานและบุคลากรในด้านสืบสวนปราบปรามให้ทันสมัยอยู่เสมอ	ลำ พู น / น่าน / พะเยา/เชียงใหม่/ แ พ ร้ / ต า ก / เพชรบูรณ์ (7)

ตารางที่ ค-27 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะเหนือ

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		ตลอดจนบูรณาการกับหน่วยงานอื่นๆในเรื่องสืบสวนปราบปราม 19. ส่งเสริมการป้องกันอาชญากรรมโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและร่วมแก้ไข ปัญหาอาชญากรรมในชุมชน 20. ส่งเสริมความปลอดภัยและลดผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมจากการใช้รถใช้ถนน	

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนั้น ได้วิเคราะห์ใน 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรอบการพัฒนาภูมิภาคเหนือ และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ และ 2) กระบวนการจัดทำแผน

2.1 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบทิศทางของแผนพัฒนาภาคเหนือ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2.2.1 นโยบายรัฐบาล รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินไว้ทั้งหมด 7 นโยบายหลัก ได้แก่ นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม นโยบายต่างประเทศ และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (รายละเอียดของนโยบายแต่ละด้าน ดูรายละเอียดในบทที่ 4 หน้า 62)

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2554 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญไว้ 5 ประเด็น ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 4 หน้า 63)

2.2.3 กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค ภาคเหนือได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์การสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของฐานการผลิต เพื่อคงความเป็นฐานเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางคือ สนับสนุนการทำเกษตรยั่งยืนอย่างครบวงจร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ และโอกาส สนับสนุนอุตสาหกรรมแปรรูปัญชีพ สนับสนุนอุตสาหกรรมบริการใหม่ที่มีศักยภาพ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนธุรกิจอุตสาหกรรมและบริการ

2. ยุทธศาสตร์การยกระดับการค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน โดยมีแนวทางคือ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบ Logistics พัฒนาระดับการท่องเที่ยวให้เท่าทันกระแสตลาด

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญและเมืองชายแดน เพื่อรองรับการเชื่อมโยงในระดับนานาชาติ โดยมีแนวทางคือ ศึกษาและทบทวนแผนแม่บทและแผนการบริหารจัดการ เมืองศูนย์กลางความเจริญ เร่งรัดการดำเนินงานแผนงาน/โครงการภายใต้นโยบายเขตเศรษฐกิจชายแดน พัฒนาระบบขนส่งมวลชนในเมืองใหญ่ให้มีประสิทธิภาพ สนับสนุนรูปแบบการเดินทางที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร การคลัง และศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นให้สามารถรับมือต่อการขยายตัวของเมือง

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นคง และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน โดยมีแนวทางคือ ดูแล ป้องกัน แก้ไขปัญหาสุขภาพอนามัย พัฒนาบุคลากร สื่อ และวิธีการการเรียนการสอนทางการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา เสริมสร้างความพร้อมให้ความรู้ และบริการแก่ประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพแรงงานให้สูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่อุตสาหกรรม จัดระบบแรงงานต่างด้าวอย่างจริงจัง

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัวและชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีแนวทางคือ ส่งเสริมบทบาทและความสัมพันธ์ที่ดีของสถาบันครอบครัวและชุมชนในการดูแลสมาชิกให้มีคุณภาพ เสริมสร้างความมั่นคงของชุมชนในด้านรายได้ ความรู้ สุขอนามัย ทิ่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อม ลดจำนวนผู้ป่วยเอดส์

6. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางคือ สนับสนุนการบริหารจัดการน้ำ ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมของเมืองและชุมชน พัฒนาคูณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ บริหารจัดการระบบการใช้ที่ดินและแหล่งน้ำให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ สร้างความพร้อมเพื่อรับมือภัยพิบัติธรรมชาติ สนับสนุนบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่น และเครือข่ายชุมชน

2.2.4 ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบทิศทางของแผนพัฒนาภาคเหนือ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลมาจาก 2 ส่วน คือ จากการตั้งคำถามในแบบฟอร์มการเก็บข้อมูล และจากการวิเคราะห์ทั้งหมดในแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดเชื่อมโยงกับกรอบนโยบายรัฐบาลทุกด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ และความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่

ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า ทุกจังหวัดระบุว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของตนเองมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ ทั้งนี้เพราะในการทำแผนนั้นทุกจังหวัดได้ทำนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาภาคมาเป็นกรอบในการทำแผน และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลในแต่ละปี จังหวัดก็ต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย ในส่วนนี้ของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้น จังหวัดได้ให้หน่วยงานย่อยตั้งแต่หน่วยงานต่างๆ ในตำบล อำเภอ และจังหวัด รวบรวมปัญหาทั้งขึ้นมาตามปฏิทินการทำแผนที่จังหวัดกำหนดแล้วทำปัญหาเหล่านั้นมาวิเคราะห์ และนอกจากนี้จังหวัดยังได้วิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน ภัยคุกคาม และโอกาสของจังหวัด และจังหวัดได้ทำประชาสังคม เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้นำเสนอปัญหาและความต้องการ แล้วเป็นการยืนยันคำตอบ คณะทำงานจึงได้วิเคราะห์ให้ทั้งโครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ของทุกจังหวัดในภาพรวมเพื่อเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ซึ่งจากการวิเคราะห์มีข้อมูลชี้ให้เห็นว่า โครงการที่ปรากฏในแผนนั้นมีความเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆ ในนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ ดังนี้

ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล โครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคเหนือ ทุกจังหวัดรวมทั้งสิ้น 14,056 โครงการ โดยมี 2 จังหวัดที่มีจำนวนโครงการมากกว่าจังหวัดอื่น คือ จังหวัดแพร่มี 3,050 โครงการ และจังหวัดอุตรดิตถ์มี 5,226 โครงการ เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของโครงการเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล พบว่า โครงการที่สอดคล้องนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตมากที่สุด คือ 5,184 โครงการ คิดเป็นร้อยละ

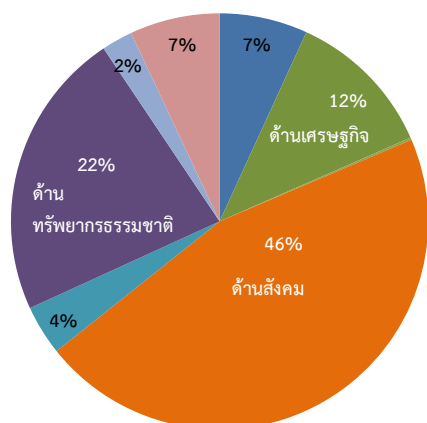
36.88 ของโครงการทั้งหมด รองลงมาเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจ 4,145 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 29.49 ของโครงการทั้งหมด โครงการที่สอดคล้องนโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3,599 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 25.60 ตามลำดับ สำหรับนโยบายอื่นๆ มีโครงการปรากฏทั้งหมดแต่ในร้อยละที่ค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะนโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรมมีโครงการน้อยที่สุดทั้งภูมิภาคเหนือ มีเพียง 71 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.51 ของโครงการทั้งหมด นโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีเพียง 262 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 1.86 และนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมี 510 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 3.63 (ดูรายละเอียดในตารางที่ ค-28)

ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 จากการวิเคราะห์เนื้อหาโครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดทั้ง 17 จังหวัด จำนวน 13,913 โครงการ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้มากที่สุด 5,058 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 36.35 ของโครงการทั้งหมด รองลงมา คือ โครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล จำนวน 3,570 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 25.66 ของโครงการทั้งหมด โครงการในด้านการพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 3,546 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 25.49 ของโครงการทั้งหมด ตามลำดับและมีโครงการน้อยที่สุดในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศมีเพียง 508 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 3.65 ของโครงการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางที่ ค-29)

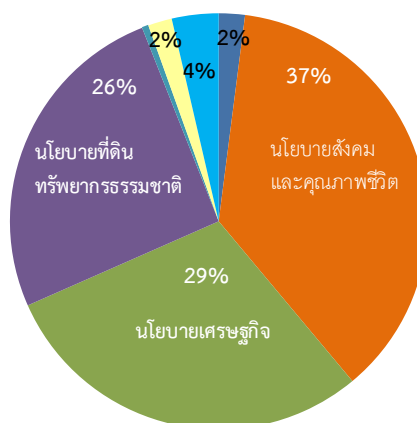
ความเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากาด สำหรับภาคเหนือมีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากาดไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งวิเคราะห์โครงการทั้งหมด 13,865 โครงการ เป็นโครงการที่สอดคล้องกรอบยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นคง และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันมากที่สุด 5,150 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 37.14 ของโครงการทั้งหมด รองลงมาเป็นโครงการในยุทธศาสตร์ด้านบริหารทรัพยากรฯ อย่างยั่งยืน เน้นการอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล รวมทั้งเตรียมการป้องกันและรับมือกับภัยธรรมชาติ มี 3,065 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 22.11 ของโครงการทั้งหมด โครงการในด้านยกระดับการค้าและบริการให้ได้มาตรฐาน ท้นต่อกระแสตลาด เน้นพัฒนาบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกมี 2,844 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 20.51 ของโครงการทั้งหมด ตามลำดับ และโครงการสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของฐานการผลิตที่คำนึงถึงผลกระทบต่อทรัพยากรฯ เพื่อคงความเป็นฐานเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน มี 1,763 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 12.72 ของโครงการทั้งหมด และด้านพัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งตนเอง มีภูมิคุ้มกันตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมี 850 คิดเป็นร้อยละ 6.13 ของโครงการทั้งหมด และโครงการที่น้อยที่สุด พัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญ+ชายแดน เพื่อเชื่อมโยงสู่ระดับนานาชาติมีเพียง 193 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 1.39 ของโครงการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางที่ ค-30)

จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์กับนโยบายรัฐบาลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรอบการพัฒนาภาคเหนือ จะเห็นได้ว่า มีความเชื่อมโยงกันในทุกมิติ แต่ที่เน้นหนักและมีจำนวนโครงการค่อนข้างมาก คือ นโยบายหรือยุทธศาสตร์ด้านสังคม คุณภาพชีวิต การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนสังคม และคุณภาพของคนเป็นหลัก และสำคัญพอ ๆ กันคือด้านเศรษฐกิจ เช่น นโยบายด้านเศรษฐกิจ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลที่ยั่งยืน การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ หรือการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เป็นต้น สังคม คุณภาพชีวิต การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนสังคม และคุณภาพของคนเป็นหลัก ซึ่งโครงการส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 60 จะอยู่ที่สองด้านนี้ สำหรับด้านที่สามที่มีความเชื่อมโยงและจังหวัดต่างๆ ให้ความสำคัญ คือ

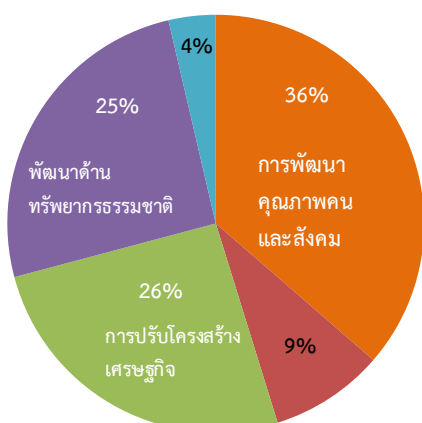
การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาประเทศบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การสร้างความมั่นคงทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ ซึ่งโครงการที่เกี่ยวข้องทางด้านนี้มีอยู่ประมาณ ร้อยละ 10 ของโครงการทั้งหมด

ภาพที่ ค-20 ร้อยละของโครงการในแต่ละยุทธศาสตร์

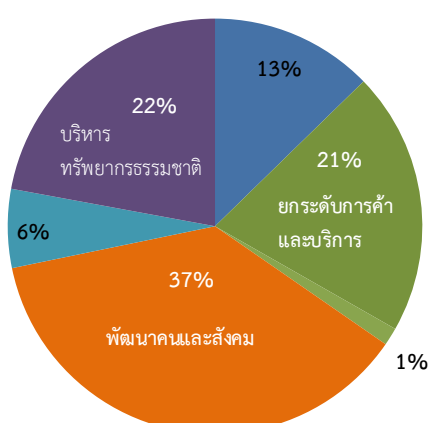

ภาพที่ ค-21 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล

ภาพที่ ค-22 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับ

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

ภาพที่ ค-23 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับ

กรอบยุทธศาสตร์ภาค

จากข้อมูลดังกล่าว ชี้ให้เห็นทั้งทิศทางของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคเหนือที่มุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ซึ่งประเด็นการพัฒนาเหล่านี้ก็มีความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคได้ด้วยเช่นกัน รายละเอียดของความเชื่อมโยงของแต่ละด้าน (รายละเอียดในตารางที่ ค-28 – 4-30)

ตารางที่ ค-28 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์	นโยบายของรัฐบาล							รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	นโยบายความมั่นคงของรัฐ	นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต	นโยบายเศรษฐกิจ	นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม	นโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี		
1. ด้านเกษตร	-	-	524	436	-	-	-	960	-
2. ด้านเศรษฐกิจ	37	303	1,074	1	15	149	48	1,627	-
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน					25			25	-
4. ด้านสังคม	55	4,554	1,721	74	1	2	16	6,423	-
5. ด้านท่องเที่ยว	7	88	287	85	1	72	5	545	-
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	13	143	2,997	1	1	2	3,157	-
7. ด้านบริหารจัดการ	2	7	41	4	28	-	256	338	-
8. ด้านความมั่นคง	184	219	355	2	-	38	183	981	-
รวม	285	5,184	4,145	3,599	71	262	510	14,056	-
ร้อยละ	2.03	36.88	29.49	25.60	0.51	1.86	3.63	100.00	-

ตารางที่ ค-29 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10					รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	1.การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้	2.การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ	3.การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืน	4.การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	5.การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ		
1. ด้านเกษตร	-	85	439	436	-	960	0
2. ด้านเศรษฐกิจ	308	379	884	1	17	1,589	38
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	25	-	-	25	0
4. ด้านสังคม	4,440	276	1,617	74	16	6,423	0
5. ด้านท่องเที่ยว	49	7	399	31	5	491	54
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	12	2	143	2,998	2	3,157	0
7. ด้านบริหารจัดการ	1	93	3	4	237	338	0
8. ด้านความมั่นคง	248	389	60	2	231	930	51
รวม	5,058	1,231	3,570	3,546	508	13,913	143
ร้อยละ	36.35	8.85	25.66	25.49	3.65	100.00	

ตารางที่ ค-30 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนากับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคเหนือ

ประเด็นยุทธศาสตร์	กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับภาคเหนือ						รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	1. สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของฐานการผลิตที่ค้ำประกันถึงผลกระทบท่อทรัพยากรฯ เพื่อคงความเป็นฐานเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน	2.ยกระดับการค้าและบริการให้ได้มาตรฐานทันต่อกระแสตลาด เน้นพัฒนาบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก	3. พัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญ+ชายแดน เพื่อเชื่อมโยงสู่ระดับนานาชาติ	4. พัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีความมั่นคง และอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน	5. พัฒนาศักยภาพของสถาบันครอบครัวและชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งตนเอง มีภูมิคุ้มกันตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	6. บริหารทรัพยากรฯ อย่างยั่งยืน เน้นการอนุรักษ์ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล รวมทั้งเตรียมการป้องกันและรับมือกับภัยธรรมชาติ		
1. ด้านเกษตร	524	436	-	-	-	-	960	0
2. ด้านเศรษฐกิจ	657	109	38	244	416	1	1,465	162
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	25	-	-	-	-	25	0
4. ด้านสังคม	250	1,530	7	4,278	325	65	6,455	-32
5. ด้านท่องเที่ยว	233	201	74	20	11	6	545	0
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	154	1	7	8	2,987	3,157	0
7. ด้านบริหารจัดการ	41	56	68	147	12	4	328	10
8. ด้านความมั่นคง	58	333	5	454	78	2	930	51
รวม	1,763	2,844	193	5,150	850	3,065	13,865	191
ร้อยละ	12.72	20.51	1.39	37.14	6.13	22.11	100.00	

2.2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของจังหวัดในภาคเหนือ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดจากแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลที่ให้แต่ละจังหวัดกรอกส่งมา พบว่า ในส่วนของกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์นั้น จังหวัดกรอกข้อมูลมาให้ค่อนข้างมากเช่นเดียวกับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น ในการจัดประชุมกลุ่มย่อย คณะผู้ศึกษาจึงให้ผู้เข้าร่วมประชุมนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและปัญหาของการจัดทำยุทธศาสตร์ ข้อมูลทั้งจากแบบฟอร์มเก็บข้อมูลและการประชุมกลุ่มย่อย อาจสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

(1) การวิเคราะห์ความต้องการของประชาชน ในทางปฏิบัติจังหวัดได้สั่งการให้ส่วนราชการต่าง ๆ และอำเภอสำรวจความคิดเห็นตลอดจนความต้องการของประชาชนในเขตที่รับผิดชอบ แล้วส่งข้อมูลมายังจังหวัด นอกจากนี้ยังอาจเสนอให้ประชาชนบางส่วนเสนอความต้องการทางเว็บไซต์ของจังหวัด และหน่วยงานต่าง ๆ ได้นอกจากนี้ในการเริ่มจัดทำแผนปฏิบัติการในแต่ละปี ยังมีการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทุกภาคส่วน รวมทั้งภาคเอกชน และองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ก็สามารถเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชนได้

(2) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้ข้อมูลว่า ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 4 ปี เป็นการจัดทำแผนอย่างมีส่วนร่วมในการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ เช่น เมื่อเริ่มทำแผนจะจัดประชุมคณะกรรมการและตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อปรึกษาหารือ รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ นอกจากในคณะกรรมการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ ยังมีการแต่งตั้งภาคประชาสังคมเข้าไปด้วย

(3) การกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา ก่อนการกำหนดประเด็นปัญหาเพื่อนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา คณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเศรษฐกิจ สังคมทุกด้าน รวมทั้ง ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของปีที่ผ่านมาให้ที่ประชุมเพื่อพิจารณา รวมทั้งมีการจัดทำ SWOT Analysis ของจังหวัด โดยให้หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เข้ามาร่วมให้ข้อมูลข้อมูลเหล่านี้ได้นำมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา

(4) การกำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัด ในการกำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัดดูให้สอดคล้องกับปัญหาและโอกาสในการพัฒนามีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเรียงลำดับความสำคัญ และเน้นจุดเด่นของจังหวัด

(5) การกำหนดเป้าหมายหลัก ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และประเด็นยุทธศาสตร์ ในการกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัดนั้น ยึดหลักการว่า ต้องสะท้อนให้เห็นถึงวิสัยทัศน์ ข้อเท็จจริง ปัญหา และการพัฒนา ส่วนการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ แผนงานโครงการนั้น กำหนดโดยอาศัยวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลัก

2.2.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ

ในส่วนใหญ่แล้วนำไปในรูปของแผนปฏิบัติงานประจำปี และการกำหนดเจ้าภาพรับผิดชอบแต่ละยุทธศาสตร์แล้ว ถ่ายทอดหรือแผนงานโครงการให้แก่หน่วยงานนั้นกำหนดรายละเอียดของโครงการให้ชัดเจนทั้งระยะทำงาน และการสิ้นสุดโครงการ มีผู้ประสานงานระหว่างจังหวัดถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกัน เมื่อเกิดปัญหาค้นจะได้แก้ไขได้ทันที

2.2.3 การกำกับ ติดตาม ประเมินผลงาน และรายงานผลการดำเนินงาน

ตามแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลซึ่งมีการจัดตั้งเป็นกรรมการกลางชุดใหญ่ และอาจตั้งกรรมการเป็นชุดเล็กติดตามแต่ละโครงการ การรายงานผลมีการรายงาน

ประเมินผลเป็นรอบ คือ รอบ 1 เดือน และ 12 เดือน วิธีการ คือ จังหวัดมีหนังสือให้หน่วยงานราชการรายงานผลการดำเนินงานและจัดทำตารางเทียบผลการดำเนินงานกับปีที่ผ่านมา

ดังได้กล่าวแล้วว่า จังหวัดที่บอกว่าการติดตาม ผลการดำเนินงานนั้นน้อย แต่ส่วนใหญ่แล้วไม่มีการติดตามผลสำเร็จของโครงการมีเพียงแต่การติดตามผลการใช้งบประมาณ รายละเอียดบางส่วนของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ได้จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อยของภาคเหนือ ดังตารางที่ ค-31

ตารางที่ ค-31 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๖) ของภาคเหนือ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
1. การดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัด และ กลุ่มจังหวัด ใน ภาคเหนือ	1. กนจ.กำหนดปฏิทินดำเนินงานของ กบจ. และ กบก. ครอบคลุมระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่กระบวนการจัดทำแผนฯ ที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การเสนอแผนฯ การปรับปรุงทบทวนแผนฯ และการเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ได้ให้นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องสอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล วาระของชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 2. องค์ประกอบของ กบจ./กบก. ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกา โดยหน่วยงานมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงาน คือ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน หรือบางหน่วยงานที่ไม่มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนโดยตรงก็แต่งตั้งมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นภายในหน่วยงานเป็นผู้แทน ซึ่งผู้แทนจากแต่ละหน่วยงานจากทุกภาคส่วนต่าง ๆ จะรับผิดชอบในการจัดเตรียมข้อมูลและแผนของหน่วยงานเสนอเข้ากบจ. และ กบก. โดยสำนักงานจังหวัด และ สำนักบริหารกลุ่มงานยุทธศาสตร์ จะแจ้งส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และภาคประชาสังคม ในจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้จัดเตรียม รวบรวม ประเด็นปัญหาและความต้องการของแต่ละภาคส่วนเสนอเข้า กบจ. และ กบก.เพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกจัดลำดับความสำคัญ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล วาระของชาติ และยุทธศาสตร์ของชาติ ซึ่งมีกระบวนการรวบรวมปัญหาและความต้องการในแต่ละพื้นที่หลายรูปแบบ อาทิ 2.1 การรวบรวมข้อเสนอจากพื้นที่ชุมชน หมู่บ้าน เข้าสู่การประชุมในระดับตำบล ระดับอำเภอ โดยรวบรวมตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีวิธีการเสนอประเด็นยุทธศาสตร์ในแต่ละด้านแล้วประชุมระดมความคิดเห็นสร้างความเข้าใจร่วมกัน กำหนดแผนงานขึ้นตามปัญหาของพื้นที่ที่มีความต้องการอะไร กำหนดเป็นนโยบายขึ้น มีบ้างในพื้นที่ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนเนื่องจากบุคลากรน้อยไม่สามารถลงพื้นที่ได้ 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ และแผน ๔ ปี จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะจัดตั้งคณะทำงาน ประมาณ ๑๐ คน เป็นคณะทำงานด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง การบริหารจัดการพลังงาน ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และจัดให้มีการประชุมร่วมกันตามโจทย์ที่ได้รับ จัดทำ SWOT แต่ละกลุ่มยุทธศาสตร์ ทบทวนเป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ ของแต่ละพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่มีจุดแข็งแตกต่างกัน 2.3 มีการแบ่งความรับผิดชอบในแต่ละยุทธศาสตร์ของจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ซึ่งจังหวัดที่รับผิดชอบอาจจะจะเป็นหน่วยบริหารจัดการในการที่จะให้บรรลุยุทธศาสตร์นั้น ๆ 2.4 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา ความต้องการของประชาชนของพื้นที่เพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยการกำหนดความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาและความต้องการ โดยมากแล้ว การจัดทำโครงการของจังหวัดจะเน้นเป็นโครงการก่อสร้างถนน แหล่งน้ำ การพัฒนาคน แก้ปัญหาเสพติด 2.5 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคราชการ ประชาชน สถาบันการศึกษา โดยจัดตั้งคณะกรรมการกลั่นกรอง ในการดำเนินการตาม พรก. เสนอ กบจ./กบก. ทบทวนแล้วเสนอส่วนกลาง 3. กบจ. และ กบก. มีกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนด Positioning กำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และบูรณาการระดับพื้นที่ว่าจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างไร โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพ มีจุดแข็ง กำหนดความสำคัญเร่งด่วน 4. ในบางพื้นที่ กบจ.จะแยกเป็น ๓ คณะ คือ คณะกรรมการจัดทำแผน คณะกรรมการขับเคลื่อนแผน และคณะกรรมการติดตามการประเมิน 5. ระยะเวลาในการจัดทำแผนไม่แน่นอน ส่วนราชการต่าง ๆ ไม่ให้ความสนใจที่จะนำเอาความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นเอาไปทำ ยังทำแผนมาในแบบเดิม ทำตามนโยบายผู้ใหญ่สั่งการแนะนำเสนอมาน เช่นหลักเกณฑ์ กบจ. ไม่ให้มีโครงการทำถนน ยังมีการเสนอโครงการก่อสร้างถนน เป็นความต้องการของนักการเมืองในพื้นที่

ตารางที่ ค-31 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๖) ของภาคเหนือ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
2. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ประเด็นยุทธศาสตร์	เมื่อ กนจ.พิจารณาแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และแจ้งผลการอนุมัติกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแล้ว จังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยสำนักงานจังหวัด สำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แจ้งผลโครงการที่คณะรัฐมนตรีให้การอนุมัติต่อหน่วยงานเจ้าของโครงการนั้น ๆ รับทราบและเร่งดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณไปดำเนินโครงการต่อไป 1. หน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณตามแผนพัฒนาฯ ๔ ปี ดำเนินการจัดทำรายละเอียดแผนปฏิบัติราชการประจำปีที่มีการระบุตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการในแผนฯ ๔ ปี 2. จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะมีการทบทวนแผนงาน/โครงการซึ่งมีการดำเนินงานคล้ายกับกระบวนการจัดทำแผน โดยหลักการแล้วจะต้องมีการทบทวนแผนทุกปี มีบ้างในบางจังหวัดที่ดำเนินการตามหลักการ บางพื้นที่จะมีการพิจารณาทบทวนแผน การทบทวนค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดทุก ๒ ปีหรือตามห้วงเวลาความจำเป็นแล้วแต่สถานการณ์ 3. ในการทบทวนแผนของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด จะนำแผนของปีที่ผ่านมาทบทวน โดยพิจารณาประเด็นเรื่องความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล วาระ ของชาติ หรือยุทธศาสตร์ชาติหรือไม่ หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล รัฐบาลเปลี่ยนแปลงนโยบายใหม่ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดก็ต้องปรับเปลี่ยนการจัดทำแผนของปีต่อไปให้มีความสอดคล้องอาจมีการพิจารณาปรับปรุงประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายให้สอดคล้องกับบริบท และศักยภาพของพื้นที่ 4. มีการแบ่งพื้นที่ดำเนินโครงการของราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค กับจังหวัด ในบางโครงการที่ต้องถึงและภูมิภาคไม่สามารถดำเนินการได้จะใช้กลไกของจังหวัดในการจัดทำแผนงานโครงการ ส่วนรายละเอียดกิจกรรมให้หลาย ๆ หน่วยงานจัดทำรายละเอียด งบประมาณ ภารกิจที่ต้องดำเนินงาน 5. มีการบูรณาการในพื้นที่ในการดำเนินโครงการ แต่ละหน่วยงานที่จะดำเนินการในด้านใดบ้าง โดยเฉพาะโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงและสอดคล้องกัน มีงบประมาณแต่ละโครงการจำนวนเท่าใด ระยะเวลาดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกัน รวมถึงพิจารณาตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายร่วมกัน 6. เมื่อได้งบประมาณแล้วไม่ได้ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้เนื่องจากนโยบายผู้บริหารไม่เห็นด้วย ต้องการให้ทำภารกิจด้านอื่น ขึ้นอยู่กับผู้บริหารใหม่ที่มาแทนผู้บริหารเดิมด้วย
3. การประเมินความสำเร็จของแผน	1. การดำเนินโครงการของหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับการอนุมัติ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะประเมินความสำเร็จของแผนโดยพิจารณา 1.1 ประเมินจากยอดเบิก-จ่าย งบประมาณของแต่ละโครงการ โดยการเบิก-จ่าย จะมีการรายงานข้อมูลการดำเนินงานความก้าวหน้าของโครงการ ปีจ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ มีการเบิก-จ่ายงบประมาณแล้วสัดส่วนจำนวนเท่าใดต่องบประมาณทั้งหมด ผลสำเร็จของโครงการเป็นอย่างไร กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไปเพื่อให้โครงการแล้วเสร็จ 1.2 ประเมินผลตามตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ ผลการดำเนินงานบรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด โดยในทางปฏิบัติการวัดตัวชี้วัด ประสิทธิภาพของแผนวัดยาก โดยมากจะวัดในเรื่องการเบิก-จ่าย 1.3 ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นของโครงการ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะยังไม่มีการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ 2. มีคำสั่งของจังหวัดในเรื่องการประเมินผลสำเร็จของโครงการ ให้จัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลแผนจากจังหวัด แต่ในทางปฏิบัติยังดำเนินการไม่เข้มข้นนัก เนื่องจากยังมีความเกรงใจกัน 3. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผล คณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด และกลุ่มจังหวัด โดยติดตามตรวจเยี่ยมโครงการต่าง ๆ ว่ามีผลการดำเนินการอย่างไรบ้าง 4. มีผู้บริหารของหน่วยงาน และ กบก. สัณจรลงพื้นที่ทุกจังหวัดตรวจเยี่ยมโครงการนำผลการตรวจเยี่ยมมาวิเคราะห์ประเมินว่ามีการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ และสามารถตอบ

ตารางที่ ค-31 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๖) ของภาคเหนือ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
	วิสัยทัศน์ 5. มีบ้างที่มีหน่วยงานที่ปรึกษาเป็นหน่วยงานประเมินโครงการแล้วส่งผลให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัด 6. มีคณะกรรมการติดตามการประเมินแผนลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินโครงการ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์จัดทำรายงานเป็นเอกสาร โดยมากจะดูผลการดำเนินงานของโครงการว่าทำในเรื่องใด แต่ไม่ได้ตอบคำถามว่าแผนมีความสำเร็จหรือไม่ 7. มีบางพื้นที่หน่วยงานดำเนินการติดตามกระบวนการทำงานประเมินผลเองแต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน โดยมากประเมินแผนตอนสิ้นปีงบประมาณดูการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวนคนได้ประโยชน์ ส่วนการรายงานรายเดือนเป็นการรายงานการเบิกจ่าย โดยมากไม่เป็นไปตามเป้าหมาย 8. กำหนดโครงการเสริมขึ้นหลังจากที่ได้มีการประเมินผลโครงการว่ามีผลเป็นอย่างไร และจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

ส่วนที่ 3 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคเหนือ

ในส่วนของการประเมินความสำเร็จของแผนฯ ในส่วนของจังหวัดในภาคเหนือ คณะผู้ศึกษาได้ใช้หลักการเดียวกันกับการประเมินความสำเร็จของแผนฯ ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินมา 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลวิธีการประเมินของจังหวัดจากแบบฟอร์มที่จังหวัดกรอกมา 2) ข้อมูลจากโครงการที่ได้รับงบประมาณและโครงการที่จังหวัดดำเนินการสำเร็จในแต่ละปีงบประมาณ และ 3) ข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ข้อมูล 3 ส่วนนี้นำมาวิเคราะห์ร่วมกันและสรุปเป็นผลของการศึกษา ดังนี้

3.1 แนวทางในการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในภาคเหนือ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย อาจสรุปได้ว่า แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ของภาคเหนือแต่ละจังหวัดไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังและเป็นระบบ ในส่วนของการประเมินความสำเร็จของโครงการนั้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัด มักดำเนินการในส่วนกลาง ดังนี้

1.1 การประเมินในระดับโครงการจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มักจะมอบให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติเป็นผู้ดำเนินการ

1.2 ในการประเมินโครงการนั้น มักจะเป็นการติดตามและประเมินผลการใช้งบประมาณ โดยประเมินยอดที่เบิกจ่ายเปรียบเทียบกับรายการข้อมูลการดำเนินการของโครงการ โดยพิจารณาว่า กิจกรรมโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วมีปริมาณเท่าใด งบประมาณเบิกจ่ายไปแล้วเป็นเท่าใด ยังคงเหลือบที่ต้องดำเนินการอีกเท่าใด

1.3 การประเมินผลความสำเร็จตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ของแต่ละโครงการนั้น ในทางปฏิบัติแล้ว การวัดผลความสำเร็จตามตัวชี้วัดผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่า ส่วนใหญ่แล้วไม่ได้ประเมินผลเลยเพราะวัดยาก โดยมากจึงวัดเพียงการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการเท่านั้น นอกจากนี้ เกือบทุกจังหวัดยังไม่มีการวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับประชาชนหรือชุมชนเมื่อดำเนินการไปแล้ว

1.4 การประเมินความสำเร็จของแผนในภาพรวมของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนั้น จังหวัดจะมีคำสั่งในการแต่งตั้งกรรมการประเมินผลแผนฯ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งกรรมการชุดนี้ อาจส่งลงพื้นที่ทุกจังหวัดเพื่อตรวจเยี่ยมโครงการและนำผลการตรวจเยี่ยมมาวิเคราะห์ประเมินว่า การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง ซึ่งในทางปฏิบัติจริง อาจมีกรรมการบางส่วนลงพื้นที่ และมีรายงานเพียงแต่รายงานนั้นบอกแต่ว่า โครงการดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง ดำเนินการอย่างไร แต่ไม่มีรายงานความสำเร็จของโครงการหรือแผนในภาพรวม และในทางปฏิบัติแล้วกรรมการติดตาม ประเมินผลของจังหวัดไม่เข้มแข็งนัก เนื่องจากหน่วยงานที่ลงไปประเมินนั้นเป็นหน่วยงานที่กรรมการกับผู้ปฏิบัติงานรู้จักกันจึงมีความเกรงใจกัน

3.2 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ จากการวิเคราะห์โครงการและงบประมาณที่ได้รับ

2.1 การประเมินความสำเร็จของแผนจากจำนวนโครงการที่ได้รับการจัดสรรตลอดการดำเนินโครงการตามแผนฯ 4 ปี จังหวัดในภาคเหนือจำนวน 17 จังหวัด มี 10 จังหวัดที่ให้ข้อมูลครบถ้วน ส่วนอีก 7 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน กรอกข้อมูลในส่วนนี้ไม่ครบถ้วน ดังนั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลของ 10 จังหวัด พบว่า ตลอดการดำเนินโครงการตามแผนฯ ภาคเหนือได้นำเสนอโครงการเพื่อของบประมาณ

จำนวน 4,803 โครงการ ได้รับอนุมัติ 1,325 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 27.59 สำหรับงบประมาณที่เสนอขอทั้งหมด 59,058,515,653 บาท ได้รับอนุมัติ 5,880,442,700 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.96

อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์และคำนวณจากฐานโครงการที่เสนอขอของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับอนุมัติในร้อยละที่สูงที่สุด คือ ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ตลอด 4 ปี เสนอไป 25 โครงการ ได้รับอนุมัติ 25 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ตลอด 4 ปี เสนอไป 209 โครงการ ได้รับอนุมัติ 121 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 57.89 รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ตลอด 4 ปี เสนอไป 629 โครงการ ได้รับอนุมัติ 289 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร เสนอไปทั้งหมด 648 โครงการ และได้รับอนุมัติ 297 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 45.83 รองลงมาเป็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ที่เสนอโครงการ 375 โครงการ ได้รับอนุมัติ 127 โครงการคิดเป็นร้อยละ 33.87 รองลงมา คือ โครงการทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอโครงการทั้งหมด 2,477 โครงการ ได้รับอนุมัติ 394 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 15.91 โครงการทางด้านเศรษฐกิจ เสนอโครงการทั้งหมด 1,188 โครงการ ได้รับอนุมัติ 155 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 13.40 และโครงการทางด้านสังคม เสนอโครงการทั้งหมด 6,030 โครงการ ได้รับอนุมัติ 434 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 7.20

ในส่วนของงบประมาณที่ได้รับเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจรวมกับด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นกลุ่มนี้ได้งบประมาณในส่วนที่มากกว่าส่วนอื่นๆ คือ ร้อยละ 29.04 ของงบประมาณที่ได้รับของทุกประเด็นยุทธศาสตร์ รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านสังคม ร้อยละ 19.11 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 17.77 ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 12.88 ส่วนด้านการเกษตรนั้น ถึงแม้ว่า โครงการที่เสนอขออนุมัติจะได้รับเกือบครึ่งหนึ่ง แต่โครงการเหล่านั้นก็ได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ 8.35 ของงบประมาณทั้งหมด

ข้อมูลจากการวิเคราะห์นี้ ชี้ให้เห็นว่า ภูมิภาคเหนือได้ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ทางด้านเศรษฐกิจ และด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเกษตร

2.2 การวิเคราะห์ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

ในส่วนนี้ คณะผู้ศึกษาได้ให้แต่ละจังหวัดกรอกข้อมูลโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการและสามารถดำเนินการแล้วเสร็จในแต่ละปีงบประมาณ แล้วนำมาวิเคราะห์แล้ว ส่วนของโครงการหารค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยรวมตลอด 4 ปี ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ในภาพรวมจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือทำโครงการได้สำเร็จตามปีงบประมาณในอัตราร้อยละที่สูงกว่า คือ ในปีงบประมาณ 2553 โครงการที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ 615 โครงการ ดำเนินการสำเร็จ 614 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 99.84 ในปีงบประมาณ 2554 ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ 671 โครงการ โครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จ 671 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ในปีงบประมาณ 2555 ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ 560 โครงการ และดำเนินการเสร็จ จำนวน 555 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 99.11 และในปีงบประมาณ 2556 ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ 690 โครงการ และดำเนินการเสร็จ จำนวน 583 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 84.49 ดังนั้น จากการวิเคราะห์ภาพรวมใน 4 ปี มีโครงการที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการทั้งหมด 2,536 โครงการ และสามารถดำเนินการเสร็จสิ้น 2,430 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 95.54 (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ ค-32 – 4-34)

จากการวิเคราะห์ในภาพรวม จะเห็นว่า จังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือสามารถดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นในปีงบประมาณได้ในร้อยละที่ค่อนข้างสูง แต่เมื่อวิเคราะห์ดูว่า โครงการเหล่านี้ (2,536 โครงการ) เมื่อคิดสัดส่วนแล้วก็พบว่า มีโครงการเพียงประมาณร้อยละ 15.91 ของโครงการที่เสนอขออนุมัติทั้งหมด ที่ได้รับการดำเนินการ

และได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ 9.96 เท่านั้น ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์เชื่อมโยงไปถึงวิสัยทัศน์ เป้าหมายหลัก และยุทธศาสตร์ ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 4 ปี แล้วอาจจะเป็นไปได้ยากที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ข้อมูลการประชุมกลุ่มย่อย ยังพบว่า จังหวัดในภาคเหนือยังไม่มีกาประเมินผลความสำเร็จของแผนฯ ตามวิสัยทัศน์ เป้าหมายหลัก และตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนฯ มีเพียงการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเท่านั้น ดังนั้น ซึ่งบอกไม่ได้ว่าความสำเร็จของแผนฯ อยู่ในระดับใด นอกจากนี้การดำเนินการโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดยังประสบปัญหา มาก ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรในด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ ปัญหาความล่าช้า ด้านงบประมาณ การปรับเปลี่ยนแผนที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ รายละเอียดของปัญหาดังสรุปไว้ในส่วนที่ 4 บทที่ 4

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ค-32 จำนวนโครงการที่จังหวัดในภาคเหนือได้เสนอของบประมาณ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ได้รับงบประมาณในแต่ละปี

	ปีงบประมาณ				รวม
	2553	2554	2555	2556	
จำนวนโครงการทั้งหมดที่เสนอของบประมาณ (โครงการ)	1,963	951	718	1,171	4,803
จำนวนโครงการทั้งหมดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (โครงการ)	315	443	279	288	1,325
ร้อยละของโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	16.05	46.58	38.86	24.59	27.59
งบประมาณที่เสนอขอรวมทุกโครงการ (บาท)	8,565,470,166	7,735,177,622	32,915,171,453	9,842,696,412	59,058,515,653
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวมทุกโครงการ (บาท)	830,225,900	1,657,291,000	1,676,492,000	1,716,433,800	5,880,442,700
ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	9.69	21.43	5.09	17.44	9.96

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 10 จังหวัด ไม่รวมเชียงใหม่ น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

ตารางที่ ค-33 จำนวนโครงการที่จังหวัดในภาคเหนือได้รับจัดสรรงบประมาณ และร้อยละของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเมื่อเทียบกับจำนวนโครงการตามแผนจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่จังหวัดได้รับจัดสรร งบประมาณ ปีงบประมาณ				รวม	จำนวนที่เสนอ ตามแผน	ร้อยละของโครงการที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ร้อยละของงบประมาณ ทั้งหมด
	2553	2554	2555	2556					
1.ด้านเกษตร	66	81	82	68	297	648	45.83	1,011,702,100	8.35
2.ด้านเศรษฐกิจ	44	55	28	28	155	1,188	13.05	3,487,422,000	28.79
3.ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	1	17	5	2	25	25	100.00	42,222,700	0.35
4.ด้านสังคม	100	110	83	141	434	6,030	7.20	2,314,064,300	19.11
5.ด้านท่องเที่ยว	50	127	60	52	289	629	45.95	1,559,745,700	12.88
6.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	91	118	108	77	394	2,477	15.91	2,151,749,650	17.77
7.ด้านบริหารจัดการ	11	23	69	18	121	209	57.89	881,773,800	7.28
8.ด้านความมั่นคง	30	62	26	9	127	375	33.87	663,083,300	5.47
รวม	393	593	461	395	1,842	11,581	15.91	12,111,763,550	100.00

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 14 จังหวัด ไม่รวมเชียงใหม่ น่าน เพชรบูรณ์ เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ค-34 โครงการที่จังหวัดในภาคเหนือได้ดำเนินการ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จตามแผน จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	ปีงบประมาณ 2553			ปีงบประมาณ 2554			ปีงบประมาณ 2555			ปีงบประมาณ 2556			รวม		
	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ
1.ด้านเกษตร	64	64	100.00	65	65	100.00	56	53	94.64	60	47	78.33	245	229	93.47
2.ด้านเศรษฐกิจ	95	95	100.00	104	104	100.00	75	75	100.00	100	82	82.00	374	356	95.19
3.ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	1	1	100.00	17	17	100.00	5	5	100.00	2	2	100.00	25	25	100.00
4.ด้านสังคม	181	181	100.00	162	162	100.00	140	139	99.29	219	186	84.93	702	668	95.16
5.ด้านท่องเที่ยว	87	87	100.00	98	98	100.00	71	71	100.00	78	62	79.49	334	318	95.21
6.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	123	123	100.00	138	138	100.00	129	129	100.00	167	163	97.60	557	553	99.28
7.ด้านบริหารจัดการ	51	50	98.04	56	56	100.00	76	75	98.68	53	39	73.58	236	220	93.22
8.ด้านความมั่นคง	13	13	100.00	31	31	100.00	8	8	100.00	11	2	18.18	63	54	85.71
รวม	615	614	99.84	671	671	100.00	560	555	99.11	690	583	84.49	2,536	2,423	95.54

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 12 จังหวัด ไม่รวมเชียงใหม่ ตาก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน กำแพงเพชร เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคเหนือ

ในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนนั้น คณะคณะผู้ศึกษาได้สรุปข้อมูลจาก 2 ส่วน คือ ข้อมูลจากแบบฟอร์มมอบที่ให้แก่แต่ละจังหวัดกรอกส่งมา และสรุปข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย เมื่อลงไปศึกษาข้อมูลจากพื้นที่จริง ซึ่งในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหา ข้อเสนอแนะทั้งสองส่วนร่วมกัน แล้วสรุปมาเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนรายละเอียดของปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาจะนำเสนอเป็นตารางประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งรวมถึงปัญหาด้านการจัดทำแผน การทำแผนสู่การปฏิบัติ และการติดตามความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และส่วนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะจากจังหวัดในด้านกาจัดทำแผน และการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ

1) ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคเหนือ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและข้อเท็จจริง ผู้ปฏิบัติในพื้นที่จากการประชุมกลุ่มย่อยของจังหวัดในกลุ่มภาคเหนือแล้ว พบว่า ปัญหาในด้านการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคเหนือมีส่วนคล้ายกับปัญหาของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่ปัญหาสำคัญในด้านการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ และเทคนิคกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ ปัญหาด้านกฎ ระเบียบ งบประมาณ การบูรณาการแผนงานของหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลสารสนเทศประกอบการวางแผน รายละเอียดดังปรากฏในหัวข้อข้างล่าง

1.1. บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะด้านการจัดทำแผน และไม่เรียนรู้หรือแม้แต่วิธีคิดกระบวนการจัดทำแผนฯ และไม่สามารถเลือกใช้เครื่องมือในการจัดทำแผนฯ และไม่เรียนรู้ นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับจังหวัดและมีข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดดีพอ ในด้านกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะระเบียบด้านการเงิน การเบิกจ่าย ทำให้การดำเนินการตามแผนเป็นไปอย่างล่าช้า

1.2. บุคลากรนี้รับผิดชอบในการทำแผนมีจำนวนน้อย แต่ต้องทำงานหลายอย่าง คือ มีงานอื่นที่นอกเหนือจากงานแผน นอกจากนี้สำหรับงานแผนฯ ด้วยแล้วก็ไม่ได้ มีตำแหน่งแผนฯ ของจังหวัดอย่างเดียว แต่มีงานแผนฯ ที่ส่งมาจากกระทรวง กรม หน่วยงานส่วนกลางอื่นๆ ให้เก็บข้อมูลหรือรายงานตัวเลขการดำเนินงานตามแผนฯ จากหลายหน่วยงาน ทำให้มีภาระงานมากขึ้น นอกจากนี้โดยนโยบายของกระทรวงยังมีการโยกย้ายบุคลากรในจังหวัดมาก เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้ปฏิบัติก็ตาม ทำให้การดำเนินงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไม่ต่อเนื่อง และผู้เข้ามาปฏิบัติให้มักก็ต้องเรียนรู้งาน จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้งาน

1) **ปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศ** จังหวัดไม่ได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการจัดทำแผน ในขณะเดียวกัน จังหวัดไม่ได้รวบรวมจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการทำแผนฯ ข้อมูลผลการปฏิบัติการของจังหวัดและข้อมูลพื้นฐาน ปัญหาความต้องการของจังหวัดอย่างเป็นระบบ ดังนั้น พอเริ่มทำแผนยุทธศาสตร์แต่ละปี ต้องเริ่มรวบรวมข้อมูลใหม่ทุกครั้ง เมื่อไม่มีหน่วยงานกลางจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ร่วมกัน ในขณะเดียวกันเมื่อไม่มีหน่วยงานกลางจัดเก็บข้อมูลแต่ละหน่วยงานก็จัดเก็บข้อมูลไว้ใช้เอง ซึ่งผลที่ตามมา คือ ข้อมูลที่ซ้อนและข้อมูลในเรื่องเดียวกันไม่ตรงกัน จึงทำให้หน่วยงานเกิดความสับสนในการใช้ข้อมูลและความน่าเชื่อถือของข้อมูลต่ำ

2) **ปัญหาด้านงบประมาณ** จังหวัดกลุ่มภาคเหนือ เห็นว่า งบประมาณมีแนวโน้มลดลง ดังนั้น ถึงแม้ว่าจะทำยุทธศาสตร์แผนงานโครงการได้อย่างไรก็ได้งบประมาณเท่าเดิม หรือบางครั้งโครงการถูกตัดงบประมาณ แต่ยังคงค่าเป้าหมายเท่าเดิม ทำให้การดำเนินงาน นอกจากมีการเบิกจ่ายงบประมาณมีความล่าช้ามาก ส่งผลให้การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแผน บางครั้งกว่าจะได้ดำเนินโครงการ บางครั้งก็เลยเวลาแก้ปัญหาของจังหวัดไปแล้ว

3) **ปัญหาเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์** ซึ่งการกำหนดยุทธศาสตร์ในแผนยุทธศาสตร์ บางจังหวัดกว้างเกินไป ทั้งผู้จัดทำแผนฯ เห็นว่า การทำครอบคลุมเนื้อหาที่กว้าง โดยมีเจตนาว่า เวลาทำจะได้เลือกทำส่วนไหนก็ได้ ซึ่งการทำยุทธศาสตร์ในลักษณะนี้จะไม่ชัดเจน (Focus) ไม่ตอบโจทย์และไม่มีความชัดเจน และการกำหนดตัวชี้วัดไม่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นจริง

นอกจากนี้ การประเมินความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดมีแบบฟอร์มที่หลากหลายและมาจากหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงาน กระทรวง กรม ซึ่งส่วนใหญ่ให้จังหวัดเก็บข้อมูลให้ การมีแบบฟอร์มที่หลากหลายทำให้เสียเวลาในการเก็บข้อมูลมีข้อมูลที่ซ้ำซ้อน เพราะมีหลายระบบ ก่อให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ

4) **การจัดทำแผนขาดการมีส่วนร่วม** การจัดทำแผนยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ หน่วยงานในพื้นที่ไม่มีการประสานงานในด้านการทำแผนฯ การกำหนดยุทธศาสตร์แต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำ จึงทำให้เกิดโครงการซ้ำซ้อน เมื่องบประมาณมีจำกัด การจัดสรรงบประมาณจึงค่อนข้างกระจายและได้รับจำนวนน้อย ทำให้ดำเนินการโครงการกระจาย นอกจากนี้นักพัฒนาฯ ไม่ได้กำหนดหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบแต่ละด้านในพื้นที่ ๆ ชัดเจน หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ไม่มีการศึกษาหรือสนใจยุทธศาสตร์ และกลุ่มจังหวัดอาจจะสอดคล้องกันหรือไม่ ในบางพื้นที่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ เจ้าหน้าที่และนักการเมืองในพื้นที่เข้ามาจัดทำโครงการ

5) **การปรับเปลี่ยนแผนและโครงการตามแผน** จากการดำเนินตามแผนมักจะมีการแทรกแซงโครงการที่ไม่ได้อยู่ในแผนฯ เข้ามา หรือเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล เปลี่ยนผู้บริหาร จังหวัดก็มีการแทรกแผนใหม่เข้ามา ซึ่งการปรับเปลี่ยนแผนเกิดขึ้นบ่อยมาก บางโครงการที่มีความสำคัญแต่ถูกตัดออกไปแล้วทำโครงการอื่นเข้ามาปรับเปลี่ยนโครงการเช่นนี้ ทำให้โครงการที่ได้รับอนุมัติที่แทรกเข้ามาใหม่นั้น ไม่ตอบโจทย์ของพื้นที่ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ นอกจากนี้เมื่อมีการแก้ไขปรับเปลี่ยนโครงการในแผนฯ จำเป็นต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงแผนฯ ซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยากมาก และใช้เวลานาน จึงส่งผลให้การดำเนินการโครงการล่าช้าตามไปด้วย

6) **แผนยุทธศาสตร์ขาดการบูรณาการ** การจัดทำแผนงานโครงการขาดรายละเอียด ไม่ชัดเจนขาดการบูรณาการ ระยะเวลาในการทำแผนสั้น ไม่สามารถรวบรวมปัญหาความต้องการของประชาชน หน่วยงานในพื้นที่ไม่มีการประสานงานที่ดี (ดังรายละเอียดในตารางที่ ค-35)

ตารางที่ ค-35 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
1. ข้อมูลจาก แบบฟอร์มที่ จังหวัดกรอก ส่งมาให้	1.1 ปัจจัยแทรกแซง	1.1.1 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมีปัจจัยภายนอกที่จังหวัดไม่อาจควบคุมได้ เช่น ปัญหาทางการเมืองในพื้นที่ เป็นต้น
	1.2 การเปลี่ยนแปลง นโยบาย	1.2.1 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี เป็นการมองการพัฒนาจังหวัดในอนาคตภายใต้นโยบายของรัฐบาล แต่การเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาลจะส่งผลการปฏิบัติ
	1.3 ความรู้ ความ เข้าใจในการ จัดทำแผน	1.3.1 เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ในเรื่องข้อมูลโดยรวมของจังหวัด 1.3.2 บุคลากรที่จัดทำแผนของแต่ละหน่วยงาน ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญ
	1.4 งบประมาณ	1.4.1 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดมีแนวโน้มที่ลดลงทุกปี 1.4.2 การจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ ซึ่งบางครั้งส่งผลให้ล่วงเลยระยะเวลาในการแก้ไขปัญหาของ จังหวัด
	1.5 ก ร บ ริ ห า ร จัดการ	1.5.1 ภาคส่วนต่างๆ ยังขาดการมีส่วนร่วมในการกระบวนการจัดทำแผนอย่างจริงจัง 1.5.2 การแก้ไข ปรับเปลี่ยนแปลงแผนงาน/โครงการจากเดิมไปเป็นโครงการใหม่ มีขั้นตอน กระบวนการที่ยาวนาน ต้องผ่านกระบวนการมาก จึงส่งผลให้โครงการเกิดความล่าช้า 1.5.3 การจัดทำแผนงานโครงการของหน่วยงานต่างๆ ขาดรายละเอียด ไม่ชัดเจน และยังขาดการบูรณาการร่วมกัน 1.5.4 ระยะเวลาในการจัดทำแผนจังหวัดสั้นและกระบวนการบริหารจัดการไม่เป็นไปตามระบบ 1.5.5 จังหวัดส่วนมากมักจะให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของจังหวัดของตนเอง มากกว่าการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
	1.6 ด้านบุคลากร	1.6.1 บุคลากรของจังหวัดมีไม่เพียงพอ 1.6.2 บุคลากรมีการโยกย้ายบ่อย
	1.7 ความไม่ สอดคล้องของ โครงการกับ ความต้องการ ของประชาชน	1.7.1 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดไปสู่แผนปฏิบัติการประจำปี บางแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญ แต่มักถูกตัดออก 1.7.2 การจัดทำค่าของงบประมาณจังหวัดประจำปี (งบพัฒนาจังหวัด) ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามลำดับความสำคัญของโครงการ ทำให้ปัญหาของประชาชนที่ จำเป็นไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันที่
	1.8 การรายงานผล	1.8.1 การติดตามประเมินผลก่อนดำเนินงานและหลังการดำเนินงาน รวมทั้งการวัดผลสำเร็จของโครงการไม่สามารถจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้มีคุณภาพตามที่ส่วนกลาง

ตารางที่ ค-35 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
	การปฏิบัติงาน	กำหนดได้
2. ข้อมูลจาก ประชุมกลุ่ม ย่อย	2.1 กระบวนการ จัดทำแผน	2.1.1. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำแผนมีความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องน้อย แม้จะมีวิธีคิดและวิธีการกระบวนการจัดทำแผน แต่กระบวนการทำในทางปฏิบัติไม่รู้จักใช้เครื่องมืออะไรยังไม่มีการเรียนรู้ ไม่มีข้อมูลในการจัดทำแผน ไม่มีการศึกษาเอกสาร ไม่มีความกระตือรือร้นในการจัดทำแผน คิดว่าทำไปก็ได้อะไรเท่าเดิม หรือทำแผนทุกอย่างก็มีการแทรกแซงจากภายนอกให้มีรายการโครงการอื่นเข้าไปในแผน 2.1.2. จังหวัดไม่มีข้อมูลงบประมาณของหน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ รวมทั้งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มักไม่แจ้งงบประมาณต่อจังหวัด 2.1.3. หน่วยงานภายในพื้นที่ยังไม่มีการประชุมงานในเรื่องการจัดทำแผนกันที่ดี ทำให้การกำหนดยุทธศาสตร์ในแต่ละด้านของแต่ละหน่วยงานต่างฝ่ายต่างทำกันเอง ในขณะที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องทำแผนอย่างไรเพื่อให้ได้งบประมาณเท่าเดิมเป็นลักษณะงบประมาณที่ได้รับเป็นเบี้ยหัวแตก อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักและพื้นที่ให้ชัดเจน 2.1.4. หน่วยงานกระทรวง กรม ส่วนกลางจัดทำแผนในพื้นที่ที่มีการศึกษา หรือสนใจศึกษายุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดว่าจะให้เกิดความสอดคล้องกันหรือไม่ 2.1.5. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทำแผนของกระทรวง กรม ในพื้นที่มีการระงับงานหนัก ต้องทำแผนทั้งในส่วนของกระทรวง กรม และต้องทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ในทางปฏิบัติมีระยะเวลาในการจัดทำแผนที่สั้นไม่เพียงพอ จะทำการรวบรวมนำเอาแผนต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงานมารวมกันเป็นแผนใหญ่ โดยการทำแผนของหน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่จะดำเนินการตามนโยบายจากส่วนกลางไม่ได้ดูตามปัญหาความต้องการของพื้นที่ ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจึงมีความแตกต่างกันจากหลาย ๆ หน่วยงาน ที่มีแนวคิดและการเก็บข้อมูลแตกต่างกัน ไม่มีการตรวจสอบวิเคราะห์ผลกระทบเพื่อความสำเร็จของแผน โดยมากเป็นการนำเอาแผนงานโครงการเดิมมาใช้ต่อ 2.1.6. การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์จะกำหนดไว้หลายด้าน กำหนดกว้าง ๆ ไว้ ส่วนจะดำเนินการตามยุทธศาสตร์ใดค่อยพิจารณาทีหลัง 2.1.7. บางพื้นที่ไม่มีกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง มีนักการเมืองเข้ามากำกับในการจัดทำโครงการแล้วเสร็จ ทำให้เสียโอกาสในการนำงบประมาณไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงทำให้การจัดลำดับความสำคัญหายไป มีความไม่เป็นธรรม
	2.2 การนำแผนไปสู่ ปฏิบัติ	2.2.1. มีปัจจัยภายนอกแทรกแซงจากนักการเมืองด้วยการเปลี่ยนแปลงคำของงบประมาณ โดยบรรจุโครงการอื่นที่ไม่อยู่ในกระบวนการทำแผนแต่แรกเริ่มเข้าไปในแผนหลายโครงการเป็นโครงการที่มีความซ้ำซ้อนแต่เป็นโครงการที่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการ เนื่องจากงบประมาณต้องเห็นชอบจากนักการเมือง 2.2.2. การแทรกแซงของนักการเมืองที่เปลี่ยนแปลงโครงการส่งผลให้เกิดปัญหาขึ้นในพื้นที่ที่เข้าใจว่าจังหวัดแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงการโดยพื้นที่ไม่ทราบเรื่อง หรือนักการเมืองส่งผู้แทนมามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผน โดยได้จัดเตรียมสออดแทรกให้มีโครงการที่ต้องการ ทำให้โครงการตอบโจทย์ปัญหาความต้องการของประชาชนไม่ได้ ไม่สนองตอบตัวชี้วัด 2.2.3. หน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่จำเป็นต้องดำเนินการของงบประมาณจากงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และงบจากกระทรวง กรม จะจัดสรรงบประมาณให้จำนวนใด ซึ่งจะทราบได้หลังจากงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้รับการอนุมัติมาแล้ว และเห็นว่าการของงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดมี

ตารางที่ ค-35 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		ความยากมากกว่า 2.2.4. บางพื้นที่ไม่ทราบวิธีปฏิบัติ การเบิกจ่ายเงิน ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามโครงการได้ ซึ่งมีบ้างในพื้นที่ที่การประสานงานระหว่างสำนักงานจังหวัดกับหน่วยงานในพื้นที่ยังไม่มีความสะดวกราบรื่นดีนัก 2.2.5. งบประมาณได้ช้าและระยะเวลาไม่สัมพันธ์กัน ส่งผลให้การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแผนอีกทั้งติดขัดเรื่องระเบียบการเบิกจ่ายข้ามจังหวัด กรณีการใช้งบของกลุ่มจังหวัด
	2.3 ด้านการประเมินความสำเร็จของแผน	2.3.1 แบบฟอร์มรายงานผลการดำเนินโครงการในเรื่องเดียวกันมีหลายแบบ ขึ้นอยู่กับหน่วยงานใดที่มาตรวจราชการในโครงการนั้น ๆ ก็จะมีแบบฟอร์มเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ต้องกรอกข้อมูลมาก ซ้ำซ้อน และระบบบันทึกข้อมูลมีหลายระบบ มีความยุ่งยากในทางปฏิบัติ 2.3.2 การกำหนดตัวชี้วัดของ ก.พ.ร. นั้น บางตัวชี้วัดยากในการปฏิบัติ เช่น เปอร์เซ็นต์การเบิกจ่ายงบประมาณ ในทางปฏิบัติ หน่วยงานเจ้าของโครงการได้รับอนุมัติงบประมาณล่าช้า โดยส่วนมากจะประสบปัญหาเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้าจากผลกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความล่าช้า ทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่สามารถทำได้ตามที่ ก.พ.ร. กำหนด ซึ่ง ก.พ.ร. ควรดูผลตามการเบิกจ่ายงบประมาณจริง อีกกรณีเรื่องการบรรลุตัวชี้วัด การกำหนดตัวชี้วัด ค่า GPP ซึ่งคือยอดการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องดำเนินการให้บรรลุค่าที่ตั้งไว้ แต่ไม่มีการจัดเตรียมความพร้อมว่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้นของชาวบ้านจะเอาของไปขายที่ไหน 2.3.3 การประเมินการรับรองการปฏิบัติราชการไม่เหมาะสมกับจังหวัดซึ่งมีหลายหน่วยงาน 2.3.4 การไม่สะท้อนความเป็นจริงจากข้อมูลตัวเลขที่นำมาใช้เป็นตัวชี้วัด เช่น มูลค่าการค้าขายแดนที่เกิดขึ้นจากการส่งออกสินค้าที่มีต้นกำเนิดจากหลายแหล่งในประเทศ ไม่ใช่เกิดจากในพื้นที่ 2.3.5 งบประมาณที่ได้รับในการทำโครงการได้น้อยไม่ครบตามจำนวนที่ขอ แต่การประเมินผลตัวชี้วัดต้องให้ได้ค่าเท่ากับที่กำหนดไว้ในค่าของงบประมาณ
	2.4 อื่น ๆ	2.4.1. หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น หวังงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนจำกัด ในขณะที่ส่วนราชการต่าง ๆ เหล่านั้นก็มีงบประมาณของตนเองแต่ยังหวงไว้ไม่ยอมใช้ 2.4.2. กระทรวงเกษตรส่งเสริมเกษตรแบบประณีต ให้เกิด GAP แต่นโยบายรัฐบาลส่งเสริมการรับจำนำข้าว ทำให้ประชาชนไม่สนใจเกษตรแบบประณีต สนใจแต่จำนวนผลผลิตที่จะเข้าโครงการรับจำนำข้าว

4.2 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคเหนือ

- 1) ส่วนกลางควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนเพื่อให้พื้นที่ที่มีความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และพื้นที่ การกำหนดระยะเวลาในการจัดทำแผนให้ส่วนกลาง จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนในช่วงระยะเวลาเดียวกัน อาจตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 2) ด้านบุคลากร การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมการทำงานสมัยใหม่ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในทุกระดับ มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด พัฒนาบุคลากรให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านเทคโนโลยี จัดสรรอัตรากำลังข้าราชการให้เหมาะสมตามกรอบอัตราที่มีอยู่ และพัฒนาให้เป็นมืออาชีพในการทำงาน และมีความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ไม่ควรโยกย้ายข้าราชการในเวลาที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริงและให้มีสิ่งจูงใจให้ข้าราชการที่มาปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ
- 3) ควรลดขั้นตอนกระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงการในแต่ละระดับ เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการได้ทันตามการเบิกจ่ายงบประมาณ ควรให้ระยะเวลาในการทำแผนที่เหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงการปรับแผน
- 4) ควรให้การสนับสนุนงบประมาณตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นเรื่องการแก้ไขปัญหาเป็นเรื่องที่ชัดเจนจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด มากกว่าการเกลี้ยงบประมาณให้กับทุกโครงการ
- 5) ควรให้ภาคเอกชนเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระงานราชการ เช่น งานการออกแบบด้านช่าง ซึ่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่ทันในระหว่างการจัดเตรียมโครงการ หรือการเปลี่ยนแปลงโครงการ
- 6) ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ควรเป็นแผนเชิงรุกที่รวมทุกภาคส่วนในส่วนราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง และภาคเอกชน เป็นประชาคมและต้องรับรู้ร่วมกันทั้งจังหวัดควรมีระยะเวลาเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ชาวบ้าน และองค์กรบริหารส่วนตำบลรับรู้ร่วมกัน หาประเด็นร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนาในแต่ละด้าน เน้นในเรื่องที่สำคัญของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แต่โดยมากจะเป็นงานประจำ
- 7) แกไขระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเรื่องพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่องระยะเวลาการสอบราคา ควรมีการปรับปรุงเพราะปี พ.ศ. ๒๕๕๕ แล้ว
- 8) กรณีเงินเหลือจ่ายจากโครงการ Y1 มอบอำนาจให้จังหวัดสามารถนำไปดำเนินการในโครงการ Y2 ได้โดยไม่ต้องไปขออนุมัติจากส่วนกลางอีก (ดังรายละเอียดในตารางที่ ค-36)

ตารางที่ ค-36 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
1. ข้อมูลจาก แบบฟอร์มที่ จังหวัดกรอก ส่งมาให้	1.1 ปัจจัยแทรกแซง	1.1.1 การจัดทำข้อเสนอความต้องการของจังหวัดว่าในแต่ละปีจังหวัดมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาด้านใดบ้าง แต่งบประมาณที่จังหวัดได้รับในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด (งบพัฒนาจังหวัด) ในแต่ละปีมีเพียงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับปัญหาความต้องการของประชาชนที่ต้องเร่งแก้ไขและประกอบกับหลักเกณฑ์ของการจัดทำค่าของงบประมาณจาก ก.จ.น. มีเงื่อนไขมาก ไม่เปิดโอกาสให้จังหวัดคิดงานเองตามความจำเป็นของพื้นที่ งานบางงานขอรับการสนับสนุนพัฒนาจังหวัดกลับได้รับการวิเคราะห์จากเจ้าหน้าที่กลั่นกรองโครงการจากส่วนกลางว่าต้องของบ Function ซึ่งการขอรับบ Function ได้รับยากมาก ทำให้ปัญหาของจังหวัดไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งแทนที่จะกำหนดวงเงินแล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดบริหารจัดการเอง
	1.2 การติดตาม ประเมินผลโครงการ	1.2.1 ส่วนกลางควรมีการติดตามประเมินผลโครงการในระดับพื้นที่เพื่อให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของโครงการอย่างแท้จริง 1.2.2 ภาคส่วนกลาง/หน่วยงานภายนอก ควรเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ด้านการติดตามและประเมินผลโครงการ 1.2.3 เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการดำเนินโครงการ กิจกรรม ทุกขั้นตอน
	1.3 ระยะเวลาการจัดทำ แผน	1.3.1 ควรมีระยะเวลาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมากกว่าเดิม
	1.4 การฝึกอบรม	1.4.1 ควรจะมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 1.4.2 พัฒนาศักยภาพให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านเทคโนโลยี 1.4.3 การพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะ และนวัตกรรมการทำงานสมัยใหม่ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในทุกระดับ 1.4.4 พัฒนาให้เป็นมืออาชีพในการทำงาน และมีความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
	1.5 การมีส่วนร่วม	1.5.1 ในการจัดทำแผน หน่วยงานส่วนกลาง ควรมาให้คำแนะนำและร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 1.5.2 เปิดโอกาสหรือสร้างพื้นที่เพื่อรับฟังปัญหา ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ 1.5.3 กระตุ้นระดับความคิดของชาวบ้านเพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง 1.5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการจัดทำแผน ควรมีการประสานทุกภาคส่วน 1.5.5 ทุกภาคส่วนต้องร่วมกันบูรณาการ/มีส่วนร่วมในโครงการทุกขั้นตอน
	1.6 บุคลากร	1.6.1 ควรจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการให้เหมาะสมตามกรอบอัตรากำลังที่มีอยู่
	1.7 ความเป็นธรรม	1.7.1 ให้มีสิ่งจูงใจให้ข้าราชการที่มาปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ 1.7.2 การโยกย้ายข้าราชการในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง
3. ข้อมูลจาก	3.1.1. โครงการจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	ควรเป็นโครงการใหญ่ที่ตอบประเด็นยุทธศาสตร์ในแต่ละเรื่อง มากกว่าที่ต้องจัดสรรเงินงบประมาณโครงการให้กับหลายร้อยโครงการ

ตารางที่ ค-36 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
ประชุมกลุ่มย่อย	3.1.2. ควรให้การเมืองทุกระดับในพื้นที่เข้ามาร่วมในการกำหนดแผนสี่ปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีการจัดสรรงบประมาณให้การเมืองโดยเฉพาะ	
	3.1.3. การขออนุมัติงบประมาณของกระทรวง กรม ที่จะรวมกับงบประมาณของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรเป็นโครงการใหม่ หรือโครงการขนาดใหญ่ใช้งบประมาณจำนวนมาก	
	3.1.4. ในการจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ และเมื่อได้รับงบประมาณดำเนินการแล้ว หน่วยงานส่วนกลางควรกระจายอำนาจไม่ควรงัดข้อให้พื้นที่ทำตามเรื่องสั่งการจากส่วนกลาง เนื่องจากงบประมาณส่วนนี้เป็นงบประมาณคนละส่วนกัน ควรเป็นการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง	
	3.1.5. ควรลดขั้นตอนกระบวนการเปลี่ยนแปลงโครงการในแต่ละระดับ เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการได้ตามการเบิกจ่ายงบประมาณ ควรให้ระยะเวลาในการทำแผนที่เหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงการปรับแผน	
	3.1.6. ส่วนกลางควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนเพื่อให้พื้นที่ที่มีความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และพื้นที่ การกำหนดระยะเวลาในการจัดทำแผนให้ส่วนกลาง จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนในช่วงระยะเวลาเดียวกัน อาจตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
	3.1.7. การติดตามประเมินผลโครงการควรใช้ระบบรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละปี	
	3.1.8. ควรให้การสนับสนุนงบประมาณตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นเรื่องการแก้ไขปัญหาเป็นเรื่องที่ชัดเจนจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด มากกว่าการเกลี้ยงบประมาณให้กับทุกโครงการ	
	3.1.9. ควรให้ภาคเอกชนเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระงานราชการ เช่น งานการออกแบบด้านช่าง ซึ่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่ทันในระหว่างการจัดเตรียมโครงการ หรือการเปลี่ยนแปลงโครงการ	
	3.1.10. ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ควรเป็นแผนเชิงรุกที่รวมทุกภาคส่วนในส่วนราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง และภาคเอกชน เป็นประชาคม และต้องรับรู้ร่วมกันทั้งจังหวัดควรมีระยะเวลาเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ชาวบ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลรับรู้ร่วมกัน หาประเด็นร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนาในแต่ละด้าน เน้นในเรื่องที่สำคัญของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แต่โดยมากจะเป็นงานประจำ	
	3.1.11. กนจ.และ ก.พ.ร. ควรตอบคำถามให้ข้อมูลชี้แจงกรณีการงบประมาณแทนจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ไม่ควรให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ต้องรายงานชี้แจงงบประมาณเองเนื่องจากแผนงานของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดผ่านกระบวนการ กบจ. กบก และ กนจ. แล้ว จังหวัดและกลุ่มจังหวัดควรชี้แจงเฉพาะ Mega project หรือ โครงการพิเศษ	
	3.1.12. งบกระทรวง กรม ในพื้นที่ที่ได้รับการอนุมัติจากส่วนกลาง ควรต้องมีข้อเสนอแนะให้บูรณาการในพื้นที่ก่อน ไม่ใช่คิดเห็นเสนอแนะจากส่วนกลางส่งลงพื้นที่	
	3.1.13. การประเมินตัวชี้วัดของโครงการควรประเมินด้านประสิทธิภาพทางยุทธศาสตร์ ควรเอาตัวชี้วัดใด เช่น กรณีไฟฟ้าหนาร้อน บางครั้งธรรมชาติเป็นตัวช่วยให้บรรลุผลตามตัวชี้วัด ซึ่งจะไม่สอดคล้องกับการใช้งบประมาณ	
	3.1.14. ความต้องการอยากให้มีการวิพากษ์ยุทธศาสตร์ทุก 3 เดือน มีการศึกษาประเด็นยุทธศาสตร์ การให้พื้นที่ได้รับรู้ยุทธศาสตร์ในแต่ละพื้นที่ มีทีมงานในการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องยุทธศาสตร์เมื่อมีคนใหม่มาปฏิบัติงานแทนสามารถดำเนินการต่อได้ และทำให้การนำยุทธศาสตร์จังหวัดนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ควรสร้างการเรียนรู้ในระดับอำเภอ ชุมชน จะมีความยั่งยืน	
	3.1.15. งบพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด ควรเสริมหน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ โดยคิดตามปัญหาที่เกิดขึ้น สอดรับกับนโยบายรัฐบาล กระทรวง กรม	
	3.1.16. ควรมีองค์ประกอบภายนอกกระตุ้นในการดำเนินการประเมินผล ควรมีผู้ประเมินจากภายนอก หรือนักวิชาการ เป็นผู้ประเมินผลโครงการ ซึ่งมีบ้างบางโครงการกลัวเรื่องการจับผิดเนื่องจากเป็นโครงการในพื้นที่ที่ดำรงเห็นกัน	

ตารางที่ ค-36 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคเหนือ

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
	3.1.17. แกไขระเบียบที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเรื่องพัสดุ พ.ศ. 2535 เรื่องระยะเวลาการสอบราคา ควรมีการปรับปรุงเพราะปี พ.ศ. 2555 แล้ว	
	3.1.18. สำนักบริหารยุทธศาสตร์จังหวัด ควรแยกออกจากสำนักงานจังหวัด ให้ขึ้นตรงกระทรวงมหาดไทย เพื่อความอิสระในการทำงานด้านยุทธศาสตร์ และควรเพิ่มอัตราให้เพียงพอ เมื่อเทียบกับ กลุ่มงานอำนวยการ	
	3.1.19. กรณีเงินเหลือจ่ายจากโครงการ Y1 มอบอำนาจให้จังหวัดสามารถนำไปดำเนินการในโครงการ Y2 ได้ โดยไม่ต้องไปขออนุมัติจากส่วนกลางอีก	
	3.1.20. เปิดเว็บไซต์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	

ภาคผนวก ง

การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐ/กลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556
ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ภาคกลางและภาคตะวันออก

การวิเคราะห์และประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคกลางและภาคตะวันออก มีทั้งหมด 26 จังหวัด คณะผู้ศึกษาได้ใช้หลักการของการวิเคราะห์ประเมินแผนเช่นเดียวกับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์และประเมินได้นำเสนอเป็น 4 ส่วน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก ช่วงปี พ.ศ. 2553-2556 26 จังหวัด 2) การวิเคราะห์ประเมินกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 3) การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เกี่ยวกับจัดทำและดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่ได้จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อย 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 จัดประชุมจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 ภาคกลางตอนบน 2 และภาคกลางตอนล่าง 1 ในวันที่ 12 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมบุรี อโยธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และครั้งที่ 2 จัดประชุมจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง ภาคกลางตอนล่าง 2 และภาคตะวันออก ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมชลอินเตอร์ จังหวัดชลบุรี รายละเอียดในแต่ละส่วนดังปรากฏในหัวข้อต่อไป

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

1.1 วิสัยทัศน์

จากการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด พบว่า จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออกได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดครอบคลุมเนื้อหา 5 ด้าน คือ

(1) **ด้านการเกษตร** ในด้านการเกษตรมี 15 จังหวัด ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ โดยส่วนใหญ่เน้นด้านการเป็นเมืองทางด้านการเกษตร เกษตรอินทรีย์ และด้านการเกษตรอุตสาหกรรม และบางจังหวัดก็นำศักยภาพของพื้นที่มาเป็นจุดเด่นทางด้านการเกษตร เช่น การวางกรอบในการเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย สินค้าเกษตรอุตสาหกรรม ให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อการส่งออก เป็นต้น

(2) **ด้านเศรษฐกิจ** ในด้านเศรษฐกิจมี 12 จังหวัด ที่กำหนดวิสัยทัศน์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและได้เปรียบในด้านที่ตั้ง คือ เป็นจังหวัดที่ติดชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน จังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยการค้า การลงทุน และจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของคมนาคม เมื่อวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พบว่า มุ่งเน้นด้านการค้า การลงทุน และการคมนาคม เพื่อเอื้อต่อการเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ตลอดจนเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจังหวัดที่กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเศรษฐกิจเป็นจังหวัดที่ติดชายแดน จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมที่ชัดเจน และจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่ง เป็นต้น

(3) **ด้านสังคม** ในด้านสังคม มี 16 จังหวัด ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ซึ่งส่วนใหญ่จะส่งเสริมด้านสังคมหรือเมืองน่าอยู่ ตลอดจนการส่งเสริมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ชุมชน และสังคม เช่น การกำหนด

วิสัยทัศน์เป็นเมืองน่าอยู่ เมืองแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นต้น

(4) **ด้านการท่องเที่ยว** ในด้านการท่องเที่ยว มี 13 จังหวัด ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเชิงนิเวศ เชิงประวัติศาสตร์ เชิงอนุรักษ์ และเชิงวัฒนธรรม เพื่อเชื่อมโยงกับด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดวิสัยทัศน์ในด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกใหม่สำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น

(5) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ในด้านนี้มี 3 จังหวัด โดยส่วนใหญ่จะเน้นวิสัยทัศน์ในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (ดูรายละเอียดในตารางที่ ง-37)

1.2 พันธกิจ

การกำหนดพันธกิจในแผนยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ให้ประสบผลสำเร็จนั้นจากการวิเคราะห์ใน 26 จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก พบว่ามี 5 จังหวัดที่ไม่มีการกำหนดพันธกิจ นอกนั้นกำหนดพันธกิจทุกจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงพบว่า ประเด็นเนื้อหาในวิสัยทัศน์ได้เชื่อมโยงกับพันธกิจ ดังนี้

(1) **ด้านการเกษตร** พันธกิจที่จังหวัดกำหนดสามารถแยกประเด็นหลัก คือ 1) ส่งเสริมและการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าทางการเกษตรให้ได้มาตรฐาน เช่น การสนับสนุนผลผลิตภาคเกษตรกรรม พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น 2) ส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร เพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการแข่งขันโลก เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการเกษตร การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน สร้างโอกาสทางการตลาดสินค้าเกษตร ผลผลิตสินค้าทางการเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น 3) เป็นศูนย์กลางการผลิตและการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เช่น การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร เป็นต้น จังหวัดที่กำหนดพันธกิจทางด้านการเกษตร มีจำนวน 13 จังหวัด

(2) **ด้านเศรษฐกิจ** พันธกิจที่จังหวัดกำหนดสามารถแยกเป็นประเด็นหลัก คือ 1) ส่งเสริมการค้า การลงทุนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน และการค้าชายแดน 2) ส่งเสริมและพัฒนาระบบเศรษฐกิจทุกประเภทให้มีมาตรฐาน เป็นมิตรกับชุมชน 3) ส่งเสริม และพัฒนาระบบการขนส่ง การบริการจัดการ Logistics 4) ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าและบริการ 6) ส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งมีจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านเศรษฐกิจ จำนวน 14 จังหวัด

(3) **ด้านสังคม** พันธกิจที่จังหวัดกำหนดสามารถแยกเป็นประเด็นหลัก คือ 1) ส่งเสริมและพัฒนาสังคมให้มีคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 2) พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างภูมิคุ้มกันและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและอนุรักษ์ศิลป วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ส่งเสริมสมรรถนะและความเข้มแข็งของชุมชนตามศักยภาพ ทูทางสังคม ซึ่งมีจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านสังคม จำนวน 14 จังหวัด

(4) **ด้านการท่องเที่ยว** พันธกิจที่จังหวัดกำหนดสามารถแยกประเด็นหลัก คือ 1) ส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสุขภาพ 2) อนุรักษ์ฟื้นฟูโบราณสถาน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ 3) ส่งเสริม พัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งมีจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านการท่องเที่ยว จำนวน 12 จังหวัด

(5) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** พันธกิจที่จังหวัดกำหนดสามารถแยกประเด็นหลัก คือ

1) พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วมของชุมชน 2) อนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์ทรัพยากร ธรรมชาติอย่างสมดุลและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อคืนความสมบูรณ์ให้กับธรรมชาติ 3) บริหารจัดการระบบนิเวศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน ซึ่งมีจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านนี้ จำนวน 10 จังหวัด

(6) **ด้านการบริหารจัดการ** ถึงแม้ว่าในวิสัยทัศน์ไม่ได้กำหนดประเด็นไว้แต่เป็นพันธกิจของหน่วยงานที่ต้องบริหารจัดการองค์กร ดังนั้น พันธกิจที่จังหวัดกำหนดสามารถแยกประเด็นหลัก คือ 1) พัฒนายุทธศาสตร์การ พัฒนาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการร่วมกัน 2) ปฏิบัติและบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาลและกฎหมาย เพื่อบรรลุผลและสนองนโยบายของรัฐบาล 3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของจังหวัดภายใต้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 4) จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ 5) ส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านบริการจัดการ จำนวน 8 จังหวัด

(7) **ด้านความมั่นคง** ถึงแม้ว่าในวิสัยทัศน์ไม่ได้กำหนดประเด็นไว้แต่ก็เป็นพันธกิจของหน่วยงานที่ต้องบริหารจัดการองค์กร ดังนั้น พันธกิจที่จังหวัดกำหนด คือ การส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมการเมือง และรักษาความมั่นคงภายในสังคม ให้มีความสงบเรียบร้อย ซึ่งมีจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านมั่นคง จำนวน 1 จังหวัด (รายละเอียดในตารางที่ ง-37)

1.3 เป้าประสงค์หลักของจังหวัด

จากการประเมินแผนยุทธศาสตร์จังหวัด ในส่วนของเป้าหมายหลักของการบริหารจัดการภาคกลางและภาคตะวันออก พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ 15 จังหวัด มีการกำหนดเป้าหมายหลักของการบริหาร และจังหวัดในแผนยุทธศาสตร์ มี 9 จังหวัด ไม่ได้กำหนดเป้าหมายหลักไว้ แต่ส่วนใหญ่กำหนดไว้ในส่วนของเป้าหมายของยุทธศาสตร์ ส่วนเป้าหมายที่กำหนดนั้นอยู่ในกรอบพันธกิจของจังหวัด ดังนี้

(1) **เป้าหมายหลักด้านการเกษตร** มี 10 จังหวัดที่กำหนดเป้าหมายหลักของด้านการเกษตร ส่วนใหญ่นำมาพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้ตามมาตรฐาน พัฒนาด้านการเกษตรเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ตลอดจนการแปรรูปสินค้าเกษตร เพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อการบริโภคและการส่งออก

(2) **เป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจ** มี 10 จังหวัด ที่กำหนดเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจซึ่งเป้าหมายที่กำหนดส่วนใหญ่ที่เป็นเรื่องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ด้านอุตสาหกรรม ด้านการค้า การลงทุน ตลอดจนด้านการท่องเที่ยว การเพิ่มผลผลิตภาพเศรษฐกิจของจังหวัดและลดรายจ่าย และการพัฒนาระบบการขนส่งเพื่อรองรับการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ

(3) **เป้าหมายหลักด้านสังคม** จังหวัดส่วนใหญ่ 12 จังหวัดมีการกำหนดเป้าหมายทางด้านสังคม โดยเป้าหมายที่จังหวัดตั้งไว้ส่วนใหญ่ คือ มุ่งเน้นเรื่องยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษา การเป็นเมืองที่น่าอยู่ การดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสังคมเข้มแข็งและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(4) เป้าหมายหลักด้านการท่องเที่ยว ในส่วนของเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวนั้นมี 7 จังหวัดที่ได้กำหนดไว้ โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นเรื่องของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีคุณภาพ ตลอดจนการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

(5) เป้าหมายหลักด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในส่วนของเป้าหมายด้านนี้มี 12 จังหวัด โดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นเรื่อง ส่งเสริม อนุรักษ์ ปันฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐานสากล ตลอดจนระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ

(6) เป้าหมายหลักด้านการบริหารจัดการองค์กร การกำหนดเป้าหมายของการบริหารองค์กรมีเพียง 9 จังหวัดที่กำหนดเป้าหมายหลักด้านมีซึ่งเป้าหมายหลัก คือ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ ระบบการบริหารงานมีธรรมาภิบาลแบบโปร่งใส ตลอดจนการเสริมสร้างความร่วมมือในทุกภาคส่วน

(7) เป้าหมายหลักด้านความมั่นคง โดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการเสริมสร้างและรักษาความมั่นคงและพัฒนาสังคมให้มีความสันติสุข (รายละเอียดในตารางที่ ง-37)

ตารางที่ ง-37 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
1. ด้านเกษตร	1. ความเป็นเลิศด้านการเกษตรอุตสาหกรรม (กาญจนบุรี) 2. เป็นศูนย์กลางการค้าผลไม้ปลอดสารพิษ (จันทบุรี) 3. ครีวอาหารปลอดภัย (ฉะเชิงเทรา) 4. เมืองเกษตรมาตรฐาน (ชัยนาท) 5. พัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน(ตรัง) 6. เป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย สินค้าเกษตรเกษตรอุตสาหกรรม และอุตสาหกรรม เพื่อการส่งออก(นครปฐม) 7. เป็นศูนย์กลางการผลิต แปรรูปสัตว์ประรดและมะพร้าวส่งออก(ประจวบคีรีขันธ์) 8. เป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย และอุตสาหกรรมสะอาด(เพชรบุรี) 9. เป็นแหล่งอุตสาหกรรม ผลิตสินค้าเกษตรกรรม (ระยอง) 10. ผลผลิตมีคุณค่า(ราชบุรี) 11. เป็นเมืองแห่งอาหารทะเล และผลไม้ปลอดภัยจากสารพิษ(สมุทรสงคราม) 12. ถิ่นอุตสาหกรรมเกษตร(สระแก้ว) 13. แหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ(สิงห์บุรี) 14. เป็นจังหวัดชั้นนำในด้านแหล่งผลิตอาหาร และผลิตภัณฑ์คุณภาพมาตรฐานสู่สากล(สุพรรณบุรี) 15. แหล่งผลิตอาหารปลอดภัย (อ่างทอง)	1. ส่งเสริม พัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรมที่ปลอดภัย ได้มาตรฐาน มีความสามารถในการแข่งขันและขยายโอกาสทางการตลาดได้ (กาญจนบุรี,ชัยนาท,นครปฐม,ระยอง,ลพบุรี,สมุทรปราการ,สระแก้ว) 2. ส่งเสริม พัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเกษตรกรรมด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้มั่นคงและเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ (ฉะเชิงเทรา,ชัยนาท,ตราด,นครนายก,ปราจีนบุรี,สิงห์บุรี,อ่างทอง) 3. พัฒนารัฐบาลให้เป็นศูนย์กลางการผลิต แปรรูป สัตว์ประรด และ มะพร้าว ส่งออก (ประจวบคีรีขันธ์)	1. เป็นแหล่งผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมที่ได้มาตรฐานสามารถสร้างและขยายโอกาสทางการตลาดได้(ระยอง) 2. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร โดยการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูป การพัฒนาคุณภาพ และส่งเสริมเกษตรปลอดสารพิษ(สระแก้ว) 3. เพิ่มมูลค่าการค้าผลไม้ปลอดสารพิษ(จันทบุรี) 4. แหล่งเกษตรกรรมผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐาน (นครนายก) 5. ผลิตข้าวและผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน(สิงห์บุรี) 6. ผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อการ บริโภคและการจำหน่าย (อ่างทอง) 7. ภาคการเกษตรเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง(ชัยนาท) 8. การผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรได้มาตรฐาน (ประจวบคีรีขันธ์) 9. ปริมาณและมูลค่าการจำหน่ายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น (ประจวบคีรีขันธ์) 10. พัฒนาผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร อุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน ไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพและมูลค่าเพิ่ม(สิงห์บุรี) 11. เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ สินค้าการเกษตร อุตสาหกรรม และเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อการบริโภคและการ	กาญจนบุรี/จันทบุรี/ฉะเชิงเทรา/ชัยนาท/ตรัง/นครปฐม/ประจวบคีรีขันธ์/เพชรบุรี/ระยอง/ราชบุรี/สมุทรสงคราม/สระแก้ว/สิงห์บุรี/สุพรรณบุรี/อ่างทอง/นครนายก/ปราจีนบุรี/ ลพบุรี/สมุทรปราการ (19)

ตารางที่ ง-37 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
			ส่งออก(สุพรรณบุรี)	
2. ด้านเศรษฐกิจ	1. มีความเป็นเลิศด้านการค้าผ่านแดน(กาญจนบุรี) 2. เป็นแหล่งค้าพลอยชั้นดีของโลก (จันทบุรี) 3. ฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมที่เป็นมิตรต่อชุมชน(ฉะเชิงเทรา) 4. คู่เศรษฐกิจชั้นนำ(ชลบุรี) 5. เป็น เมือง ที่ มี ความ อุดม สม บูรณ ทาง ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นฐานการท่องเที่ยว และการเกษตรอย่างยั่งยืน(นครนายก) 6. เมืองอุตสาหกรรมน่าอยู่(สมุทรปราการ) 7. เป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารทะเลเพื่อความ เป็นหนึ่ง ในฐานครัวของโลก(สมุทรสาคร) 8. ประตูสู่อินโดจีน(สระแก้ว) 9. แหล่งอาหารที่มีคุณภาพเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยี สะอาด(อยุธยา) 10. พร้อมสรรพธุรกิจ ภาคบริการ และ ภาคการ ผลิตที่มีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน (นนทบุรี) 11. พัฒนาแหล่งชุมทรัพย์สมเด็จพระนารายณ์ (ลพบุรี) 12. ศูนย์ขนถ่ายสินค้าทางน้ำ (อ่างทอง)	1. ส่งเสริมและพัฒนาการค้า การลงทุนร่วมกับ ประเทศเพื่อนบ้าน และการค้าผ่านแดน (กาญจนบุรี,ตราด,สระแก้ว) 2. ส่งเสริมและพัฒนาาระบบเศรษฐกิจ แหล่ง อุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมให้ได้มาตรฐาน ด้านความปลอดภัย เป็นมิตรกับชุมชน และปรับ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้เพียงพอ และ สนับสนุนการบริหารจัดการ Logistics (ชลบุรี, ชัยนาท, ฉะเชิงเทรา,ระยอง,สมุทรปราการ, สระแก้ว,อ่างทอง) 3. ส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ที่ทำให้มี รายได้เพิ่มขึ้น (นครนายก,ลพบุรี) 4. สนับสนุนการแปรรูปสินค้า เพิ่มประสิทธิภาพด้าน การตลาด ความรู้ในการบริหารจัดการธุรกิจ การ เข้าถึงแหล่งเงินทุน ตลอดจนพัฒนาระบบการ ขนส่ง เก็บรักษา และรวบรวมผลผลิต (ชัยนาท) 5. สนับสนุนกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรม เหล็กที่ได้มาตรฐานสากลและมีความปลอดภัย ต่อสิ่งแวดล้อม(ประจวบคีรีขันธ์) 6. ส่งเสริมและสนับสนุนการค้าเนิการยกระดับ คุณภาพ และมาตรฐานสินค้าและบริการให้เป็น สินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย และเพิ่มมูลค่า	1. เพิ่มมูลค่าการค้าอัญมณี(จันทบุรี) 2. เพิ่มสมรรถนะกระบวนการบริหารจัดการภาคการผลิต และภาคการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ(ลพบุรี) 3. การขยายตัวทางเศรษฐกิจเจริญเติบโตแบบต่อเนื่องโดย มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อปี(สมุทรปราการ) 4. เพื่อให้เศรษฐกิจทุกด้านสู่มาตรฐานสากล เติบโตอย่าง ยั่งยืน(ชลบุรี) 5. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับกิจกรรมทาง เศรษฐกิจ(อยุธยา) 6. ภาคอุตสาหกรรมและวิสาหกิจชุมชน มีการขยายตัว อย่างเข้มแข็ง มีปริมาณและมูลค่าสินค้าเกษตร ปลอดภัยมากขึ้น(สระบุรี) 7. พัฒนาขีดความสามารถ เพื่อการแข่งขัน(อ่างทอง) 8. จังหวัดมีรายได้เพิ่มขึ้น(จันทบุรี) 9. เพิ่มรายได้ให้กับจังหวัด(เพชรบุรี) 10. สร้างงานสร้างอาชีพเพิ่มรายได้(อ่างทอง) 11. สร้างรายได้/อาชีพ และคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน (อยุธยา) 12. เพิ่มผลผลิตภาพเศรษฐกิจของจังหวัดและลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ขยายโอกาสให้แก่ประชาชน(ลพบุรี) 13. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ขยายโอกาสให้แก่ประชาชน (อ่างทอง)	กาญจนบุรี/ จันทบุรี/ชลบุรี/ นครนายก/ ฉะเชิงเทรา/ สมุทรปราการ/ สมุทรสาคร/ สระแก้ว/อยุธยา/ นนทบุรี/ลพบุรี/ อ่างทอง/ชัยนาท/ ตราด/ ประจวบคีรีขันธ์/ ปราจีนบุรี/ระยอง/ ราชบุรี/ เพชรบุรี (19)

ตารางที่ ง-37 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
		ผลิตภัณท์มวลรวมของจังหวัด (ปราจีนบุรี, ราชบุรี,อ่างทอง) 7. ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้เป็นอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ(สมุทรปราการ)	14. ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีรายได้เพิ่มจากการพัฒนาการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวและเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้(สระบุรี) 15. มีสถานีขนถ่ายสินค้าทางน้ำ(อ่างทอง) 16. ระบบการบริหารจัดการขนส่งปลอดภัย และมีความสามารถในการแข่งขันสูง(สระบุรี) 17. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางรองรับ และกระจายสินค้าสู่อินโดจีน และจังหวัดใกล้เคียง(สระแก้ว) 18. ลดต้นทุนการขนส่งสินค้า ของผู้ประกอบการ(อ่างทอง)	
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณท์ชุมชน	-	-	-	-
4. ด้านสังคม	1. ประชาชนอยู่ในสังคมร่มเย็นเป็นสุข(จันทบุรี) 2. สังคมน่าอยู่ (ฉะเชิงเทรา) 3. น่าอยู่ (ชลบุรี) 4. สืบสานคุณภาพชีวิต(ชัยนาท) 5. เมืองแห่งการเรียนรู้(ตรัง) 6. เมืองสวรรค์แห่งตะวันออก(ตราด) 7. เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีชีวิต น่าอยู่ น่าเที่ยว (เพชรบุรี) 8. สังคมดี ปวงประชาเป็นสุข(ราชบุรี) 9. ดินแดนแห่งประชาชนรักถิ่นกำเนิด วัฒนธรรมดีงาม(สมุทรสงคราม)	1. ส่งเสริมและพัฒนาสังคมให้มีคุณธรรมนำความรู้ และเป็นชุมชนเข้มแข็งด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (ฉะเชิงเทรา,ระยอง,สมุทรปราการ,) 2. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกด้านสร้างภูมิคุ้มกันในสังคม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน(ชลบุรี,ชัยนาท,ตราด,นครนายก,ประจวบคีรีขันธ์,ราชบุรี,ลพบุรี,สระแก้ว) 3. ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ใกล้กรุง (นครนายก)	1. ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้(จันทบุรี) 2. เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี(ชลบุรี) 3. เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และแก้ไขปัญหาความยากจน(สุพรรณบุรี) 4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี(ชัยนาท) 5. ประชาชนได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (ประจวบคีรีขันธ์) 6. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน(เพชรบุรี) 7. ผลผลิตเพื่อให้ประชาชนมีสภาพแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่ดี(สระแก้ว) 8. คนดีสังคมน่าอยู่(อ่างทอง)	จันทบุรี/ฉะเชิงเทรา/ชลบุรี/ชัยนาท/ตรัง/ตราด/เพชรบุรี/ราชบุรี/สมุทรสงคราม/สระแก้ว/สิงห์บุรี/สุพรรณบุรี/อยุธยา/นนทบุรี/ลพบุรี/อ่างทอง/นครนายก/ประจวบคีรีขันธ์/ปราจีนบุรี/ ระยอง/

ตารางที่ ง-37 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
	10. เมืองงามชายแดนบูรพาน่าอยู่(สระแก้ว) 11. สังคมอยู่เย็นเป็นสุข(สิงห์บุรี) 12. เป็นศูนย์กลางการศึกษา การกีฬาและการท่องเที่ยว ชุมชนเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตดี ยึดการมีส่วนร่วม(สุพรรณบุรี) 13. เมื่อน่าอยู่ ประชาชนอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน (อยุธยา) 14. ทิ้งอยู่อาศัยขึ้นดีของคนทุกระดับ (นนทบุรี) 15. มุ่งสู่เป็นเมื่อน่าอยู่ (ลพบุรี) 16. เมื่อน่าอยู่ (อ่างทอง)	4. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและรักษา ศิลปะวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์(ปราจีนบุรี,สิงห์บุรี,อ่างทอง) 5. เสริมสร้างสมรรถนะและความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อให้ใช้แผนชุมชนที่มีคุณภาพเป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการพัฒนา และการกำหนดตำแหน่งตามศักยภาพ ภูมิสังคม และทุนทางสังคม โดยให้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง(เพชรบุรี,สิงห์บุรี,อ่างทอง)	9. พัฒนาจังหวัดลพบุรีเป็นเมืองที่น่าอยู่(ลพบุรี) 10. ประชาชนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีทักษะในการประกอบอาชีพ โดยให้คนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้บนฐานความรู้ นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ (นครนายก) 11. เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ ได้มาตรฐานการศึกษาชาติ(สุพรรณบุรี) 12. อนุรักษ์มรดกโลกในเขตนครประวัติศาสตร์ควบคู่ไปกับการพัฒนาเสริมสร้างเขตเศรษฐกิจใหม่(อยุธยา) 13. วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู โครงสร้างพื้นฐานมีความเหมาะสม (นครนายก) 14. สังคมมีคุณธรรมนำความรู้ สู่การดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(ระยอง) 15. ยกระดับการศึกษาของจังหวัดสุพรรณบุรี เข้าสู่มาตรฐานสากล(สุพรรณบุรี) 16. เพื่อให้เกิดสังคมเข้มแข็งและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน(ชลบุรี) 17. สังคมอยู่ดีมีสุข มีสุขภาพดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ผู้ด้อยโอกาสได้รับความช่วยเหลือ(สระบุรี) 18. หมู่บ้าน/ชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนอยู่ดีมีสุข (อ่างทอง) 19. พัฒนาคมน ชุมชนเข้มแข็ง และสังคมแห่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความสมานฉันท์ เอื้ออาทรมุ่งสู่	สมุทรปราการ/ สระบุรี (22)

ตารางที่ ง-37 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
			สังคมคุณภาพ(ลพบุรี)	
5. ด้านการ ท่องเที่ยว	1. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (กาญจนบุรี) 2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมชุมชน (ฉะเชิงเทรา) 3. สวรรค์แห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ตรัง) 4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์(นครปฐม) 5. เป็นเมืองท่องเที่ยวสำหรับครอบครัวและสุขภาพ(ปทุมธานี) 6. เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์(ปราจีน) 7. การท่องเที่ยวที่อยู่ร่วมกับชุมชนภายใต้การพัฒนาอย่างยั่งยืน(ระยอง) 8. ศูนย์กลางการพักผ่อน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางล้าลองระดับชาติ(สมุทรสงคราม) 9. เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่อาศัย(สมุทรสาคร) 10. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์(สิงห์บุรี) 11. เป็นนครแห่งการท่องเที่ยวมรดกโลกทางวัฒนธรรม(อยุธยา) 12. เขตท่องเที่ยวเชิงนิเวศ(สระแก้ว)	1. ส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน และอนุรักษ์ฟื้นฟูโบราณสถาน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้เพื่อการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ(กาญจนบุรี, ฉะเชิงเทรา, นครปฐม, ปราจีนบุรี, ลพบุรี, สมุทรปราการ, สิงห์บุรี) 2. ส่งเสริม พัฒนา ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน(ตราด, ระยอง, สระแก้ว, อ่างทอง) 3. พัฒนารัฐบาลให้เป็นเมืองท่องเที่ยวสำหรับครอบครัวและสุขภาพ(ประจวบคีรีขันธ์)	1. ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว(สิงห์บุรี) 2. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความสมบูรณ์ และสิ่งแวดล้อมสะอาดครบวงจรบริการการแพทย์แผนไทย และเชื่อมโยงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมขอม(สระแก้ว) 3. แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดระยองได้รับการพัฒนาและฟื้นฟูให้คงอยู่อย่างยั่งยืน(ระยอง) 4. แหล่งท่องเที่ยว สินค้า การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ (นครนายก) 5. จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น(ปราจีนบุรี) 6. รายได้จากการท่องเที่ยวและบริการเพิ่มขึ้น (ประจวบคีรีขันธ์) 7. รายได้จากการท่องเที่ยวและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าท้องถิ่น(สุพรรณบุรี)	กาญจนบุรี/ตรัง/นครปฐม/ปทุมธานี/ฉะเชิงเทรา/ปราจีน/ระยอง/สมุทรสงคราม/สมุทรสาคร/สิงห์บุรี/อยุธยา/สระแก้ว ตราด/ประจวบคีรีขันธ์/ลพบุรี/สมุทรปราการ/อ่างทอง สุพรรณบุรี / นครนายก (19)
6. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ	1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีสมดุลยั่งยืน(ฉะเชิงเทรา) 2. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม(สมุทรสงคราม)	1. พัฒนาศูนย์กลางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความ	1. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบูรณะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อ่อนแอวยประโยชน์อย่างยั่งยืน (สุพรรณบุรี)	ฉะเชิงเทรา / สมุทรสงคราม / สุพรรณบุรี/

ตารางที่ ง-37 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาล ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
สิ่งแวดล้อม	3. ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน(สุพรรณบุรี)	ยั่งยืนเคียงคู่จังหวัด(ฉะเชิงเทรา,ตราด,ราชบุรี ,สระแก้ว) 2. อนุรักษ์ แก่ไข พันธุ์และใช้ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อคืนความสมบูรณ์ให้กับ ธรรมชาติ(ชัยนาท,นครนายก,สมุทรปราการ ,อ่างทอง) 3. บริหารจัดการระบบนิเวศน์ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชน(ชลบุรี,ลพบุรี)	2. รักษาความสมดุลของทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและ พลังงานเพื่อการพัฒนาอย่างมี ประสิทธิภาพ(อ่างทอง) 3. ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ คุณภาพสิ่งแวดล้อม อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (นครนายก) 4. ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูพัฒนาที่ดี คุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน(สระบุรี) 5. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู และพัฒนาการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน(ชัยนาท) 6. เพื่อให้ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมมีความอุดม สมบูรณ์และปราศจากมลภาวะ(ชลบุรี) 7. ใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาจังหวัดอย่างประหยัด มี ประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่า เชิงภารกิจของ จังหวัด(ลพบุรี) 8. ชาวสิงห์บุรีมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ เหมาะสม(สิงห์บุรี) 9. ลดปัญหาทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม(เพชรบุรี) 10. การผลิตและการป้องกันสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐานสากล (ประจวบคีรีขันธ์) 11. เป็นแหล่งอุตสาหกรรมของภูมิภาคที่ได้มาตรฐานด้าน ความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถอยู่ร่วมกับ ชุมชน สังคมได้อย่างยั่งยืน(ระยอง) 12. การบริหารจัดการน้ำอย่างพอเพียงมีประสิทธิภาพ และเกิดความสมดุล(ปราจีนบุรี)	ชลบุรี/ชัยนาท/ ตราด/นครนายก/ ราชบุรี/ลพบุรี/ สมุทรปราการ/ สระแก้ว/อ่างทอง/ ป ร า จั น บุ รื / ประจวบคีรีขันธ์/ เพชรบุรี/ระยอง/ สระบุรี/สิงห์บุรี/ (18)

ตารางที่ ง-37 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
7. ด้าน การบริหารจัดการ	-	1. พัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและมีการบูรณาการร่วมกัน ผลักดันและบริหารยุทธศาสตร์ให้มีประสิทธิผล ตอบสนองความต้องการของประชาชน (จันทบุรี ,ฉะเชิงเทรา) 2. ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตาม กฎหมาย บริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล และปฏิบัติการตามกฎหมายให้บรรลุผลและ สอนนโยบายของรัฐบาลในทุกมิติ โดยยึดการ อำนวยประโยชน์สุขของประชาชนเป็นฐาน เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมใน สังคม(ชลบุรี,ปราจีนบุรี,อยุธยา,อ่างทอง) 3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของจังหวัด โดยระดมพลังการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการของ ทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่า อยู่ น่าเที่ยว และประชาชนอยู่ดีมีสุข ภายใต้ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ ดี(เพชรบุรี,ลพบุรี,สระแก้ว,อ่างทอง) 4. ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2550 มาตรา 52/1 ให้จังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัด นำ การกิจของรัฐบาลและนโยบายของรัฐบาลไป ปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์และมาตรา 52 วรรค 3	13. ระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ(อ่างทอง) 1. เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการ(อยุธยา) 2. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารให้ประชาชน ได้รับการบริการที่ดี และมีความพึงพอใจในการบริการ (สระแก้ว) 3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ อย่างมีผลสัมฤทธิ์ เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนสูงสุด (ลพบุรี) 4. ระบบการบริหารงานภาครัฐสามารถอำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนรวมทั้งยกระดับมาตรฐาน และธรรมาภิบาล เป็นที่ยอมรับของประชาชน(ชัยนาท) 5. ระบบราชการโปร่งใส ประชาชนมีส่วนร่วม(สระบุรี) 6. ส่วนราชการจังหวัดอ่างทองมีธรรมาภิบาล และบุคลากร มีสมรรถนะสูง(อ่างทอง) 7. เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถพัฒนาจังหวัดได้อย่าง สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน(ชลบุรี) 8. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน(ปราจีนบุรี) 9. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นไม่ต่ำ กว่าร้อยละ 60 (สมุทรปราการ)	จันทบุรี/ฉะเชิงเทรา/ ชลบุรี/ปราจีนบุรี/ เพชรบุรี/ลพบุรี/ สระแก้ว/อยุธยา/ ชัยนาท / สมุทรปราการ / สระบุรี/ อ่างทอง (12)

ตารางที่ ง-37 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ของภาคกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
		การบริหารงานแบบบูรณาการจังหวัดให้จังหวัด ยื่นคำขอจัดตั้งงบประมาณและงานอื่น ๆ ตามที่ กฎหมายกำหนด(สระแก้ว) 5. จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชน สามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมี คุณภาพ(อยุธยา) 6. จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สามารถ ดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถ พร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการ ถ่ายโอนจากกระทรวง/ทบวง/กรม(อยุธยา)		
8. ด้าน ความ มั่นคง	-	1. พัฒนาและส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองการ ปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยความ มั่นคงภายในสังคม(ลพบุรี)	1. เพื่อสร้างความมั่นคงและพัฒนาสังคมให้มีสันติสุข (สระแก้ว)	ลพบุรี/สระแก้ว (2)

1) ยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 11 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ ตลอดจนร้อยละของจำนวนเกษตรกร/จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP และได้รับการพัฒนาศักยภาพ เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตร ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 13 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการยกระดับการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกร ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรไปปฏิบัติ จำนวนสถาบันเกษตรกรที่เพิ่มระดับความเข้มแข็งของการพัฒนาองค์กร เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 13 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี ร้อยละของพื้นที่การเกษตรที่ผลิตผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัย จำนวนกลุ่มผู้ผลิตและผู้บริโภคอินทรีย์และสารสกัดชีวภาพที่เพิ่มขึ้น ร้อยละของจำนวนเกษตรกร/จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP จำนวนแปลงพืชเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร ตลอดจนร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์การส่งเสริม พัฒนาภาคเกษตรกรรมและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 8 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ

กลยุทธ์ด้านการเกษตรของแผนยุทธศาสตร์ มี 16 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านการเกษตร เพื่อให้สามารถผลักดันไปกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ มีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้าน ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 7 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การเร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรมที่ปลอดภัย การพัฒนาสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน GAP และมาตรฐานสากลอื่นๆ เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรสู่สากล และการวางแผนและปรับปรุงการผลิตทางการเกษตรโดยเน้นการตลาดและคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมการเกษตร กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 12 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมการพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่และสร้างมูลค่าเพิ่ม การสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาการผลิตและการแปรรูป และการเพิ่มช่องทางการตลาดในประเทศและต่างประเทศเพื่อรองรับสินค้าเกษตรประมง และผลิตภัณฑ์แปรรูปเป้าหมาย เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่ต่างกันอย่างออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 7 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การส่งเสริมการบริโภคสินค้าอาหารปลอดภัยที่ได้รับรองคุณภาพ การปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรและการเรียนรู้เพื่อผลิตอาหารปลอดภัยจากสารพิษ และการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตรวมทั้งการแปรรูปสินค้าเกษตรตามระบบความปลอดภัยด้านอาหาร เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์การส่งเสริม พัฒนาภาคเกษตรกรรมและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่ต่างกันอย่างออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 15 กลยุทธ์ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรสถาบันเกษตรกรให้มีขีดความสามารถและความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ การส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบการ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร การส่งเสริมความรู้ด้านการตลาดให้แก่เกษตรกร และผู้ประกอบการ และการส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ง-38 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร)

ตารางที่ ง-38 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาณกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร	1. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่สามารถลดต้นทุนการผลิตต่อไร่ 2. ร้อยละของการขยายตัวของปริมาณและมูลค่าของพันธุ์สัตว์น้ำ 3. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 4. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน 5. ร้อยละของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 6. ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ 8. ร้อยละของจำนวนเกษตรกร/จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP 9. ร้อยละของพื้นที่ที่มีน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ 10. ร้อยละของเกษตรกรที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 11. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการเตรียมความพร้อมตามระบบ	1. เร่งรัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรมที่ปลอดภัย 2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนปลูกไม้เศรษฐกิจที่เหมาะสมกับทรัพยากรดินและพื้นที่เสื่อมโทรมรวมทั้งพื้นที่นอกเขตชลประทาน 4. พัฒนาลินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน GAP และมาตรฐานสากลอื่นๆ เพื่อยกระดับสินค้าเกษตรสู่สากล 5. ส่งเสริมความร่วมมือของภาครัฐ-ท้องถิ่น-ประชาชน ในการพัฒนาเครือข่ายผู้ผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม 6. วางแผนและปรับปรุงการผลิตทางการเกษตรโดยเน้นการตลาดและคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน 7. พัฒนาปรับปรุงระบบการผลิตและคุณภาพผลผลิต ทั้งพืชปศุสัตว์ และประมงให้ได้ผลผลิตที่ได้มาตรฐานสากลการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร	กาญจนบุรี/ ปทุมธานี/ ลพบุรี/ ปราจีนบุรี/ จันทบุรี/ ฉะเชิงเทรา/ ชัยนาท/ ประจวบคีรีขันธ์ /ชลบุรี/ สมุทรสงคราม/ สระบุรี/ลพบุรี/ ตราด/ระยอง/ ราชบุรี/ สระแก้ว/ นครนายก/
2. การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร	1. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานอาหารปลอดภัยเพื่อคุ้มครองสุขภาพ 2. ร้อยละของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 3. ระดับความสำเร็จของการยกระดับการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกร 4. ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ 6. ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรไปปฏิบัติ 7. ร้อยละของจำนวนเกษตรกร/จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์มที่ได้รับใบรับรอง	1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร และผลิตภัณฑ์ชุมชนพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร อุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 2. ส่งเสริมการพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่และสร้างมูลค่าเพิ่ม 3. สร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาการผลิตและการแปรรูป 4. พัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน	สมุทรสาคร/ สิงห์บุรี/อยุธยา (20)

ตารางที่ ง-38 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาณกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	มาตรฐาน GAP 8. ร้อยละของพื้นที่ที่มีน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ 9. ร้อยละของจำนวนฐานข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาเพื่อสนับสนุนงานมาตรฐานสินค้าการเกษตร 10. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและสามารถเข้าถึงแหล่งทุนภาครัฐ 11. จำนวนศูนย์รวบรวมผลผลิตทางการเกษตรที่เพิ่มขึ้น 12. ร้อยละของเกษตรกรที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 13. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่เพิ่มระดับความเข้มแข็งของการพัฒนาองค์กร	5. พัฒนาระบบการผลิตและแปรรูปให้ได้มาตรฐาน 6. สนับสนุนและพัฒนาระบบการแปรรูปสินค้าเกษตรและประมง เพื่อให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด 7. เพิ่มช่องทางการตลาดในประเทศและต่างประเทศเพื่อรองรับสินค้าเกษตรประมง และผลิตภัณฑ์แปรรูปเป้าหมาย 8. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ประมงโดยการผสมผสานเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 9. ส่งเสริมพัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 10. พัฒนาการแปรรูปและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพมาตรฐาน 11. สนับสนุนและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร 12. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแข่งขันสินค้าเกษตร	
3. การพัฒนาส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกรที่ลดการใช้สารเคมี 2. ร้อยละสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 3. ร้อยละของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 4. ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ 6. ร้อยละของจำนวนเกษตรกร/จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP 7. จำนวนแปลงพืชเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร 8. ร้อยละของพื้นที่ที่มีน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ 9. จำนวนกลุ่มผู้ผลิตและผู้ใช้อยูอินทรีย์และสารสกัดชีวภาพที่เพิ่มขึ้น	1. ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ตามแนวพระราชดำริ 2. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตรวมทั้งการแปรรูปสินค้าเกษตรตามระบบความปลอดภัยด้านอาหาร 3. ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ชีวภาพเพื่อความปลอดภัยของเกษตรกรและผู้บริโภค รวมทั้งลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 4. ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ต่อเนื่อง และลดการใช้สารเคมี 5. พัฒนาปริมาณและคุณภาพของสินค้าเกษตร ประมง อาหารปลอดภัยให้ตรงกับความต้องการของตลาด 6. ส่งเสริมการบริโภคสินค้าอาหารปลอดภัยที่ได้รับรองคุณภาพ 7. ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตทางการเกษตร และการเรียนรู้เพื่อผลิตอาหาร	

ตารางที่ ง-38 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาณกลางและภาคตะวันออก

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	10. ร้อยละของเกษตรกรที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 11. ร้อยละอาหารสดปราศจากสารปนเปื้อน และไม่มีสารพิษตกค้าง 12. ร้อยละของพื้นที่การเกษตรที่ผลิตผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัย 13. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย	ปลอดภัยจากสารพิษ	
4. ส่งเสริม พัฒนาภาคเกษตรกรรมและชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ร้อยละของอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น 2. ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ 4. ร้อยละของเกษตรกรที่นำความรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรไปปฏิบัติ 5. ร้อยละของจำนวนเกษตรกร/จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP 6. ร้อยละของพื้นที่ที่มีน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ 7. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและสามารถเข้าถึงแหล่งทุนภาครัฐ 8. ร้อยละของเกษตรกรที่เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	1. สนับสนุนและส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. เสริมสร้างการพัฒนาเกษตรกรสถาบันเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง 3. พัฒนาอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พึ่งพิงธรรมชาติ 4. ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนและท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเกษตรอย่างยั่งยืนและจัดทำผังเมืองให้ครบทุกพื้นที่ 5. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรสถาบันเกษตรกรให้มีขีดความสามารถและความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจ 6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าของ สินค้าเกษตร รวมทั้งการร่วมกลุ่มในรูปสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มอาชีพให้เกิดความเข้มแข็ง 7. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร 8. ส่งเสริมความรู้ด้านการตลาดให้แก่เกษตรกร และผู้ประกอบการ 9. เพิ่มความรู้ความสามารถของเกษตรกรและผู้ประกอบการ 10. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบการ 11. ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ 12. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร	

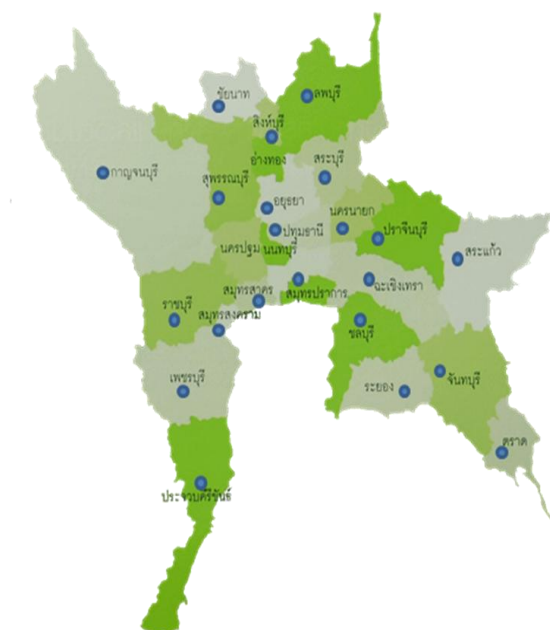
รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์
โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ง-38 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาากลางและภาคตะวันออก

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		13. ส่งเสริม วิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิต การตลาดการจัดการที่ได้มาตรฐานสู่เกษตรกรพัฒนาและฟื้นฟู 14. พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง เพื่อประโยชน์เศรษฐกิจเกษตรกร 15. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	

1.4.2 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ

ในด้านเศรษฐกิจ จังหวัดส่วนใหญ่มี 22 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจพบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 4 ด้านหลัก คือ 1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน 3) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาค้าขายแดน 4) ยุทธศาสตร์ชุมชนและภาคอุตสาหกรรมมีความร่วมมือในการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ง-25 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งจังหวัดที่กำหนดตัวชี้วัด จำนวน 23 จังหวัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 33 ประเภท ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดตัวชี้วัดมากที่สุดในด้านนี้ เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของสถานประกอบการ/แรงงานมีการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้แก่แรงงาน จำนวนค้าเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับการส่งเสริม มูลค่าการค้า การลงทุน ทั้งภายในและภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดและมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น จำนวนข้อตกลงร่วม (MOU) หรือเครือข่ายการค้าต่างประเทศที่จังหวัดได้ทำเพิ่มขึ้น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าขายแดนและการค้าระหว่างประเทศ จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากผลิตภัณฑ์ SME/วิสาหกิจชุมชนจำนวนกิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือต่างประเทศ และแผนงานหรือแผนปรับปรุงระบบข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 5 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัด

หลัก คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือระบบโลจิสติกส์ และจำนวนบุคลากรด้านกระจายสินค้าที่ได้รับการพัฒนาเป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 14 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน จำนวนกิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือต่างประเทศ จำนวนข้อตกลงร่วม (MOU) หรือเครือข่ายการค้าต่างประเทศที่จังหวัดได้ทำเพิ่มขึ้น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดนและการค้าระหว่างประเทศ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้น และจำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจในการค้า การลงทุนในประชาคมอาเซียน และนานาชาติกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์ชุมชนและภาคอุตสาหกรรมมีความร่วมมือในการป้องกันและรักษาสິงแวดล้อม ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 11 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรผ่านเกณฑ์ 5 ส. ด้านระบบบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและด้านความปลอดภัยเพิ่มขึ้น ร้อยละของจำนวนแหล่งน้ำที่มีอยู่ได้รับการจัดการอย่างสมดุลระหว่างภาคเกษตรกรรมกับภาคอุตสาหกรรม ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน และจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน HACCP เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจของแผนยุทธศาสตร์ มี 18 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 18 กลยุทธ์ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การพัฒนาเทคโนโลยีทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมบนพื้นฐานของเทคโนโลยีสะอาด การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนพื้นฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล การส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลด้านเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการบริการ เพื่อการพัฒนา การส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจภาคบริการให้มีศักยภาพสูงขึ้น การส่งเสริมและสนับสนุนภาคการผลิตให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน การพัฒนาศักยภาพชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ และการพัฒนาระบบการผลิตและคุณภาพสู่การรับรองมาตรฐาน เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 6 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมขนส่งทางบกทางน้ำและและท่าเรือ และการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบการกระจายสินค้า เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน พื้นฐาน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 6 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การส่งเสริมการลงทุนที่เอื้อต่อการค้าผ่านแดน และการพัฒนาการค้าผ่านแดน และการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์ชุมชนและภาคอุตสาหกรรมมีความร่วมมือในการป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อม
พื้นฐาน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดชื่อกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 5 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนด้านการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมและพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ง-39 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ)

ตารางที่ ง-39 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม	1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/สถานประกอบการ ลดการใช้พลังงาน 2. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน HACCP 3. ร้อยละของผู้ประกอบการและเกษตรกรเข้าใจระบบตลาดข้อตกลง 4. ร้อยละของสถานประกอบการ/แรงงานมีการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้แก่แรงงาน 5. จำนวนสินค้าเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับการส่งเสริม 6. มูลค่าการค้า การลงทุน ทั้งภายในและภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น 7. จำนวนผู้ประกอบการและร้านค้าที่ได้รับการรับรองคุณภาพ 8. การขยายตัวของลูกค้าระดับกลางและระดับสูง 9. มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดและมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 10. จำนวนข้อตกลงร่วม(MOU) หรือเครือข่ายการค้าต่างประเทศที่จังหวัดได้ทำเพิ่มขึ้น 11. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดนและการค้าระหว่างประเทศ 12. จำนวนฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรชีวภาพที่สนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ 13. จำนวนบุคลากรด้านกระจายสินค้าที่ได้รับการพัฒนา 14. ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมได้รับการส่งเสริมและพัฒนา 15. จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง 16. จำนวนกิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือต่างประเทศ 17. แผนงานหรือแผนปรับปรุงระบบข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ 18. จำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจในการค้า การลงทุน ในประชาคมอาเซียน และนานาชาติกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 19. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแรงงานภาคอุตสาหกรรม 20. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร 21. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่จัดให้มีกิจกรรม/ความร่วมมือ/สนับสนุน แก่ชุมชนโดยรอบ	1. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์เชิงรุก 2. พัฒนาปัจจัยพื้นฐานให้รองรับการผลิต การขายและการตลาด เกษตรอินทรีย์ 3. ขยายเครือข่ายหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ทั้งภายในและต่างประเทศ 4. เพิ่มผลิตภาพและมูลค่าของสินค้าและบริการให้มีมาตรฐานโดยอาศัยองค์ความรู้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. พัฒนาเทคโนโลยีทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมบนพื้นฐานของเทคโนโลยีสะอาด 6. ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนพื้นฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล 7. ส่งเสริมและสนับสนุนข้อมูลด้านเศรษฐกิจทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการบริการ เพื่อการพัฒนา 8. ส่งเสริมการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ 9. พัฒนาอุตสาหกรรมชุมชนข้างเคียงเพื่อการส่งออก 10. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการค้า การลงทุน เชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน 11. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน 12. ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจภาคบริการให้มีศักยภาพสูงขึ้น 13. ส่งเสริมและสนับสนุนภาคการผลิตให้เข้าสู่ระบบมาตรฐาน 14. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เขตอุตสาหกรรม จังหวัด	กาญจนบุรี/ สมุทรสาคร/ ฉะเชิงเทรา/ราชบุรี/ ประจวบคีรีขันธ์/ จันทบุรี/ระยอง/ ชลบุรี/สระบุรี/ อยุธยา/ลพบุรี/ ปทุมธานี/ปราจีนบุรี/ สมุทรปราการ/ สุพรรณบุรี/ตราด/ สระแก้ว/ชัยนาท/ เพชรบุรี/นครนายก/ สิงห์บุรี/ สมุทรสงคราม (22)

ตารางที่ ง-39 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	22. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการรายใหม่ (SMEs) 23. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ SME ที่มีการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 24. จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่ได้รับการพัฒนา 25. จำนวนเกษตรกร/ผู้ประกอบการที่ผลิตอาหารปลอดภัยได้รับการพัฒนาด้านการตลาดเพิ่มขึ้น 26. ร้อยละจำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าปลอดภัย 27. ร้อยละของโรงงานแปรรูปสินค้าที่ได้รับใบอนุญาตผลิตอาหารที่ได้รับมาตรฐาน GMP 28. สถานที่จำหน่ายอาหารสด/อาหารปรุงสุกผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 29. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากผลิตภัณฑ์ SME/วิสาหกิจชุมชน 30. จำนวนบุคลากรภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับการพัฒนาต่อปี 31. ร้อยละความสำเร็จของโครงการด้านเศรษฐกิจ 32. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้น 33. จำนวนงานวิจัยหรือองค์ความรู้	15. ส่งเสริมสนับสนุนการลงทุน การพาณิชย์ และบริการ 16. พัฒนาศักยภาพชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ 17. พัฒนาระบบการผลิตและคุณภาพสู่การรับรองมาตรฐาน 18. ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรอินทรีย์ อุตสาหกรรมสะอาดเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การค้าและการบริการที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัด	
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือระบบโลจิสติกส์ 2. มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดและมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 3. จำนวนบุคลากรด้านกระจายสินค้าที่ได้รับการพัฒนา 4. จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง 5. แผนงานหรือแผนปรับปรุงระบบข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ	1. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ 2. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ เชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมขนส่งทางบกทางน้ำและและท่าเรือ เสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งออกผ่านด่านชายแดน 3. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบการกระจายสินค้า 4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์พัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้กว้างขวาง 5. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการ	

ตารางที่ ง-39 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาคกลางและภาคตะวันออก

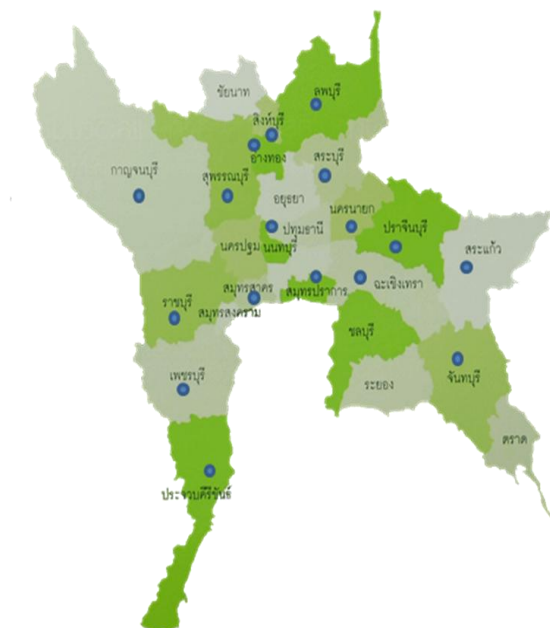
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		ให้บริการโลจิสติกส์ 6.พัฒนาระบบการขนส่งมวลชน	
3. ส่งเสริมและพัฒนากาการค้าชายแดน	1. มูลค่าการค้า การลงทุน ทั้งภายในและภายนอกประเทศเพิ่มขึ้น 2. มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดและมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 3. จำนวนข้อตกลงร่วม (MOU) หรือเครือข่ายการค้าต่างประเทศที่จังหวัดได้ทำเพิ่มขึ้น 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดนและการค้าระหว่างประเทศ 5. ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมได้รับการส่งเสริมและพัฒนา 6. ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน 7. จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง 8. จำนวนกิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือต่างประเทศ 9. แผนงานหรือแผนปรับปรุงระบบข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ 10. จำนวนโครงการหรือกิจกรรมที่สื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจในการค้า การลงทุน ในประชาคมอาเซียน และนานาชาติกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 11. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของแรงงานภาคอุตสาหกรรม 12. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร 13. ร้อยละความสำเร็จของโครงการด้านเศรษฐกิจ 14. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้น	1. ส่งเสริมการลงทุนที่เอื้อต่อการค้าผ่านแดน 2. พัฒนาการค้าผ่านแดน และการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ 3. พัฒนาเศรษฐกิจชายแดนและส่งเสริมการค้าการลงทุน 4. ส่งเสริมและพัฒนาการค้าชายแดน 5. เพิ่มประสิทธิภาพการผ่านแดน 6. พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ข้อตกลง ที่เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน	
4. ชุมชนและภาคอุตสาหกรรมมีความร่วมมือในการป้องกันและรักษาสังแวดล้อม	1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร/สถานประกอบการ ลดการใช้พลังงาน 2. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน HACCP 3. ระดับความสำเร็จของการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายให้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการทุกภาคส่วน 4. ร้อยละของสถานประกอบการ/แรงงานมีการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้แก่แรงงาน 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรผ่านเกณฑ์ 5 ส. ด้านระบบบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและด้านความปลอดภัยเพิ่มขึ้น	1. ส่งเสริมกิจกรรมความร่วมมือระหว่างชุมชนกับภาคอุตสาหกรรม ในการพิทักษ์และปกป้องสิ่งแวดล้อม 2. ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนด้านการลงทุนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3. ส่งเสริมและพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4. ส่งเสริมอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน 5. ส่งเสริมและสนับสนุนพลังงานทดแทน	

ตารางที่ ง-39 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	6. จำนวนสินค้าเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับการส่งเสริม 7. จำนวนผู้ประกอบการและร้านค้าที่ได้รับการรับรองคุณภาพ 8. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่ จังหวัดทำขึ้น 9. ร้อยละที่ลดลงของเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค 10. ร้อยละของจำนวนแหล่งน้ำที่มีอยู่ได้รับการจัดการอย่างสมดุลระหว่างภาค เกษตรกรรมกับภาคอุตสาหกรรม 11. ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน		

1.4.3 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

ในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก ไม่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนจะถูกรวมไปในส่วนยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเป็นกล่าวถึงในภาพรวม เมื่อมาพิจารณาในส่วนของตัวชี้วัดและกลยุทธ์ จะพบได้ว่า มีตัวชี้วัดและกลยุทธ์อย่างชัดเจนในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ดังนี้

ภาพที่ ง-26 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มี 10 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดตัวชี้วัดที่แตกต่างกันไปจำนวน 11 ตัวชี้วัด ซึ่งสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้า OTOP ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับมาตรฐาน มผช./อย. ร้อยละการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาด้านการตลาดในระดับประเทศและต่างประเทศ และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ของผู้ประกอบการ OTOP เป็นต้น

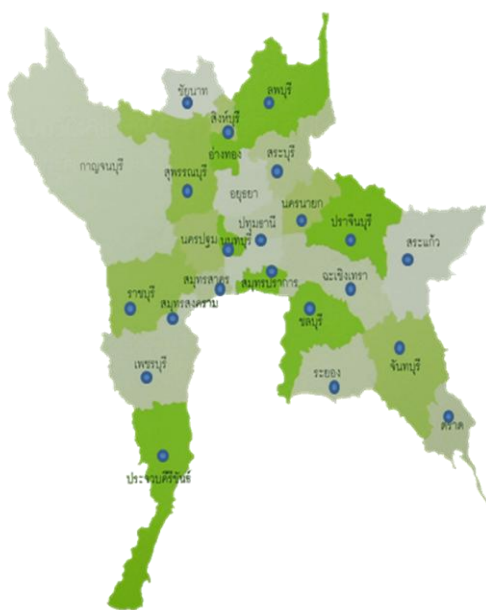
กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนของแผนยุทธศาสตร์ มี 13 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป มีจำนวน 14 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปเป็นกลยุทธ์หลัก คือ การส่งเสริมการพัฒนาสินค้า การบริการ และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สินค้าท้องถิ่น OTOP ธุรกิจ SME การพัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตรแปรรูป/บรรจุภัณฑ์และตราสัญลักษณ์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว (รายละเอียดดูในตารางที่ ง-40 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน)

**ตารางที่ ง-40 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก**

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
-	- ร้อยละมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้า OTOP - ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับมาตรฐาน มผช. /อย. - ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงาน - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น - ร้อยละของจำนวนผลิตสินค้าชุมชน - จำนวนโครงการที่ชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง - ร้อยละของต้นทุนการผลิตที่สามารถลดได้ในการผลิต OTOP - ร้อยละการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้น - จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาด้านการตลาดในระดับประเทศและต่างประเทศ - จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP ที่ได้รับมาตรฐาน 4-5 ดาว - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้ของผู้ประกอบการ OTOP	- ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน - เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ - พัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน - พัฒนาผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด - การพัฒนาสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชน ของที่ระลึก และการบริการแพทย์แผนไทย - ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สินค้าท้องถิ่น OTOP ธุรกิจ SME - พัฒนาทักษะเพื่อการผลิตที่ได้มาตรฐานคุณภาพ - พัฒนาผลิตภัณฑ์การแปรรูปการบรรจุภัณฑ์ - สร้างกลไกในการเพิ่มมูลค่าอาหารและผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย - ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตและการพัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยสินค้าทางการเกษตร - ส่งเสริมสินค้าท้องถิ่น OTOP - พัฒนาผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตรแปรรูป/บรรจุภัณฑ์และตราสัญลักษณ์ - พัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว - ส่งเสริมการพัฒนาสินค้า การบริการ และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว	ฉะเชิงเทรา/ นครนายก/ ประจวบคีรีขันธ์/ ลพบุรี/สิงห์บุรี/ สระบุรี/ราชบุรี/ สุพรรณบุรี/ ปทุมธานี/ สมุทรสาคร / กาญจนบุรี/ จันทบุรี/ตรัง / ปราจีนบุรี เพชรบุรี/ ราชบุรี/ สมุทรปราการ/ สระแก้ว สุพรรณบุรี/ อ่างทอง (20)

1.4.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านสังคม

ในด้านสังคม จังหวัดส่วนใหญ่มี 22 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านสังคม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 4 ด้านหลัก คือ 1) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างเมืองน่าอยู่ 2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษา 3) ยุทธศาสตร์การบำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม 4) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ ง-27 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคม

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านสังคม ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งจังหวัดที่กำหนดตัวชี้วัด จำนวน 22 จังหวัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างเมืองน่าอยู่ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 67 ประเภท ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดตัวชี้วัดมากที่สุดในด้านนี้ เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูเพิ่มขึ้น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ปลอดยาเสพติด (สีขาว) จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน ร้อยละที่ลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคต่าง ๆ ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ร้อยละของจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกและทางน้ำ ร้อยละของสถานีนามียที่ได้รับการยกฐานะ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานผ่านตามเกณฑ์จังหวัดสุขภาพดี ร้อยละของพื้นที่ที่ได้รับการวางผัง การจัดการระบบสาธารณสุขโรค และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของภาครัฐตามหลักประชาธิปไตย เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษา ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 25 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนในการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีอาชีพที่สอดคล้องกับแรงงานในตลาดแรงงาน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในสถาบันของรัฐ จำนวนผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษา ร้อยละผลสัมฤทธิ์รายวิชาจากการประเมินระดับชาติสูงขึ้น ร้อยละของประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาจนจบหลักสูตร และร้อยละของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การบำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 8 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุป

ตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจิตสำนึกสาธารณะ ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมค่านิยม/จิตสำนึก/การทำความดี/ความเป็นอยู่อย่างไทยที่ดี และร้อยละของหมู่บ้านที่มีกิจกรรมด้านสุขภาพศิลปวัฒนธรรมและครอบครัว เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 9 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนศูนย์เรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละของสถานศึกษาที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปบริหารจัดการศึกษา จำนวนกลุ่ม/เครือข่าย ที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ และร้อยละของประชาชนที่ได้รับความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปสู่การปฏิบัติ เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านสังคมของแผนยุทธศาสตร์ มี 20 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างเมืองน่าอยู่ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 7 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาครัฐในการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ สร้างสังคมที่ดีงาม เอื้ออาทร แบ่งปันและเป็นทุนของสังคม และพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยและมีระบบป้องกันบรรเทาสาธารณภัยที่เหมาะสม เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษา กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 10 กลยุทธ์ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ สร้างการพัฒนาการศึกษาและอาชีพเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ทั่วถึงอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา และสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การบำรุงศาสนา และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 6 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ การยกย่องและให้เกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานรากของชุมชน และเสริมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ศาสนาอย่างรู้คุณค่า เป็นต้น

4) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 8 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมและให้ความรู้ “การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน/องค์กรภาคเอกชน/ภาคประชาชนให้มีจิตอาสาในกิจกรรมสาธารณประโยชน์จัดการองค์ความรู้ ทั้งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ง-41 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม)

ตารางที่ ง-41 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. เสริมสร้างเมืองน่าอยู่	1. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่จังหวัดทำขึ้น 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนา ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก 3. จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง 4. จำนวนหมู่บ้านต้นแบบศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและเข้มแข็ง 5. ร้อยละความสำเร็จของชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ 6. ระดับความสำเร็จในการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน ด้านการมีส่วนร่วม 7. ร้อยละที่ลดลงของครัวเรือนไม่มีความอบอุ่น 8. จำนวนกิจกรรมเพื่อลดผลกระทบหรือการปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 9. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงาน 10. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชนบทธรรมนิยมประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูเพิ่มขึ้น 11. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนผู้กระทำผิด (คดีอุกฉกรรจ์) 12. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่ปลอดยาเสพติด (สีขาว) 13. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนคดีที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว 14. ร้อยละของจำนวนผู้ป่วยที่มีความจำเป็น ต้องได้รับการบริการทางการแพทย์โดยเร่งด่วนลดลง 15. ร้อยละของจำนวนแรงงานอยู่ในระบบประกันสังคม 16. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน 17. จำนวนการจัดวางผังเมืองนำร่องในจังหวัด	1. สร้างสังคมที่ติงาม เอื้ออาทร แบ่งปันและเป็นทุนของสังคม 2. พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยและมีระบบป้องกันบรรเทาสาธารณภัยที่เหมาะสม 3. สร้างชุมชนเข้มแข็งด้วยตราดร่วมมือ ร่วมใจ ด้วยวิถีประชาธิปไตย 4. ส่งเสริมการใช้แผนชุมชนเป็นเครื่องมือพัฒนา 5. พัฒนาความเข้มแข็ง วัด-บ้าน-โรงเรียน เป็นต้นแบบในการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม 6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาครัฐในการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ 7. เสริมสร้างหมู่บ้าน/ชุมชนปราศจากยาเสพติด	จันทบุรี/ชลบุรี/ ปราจีนบุรี/ นครนายก/ เพชรบุรี/ สิงห์บุรี/สระบุรี/ สุพรรณบุรี/ สระแก้ว/ สมุทรสาคร/ สมุทรสงคราม/ ระยอง/ ประจวบคีรีขันธ์ /ตราด/ราชบุรี/ สมุทรปราการ/ ฉะเชิงเทรา/ ชัยนาท/ราชบุรี/ ลพบุรี/ ปทุมธานี/ นนทบุรี (21)

ตารางที่ ง-41 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากากกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	18. ระดับความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาและเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก 19. ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต 20. ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของอาหารสด ตลาดสด ร้านอาหารและแผงลอยที่ผ่านมาตรฐานด้านสาธารณสุข 21. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคเรื้อรัง 22. ร้อยละที่ลดลงของอัตราป่วยด้วยโรคต่าง ๆ 23. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่แผนชุมชนมีคุณภาพอยู่ในระดับ A 24. ร้อยละของผู้ถูกทอดทิ้ง ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ได้รับผลกระทบ และผู้สูงอายุ ได้รับการสงเคราะห์ฟื้นฟู พัฒนาให้มีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต พึ่งตนเอง 25. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 26. ร้อยละของจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากรถทางบกและทางน้ำ 27. ระดับความสำเร็จของการของครอบครัวยุคใหม่และมีความมั่นคงทางสังคม 28. ร้อยละความสำเร็จตามตัวชี้วัดในโครงการ “คนตราตรึงใจ ลดโรค ลดพุง มุ่งสู่สุขภาพดี” 29. จำนวนการจับกุมผู้กระทำความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนคดีที่ได้รับแจ้งทั้งหมดในปีงบประมาณเพิ่มขึ้น 30. ร้อยละของสถานีอนามัยที่ได้รับการยกฐานะ 31. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานผ่านตามเกณฑ์จังหวัดสุขภาพดี 32. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครอบครัวอบอุ่นตามเกณฑ์ที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์กำหนด 33. ร้อยละที่ลดลงของอัตราการเจ็บป่วยต่อประชากรพันคน 34. ร้อยละของพื้นที่ที่ได้รับการวางผัง การจัดการระบบสาธารณสุขภาค 35. ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำอุปโภคบริโภคพอเพียง 36. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีแผนชุมชนที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนในเรื่อง “การจัดการ		

ตารางที่ ง-41 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน” 37. ร้อยละของผลผลิตที่ผ่านการตรวจสอบความปลอดภัย 38. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแผน/งบประมาณ สนับสนุนหมู่บ้านชุมชน ด้านสุขภาพ 39. ร้อยละของหมู่บ้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชน 40. จำนวนกิจกรรมเสริมสร้างมาตรการป้องกันการกระทำผิด โดยบูรณาการทุกภาคส่วนในการบังคับใช้แก้ไขกฎหมาย 41. ร้อยละของคดีที่ขึ้นศาลเยาวชนและครอบครัว 42. ร้อยละของสถานประกอบการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนให้บริการคอมพิวเตอร์ มีระบบการควบคุมการเล่นเกมส์ของเด็กและเยาวชน 43. จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด 44. ระดับความสำเร็จของการจัดระเบียบสังคม 45. ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวลดลง 46. มีการพัฒนาและสร้างอาชีพในชุมชน 47. จำนวนเครือข่ายดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเพิ่มขึ้น 48. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุในชุมชนมีศักยภาพช่วยชุมชนได้ 49. ระดับการดำเนินงานของเครือข่ายองค์กรสตรีอยู่ระดับดีมาก 50. ร้อยละของประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกระดับ 51. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งที่เอาชนะยาเสพติดครบทุกแห่ง 52. จำนวนสมาชิกเครือข่ายการข่าวหมู่บ้านชุมชนเพิ่มขึ้น (50เครือข่าย) 53. ร้อยละของแรงงานต่างด้าวที่ได้รับการจัดระบบตามกฎหมาย 54. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เอาใจใส่ต่อการลดมลภาวะเพิ่มขึ้น 55. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของภาครัฐตามหลักประชาธิปไตย		

ตารางที่ ง-41 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	56. ร้อยละจำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรสงครามที่ย้ายถิ่นออกนอกจังหวัด 57. ร้อยละของจำนวนแรงงานที่ได้รับการคุ้มครองสิทธิและมีความปลอดภัยในการทำงาน 58. ร้อยละของชุมชนในการนำวัสดุเหลือใช้ในการเกษตรมาแปรรูปให้เกิดประโยชน์ 59. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผู้ใช้น้ำ 60. ร้อยละของปัญหาร่องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการแก้ไข 61. ร้อยละของแผนพัฒนาจังหวัดด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานและท้องถิ่นถูกนำไปปฏิบัติจริง 62. ร้อยละของผู้ประสบปัญหาทางสังคมได้รับการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต 63. จำนวนพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกลดลงจากฐานเดิม ปี 51 ลดลง 64. ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของคดีแต่ละประเภทที่เกิดและจับกุมได้ในแต่ละปีงบประมาณมากกว่าค่าเฉลี่ยการจับกุมย้อนหลัง 3 ปี 65. ประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไปได้รับการคัดกรองความเสี่ยงและผู้มีความเสี่ยงได้รับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามความเสี่ยง 66. ระดับคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของร้อยละการจับกุมผู้กระทำความผิดในคดีแต่ละกลุ่มที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ 67. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัย ด้านอาหารระดับจังหวัด		
2. ส่งเสริมการศึกษา	1. ร้อยละครู/อาจารย์ ที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งหมด 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้เรียนในการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีอาชีพที่สอดคล้องกับแรงงานในตลาดแรงงาน 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในสถาบันของรัฐ 4. ร้อยละที่ลดลงของเด็ก เยาวชนที่ถูกส่งเข้าสถานพินิจของจังหวัด 5. ร้อยละของเด็กและเยาวชนที่ผ่านเกณฑ์การศึกษาระดับพื้นฐาน	1. สร้างการพัฒนาการศึกษาและอาชีพเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน 2. ส่งเสริม พัฒนาระบบและคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านการศึกษา 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรในวัยเรียน นอกวัยเรียน ได้มีการศึกษาเรียนรู้เต็มพื้นที่ โดยเน้นคุณภาพ คุณธรรม และจิตสำนึกความเป็นไทย 4. ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างสถานศึกษากับชุมชน 5. ส่งเสริมการศึกษาให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพอิสระ	

ตารางที่ ง-41 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานศึกษาที่สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น 7. ผู้เข้ารับการอบรมด้านความรู้ทางวิชาชีพเพิ่มขึ้น 8. จำนวนหลักสูตรทางวิชาชีพที่ให้วิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้สอนในสถานศึกษา 9. มีผู้สนใจเข้าร่วมสัมมนาเชิงวิชาการ 10. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร 11. ร้อยละผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ 12. ร้อยละของประชากรที่อายุเกิน 15 ปีที่ได้รับการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย 13. จำนวนเยาวชนที่ได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆและได้รับการบริการด้านคำปรึกษา 14. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผู้เรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 15. ร้อยละผลสัมฤทธิ์รายวิชาจากการประเมินระดับชาติสูงขึ้น 16. ร้อยละของสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินผลได้รับการรับรองจากการประเมินภายนอกเขต สมศ. 17. ร้อยละของผู้เรียนมีความรู้/สมรรถนะผ่านเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตรวิชาชีพทางการเกษตรที่เน้นการผลิตอาหารปลอดภัยในระดับปานกลางและระดับดี 18. จำนวนสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพพร้อมที่จะเป็นศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางการเกษตรที่เน้นการผลิตอาหารปลอดภัย 19. ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว 20. ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงโอกาสทางการศึกษา 21. ร้อยละของสถานศึกษาที่พัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ 22. นักเรียนที่เรียนต่อระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา 23. ร้อยละของประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาจนจบหลักสูตร	6. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการให้บริการทางการศึกษา 7. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ทั่วถึงอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา 8. สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต 9. ยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ 10. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งสถาบันการศึกษาทุกระดับ	

ตารางที่ ง-41 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬและภาคตะวันออก

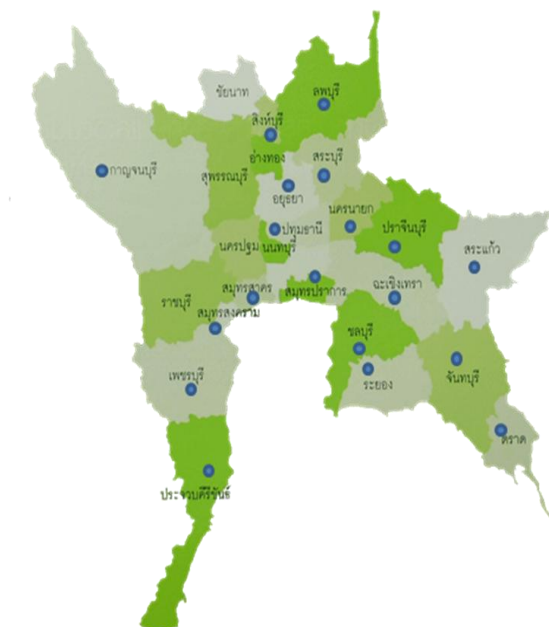
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	24. ร้อยละของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน 25. ร้อยละของประชากรวัยเรียน ได้รับโอกาสทางการศึกษา และความเสมอภาคในการเรียนรู้ตลอดชีวิต		
3. บำรุงศาสนา และส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นขององค์กรไม่แสวงหากำไรหรือองค์กรพัฒนาเอกชนหรือมูลนิธิ 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนที่อาสาเข้าร่วมกับการแก้ไขหรือป้องกันปัญหา สาธารณะ 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจิตสำนึกสาธารณะ 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของคนอายุ 6 ปีขึ้นไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา 5. ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว 6. ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมค่านิยม/จิตสำนึก/การทำความดี/ความเป็นอยู่ อย่างไทยที่ดี 7. ร้อยละของหมู่บ้านที่มีกิจกรรมด้านสุขภาพ ศิลปวัฒนธรรมและครอบครัว 8. ร้อยละของจำนวนบุคคลที่ได้รับการยกย่องเป็นบุคคลตัวอย่างด้านวัฒนธรรม คุณธรรมและจริยธรรม	1. ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ การยกย่องและให้เกียรติภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ปรารถนาชาวบ้านเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจฐานรากของชุมชน 2. เสริมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม ศาสนา อย่างรู้ คุณค่า 3. ปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนทุกภาคส่วนจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสร้างความสมานฉันท์ในสังคมและชุมชน 4. ส่งเสริมเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา 5. ส่งเสริมสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม และ การท่องเที่ยว 6. อนุรักษ์สืบทอดประเพณี และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างองค์ความรู้ ในการพัฒนาสังคม	
4. เสริมสร้าง คุณภาพชีวิต ตามปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	1. ร้อยละของหมู่บ้านที่ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะหมู่บ้านเกินกว่าร้อยละ ของประชาชนในหมู่บ้าน 2. จำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลง 3. ร้อยละของประชาชนในพื้นที่อุตสาหกรรม มีพฤติกรรมที่ถูกต้องในการดูแลสุขภาพ ตนเองและการป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม 4. จำนวนพื้นที่ที่มีการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาคอุตสาหกรรมให้เป็นไปอย่าง เหมาะสม 5. ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิต 6. จำนวนศูนย์เรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. เสริมสร้างโอกาสของประชาชนในการพัฒนาอาชีพ รายได้ และการดำเนิน วิถีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้มี คุณภาพชีวิตที่ดี 2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน/องค์กรภาคเอกชน/ภาคประชาชนให้มี จิตอาสาในกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จัดการองค์ความรู้ ทั้งปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ ให้สามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต 3. ส่งเสริมและดูแลแรงงานในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่การมีงานทำ ความปลอดภัย สวัสดิการ และการพัฒนาทักษะอาชีพ ตลอดจนการประกันสังคม	

ตารางที่ ง-41 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	7. ร้อยละของสถานศึกษาที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปบริหารจัดการศึกษา 8. จำนวนกลุ่ม/เครือข่าย ที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ 9. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปสู่การปฏิบัติ	4. ส่งเสริมให้ประชาชนดูแลสุขอนามัย โดยมีทั้งมาตรการป้องกันและรักษาโรคภัย 5. ส่งเสริมการมีงานทำให้เกิดความมั่นคงในอาชีพและรายได้ 6. ส่งเสริมและให้ความรู้ “การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” 7. ส่งเสริมให้สังคมระยองตระหนักถึงการพัฒนาที่ควบคู่กับคุณธรรมมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม/จิตสาธารณะ 8. พัฒนาเด็ก เยาวชน ครอบครัวชุมชน ให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	

1.4.5 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว

ในด้านการท่องเที่ยว จังหวัดส่วนใหญ่มี 16 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคมที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านสังคม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 2 ด้านหลัก คือ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว 2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ภาพที่ ง-28 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 19 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 21 ประเภซึ่งมากที่สุดในการด้านการท่องเที่ยว เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ พัฒนาและยกระดับแหล่งและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พัฒนาบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านท่องเที่ยว ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ และเพิ่มช่องทางการตลาดท่องเที่ยว

2) **ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 14 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน และพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวของแผนยุทธศาสตร์ มี 20 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว** กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 13 กลยุทธ์ ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์

มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนาและยกระดับแหล่งและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน พัฒนาบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์ และเพิ่มช่องทางการตลาดท่องเที่ยว เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 4 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน และพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ง-42 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว)

ตารางที่ ง-42 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคากลางและภาคตะวันออก

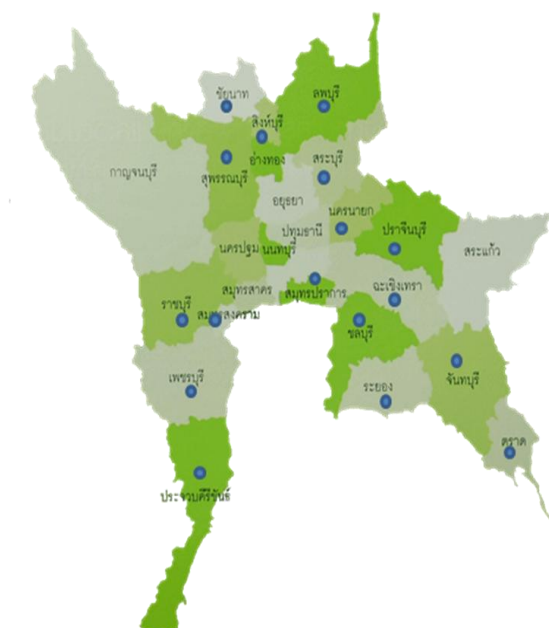
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การพัฒนาการท่องเที่ยว	- ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด - จำนวนแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพมาตรฐาน - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว - ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว - ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยว/ผู้เยี่ยมเยือนที่เพิ่มขึ้น - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยว - ร้อยละของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น - จำนวนโครงการท่องเที่ยวที่ภาคเอกชน ภาครัฐและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการ - จำนวนฐานข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ /ชุมชน/อำเภอ - แผนดำเนินการหรือแผนการปรับปรุงการจัดระเบียบสถานบริการ - จำนวนครั้งที่มีการตรวจดูแลสถานบริการทุกสถานบริการ - มีการเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง - มีการเข้าถึงแหล่งสินค้าและบริการอย่างมีคุณภาพ - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่ได้รับความปลอดภัย - จำนวนผู้นำชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว - จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวระหว่างชุมชนท้องถิ่น - จำนวนชุมชนที่มีแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน - จำนวนผู้ประกอบการ/พนักงานบริการด้านการท่องเที่ยว ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ - จำนวนกิจกรรมประชาสัมพันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นต่อไป - จำนวนเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยง - จำนวนกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	- พัฒนาและยกระดับแหล่งและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม การเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน - พัฒนาบุคลากรและการบริการด้านการท่องเที่ยว - พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านท่องเที่ยว - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีสภาพแวดล้อม สะอาด สวยงาม สะดวก และปลอดภัย สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชมมากขึ้น - ประชาสัมพันธ์ และเพิ่มช่องทางการตลาดท่องเที่ยว - สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรเอกชนในการจัดการท่องเที่ยว - กำหนดให้มีงานเทศกาลด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างต่อเนื่อง - ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนร่วมกับท้องถิ่น วิจัยและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสัญลักษณ์เพื่อสร้างเอกลักษณ์ในการท่องเที่ยว - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว - ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนา - ส่งเสริมและพัฒนาการแพทย์แผนไทยเพื่อการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน - ส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบ One day trip	กาญจนบุรี/ นครนายก/ ปทุมธานี/ สมุทรสาคร/ สิงห์บุรี/ สระบุรี/ ประจวบคีรีขันธ์/ จันทบุรี/ สระแก้ว/ ปราจีนบุรี/ เพชรบุรี/ ระยอง/ สมุทรปราการ/ สมุทรสงคราม/ ฉะเชิงเทรา/ ตราด/ ลพบุรี/ อยุธยา/ ชลบุรี (19)

ตารางที่ ง-42 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
2. ส่งเสริมและ พัฒนาการท่องเที่ยว เชิงนิเวศ	1. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพมาตรฐาน 2. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการ 4. ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 5. ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยว/ผู้เยี่ยมเยือน ที่เพิ่มขึ้น 6. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมและประเพณีของจังหวัด ได้รับการพัฒนาให้โดดเด่น 7. ร้อยละของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น 8. มีการเข้าถึงแหล่งสินค้าและบริการอย่างมีคุณภาพ 9. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวที่ได้รับความปลอดภัย 10. จำนวนผู้นำชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการท่องเที่ยว 11. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวระหว่างชุมชนท้องถิ่น 12. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้รับการปรับปรุงและพัฒนา 13. จำนวนเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวที่มีความเชื่อมโยง 14. จำนวนกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	1. ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน 2. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3. ส่งเสริมโครงการพระราชดำริเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้ 4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ เสริมสร้างความปลอดภัยและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	

1.4.6 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดส่วนใหญ่มี 14 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 3 ด้านหลัก คือ 1) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ภาพที่ ง-29 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 17 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 14 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของระดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ และดิน ร้อยละของจำนวนความสำเร็จในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวแต่ละโครงการ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสัดส่วนพื้นที่ป่าของจังหวัด เป็นต้น

2) **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 18 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง สถานที่ผลิตสามารถลดการใช้พลังงาน และจำนวนกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นมีความเข้าใจและยอมรับ เป็นต้น

3) **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 23 ประเภท ซึ่งเป็นการกำหนดตัวชี้วัดที่มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนจัดการระบบนิเวศ 3 น้ำ ร้อยละของแหล่งกำเนิด

มลพิษ ทางน้ำและอากาศ ได้รับการแก้ไขเพิ่มขึ้น จำนวนแม่น้ำ/คลอง ที่ได้รับการพัฒนามาตรฐานคุณภาพน้ำ ร้อยละของระบบบำบัดน้ำเสียรวมสามารถบำบัดน้ำทิ้งได้ตามมาตรฐาน และจำนวนพื้นที่เพื่อดำเนินการโครงการลดมลภาวะทางอากาศทางน้ำ ทางเสียง ปริมาณฝุ่นละอองตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของแผนยุทธศาสตร์ มี 18 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 7 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมชุมชนและองค์กรเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟูพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสม เป็นต้น

2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 12 กลยุทธ์ ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ เสริมสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบูรณาการระหว่างหน่วยงานให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุล และสร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 11 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำและคลองสาขาให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน เสริมสร้างแรงจูงใจในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีส่วนร่วม และส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบโดยประชาชนมีส่วนร่วม เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ง-43 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ตารางที่ ง-43 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การอนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรธรรม ชาติและ สิ่งแวดล้อม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของระดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ และดิน 2. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงและรักษาคุณภาพดินจำนวนพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม 3. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ทรัพยากรดินและน้ำที่ได้รับการอนุรักษ์พันธุ์ 5. จำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่ถูกบุกรุกลดลง 6. จำนวนของสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบการจัดการกากอุตสาหกรรม 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสัดส่วนพื้นที่ป่าของจังหวัด 8. จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นมีความเข้าใจและยอมรับ 9. ร้อยละกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติที่บรรจุไว้ในแผนชุมชนได้รับการปฏิบัติ 10. สถานที่ผลิตมีระบบกำจัดของเสียที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น 11. ร้อยละจำนวนเรื่องร้องเรียนด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการแก้ไข 12. ร้อยละของพื้นที่ดินที่ได้รับการปรับปรุงดิน 13. ร้อยละของจำนวนความสำเร็จในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวแต่ละโครงการ 14. จำนวนพื้นที่ป่าชายเลนที่ได้รับการฟื้นฟู	1. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรักษา อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม 3. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีระบบการป้องกันและรักษาพื้นที่ชายฝั่งทะเลและริมแม่น้ำ ลำคลอง 4. ส่งเสริมชุมชนและองค์กรเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการสงวน อนุรักษ์ พันธุ์ พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5. เพิ่มศักยภาพในการคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพันธุ์พืชสภาพป่า รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 6. ส่งเสริมการปลูกพืชคลุมดินหญ้าแฝกในพื้นที่ลาดชันเพื่อชะลอการไหลของน้ำ 7. ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่ป่าชุมชน ป่าชายเลนเพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง	จันทบุรี / ฉะเชิงเทรา/ ชัยนาท / สุพรรณบุรี นครนายก/ สมุทรปราการ/ ระยอง/ ปราจีนบุรี/ สระบุรี/ ลพบุรี/ สิงห์บุรี/ เพชรบุรี/ ตราด/ ชลบุรี/ ราชบุรี (17)
2. บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรม ชาติและ สิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	1. จำนวนฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรชีวภาพที่สนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของระดับความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้ และดิน 3. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. ระดับความสำเร็จของการจัดการปัญหามลพิษของจังหวัด 5. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง 6. จำนวนฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรชีวภาพที่สนับสนุนการ	1. เสริมสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อลดมลภาวะและควบคุมกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 3. ปลูกจิตสำนึก กระตุ้นกระแสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. ลด ควบคุม และป้องกันปัญหามลพิษ 5. พัฒนาระบบเตือนภัยจากธรรมชาติ	

ตารางที่ ง-43 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก

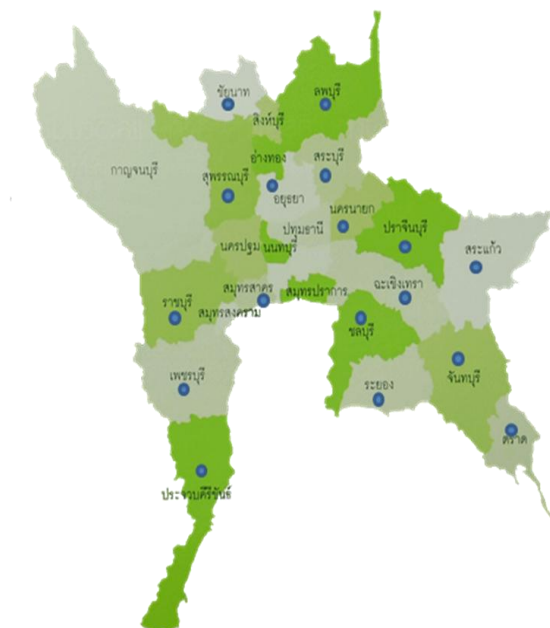
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	พัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม 7. จำนวนกิจกรรมเพื่อลดผลกระทบหรือการปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 4 ครั้งต่อ 8. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ท้องถิ่นหรือชุมชน หรือประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะชุมชน 9. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของโครงการที่ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน 10. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสัดส่วนพื้นที่ป่าของจังหวัด 11. จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้นมีความเข้าใจและยอมรับ 12. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของสวนสาธารณะในจังหวัด 13. จำนวนที่เพิ่มขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการขยะอย่างถูกหลักสุขาภิบาล 14. สถานที่ผลิตสามารถลดการใช้พลังงาน 15. สถานที่ผลิตมีระบบกำจัดของเสียที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น 16. ร้อยละของจำนวนความสำเร็จในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวแต่ละโครงการ 17. ระดับจำนวนฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้น (อปท.) 18. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	6. ยกระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมภาคการผลิตให้เข้าสู่มาตรฐานสากล 7. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม 8. ใช้มาตรการกฎหมายที่เข้มงวดแก่แหล่งกำเนิดมลพิษ 9. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยและบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและชุมชน 10. ควบคุมและจัดการสภาวะเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดภัยธรรมชาติ 11. บูรณาการระหว่างหน่วยงานให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุล 12. สร้างเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
3. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	1. จำนวนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน และประสิทธิภาพของระบบชลประทาน 2. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของปริมาณน้ำที่กักเก็บได้ หรือจำนวนแหล่งน้ำ 3. ร้อยละที่ลดลงต่อปีของมลพิษทางน้ำที่เกินมาตรฐานจำแนกตามพื้นที่ 4. จำนวนการจัดวางระบบดูแลชายฝั่งทะเลให้มีระเบียบและปราศจากมลภาวะ 5. จำนวนพื้นที่เพื่อดำเนินการโครงการลดมลภาวะทางอากาศทางน้ำ ทางเสียงปริมาณฝุ่นละอองตามเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงอุตสาหกรรม	1. พัฒนาแหล่งน้ำที่มีความจำเป็นต่อการเพิ่มปริมาณกักเก็บน้ำให้เพียงพอ 2. ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบโดยประชาชนมีส่วนร่วม 3. ส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม 4. การพัฒนาระบบน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ 5. การพัฒนาระบบน้ำเพื่อการเกษตร 6. เสริมสร้างมาตรการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ	

ตารางที่ ง-43 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	6. จำนวนแหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนา 7. ปริมาณออกซิเจนละลายเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของสถานีเก็บน้ำแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำน้อย 8. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ 9. จำนวนหมู่บ้านที่มีการพัฒนาแหล่งน้ำหมู่บ้าน 10. ร้อยละของพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะลดลง 11. ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลุ่มน้ำของจังหวัดอย่างเป็นระบบทุกลุ่มน้ำ 12. ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่น้ำท่วม 13. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่กักเก็บน้ำ (แก้มลิง/แหล่งน้ำ) 14. จำนวนที่ลดลงของพื้นที่ที่ถูกกัดเซาะริมแม่น้ำเพชรบุรีบริเวณที่มีปัญหาการกัดเซาะรุนแรง ร้อยละของจำนวนแหล่งน้ำที่มีอยู่ได้รับการจัดการอย่างสมดุลระหว่างภาคเกษตรกรรมกับภาคอุตสาหกรรม 15. ร้อยละของระบบบำบัดน้ำเสียรวมสามารถบำบัดน้ำทิ้งได้ตามมาตรฐาน 16. พื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารไม่ลดลงจากภาพถ่ายดาวเทียม 17. จำนวนแม่น้ำ/คลอง ที่ได้รับการพัฒนามาตรฐานคุณภาพน้ำ 18. ร้อยละของฟาร์มปศุสัตว์ได้รับการแก้ไขปัญหากำเนิมนลพิษทางน้ำ 19. ร้อยละของแหล่งกำเนิดมลพิษ ทางน้ำและอากาศ ได้รับการแก้ไขเพิ่มขึ้น 20. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของฝายชะลอน้ำ (Check Dam) 21. ร้อยละของจำนวนตำบลในจังหวัด มีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในลำคลองธรรมชาติที่มีค่าออกซิเจนละลายในน้ำได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน 22. ระดับความเค็มของน้ำในแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 23. ร้อยละของความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนจัดการระบบนิเวศ 3 น้ำ	7. การเสริมสร้างมาตรการรักษาคุณภาพน้ำ 8. เสริมสร้างมาตรการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจากน้ำท่วม 9. เสริมสร้างแรงจูงใจในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีส่วนร่วม 10. พัฒนาสิ่งแวดล้อมเมือง ปรับปรุงภูมิทัศน์ชายฝั่งทะเลและแม่น้ำสายหลัก 11. ฟื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำและคลองสาขาให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	

1.4.7 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ

ในด้านการบริหารจัดการ จังหวัดส่วนใหญ่มี 12 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 3 ด้านหลัก คือ 1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี 3) ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการให้บริการ

ภาพที่ ง-30 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 16 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 16 ประเภท ซึ่งเป็นการกำหนดตัวชี้วัดที่มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ จำนวนบุคลากรภาครัฐและเอกชนที่ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และจำนวนสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านเกณฑ์ธรรมาภิบาล สิ่งแวดล้อมที่ดีเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 3 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศของจังหวัด เป็นต้น

3) **ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการให้บริการ** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 11 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนหรือผู้รับบริการ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการ

ประชาชน ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และร้อยละที่ลดลงของปัญหาข้อร้องเรียนด้านการให้บริการ เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการของแผนยุทธศาสตร์ มี 12 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี** กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 19 กลยุทธ์ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่มากที่สุดในยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ บริหารการ จัดทำผังเมืองและพัฒนาตามผังที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบโดยการบูรณาการ ยุทธศาสตร์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พัฒนาการบริหารและบริการตามหลักธรรมาภิบาล จัดวางและพัฒนาระบบผังเมือง พัฒนาการระบบงานและสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของรัฐและท้องถิ่น และส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน เป็นต้น

2) **ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี** กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 8 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูล พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริหารและการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารและบริการประชาชน เป็นต้น

3) **ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการให้บริการ** กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 8 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการให้บริการภาครัฐ ยุทธศาสตร์คุณภาพด้านบริการพื้นฐาน และจัดระบบการให้บริการประชาชนสะดวกรวดเร็วได้รับความพึงพอใจ เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ง-44 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการบริหารจัดการ)

ตารางที่ ง-44 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดี	1. ร้อยละของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ร่วมกับภาครัฐในการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 2. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 3. ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ 4. ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ 5. จำนวนบุคลากรภาครัฐและเอกชนที่ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 6. จำนวนสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านเกณฑ์ธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีเพิ่มขึ้น 7. ร้อยละที่ลดลงของขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ 8. จำนวนครั้งของระบบการติดตามประเมินผล 9. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรที่ได้รับการอบรมให้มีความเชี่ยวชาญ 10. จำนวนหน่วยงานที่ผ่านการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ 11. ระดับความสำเร็จการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน 12. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสมรรถนะทางการบริหารของข้าราชการ 13. ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาครัฐของจังหวัด 14. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการแผนงาน /โครงการตามยุทธศาสตร์จังหวัด 15. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาจัดทำคุณภาพในการจัดทำสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวม 16. ร้อยละของจำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาขีดสมรรถนะตามภารกิจหน้าที่	1. บริหารการจัดทำผังเมืองและพัฒนาตามผังที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบโดยการบูรณาการ 2. พัฒนาระบบงานและสมรรถนะของบุคลากรภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่อง 3. สนับสนุนการศึกษางานวิจัยเพื่อการพัฒนาและบริหารยุทธศาสตร์จังหวัด 4. เตรียมความพร้อมของหน่วยงานและองค์กรเพื่อเข้าสู่การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 5. ประกาศรับรองผลการดำเนินงานของหน่วยงานและองค์กรที่ผ่านการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับจังหวัด 6. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนในการขับเคลื่อนพัฒนาจังหวัด 7. ประสานความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งเชิงพื้นที่ 8. สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของภาคประชาชน 9. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำผังชุมชน และนำไปใช้ในการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ 10. พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ภาคเอกชน และการเสริมสร้างประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม 11. สร้างความยุติธรรมและความเป็นธรรมในสังคมด้วยการนำหลักนิติธรรมมาใช้ในการพัฒนาและบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 12. จัดวางและพัฒนาระบบผังเมือง 13. ขับเคลื่อนบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 14. สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 15. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของรัฐและท้องถิ่น และส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน 16. ยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	ฉะเชิงเทรา/ ระยอง/ ตราด/ลพบุรี/ ชัยนาท/ ปราจีนบุรี/ สระแก้ว/ สระบุรี/ สุพรรณบุรี/ นครนายก/ ราชบุรี/ ชลบุรี/ จันทบุรี/ สมุทรสาคร/ เพชรบุรี/ อยุธยา/ ประจวบคีรีขันธ์ (17)

ตารางที่ ง-44 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		17. พัฒนาการบริหารและบริการตามหลักธรรมาภิบาล 18. พัฒนาและบริหารจัดการองค์ความรู้ในองค์กร 19. ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาคราชการและเอกชน	
2. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ดี	1. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศของจังหวัด 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ใช้บริการผ่านระบบสารสนเทศ 3. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการขนส่ง	1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูล 2. ส่งเสริมประชาคมการเรียนรู้และการสื่อสารสาธารณะ 3. การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศและระบบการติดตามประเมินผล/การพัฒนาองค์ความรู้บุคลากร 4. สำรวจ วิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรวมของจังหวัด 5. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการบริหารและบริการประชาชน 6. พัฒนางค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านต่างๆ 7. มาตรการเพิ่มความพึงพอใจของทุกภาคส่วนต่อคุณภาพของระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารของจังหวัด 8. พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริหารและการบริหารจัดการภาครัฐ	
3. พัฒนาคุณภาพการให้บริการ	1. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนหรือผู้รับบริการ 2. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน 3. ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ 4. ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ 5. จำนวนบุคลากรภาครัฐและเอกชนที่ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น 6. ร้อยละที่ลดลงของขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ	1. การปรับปรุงการบริการให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว 2. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้รับบริการ 3. พัฒนาศูนย์บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ 4. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการให้บริการภาครัฐ 5. ยกระดับคุณภาพด้านบริการพื้นฐาน 6. จัดระบบการให้บริการประชาชนสะดวกรวดเร็วได้รับความพึงพอใจ 7. ประชาชนเข้าถึง เชื่อมั่น และยอมรับในคุณภาพการ บริการของส่วนราชการ 8. บริการประชาชนด้วยความรวดเร็วและโปร่งใส	

ตารางที่ ง-44 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรที่ได้รับการอบรมให้มีความเชี่ยวชาญ 8. ร้อยละที่ลดลงของปัญหาข้อร้องเรียนด้านการให้บริการ 9. ร้อยละของความพึงพอใจของบุคลากรในส่วนราชการต่อการปฏิบัติงาน 10. ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 11. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของจังหวัด	9. เสริมสร้างเครือข่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการบริการ	

4.7.1 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านความมั่นคง

ในด้านความมั่นคง จังหวัดส่วนใหญ่มี 5 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคง การพัฒนาการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 8 จังหวัดที่มีตัวชี้วัด ในยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคง การพัฒนาการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งมีตัวชี้วัดของ ยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่ต่างกันออกไป มีทั้งหมด 6 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนมั่นคง ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และระดับความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรม เป็นต้น

กลยุทธ์ด้านบริหารจัดการของแผนยุทธศาสตร์ มี 17 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคง การพัฒนาการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 9 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนาประสิทธิภาพระบบการบริหารความมั่นคงชายแดน พัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไข ปัญหาของจังหวัด พัฒนาระบบการตรวจคนเข้าเมืองและป้องกันการลักลอบเข้าออกเมือง การป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดรักษายาเสพติด ส่งเสริมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนในการป้องกัน อาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย และสนับสนุนการสร้างและจัดระบบเครือข่ายการเฝ้าระวังและป้องกันระดับ ชุมชน และระบบอาสาสมัคร เป็นต้น (รายละเอียดดูในตารางที่ ง-45 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้าน ความมั่นคง)

ตารางที่ ง-45 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การเสริมสร้างความมั่นคง การพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน	1. ระดับความสำเร็จของการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาลักลอบนำสิ่งผิดกฎหมายและแรงงานต่างด้าวเข้าแนวชายแดน 2. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนมั่นคง 3. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 4. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรม 5. ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งที่เอาชนะยาเสพติดครบทุกแห่ง 6. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	1. พัฒนาประสิทธิภาพระบบการบริหารความมั่นคงชายแดน 2. พัฒนาประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหายาของจังหวัด 3. จัดระเบียบสังคมให้มีความมั่นคงปลอดภัย 4. ส่งเสริมให้ความรู้และสร้างเครือข่ายในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชน/ชุมชน 5. เสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีภูมิคุ้มกันทางสังคม พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง 6. เสริมสร้างศักยภาพในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน 7. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการอาชีพอิสระและแรงงานนอกระบบให้มีความมั่นคงทางรายได้ 8. พัฒนาระบบการตรวจคนเข้าเมืองและป้องกันการลักลอบเข้าออกเมือง 9. ป้องกันการลักลอบสินค้าหนีภาษีและผิดกฎหมาย 10. สร้างระบบการเตรียมพร้อม ดูแลรักษาความปลอดภัยจากภัยคุกคามของการก่อการร้าย ภัยธรรมชาติ สาธารณภัยและความมั่นคงของมนุษย์และสังคม 11. การป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดรักษายาเสพติด 12. ส่งเสริมและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมและบรรเทาสาธารณภัย 13. สนับสนุนการสร้างและจัดระบบเครือข่ายการเฝ้าระวังและป้องกันระดับชุมชน และระบบอาสาสมัคร 14. ส่งเสริมวินัยสังคมและการบังคับใช้กฎหมาย 15. ส่งเสริมความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน 16. ป้องกันและและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ 17. การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 18. เสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันและเฝ้าระวังบรรเทาสาธารณภัย 19. เสริมสร้างความมั่นคงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 20. ลดอุบัติเหตุเพิ่มวิสัยทัศน์ของผู้ขับขี่ยานยนต์	ตราด/ ประจวบคีรี ชันธ์/ เพชรบุรี/ จันทบุรี/ สระบุรี/ ชัยนาท/ ลพบุรี/ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี/ นครปฐม/ ชลบุรี/ นครนายก/ ฉะเชิงเทรา/ ตราด/ ปราจีนบุรี/ ระยอง/ เพชรบุรี/ สระแก้ว/ อ่างทอง/ สิงห์บุรี (20)

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์
โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ง-45 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากาฬกลางและภาคตะวันออก

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		21. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 22. ส่งเสริมการป้องกัน แก๊ส และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน 23. เสริมสร้างภูมิคุ้มกันภัยคุกคามด้านความมั่นคงให้กับประชาชน 24. พัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีการป้องกันและเตรียมความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติ	

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนั้น ได้วิเคราะห์ใน 2 ประเด็นหลัก คือ 1) ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรอบการพัฒนาภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ และ 2) กระบวนการจัดทำแผน

2.1 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบทิศทางของแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2.2.1 นโยบายรัฐบาล รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินไว้ทั้งหมด 7 นโยบายหลัก ได้แก่ นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม นโยบายต่างประเทศ และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 4 หน้า 51)

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2554 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญไว้ 5 ประเด็น ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 4 หน้า 63)

2.2.3 กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวทางประกอบด้วย การรักษาฐานอุตสาหกรรมที่มีอยู่ให้ยั่งยืน การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมแหล่งอุตสาหกรรม การพัฒนาคุณภาพอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐานโดยใช้เทคโนโลยีสะอาด สนับสนุนด้านการตลาด เงินทุนและความรู้ในการบริหารจัดการแก่ธุรกิจเกษตร อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม พัฒนาและปรับปรุงฐานทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร พัฒนาระบบการปลูกพืช การปศุสัตว์ และการประมง พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร พัฒนาระบบการขนส่ง เก็บรักษา และรวบรวมผลผลิต พื้นฟูและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขีดความสามารถบริการ ด้านการค้า การลงทุน พัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน รักษาตลาดเดิม และแสวงหาตลาดใหม่ และพัฒนาระบบ Logistics และ Infrastructures ให้มีประสิทธิภาพ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคน สังคม และชุมชนให้มีคุณภาพ มีธรรมาภิบาล มีแนวทางประกอบด้วย การสนับสนุนการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนสถาบันอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพที่เป็นจุดเด่นของพื้นที่ เพิ่มพูนความรู้และ

ทักษะฝีมือแรงงานก่อนและหลังทำงาน และการศึกษาวิชาชีพ ส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพและพัฒนาโดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน และภาคประชาสังคม ในการสร้างวัฒนธรรมในการดูแลสุขภาพ สนับสนุนงานอาสาสมัคร กลุ่มสุขภาพ เพื่อรณรงค์ป้องกันและปลูกจิตสำนึกเรื่องสุขภาพ สนับสนุน การศึกษาวิชาชีพ เพื่อพัฒนาระบบการจัดการสุขภาพโดยผสมผสานภูมิปัญญาไทยและสากล เสริมสร้างความรู้ให้กับคนเกี่ยวกับทักษะการดำรงชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และจิตสำนึกของพลเมืองที่ดี เสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคนในชุมชน เสริมสร้างกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคม สนับสนุนการสร้างระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างครบวงจร สนับสนุนการจัดทำศูนย์ข้อมูลด้านภูมิปัญญา วัฒนธรรม และความหลากหลายทางชีวภาพท้องถิ่น และสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มและเครือข่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

3. ยุทธศาสตร์อนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลต่อระบบนิเวศ มีแนวทางประกอบด้วย เร่งแก้ไขปัญหการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอ่าวไทย ป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาเมืองและชุมชนที่จะส่งผลกระทบต่อพื้นที่ชนบท ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาในการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ และเตรียมการรองรับการแก้ปัญหาอันเนื่องจากภัยพิบัติ

4. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาเมืองและพื้นที่ชายแดนตามแนวเส้นทางเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งแนวเหนือ-ใต้ และตะวันออก-ตะวันตก มีแนวทางประกอบด้วย พัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งให้เชื่อมโยงตามแนวเส้นทางเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ปรับปรุงกฎระเบียบและสิทธิประโยชน์ที่เอื้อต่อการลงทุนร่วมกัน ยกกระดับมาตรฐานการให้บริการและอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน สนับสนุนให้เกิดการสร้างแหล่งงานในพื้นที่ชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ชายแดน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในด้านประเพณี วัฒนธรรม การกีฬาและความร่วมมือทางวิชาการ

5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบทอย่างมีส่วนร่วมและเกื้อกูลกัน มีแนวทางประกอบด้วย สนับสนุนให้มีการจัดทำผังเมืองระดับจังหวัด ส่งเสริมการบริหารจัดการพัฒนาพื้นที่อย่างมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่นและชุมชน สนับสนุนความรู้ทางวิชาการและเตรียมความพร้อมให้กับชุมชนและท้องถิ่นในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง สนับสนุนให้ท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ชนบทวางแผนพัฒนาชุมชน สนับสนุนกระบวนการติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาและการบริหารจัดการพื้นที่ของภาคีการพัฒนา กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับภาค และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆที่เกิดขึ้นจากผลการพัฒนาในพื้นที่

2.2.4 ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบทิศทางของแผนพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลมาจาก 2 ส่วน คือ จากการตั้งคำถามในแบบฟอร์มการเก็บข้อมูล และจากการวิเคราะห์ทั้งหมดในแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดเชื่อมโยงกับกรอบนโยบายรัฐบาลทุก

ด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก ตลอดจนความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่

ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า ทุกจังหวัดระบุว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของตนเองมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก ทั้งนี้เพราะในการทำแผนนั้นทุกจังหวัดได้นำนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาภาคมาประกอบในการทำแผน และเมื่อมีการปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลในแต่ละปี จังหวัดก็ต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย ในส่วนนี้ของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้น จังหวัดได้ให้หน่วยงานย่อยตั้งแต่หน่วยงานต่างๆ ในตำบล อำเภอ และจังหวัด รวบรวมปัญหาทั้งขึ้นมาตามปฏิทินการทำแผนที่จังหวัดกำหนดแล้วทำปัญหาเหล่านั้นมาวิเคราะห์ และนอกจากนี้จังหวัดยังได้วิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน ภัยคุกคาม และโอกาสของจังหวัด และจังหวัดได้ทำประชาสังคม เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้นำเสนอปัญหาและความต้องการ แล้วเป็นการยืนยันคำตอบ คณะทำงานจึงได้วิเคราะห์ไปทั้งโครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ของทุกจังหวัดในภาพรวม เพื่อเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ซึ่งจากการวิเคราะห์มีข้อมูลชี้ให้เห็นว่า โครงการที่ปรากฏในแผนนั้นมีความเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆ ในนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก ดังนี้

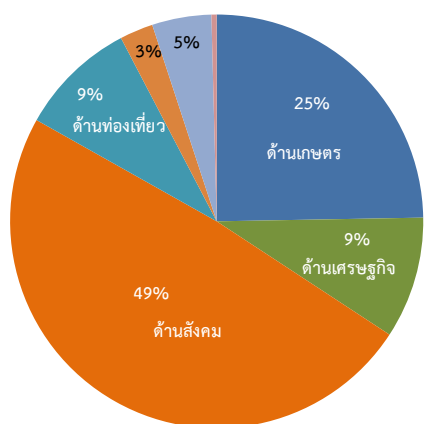
ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล โครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคกลางและภาคตะวันออกทุกจังหวัดรวมทั้งสิ้น 10,512 โครงการ เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของโครงการเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล พบว่า เป็นโครงการที่สอดคล้องนโยบายเศรษฐกิจมากที่สุด คือ 4,645 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 44.19 ของโครงการทั้งหมด รองลงมาเป็นโครงการที่สอดคล้องนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิต 3,718 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 35.37 ของโครงการทั้งหมด รองลงมาอันดับสาม คือ โครงการในนโยบายด้านบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 936 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 8.90 สำหรับนโยบายอื่นๆ มีโครงการปรากฏทั้งหมดแต่ในร้อยละที่ค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะนโยบายด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัย และนวัตกรรมมีโครงการน้อยที่สุดทั้งภูมิภาคภาคกลางและภาคตะวันออกมีเพียง 31 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.29 ของโครงการทั้งหมด และนโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีเพียง 60 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.57 (ดูรายละเอียดในตารางที่ ง-46)

ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 จากการวิเคราะห์เนื้อหาโครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดทั้ง 26 จังหวัด จำนวน 10,398 โครงการ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืนมากที่สุด 4,272 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 41.08 ของโครงการทั้งหมด รองลงมา คือ โครงการด้านการพัฒนาคุณภาพและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ 2,613 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 25.13 ของโครงการทั้งหมด โครงการด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ 2,171 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 20.88 โครงการด้านการพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 866 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 8.33 ของโครงการทั้งหมด ตามลำดับ (ดูรายละเอียดในตารางที่ ง-47)

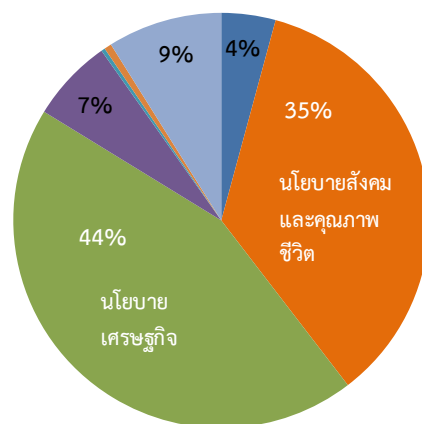
ความเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค สำหรับภาคกลางและภาคตะวันออกมีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ซึ่งวิเคราะห์โครงการทั้งหมด 10,469 โครงการ เป็นโครงการที่สอดคล้องด้านการพัฒนาฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมากที่สุด 5,037 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 48.11 รองลงมา คือ โครงการด้านการพัฒนาศักยภาพคน ครอบคลุมชุมชนและสังคมให้มีคุณภาพ มีธรร

มาภิบาล 3,672 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 35.07 โครงการด้านอนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลต่อระบบนิเวศ 801 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 7.65 โครงการด้านบริหารจัดการพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบทอย่างมีส่วนร่วมและเกื้อกูล 708 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 6.76 ของโครงการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางที่ ง-48)

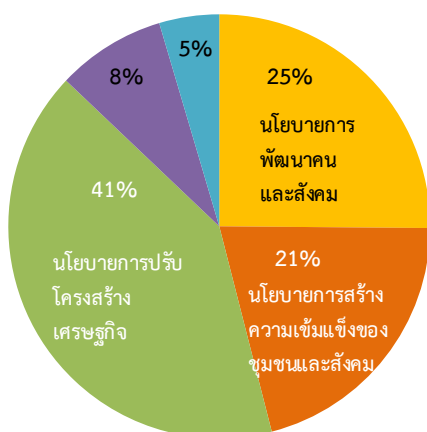
จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์กับนโยบายรัฐบาลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรอบการพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก จะเห็นได้ว่า มีความเชื่อมโยงกันในทุกมิติ แต่ที่เน้นหนักและมีจำนวนโครงการค่อนข้างมาก คือ นโยบายหรือยุทธศาสตร์ด้านสังคม คุณภาพชีวิต การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนสังคม และคุณภาพของคนเป็นหลัก และสำคัญพอ ๆ กันคือ ด้านเศรษฐกิจไม่ว่าจะเป็นนโยบายด้านเศรษฐกิจ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลที่ยั่งยืน การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ หรือการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เป็นต้น ซึ่งโครงการส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 จะอยู่ที่สองด้านนี้ สำหรับด้านที่สามที่มีความเชื่อมโยงและจังหวัดต่างๆ ให้ความสำคัญ คือ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาประเทศบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การสร้างความมั่นคงทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ ซึ่งโครงการที่เกี่ยวข้องทางด้านนี้มีอยู่ประมาณ ร้อยละ 10 ของโครงการทั้งหมด

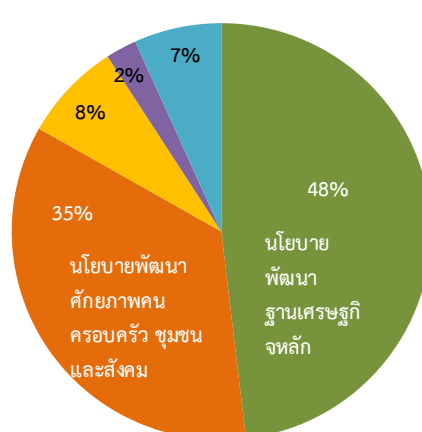
ภาพที่ ง-31 ร้อยละของโครงการในแต่ละยุทธศาสตร์

ภาพที่ ง-32 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล

ภาพที่ ง-33 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนา ๑๐ ปี

ภาพที่ ง-34 โครงการที่ความเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์ภาค

จากข้อมูลดังกล่าว ชี้ให้เห็นทั้งทิศทางของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ซึ่งประเด็นการพัฒนาเหล่านี้ก็มีความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยเช่นกัน รายละเอียดของความเชื่อมโยงของแต่ละด้าน

ตารางที่ ง-46 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์	นโยบายของรัฐบาล							รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	นโยบายความมั่นคงของรัฐ	นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต	นโยบายเศรษฐกิจ	นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม	นโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี		
1. ด้านเกษตร	-	106	2,399	80	13	-	-	2,598	-
2. ด้านเศรษฐกิจ	4	1	885	84	-	26	-	1,000	-
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. ด้านสังคม	359	3,580	376	311	-	3	513	5,142	-
5. ด้านท่องเที่ยว	-	1	897	35	-	31	2	966	-
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	2	86	169	18	-	-	275	-
7. ด้านบริหารจัดการ	65	-	2	-	-	-	421	488	-
8. ด้านความมั่นคง	15	28	-	-	-	-	-	43	-
รวม	443	3,718	4,645	679	31	60	936	10,512	-
ร้อยละ	4.21	35.37	44.19	6.46	0.29	0.57	8.90	100.00	-

ตารางที่ ง-47 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10					รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	1.การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้	2.การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ	3.การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล ยั่งยืน	4.การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	5.การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ		
1. ด้านเกษตร	-	177	2,354	46	-	2,577	21
2. ด้านเศรษฐกิจ	1	64	842	-	-	907	93
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	-	-	-	-	-
4. ด้านสังคม	2,560	1,862	378	320	22	5,142	0
5. ด้านท่องเที่ยว	-	39	647	278	2	966	0
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2	-	51	222	-	275	0
7. ด้านบริหารจัดการ	43	-	-	-	445	488	0
8. ด้านความมั่นคง	7	29	-	-	7	43	0
รวม	2,613	2,171	4,272	866	476	10,398	114
ร้อยละ	25.13	20.88	41.08	8.33	4.58	100.00	

ตารางที่ ง-48 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์	กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากภาค					รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	1.พัฒนาฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	2.พัฒนาศักยภาพคนครอบคลุม ชุมชนและสังคมให้มีคุณภาพ มีธรรมาภิบาล	3. อนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมดุลต่อระบบนิเวศ	4.เสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาเมืองและพื้นที่ชายแดนตามแนวเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งแนวเหนือ-ใต้ และแนวตะวันออก-ตะวันตก	5. บริหารจัดการพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบทอย่างมีส่วนร่วมและเกื้อกูลกัน		
1. ด้านเกษตร	2,374	188	6	-	-	2,568	30
2. ด้านเศรษฐกิจ	754	4	-	223	16	997	3
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน						-	-
4. ด้านสังคม	1,134	3,191	291	16	501	5,133	9
5. ด้านท่องเที่ยว	673	2	281	9	-	965	1
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	51	2	222	-	-	275	0
7. ด้านบริหารจัดการ	51	245	1	-	191	488	0
8. ด้านความมั่นคง	-	40	-	3	-	43	0
รวม	5,037	3,672	801	251	708	10,469	43
ร้อยละ	48.11	35.07	7.65	2.40	6.76	100.00	

2.2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของจังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากจัดเก็บข้อมูลของแต่ละจังหวัดส่งมาให้นั้น จังหวัดไม่ได้เขียนรายละเอียดหรือขั้นตอนการจัดทำแผนมาให้มากนัก ส่วนใหญ่แล้วเพียงแค่บอกว่า ดำเนินการตามขั้นตอนที่ ก.พ.ร. กำหนด อย่างไรก็ตามก็มีบางจังหวัดเขียนมาเพียงสั้น ซึ่งเมื่อประมาณภาพรวมแล้วก็ยังไม่เห็นชัดเจนว่า จังหวัดได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง ในการจัดทำแผน ดังนั้น คณะคณะผู้ศึกษาจึงได้นำประเด็นนี้ไปเป็นประเด็นหนึ่งในการรวบรวมข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และสรุปกระบวนการทำแผนได้ดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

(1) การวิเคราะห์ความต้องการของประชาชน เพื่อให้แผนจังหวัดมีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จังหวัดได้มอบหมายให้ส่วนราชการต่าง ๆ ภายในจังหวัด อำเภอ สำรวจความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน แล้วส่งปัญหาและความต้องการของประชาชนมาที่จังหวัด จังหวัดจัดประชุมพิจารณาแผนพัฒนาจังหวัดทุกปี โดยผู้ที่เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานราชการ ผู้แทนจากภาคประชาชน ผู้แทนจากองค์กรปกครองท้องถิ่น เข้าร่วมประชุมด้วย และใช้เวทีนี้เสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนเข้าไปได้

(2) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำแผน ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนั้น จังหวัดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งกรรมการประกอบด้วยตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งตัวแทนของภาคประชาสังคมเข้ามาเป็นกรรมการด้วย นอกจากนี้คณะกรรมการจัดทำแผนยังได้จัดประชุมปรึกษาหารือภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ก่อนสรุปออกมาเป็นแผนจริง

(3) การกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา จากการวิเคราะห์ข้อมูลของจังหวัดที่ผ่านมาหลายจังหวัดรายงานว่าการกำหนดปัญหาและโอกาสในการพัฒนานั้น คณะกรรมการจัดทำแผนมีการนำเสนอข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจสังคม และมีการนำเสนอผลงานตามแผนที่ผ่าน มีการจัดทำ SWOT Analysis ของจังหวัดแล้วให้ส่วนราชการภาคเอกชน ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์กำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา

(4) การกำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัด ก่อนที่คณะกรรมการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ได้ทบทวนข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ และในการกำหนดวิสัยทัศน์นั้น คณะกรรมการใช้หลักการสำคัญ 2 ประการคือ วิสัยทัศน์ต้องแสดงออกและเน้นให้เห็นเอกลักษณ์ของจังหวัด และสอดคล้องกับปัญหาและโอกาสการพัฒนา

(5) การกำหนดเป้าหมายหลัก ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การวางแผนโครงการนั้นจากแผนที่ให้จังหวัดรวมมา ส่วนใหญ่ไม่ได้บอกว่า ประเด็นเหล่านี้ กำหนดอย่างไร มีเพียงจังหวัดเดียวที่ได้เขียนข้อความสะท้อนให้เห็นวิสัยทัศน์ และข้อเท็จจริงจากปัญหาและโอกาสในการพัฒนาตอบประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนั้น ประเด็นเหล่านี้ คณะคณะผู้ศึกษาจึงได้นำไปสอบถามและอภิปรายกันในการประชุมกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (Focus Group)

2.2.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ

ในส่วนของการนำแผนปฏิบัติทุกจังหวัดทำในรูปแบบของการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยร่างแผนงานที่จะทำในแต่ละปี พร้อมทั้งบอกหน่วยงานที่รับผิดชอบ การกำหนดตัวชี้วัดปริมาณงาน และในการดำเนินโครงการได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน และกำหนดให้มีการรายงานผลดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบหลังจากกำหนดแล้วได้ประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบทั้งในแง่ของปรับแผนงานและติดตามงาน

2.2.3 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลงาน

ตามกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลซึ่งมีการแต่งตั้งเป็นกรรมการกลางชุดใหญ่ และอาจตั้งกรรมการเป็นชุดเล็กติดตามแต่ละโครงการ การรายงานผลมีการรายงานประเมินผลเป็นรอบ คือ รอบ 1 เดือน และ 12 เดือน วิธีการ คือ จังหวัดมีหนังสือให้หน่วยงานราชการ รายงานผลการดำเนินงานและจัดทำตารางเทียบผลการดำเนินงานกับปีที่ผ่านมา

ดังได้กล่าวแล้วว่า จังหวัดที่บอกว่ามีการติดตาม ผลการดำเนินงานนั้นน้อย แต่ส่วนใหญ่แล้วไม่มีการติดตามผลสำเร็จของโครงการมีเพียงแต่การติดตามผลการใช้งบประมาณ รายละเอียดบางส่วนของจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ได้จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อยของภาคกลางและภาคตะวันออก ดังตารางที่ ง-49

ตารางที่ ง-49 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

กระบวนการ	รายละเอียด
1. การ ดำเนินการ จัดทำ แผนพัฒนา จังหวัด และ กลุ่มจังหวัด ในภาคกลาง และภาค ตะวันออก	1.1. โดยหลักการ กนจ.กำหนดปฏิทินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดให้กบจ. และ กบก. นำไปบริหารจัดการและดำเนินการจัดทำแผนฯ ที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การเสนอ แผนฯ การปรับปรุงทบทวนแผนฯ และการเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ได้ให้นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องสอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล วาระ ของชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 1.2. องค์ประกอบของ กบจ./กบก. ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกาฯ โดยหน่วยงานมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงาน คือเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน หรือบางหน่วยงานที่ไม่มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนโดยตรงก็แต่งตั้งมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นภายในหน่วยงานเป็นผู้แทน ซึ่งผู้แทน จากแต่ละหน่วยงานจากทุกภาคส่วนต่าง ๆ จะรับผิดชอบในการจัดเตรียมข้อมูลและแผนของหน่วยงานเสนอเข้ากบจ. และ กบก. โดยสำนักงานจังหวัด และ สำนักบริหารกลุ่มงาน ยุทธศาสตร์ จะแจ้งส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และภาคประชาสังคม ตัวแทนภาคประชาชน ในจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้จัดเตรียม รวบรวม ประเด็นปัญหาและความต้องการของแต่ละภาคส่วนเสนอเข้า กบจ. และ กบก. เพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือก จัดลำดับความสำคัญ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล วาระของชาติ และยุทธศาสตร์ของชาติ ซึ่งมีกระบวนการรวบรวม ปัญหาและความต้องการในแต่ละพื้นที่หลายรูปแบบ 1.2.1. ในบางพื้นที่มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาค เพื่อดูทิศทางการพัฒนาของภาค ดูนโยบายรัฐบาล นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล นโยบายกระทรวง ซึ่งหน่วยงานในพื้นที่จะดูนโยบายของกระทรวงก่อนว่ามีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และนโยบายเร่งด่วนในเรื่องใดก็จะจัดลำดับความสำคัญของโครงการ เป็นอันดับต้น 1.2.2. กระบวนการสอบถามความต้องการของพื้นที่ จังหวัดจะส่งหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลสอบถามความต้องการของแต่ละพื้นที่ ให้เสนอแผนเข้ามาที่จังหวัด แล้วเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานด้านแผนจะดำเนินการยกร่างวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ไว้ก่อน เสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการยกร่างแผน โดยหัวหน้าส่วนที่จัดการภายในกลุ่ม จังหวัด นัดประชุม ซึ่งส่วนใหญ่หัวหน้าส่วนต่างๆ จะไม่เข้าร่วมประชุม จะมอบให้รองฯเป็นผู้แทนที่ตัดสินใจได้บ้างในบางเรื่อง บางเรื่องต้องนำกลับไปเรียนเสนอผู้บังคับบัญชา หรือ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีประสบการณ์ไปร่วมประชุมแทนไม่มีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ใด ๆ ถ้าไม่มีวิทยากรนำกระบวนการที่เก่งในการชักนำให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดง ความคิดเห็นก็จะได้ไม่ได้รับผลการประชุมที่ดี ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ต้องดำเนินการตามหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติบริหารจัดการแผ่นดิน ต้องยกร่างแผนเสนอ กบจ. กบก. ให้เรียบร้อยและ เสร็จตามกำหนดปฏิทินดำเนินงาน 1.2.3. การสอบถามความคิดเห็นด้วยการนำแผนพัฒนาชุมชนจากคณะกรรมการหมู่บ้านผู้ทำหน้าที่สำรวจความต้องการปัญหาและความต้องการของชุมชนขึ้นมา บูรณาการเป็นแผนตำบล เสนออำเภอเพื่อจัดทำแผนให้สอดคล้องตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดและรวมกับข้อเสนอจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อเสนอจากภาคเอกชนซึ่งจะมองประโยชน์ส่วนตัวมากกว่า ส่วนข้อเสนอจากนักพัฒนาเอกชน (NGOs) จะมีแนวคิดที่ดีในการเปลี่ยนวิสัยทัศน์ เปลี่ยนยุทธศาสตร์ เปลี่ยนกลยุทธ์ ในขณะที่ภาคราชการที่มีการศึกษาไม่มีวิธีคิดที่ดี ซึ่งอาจจะมอง ว่ากลัวเป็นการสร้างภาระงานเพิ่มมากขึ้น เมื่อภาระงานมากขึ้น งบประมาณดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นทั้งนี้มาจากโครงการตามแผนงานของหน่วยงานตนเองแล้ว จะต้องทำงบประมาณ โครงการของจังหวัด และกลุ่มจังหวัดเพิ่มอีก

ตารางที่ ง-49 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

กระบวนการ	รายละเอียด
	1.2.4. มีคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดจากภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ทั้งส่วนราชการส่วนกลางส่วนราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ มา ระดมความคิดเห็นเสนอแนะ แก่นที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ที่จะเป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ต้องมีผลกระทบกับประชาชนโดยรวมสูงมาก อาทิ การพัฒนาโครงการ ของกลุ่มจังหวัดเสนอให้มีการมองคุณภาพลุ่มน้ำของกลุ่มจังหวัด การกำหนดจังหวัดในกลุ่มจังหวัดที่จะรับผิดชอบในแต่ละส่วนที่จะเชื่อมโยงกับการจัดการคุณภาพลุ่มน้ำในเรื่องการ อนุรักษ์รักษา การป้องกัน หรือการดูแลเฝ้าระวังเมื่อได้ผู้รับผิดชอบหลักแล้วจึงเข้าสู่กระบวนการจัดทำโครงการให้แต่ละจังหวัดผู้รับผิดชอบหลักดำเนินการจัดทำรายละเอียดของ โครงการให้สอดคล้องตามประเด็นยุทธศาสตร์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดค่าเป้าหมาย 1.2.5. การกำหนดตัวชี้วัด จะกำหนดตามกลยุทธ์ ประเด็นยุทธศาสตร์ กำหนดในเชิงปริมาณ โดยในทางปฏิบัติจะไม่เพิ่มตัวเลข แล้วยังต้องการที่จะลด ปริมาณลง เป็นทางเลี่ยงเพื่อให้การ ดำเนินงานของแผนบรรลุตามตัวชี้วัด เนื่องจากมีโอกาสที่จะมีการแทรกแซงของนักการเมืองที่จะสอดแทรกโครงการภายนอกเข้ามา 1.2.6. โดยมากการกำหนดตัวชี้วัดของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะทำการคัดลอกตัวชี้วัดของ ก.พ.ร.มาแล้วปรับแต่งให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด นอกจากตัวชี้วัดที่เป็นจุด แข็งของจังหวัดจะกำหนดเพิ่มเติมแตกต่างจากของ ก.พ.ร. 1.2.7. การกำหนดยุทธศาสตร์จะทำการศึกษาสภาพปัญหาเพื่อกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ มีการประเมินสถานการณ์ การตอบโจทย์ปัญหาที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล นโยบายของ ชาติ มีการตั้งค่าเป้าหมายในแต่ละปี มีคณะทำงานย่อยหรือคณะอนุกรรมการตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่จะเชื่อมประสานการทำงานคณะทำงานจัดทำแผน เพื่อให้บรรลุตาม เป้าประสงค์ของแต่ละพื้นที่ ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี 1.2.8. หน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดจะไม่กำหนดตัวชี้วัดที่ทำลายในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพราะต้องดำเนินโครงการตามงบประมาณที่จะได้รับจาก ส่วนกลาง(งบ Function) ในทางปฏิบัติอาจต้องลดค่าเป้าหมายเพื่อให้การดำเนินงานตามงบประมาณทั้งสองแหล่งสำเร็จตามแผน แม้โดยหลักการเพื่อความยั่งยืนจะต้องบูรณาการ ระหว่างงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด กับงบหน่วยงาน แต่ไม่รู้ว่าจะยั่งยืนหรือไม่
2. การกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ประเด็น ยุทธศาสตร์	เมื่อกนจ.พิจารณาแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และแจ้งผลการอนุมัติกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแล้ว จังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยสำนักงานจังหวัด สำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แจ้งผลโครงการที่คณะรัฐมนตรีให้การอนุมัติต่อหน่วยงานเจ้าของโครงการนั้น ๆ รับทราบและเร่งดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณไปดำเนินโครงการต่อไป ซึ่งแต่ละจังหวัด และกลุ่มจังหวัด มีวิธีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 2.1. จะมีหนังสือจากจังหวัดแจ้งในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ว่าหน่วยงานใดได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยให้หน่วยงานจัดทำรายละเอียดโครงการ การเบิกจ่ายเงิน ส่งให้จังหวัด เบิกจ่ายงบประมาณไปดำเนินการต่อไป 2.2. หากมีการแทรกแซงของนักการเมืองที่สอดแทรกโครงการที่ไม่ผ่านการประชาคม หรือการสอบถามความต้องการของพื้นที่ จะต้องนำแผนดังกล่าวเสนอขอปรับปรุงแผนในที่ประชุม กบจ./กบก.เพื่อพิจารณาอนุมัติและนำแผนไปปฏิบัติได้ โดยหลักการแล้วไม่ถูกต้องตามระเบียบวิธีการปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกา แต่จะเลี่ยงด้วยการปรับเปลี่ยนกิจกรรมของ โครงการ ไม่ได้เปลี่ยนแปลงค่าเป้าหมาย 2.3. ในการประชุมหรือการจัดทำ Workshop โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อทบทวนแผนปฏิบัติราชการประจำปีทุกปี จะมี

ตารางที่ ง-49 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

กระบวนการ	รายละเอียด
	การวิเคราะห์ทบทวนวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ การวิเคราะห์ SWOT พิจารณาความเหมาะสมตามสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนอะไรบ้าง
3. การประเมินความสำเร็จของแผน	3.1 การดำเนินโครงการของหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับการอนุมัติ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะประเมินความสำเร็จของแผนโดยพิจารณา 3.1.1 ประเมินผลการดำเนินงานและผลสำเร็จของแผนจากยอดเบิก-จ่าย งบประมาณของแต่ละโครงการ มีการรายงานข้อมูลการดำเนินงานความก้าวหน้าของโครงการ บัญชีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ สัดส่วนการเบิก-จ่ายงบประมาณต้องครบถ้วนทั้งหมด ผลสำเร็จของโครงการเป็นอย่างไร กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป 3.1.2 ประเมินผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ผลการดำเนินงานบรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด โดยในทางปฏิบัติการวัดตัวชี้วัด ประสิทธิภาพของแผนวัดยาก โดยมากจะวัดในเรื่องการเบิก-จ่าย 3.1.3 ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นของโครงการ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดไม่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ 3.2 จังหวัดและกลุ่มจังหวัดกำหนดให้หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่เจ้าของโครงการเป็นผู้ประเมินผลโครงการ โดยใช้ Milestone เป็นเครื่องมือ ประเมินผลตามตัวชี้วัดของ ก.พ.ร. พิจารณาคุณภาพผลผลิตของโครงการ การใช้งบประมาณ 3.3 มีการตั้งคณะกรรมการประเมินผลตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีภาคประชาชนเข้ามามีส่วนเป็นคณะกรรมการร่วมด้วย เป็นคณะติดตามออกไปประเมินโครงการในพื้นที่ มีการใช้เอกสารแบบฟอร์มการประเมิน พิจารณาคุณภาพผลผลิตของโครงการ การเบิก-จ่ายเงินงบประมาณ ผลการประเมินโครงการเสนอ กบจ. แล้วนำเสนอที่ประชุมจังหวัด 3.4 มีการประเมินผลสำเร็จตามตัวชี้วัด ในทางปฏิบัติ จังหวัด และกลุ่มจังหวัดจะตั้งประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ไว้หลายข้อ เมื่อคณะกรรมการ ประเมินโครงการได้ทำการประเมินผลโครงการ ผลสำเร็จของโครงการจะต้องบรรลุตัวชี้วัดตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งหน่วยงานเจ้าของโครงการจะกำหนดกลยุทธ์ และประเด็นยุทธศาสตร์ไว้หลายข้อเพื่อลดความเสี่ยง ซึ่งในการปรับปรุงทบทวนในแต่ละปีจังหวัดอาจขอให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปรับค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดให้สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น แต่งบประมาณที่ได้รับไม่ได้เพิ่มขึ้นตามการปรับค่าเป้าหมายของตัวชี้วัด เช่น จำนวนค่าเป้าหมายรายได้จากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ ๑๐ ซึ่งหมายถึงความต้องการจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัดต้องการงบประมาณที่เพิ่มขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว แต่ได้รับงบประมาณเท่าเดิมหรือลดลง ในขณะที่ค่าเป้าหมายที่ต้องการเพิ่มสูงขึ้น

ส่วนที่ 3 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในส่วนของการประเมินความสำเร็จของแผนนั้น คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการประเมินความสำเร็จของแผนฯ โดยใช้หลักการเดียวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มาจากข้อมูลแบบฟอร์มที่ให้จังหวัดกรอกส่งมา และข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย ซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ ดังนี้

3.1 แนวทางในการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการวิเคราะห์แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ทั้งจากข้อมูลที่ได้จากแบบฟอร์มที่จังหวัดกรอกส่งมาให้ และการทำการประชุมกลุ่มย่อยเกือบทุกจังหวัด ไม่มีกระบวนการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตามเป้าหมายหลักที่ตั้งไว้ หรือประเมินตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ แต่มีการประเมินความสำเร็จของการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างไรก็ตามในกระบวนการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดไม่ได้ประเมินในภาพรวมของแผนแต่ประเมินเฉพาะในระดับโครงการ ซึ่งกระบวนการประเมินสรุป ได้ดังนี้

1.1 การประเมินในระดับโครงการ การประเมินผลในระดับโครงการนี้ จังหวัดส่วนใหญ่จะกำหนดให้หน่วยงานโครงการที่ได้รับอนุมัติโครงการจะเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินความสำเร็จของโครงการนั้น โดยพิจารณาจากเอกสารหลักฐาน ดังนี้

(1) ประเมินความสำเร็จของโครงการจากรายงานผลการดำเนินโครงการ ประกอบคำขอการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานเจ้าของโครงการ และข้อมูลการดำเนินงานของโครงการที่ผ่านมา มีความก้าวหน้าอย่างไร มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นสัดส่วนเท่าใดต้องงบประมาณทั้งหมด กิจกรรมที่ดำเนินการทำได้เป็นสัดส่วนเท่าใด เป็นต้น

(2) ในบางโครงการมีการประเมินผลความสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ แต่ในส่วนผลสัมฤทธิ์ของโครงการทั้งจังหวัด และกลุ่มจังหวัดยังไม่มีมีการประเมิน ถึงแม้ว่าในบางพื้นที่จะมีความพยายามจะประเมินความสำเร็จของโครงการตามยุทธศาสตร์อย่างเป็นระบบ แต่ก็ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

ในทางปฏิบัติ จังหวัดส่วนใหญ่จะมีการเฝ้าติดตาม ประเมินโครงการ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เป็นผู้เฝ้าติดตามโครงการโดยขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการทำเอกสารรายงานผลการดำเนินโครงการ เพื่อใช้ในการตรวจสอบการใช้งบประมาณ และใช้เป็นหลักฐานในการเบิกจ่าย ดังนั้น รายงานผลของโครงการนั้นจึงเป็นเพียงรายงานกิจกรรมที่ดำเนินการ แต่ไม่ได้ประเมินความสำเร็จ เมื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการที่ตั้งเอาไว้

1.2 การติดตามและประเมินผลความสำเร็จของแผนในระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยส่วนใหญ่แล้วจังหวัดจะแต่งตั้งกรรมการประเมินผลขึ้นมาสังกรรมการประเมินผล ประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหลาย หน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานติดตามผลความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ในแต่ละปี ในบางพื้นที่อาจตั้งกรรมการติดตามผลเป็นรายโครงการ ซึ่งคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นเหล่านี้จะลงไปประเมินผลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ แต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาประกอบการเบิกจ่ายงบประมาณ ว่ามีการเบิกจ่าย

งบประมาณเพียงใด ในทางปฏิบัติแล้ว ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้มีการลงพื้นที่จริง นอกจากคณะกรรมการประเมินผลในระดับจังหวัด แล้วในบางครั้งยังมีผู้ตรวจราชการจากกระทรวงที่เกี่ยวข้องมาตรวจสอบ

อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะใช้วิธีใดหรือให้หน่วยงานได้รับผิดชอบ การประเมินผลความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่ผ่านมาผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เกือบทุกจังหวัดให้ข้อมูลว่า ในส่วนของการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ นั้นยังไม่ได้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม ที่ดำเนินการที่เห็นชัดและมีหลักฐาน คือ การประเมินการดำเนินงานเพื่อติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ การประเมินตามคำรับรองราชการของ ก.พ.ร. ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นการประเมินกระบวนการทำงานและผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นรายปี แต่ไม่มีการเชื่อมโยงหรือประเมินผลในภาพรวมของแผนยุทธศาสตร์ ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า เป้าหมายหลักและตัวชี้วัดสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นไม่ได้รับการประเมิน จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีความสำเร็จมากนักน้อยเพียงใด

3.2 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ จากการวิเคราะห์โครงการและงบประมาณที่ได้รับ

ในแบบฟอร์มการกรอกข้อมูลของแต่ละจังหวัด คณะผู้ศึกษาให้จังหวัดกรอกข้อมูลในแต่ละปี สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ.2553 – 2556 จังหวัดได้เสนอขอของประมาณจำนวนกี่โครงการ เป็นงบประมาณรวมจำนวนเท่าใด แล้วนำสัดส่วนงบประมาณที่เสนอขอแต่ละปี เพื่อดูว่าสัดส่วนของโครงการและงบประมาณที่เสนอขอและการได้รับอนุมัติงบประมาณเป็นร้อยละเท่าไร จากนั้นนำโครงการที่ได้และที่เสนอขอทั้ง 4 ปีรวมกัน แล้วคิดเป็นสัดส่วนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นภาพรวมของแผน 4 ปี ว่าโครงการตามแผนทั้งหมดได้ดำเนินการเป็นจำนวนเท่าไร

อย่างไรก็ตาม ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า มีข้อมูลเบื้องต้นที่ไม่ตรงกัน คือ จำนวนโครงการที่เสนอขอของประมาณของจังหวัดในแต่ละปี เมื่อรวม 4 ปีแล้ว มีจำนวนโครงการไม่เท่ากับจำนวนโครงการที่ปรากฏในเล่มแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งจากข้อมูลที่ได้รับจากการประชุมกลุ่มย่อยในพื้นที่ พบว่า โครงการที่กำหนดได้ในแผนมีการเปลี่ยนแปลงมาก ทั้งจากการแทรกโครงการใหม่เข้ามาและการตัดโครงการที่มีอยู่ออกไปตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนโครงการ (ดูปัญหาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในส่วนที่ 4) ดังนั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ คณะผู้ศึกษาจึงยึดถือข้อมูลตามที่จังหวัดกรอกข้อมูลมาเป็นสำคัญ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

1. จำนวนและร้อยละของโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการ

จากการวิเคราะห์การนำเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์ปี พ.ศ. 2553-2556 พบว่า ทั้ง 26 จังหวัด มีการนำเสนอของประมาณทั้งสิ้น 15,002 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 2,131 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 14.20 (มีข้อมูลจำนวน 16 จังหวัด และจังหวัดที่ไม่มีข้อมูลจำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี ลพบุรี ระยอง เพชรบุรี ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม ตราด ชลบุรี จันทบุรี) สำหรับงบประมาณที่เสนอขอทั้ง 4 ปีงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 60,174,937,117 บาท ได้รับอนุมัติงบประมาณทั้งสิ้น 12,734,759,724 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.16 (มีข้อมูลจำนวน 16 จังหวัด และจังหวัดที่ไม่มีข้อมูลจำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอ่างทอง อัญญา สระบุรี สิงห์บุรี ลพบุรี ราชบุรี ระยอง เพชรบุรี ปทุมธานี นครปฐม ชลบุรี จันทบุรี) (รายละเอียดในตารางที่ ง-50)

แต่เมื่อวิเคราะห์แยกตามยุทธศาสตร์ พบว่า โครงการงบประมาณที่เสนอขอตามแผนฯ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่เสนอขอโครงการมากที่สุด คือ โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านสังคม 3.435 โครงการ ได้รับอนุมัติ 587 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 17.09 รองลงมา คือ โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านเกษตร 1,990 โครงการ ได้รับอนุมัติ 341 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 17.14 โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ 575 โครงการ ได้รับอนุมัติ 290 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 50.43 โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านท่องเที่ยว 466 โครงการ ได้รับอนุมัติ 268 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 57.15 ตามยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 269 โครงการ ได้รับอนุมัติ 113 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 42.01 และโครงการตามยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการ 450 โครงการ ได้รับอนุมัติ 57 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 12.67 ตามลำดับ ภาพรวมสรุปได้ว่า ตลอดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคกลาง และภาคตะวันออก ปี 2553-2556 ของทุกจังหวัด ได้รับการอนุมัติโครงการ ร้อยละ 23.06 ของโครงการที่เสนอขอ และงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ร้อยละ 21.16 ของงบประมาณที่เสนอขอโครงการทั้งหมด (รายละเอียดในตารางที่ ง-51)

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมของทุกจังหวัดตลอด 4 ปี ได้รับอนุมัติงบประมาณ 2,131 โครงการ (ไม่มีข้อมูลจังหวัดสิงห์บุรี ลพบุรี ระยอง เพชรบุรี ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม ตรัง ชลบุรี จันทบุรี) แต่เมื่อจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์แล้ว ได้รับอนุมัติเพียง 1,665 โครงการ (ไม่มีข้อมูลจังหวัดอ่างทอง อุทัย สระบุรี สิงห์บุรี ลพบุรี ราชบุรี ระยอง เพชรบุรี ปทุมธานี นครปฐม ชลบุรี จันทบุรี) โครงการที่เหลืออีก 466 โครงการ เนื่องจากข้อมูลที่น่าสนใจจังหวัดที่แตกต่างกัน และอาจเป็นโครงการนอกแผนยุทธศาสตร์หรือโครงการที่แทรกเข้ามา หรืออาจเป็นโครงการที่จังหวัดไม่สามารถบอกได้ว่า ควรจัดเข้าอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านใด

2. การวิเคราะห์ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

จากตัวเลขรวมของการดำเนินการโครงการที่ได้รับงบประมาณไปแล้วในแต่ละปีและดำเนินการได้เสร็จสิ้นตามปีงบประมาณ ในภาพรวมของ 26 จังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก พบว่า มีการดำเนินการโครงการสำเร็จตามปีงบประมาณได้ งบประมาณร้อยละ 90 ของโครงการที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น กล่าวคือ ปีงบประมาณ 2553 ได้รับงบประมาณทั้งหมด 292 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 292 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 100.0 ปีงบประมาณ 2554 ได้รับอนุมัติ 392 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 389 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 99.23 ปีงบประมาณ 2555 ได้รับอนุมัติ 386 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 385 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 99.74 ปีงบประมาณ 2556 ได้รับอนุมัติ 180 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 92 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 92.64 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณอื่น ๆ อาจจะดูว่าน้อยที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าขณะที่เก็บรวบรวมข้อมูลยังอยู่ระหว่างการปฏิบัตินิติราชการของปีงบประมาณปี 2556 จึงทำให้โครงการบางส่วนยังไม่ได้ดำเนินการหรืออยู่ระหว่างการดำเนินการ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามข้อมูลของปีงบประมาณ 2553-2555 ก็อาจสรุปได้ว่า การที่ดำเนินการได้สำเร็จตามปีงบประมาณยังคงอยู่ประมาณร้อยละ 92.64 (รายละเอียดในตารางที่ ง-52)

จากการประเมินจำนวนโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 2553-2556 แล้วพบว่า โครงการตามแผนยุทธศาสตร์ที่ได้รับอนุมัติงบประมาณค่อนข้างน้อยเพียงร้อยละ 14.20 และงบประมาณที่ขออนุมัติได้รับการอนุมัติเพียง ร้อยละ 21.16 เมื่อโครงการและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติก็มีสัดส่วนน้อยมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โครงการที่ปรากฏตามแผนยุทธศาสตร์ที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการน้อยเกินไป ถึงแม้ว่าจะดำเนินการให้เสร็จได้ทั้งหมดก็ไม่สามารถผลักดันเป้าหมายหลัก หรือ ผลักดันวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ตามแผนฯ ให้สำเร็จได้ นอกจากนี้จากการนำเสนอประเด็นการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์จากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ในเวทีการ

ประชุมกลุ่มย่อย ผู้ปฏิบัติงานจากเกือบทุกจังหวัดในภาคกลางให้ความเห็นว่าตรงกันจังหวัดส่วนใหญ่ไม่ได้ประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ตามเป้าประสงค์หลักที่ตั้งไว้ หรือประเมินความสำเร็จของวิสัยทัศน์ และเห็นว่าดำเนินโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ก็ไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก แต่เมื่อพุดคุยถึงความสำเร็จตามคำรับรองปฏิบัติราชการหลายจังหวัดทำได้ ซึ่งประเด็นนี้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ อธิบายว่า ถึงแม้ว่าโครงการจะได้ดำเนินการหรือไม่ก็ตาม หรือแม้กระทั่งมีการปรับแผนยุทธศาสตร์ ปรับโครงการและปรับงบประมาณ แต่เป้าหมายหลักหรือตัวชี้วัดยังคงเหมือนเดิม และจังหวัดต้องทำงานให้ได้เท่าเดิมที่ตั้งเป้าเอาไว้ ดังนั้น จึงทำให้จังหวัดแต่ละจังหวัดกำหนดเป้าหมายหลัก และตัวชี้วัดที่ไม่ท้าทายมากนัก การปฏิบัติงานประจำก็สามารถเก็บข้อมูลเพื่อตอบตัวชี้วัดได้ นอกจากนี้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนั้นมีปัญหาและอุปสรรคมากมาย ซึ่งมีปัจจัยหลายด้านที่ทำให้การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ดังแสดงไว้ในตารางที่ ง-50 ถึงตารางที่ ง-52

ตารางที่ ง-50 จำนวนโครงการที่จังหวัดในภาคกลางได้เสนอของบประมาณ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ได้รับงบประมาณในแต่ละปี

	ปีงบประมาณ				รวม
	2553	2554	2555	2556	
จำนวนโครงการทั้งหมดที่เสนอของบประมาณ (โครงการ)	4,378	3,306	3,310	4,008	15,002
จำนวนโครงการทั้งหมดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (โครงการ)	494	512	367	758	2,131
ร้อยละของโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	11.28	15.49	11.09	18.91	14.20
งบประมาณที่เสนอขอรวมทุกโครงการ (บาท)	16,867,302,487	12,050,061,607	12,526,748,507	18,730,824,516	60,174,937,117
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวมทุกโครงการ (บาท)	1,541,190,526	2,453,435,244	2,307,113,281	6,433,020,673	12,734,759,724
ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	9.14	20.36	18.42	34.34	21.16

หมายเหตุ : ไม่รวมจังหวัดสิงห์บุรี ลพบุรี ระยอง เพชรบุรี ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม ตรัง ชลบุรี จันทบุรี เนื่องจากไม่มีข้อมูล

ตารางที่ ง-51 จำนวนโครงการที่จังหวัดในภาคกลางได้รับจัดสรรงบประมาณ และร้อยละของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเมื่อเทียบกับจำนวนโครงการตามแผนจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่จังหวัดได้รับจัดสรร งบประมาณ ปีงบประมาณ				รวม	จำนวนที่เสนอ ตามแผน	ร้อยละของโครงการที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ร้อยละของ งบประมาณทั้งหมด
	2553	2554	2555	2556					
1.ด้านเกษตร	106	87	87	61	341	1,990	17.14	1,711,429,620	19.78
2.ด้านเศรษฐกิจ	84	60	110	36	290	575	50.43	1,587,682,650	18.35
3.ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	ข้อมูลรวมอยู่ในด้านเศรษฐกิจ								
4.ด้านสังคม	214	143	147	83	587	3,435	17.09	2,856,159,955	33.01
5.ด้านท่องเที่ยว	56	101	73	38	268	466	57.51	1,280,396,256	14.80
6.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	43	32	17	21	113	269	42.01	818,673,645	9.46
7.ด้านบริหารจัดการ	22	16	10	9	57	450	12.67	368,981,750	4.27
8.ด้านความมั่นคง	2	1	1	5	9	35	25.71	27,972,625	0.32
รวม	527	440	445	253	1,665	7,220	23.06	1,711,429,620	100.0

หมายเหตุ : ไม่รวมจังหวัดอุทัยธานี สระบุรี สิงห์บุรี ลพบุรี ระยอง เพชรบุรี ปทุมธานี นครปฐม ชลบุรี จันทบุรี เนื่องจากไม่มีข้อมูล

ตารางที่ ง-52 โครงการที่จังหวัดในภาคกลางได้ดำเนินการ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จตามแผน จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	ปีงบประมาณ 2553			ปีงบประมาณ 2554			ปีงบประมาณ 2555			ปีงบประมาณ 2556			รวม		
	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ
1.ด้านเกษตร	69	69	100.00	69	69	100.00	83	83	100.00	53	33	62.26	274	254	92.70
2.ด้านเศรษฐกิจ	18	18	100.00	29	29	100.00	108	108	100.00	18	4	22.22	173	159	91.91
3.ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.ด้านสังคม	125	125	100.00	112	112	100.00	97	97	100.00	63	30	47.62	397	364	91.69
5.ด้านท่องเที่ยว	39	39	100.00	90	89	98.89	73	72	98.63	29	15	51.72	231	215	93.07
6.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	38	38	100.00	67	66	98.51	16	16	100.00	12	5	41.67	133	125	93.98
7.ด้านบริหารจัดการ	3	3	100.00	25	24	96.00	9	9	100.00	5	5	100.00	42	41	97.62
8.ด้านความมั่นคง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	292	292	100.00	392	389	99.23	386	385	99.74	180	92	51.11	1,250	1,158	92.64

หมายเหตุ : ไม่รวมจังหวัดอ่างทอง อุทัยธานี สระบุรี สิงห์บุรี ลพบุรี ราชบุรี ระยอง เพชรบุรี ปทุมธานี นครปฐม ชลบุรี จันทบุรี เนื่องจากไม่มีข้อมูล

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนนั้นคณะผู้ศึกษาได้สรุปข้อมูลจาก 2 ส่วน คือ ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่ให้แต่ละจังหวัดกรอกส่งมา และสรุปข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย เมื่อลงไปศึกษาข้อมูลจากพื้นที่จริง ซึ่งในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหา ข้อเสนอแนะทั้งสองส่วนร่วมกัน แล้วสรุปมาเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนรายละเอียดของปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาจะนำเสนอเป็นตารางประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งรวมถึงปัญหาด้านการจัดทำแผน การทำแผนสู่การปฏิบัติ และการติดตามความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และส่วนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะจากจังหวัดในด้านการจัดทำแผน และการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ

4.1 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อยเพื่อเก็บข้อมูลภาคสนาม และข้อมูลจากที่จังหวัดกรอกในแบบฟอร์มชี้ให้เห็นถึงปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไปในทิศทางเดียวกัน โดยสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ มีดังนี้

1) ผู้ปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนฯ เทคนิคในการวางแผนกลยุทธ์แล้ว บางส่วนยังขาดความรู้ด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ในเรื่องการจัดการข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนยุทธศาสตร์ รวมทั้งปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในหลักของการบริหารจัดการสมัยใหม่ และหลักการกระบวนการและเทคนิคในวางแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งทำให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไม่สามารถเข้าถึงความต้องการของพื้นที่ได้จริง

2) ปัญหาด้านการโยกย้าย การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จากการดำเนินการที่ผ่านมา พบว่า ผู้บริหารของจังหวัดและผู้ปฏิบัติงานมีการโยกย้ายและเปลี่ยนแปลงบ่อย จึงทำให้ผู้ที่เข้ามารับผิดชอบใหม่ต้องใช้เวลาทำความเข้าใจ และฝึกอบรม เพื่อเพิ่มทักษะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ และสร้างความเข้าใจในปัญหาของพื้นที่ จึงทำให้เกิดความล่าช้า และนอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์ไม่ได้ทำงานเชิงรุก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการทำงานในลักษณะงานประจำ ไม่ได้ใช้ข้อมูลเป็นพื้นฐานและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ในการจัดทำแผน ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่มีข้อจำกัดทั้งด้านเวลา และทักษะความสามารถในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ของผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ จึงทำให้แผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นมานั้นไม่มีทิศทาง มาตรฐาน และคุณภาพที่ดี ทั้งยังไม่สามารถดึงดูดเด่นของแต่ละจังหวัดมากำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดได้

3) ระยะเวลาในการดำเนินงานในการจัดทำแผนในเวลากำหนด เนื่องจากช่วงระยะเวลาที่ได้รับงบประมาณบางครั้งไม่สัมพันธ์กับระยะเวลาในการดำเนินโครงการทำให้การดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้อาจมีความคลาดเคลื่อนไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ถึงแม้ กนจ. จะกำหนดปฏิทินเวลาจัดทำแผนชัดเจนแต่ในทางปฏิบัติมีเวลาในการดำเนินการไม่ได้เป็นไปตามปฏิทิน และด้วยเวลากำหนด ทำให้การจัดทำแผนไม่ได้อยู่บนพื้นฐานข้อมูลความต้องการและปัญหาของชุมชนที่แท้จริง โดยคิดว่า โครงการนั้นจำเป็นต้องมีการของประชาชน ผลที่ตามคือ เมื่อนำแผนสู่การปฏิบัติประชาชนก็ปฏิเสธโครงการ เพราะไม่ตรงกับความต้องการ

4) ปัญหาแผนงานโครงการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน เนื่องจากในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีการกำหนดให้มีการจัดทำแผนฯ ล่วงหน้า 2

ปี ดังนั้นอาจจะทำให้การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเร่งด่วนของประชาชนคลาดเคลื่อนไม่เป็นปัจจุบัน เป็นเหตุให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในบางครั้ง

5) ปัญหาด้านการแทรกแซง เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้จังหวัดต้องมีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน แต่บางจังหวัด การจัดทำแผนขึ้นอยู่กับผู้ว่าราชการจังหวัดกับหัวหน้าหน่วยงาน ถ้าผู้ว่าราชการไม่ต้องการหรือไม่ไว้วางใจผู้รับผิดชอบโครงการ โอกาสที่โครงการนั้นจะได้รับการพัฒนาน้อย แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไว้วางใจหน่วยงานใด หน่วยงานนั้นจะได้โครงการเยอะ และบางครั้งมีโครงการเพิ่มขึ้นมาแม้ว่าจะไม่ปรากฏในแผนแต่แรก นอกจากนี้ในระดับสูง ผู้ที่มีอำนาจขอเปลี่ยนแปลงแผนได้รับความเห็นชอบแล้ว และนักการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงแผนได้รับความเห็นชอบแล้ว เมื่อแผนได้ส่งไปยังกระทรวงและกรมเพื่อให้ตอบสนองในพื้นที่ของนักการเมือง แต่ผู้ปฏิบัติไม่สามารถนำข้อมูลมาเปิดเผยได้ การเปลี่ยนแผนงานโครงการเหล่านี้มีผลต่อความสำเร็จของเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนยุทธศาสตร์

6) ปัญหาด้านงบประมาณ การเสนอของบประมาณที่จังหวัดเสนอขอจะได้รับการอนุมัติงบประมาณต่ำกว่าที่กำหนด ทำให้โครงการบางโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ จึงทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงโครงการและงบประมาณใหม่นอกจากนี้ การจัดทำโครงการต่อเนื่องที่เป็นโครงการใหญ่ ระยะเวลาดำเนินการสามปีกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ โครงการประเภทนี้จะได้รับอนุมัติงบประมาณในปีแรก แต่ไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินโครงการไม่ต่อเนื่อง ไม่ตอบโจทย์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ เกิดความล้มเหลวของการจัดทำโครงการ

7) การรายงานผลการปฏิบัติงานมีความยุ่งยากและมีมากเกินไป กล่าวคือ

7.1) ระบบติดตามประเมินผลของกระทรวง/กรม/หน่วยงานส่วนกลาง มีหลายระบบ ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการบันทึก /รายงานผล ที่จังหวัดจะต้องดำเนินการเป็นข้อมูลเดียวกัน แต่จังหวัดต้องทำหลายระบบ ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระของบุคคลของจังหวัด

7.2) การประเมินผลสำเร็จของแผนมีการบันทึกข้อมูลรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ เป็นการบันทึกข้อมูลการเบิกจ่ายตามแผน เจ้าหน้าที่ของจังหวัดต้องทำการบันทึกข้อมูลส่งให้กับสำนักงานงบประมาณ และ ก.พ.ร. มีทั้งการบันทึกงบเอกสารและการบันทึกงบในระบบคอมพิวเตอร์ เป็นการทำงานซ้ำซ้อน ในขณะที่ต้องการให้มีการลดคน ลดเวลาการทำงาน

7.3) คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานเมื่อลงพื้นที่ตรวจงานโครงการหากมีข้อสังเกต หรือข้อคิดเห็นเสนอแนะมาก หน่วยงานเจ้าของโครงการมักไม่พอใจและต่อว่าผู้ประเมิน

8) ผู้รับผิดชอบไม่มีเวลาลงพื้นที่ที่จะประเมินผลการดำเนินโครงการ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ อาทิเช่น บางโครงการเบิกงบประมาณหมดแต่งานบางอย่างยังไม่สำเร็จ แต่แจ้งผลการประเมินให้สำนักงานจังหวัดว่ามีการประเมินผลโครงการสำเร็จ แล้วงานที่ค้างค้างจะเปลี่ยนชื่อโครงการใหม่ และเมื่อไม่มีการประเมินผลโครงการไม่รู้ผลสัมฤทธิ์อย่างไร กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอย่างแท้จริงหรือไม่ หรือกระบวนการที่ทำสำเร็จจริงหรือไม่ ส่งผลให้งบประมาณในปีถัดไปถูกลดระดับความสำคัญลง เนื่องจากไม่เห็นผลผลิตที่ผ่าน (ดูรายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานของปัญหาและอุปสรรค ในตารางที่ ง-53)

ตารางที่ ง-53 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
1. ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่จังหวัดกรอกส่งมาให้	1.1 ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน	1.1.1 บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน
		1.1.2 ทักษะและสมรรถนะบุคลากรของหน่วยงานในการจัดทำแผน
		1.1.3 ส่วนราชการ/หน่วยงาน ส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการบูรณาการแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ของส่วนราชการ/หน่วยงาน กับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
	1.2 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1.2.1 บางส่วนราชการยังขาดบุคลากรด้านแผน เช่น มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ธุรการหรือเจ้าหน้าที่การเงินเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนของจังหวัด
		1.2.2 ข้าราชการโยกย้ายบ่อย ทำให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน
		1.2.3 มีการโยกย้ายบุคลากรทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
		1.2.4 บุคลากรที่รับผิดชอบด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/ส่วนราชการ/หน่วยงาน มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบบ่อยทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องของการดำเนินการ
	1.3 การดำเนินงาน	1.3.1 ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวง กรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
		1.3.2 ด้านการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ การสนับสนุนมีอยู่อย่างจำกัด
		1.3.3 แนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลไม่ชัดเจน
		1.3.4 หน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้องยังทำหน้าที่ที่เลี่ยงให้จังหวัดไม่มากเท่าที่ควร และมักสั่งการทางโทรศัพท์ให้จังหวัดดำเนินการ
		1.3.5 แบบฟอร์มในการจัดทำแผนฯ โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการมีรายละเอียดมาก ในขณะที่งบประมาณที่ได้รับอนุมัติให้จังหวัดมีน้อยมาก ทำให้ส่วนราชการที่ต้องจัดทำรายละเอียดโครงการต่อหน่วย เพื่อหมาย
		1.3.6 ขั้นตอนในการอนุมัติงบประมาณให้จังหวัด ยุ่งยาก จังหวัดต้องจัดทำเอกสารและชี้แจงต่อคณะกรรมการหลายคณะซึ่งต้องใช้เวลามาก ในขณะที่บุคลากรของสำนักงานจังหวัดโดยเฉพาะกลุ่มงานยุทธศาสตร์มีน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณที่ต้องรับผิดชอบ
		1.3.7 การรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนา ความน่าเชื่อถือของข้อมูล
	1.4 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1.4.1 เนื่องจากช่วงระยะเวลาที่ได้รับงบประมาณ บางครั้งไม่สัมพันธ์กับระยะเวลาในการดำเนินโครงการทำให้การดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้อาจมีความคลาดเคลื่อนไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้
		1.4.2 ระยะเวลาในการจัดทำแผนจังหวัดแม้ว่าจะได้มีการปรับปรุงปฏิทินการจัดทำแผนฯ ให้มีระยะเวลามากขึ้นกว่าเดิมแล้ว แต่ระยะเวลาในการจัดทำแผนฯ ก็ยังน้อยมาก จึงทำให้แผนฯ ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรจะเป็น
		1.4.3 ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด กำหนดให้มีการบูรณาการร่วมกันทั้งแผนจังหวัด แผนท้องถิ่น และแผนส่วนราชการ ที่จะดำเนินการในพื้นที่จังหวัดเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของโครงการในระดับต่างๆแต่เนื่องจากช่วงระยะเวลาในการจัดทำแผนระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ กระชั้นชิดอยู่ในช่วงเดียวกัน ทำให้แผนพัฒนา

ตารางที่ ง-53 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		ที่จัดทำขึ้นตกหล่นไปในบางประเด็นที่ควรครอบคลุมครบถ้วนมีความเชื่อมโยงมากกว่านี้
	1.4.4	การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เป็นการจัดทำแผนล่วงหน้า ซึ่งบางครั้งเมื่อถึงระยะเวลาการดำเนินการจริงจังหวัดจะต้องมีการปรับแผนเพื่อให้ตรงกับความต้องการ/ปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนในพื้นที่ ทำให้บางครั้งเกิดความล่าช้าในการดำเนินการ
	1.5 การรายงานผลการปฏิบัติงาน	1.5.1 ระบบติดตามประเมินผลของกระทรวง/กรม/หน่วยงานส่วนกลาง มีหลายระบบ ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการบันทึก /รายงานผล ที่จังหวัดจะต้องดำเนินการเป็นข้อมูลเดียวกัน แต่จังหวัดต้องทำหลายระบบ ซึ่งเป็นการเพิ่มภาระของบุคคลของจังหวัด
	1.6 การเปลี่ยนแปลงแผน	1.6.1 แผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด มีการจัดทำรายละเอียดไว้ล่วงหน้าหลายปี ทำให้บางครั้งความจำเป็นเร่งด่วนของบางโครงการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว หรือการดำเนินโครงการนั้น ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ และทำให้เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณจึงจำเป็นต้องมีการขอโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ 1.6.2 การขอโอนเปลี่ยนแปลงไปมีความซับซ้อน มีหลายขั้นตอน และทำให้การดำเนินงานล่าช้า 1.6.3 ไม่ควรมีข้อห้ามในการจัดทำค่าของงบประมาณจังหวัด เพราะจังหวัดอาจมีงานที่ต้องแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน หากงานนั้นตรงกับข้อความดังกล่าวก็จะไม่อาจแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนได้ 1.6.4 ความล่าช้าในการทำงานของ กบจ. กบก. กระบวนการโอนเปลี่ยนแปลงโครงการมีความล่าช้า
	1.7 งบประมาณ	1.7.1 ระเบียบในการเบิกจ่ายงบประมาณมีขั้นตอนที่ค่อนข้างยุ่งยาก ทำให้มีความล่าช้าในการเบิกจ่าย 1.7.2 ได้รับงบประมาณช้ากว่าที่กำหนด ทำให้โครงการบางโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงโครงการและงบประมาณ 1.7.3 ระเบียบการในปี 2556 โครงการใดมากกว่า 10 ล้านบาทต้องทำข้อตกลงกับสำนักงบประมาณอีก 1.7.4 ไม่มีความพร้อมเรื่องการเบิกจ่าย บางหน่วยงานได้รับอนุมัติแล้วแต่การเตรียมการเพื่อรองรับการทำโครงการยังไม่เรียบร้อย 1.7.5 การบริหารงานงบประมาณของจังหวัดในระยะเวลาจำกัด 1.7.6 จังหวัดมีจำนวนประชากรแฝงเข้ามาอยู่ที่อยู่อาศัยอยู่ในจังหวัดจำนวนมาก ทั้งคนไทยและคนต่างด้าว ทำให้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรอย่างจำกัดไม่เพียงพอต่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
	1.8 ความไม่สอดคล้องของโครงการกับความต้องการของประชาชน	1.8.1 เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีการกำหนดให้มีการจัดทำแผนฯ ล่วงหน้า 2 ปี ดังนั้นอาจจะทำให้การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการเร่งด่วนของประชาชนคลาดเคลื่อนไม่เป็นปัจจุบัน เป็นเหตุให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในบางครั้ง

ตารางที่ ง-53 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
	1.9 ปัจจัยแทรกแซง	1.9.1 การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองทำให้จังหวัดต้องมีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลอยู่เสมอ 1.9.2 ปัญหาอื่น ๆ ของจังหวัด เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านสังคม และปัญหาด้านการบริหารจัดการ จังหวัดต้องดำเนินการแก้ไขไปตามสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้ประชาชนและทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดดีขึ้น ซึ่งจังหวัดจะต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณแก้ไขปัญหามาให้ประชาชนในจังหวัดในปต่อไป 1.9.3 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมีปัจจัยภายนอกที่จังหวัดไม่อาจควบคุมได้ เช่น ปัญหาทางการเมืองในพื้นที่ เป็นต้น
2. ข้อมูลจากประชุมกลุ่มย่อย	2.1 กระบวนการจัดทำแผน	1.1.1. หน่วยงานในพื้นที่ไม่ต้องการเสนอแผนของประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ด้วยเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะเป็นการสร้างภาระงานแก่ตนเพิ่มมากขึ้น เพราะงานประจำที่ต้องทำตามงานของหน่วยงานตนเองแล้ว ยังต้องทำโครงการที่ได้รับงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดเพิ่มอีก 1.1.2. ระยะเวลาจำกัดทำให้การรวบรวมประเด็นปัญหา ความต้องการของพื้นที่ไม่ครบถ้วน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการทำแผนปฏิบัติหน้าที่หลายอย่าง ไม่มีเวลาว่างพื้นที่เก็บข้อมูล หรือเมื่อถึงระยะเวลาต้องจัดทำแผนต้องแบ่งเวลาทำงานด้านแผนทำให้การจัดทำแผนไม่มีความลึกในเชิงเนื้อหา 1.1.3. การทำแผนงาน โครงการ มีการสั่งการจากผู้บริหารให้บรรจุแผนงานโครงการที่ไม่ผ่านการประชาคมเข้าในงบพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด 1.1.4. ไม่มีการบูรณาการในการจัดทำแผน และการจัดการงบประมาณ ระหว่างแผนจังหวัด/กลุ่มจังหวัด กับแผนงานของหน่วยงานในพื้นที่เนื่องจากระยะเวลาที่กระชั้น ตั้งแต่กระบวนการรวบรวมแผนชุมชน เข้าสู่กระบวนการพิจารณา กบจ. กบก. ต้องดำเนินการให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ในทางปฏิบัติจึงเป็นการนำแผนแต่ละภาคส่วนมารวมกัน โดยจังหวัดก็เร่งทำในส่วนของจังหวัด กลุ่มจังหวัดก็ดำเนินการเฉพาะในส่วนของกลุ่มจังหวัด ไม่มีการประสาน งานกัน หรือพิจารณาจัดลำดับความสำคัญร่วมกัน 1.1.5. การรับฟังความคิดเห็นความต้องการของพื้นที่ มีการเกณฑ์คนมาหลักหรือหลักพันคน ผู้ที่มาร่วมไม่รู้ว่าจะมาทำอะไร ไม่รู้และไม่กล้าถามว่ามาทำอะไรเป็นการจัดฉากให้รู้ว่ามีกระบวนการมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการของพื้นที่ที่ต้องดำเนินการให้ถูกต้อง ไม่ทราบว่าคุณจัดการประชุมจะนำปัญหา และความต้องการที่เสนอในที่ประชุมไปใช้ในการจัดทำแผนหรือไม่ 1.1.6. โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนจะมีการจัดเตรียมทำร่างของแผนไว้ก่อนล่วงหน้าแล้วเมื่อเสนอเข้าที่ประชุม กบจ./กบก. เลขาที่ประธานก็จะไปพิจารณาเพิ่มเติมเองว่ายังขาดในส่วนใด เช่น ยังไม่มีประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม ก็เติมเต็มข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมให้แผนมีความครบถ้วนตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายจากรัฐบาล แผนพัฒนาชาติ 1.1.7. การประสานงานระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัดไม่มีความสะดวกเนื่องจากระยะทางที่ห่างไกลกันการติดต่อเสนอเอกสาร การเสนอขออนุมัติงบประมาณจากกลุ่มจังหวัดต้องเดินทางไปจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางการบริหารกลุ่มจังหวัด ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทาง ควรมีการมอบอำนาจของศูนย์กลางกลุ่มจังหวัดให้กับจังหวัดที่ได้รับอนุมัติให้ทำโครงการทำการเบิกจ่ายในจังหวัดได้เพื่อให้การเบิกจ่ายงบประมาณใช้ในโครงการได้คล่องตัว 1.1.8. ไม่มีการประชาคมทำแผน โครงการการมีส่วนร่วมส่วนใหญ่จะถูกปรับตก แต่หากเป็นโครงการจัดซื้อ จัดจ้าง จะได้รับอนุมัติให้ดำเนินการในสัดส่วนที่มากกว่า

ตารางที่ ง-53 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		เช่น การทำถนน ติดกล้องวงจรปิด ขุดลอกคูคลอง 1.1.9. มีการกำหนดตัวชี้วัดมาก และกว้าง ยากที่บรรลุผลสำเร็จในทุกข้อ
	2.2 การนำแผนไปปฏิบัติ	2.2.1 โครงการที่ผ่านการประชาคมหลายโครงการถูกปรับตกไม่มีการเสนอของงบประมาณ โดยเปลี่ยนแปลงโครงการที่ถูกปรับตกให้เป็นโครงการที่สอดคล้องและแทรกแซงโดยนักการเมืองแล้วเสนอขอเปลี่ยนแปลงโครงการใน กบข.ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้มีความเห็นชอบ โดยอ้างโครงการดังกล่าวตรงตามประเด็นยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ทั้งที่ไม่ผ่านกระบวนการประชาคมแต่ต้น ไม่มีการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ไม่มีผลต่อค่าเป้าหมาย เป็นโครงการที่ไม่มีผลกระทบต่อความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง 2.2.2 เมื่อมีการเปลี่ยนโยกย้ายผู้บริหารในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด มีบ้างที่ผู้บริหารคนใหม่ให้เปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมของโครงการ แล้วต้องเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาแผนงานที่มีการแก้ไข ทำให้กระบวนการเบิกจ่ายเพื่อดำเนินโครงการล่าช้า 2.2.3 ในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานราชการในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จะจัดทำเหมือนปีที่ผ่าน ๆ มา จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงการมากนัก นอกจากมีการแทรกแซงให้มีการเปลี่ยนแปลงโครงการจากภายนอก 2.2.4 จังหวัด และกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณในแต่ละปีหลังจากถูกตัดงบประมาณจะคงเหลือใช้จ่ายในโครงการในแต่ละปีจะมียอดเงินโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมากในแต่ละปี จัดการประชุมเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเกลี้ยบบในแต่ละหน่วยงานที่ได้รับการอนุมัติตามโครงการ Y1 หากเป็นงบของกลุ่มจังหวัดก็จะจัดสรรเฉลี่ยบให้แต่ละจังหวัดว่าจังหวัดใดควรทำเรื่องอะไร จะใช้งบประมาณเท่าไร
	2.3 การติดตาม การประเมินผลการปฏิบัติงาน	2.3.1 เจ้าหน้าที่ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องทำการบันทึกข้อมูลการประเมินผลสำเร็จ ในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณตามแผนส่งให้กับสำนักงาน ประมาณ และ ก.พ.ร. จะต้องบันทึกจัดเก็บข้อมูลในรูปแบบเอกสารและการบันทึกลงในระบบคอมพิวเตอร์ เป็นการทำงานซ้ำซ้อน ในขณะที่ราชการต้องการให้มีการลดคน ลดเวลาการทำงาน 2.3.2 การประเมินความสำเร็จของแผนนั้นสำนักงานประมาณให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นการประเมินความสำเร็จของโครงการว่ามีการตอบสนองตัวชี้วัดต่าง ๆ อย่างไร เป็นการบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มไม่ใช่ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เช่น การประเมินผลโครงการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่จะกรอกข้อมูลความสำเร็จโครงการว่าฝึกอบรมไปกี่รุ่น รุ่นละกี่วัน วันละกี่คน ค่าอาหารเท่าไร ใช้กระดาษกี่ม้วน มีค่าวัสดุอะไรบ้าง เป็นการรายงานตามระเบียบของสำนักงานประมาณที่ได้ออกแบบแบบฟอร์มมาดังนี้ ซึ่งไม่ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ควรมีการแก้ไขระเบียบของสำนักงานประมาณในเรื่องการรายงานผลดังกล่าว 2.3.3 มีบ้างในบางพื้นที่เมื่อคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานลงพื้นที่ตรวจงานโครงการ พบเห็นปัญหา มีการให้ข้อสังเกต หรือข้อคิดเห็นเสนอแนะหลายประการ หน่วยงานเจ้าของโครงการมักไม่พอใจและอาจจะมีการต่อว่าผู้ประเมิน 2.3.4 ผู้บริหารต้องการทราบการรายงานผลการดำเนินโครงการโดยเร็ว โดยทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ผู้ประเมินจะต้องลงพื้นที่ แต่เนื่องจากผู้บริหารต้องการเร่งด่วนจึงไม่สามารถลงพื้นที่ได้ หรือมีภาระงานอื่นไม่มีเวลาลงพื้นที่ ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ขาดความละเอียดรอบคอบ ไม่มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผน เช่น

ตารางที่ ง-53 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		ผู้ผ่านการอบรมในหลายโครงการได้ก่อให้เกิดการแก้ปัญหาตรงตามผลที่ตั้งไว้หรือไม่ ความยากจนลดลงหรือไม่ 2.3.5 จังหวัด/กลุ่มจังหวัดมีการขอให้หน่วยงานเจ้าของโครงการในพื้นที่ปรับค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดให้สูงขึ้นเมื่อมีการเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น โดนทำการปรับปรุงค่าเป้าหมายในช่วงการปรับปรุงทบทวนแผนในแต่ละปีแต่เมื่อเสนอของบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามค่าเป้าหมายที่ปรับเพิ่มขึ้นใหม่จะไม่ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น คงได้รับงบประมาณเท่าเดิม หรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ทำให้การประเมินค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดไม่บรรลุตามค่าที่ตั้งไว้ 2.3.6 มีบ้างที่กำหนดตัวชี้วัดในทุกระดับ ตั้งแต่ตัวชี้วัดของโครงการ ตัวชี้วัดระดับประเด็นยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์ แต่ไม่ได้ดำเนินการต่อเนื่องไม่บังเกิดผล เพราะการตรวจประเมินของ ก.พ.ร.ไม่ให้คะแนนในส่วนนี้
	2.4 อื่น ๆ	2.4.1 ความขัดแย้งในแนวคิดด้านการพิจารณาแผนงานโครงการที่ กนจ. และ ก.พ.ร. เสนอให้สำนักงบประมาณพิจารณา เป็นโครงการใหญ่ที่มีความโดดเด่น สามารถขับเคลื่อนให้เกิดผลสำเร็จ มีผลผลิต และผลสัมฤทธิ์ชัดเจน แต่สำนักงบประมาณมีความเห็นเป็นเพียงโครงการที่เสริมเต็มเต็มโครงการของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่ขาดอยู่ให้สามารถดำเนินการไปได้ ยังไม่เป็นโครงการที่โดดเด่น 2.4.2 มีหลายโครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะเวลาหนึ่งปีที่ได้รับงบประมาณไปดำเนินการแล้ว ผลการดำเนินการไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อตรวจประเมินผลการดำเนินงานส่วนใหญ่พบว่ารอบงบประมาณปีต่อไปซึ่งก็ยังไม่รู้ว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการเพิ่มเติมหรือไม่ อาทิ โครงการก่อสร้างโรงพยาบาลกษัตริย์ การตรวจประเมินผลการดำเนินงานการก่อสร้างอาคารที่ไม่มีหน้าต่างโรงเรียน ไม่มีมูลสัตว์ที่จะใช้ทำปุ๋ยหมัก หรือ บางพื้นที่มีแต่กองมูลสัตว์ ได้รับงบประมาณเพียงแค่จัดซื้อมูลสัตว์ รอบงบประมาณปีหน้าที่จะจัดซื้อเครื่องอัดปุ๋ยเมล็ด 2.4.3 ไม่มีเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลการดำเนินงานโครงการจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง ผู้ทำแผนต้องบันทึกข้อมูลลงระบบคอมพิวเตอร์เองแล้วส่งให้ส่วนกลาง อาจจะปัญหาในเรื่องการใช้ระบบเทคโนโลยีบันทึกข้อมูลในพื้นที่ไม่มีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับที่ใช้ในส่วนกลาง 2.4.4 เรื่องการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดยังไม่มีการจัดการที่ดีที่จะสามารถนำข้อมูลมาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพ เริ่มตั้งแต่การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล และการรายงานผลข้อมูล ยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก

4.2 ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำแผนการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

1) การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีพระราชกฤษฎีกากำหนดกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติส่วนใหญ่ไม่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องดำเนินการจัดการให้ถูกต้องตามระเบียบในการจัดทำแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินแผน เพื่อป้องกันการแทรกแซงการสอดแทรกแผนงานโครงการจากภายนอก

2) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดควรให้หน่วยงานภายนอก อาจเป็นที่ปรึกษา หรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นผู้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ โดยผู้ประเมินจากหน่วยงานภายนอกจะต้องเข้าใจบริบทของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เข้าใจกระบวนการทำงานตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดและต้องสามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ความสำเร็จของโครงการ

3) ให้มีการจัดสรรงบประมาณโดยตรงให้กับจังหวัดตามข้อเสนอแผนงานโครงการที่ผ่านการสอบถามปัญหาและความต้องการในพื้นที่ และการพิจารณาของ กบจ. กบก. มาแล้ว ไม่ต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไปชี้แจงต่อคณะกรรมการธิการเพราะในการชี้แจงค่าของงบประมาณโดยมากจะชี้แจงเพื่อให้นักการเมืองให้ความเห็นชอบผ่านงบประมาณให้ซึ่งจะต้องกำกับให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการจัดทำแผนอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ มีการกำกับติดตามประเมินผลอย่างเข้มแข็ง กำหนดตัวชี้วัดที่ดี กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน

4) ขอให้ปรับเรื่องระยะเวลาการดำเนินงานใหม่ ให้ระยะเวลาการดำเนินงานของจังหวัด กับช่วงระยะเวลาของการดำเนินงานกลุ่มจังหวัดที่แตกต่างกัน เพื่อให้พื้นที่ได้บูรณาการแผนระหว่างหน่วยงานในจังหวัด ภาคราชการ ภาคเอกชน และกลุ่มจังหวัด

5) ส่วนกลางให้นโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด อาทิ แนวคิดการทำแผนของ กนจ.ให้ครอบคลุมทุกมิติ ในทุกเรื่อง ในส่วนของ สศช. มีนโยบายเกี่ยวกับบจจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เป็นการอุดช่องว่างและเติมเต็มงบประมาณ Function ในขณะที่ ก.พ.ร. มองต้องเป็นงบต่อเนื่องและวัดผลได้ 1) (ดูรายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานของปัญหาและอุปสรรค ในตารางที่ ง-54)

ตารางที่ ง-54 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
1. ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่จังหวัดกรอกส่งมาให้	1.1 จัดอบรมให้ความรู้ในการจัดทำแผนฯ	1.1.1 ในปีงบประมาณต่อไปจะต้องมีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจต่อเนื่อง โดยเฉพาะการดำเนินจัดทำโครงการต้องกำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบให้จัดทำข้อมูลเป้าหมายวิธีดำเนินงานตลอดจนการกำหนดค่าใช้จ่ายให้ชัดเจน 1.1.2 การจัดการความรู้ในเรื่องวิชาการวางแผนกลยุทธ์ และการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีวิทยากรหลักประจำจังหวัดเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agency) และ Specialist ในเรื่องการวางแผนและการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นการเฉพาะ 1.1.3 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของทุกภาคส่วนในจังหวัดเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมกับการวางแผนพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการ 1.1.4 ส่วนราชการระดับกระทรวง/กรม หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ควรให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาจังหวัดให้มากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการและค่าของงบประมาณ ควรหยิบยกแผนพัฒนาจังหวัดของแต่ละจังหวัดมาดูด้วย เพื่อให้ได้แผนงานโครงการที่เป็นไปตามความต้องการของทุกภาคส่วนในจังหวัดนั้น 1.1.5 กระทรวง/กรม ควรจัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาจังหวัดให้แก่หน่วยงานในสังกัดด้วย แต่ในขณะเดียวกันจังหวัดก็ได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงอีกทางหนึ่งด้วย 1.1.6 การพัฒนาให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้นำในการบริหารการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 1.1.7 การพัฒนาสำนักงานจังหวัดให้เป็นเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพของผู้ว่าราชการจังหวัด และการพัฒนาบุคลากรด้านการบริหารยุทธศาสตร์ การพัฒนาจังหวัดแบบบูรณาการในระดับต่างๆ ให้มีทักษะความสามารถในการบริหารแผนยุทธศาสตร์ฯ แบบมืออาชีพ
	1.2 การดำเนินงาน	1.2.1 หลักเกณฑ์ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ไม่ควรที่จะกำหนดข้อห้ามในการจัดทำโครงการ เนื่องจากเป็นความต้องการของพื้นที่และมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการประกอบกัน ประเทศจะต้องก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำเป็นอย่างยิ่งที่มีการพัฒนาในระดับต่างๆจะต้องมีประสบการณ์กับกลุ่มประเทศดังกล่าว เช่น โครงการอบรมบุคลากร การศึกษาดูงานในต่างประเทศ เนื่องจากบุคลากรของรัฐจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีประสบการณ์จากการได้ศึกษาดูงานต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียนเพื่อที่จะได้รู้เท่าทัน 1.2.2 การชี้แจงงบประมาณต่อคณะกรรมการฯ ควรมอบหมายให้หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการ 1.2.3 ควรกำหนดระยะเวลาในการจัดทำแผนฯ ให้มากขึ้นอย่างน้อย 60 วัน และแจ้งกรอบแนวทางการจัดทำแผนฯ ให้จังหวัดทราบโดยเร็ว 1.2.4 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่ดีต้องให้มีการบูรณาการจากทุกภาคส่วนในจังหวัด เน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเพื่อให้ได้แผนพัฒนาที่ใช้ได้อย่างสมบูรณ์มีประสิทธิภาพเพราะเป็นแผนที่เกิดจากความต้องการของคนในพื้นที่อย่างแท้จริง 1.2.5 ส่งเสริมให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้ทุกส่วนราชการสร้างทีมงานในการดำเนินงาน
	1.3 กฎ ระเบียบ	1.3.1 โอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ สมควรที่จะเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดเพียงชั้นตอนเดียว เพื่อให้การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล 1.3.2 มอบอำนาจให้กับจังหวัดไม่ต้องทำข้อตกลงกับสำนักงบประมาณ

ตารางที่ ง-54 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
		1.3.3 เกณฑ์การตั้งงบประมาณขอให้มีความชัดเจน 1.3.4 การจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดโดยตรงเป็นการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืน เพราะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงกับความต้องการของจังหวัดและประชาชนในพื้นที่ 1.3.5 หลักเกณฑ์ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ไม่ควรที่จะกำหนดข้อห้ามในการจัดทำโครงการ เนื่องจากความต้องการของพื้นที่และมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการประกอบกัน ประเทศจะต้องก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จำเป็นอย่างยิ่งที่มีการพัฒนาในระดับต่างๆ จะต้องมีการมีประสบการณ์กับกลุ่มประเทศดังกล่าว เช่น โครงการอบรมบุคลากร การศึกษาดูงานในต่างประเทศ เนื่องจากบุคลากรของรัฐจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและมีประสบการณ์จากการได้ศึกษาดูงานต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียนเพื่อจะได้รู้เท่าทัน 1.3.6 การขอโอนเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ สมควรที่จะเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดเพียงชั้นตอนเดียว เพื่อให้การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล
	1.4 ข้อมูลสารสนเทศ	1.4.1 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนงานวางแผนและจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด
	1.5 การรายงานผล	1.5.1 ปรับปรุงแบบฟอร์มการจัดทำแผนให้สั้น กระชับมากกว่านี้ 1.5.2 กระทรวง/กรม/หน่วยงานส่วนกลาง ควรประสานความร่วมมือกันเพื่อใช้ข้อมูลจากระบบติดตามประเมินผลซึ่งเป็นข้อมูลจากแหล่งเดียวกัน ไม่ควรจัดทำโปรแกรมหลายโปรแกรม
2. ข้อมูลจากประชุมกลุ่มย่อย	2.1 ในการจัดทำแผนจังหวัด/กลุ่มจังหวัด การกำหนดค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด ค่า GPP ขอให้มีความชัดเจน เป็นไปได้ อยู่บนพื้นฐานศักยภาพของพื้นที่ หากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดต้องการให้หน่วยงานเจ้าของโครงการปรับค่าเป้าหมายของตัวชี้วัดให้เพิ่มขึ้น จะต้องให้งบประมาณเพิ่มในทิศทางเดียวกัน 2.2 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีพระราชกฤษฎีกากำหนดกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติส่วนใหญ่ไม่ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องดำเนินการจัดการให้ถูกต้องตามระเบียบในการจัดทำแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินแผน เพื่อป้องกันการแทรกแซงการสอดแทรกแผนงานโครงการจากภายนอก 2.3 ให้บูรณาการกรอบแนวคิด นโยบาย การจัดการดำเนินโครงการของกลุ่มจังหวัด ในการแบ่งพื้นที่ทำงาน หรือกำหนดพื้นที่ดำเนินการร่วมกัน 2.4 จังหวัดและกลุ่มจังหวัดควรให้หน่วยงานภายนอก อาจเป็นที่ปรึกษา หรือสถาบันการศึกษาในพื้นที่เป็นผู้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ โดยผู้ประเมินจากหน่วยงานภายนอกจะต้องเข้าใจบริบทของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เข้าใจกระบวนการทำงานตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดและต้องสามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ความสำเร็จของโครงการ 2.5 ให้มีการจัดสรรงบประมาณโดยตรงให้กับจังหวัดตามข้อเสนอแผนงานโครงการที่ผ่านการสอบถามปัญหาและความต้องการในพื้นที่ และการพิจารณาของ กบจ. กบก. มาแล้ว ไม่ต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดไปชี้แจงต่อคณะกรรมการเพราะในการชี้แจงค่าของงบประมาณโดยมากจะชี้แจงเพื่อให้เห็นการเมืองให้เห็นชอบผ่านงบประมาณให้ซึ่งจะต้องกำกับให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการจัดทำแผนอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้ มีการกำกับติดตามประเมินผลอย่างเข้มแข็ง กำหนดตัวชี้วัดที่ดี กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน	

ตารางที่ ง-54 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคกลางและภาคตะวันออก

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
	2.6	ขอให้ปรับเรื่องระยะเวลาการกำหนดใหม่ ให้ระยะเวลาการกำหนดของจังหวัด กับช่วงระยะเวลาของการกำหนดกลุ่มจังหวัดที่แตกต่างกัน เพื่อให้พื้นที่ได้บูรณาการแผนระหว่างหน่วยงานในจังหวัด ภาครัฐราชการ ภาคเอกชน และกลุ่มจังหวัด
	2.7	ส่วนกลางให้นโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด อาทิ แนวคิดการกำหนดของ กนจ.ให้ครอบคลุมทุกมิติ ในทุกเรื่อง ในส่วนของ สศช.มีนโยบายเกี่ยวกับงบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เป็นการอุดช่องว่างและเติมเต็มงบ Function ในขณะที ก.พ.ร.มองต้องเป็นงบต่อเนื่องและวัดผลได้
	2.8	ให้มีการทบทวนโครงสร้างงานสำนักงานจังหวัด และงานสำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด มีบุคลากรน้อย ทำงานหลายหน้าที่ไม่ได้ทำงานด้านยุทธศาสตร์เต็มประสิทธิภาพ
	2.9	เสนอให้เพิ่มบทบาทของสำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดเป็นหน่วยงานติดตามประเมินความสำเร็จของแผนและโครงการ

ภาคผนวก จ
การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐ/กลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556
ของภาคใต้

ภาคใต้

การวิเคราะห์และประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ มีจำนวน 14 จังหวัด คณะผู้ศึกษาได้ใช้หลักการของการวิเคราะห์ประเมินแผนเช่นเดียวกับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์และประเมินได้นำเสนอเป็น 4 ส่วน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในภาคใต้ ช่วงปี พ.ศ. 2553-2556 14 จังหวัด 2) การวิเคราะห์ประเมินกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ 3) การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เกี่ยวกับจัดทำและดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ที่ได้จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อย 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 จัดประชุมจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดใต้ฝั่งอ่าวไทย และภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี และครั้งที่ 2 จัดประชุมจังหวัดที่อยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2555 ณ โรงแรมพาวีเลียม จังหวัดสงขลา รายละเอียดในแต่ละส่วนดังปรากฏในหัวข้อต่อไป

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด พ.ศ. 2553-2556 ของภาคใต้

1.1 วิสัยทัศน์

จากการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด พบว่า จังหวัดในภาคใต้ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดครอบคลุมเนื้อหา 8 ด้าน คือ

- (1) **ด้านการเกษตร** ในด้านการเกษตรมี 7 จังหวัด ซึ่งได้กำหนดวิสัยทัศน์ โดยส่วนใหญ่เน้นศูนย์กลางการเกษตรครบวงจรและเป็นแหล่งเกษตรอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน
- (2) **ด้านเศรษฐกิจ** ในด้านเศรษฐกิจมี 5 จังหวัด เน้นการมีธุรกิจการค้า การบริการ และการขนส่ง เพื่อเป็นประตูสู่การค้าโลก และเป็นเมืองท่าฝั่งอันดามันและเป็นประตูทองของ 2 ฝั่งทะเล
- (3) **ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** มีเพียงจังหวัดเดียว ได้แก่ จังหวัดปัตตานีที่เน้นการเป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ฮาลาล
- (4) **ด้านสังคม** มีการกำหนดวิสัยทัศน์เน้นทางด้านสังคมเป็นหลักจำนวน 14 จังหวัด โดยวิสัยทัศน์เน้นเป็นเมืองน่าอยู่ เป็นดินแดนแห่งสันติสุข เป็นแหล่งการศึกษาและพัฒนาคุณธรรม มีเอกลักษณ์วัฒนธรรม เป็นชุมชนเข้มแข็งและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- (5) **ด้านการท่องเที่ยว** มีการกำหนดวิสัยทัศน์ถึงจำนวน 11 จังหวัด ได้แก่ การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ เชิงอนุรักษ์ นอกจากนี้ต้องการเป็นเมืองท่าฝั่งอันดามันแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีชื่อเสียงในระดับสากล
- (6) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มีเพียงจังหวัดเดียวที่กล่าวถึงในยุทธศาสตร์ได้แก่ ระนองที่เน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมดีและต้องการมีธรรมชาติอุดมสมบูรณ์
- (7) **ด้านการบริหารจัดการ** มีเพียงจังหวัดเดียวที่กล่าวถึงในยุทธศาสตร์ ได้แก่ กระบี่ที่เน้นการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(8) **ด้านความมั่นคง** มีการกำหนดวิสัยทัศน์จำนวน 4 จังหวัด เน้นการพัฒนาสู่สันติสุข (ดูรายละเอียดในตารางที่ จ-55)

1.2 พันธกิจ

การวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด พ.ศ.2553-2556 ภายในภาคใต้จำนวน 14 จังหวัด พบว่า มี 11 จังหวัดที่ได้กำหนดพันธกิจส่วนอีก 3 จังหวัดได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดสตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไม่มีการกำหนดพันธกิจไว้ ดังนั้นสามารถวิเคราะห์พันธกิจที่จังหวัดได้กำหนดไว้โดยจำแนกตามประเภทของวิสัยทัศน์ 8 ด้าน ได้ดังนี้

(1) **ด้านการเกษตร** มีการกำหนดพันธกิจด้านการเกษตรจำนวน 7 จังหวัด เน้นพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตร โดยพัฒนาการเกษตรให้มีความก้าวหน้าและยั่งยืน เป็นรายได้หลักทางเศรษฐกิจของจังหวัด เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาคเกษตร เชื่อมโยงความหลากหลายทางธุรกิจและอุตสาหกรรมของจังหวัด บนพื้นฐานการสนับสนุนจากระบบโลจิสติกส์และบริหารจัดการด้านการตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตภาคเกษตร นอกภาคเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

(2) **ด้านเศรษฐกิจ** มีการกำหนดพันธกิจด้านเศรษฐกิจจำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ สร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและเชื่อมโยงบริการและการค้ากับต่างประเทศ เสริมสร้างศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัด ให้มีคุณภาพ แข่งขันได้ มีคุณธรรม รับผิดชอบต่อสังคมและเป็นเศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยเน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตและกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต เชื่อมโยงกับการสร้างอาชีพ รายได้ของท้องถิ่น

(3) **ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** มีการกำหนดพันธกิจด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้แก่ อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต เชื่อมโยงกับการสร้างอาชีพ รายได้ของท้องถิ่น

(4) **ด้านสังคม** มีการกำหนดพันธกิจเน้นทางด้านสังคมจำนวน 11 จังหวัด ได้แก่ พัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพ พัฒนา องค์กร ระบบสวัสดิการสังคม และความมั่นคงบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตสู่มาตรฐานและพัฒนาสังคม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว/ชุมชน สู่ความเป็นสังคมที่มีความสุขและปลอดภัยอย่างยั่งยืน พัฒนา มาตรฐานการให้บริการสุขภาพสู่มาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนาระบบการเฝ้าระวังควบคุมโรคและภัยทางสุขภาพ และจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกสาขาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

(5) **ด้านการท่องเที่ยว** มีการกำหนดพันธกิจเน้นทางด้านการท่องเที่ยวจำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานความหลากหลายของทรัพยากร ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของ จังหวัดควบคู่กันไปกับภาคเกษตรกรรม และการอนุรักษ์ ด้านประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์วัฒนธรรมสู่การท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเชิงอนุรักษ์ และเสริมสร้างและพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน ภาคบริการสู่มาตรฐานสากล

(6) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มีการกำหนดพันธกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจำนวนมากถึง 8 จังหวัด ได้แก่ การฟื้นฟูดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลและยั่งยืน ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ ความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและ คุณภาพสิ่งแวดล้อม มีการบริหารจัดการและดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

และเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ตลอดจน พัฒนารูปแบบที่หลากหลายทางพลังงาน

(7) **ด้านการบริหารจัดการ** มีการกำหนดพันธกิจด้านการบริหารจัดการจำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ การพัฒนาบุคคลและคุณภาพการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนเชื่อถือ ไว้วางใจและสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและผู้รับบริการ พัฒนาระบบและคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการปฏิบัติตามภารกิจและนโยบายรัฐบาล และการจัดบริการภาครัฐ การส่งเสริม อุดหนุนและสนับสนุน อปท. การปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย เน้นการบริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(8) **ด้านความมั่นคง** มีการกำหนดพันธกิจด้านความมั่นคง จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ การสร้างความมั่นคงภายในจังหวัด มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและเชื่อมั่นในอำนาจรัฐและการรักษาและบังคับใช้กฎหมายภายใต้การบูรณาการขององค์กรภาครัฐและภาคประชาชน (ดูรายละเอียดในตารางที่ จ-55)

1.3 เป้าประสงค์หลักแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด

การวิเคราะห์จากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด พ.ศ.2553-2556 ของภาคใต้จำนวน 14 จังหวัด โดยจำแนกตามยุทธศาสตร์ ทั้ง 8 ด้านได้ดังนี้

(1) **เป้าหมายหลักด้านการเกษตร** มีการกำหนดเป้าประสงค์หลักด้านการเกษตร จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรอุตสาหกรรม การประมงและสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น เพื่อเชื่อมโยง กระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรให้เกื้อกูลกันเป็นระบบ โดยเฉพาะสินค้าเกษตรหลักของ จังหวัดได้รับการพัฒนาและบริหารจัดการ สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน และเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมี รายได้เพิ่มขึ้น

(2) **เป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจ** มีการกำหนดเป้าประสงค์หลักด้านเศรษฐกิจจำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ มีระบบบริหารจัดการโครงข่ายคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าเชื่อมโยงภูมิภาค รองรับการค้าขายด้วยเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการนำส่งสินค้าและบริการ (Reliability and Security) และ มีการบริหารจัดการ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดให้ขยายตัวอย่างยั่งยืน ประชาชนมีอาชีพและรายได้ที่ มั่นคง

(3) **เป้าหมายหลักด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** มีการกำหนดเป้าประสงค์หลักด้านการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพียงจังหวัดเดียวคือปัตตานีโดยต้องการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาลอย่างครบวงจร

(4) **เป้าหมายหลักด้านสังคม** มีการกำหนดเป้าประสงค์ด้านความสังคม จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น ดำเนินชีวิตสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีความปลอดภัย สุขภาพดี มีภูมิคุ้มกันทางสังคม สังคมมีความสงบเรียบร้อย อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามเกณฑ์ จปฐ. โดยยึดหลักตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(5) **เป้าหมายหลักด้านการท่องเที่ยว** มีการกำหนดเป้าประสงค์ด้านความสังคม จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ พัฒนาพื้นที่ของจังหวัดเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้ มาตรฐานสากล เชื่อมโยงกับศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของจังหวัด รักษาความมีเสน่ห์ของการเป็นเมือง

ท่องเที่ยวชั้นนำของโลก และเน้นชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

(6) เป้าหมายหลักด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการกำหนดเป้าประสงค์ด้านความสังคม จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมดุลทางนิเวศและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการบริหารจัดการให้มีความอุดมสมบูรณ์และอำนวยประโยชน์อย่างยั่งยืน

(7) เป้าหมายหลักด้านการบริหารจัดการ มีการกำหนดเป้าประสงค์ด้านความสังคม จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ พัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลของจังหวัด และการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และมีการบริหารจัดการด้านสังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษาและคุณธรรมตามหลักธรรมาภิบาล

(8) เป้าหมายหลักด้านความมั่นคง มีการกำหนดเป้าประสงค์ด้านความสังคม จำนวน 3 จังหวัดได้แก่ สร้างสังคมที่มีความปรองดอง สมานฉันท์ เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ (รายละเอียดในตารางที่ จ-55)

ตารางที่ จ-55 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ภาคใต้

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
1. ด้านเกษตร	1. แหล่งเกษตรอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน (กระบี่, พังงา, พัทลุง, สตูล, ตรัง) 2. นครแห่งการเกษตร (นครศรีธรรมราช) 3. ศูนย์กลางการเกษตรครบวงจร (สุราษฎร์ธานี)	1. เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการภาคเกษตร เชื่อมโยงความหลากหลายทางธุรกิจและอุตสาหกรรมของจังหวัด บนพื้นฐานการสนับสนุนจากระบบโลจิสติกส์และบริหารจัดการด้านการตลาด (นครศรีธรรมราช) 2. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตภาคเกษตร นอกภาคเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (นราธิวาส) 3. พัฒนาการเกษตรให้มีความก้าวหน้าและยั่งยืน เป็นรายได้หลักทางเศรษฐกิจของจังหวัด (ตรัง, พังงา, พัทลุง) 4. พัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตร(ยะลา)	1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรอุตสาหกรรม และการประมง (กระบี่, ภูเก็ต, สตูล) 2. เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคการเกษตรและสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น (นราธิวาส) 3. เพื่อเชื่อมโยงกระบวน การผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรให้เกื้อกูลกันเป็นระบบ (ปัตตานี) 4. สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น (พังงา สุราษฎร์ธานี) 5. เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี (สุราษฎร์ธานี) 6. สินค้าเกษตรหลักของจังหวัดได้รับการพัฒนาและบริหารจัดการ (สุราษฎร์ธานี)	กระบี่/พังงา/ พัทลุง/สตูล/ ตรัง/ นครศรีธรรมราช /สุราษฎร์ธานี/ นราธิวาส/ ยะลา/ภูเก็ต/ ปัตตานี (11)
2. ด้านเศรษฐกิจ	1. ประตูทอง 2 มังทะเล(ชุมพร) 2. เศรษฐกิจก้าวหน้า(นราธิวาส) 3. เป็นเมืองท่าฝั่งอันดามันที่มีชื่อเสียงในระดับสากล ด้านการเป็นเมืองน้ำแร่ (ระนอง) 4. ธุรกิจการค้า การบริการ และการขนส่ง เพื่อเป็นประตูสู่การค้าโลก (สงขลา) 5. เมืองท่าฝั่งอันดามัน (สตูล)	1. เสริมสร้างศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัด (สงขลา) ให้มีคุณภาพ แข่งขันได้ มีคุณธรรมรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นเศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยเน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(กระบี่, ภูเก็ต) 2. อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต เชื่อมโยงกับการสร้างอาชีพ รายได้ของท้องถิ่น(กระบี่, ตรัง) 3. สร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและเชื่อมโยงการบริการและการค้ากับต่างประเทศ(นราธิวาส) 4. เศรษฐกิจเจริญเติบโตและกระจายรายได้ที่เป็นธรรม(ระนอง)	1. มีการบริหารจัดการเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ชุมพร) 2. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการระหว่างประเทศ (นราธิวาส) 3. เศรษฐกิจจังหวัดขยายตัวอย่างยั่งยืน ประชาชนมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง (ยะลา) 4. เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการนำส่งสินค้าและบริการ (Reliability and Security) (ระนอง) 5. พัฒนาอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้้อย่างยั่งยืน (สตูล) 6. มีระบบบริหารจัดการโครงข่ายคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าเชื่อมโยงภูมิภาค รองรับการค้าขายตัวทางเศรษฐกิจ (สุราษฎร์ธานี) 7. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร (ตรัง)	สงขลา/กระบี่/ ภูเก็ต/ตรัง/ นราธิวาส/ ระนอง/ชุมพร/ สตูล/ยะลา/สุ ราษฎร์ธานี (11)
3. ด้านการพัฒนา	1. เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ฮาลาล (ปัตตานี)	-	1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาลอย่างครบวงจร (ปัตตานี)	ปัตตานี (1)

ตารางที่ จ-55 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ภาคใต้

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
ผลิตภัณฑ์ชุมชน				
4. ด้านสังคม	1. เมืองน่าอยู่(ชุมพร,นราธิวาส, ยะลา, สุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราช, พังงา, ระนอง) 2. เมืองแห่งการเรียนรู้ (นครศรีธรรมราช,ตรัง, พังงา, สงขลา, สตูล) 3. ชุมชนเข้มแข็ง (นครศรีธรรมราช) 4. คุณภาพชีวิตที่ดี(ปัตตานี, กระบี่, พัทลุง, ภูเก็ต,สงขลา) 5. ดินแดนแห่งสันติสุข(ปัตตานี) 6. มีเอกลักษณ์วัฒนธรรม (ภูเก็ต, ระนอง) 7. เป็นแหล่งการศึกษาและพัฒนา คุณธรรม (สุราษฎร์ธานี)	1. พัฒนาค้นให้มีคุณภาพ คุณธรรม สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพ (กระบี่) 2. การคุ้มครองป้องกัน และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส (ชุมพร,ตรัง) 3. พัฒนา คน องค์กร ระบบสวัสดิการสังคม และความมั่นคงบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (นครศรีธรรมราช) 4. สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตสู่มาตรฐาน (นราธิวาส) 5. พัฒนาคุณภาพชีวิต เสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว/ชุมชน สู่ความเป็นสังคมที่มีความสุขและปลอดภัยอย่างยั่งยืน (พังงา,พัทลุง,ภูเก็ต) 6. พัฒนามาตรฐานการให้บริการสุขภาพสู่มาตรฐานสากล รวมทั้งการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังควบคุมโรคและภัยทางสุขภาพ (ภูเก็ต) 7. การพัฒนาคุณภาพคน ยกดับคุณภาพชีวิต และพัฒนาสังคมเพื่อเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งและน่าอยู่ (ยะลา,ระนอง,สงขลา) 8. จัดการศึกษาทุกระดับ ทุกสาขาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (ตรัง)	1. ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามเกณฑ์ จปฐ. (กระบี่/ปัตตานี) 2. เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (นราธิวาส) 3. พัฒนาคุณภาพการ ศึกษาและคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น (ปัตตานี/ระนอง) 4. ประชาชนมีความปลอดภัย สังคมมีความสงบเรียบร้อย และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข (ปัตตานี) 5. คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสังคมน่าอยู่และมีความสมานฉันท์ (พังงา/สตูล/ระนอง/กระบี่) 6. คุณภาพการศึกษาที่สูงขึ้น ประชาชนสุขภาพดี มีภูมิคุ้มกันทางสังคม อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี (ยะลา) 7. ประชากรได้รับคุณภาพตามมาตรฐานอย่างทั่วถึง (ตรัง)	ชุมพร / นราธิวาส / ยะลา/สุราษฎร์ ธานี / นครศรีธรรมราช /พังงา/ ระนอง/ ตรัง/สงขลา/ สตูล/ปัตตานี/ กระบี่/พัทลุง/ ภูเก็ต/สุราษฎร์ ธานี/ชุมพร (16)

ตารางที่ จ-55 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ภาคใต้

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
5. ด่านการ ท่องเที่ยว	1. ศูนย์กลางการท่องเที่ยว(กระบี่, นครศรีธรรมราช,ภูเก็ต, สุ ราษฎร์ธานี) 2. เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (พังงา ,สตูล) 3. เป็นเมืองท่าฝั่งอันดามันที่มี ชื่อเสียงในระดับสากลด้านการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (ระนอง) 4. สวรรค์แห่งการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ (พัทลุง, ตรัง)	1. พัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานความหลากหลายของ ทรัพยากร(นครศรีธรรมราช) 2. ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (พังงา) เชิง อนุรักษ์(พัทลุง) 3. เสริมสร้างและพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้าง พื้นฐาน ภาคบริการสู่มาตรฐานสากล(ตรัง,ภูเก็ต) 4. ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของจังหวัด (ตรัง,ยะลา) ควบคู่ขนานไปกับภาคเกษตรกรรม(ภูเก็ต) 5. ส่งเสริม อนุรักษ์ ด้านประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์วัฒนธรรมสู่ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ตรัง,ภูเก็ต)	1. บรรลุตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้มีจำนวน นักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (กระบี่) 2. พัฒนาพื้นที่ของจังหวัดเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการ ท่องเที่ยวฝั่งทะเลอันดามัน (กระบี่) 3. การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว (พังงา) 4. รายได้จากการท่องเที่ยว สินค้าและบริการ (พังงา/ตรัง/สตูล) 5. รักษาความมีเสน่ห์ของการเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำของโลก (ภูเก็ต) 6. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล เชื่อมโยงกับ ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของจังหวัด (ภูเก็ต) 7. มีชื่อเสียงด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สามารถแข่งขันได้ทั้ง ภายในประเทศและต่างประเทศ (สตูล) 8. แหล่งท่องเที่ยวหลัก เกาะสมุย และปริมณฑล เป็นจุดหมาย ปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลก (สุราษฎร์ธานี)	ก ร ะ บั / นครศรีธรรมราช / ภู เ ก้ ต / สุ รา ช ฎ ร ธานี/ พัง งา / สตูล / ระนอง/พัทลุง/ ตรัง (9)
6. ด้าน ทรัพยากรธร รมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1. มีการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภูเก็ต) 2. สภาพแวดล้อมดี ,ธรรมชาติ อุดมสมบูรณ์ (ระนอง)	1. ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ เสริมสร้างความอุดม สมบูรณ์ ความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและ คุณภาพสิ่งแวดล้อม(กระบี่,พัทลุง,ระนอง) 2. เพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตลอดจน พัฒนารูปแบบที่หลากหลายทาง พลังงาน(นครศรีธรรมราช) 3. ฟื้นฟูดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุล และยั่งยืน(ภูเก็ต) 4. การบริหารจัดการและดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน(ตรัง,พังงา,สงขลา)	1. มุ่งเน้นให้ชุมชน/ท้องถิ่น บริหารงานพัฒนาเพื่อการเปลี่ยนผ่าน ไปสู่ความเป็นเมืองน่าอยู่ (ชุมพร) 2. เพื่อฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติให้มีความสมดุลทางนิเวศและ ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ปัตตานี) 3. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการบริหารจัดการให้มี ความอุดมสมบูรณ์และอำนวยความสะดวกอย่างยั่งยืน (พังงา) 4. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า เป็นธรรมและยั่งยืน เศรษฐกิจดี มีการกระจายรายได้อย่างเป็น ธรรม (ระนอง)	ภูเก็ต/ระนอง/ กระบี่/พัทลุง/ นครศรีธรรมราช / ตรัง/พังงา/ สงขลา/ชุมพร/ ปัตตานี/ (10)

ตารางที่ จ-55 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ภาคใต้

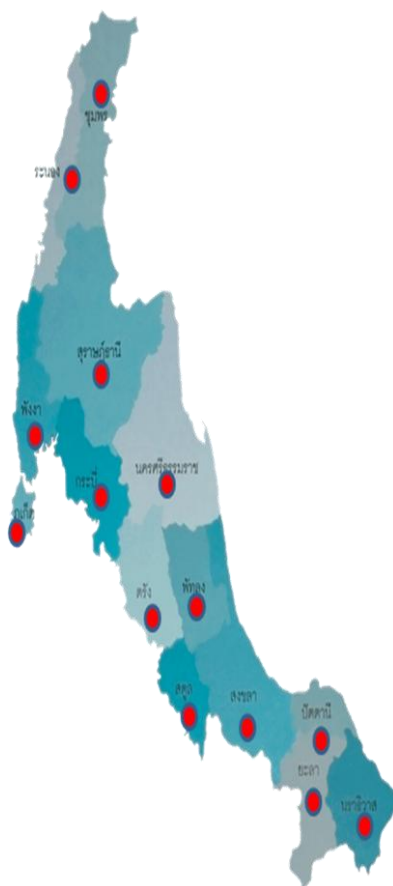
ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	ชื่อจังหวัด
7. ด้าน การบริหารจัดการ	1. การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (กระบี่)	1. การปฏิบัติตามภารกิจและนโยบายรัฐบาล และการจัดบริการภาครัฐ การส่งเสริม อุดหนุนและสนับสนุน อปท. การปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย(ชุมพร) 2. พัฒนาบุคคลและคุณภาพการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนเชื่อถือ ไว้วางใจและพึงพอใจ(พัทลุง) 3. พัฒนาระบบและคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ (กระบี่) มุ่งสู่ความเป็นเลิศเพื่อสร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นให้กับประชาชนและผู้รับบริการ (กระบี่,ภูเก็ต) 4. การบริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี(สงขลา)	1. มีการบริหารจัดการด้าน สังคม สิ่งแวดล้อม การศึกษาและคุณธรรม ตามหลักธรรมาภิบาล (สุราษฎร์ธานี) 2. พัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลของจังหวัด และการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (กระบี่)	กระบี่/ชุมพร/พัทลุง/ภูเก็ต/สงขลา/สุราษฎร์ธานี (6)
8. ด้าน ความมั่นคง	1. พัฒนาสู่สันติสุข (นราธิวาส, ยะลา, สงขลา, สตูล)	1. สร้างความมั่นคงและความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (สงขลา) และเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ(นราธิวาส) 2. การรักษาและบังคับใช้กฎหมาย(ชุมพร) 3. สร้างความมั่นคงภายในจังหวัดภายใต้การบูรณาการขององค์กรภาครัฐและภาคประชาชน(ภูเก็ต)	1. เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ (นราธิวาส) 2. สังคมมีความปรองดอง สมานฉันท์ (ยะลา) 3. มีความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน (ระนอง)	นราธิวาส/ยะลา/สงขลา/สตูล/ชุมพร/ภูเก็ต/นราธิวาส/ระนอง (8)

1.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ของจังหวัดในภาคใต้

การกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและกลยุทธ์ เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายหลักของการบริหารจังหวัดนั้น ยังอยู่ในกรอบการพัฒนาหลัก 8 ด้าน คือ ด้านการเกษตร เศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ชุมชน สังคม การท่องเที่ยว การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ และความมั่นคง อย่างไรก็ตาม การกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่แยกย่อยมาก ซึ่งในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ อาจสรุปได้ ดังนี้

1.4.1 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการเกษตร

ในด้านการเกษตร จังหวัดส่วนใหญ่มี 14 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ถึงแม้ว่าบางจังหวัดไม่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ทางด้านการเกษตรแต่เนื่องจากการดำรงชีวิตของประชาชน ณ พื้นที่ ขึ้นอยู่กับการเกษตรเป็นสำคัญ นอกจากรายได้ของคนในพื้นที่ ส่วนใหญ่มาจากการเกษตร ดังนั้น การเกษตรจึงเป็นการดำรงชีวิตของประชาชนแล้วยังเชื่อมโยงไปถึงทางด้านเศรษฐกิจ อาชีพรายได้ของครัวเรือน และหากมีการพัฒนาด้านการเกษตรทำให้ประชาชนมีอาชีพ และยกระดับรายได้ของครอบครัวได้จะนำไปสู่การพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรแล้วจะพบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 2 ด้านหลัก คือ 1).พัฒนาเกษตรกรรมสู่ความสมดุลและยั่งยืน 2).สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชน

ภาพที่ จ-35 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์ด้านเกษตร มีจำนวน 8 จังหวัด ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 2 ด้าน ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเกษตรกรรมสู่ความสมดุลและยั่งยืน** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 8 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการฐานข้อมูลด้านการเกษตรอุตสาหกรรมเกษตร และผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรมเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

2) **ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตร** ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 18 ประเภท เป็นตัวชี้วัดที่มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตร ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพและมีตลาดรองรับ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ชุมชน และจำนวนผลิตภัณฑ์การเกษตรได้รับการพัฒนาแปรรูปเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ด้านการเกษตรของแผนยุทธศาสตร์ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ไว้ 14 จังหวัดซึ่งสามารถจัดกลุ่มของกลยุทธ์ได้ 5 ด้าน ดังนี้

1) **ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเกษตรกรรมสู่ความสมดุลและยั่งยืน** ได้แก่ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบการตลาดที่มีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกร กับผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิตและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการด้านการเกษตร

2) **ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตร** เกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้แก่ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาการผลิตและแปรรูป พัฒนาโรงงานหรือสถานประกอบการปลอดมลพิษ และประหยัดพลังงาน ส่งเสริมการตลาดและการส่งออกสินค้าเกษตร และพัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ และกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนให้มีศักยภาพด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาดเพิ่มขึ้น (รายละเอียดดูในตารางที่ จ-56 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร)

ตารางที่ จ-56 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้

ประเด็นสำคัญ	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. พัฒนา เกษตรกรรมสู่ ความสมดุลและ ยั่งยืน	1. จำนวนสินค้าการเกษตรที่ได้รับการพัฒนา และการตรวจสอบคุณภาพและความ ปลอดภัย 2. ร้อยละเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 3. ระดับขั้นของความสำเร็จการพัฒนา ระบบ ฐานข้อมูลด้านการเกษตรเชื่อมโยงกับ POC 4. ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการ ฐานข้อมูลด้านการเกษตรอุตสาหกรรม เกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน 5. ร้อยละของสหกรณ์วิสาหกิจชุมชนมีระบบ การจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในที่ดี 6. จำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 7. ร้อยละของจำนวนแปลงผลิตพืช ที่ยื่นขอ และได้รับการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP 8. ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน GAP	1. พัฒนาการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร(กระบี่) 2. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐาน คุณภาพ ศักยภาพทางการตลาดสูง(กระบี่) 3. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตร(พังงา) 4. เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้มีปริมาณ/คุณภาพเพื่อการบริโภคในจังหวัดและการส่งออก(นครศรีธรรมราช) 5. ส่งเสริมสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิ ภาพการผลิตทางการเกษตรทุกสาขา(ปัตตานี) 6. ส่งเสริมให้มีการวิจัย หรือนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตรในพื้นที่(นราธิวาส) 7. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ ควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น(กระบี่) 8. การส่งเสริมการนำผลการวิจัยและพัฒนาไปใช้ในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรอุตสาหกรรมในกลุ่มเกษตรกรทั้ง ขนาดกลางและขนาดย่อม(กระบี่) 9. สร้างองค์ความรู้นวัตกรรม/งานวิจัยมุ่งเพิ่มคุณภาพและปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่คุ้มทุน(นครศรีธรรมราช) 10. ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการด้านการตลาดแบบครบวงจร คล่องตัว ลดขั้นตอน(นครศรีธรรมราช) 11. การพัฒนาระบบการตลาดที่มีประสิทธิภาพ(ชุมพร) 12. เสริมสร้าง พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่มีศักยภาพทางการค้าที่ค้ำถึงสิ่งแวดล้อม (นครศรีธรรมราช) 13. เชื่อมโยงและสร้างเครือข่ายของธุรกิจทางการเกษตรแบบครบวงจร(นครศรีธรรมราช) 14. ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการให้มีความเข้มแข็ง(ปัตตานี) 15. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร(พังงา) 16. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อให้เกิดแนวทางในการนำไปสู่ขบวนการวิสาหกิจชุมชนและสนับสนุน สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็ง เพื่อการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขัน(กระบี่) 17. การส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการผลิตและการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อการแข่งขัน(กระบี่) 18. เสริมสร้างการพัฒนาเกษตรกรสถาบันเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง(ตรัง) 19. สนับสนุนให้มีการลงทุนเชิงอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบส่วนใหญ่ในท้องถิ่นและส่งเสริมให้มีเขตอุตสาหกรรมในพื้นที่ (นราธิวาส) 20. การสร้างโอกาสและการเข้าถึงแหล่งทุนของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการและกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน	ชุมพร/ระนอง/ สตูล ตรัง/ สงขลา/พังงา นครศรีธรรมรา ช กระบี่/พัทลุง (9)

ตารางที่ จ-56 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้

ประเด็นสำคัญ	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		(นราธิวาส) 21. สร้างกรอบแนวคิดยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ชุมชน/ท้องถิ่นในจังหวัดพัทลุง(พัทลุง) 22. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร(พังงา) 23. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรและปัจจัยการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต(สตูล) 24. พื้นที่การเกษตรมีระบบน้ำชลประทานอย่างทั่วถึง(สตูล) 25. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรทางด้านการเกษตรอุตสาหกรรมเกษตร และผลิตภัณฑ์ชุมชน(ตรัง) 26. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ เชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมขนส่งทางบกทางน้ำและและท่าเรือเพื่อการส่งออก(ตรัง) 27. ส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตรให้ปลอดภัยและได้มาตรฐานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (นครศรีธรรมราช) 28. พัฒนาโครงสร้างบริการ โครงสร้างพื้นฐาน/ปัจจัยผลิตด้านการเกษตรที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์เกษตรของจังหวัด (นครศรีธรรมราช) 29. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานรองรับการพัฒนาการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ (นครศรีธรรมราช) 30. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต(นราธิวาส) 31. พัฒนาระบบการถ่ายทอดเทคโนโลยี(ชุมพร) 32. พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการด้านการเกษตร(สตูล) 33. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ(สตูล) 34. ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตร ทั้งจากศูนย์ศึกษาตามพระราชดำริ และโครงการตามแนวพระราชดำริ(กระบี่) 35. พัฒนาข้อมูลและฐานข้อมูลเพื่อการจัดการผลผลิตทางการเกษตร(นครศรีธรรมราช) 36. พัฒนาเกษตรกรผู้ประกอบการ สถาบันเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน SMEs ทั้งระบบให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านวิชาการสมัยใหม่ให้มีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองสูง(นครศรีธรรมราช)	

ตารางที่ จ-56 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

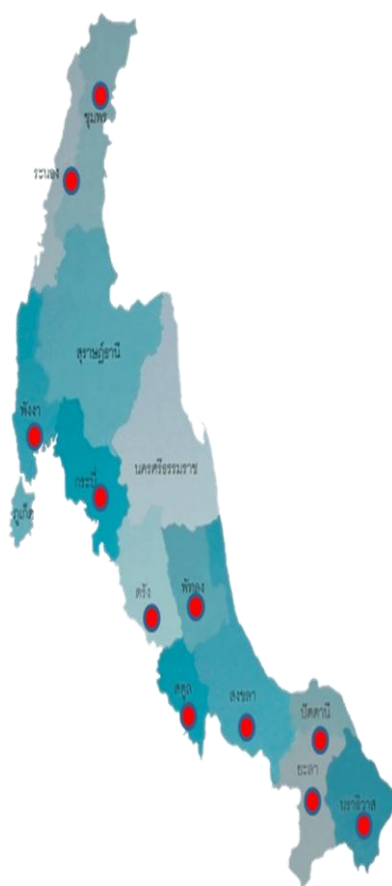
ประเด็นสำคัญ	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		37. สนับสนุนการผลิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(กระบี่) 38. ส่งเสริมการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง(พังงา) 39. ส่งเสริมการปลูกพืชร่วมในสวนยางพาราตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง(สตูล) 40. พัฒนาอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พึ่งพิงธรรมชาติ(ตรัง) 41. ขยายฐานการผลิตปาล์มน้ำมันสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และการเป็นฐานการผลิตไบโอดีเซลของประเทศ เพื่อเป็น Oil Palm City(กระบี่) 42. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเกษตรทุกกลุ่ม เพื่อรักษาคุณภาพดินและลดต้นทุน(กระบี่) 43. การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและอุตสาหกรรมที่แข่งขันได้ โดยจัดเก็บน้ำต้นทุนและระบบชลประทาน(กระบี่) 44. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตร(พังงา)	
2. สร้างมูลค่าเพิ่มด้านการเกษตร เกษตร อุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตร 2. จำนวนผลิตภัณฑ์การเกษตรได้รับการพัฒนาแปรรูปเพิ่มขึ้น (ผลิตภัณฑ์) 3. จำนวนแหล่งรวบรวมและกระจายสินค้าการเกษตรออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น (แห่ง) 4. ผลผลิตปศุสัตว์(โคเนื้อ) เพิ่มขึ้น 5. ร้อยละมูลค่าผลผลิตปาล์มน้ำมันที่รวบรวมผ่านสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้น 6. ร้อยละมูลค่าผลผลิตยางพาราที่รวบรวมและแปรรูปผ่านสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้น 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐานที่จำเป็นต่อความต้องการของตลาด	1. การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานและการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา สัตว์น้ำทะเลมูลค่าสูง(กระบี่) 2. วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรอย่างครบวงจร(กระบี่) 3. สร้างประสิทธิภาพและมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร(กระบี่) 4. ส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มมูลค่ามาตรฐานสินค้าและนำผลผลิตทางการเกษตรไปเป็นพลังงานทดแทน(กระบี่) 5. ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรตามระบบความปลอดภัยอาหาร (Food Safety)(กระบี่) 6. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาการผลิตและแปรรูป(สตูล,ชุมพร,ตรัง,ปัตตานี) 7. พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน/พัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางการจำหน่าย รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแข่งขัน(ชุมพร) 8. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรและ ผลิตภัณฑ์ชุมชน(ตรัง) 9. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรมและส่งเสริมอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจแต่ใช้พลังงานต่ำ(กระบี่) 10. สนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาโรงงาน หรือสถานประกอบการปลอดภัย(กระบี่) 11. การกำหนดเขตอุตสาหกรรมและควบคุมการใช้พื้นที่(กระบี่)	

ตารางที่ จ-56 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ประเด็นสำคัญ	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตปาล์มน้ำมัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 9. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณยางพาราแปรรูปที่ผ่านสถาบันเกษตรกร ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนแพะไม่ต่ำกว่าร้อยละ 11. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเครือข่ายประมงชายฝั่ง ไม่ต่ำกว่า 12. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตต่อไร่ 13. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการเกษตรของจังหวัด 14. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตสินค้าเกษตรต้น/ไร่ 15. ร้อยละของร้านอาหารที่เข้าร่วมผ่านเกณฑ์มาตรฐานเมนูสุขภาพ 16. ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานความปลอดภัยด้านอาหารระดับจังหวัด 17. ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาคุณภาพและมีตลาดรองรับ 18. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ชุมชน	12. พัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชน(ตรัง) 13. ส่งเสริมการตลาดและการส่งออกสินค้าเกษตร(ปัตตานี) 14. เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและกระจายสินค้า(พัทลุง) 15. ขยายฐานการผลิตและการตลาดด้านการเกษตรให้หลากหลายเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมแปรรูป(นราธิวาส) 16. พัฒนาระบบตลาดเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าการเกษตรอย่างเหมาะสม(สตูล) 17. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบการกระจายสินค้า(พัทลุง) 18. พัฒนาสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็ง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและแข่งขัน(สตูล) 19. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ SMEs(กระบี่) 20. การยกระดับการพัฒนาแรงงานด้านอุตสาหกรรม(กระบี่) 21. พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ และกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนให้มีศักยภาพด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาดเพิ่มขึ้น(นราธิวาส) 22. เพิ่มความรู้ความสามารถของเกษตรกรและผู้ประกอบการ(พัทลุง) 23. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบการ(พัทลุง)	

1.4.2 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ

ในด้านเศรษฐกิจ จังหวัดส่วนใหญ่มี 10 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจที่มีชื่อแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจพบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 4 ด้านหลัก คือ 1).การสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ 2).ส่งเสริมการค้าและการบริการระหว่างประเทศ 3).พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคงเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4).พัฒนาระบบการขนส่งและโครงข่ายคมนาคมให้ทั่วถึง

ภาพที่ จ-36 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งจังหวัดที่กำหนดตัวชี้วัด จำนวน 10 จังหวัด ซึ่งสามารถจัดกลุ่มของตัวชี้วัดได้ 4 ด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การสร้าง ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 7 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ร้อยละของครอบครัวที่มีความมั่นคงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการสาธารณสุข และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนภายในจังหวัด

2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการค้าและการบริการระหว่างประเทศ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 7 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว

สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าต่างประเทศ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกของสินค้าการเกษตร และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้านำเข้า-ส่งออก ที่ผ่านด่านศุลกากร

3) ยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคงเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 3 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่ลดลงของจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนรายพัฒนาสินค้า OTOP เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตการเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป

4) ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการขนส่งและโครงข่ายคมนาคมให้ทั่วถึงตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 2 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางลดลง และร้อยละของความปลอดภัยของการคมนาคมทางน้ำ

กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจของแผนยุทธศาสตร์ มี 6 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านซึ่งสามารถจัดกลุ่มของกลยุทธ์ได้ 6 ด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการ พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการ และพัฒนาศักยภาพในการจัดทำฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

2) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการค้าและการบริการระหว่างประเทศ ได้แก่ พัฒนาด่านพรมแดนและชุมชนชายแดน พัฒนามาตรฐานสินค้าและส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อการส่งออก และพัฒนาการตลาดเชิงรุกและเชื่อมโยงการค้าทั้งในและต่างประเทศ

3) ยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคงเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ได้แก่ ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4) ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการขนส่งและโครงข่ายคมนาคมให้ทั่วถึง ได้แก่ พัฒนาเครือข่ายด้านคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ และพัฒนาโครงข่ายการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ (รายละเอียดดูในตารางที่ จ-57 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ)

ตารางที่ จ-57 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

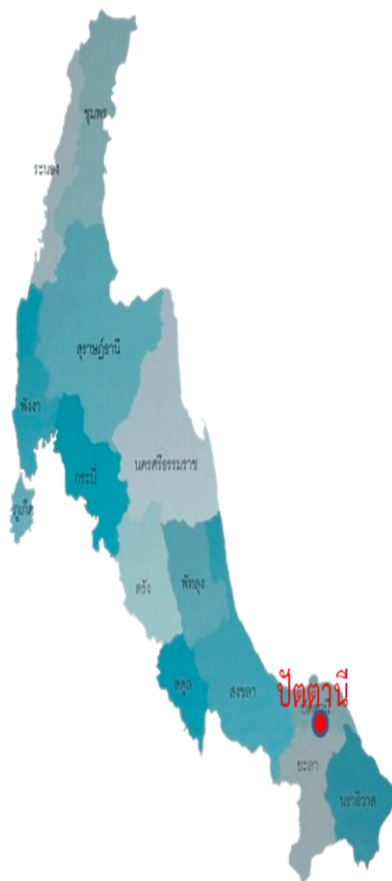
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น 2. ร้อยละของครอบครัวที่มีความมั่นคงเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการสาธารณสุข 3. ร้อยละของกลุ่มผู้ผลิต/สถาบันเกษตรกรที่มีความสามารถเป็นผู้ประกอบการ 4. ร้อยละของสถานประกอบการกิจการประเภทอุตสาหกรรมและการบริการที่มีระบบการจัดการด้านแรงงาน 5. จำนวนกิจกรรมที่มีประสิทธิผลในการดำเนินการครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป และการตลาด 6. ร้อยละของรายได้ที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมการตลาด 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนภายในจังหวัด	1. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและบริการในพื้นที่อย่างครบวงจร(นราธิวาส) 2. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตรให้มีคุณภาพสร้างมูลค่าเพิ่ม ลดต้นทุนการผลิต และการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตร(สงขลา) 3. พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของจังหวัดให้ได้มาตรฐาน(ยะลา) 4. สร้างความเชื่อมั่นและพัฒนาด้านการค้า การตลาด แก่ผู้ผลิตและผู้ประกอบการ(ยะลา) 5. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบ Cluster ของภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การบริการและการท่องเที่ยว(สงขลา) 6. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนและสินค้า OTOP(สตูล) 7. พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการตลาด(สตูล) 8. ส่งเสริมการบริหารภาคเอกชนภายใต้ระบบบรรษัทภิบาล(สตูล) 9. พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการ(สตูล) 10. สร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจชุมชน(สตูล) 11. ส่งเสริมการใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าและทรัพย์สินทางปัญญา(สงขลา) 12. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน และการอนุรักษ์พลังงานในภาคอุตสาหกรรม การขนส่ง ธุรกิจการค้า การบริการ และภาคครัวเรือน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม(สงขลา) 13. พัฒนาทักษะและยกระดับฝีมือแรงงาน ส่งเสริมการมีงานทำ เสริมสร้างสวัสดิการและความมั่นคงในการทำงาน(ยะลา) 14. พัฒนาศักยภาพในการจัดทำฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจ(สตูล,สงขลา)	ยะลา/พังงา/ ระนอง/ชุมพร/ พัทลุง/ปัตตานี สงขลา/กระบี่ น รา ธิ วาส / สตูล/ตรัง (11)
2. ส่งเสริมการค้าและการบริการระหว่างประเทศ	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าต่างประเทศ 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการแปรรูปพืชเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่า 4. จำนวนเครือข่ายหรือองค์กรในประเทศและต่างประเทศที่ เครือข่ายในจังหวัดสามารถเชื่อมโยงธุรกิจได้	1. เสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน(สตูล) 2. พัฒนาด้านพรมแดนและชุมชนชายแดน เพื่ออำนวยความสะดวก ด้านการค้า และการท่องเที่ยว(สงขลา) 3. การปรับปรุงโครงข่ายคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงระหว่างประเทศ(นราธิวาส) 4. เร่งรัดพัฒนาพื้นที่ด่านพรมแดน ให้มีความพร้อมต่อการค้าสินค้าและบริการ(นราธิวาส)	

ตารางที่ จ-57 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกของสินค้าการเกษตร 6. ร้อยละของประชาชนเดินทางเข้าออกตามแนวชายแดนไทย – มาเลเซีย 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้านำเข้า-ส่งออก ที่ผ่านด่านศุลกากร	5. การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ สินค้า และบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ ในเอื้อต่อการส่งออกสินค้าและบริการระหว่างประเทศ(นราธิวาส) 6. การพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ(นราธิวาส) 7. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านอุตสาหกรรมให้มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้ามีคุณภาพตามมาตรฐานสากล(สงขลา) 8. พัฒนาการตลาดเชิงรุกและเชื่อมโยงการค้าทั้งในและต่างประเทศ(สตูล) 9. ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายไปยังตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ(สตูล)	
3. พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้มั่นคงเข้มแข็งตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ร้อยละที่ลดลงของจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนราย 2. พัฒนาสินค้า OTOP เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตการเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป	1. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภาคเกษตรให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(ยะลา) 2. ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(สงขลา)	
4. พัฒนาระบบการขนส่งและโครงข่ายคมนาคมให้ทั่วถึง	1. ร้อยละของระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางลดลง 2. ร้อยละของความปลอดภัยของการคมนาคมทางน้ำ	1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ(ยะลา) 2. พัฒนาระบบโลจิสติกส์โดยเฉพาะเครือข่ายด้านคมนาคมขนส่งให้มีประสิทธิภาพ(สงขลา) 3. ส่งเสริมให้ภาครัฐ และภาคเอกชนมีโครงข่ายการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ให้เชื่อมโยงกันเพื่ออำนวยความสะดวก และลดต้นทุนทางการค้า(สงขลา) 4. สนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงการบินไปสู่ภูมิภาคต่างๆภายในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ทางการท่องเที่ยว การค้า และการขนส่งสินค้า เช่น สินค้าประเภทของสด เสียง่าย เป็นต้น(สงขลา)	

1.4.3 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

ในด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ไว้ 1 จังหวัด โดยเน้น พัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล

ภาพที่ จ-37 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มี 1 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดตัวชี้วัดที่ต่างกันไปจำนวน 3 ตัวชี้วัด ซึ่งสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่ได้รับการส่งเสริมอย่างครบวงจร ร้อยละของสถานประกอบการที่ได้รับมาตรฐานฮาลาลเพิ่มขึ้น และร้อยละของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการได้รับองค์ความรู้ภายใต้ระบบมาตรฐานฮาลาล

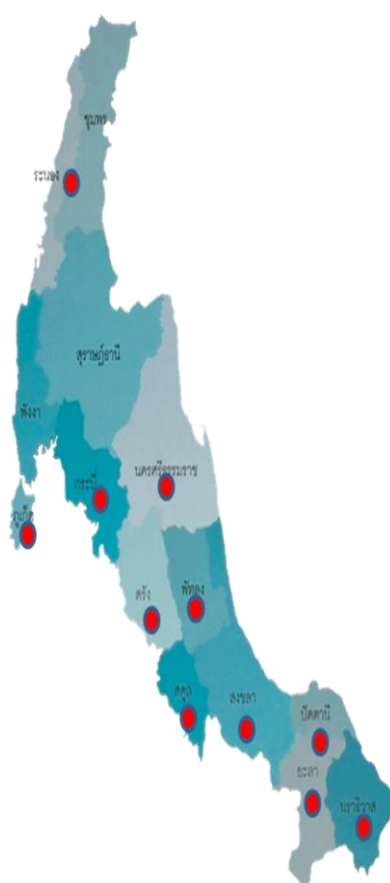
กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนของแผนยุทธศาสตร์ มี 1 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดกลยุทธ์ที่ต่างกันออกไป มีจำนวน 6 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปเป็นกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมมาตรฐานการผลิตและการบริการฮาลาล และส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ฮาลาลสู่สากล (รายละเอียดดูในตารางที่ จ-58 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน)

**ตารางที่ จ-58 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนาภาคกลางและภาคตะวันออก**

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. พัฒนา ผลิตภัณฑ์ ฮาลาล	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ ฮาลาลที่ได้รับการส่งเสริมอย่าง ครบวงจร 2. ร้อยละของสถานประกอบการที่ ได้รับมาตรฐานฮาลาลเพิ่มขึ้น 3. ร้อยละของผู้ผลิต/ ผู้ประกอบการที่ได้รับองค์ ความรู้ภายใต้ระบบมาตรฐาน ฮาลาล	1. ส่งเสริมมาตรฐานการผลิตและการบริการฮาลาล(ปัตตานี) 2. ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ฮาลาลสู่สากล(ปัตตานี) 3. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายผู้ประกอบการฮาลาลทุกระดับ (ปัตตานี) 4. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาล(ปัตตานี) 5. สนับสนุนการดำเนินการนิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล จังหวัดปัตตานี(ปัตตานี) 6. สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานรองรับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล จังหวัดปัตตานี(ปัตตานี)	ปัตตานี (1)

1.4.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านสังคม

ยุทธศาสตร์ด้านสังคม มีจำนวน 11 จังหวัด ได้กำหนดยุทธศาสตร์ได้แก่ 1).การพัฒนาสังคมและ
คุณภาพชีวิต 2).พัฒนาการศึกษา 3).ส่งเสริมการจัดสร้างชุมชนต้นแบบตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ จ-38 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคม

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านสังคม ในแต่ละยุทธศาสตร์ ซึ่งจังหวัดที่กำหนดตัวชี้วัด จำนวน 11 จังหวัด ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 39 ประเภท ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดตัวชี้วัดมากที่สุดในด้านนี้ เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ประชาชนป่วยและตายด้วยโรคที่เป็นปัญหาพื้นที่ลดลง ประชาชนได้รับการบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับวิถีชีวิต จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อให้มีอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืน ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม ร้อยละของจำนวนชุมชน/หมู่บ้าน ผ่านเกณฑ์ชุมชน/หมู่บ้าน น่ายุ (มีความปลอดภัย, มีมาตรการป้องกันภัย, มีสิ่งแวดล้อมที่ดี) และร้อยละของจำนวนคนว่างงานที่ขึ้นทะเบียนและการมีงานทำ

2) ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 21 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียนระดับพอใช้และระดับดี ร้อยละของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละของสถานศึกษาในจังหวัดมีอันดับที่สูงขึ้นจากการจัดอันดับสถานศึกษาภายในประเทศ ร้อยละของสถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพ สมศ. และร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระหลังจากการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

3) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการจัดสร้างชุมชนต้นแบบตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีทั้งหมด 4 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ร้อยละของครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่นำปรัชญาเศรษฐกิจมาใช้ในการชีวิตประจำวันระดับ และร้อยละของหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ด้านสังคมของแผนยุทธศาสตร์ มี 13 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 85 กลยุทธ์ ซึ่งเป็นการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ เสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพ ควบคุม การป้องกันโรค โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคม สาธารณูปโภค ระบบโทรคมนาคมและการสื่อสาร เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูจัดการ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเอง เสริมสร้างความเข้มแข็งสถาบันครอบครัว/ชุมชน/สังคม ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีงานทำ มีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียม เสริมสร้างให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม การเสริมสร้างเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และศิลปะประเพณี ท้องถิ่นและการศาสนาและการสร้างเสริมกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม

2) ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษา กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 13 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ยกระดับคุณภาพการศึกษา และสนับสนุนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการจัดสร้างชุมชนต้นแบบตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านสังคมนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 6 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (รายละเอียดดูในตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม)

ตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคำได้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	1. ร้อยละของหน่วยงาน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนงานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม 2. ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน 3. ตัวชี้วัด PMQA ของจังหวัดผ่านเกณฑ์การประเมิน 4. ร้อยละของตำบลมีโครงการ/กิจกรรมด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว 5. ร้อยละของตำบลที่ได้รับการส่งเสริมให้มีการจัดสวัสดิการสังคม 6. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการพัฒนาฝีมือเพิ่มเพื่อโอกาสในการประกอบอาชีพ 7. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการพัฒนาเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ 8. ร้อยละของแรงงานที่ได้รับการพัฒนาในกิจกรรมหลักส่งเสริม/พัฒนาฝีมือแรงงานในสถานประกอบการ 9. ร้อยละของจำนวนคนว่างงานที่ขึ้นทะเบียนและการมีงานทำ 10. ร้อยละของจำนวนประชากรที่ได้รับการส่งเสริมการมีงานทำเทียบกับเป้าหมาย 11. ร้อยละของลูกจ้างที่ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่ผ่านการตรวจแรงงานต่อปี 12. จำนวนอาสาสมัครครอบครัวทุกชุมชนและทุกตำบล 13. ร้อยละของอาสาสมัครที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้	1. ส่งเสริมและรณรงค์ให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ออกกำลังกาย โดยให้มีส่วนออกกำลังกายระดับอำเภอชุมชนและสถานศึกษา(กระบี่) 2. เสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพ ควบคุม การป้องกันโรค โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน(กระบี่, นครศรีธรรมราช, ตรัง) 3. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีสุขภาพในการรณรงค์การสร้างสุขภาพ(สตูล) 4. เสริมสร้างให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี(สงขลา) 5. ส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายเพื่อพัฒนาระบบสุขภาพ(ยะลา) 6. สร้างหลักประกันและคุ้มครองสิทธิทางสังคมที่มีคุณภาพและเป็นธรรม(ภูเก็ต) 7. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและยกระดับมาตรฐานการให้บริการสุขภาพสู่มาตรฐานสากล รวมทั้งพัฒนาระบบการเฝ้าระวังโรค และภัยทางสุขภาพ(ภูเก็ต) 8. พัฒนาระบบสุขภาพให้มีคุณภาพและมาตรฐาน(พังงา, ปัตตานี) 9. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและระบบการให้บริการประชาชน(พังงา) 10. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในหมู่บ้าน/ชุมชน(ปัตตานี) 11. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบการกระจายสินค้า(ชุมพร) 12. พัฒนาการขนส่งทางน้ำ(สตูล) 13. พัฒนาโครงข่ายคมนาคม(สตูล) 14. พัฒนาการเข้าถึงการใช้บริการระบบโทรคมนาคมและการสื่อสาร(สตูล) 15. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งทางบกเชื่อมโยงระบบขนส่งสินค้า(สตูล) 16. พัฒนาระบบการถ่ายทอดเทคโนโลยี(พัทลุง) 17. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น ด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูจัดการ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม(ยะลา) 18. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน พัฒนาและแก้ไขปัญหาความยากจนการศึกษา สาธารณสุข และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(นราธิวาส) 19. พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีความปลอดภัยและมีระบบป้องกันบรรเทาสาธารณภัยที่เหมาะสม	ปัตตานี/ สตูล นครศรีธรรม ราช พัทลุง/ ยะลา/ ภูเก็ต ตรัง/ สงขลา/ กระบี่ ระนอง/ นราธิวาส (10)

ตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	และทักษะการให้บริการ	(ตรง)	
	14. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชาชนมีสุขภาพที่ดี	20. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองด้านพลังงาน	
	15. ร้อยละของจำนวนชุมชน/หมู่บ้าน ผ่านเกณฑ์ชุมชน/หมู่บ้าน น่ายอยู่ (มีความปลอดภัย,มีมาตรการป้องกันภัย, มีสิ่งแวดล้อมที่ดี)	(ตรง)	
	16. ร้อยละของจำนวนประชากรที่ได้รับการส่งเสริมด้านสุขภาพและอนามัย	21. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งระบบการเตือนภัยจากธรรมชาติ (กระป๋)	
	17. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้พิการ ที่จดทะเบียนผู้พิการ ได้รับการช่วยเหลือหรือส่งเสริมอาชีพตามศักยภาพ	22. เสริมสร้างศักยภาพด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(สตูล)	
	18. ร้อยละของผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนทำเนียบภูมิปัญญามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมทางสาธารณะ	23. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน(สตูล,พังงา)	
	19. ร้อยละของครอบครัวที่มีผู้ด้อยโอกาสที่เข้าถึงบริการ/ได้รับการช่วยเหลือ	24. ส่งเสริมความเข้มแข็งแก่ชุมชนให้มีความสามารถในการจัดการสารสนเทศชุมชน(นครศรีธรรมราช)	
	20. ร้อยละของชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	25. พัฒนาคุณภาพการจัดการความรู้ของชุมชนให้ได้มาตรฐาน บูรณาการภูมิปัญญาเมืองนครสู่การปฏิบัติได้จริงในพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น(นครศรีธรรมราช)	
	21. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการพัฒนาทักษะชีวิต	26. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชุมชนครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ(นครศรีธรรมราช)	
	22. ร้อยละของเด็ก เยาวชนและประชาชนที่เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม	27. ให้มีศูนย์ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยี ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและกระบวนการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตยแก่ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง(กระป๋)	
	23. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของกองทุนสวัสดิการชุมชน	28. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเอง(สตูล)	
	24. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟู และสืบทอด	29. พัฒนาระบบการชุมชน/สังคม(สตูล)	
	25. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนที่มีกระบวนการหรือกลไกในการพัฒนาสู่ความเป็นสังคมฐานความรู้	30. เสริมสร้างความเข้มแข็งสถาบันครอบครัว/ชุมชน/สังคม(สตูล)	
		31. เสริมสร้างให้สถาบันครอบครัว เครือข่าย องค์กร และชุมชนเข้มแข็ง(สงขลา)	
		32. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น ในการส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ(ยะลา)	
		33. เสริมสร้างครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง และส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนสู่ความเป็นสังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน (ภูเก็ต)	
		34. การส่งเสริมให้สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันหลักใน การพัฒนาสังคม(ปัตตานี)	
		35. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน(ปัตตานี)	
		36. เสริมสร้างสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นที่	

ตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	26. อัตราส่วนของครัวเรือนที่มีสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม 27. ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงระบบสวัสดิการสังคม 28. ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านเกณฑ์ จปฐ. เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า 29. ร้อยละของประชาชนที่ว่างงานเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาไม่เกิน 30. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของตำบลเข้มแข็งด้านการจัดสวัสดิการสังคม 31. ร้อยละของชุมชนที่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนสู่คนรุ่นใหม่ 32. ร้อยละของโรงพยาบาลผ่านการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานบริการสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข 33. ร้อยละของผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส เข้าถึงบริการของรัฐและชุมชน 34. ร้อยละของหมู่บ้าน / ชุมชนที่สามารถลดคดี / อาชญากรรม 35. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งในการรักษาความปลอดภัย 36. จำนวนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม 37. ประชาชนป่วยและตายด้วยโรคที่เป็นปัญหาพื้นที่ลดลง 38. ประชาชนได้รับการบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ	ฟังของสมาชิกทุกกลุ่มอาชีพ(กระบี่) 37. ส่งเสริมความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งด้านการพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม โครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ เทคโนโลยีสารสนเทศ คุณภาพชีวิตของประชาชน (กระบี่) 38. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีงานทำ มีอาชีพ และรายได้ที่มั่นคง(สงขลา) 39. ส่งเสริมและเพิ่มโอกาสการประกอบอาชีพการมีงานทำ(สตูล) 40. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ขยายโอกาส ในอาชีพอย่างยั่งยืนให้แก่ประชาชน(ภูเก็ต) 41. การขยายโอกาสในการประกอบอาชีพ และเข้าถึงแหล่งทุน(ปัตตานี) 42. ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมายยากจนให้มีความมั่นคงในอาชีพและรายได้ (นครศรีธรรมราช) 43. ขยายโอกาสและเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพมีงานทำ มีทักษะฝีมือตามมาตรฐานแรงงานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน(นครศรีธรรมราช) 44. เสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของครัวเรือนยากจน(พังงา) 45. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการดำรงชีวิตแก่ผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ(สตูล) 46. ส่งเสริมสวัสดิการสังคมและสร้างหลักประกันทางสังคม(สตูล) 47. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ให้เข้าถึงสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน(สงขลา) 48. ส่งเสริมความรู้/ทักษะ และศักยภาพผู้ด้อยโอกาสให้สามารถพึ่งพาตนเองได้(ยะลา) 49. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมให้ทั่วถึงและเป็นธรรม(พังงา) 50. ส่งเสริมให้บริการด้านสวัสดิการสังคมอย่างทั่วถึงและครอบคลุม(ปัตตานี) 51. ให้การดูแลผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้าน/ชุมชน ในด้านการสงเคราะห์และด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามสมควร (ตรัง) 52. ส่งเสริมและดูแลแรงงานในทุกๆด้าน ตั้งแต่การมีงานทำ ความปลอดภัย สวัสดิการ และการพัฒนาทักษะอาชีพ ตลอดจนการประกันสังคม(ตรัง) 53. ฝึกพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในสาขาอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ	

ตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	มาตรฐานสอดคล้องกับวิถีชีวิต 39. จำนวนแรงงานนอกระบบที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อให้มีอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืน	(สตูล) 54. การพัฒนาฝีมือแรงงานสร้างอาชีพเสริม(ปัตตานี) 55. เสริมสร้างให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรมตามหลักศาสนา(สงขลา) 56. พัฒนาคณะความรู้ของทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้สมัยใหม่ มีคุณธรรมจริยธรรม ดำรงอยู่ในวิถีชีวิตที่พอเพียงปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน(กระบี่) 57. เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม(พังงา) 58. ส่งเสริมให้ประชาชน องค์กรเครือข่าย อนุรักษ์ พันฟู สืบทอด วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (สงขลา) 59. ส่งเสริมการเรียนรู้ สืบสานศิลปวัฒนธรรม สร้างเอกลักษณ์ที่ยั่งยืน(ภูเก็ต) 60. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น(พังงา) 61. ส่งเสริมพันฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น(พังงา) 62. พัฒนาอิสลามศึกษาทุกระดับที่หลากหลายเพื่อเป็นศูนย์กลางอิสลามศึกษาของประเทศไทยเชื่อมโยงสู่สากล (ปัตตานี) 63. เสริมสร้างการนำหัตถ์วัฒนธรรมเพื่อความสมานฉันท์ในสังคม สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนจังหวัดปัตตานี (ปัตตานี) 64. การเสริมสร้างเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และศิลปประเพณีท้องถิ่นและการศาสนา(กระบี่) 65. ส่งเสริมสนับสนุน พันฟูอนุรักษ์ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นฐานของการแข่งขันและการพึ่งตนเองของชุมชน(นครศรีธรรมราช) 66. สร้างระบบเกื้อกูลเอื้ออาทรบนพื้นฐานของวัฒนธรรมความดีงามของขนบธรรมเนียมประเพณีเมืองนครในชุมชนให้ยั่งยืนเขตพื้นที่ป่าฝั่งเมือง แนวป้องกันตลิ่งระบบบำบัดน้ำเสีย และระบบกำจัดขยะมูลฝอย(นครศรีธรรมราช) 67. พัฒนาระบบบริหารราชการส่วนกลางที่อยู่ในพื้นที่ ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้เป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพโดยลดขั้นตอนการให้บริการประชาชนให้มีความรวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้(กระบี่) 68. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดกระบวนการส่งเสริมบ้านเมื่อนำอยู่(สตูล)	

ตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		69. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ในระดับชุมชน/ท้องถิ่น ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างน้อยปีละ 3 เรื่อง(พัทลุง) 70. ติดตามผล ประเมินผล การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชน/ท้องถิ่น(พัทลุง) 71. ประกาศเกียรติคุณ “เมื่อนำอยู่”ประจำปีและสนับสนุนงบประมาณ(พัทลุง) 72. พัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐและเอกชนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง(สตูล) 73. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ / ความสามารถและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการชุมชน(พังงา) 74. การเตรียมความพร้อมและสร้างผู้นำชุมชน / ท้องถิ่น และผู้บริหารภาครัฐ ที่มีคุณภาพ คุณธรรม เพื่อรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและนำพาสังคมกระบี่ไปสู่เป้าประสงค์การพัฒนา(กระบี่) 75. สร้างกรอบแนวคิดยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ชุมชน/ท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร(ชุมพร) 76. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ในระดับชุมชน/ท้องถิ่น ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างน้อยปีละ 3 เรื่อง(ชุมพร) 77. ติดตามผล ประเมินผล การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชน/ท้องถิ่น(ชุมพร) 78. ประกาศเกียรติคุณ “เมื่อนำอยู่”ประจำปีและสนับสนุนงบประมาณ(ชุมพร) 79. การสร้างเสริมกิจการบ้านเมืองที่ดีในการบริหารราชการ การปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน(กระบี่) 80. ส่งเสริมให้ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชนและประชาชน ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาโดยกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติ(กระบี่) 81. จัดให้มีกลไกรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเชิงสร้างสรรค์ ก่อให้เกิดการสมานฉันท์ในการตัดสินใจและสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสร้างความสมานฉันท์ รู้รักสามัคคี(กระบี่) 82. ป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยใช้มาตรการทางสังคม และกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายและป้องกัน ปราบปราม บำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข(กระบี่) 83. พัฒนาคุณภาพการบริการภาครัฐให้ได้มาตรฐาน และสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้กับผู้รับบริการ(กระบี่) 84. การสร้างทรัพยากรบุคคลต้นแบบที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม/ชุมชน ทั้งด้านการประกอบ อาชีพ	

ตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		การดำรงชีวิตแบบวิถีพอเพียง สร้างคุณประโยชน์ต่อสังคม ความกล้ายืนหยัดในสิ่งถูกต้องตามหลักคุณธรรม กฎหมาย(กระบี่)	
		85. การเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี(ปัตตานี)	
2. พัฒนาการ การศึกษา	1. ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียน ระดับพอใช้และระดับดี 2. จำนวนผู้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร 3. จำนวนสถาบันที่มีการสอนอิสลามศึกษาที่ได้รับการ กำกับช่วยเหลือดูแล 4. จำนวนผู้เรียนต่างจังหวัด/ต่างประเทศที่เข้ามาเรียน ในสถาบันสอนอิสลามศึกษา 5. ร้อยละของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เรียน ต่อสูงขึ้น 6. ร้อยละของนักเรียนที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนต่อระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้น 7. ร้อยละของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับตัวชี้วัด คะแนน O-NET เฉลี่ยสูงทุกกลุ่มสาระ 8. ประชาชนได้รับการศึกษา เรียนรู้ และพัฒนาตนเอง ตลอดชีวิต 9. ร้อยละของประชากรที่อยู่ในวัยเรียนและนอกวัยเรียน ได้รับการศึกษาเรียนรู้ 10. ร้อยละของสถาบันการศึกษาในจังหวัดมีอันดับที่ สูงขึ้นจากการจัดอันดับสถานศึกษาภายในประเทศ 11. ร้อยละของสถานศึกษาได้รับการรับรองคุณภาพ สมศ. 12. จำนวนสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีอันดับที่	1. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับวิถีชีวิตและอัตลักษณ์(สตูล) 2. เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาโดยเพิ่มขีดความสามารถของครูผู้สอน อุปกรณ์ บรรยากาศ การวัดผล เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์โลก รวมทั้งการเสริมสร้างวินัย จริยธรรมโดย กระบวนการลูกเสือ/เนตรนารี(กระบี่) 3. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทั้งในและนอกระบบการศึกษา ให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับ บริบทความต้องการและปัญหาของชุมชน(นครศรีธรรมราช) 4. ยกระดับคุณภาพการศึกษา(ปัตตานี) 5. พัฒนาคุณภาพการศึกษา(ยะลา) 6. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคอนทุกกลุ่มวัย ให้มีศักยภาพ การแข่งขันก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยใช้ชุมชน เป็นฐานในพัฒนา(นครศรีธรรมราช) 7. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรในวัยเรียน นอกวัยเรียน ได้มีการศึกษาเรียนรู้เต็มพื้นที่ โดยเน้นคุณภาพ คุณธรรม และจิตสำนึกความเป็นไทย(ตรัง) 8. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และเหมาะสมตามศักยภาพต่อเนื่องตลอดชีวิต (สงขลา) 9. สนับสนุนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต(สตูล) 10. ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างกว้างขวางและทั่วถึง(สตูล) 11. พัฒนาบุคลากรวัยทำงานทั้งในและนอกระบบ โดยมุ่งเน้นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงานในท้องถิ่น(กระบี่) 12. พัฒนาการศึกษาและทรัพยากรบุคคลให้คุณภาพ ครอบคลุมทั่วถึงและสามารถแข่งขันได้(พังงา) 13. สนับสนุนให้สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งผลิตนวัตกรรมและพัฒนาองค์ความรู้(สงขลา)	

ตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้

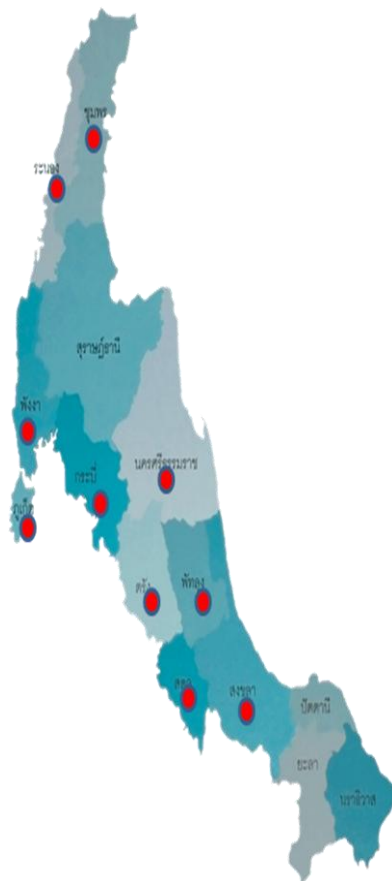
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	สูงขึ้นจากการจัดอันดับของอาเซียน 13. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชากรในจังหวัดสงขลาที่สามารถอ่านออกเขียนได้ 14. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของแหล่งเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน 15. จำนวนค่ายภาษาอังกฤษถาวร 16. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชาชนทุกระดับเพิ่มขึ้น 17. ร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระหลังจากการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา 18. ค่าเฉลี่ยจำนวนปีที่ได้รับการศึกษาของประชากร พหุคูณเพิ่มขึ้นเป็น 12 ปี 19. ร้อยละผู้เรียนนอกระบบโรงเรียนที่เรียนจนสำเร็จการศึกษา 20. ร้อยละของสถานศึกษาทุกระดับได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายนอก 21. จำนวนโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มสาระวิชาหลักมีค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ไม่น้อยกว่า		
3. ส่งเสริมการจัดสร้างชุมชน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ 2. ร้อยละของครัวเรือนกลุ่มเป้าหมายที่นำปรัชญา	1. การสร้างชุมชนเข้มแข็งตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง(ชุมพร,พัทลุง) 2. สร้างและพัฒนาชุมชนต้นแบบตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้กระจายครอบคลุมทุกตำบลที่เข้มแข็งด้วยการบริหารจัดการที่ต่อเนื่องและยั่งยืน(นครศรีธรรมราช)	

ตารางที่ จ-59 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
ต้นแบบตาม แนวปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	เศรษฐกิจมาใช้ในการชีวิตประจำวันระดับความสำเร็จใน การขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริในพื้นที่ 3. จำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่พึ่งตนเองด้านพลังงาน ทดแทน 4. ร้อยละของหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียง	3. การขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริและการประยุกต์ใช้ในพื้น(นราธิวาส) 4. ส่งเสริมการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(ภูเก็ต,ปัตตานี) 5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ(สตูล) 6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง(ชุมพร)	

1.4.5 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว มีจำนวน 5 จังหวัด ได้กำหนดยุทธศาสตร์ได้แก่ 1).พัฒนาการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากลและเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคอื่น 2).ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3).พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม 4).พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ภาพที่ จ-39 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 10 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากองท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากลและเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคอื่น ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวนี้นั้นแต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 9 ประเภท ซึ่งมากที่สุดในการด้านการท่องเที่ยว เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน และร้อยละเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว

2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การ
ท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 6 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัด
หลัก คือ จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวนวันพักค้างคืนเพิ่มขึ้น รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว จำนวนแหล่ง
ท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว และร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 7 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวนวันพักค้างคืนเพิ่มขึ้น รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว และร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 7 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้ว สามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวนวันพักค้างคืนเพิ่มขึ้น รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว และร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

กลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวของแผนยุทธศาสตร์ มี 8 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากลและเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคอื่น กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 38 กลยุทธ์ ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ การฟื้นฟูพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว ยกย่องมาตรฐานด้านการบริการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรเอกชนในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาระบบความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว

2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 7 กลยุทธ์ ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ อนุรักษ์ระบบนิเวศ และส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเลือกการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 8 กลยุทธ์ ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ อนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน ร่วมกับ ท้องถิ่น วิจัยและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม และจัดทำสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ไม่มีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์ด้านนี้ (รายละเอียดดูในตารางที่ จ-60 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการท่องเที่ยว)

ตารางที่ จ-60 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. พัฒนาการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากลและเชื่อมโยงสู่ภูมิภาคอื่น	1. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว 4. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการวิจัยและพัฒนา 5. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น 6. จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น 7. ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่มีการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ไม่ทำลายภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 8. จำนวนครั้งของการจัดเวทีเสวนาของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ 9. ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวที่มีการบูรณาการการกำหนดนโยบายทิศทาง แนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ร่วมกันของทุกภาคส่วน	1. การฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวใหม่(กระบี่) 2. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการขยะ ทั้งในชุมชน แหล่งท่องเที่ยว ชายหาด น้ำเสียจากชุมชน(กระบี่) 3. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีระบบการป้องกันและรักษาพื้นที่ชายฝั่งทะเลและริมแม่น้ำ ลำคลอง(ตรัง) 4. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว(สตูล) 5. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อมโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ความปลอดภัยและการบริหารจัดการ(ตรัง) 6. พัฒนาสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว(สตูล) 7. ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว โดยเน้น Mice , Health and Service, International Medical Service, Health Tourism, Spa, OTOP, Marina(ภูเก็ต) 8. พัฒนาการบริการให้มีคุณภาพและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว(นครศรีธรรมราช) 9. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว(สตูล) 10. การพัฒนาสินค้าโอท็อปเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน และเป็นสินค้าส่งออก(กระบี่) 11. ยกระดับมาตรฐานด้านการบริการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมทั้งบุคลากรด้านการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล(ภูเก็ต) 12. ยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวให้เป็นแบรนด์การท่องเที่ยวระดับนานาชาติ(นครศรีธรรมราช) 13. ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนและท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเกษตรอย่างยั่งยืนและจัดทำผังเมืองให้ครบทุกพื้นที่(ตรัง) 14. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ Logistics(พังงา) 15. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพสู่มาตรฐานสากลและเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว(ภูเก็ต) 16. พัฒนาเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ ประกอบด้วย ถนน ท่าเทียบเรือ สนามบิน ไฟฟ้า น้ำอุปโภคบริโภค(กระบี่) 17. การจัดทำผังเมืองพื้นที่เฉพาะและการกำกับกับการนำผังเมืองไปใช้ปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม โดยให้องค์กร	ภูเก็ต/ นครศรีธรรม ราช กระบี่/ ชุมพร/ พังงา ระนอง/ สตูล/ตรัง พัทลุง/ สงขลา (10)

ตารางที่ จ-60 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		ปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปปฏิบัติให้บรรลุผล(กระบี่) 18. การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัด(สตูล) 19. พัฒนาด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว(ชุมพร,พัทลุง,พังงา,สตูล) 20. ส่งเสริมการตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของจังหวัด(กระบี่,ภูเก็ต) 21. ขยายฐานตลาดท่องเที่ยวใหม่และรักษาลาดนักท่องเที่ยวเก่า โดยเน้น นักท่องเที่ยวคุณภาพ(พังงา) 22. สร้างระบบการตลาดเชิงรุกในแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอย่างมืออาชีพ แบบครบวงจร เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ ผ่านระบบการโฆษณา ประชาสัมพันธ์นำเสนอขายเพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน(นครศรีธรรมราช) 23. จัดทำแผนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว(ตรัง) 24. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรเอกชนในการจัดการท่องเที่ยว(ตรัง,สตูล) 25. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(สตูล) 26. พัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการให้ผู้เกี่ยวข้องกับการบริการด้านท่องเที่ยว(สตูล) 27. บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว(พัทลุง,ชุมพร) 28. เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในทุกภาคส่วน (นครศรีธรรมราช) 29. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบมีภูมิคุ้มกัน สามารถปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง(กระบี่) 30. การพัฒนาทักษะบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และศิลปวัฒนธรรม เพื่อการยกระดับมาตรฐานแรงงานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐาน(กระบี่) 31. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว(สตูล) 32. เพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว(พังงา) 33. พัฒนาระบบความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว(สตูล) 34. สร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในเรื่องธรรมาภิบาล การก่อการร้ายสากลและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน(ภูเก็ต) 35. จัดระบบการรักษาความปลอดภัยและการสื่อสารที่ทันสมัย(พังงา)	

ตารางที่ จ-60 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้

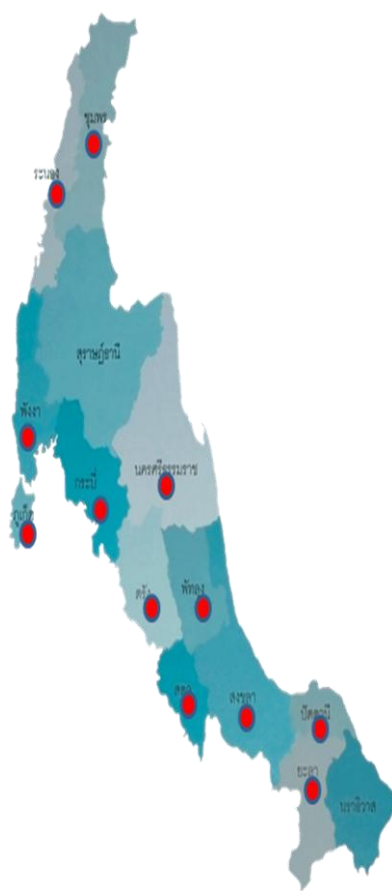
ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		36. การสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ทั้งภัยธรรมชาติการก่อการร้ายสากลและภัยอื่น ๆ(ประจำปี) 37. สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ตามแผน IMT-GT/ BEMSTEC เชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การขนส่งทั้งทางบก ทางทะเลและทางอากาศ (ภูเก็ต) 38. ส่งเสริมและพัฒนาการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชน(ภูเก็ต)	
2. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	1. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 2. จำนวนวันพักค้างคืนเพิ่มขึ้น 3. รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว 4. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 6. ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	1. อนุรักษ์ระบบนิเวศทางทะเล ชายฝั่ง และระบบนิเวศเกาะ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพด้านการท่องเที่ยว(ประจำปี) 2. สร้างและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองนครให้มีความหลากหลายทั้งด้านหาดทรายชายทะเล นิเวศน์ป่าเขา วิถีลุ่มน้ำ ศิลปวัฒนธรรม ให้มีศักยภาพเชิงรายได้และขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์แก่จังหวัด (นครศรีธรรมราช) 3. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเลือกการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลายและได้มาตรฐาน(พังงา) 4. สร้างกิจกรรมต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การเกษตรและวัฒนธรรมประเพณี(พัทลุง) 5. การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ป่าอนุรักษ์ ป่าชายเลน พื้นที่ชุ่มน้ำ และชายฝั่ง ภายใต้การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน(กระบี่) 6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนร่วมกันจัดการทรัพยากรธรรมชาติและฟื้นฟูระบบนิเวศทุกระบบ(ตรัง) 7. กำหนดให้มีงานเทศกาลด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างต่อเนื่อง(ตรัง)	
3. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม	1. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาและผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 2. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3. จำนวนวันพักค้างคืนเพิ่มขึ้น 4. รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว	1. อนุรักษ์และฟื้นฟูเอกลักษณ์ท้องถิ่น(ตรัง) 2. อนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์(กระบี่) 3. ส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน(ภูเก็ต)	

ตารางที่ จ-60 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	5. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน 6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 7. ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	4. สร้างกิจกรรมต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การเกษตรและวัฒนธรรมประเพณี(ชุมพร) 5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน ร่วมกับ ท้องถิ่น วิจัยและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม (ตรัง) 6. พัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว(ตรัง) 7. จัดทำสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณี สินค้าและบริการ รวมถึงข้อมูลนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ(ชุมพร) 8. จัดทำสารสนเทศด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนาวัฒนธรรม ประเพณี สินค้าและบริการ รวมถึงข้อมูลนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ(พัทลุง)	
4. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ	1. ร้อยละของแหล่งท่องเที่ยวผ่านเกณฑ์ระดับสูงของการเฝ้าระวังความปลอดภัยด้านสุขภาพในแหล่งท่องเที่ยว 2. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3. จำนวนวันพักค้างคืนเพิ่มขึ้น 4. รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว 5. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับมาตรฐาน 6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 7. ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	-	

1.4.6 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวน 8 จังหวัด กำหนดยุทธศาสตร์ได้แก่ 1). ยุทธศาสตร์เพื่อฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติให้มีความสมดุล 2).ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน 3) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านพลังงานและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน แต่ละประเด็นสามารถสรุปตัวชี้วัดได้ดังตาราง

ภาพที่ จ-40 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 12จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์เพื่อฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติให้มีความสมดุล ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 7 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมหรือถูกทำลายได้รับการฟื้นฟู (ป่าไม้,สัตว์น้ำ) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู (ไร่) และจำนวนกลุ่มอาชีพประมงมีการรวมกลุ่มอนุรักษ์ฟื้นฟูเพิ่มขึ้น (กลุ่ม)

2) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 21 ประเภท ซึ่งเป็นการกำหนดตัวชี้วัดมากที่สุด เมื่อ

วิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และจำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการและใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

3) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านพลังงานและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 23 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของการใช้พลังงานทดแทน จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น (ปลูกใหม่) และจำนวนที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ย/ไร่/ปี

กลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของแผนยุทธศาสตร์ มี 18 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบความสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์เพื่อฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติให้มีความสมดุล กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 7 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ สร้างเสริมศักยภาพเครือข่ายในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมหรือถูกทำลาย

2) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 16 กลยุทธ์ ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ บริหารจัดการด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะแบบถูกสุขลักษณะที่มีอยู่เดิม และการจัดการของเสียอันตราย และใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านพลังงานและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 6 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีการอนุรักษ์พลังงานลดโลกร้อนอย่างมีส่วนร่วมและพัฒนาเทคโนโลยี สร้างนวัตกรรมการผลิตพลังงานทดแทน ที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด(รายละเอียดดูในตารางที่ จ-61 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ตารางที่ จ-61 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้มีความสมดุล	1. จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู (ไร่) 2. จำนวนกลุ่มอาชีพประมงมีการรวมกลุ่มอนุรักษ์ฟื้นฟูเพิ่มขึ้น (กลุ่ม) 3. ระดับความสำเร็จของการ ฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู 5. พื้นที่วิกฤติทรัพยากรป่าไม้ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและบำรุงรักษา 6. จำนวนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟู 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมหรือถูกทำลายได้รับการฟื้นฟู (ป่าไม้,สัตว์น้ำ)	1. สร้างเสริมศักยภาพเครือข่ายในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม (นครศรีธรรมราช) 2. สงวน ค้ำครอง อนุรักษ์การใช้ประโยชน์และฟื้นฟูสภาพป่าและทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน(ภูเก็ต) 3. ฟื้นฟูและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน(สงขลา) 4. ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมหรือถูกทำลาย(พังงา) 5. ส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกป่าทดแทน(สงขลา) 6. อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำ(สงขลา) 7. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินในพื้นที่(ภูเก็ต)	สตูล/ภูเก็ต/ ตรัง/ สงขลา/ ระนอง พังงา/ ปัตตานี นครศรีธรรม ราช พัทลุง/
2. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	1. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของชุมชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการและใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 2. จำนวนเครือข่ายอาสาสมัครด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น 3. จำนวนพื้นที่ที่ได้น้ำจากระบบชลประทานเพิ่มขึ้น (ไร่) 4. จำนวนแหล่งน้ำชลประทานได้รับการบำรุงรักษาแบบมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น (แห่ง) 5. จำนวนพื้นที่สวนยางปลูกพืชร่วมในสวนยาง 6. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์ประเมินผลด้านสิ่งแวดล้อม 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการวางแผนและจัดทำผังเมือง 9. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการก่อสร้างระบบป้องกันกักตุนน้ำที่ชายฝั่งทะเลและริมแม่น้ำ	1. บริหารจัดการด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (ปัตตานี) 2. การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ปัตตานี) 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนเชิงบูรณาการ(นครศรีธรรมราช) 4. สร้างจิตสำนึกและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(สงขลา) 5. ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(พังงา) 6. ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(พังงา) 7. ป้องกัน และเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สงขลา) 8. ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบคุณภาพชีวิต(ภูเก็ต) 9. การพัฒนาภูเก็ตเป็นเมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว(ภูเก็ต) 10. การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ(ภูเก็ต)	ยะลา/ ชุมพร/ กระบี่ (12)

ตารางที่ จ-61 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	10. จำนวนแหล่งน้ำในพื้นที่วิกฤติที่มีคุณภาพดีขึ้น 11. มีแผนป้องกันภัย อุทกภัยที่มีประสิทธิภาพ 12. ชุมชนมีความเข้มแข็งในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 13. ร้อยละของพื้นที่นาขาดน้ำที่ได้รับการแก้ไขปัญห 14. พื้นที่ที่ถูกบุกรุก 15. พื้นที่ป่าไม้เศรษฐกิจ 16. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบการบริหารจัดการขยะที่ถูกต้อง 17. ร้อยละของพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุก ลดลง 18. ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่การบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 19. ร้อยละคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 20. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 21. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	11. ลดความสกปรกที่ระบายลงสู่แหล่งน้ำ และส่งเสริมการประกอบการให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม(สงขลา) 12. กำหนดเขต และชุดลอกแนวร่องน้ำ รวมทั้ง การบังคับใช้กฎหมายเพื่อรักษาแนวร่องน้ำ (สงขลา) 13. สร้างระบบป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งอย่างเป็นระบบ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ต่อเนื่อง (สงขลา) 14. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน/หมู่บ้าน/อปท. เข้ามามีส่วนร่วมในการลดปัญหาขยะโดยใช้หลัก 3 R (Reduce Reuse Recycle)(สงขลา) 15. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างศูนย์กำจัดมูลฝอยภายใต้การรวมกลุ่มของอปท. (Cluster) และเพิ่มประสิทธิภาพระบบกำจัดขยะแบบถูกสุขลักษณะที่มีอยู่เดิม และการจัดการของเสียอันตราย(สงขลา) 16. ใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(พังงา)	
3. ส่งเสริม ประสิทธิภาพ ด้านพลังงาน และเพิ่ม สัดส่วนการใช้ พลังงาน ทดแทน	1. ร้อยละของการใช้พลังงานทดแทน 2. จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น (ปลูกใหม่) 3. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ย/ไร่/ปี 4. จำนวนชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองด้านพลังงาน 5. จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น 6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการผลิตพลังงานทดแทน	1. ส่งเสริมการให้ชุมชนใช้พลังงานทดแทนที่เหมาะสม ตามกำลังและศักยภาพของทรัพยากรของชุมชนมุ่งลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนลดรายจ่ายในชุมชนด้วยพลังงานทดแทนที่ทำได้จริงในชีวิตประจำวัน(นครศรีธรรมราช) 2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีการอนุรักษ์พลังงานลดโลกร้อนอย่างมีส่วนร่วม (นครศรีธรรมราช) 3. สร้างเสริมชุมชนต้นแบบพลังงานยั่งยืนให้ครอบคลุมทุกอำเภอ และทุกด้านทั้งพลังงานจากเกษตร ธรรมชาติ (น้ำ แสงแดด ลม)(นครศรีธรรมราช) 4. พัฒนาเทคโนโลยี สร้างนวัตกรรมการผลิตพลังงานทดแทน ที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัด	

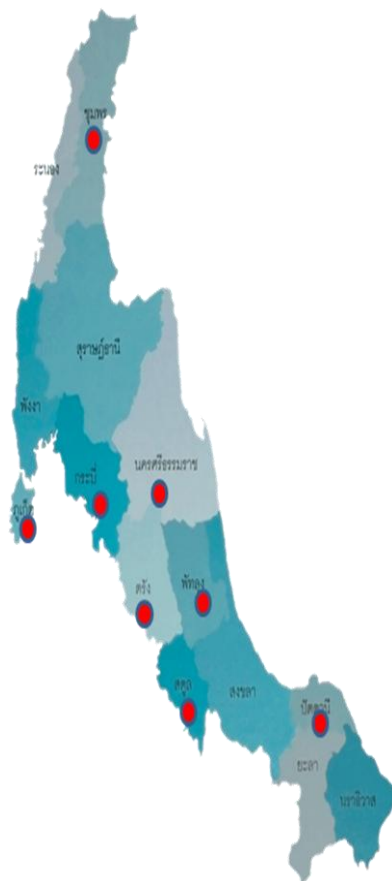
รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์
 โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ จ-61 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
		(นครศรีธรรมราช) 5. เสริมสร้างองค์ความรู้ ความตระหนักแก่ชุมชนเกี่ยวกับการจัดการพลังงานทดแทนผ่านกระบวนการเรียนรู้ทุกช่องทางของชุมชน(นครศรีธรรมราช) 6. ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก(ภูเก็ต)	

1.4.7 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ มีจำนวน 10 จังหวัด กำหนดยุทธศาสตร์ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบบริหารงานให้มีความเป็นเลิศ

ภาพที่ จ-41 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริการจัดการ

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ มี 8 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดตัวชี้วัดที่แตกต่างกันไปจำนวน 15 ตัวชี้วัด ซึ่งสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐมีพัฒนาด้านคุณภาพการบริหารจัดการได้ตามเป้าหมาย ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้บริการและการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ และร้อยละของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคที่เข้าสู่กระบวนการประเมินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

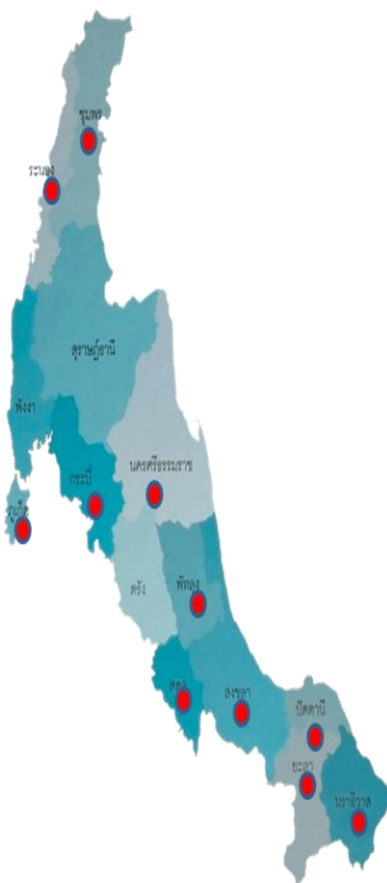
กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนของแผนยุทธศาสตร์ มี 4 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป มีจำนวน 18 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปเป็นกลยุทธ์หลัก คือ พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร พัฒนาศูนย์การบริหารจัดการภาครัฐ เสริมสร้างธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกระดับ และพัฒนาระบบการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีและการสนเทศ (รายละเอียดดูในตารางที่ จ-62 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม)

**ตารางที่ จ-62 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนา ภาคใต้**

ยุทธ ศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. การ พัฒนา ระบบ บริหาร งานให้มี ความ เป็นเลิศ	1. คำรับรองการปฏิบัติราชการ ได้คะแนน ไม่น้อยกว่า 4.00 2. จำนวนสถานประกอบการที่มีระบบการ บริหารงานโดยยึดหลักบรรษัทภิบาล 3. ร้อยละของระดับความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อคุณภาพการให้ บริการ และการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ 4. ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐมีการพัฒนา ขีดสมรรถนะของบุคลากร 5. ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐมีพัฒนา ด้านคุณภาพการบริหารจัดการได้ตาม เป้าหมาย 6. ร้อยละของประชาชนได้รับข้อมูล ข่าวสารจากภาครัฐ 7. ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นและติดตามตรวจสอบผล การปฏิบัติราชการ 8. ร้อยละของหน่วยงานราชการส่วน ภูมิภาคที่เข้าสู่กระบวนการประเมินการ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 9. ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ เข้าสู่กระบวนการประเมินการพัฒนา คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 10. ร้อยละขององค์กรที่นำหลักธรรมาภิ บาลมาใช้ในการบริหารจัดการ	1. พัฒนาศูนย์บริการร่วม(ตริง) 2. พัฒนาศูนย์บริการภาครัฐให้มีขีดสมรรถนะ ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงาน(สงขลา) 3. พัฒนาขีดสมรรถนะของบุคลากรและองค์กรให้อยู่ใน เกณฑ์มาตรฐานที่สามารถยอมรับได้(ภูเก็ต) 4. เตรียมความพร้อมของหน่วยงานและองค์กรเพื่อเข้าสู่การ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ(ตริง) 5. ประกาศรับรองผลการดำเนินงานของหน่วยงานและ องค์กรที่ผ่านการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับจังหวัด(ตริง) 6. พัฒนาระบบการทำงานของภาครัฐให้มีความโปร่งใส รวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม(ภูเก็ต) 7. ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิ ชอบในวงราชการ(สงขลา) 8. เสริมสร้างธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทุกระดับ เพื่อสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของ ทุกภาคส่วนในสังคม(ภูเก็ต) 9. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนพัฒนาจังหวัดตริง(ตริง) 10. สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของภาค ประชาชน(ตริง) 11. เสริมสร้างศักยภาพองค์กรภาคประชาชนในการดำเนินการ สนับสนุนและตรวจสอบภาครัฐ(สงขลา) 12. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการ ปฏิบัติงานภาครัฐ(สงขลา) 13. พัฒนาระบบการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี และ สารสนเทศอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง(สงขลา) 14. พัฒนาระบบบริการข้อมูลข่าวสารภาครัฐและภาค ประชาชน(ตริง) 15. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง (พัทลุง) 16. ส่งเสริมประชาคมการเรียนรู้และการสื่อสารสาธารณะ (ตริง) 17. ใช้เทคโนโลยีและการสนเทศพัฒนาระบบการทำงานให้มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล(ภูเก็ต) 18. ประสานความร่วมมือเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งเชิงพื้นที่ (ตริง)	ปัตตานี/ สตูล/ภูเก็ต/ ตรัง/ นครศรีธรรม ราช กระบี่/ ชุมพร/ พัทลุง (8)

1.4.8 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านความมั่นคง

ในด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง จำนวน 5 จังหวัด ที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงที่มีชื่อแตกต่างกันออกไปอย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง พบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 2 ด้าน คือ 1).ความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2).การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่

ภาพที่ จ-42 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์ พบว่า มี 16 จังหวัดที่มีตัวชี้วัดในยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างออกไป มีทั้งหมด 21 ประเภท ซึ่งเป็นการกำหนดตัวชี้วัดที่มากที่สุด เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคง ระดับความสำเร็จของการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ประชาชนมีความพึงพอใจต่อมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และร้อยละของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในระบบบังคับ บำบัดได้ผลเป็นที่พอใจ

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์นี้แต่ละจังหวัดมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 4 ประเภท เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปตัวชี้วัดหลัก คือ ร้อยละที่ลดลงของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ระดับความสำเร็จในการดำเนินการมาตรการป้องกันการก่อเหตุการณ์ร้ายในพื้นที่ระดับความสำเร็จของประชาชนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันความไม่สงบในพื้นที่ และร้อยละของกลุ่มได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบและผู้ด้อยโอกาสได้รับการส่งเสริมศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้

กลยุทธ์ด้านความมั่นคงของแผนยุทธศาสตร์ มี 5 จังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ จังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์ความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 9 กลยุทธ์ เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเมือง/หมู่บ้านให้มีส่วนร่วมและช่วยตนเองในการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน/หมู่บ้าน สร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างทั่วถึง และสนับสนุนการบูรณาการการแก้ไขปัญหาเสพติด ผู้มีอิทธิพลและความสงบเรียบร้อยในเขตจังหวัดร่วมกับหน่วยตำรวจและทหารในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ กลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้แต่ละจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไป ในยุทธศาสตร์นี้มีการกำหนดทั้งหมด 17 กลยุทธ์ ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่มากที่สุด ในยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถสรุปกลยุทธ์หลัก คือ สนับสนุนการปรับความคิด ความเชื่อและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องประวัติศาสตร์วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ วางมาตรการและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบ การก่อเหตุร้ายร้ายวัน และคดีอุกฉกรรจ์ และพัฒนาประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ (รายละเอียดดูในตารางที่ จ-63 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง)

ตารางที่ จ-63 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคาดได้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
1. ความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1. ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการด้านความมั่นคง 2. ร้อยละการจับกุมคดีที่เกิดขึ้น (คดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ) 3. ร้อยละการจับกุมคดีที่เกิดขึ้น (ชีวิตร่างกายและเพศ) 4. ร้อยละการจับกุมคดีที่เกิดขึ้น (คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน) 5. ร้อยละของผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 6. ร้อยละของผู้ต้องขังคดีเด็ดขาดได้รับการเรียนวิชาชีพพระยะสั้น 7. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวกลับสู่สังคม 8. ร้อยละของผู้ต้องขังที่ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพ 9. ร้อยละของผู้กระทำผิดที่ปฏิบัติได้ตามเงื่อนไขและพ้นการคุมความประพฤติไม่น้อยกว่า 10. ร้อยละของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในระบบบังคับ บำบัดได้ผลเป็นที่พอใจ 11. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 12. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนงานด้านความมั่นคง 13. ประชาชนมีความพึงพอใจต่อมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 14. ร้อยละที่ลดลงของคดีอุกฉกรรจ์ และสะเทือนขวัญ 15. ร้อยละที่ลดลงของอุบัติเหตุจราจรทางบก 16. ร้อยละที่ลดลงต่อปีของคดีอาญาจำแนกแต่ละประเภท 17. ระดับความสำเร็จของการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 18. ร้อยละของสถิติการก่อเหตุร้ายลดลงในรอบปีที่ผ่านมา	1. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเมือง/หมู่บ้านให้มีส่วนร่วมและช่วยตนเองในการรักษาความสงบเรียบร้อยในชุมชน/หมู่บ้าน(นราธิวาส) 2. รักษาความสงบเรียบร้อยและจัดระเบียบสังคม(ปัตตานี) 3. บูรณาการการปฏิบัติงานในพื้นที่(ปัตตานี) 4. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน(สงขลา) 5. สร้างความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมาย และการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ จนนำไปสู่ความเข้าใจและยอมรับของสังคม(สงขลา) 6. สร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างทั่วถึง(สงขลา) 7. เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปัตตานี) 8. สนับสนุนการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติด ผู้มีอิทธิพลและความสงบเรียบร้อยในเขตจังหวัดร่วมกับหน่วยตำรวจและทหารในพื้นที่อย่างใกล้ชิด(นราธิวาส) 9. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด(สงขลา)	ปัตตานี/ นราธิวาสสตูล/ ภูเก็ต/สงขลา ระนอง/ชุมพร/ ยะลา/ นครศรีธรรมราช กระบี่/พัทลุง (10)

ตารางที่ จ-63 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
	19. ระดับความสำเร็จในการควบคุมอาชญากรรมในคดีกลุ่ม 1,2,3 20. หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีคดีอาชญากรรม และสามารถลดคดีอาชญากรรม 21. ความสำเร็จของการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง ในพื้นที่ ชายแดน		

ตารางที่ จ-63 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	ชื่อจังหวัด
2. การพัฒนาและเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่	- ร้อยละที่ลดลงของการเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา - ระดับความสำเร็จในการดำเนินการมาตรการป้องกันการก่อเหตุกรณร้ายในพื้นที่ - ระดับความสำเร็จของประชาชนและชุมชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันความไม่สงบในพื้นที่ - ร้อยละของกลุ่มได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบและผู้ด้อยโอกาสได้รับการส่งเสริมศักยภาพสามารถพึ่งพาตนเองได้	- สนับสนุนการปรับความคิดความเชื่อและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์(นราธิวาส) - ทำความเข้าใจ ลดความหวาดระแวง สร้างความยุติธรรม นำยะลาสันติสุข(ยะลา) - รณรงค์ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชน รู้ รัก สามัคคี รักถิ่นฐานบ้านเกิด(สงขลา) - การอำนวยความสะดวกและเสริมสร้างความสมานฉันท์(นราธิวาส) - เสริมสร้างภาพลักษณ์และความเข้าใจอันดีในสังคม(ปัตตานี) - วางมาตรการและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบ การก่อเหตุร้ายร้ายวัน และคดีอุกฉกรรจ์(สงขลา) - เสริมสร้างความปลอดภัยและความมั่นคง(ปัตตานี) - การปกป้องสถาบันและสร้างสมานฉันท์(ปัตตานี) - ปฏิบัติการจิตวิทยาเชิงรุก(ยะลา) - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน(ยะลา) - เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกัน(ยะลา) - เพิ่มประสิทธิภาพการปราบปราม(ยะลา) - เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ(ยะลา) - พัฒนาประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่(นราธิวาส) - เสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร(ปัตตานี) - เพิ่มศักยภาพบุคลากรและการบริหารจัดการ(ปัตตานี) - พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความมั่นคง(ปัตตานี)	

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนั้น ได้วิเคราะห์ใน 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรอบการพัฒนาภูมิภาคเหนือ และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ และ 2) กระบวนการจัดทำแผน

2.1 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบทิศทางของแผนพัฒนาภาคเหนือ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2.2.1 นโยบายรัฐบาล รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินไว้ทั้งหมด 7 นโยบายหลัก ได้แก่ นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม นโยบายต่างประเทศ และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (รายละเอียดของนโยบายแต่ละด้าน ดูรายละเอียดในบทที่ 4 หน้า 62)

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2554 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญไว้ 5 ประเด็น ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 4 หน้า 63)

2.2.3 กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค ภาคใต้ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1.การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตหลักเพื่อให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาได้แก่ การพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันสินค้าเกษตรหลักของภาค พัฒนาประสิทธิภาพและผลิภาพการผลิตสินค้าอาหารเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหารของภาค พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้อาจสร้างรายได้ได้อย่างเต็มศักยภาพและยั่งยืน

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2.ขยายฐานเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่ภาค โดยมีแนวทางการพัฒนาได้แก่ พัฒนาร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน สร้างโอกาสการพัฒนารองรับการขยายการลงทุนอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพของประเทศ พัฒนาการคมนาคมขนส่งทางทะเลเชื่อมโยงสู่นานาชาติ

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3.พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเสริมสมรรถนะการพัฒนาภาค โดยมีแนวทางการพัฒนาได้แก่ การพัฒนาด้านความรู้ คุณธรรม และสุขภาวะเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน การสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคนจน คนด้อยโอกาส ให้สามารถพึ่งตนเองได้ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเพิ่มผลิภาพการผลิตและเพิ่มโอกาสด้านอาชีพและรายได้ อำนวยความยุติธรรม การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชนและการสร้างความสมานฉันท์ในสังคม

4) ยุทธศาสตร์ที่ 4.เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมระดับชุมชน โดยมีแนวทางการพัฒนาได้แก่ สร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสู่การพึ่งตนเอง พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยการเพิ่มโอกาสการมีรายได้จากทรัพยากรในท้องถิ่น ส่งเสริมการใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งเพื่อสร้างสันติสุข

5) ยุทธศาสตร์ที่ 5.ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาได้แก่ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศ สร้างความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นฐานการผลิตอย่างยั่งยืน ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อลดผลกระทบด้านคุณภาพชีวิต

2.2.4 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรอบทิศทางของแผนพัฒนาภาคใต้ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

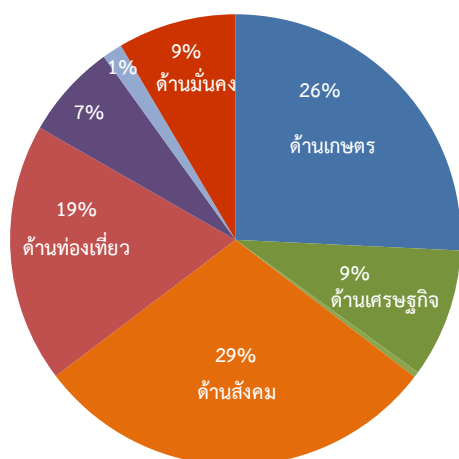
ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงนี้ ผู้วิจัยได้ข้อมูลมาจาก 2 ส่วน คือ จากการตั้งคำถามในแบบฟอร์มอมการเก็บข้อมูล และจากการวิเคราะห์ทั้งหมดในแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดเชื่อมโยงกับกรอบนโยบายรัฐบาลทุกด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ และความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่ ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า ทุกจังหวัดระบุว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของตนเองมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ ทั้งนี้เพราะในการทำแผนนั้นทุกจังหวัดได้ทำนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาภาคมาเป็นกรอบในการทำแผน และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลในแต่ละปี จังหวัดก็ต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย ในส่วนนี้ของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้น จังหวัดได้ให้หน่วยงานย่อยตั้งแต่หน่วยงานต่างๆ ในตำบล อำเภอ และจังหวัดรวบรวมปัญหาทั้งขึ้นมาจากปฏิทินการทำแผนที่จังหวัดกำหนดแล้วทำปัญหาเหล่านั้นมาวิเคราะห์ และนอกจากนี้จังหวัดยังได้วิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน ภัยคุกคาม และโอกาสของจังหวัด และจังหวัดได้ทำประชาสังคม เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้นำเสนอปัญหาและความต้องการ แล้วเป็นการยืนยันคำตอบ คณะทำงานจึงได้วิเคราะห์ไปทั้งโครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์ของทุกจังหวัดในภาพรวม เพื่อเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ซึ่งจากการวิเคราะห์มีข้อมูลชี้แสดงให้เห็นว่า โครงการที่ปรากฏในแผนนั้นมีความเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆ ในนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ ดังนี้

ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล โครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคใต้ทุกจังหวัดรวมทั้งสิ้น 2,780 โครงการเมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของโครงการเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล พบว่า เป็นโครงการที่สอดคล้องนโยบายเศรษฐกิจมากที่สุด คือ 1,088 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 39.14 ของโครงการทั้งหมด รองลงมา เป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต 671 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 24.14 ของโครงการทั้งหมด โครงการในนโยบายความมั่นคงของรัฐ 271 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 9.75 สำหรับนโยบายอื่นๆ มีโครงการปรากฏทั้งหมดแต่ในร้อยละที่ค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะนโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศมีโครงการน้อยที่สุดทั้งภูมิภาคใต้ มีเพียง 45 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 1.62 ของโครงการทั้งหมด นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมีเพียง 200 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 7.19 และนโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรมมีเพียง 249 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 8.96 (ดูรายละเอียดในตารางที่ จ-64)

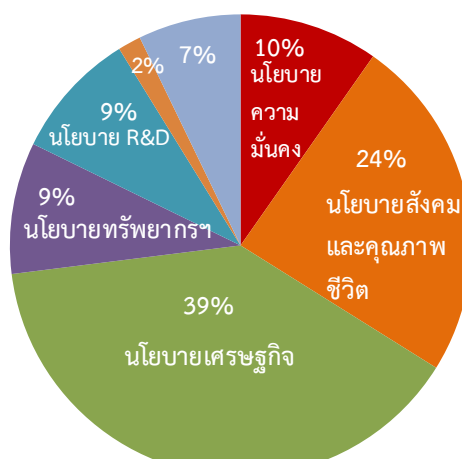
ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 จากการวิเคราะห์เนื้อหาโครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดทั้ง 14 จังหวัด จำนวน 2,780 โครงการ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืนมากที่สุด 1,091 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 39.24 ของโครงการทั้งหมด รองลงมาเป็นโครงการในยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ 602โครงการ คิดเป็นร้อยละ 21.65 ของโครงการทั้งหมด โครงการในด้านการพัฒนาฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 520 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 18.71ของโครงการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางที่ จ-65)

ความเชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนภาค สำหรับภาคได้มีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนภาคไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ซึ่งวิเคราะห์โครงการทั้งหมด 2,413 โครงการ เป็นโครงการที่สอดคล้องและอยู่ในกลุ่มการพัฒนาคนและสังคมให้มีความก้าวหน้าและมีภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อเสริมสมรรถนะการพัฒนาคามากที่สุด 822 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 34.07 ของโครงการทั้งหมด รองลงมาเป็นโครงการในยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการผลิตหลักเพื่อให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 810 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 33.57 ของโครงการทั้งหมด โครงการในด้านการฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสมดุลเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน 357 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 14.79 ของโครงการทั้งหมด โครงการด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมระดับชุมชน 291 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 12.06 ของโครงการทั้งหมด และโครงการขยายฐานเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความหลากหลายของแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานให้แก่ภาค 133 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 5.51 ของโครงการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางที่ จ-66)

จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์กับนโยบายรัฐบาลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรอบการพัฒนาคได้ จะเห็นได้ว่า มีความเชื่อมโยงกันในทุกมิติ แต่ที่เน้นหนักและมีจำนวนโครงการค่อนข้างมาก คือ นโยบายหรือยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ เช่น นโยบายด้านเศรษฐกิจ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลที่ยั่งยืน การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ หรือการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เป็นต้น และสำคัญพอ ๆ กันคือ สังคม คุณภาพชีวิต การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนสังคม และคุณภาพของคนเป็นหลัก ซึ่งโครงการส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 40 จะอยู่ที่สองด้านนี้ สำหรับด้านที่สามที่มีความเชื่อมโยงและจังหวัดต่างๆ ให้ความสำคัญ คือ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาประเทศบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การสร้างความมั่นคงทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ ซึ่งโครงการที่เกี่ยวข้องทางด้านนี้มีอยู่ประมาณ ร้อยละ 10 ของโครงการทั้งหมด

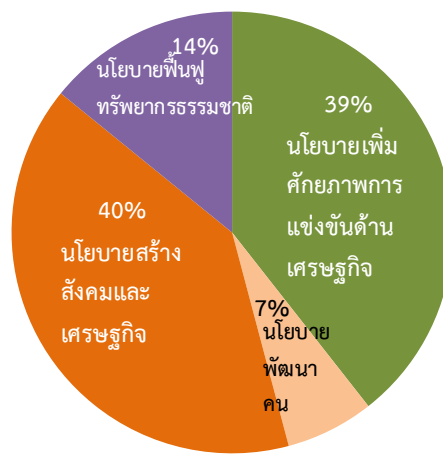
ภาพที่ จ-43 ร้อยละของโครงการในแต่ละยุทธศาสตร์

ภาพที่ จ-44 โครงการที่เชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล

ภาพที่ จ-45 โครงการที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาฯ ๑๐

ภาพที่ จ-46 โครงการที่เชื่อมโยงกับกรอบยุทธศาสตร์ภาค

จากข้อมูลดังกล่าว ชี้ให้เห็นทั้งทิศทางของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคใต้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ซึ่งประเด็นการพัฒนาเหล่านี้ก็มีความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ด้วยเช่นกัน รายละเอียดของความเชื่อมโยงของแต่ละด้าน

ตารางที่ จ-64 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์	นโยบายของรัฐบาล							รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	นโยบายความมั่นคงของรัฐ	นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต	นโยบายเศรษฐกิจ	นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัย และนวัตกรรม	นโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี		
1. ด้านเกษตร	43	20	391	57	174	2	29	716	-
2. ด้านเศรษฐกิจ	-	15	205	-	-	37	-	257	-
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	11	-	-	-	-	11	-
4. ด้านสังคม	23	570	95	25	40	5	56	814	-
5. ด้านท่องเที่ยว	1	24	382	16	22	1	71	517	-
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	5	4	158	8	-	14	189	20
7. ด้านบริหารจัดการ	1	4	-	-	5	-	30	40	103
8. ด้านความมั่นคง	203	33	-	-	-	-	-	236	-
รวม	271	671	1,088	256	249	45	200	2,780	123
ร้อยละ	9.75	24.14	39.14	9.21	8.96	1.62	7.19	100.00	

ตารางที่ จ-65 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนากับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10					รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	1.การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้	2.การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ	3.การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืน	4.การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	5.การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ		
1. ด้านเกษตร	74	37	413	147	13	684	32
2. ด้านเศรษฐกิจ	-	31	190	-	36	257	-
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	11	-	-	11	-
4. ด้านสังคม	295	294	93	33	28	743	71
5. ด้านท่องเที่ยว	-	22	350	62	72	506	11
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	5	19	168	14	209	-
7. ด้านบริหารจัดการ	-	10	15	77	32	134	9
8. ด้านความมั่นคง	-	203	-	33	-	236	-
รวม	372	602	1,091	520	195	2,780	123
ร้อยละ	13.38	21.65	39.24	18.71	7.01	100.00	

ตารางที่ จ-66 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์	กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากภาค				รวม	โครงการที่ไม่สอดคล้อง
	1.เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ	2.สร้างคนให้มีคุณภาพ	3.สร้างสังคมและเศรษฐกิจรากฐานให้เข้มแข็ง	4.ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์		
1. ด้านเกษตร	366	16	37	2	29	450
2. ด้านเศรษฐกิจ	203	-	36	1	-	240
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	11	-	-	-	11
4. ด้านสังคม	9	20	594	38	26	687
5. ด้านท่องเที่ยว	225	64	82	36	34	441
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	12	22	17	158	209
7. ด้านบริหารจัดการ	7	4	51	4	77	143
8. ด้านความมั่นคง	-	6	0	193	33	232
รวม	810	133	822	291	357	2,413
ร้อยละ	33.57	5.51	34.07	12.06	14.79	100.00

2.2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของจังหวัดในภาคใต้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากจัดเก็บข้อมูลของแต่ละจังหวัดส่งมาให้นั้น จังหวัดไม่ได้เขียนรายละเอียดหรือขั้นตอนการจัดทำแผนมาให้มากนัก ส่วนใหญ่แล้วเพียงแค่บอกว่า ดำเนินการตามขั้นตอนที่ ก.พ.ร. กำหนด อย่างไรก็ตามก็มีบางจังหวัดเขียนมาเพียงสั้นๆ ซึ่งเมื่อประมาณภาพรวมแล้วก็ยังไม่เห็นชัดเจนว่า จังหวัดได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง ในการจัดทำแผน ดังนั้น คณะคณะผู้ศึกษาจึงได้นำประเด็นนี้ไปเป็นประเด็นหนึ่งในการรวบรวมข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และสรุปกระบวนการทำแผนได้ดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

(1) การเตรียมข้อมูลสำหรับการจัดทำแผน จังหวัดและกลุ่มจังหวัดใช้ฐานข้อมูลเดิมที่มีอยู่ในปีที่ผ่านมามุ่งเน้นในเรื่องใด เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายต่างๆ ยุทธศาสตร์ของภาค และความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ และมีการตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ มาเข้าร่วมในกระบวนการจัดทำแผนทั้งหมด

(2) การรวบรวมประเด็นปัญหาและความต้องการของประชาชน ได้มีการลงพื้นที่เพื่อรวบรวมความต้องการชุมชน มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน หน่วยงาน และภาคส่วนต่างๆ ได้นำเสนอปัญหาและความต้องการที่แท้จริงต่อคณะกรรมการ ซึ่งมีการเรียงลำดับความสำคัญและความต้องการในแต่ละด้าน โดยมีการทบทวนแผนและโครงการที่ผ่านมาประกอบร่วมกัน และจัดทำรายงานสรุปความต้องการของชุมชน

(3) การจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด คณะทำงานในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์เป็นผู้ดำเนินการจัดทำแผนตามข้อเสนอและความต้องการของพื้นที่ และมีการกำหนดกรอบเพื่อให้การจัดทำโครงการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ การกำหนด Project brief เป็นการกำหนดเรื่อง วิธีการจัดการ เป้าหมาย ทิศทางการดำเนินงานโครงการ และการกำหนด Project idea เป็นการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย กิจกรรม และผู้รับผิดชอบ จากนั้นหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องจะรับโครงการไปดำเนินการต่อไป

2.2.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ

ทุกจังหวัดได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยมีการแผนงานและรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ และในการดำเนินโครงการได้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินโครงการ และกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงาน นอกจากนี้ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่รับผิดชอบเพื่อปรับแผนและติดตามผลการดำเนินงาน

2.2.3 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลงาน

ตามแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัดมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลเพื่อเป็นผู้ประเมินโครงการ ซึ่งมาจากหลายหน่วยงานภายในจังหวัด ซึ่งในการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานจะมีการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน สำหรับประเด็นที่ประเมินและรายงานผลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารโครงการ การเบิกจ่าย ระยะเวลา ความสอดคล้องกับแผนงาน จำนวนโครงการที่แล้วเสร็จตามเป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ และความพึงพอใจในโครงการเป็นสำคัญ

ในการติดตามและประเมินโครงการนั้นหลายจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มอบหมายให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางส่วนที่ทางจังหวัดและกลุ่มจังหวัดรับผิดชอบ คือ การประเมินผลสำเร็จของงาน และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และมีการจัดทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมของจังหวัดทุกเดือน ดังตารางที่ จ-67

ตารางที่ จ-67 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
1. การดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัด และ กลุ่มจังหวัด ในภาคใต้	1.1 โดยหลักการ กนจ.กำหนดปฏิทินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และกลุ่มจังหวัดให้ กบจ. และ กบก. นำไปบริหารจัดการและดำเนินการจัดทำแผนที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การเสนอแนะฯ การปรับปรุงทบทวนแผนฯ และการเสนอแผนต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ได้ให้นโยบายการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ต้องสอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล วาระของชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ 1.2 องค์ประกอบของ กบจ./กบก. ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกาฯ โดยหน่วยงานมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงาน คือเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน หรือบางหน่วยงานที่ไม่มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนโดยตรงก็แต่งตั้งมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นภายในหน่วยงานเป็นผู้แทน ซึ่งผู้แทนจากแต่ละหน่วยงานจากทุกภาคส่วนต่าง ๆ จะรับผิดชอบในการจัดเตรียมข้อมูลและแผนของหน่วยงานเสนอเข้ากบจ. และ กบก. โดยสำนักงานจังหวัด และ สำนักบริหารกลุ่มงานยุทธศาสตร์ จะแจ้งส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด และภาคประชาสังคม ตัวแทนภาคประชาชน ในจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ให้จัดเตรียม รวบรวม ประเด็นปัญหาและความต้องการของแต่ละภาคส่วนเสนอเข้า กบจ. และ กบก. เพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกจัดลำดับความสำคัญ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด และกลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล วาระของชาติ และยุทธศาสตร์ของชาติ ซึ่งมีกระบวนการรวบรวมปัญหาและความต้องการในแต่ละพื้นที่หลายรูปแบบ 1.2.1 ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะใช้ฐานข้อมูลเดิมของการจัดทำแผนในปีที่ผ่านมาว่ามุ่งเน้นในเรื่องใด ในการจัดทำแผนใหม่จะประชุมหารือร่วมกันว่าจะเน้นในเรื่องอะไร เพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายชาติ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ของภาค และความต้องการของประชาชน โดยหน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ จะรวบรวมประเด็นปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่นำมาวิเคราะห์ศักยภาพ อาทิ การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุน การส่งเสริมความรู้เทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ สร้างความสอดคล้องกับการพัฒนาของประเทศ กำหนด position ของจังหวัด โดยมีการตั้งคณะกรรมการ เชิญทุกภาคส่วนเข้าร่วมในกระบวนการจัดทำแผนทั้งหมด รวบรวมความคิดเห็นของประชาชน เช่น การเก็บข้อมูลจากอำเภอ ให้อำเภอคัดเลือกประชาคม อำเภอละกลุ่ม ได้ผลสรุปรวบรวมจัดทำเป็นแผนของหน่วยงานเสนอ กบจ. กบก. เมื่อได้แผนแล้วจะทำการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) เพื่อสะท้อนประเด็นความต้องการ และวิเคราะห์ความสอดคล้องในเรื่องที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเกษตร ท่องเที่ยว คมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต แล้วแบ่งตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดำเนินการตามแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด 1.2.2 หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นเทศบาล มีกระบวนการรวบรวมปัญหา และความต้องการของพื้นที่จากการทำความเข้าใจความต้องการของชุมชนแต่ละชุมชน ซึ่งมีการเรียงลำดับความสำคัญและความต้องการในแต่ละด้าน โดยมีการทบทวนของเดิมด้วย ทบทวนแผนและโครงการ 1.2.3 การจัดเวทีประชาคมดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำแผนกลุ่มจังหวัด เปิดโอกาสให้แต่ละภาคส่วนแสดงความคิดเห็น กำหนดประเด็นปัญหา เสนอคณะกรรมการ ที่มีคณะทำงานในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ มีบ้างที่เคยจ้างที่ปรึกษาในการจัดทำ แล้วในระยะต่อมาพัฒนาสร้างทีมวิทยากรของจังหวัดให้ความรู้กระบวนการทำแผน การ SWOT กำหนดยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและตรงกับความต้องการของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ซึ่งการทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะทำลักษณะเช่นเดียวกันทั้งประเทศ เพราะเป็นข้อกำหนดของ กพร. ใช้รูปแบบเดียวกัน เช่น การใช้ข้อมูลพื้นฐานที่คล้ายกัน ใช้เทคนิค SWOT เป็นกระบวนการทำแผนแบบเดียวกัน การดำเนินงานในรูปแบบ

ตารางที่ จ-67 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
	คณะกรรมการ กบจ. และ กบก. ที่มีผู้แทนภาคส่วนต่าง ๆ เป็นกรรมการและเป็นตัวแทนที่จะเสนอความต้องการของพื้นที่ โดยในบางพื้นที่กรรมการจะหาข้อมูลทั้งในรูปแบบเขียนสรุปถึงความต้องการของพื้นที่ได้มาอย่างไร บางพื้นที่จะลงไปสำรวจความต้องการด้วยตนเอง กำหนดเจ้าภาพหลัก โดยเจ้าภาพหลักจะเป็นผู้ชี้แจงโครงการเมื่อถึงขั้นตอนเสนอโครงการของงบประมาณ สำนักงานจังหวัด สำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดต้องประสานงานระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัด ในทางปฏิบัติการประสานงานใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัว 1.2.4 จังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีหนังสือสอบถามแต่ละภาคส่วนเสนอปัญหา ความต้องการ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ซึ่งจะได้ข้อมูลในส่วนนี้มากกว่าการเก็บข้อมูลจากการจัดประชุม มีบ้างในกลุ่มจังหวัด กรรมการเป็นผู้เขียนโครงการของกลุ่มจังหวัด เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณจะจัดสรรงบประมาณให้บางจังหวัดไปดำเนินการ หรือตั้งงบประมาณไว้ที่สำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แล้วจัดสรรแบ่งงบประมาณตามกิจกรรมที่ชัดเจนโดยเฉพาะโครงการที่มีพื้นที่คาบเกี่ยวหลายจังหวัด เพื่อลดปัญหาการเบิกจ่าย ไม่ให้มีความขัดแย้งในเรื่องการทำโครงการระหว่างหน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ กับจังหวัด 1.2.5 ในการจัดประชุมส่วนราชการรับฟังความคิดเห็น จะประชุมร่วมระหว่างส่วนราชการ เอกชน เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานให้สอดคล้องแผนภาค แผนชาติ ในการปฏิบัติทำแผนจริงเชื่อมต่อกันนโยบายและการปฏิบัติค่อนข้างยาก ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทำแผนไม่มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือประกอบการจัดทำแผน มีบ้างที่จะให้สถาบันการศึกษาเป็นที่ปรึกษาถ่ายทอดองค์ความรู้ให้พื้นที่ ได้เรียนรู้เพื่อที่จะเอาเครื่องมือเหล่านี้มาใช้ในการทำงานสร้างความรู้ความเข้าใจเป็นลำดับขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน การจัดทำงบประมาณ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนยุทธศาสตร์จังหวัดที่มีการแบ่งสัดส่วนน้ำหนักของยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน ตามกรอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี ที่เป็นกรอบหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ที่จะต้องมีการทบทวนแผนเป็นประจำปี 1.2.6 ในการกระบวนการมีส่วนร่วมใช้ระยะเวลาในการจัดเวทีมากเป็นเดือน เพื่อให้ได้ความต้องการที่แท้จริง แต่ในทางปฏิบัติจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ถูกกำหนดจาก กนจ. เช่นเดียวกับกระบวนการทบทวนแผน เพื่อให้ทันกำหนดระยะเวลา จังหวัด/กลุ่มจังหวัดในบางพื้นที่จะทำแบบฟอร์มการวิเคราะห์ เช่น ใช้รูปแบบการวิเคราะห์ของสำนักงบประมาณ คือวิเคราะห์เป้าของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อที่จะดูว่าสิ่งที่รัฐจะต้องกระทำกับกลุ่มเป้าหมายนี้เป็นเรื่องอะไร ต้องกำหนดวิธีการจัดการอย่างไร ให้เป้าหมายไปทำอะไร กำหนดทิศทางการทำงานอย่างไร โดยหน่วยงานจะต้องไปดำเนินการจัดทำโครงการภายใต้กรอบที่กำหนด ในกระบวนการคิดจะกำหนด Project brief เป็นแนวทางโครงการว่า ทิศทางของเป้าหมายจะต้องไปในทิศทางใด มีกิจกรรมหลักอะไรบ้าง ผู้ที่รับผิดชอบคือใคร เป็นลักษณะของ project idea แล้วหลังจากนั้นหน่วยงานราชการก็จะรับไปดำเนินการในส่วนที่ตนเองเกี่ยวข้องและ สอดคล้องกับภารกิจ ทั้งนี้ต้องมีข้อมูลสนับสนุน และข้อมูลนั้นต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์จังหวัดที่ตั้งไว้ ตัวอย่าง การจัดทำเวทีสอบถามความต้องการเกษตรกรรมมีความต้องการอะไร จะต้องมีการเตรียมข้อมูลที่จะใช้สำหรับตอบคำถามและใช้ประกอบการจัดทำแผนในเรื่อง พืชอะไรที่จำเป็นต้องพัฒนา พืชที่ต้องพัฒนาและเป็นพืชหลักพืชเศรษฐกิจของจังหวัด และกลุ่มจังหวัดมีอะไรบ้าง ในการพัฒนาจะดำเนินการอย่างไร ให้มีผลความสำเร็จต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด อย่างไร แล้วจึงกำหนดเป็นกิจกรรม กำหนดตัวชี้วัด
2. การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	เมื่อ กนจ.พิจารณาแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และแจ้งผลการอนุมัติกับจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแล้ว จังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยสำนักงานจังหวัด สำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แจ้งผลโครงการที่คณะรัฐมนตรีให้การอนุมัติต่อหน่วยงานเจ้าของโครงการนั้น ๆ รับทราบและเร่งดำเนินการเบิกจ่าย

ตารางที่ จ-67 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
	งบประมาณไปดำเนินโครงการต่อไป ซึ่งแต่ละจังหวัด และกลุ่มจังหวัด มีวิธีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 2.1 บางพื้นที่มีบางโครงการเมื่อหน่วยงานนำไปปฏิบัติแล้วไม่สนองตอบยุทธศาสตร์ทั้งหมด ซึ่งจะเป็นโครงการที่ได้มีการสอดแทรกเข้ามาในขั้นตอนกรรมาธิการงบประมาณพิจารณาอนุมัติ 2.2 เมื่อโครงการได้รับการอนุมัติ หน่วยงานเจ้าของโครงการเตรียมทำการเบิกจ่าย หลายโครงการยังไม่ได้มีการเตรียมความพร้อมที่จะดำเนินการ บางโครงการอยู่ระหว่างการเขียนรายละเอียดของโครงการ ว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรในแต่ละขั้นตอน มีบ้างเมื่อได้รับการอนุมัติโครงการพร้อมที่จะดำเนินการแต่มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของผู้บริหาร หรือการเปลี่ยนแปลงนโยบายจากส่วนกลางก็ต้องขออนุมัติเปลี่ยนแปลงโครงการ และระยะเวลาการดำเนินโครงการก็จะสั้นลงส่งผลถึงความสำเร็จของแผน 2.3 โดยมากจะได้รับงบประมาณล่าช้าทำให้หลายโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ เมื่องบประมาณมาถึงจำเป็นต้องปรับแก้ไขโครงการและทำให้ระยะเวลาดำเนินงานของโครงการสั้นลง
3. การประเมินความสำเร็จของแผน	การดำเนินโครงการของหน่วยงานเจ้าของโครงการที่ได้รับการอนุมัติ จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะประเมินความสำเร็จของแผนโดยพิจารณา 3.1 มีการตั้งคณะกรรมการจากหลายหน่วยงานของจังหวัดเป็นผู้ประเมินโครงการ จะมีคณะผู้ตรวจจากกระทรวง กรม ตาม Function มาตรวจประจำซึ่งการตรวจโครงการไม่จำกัดว่าเป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณของหน่วยงาน หรือเป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในการตรวจราชการจะมีการจัดทำรายงานสรุปผล เรื่องการเบิกจ่าย การดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการยังไม่ชัดเจน 3.2 มีการกำหนดให้หน่วยงานในจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่รับผิดชอบประเมิน ประเมินและรายงานผลในเรื่องของประสิทธิภาพการบริหารโครงการ การเบิกจ่าย เรื่องของระยะเวลา ที่สอดคล้องกับแผนงาน กำหนดโครงการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ และประเมินความพึงพอใจ ในเรื่องการรับฟังเสียงสะท้อนจากการทำโครงการ แต่ยังไม่มียรายละเอียดที่สมบูรณ์ การประเมินจะไม่ลืกลี ไม่ละเอียด และไม่ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน แล้วแต่ผู้ประเมิน บางปีถ้าผลการประเมินเสนอ กบจ. กบค. แล้วเห็นชอบ ถ้ามีบคงเหลือก็จะได้มีการจัดจ้างหน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมินจะได้ลืกลีในรายละเอียด ถ้าจะประเมินกันเองเจ้าหน้าที่บางท่านไม่มีเวลาและไม่มียงบประมาณที่จะลงไปดำเนินงาน 3.3 บทบาทการประเมินโครงการ ตามโครงสร้างเดิม สำนักงานจังหวัด เป็นหน่วยงานติดตามประเมินผล แต่เมื่อปรับโครงสร้างภารกิจใหม่ การประเมินเปลี่ยนเป็นการทำงานด้านข้อมูลเทคโนโลยี การสื่อสาร ไม่มีเรื่องของการประเมินผลโครงการ แต่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องทำการประเมินผลโครงการโดยให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ช่วยเหลือ ด้วยการจัดทำสัญญาการว่าจ้างสถาบันการศึกษา การกำหนด TOR แต่ละปีจะมีรายละเอียดแตกต่างกัน หากจังหวัด/กลุ่มจังหวัดประเมินผลโครงการเองจะทำใน ๒ ส่วน คือ การประเมินผลสำเร็จของงาน คือการบริหารโครงการในเรื่องของการเบิกจ่าย การจัดดำเนินงานตามระยะเวลา และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เป็นการประเมินเสียงสะท้อนและความพึงพอใจจากการจัดประชุมสัมมนา ประชุม workshop ประชุมระดมความคิดเห็น ซึ่งใช้หลายส่วน เท่าที่เวลา โอกาสและงบประมาณอำนวย แล้วรายงานผลต่อที่ประชุมประจำเดือนของจังหวัด 3.4 ในบางพื้นที่มีคณะกรรมการเป็นคณะกรรมการติดตามการประเมิน จะทำการประเมินตัวชี้วัด เช่น โครงการด้านการท่องเที่ยว กำหนดตัวชี้วัดปริมาณนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ทำให้รายได้เพิ่มขึ้น ถ้าจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดตั้งค่าเป้าหมายไม่ท้าทายหรือไม่เหมาะสม กนจ. สคช. จะชี้ว่าจังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรตั้งเป้าหมายอย่างไร ถ้าไม่เหมาะสมก็จะแจ้งให้

ตารางที่ จ-67 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้ (ข้อมูลนำมาจากประชุมกลุ่มย่อย)

กระบวนการ	รายละเอียด
	เปลี่ยน แต่ข้อเท็จจริง การตั้งค่าเป้าหมายที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ได้รับงบประมาณเท่าเดิม หรือน้อยกว่าเดิม ไม่มีปัจจัยสนับสนุนอื่นเพียงพอ การทำโครงการให้บรรลุค่าเป้าหมายจะยากมากขึ้น แต่เป็นการกำหนดเป้าหมายจากส่วนกลาง ถ้าจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ทำไม่ตามกรอบที่กำหนด ก็จะได้คะแนน 3.5 มีบ้างที่จังหวัดจ้างบริษัทที่มี Contact กับ กพร. ซึ่งจะรู้แนวทางและต้องดำเนินการในส่วนใดที่จะได้คะแนนประเมินสูง หากจ้างสถาบันการศึกษาที่ไม่รู้แนวทางอาจจะได้คะแนนน้อย ซึ่งไม่ได้มีข้อห้ามหรือข้อจำกัดที่จะจ้างที่ปรึกษา เพราะไม่มีคะแนนพิเศษให้กับจังหวัด/กลุ่มจังหวัดที่ทำการประเมินโครงการเอง แล้วผลการประเมินออกมาดี กับการจ้างที่ปรึกษาแล้วได้คะแนนใกล้เคียงกัน 3.6 โดยมากไม่มีแบบฟอร์มการประเมินที่ชัดเจน ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะให้สถาบันการศึกษาประเมินทุกปี กลุ่มงานยุทธศาสตร์จังหวัดต้องการที่จะประเมินเอง แต่ในบทบาทหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาไม่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นควรให้ความสำคัญต่อกลุ่มงานยุทธศาสตร์ที่เป็นองค์กรขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำแผน เพราะแม้ไม่ได้เป็นคณะกรรมการใน กบจ. ไม่เกี่ยวข้องกับการได้รับงบประมาณ และยังไม่มีหน้าที่ในการประเมิน แต่เมื่อมีการประเมินผลการดำเนินงานโครงการ หน่วยงานจะต้องถามผลต่าง ๆ ต่อกลุ่มงานยุทธศาสตร์ 3.7 โดยส่วนใหญ่ การประเมินจะไม่ได้วัดเป้าประสงค์ จะวัดผลผลิตของโครงการ กับวัดผลลัพธ์ คือความสำเร็จของโครงการ วัดผลผลิตที่ได้จากการทำกิจกรรมภายใต้โครงการ จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีครบถ้วน มีระบบรายงานผลการประเมินโดยส่วนราชการสุ่มตรวจ ส่วนการประเมินผลสัมฤทธิ์จะดูที่พื้นที่ดำเนินการและจัดทำแบบสอบถามจากผู้ได้รับผลโดยตรงคือประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ในระดับโครงการ แต่ในภาพรวมของพื้นที่อาจจะไม่ชัดเจน

ส่วนที่ 3 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคใต้

ในส่วนของการประเมินความสำเร็จของแผนฯ ในส่วนของจังหวัดในภาคใต้ คณะผู้ศึกษาได้ใช้หลักการเดียวกันกับการประเมินความสำเร็จของแผนฯ ของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินมา 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลวิธีการประเมินของจังหวัดจากแบบฟอร์มที่จังหวัดกรอกมา 2) ข้อมูลจากโครงการที่ได้รับงบประมาณและโครงการที่จังหวัดดำเนินการสำเร็จในแต่ละปีงบประมาณ และ 3) ข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ข้อมูล 3 ส่วนนี้นำมาวิเคราะห์ร่วมกันและสรุปเป็นผลของการศึกษา ดังนี้

3.1 แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดในภาคใต้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย อาจสรุปได้ว่า แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ของภาคใต้แต่ละจังหวัดไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจังและเป็นระบบ ในส่วนของการประเมินความสำเร็จของโครงการนั้น จังหวัด/กลุ่มจังหวัด มักดำเนินการในส่วนกลาง ดังนี้

3.1.1 การประเมินในระดับโครงการจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ส่วนใหญ่มอบหมายให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบการประเมินโครงการ ยกเว้นในส่วนของโครงการประเมินผลสำเร็จของงาน และผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่ทางจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะทำอย่างไร

3.1.2 ในการประเมินโครงการ โดยทั่วไปทุกจังหวัดจะประเมินในประเด็นประสิทธิภาพการบริหารโครงการ การเบิกจ่ายงบประมาณ ระยะเวลาการดำเนินงาน ความสอดคล้องกับแผนงาน จำนวนโครงการที่สำเร็จตามเป้าหมาย และความพึงพอใจของผู้รับเงินโครงการ เช่น โครงการอบรมก็จะประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าอบรม

3.1.3 การประเมินผลสำเร็จของโครงการตามตัวชี้วัดที่กำหนดนั้น ในบางครั้งมีการปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมายภายหลังส่งผลให้การประเมินไม่เป็นไปตามกรอบที่กำหนดไว้

3.1.4 การประเมินผลส่วนใหญ่จะไม่ได้วัดเป้าประสงค์ แต่จะวัดผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์จะพิจารณาพื้นที่ดำเนินการและจัดประเมินกับผู้ได้รับผลโดยตรง ผลการประเมินเป็นลักษณะภาพรวมของพื้นที่ที่อาจจะได้ข้อมูลในระดับกว้าง ไม่เฉพาะเจาะจงหรือเชิงลึก

3.2 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ จากการวิเคราะห์โครงการและงบประมาณที่ได้รับ

3.2.1 การประเมินความสำเร็จของแผนจากจำนวนโครงการที่ได้รับการจัดสรรตลอดการดำเนินโครงการตามแผนฯ 4 ปี พบว่า ตลอดการดำเนินโครงการตามแผนฯ ภาคใต้ได้นำเสนอโครงการเพื่อของบประมาณจำนวน 2,236 โครงการ ได้รับอนุมัติ 750 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 33.54 ข้อมูลนี้ประเมินจากจังหวัดที่กรอกข้อมูลไม่รวมจังหวัดนครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง ภูเก็ต และสตูล สำหรับงบประมาณที่เสนอขอทั้งหมด 18,811,102,813 บาท ได้รับอนุมัติ 4,353,681,495 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.14

เมื่อวิเคราะห์โครงการงบประมาณที่เสนอขอตามประเด็นยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ที่มีการขอโครงการมากที่สุด คือ โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 95 โครงการ ได้รับอนุมัติ 92 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 96.84 รองลงมา คือ โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านสังคม 309 โครงการ ได้รับอนุมัติ 221 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 71.52 โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านท่องเที่ยว 155 โครงการ ได้รับอนุมัติ 98 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 63.23

และโครงการตามยุทธศาสตร์ด้านเกษตร 422 โครงการ ได้รับอนุมัติ 142 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 33.65 (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ จ-68)

ในส่วนของงบประมาณที่ได้รับเมื่อวิเคราะห์จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ด้านสังคม เป็นกลุ่มนี้ได้งบประมาณในส่วนที่มากกว่าส่วนอื่นๆ คือ ร้อยละ 33.01 ของงบประมาณที่ได้รับของทุกประเด็นยุทธศาสตร์ รองลงมา คือ ยุทธศาสตร์ด้านเกษตร ร้อยละ 19.78 ด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 18.35 ด้านการท่องเที่ยว ร้อยละ 14.80 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 9.46 ด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 4.27 ส่วนด้านความมั่นคงนั้น ถึงแม้ว่าโครงการที่เสนอขออนุมัติจะได้รับเกือบทุกโครงการ แต่โครงการเหล่านั้นก็ได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ 0.32 ของงบประมาณทั้งหมด นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมของทุกจังหวัดตลอด 4 ปี ได้รับอนุมัติงบประมาณ 750 โครงการ แต่เมื่อจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์แล้ว ได้รับอนุมัติเพียง 722 โครงการ โครงการที่เหลืออีก 28 โครงการ อาจเป็นโครงการนอกแผนยุทธศาสตร์หรือโครงการที่แทรกเข้ามา หรืออาจเป็นโครงการที่จังหวัดไม่สามารถบอกได้ว่า ควรจัดเข้าอยู่ในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านใด ข้อมูลจากการวิเคราะห์นี้ ชี้ให้เห็นว่า ภูมิภาคใต้ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ทางด้านสังคม ด้านการเกษตร ด้านเศรษฐกิจ และด้านการท่องเที่ยว (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ จ-69)

2.2 การวิเคราะห์ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

ในส่วนนี้ คณะผู้ศึกษาได้ให้แต่ละจังหวัดกรอกข้อมูลโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการและสามารถดำเนินการแล้วเสร็จในแต่ละปีงบประมาณ แล้วนำมาวิเคราะห์แล้ว ส่วนของโครงการหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยรวมตลอด 4 ปี ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ในภาพรวมจังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ได้ทำเป็นโครงการได้สำเร็จตามปีงบประมาณในอัตราร้อยละที่สูงกว่า คือ ในปีงบประมาณ 2553 โครงการที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ 200 โครงการ ดำเนินการสำเร็จ 180 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 90.00 ในปีงบประมาณ 2554 ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ 183 โครงการ โครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จ 157 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 85.79 ในปีงบประมาณ 2555 ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ 139 โครงการ และดำเนินการเสร็จ จำนวน 113 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 81.29 และในปีงบประมาณ 2556 ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ 161 โครงการ และดำเนินการเสร็จ จำนวน 66 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 40.99 ดังนั้น จากการวิเคราะห์ภาพรวมใน 4 ปี มีโครงการที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการทั้งหมด 683 โครงการ และสามารถดำเนินการเสร็จสิ้น 516 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 75.55 (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ จ-70)

จากการวิเคราะห์ในภาพรวม จะเห็นว่า จังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ ยกเว้นจังหวัดนครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง ภูเก็ต และสตูลที่ไม่ปรากฏข้อมูล สามารถดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นในปีงบประมาณได้ในร้อยละที่ค่อนข้างสูง แต่เมื่อวิเคราะห์ดูว่า โครงการเหล่านี้ (683 โครงการ) เมื่อคิดสัดส่วนแล้วก็พบว่า มีโครงการเพียงประมาณร้อยละ 33.54 ของโครงการที่เสนอขออนุมัติทั้งหมด ที่ได้รับการดำเนินการและได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ 23.14 เท่านั้น ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์เชื่อมโยงไปถึงวิสัยทัศน์ เป้าหมายหลัก และยุทธศาสตร์ ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด 4 ปี แล้วอาจจะเป็นไปได้ยากที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ข้อมูลการประชุมกลุ่มย่อย ยังพบว่า จังหวัดในภาคใต้อาจยังไม่มีภาพประเมินผลความสำเร็จของแผนฯ ตามวิสัยทัศน์ เป้าหมายหลัก และตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนฯ มีเพียงการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเท่านั้น ดังนั้น ซึ่งบอกไม่ได้ว่าความสำเร็จของแผนฯ อยู่ในระดับใด นอกจากนี้การดำเนินการโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดยังประสบปัญหาหากไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรในด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ ปัญหาความล่าช้า ด้านงบประมาณ การปรับเปลี่ยนแผนที่เกิดจากปัจจัยต่างๆ รายละเอียดของปัญหาดังสรุปไว้ในส่วนที่ 4

ตารางที่ จ-68 จำนวนโครงการที่จังหวัดในภาคใต้ได้เสนอของบประมาณ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ได้รับงบประมาณในแต่ละปี

	ปีงบประมาณ				รวม
	2553	2554	2555	2556	
จำนวนโครงการทั้งหมดที่เสนอของบประมาณ (โครงการ)	614	588	484	550	2,236
จำนวนโครงการทั้งหมดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (โครงการ)	201	185	163	201	750
ร้อยละของโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	32.74	31.46	33.68	36.55	33.54
งบประมาณที่เสนอขอรวมทุกโครงการ (บาท)	3,528,987,508	5,437,786,492	4,151,817,910	5,692,510,903	18,811,102,813
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวมทุกโครงการ (บาท)	959,391,818	1,158,645,177	1,112,954,700	1,122,689,800	4,353,681,495
ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	27.19	21.31	26.81	19.72	23.14

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 9 จังหวัด ไม่รวมจังหวัดนครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง ภูเก็ต และสตูล เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

ตารางที่ จ-69 จำนวนโครงการที่จังหวัดในภาคใต้ได้รับจัดสรรงบประมาณ และร้อยละของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเมื่อเทียบกับจำนวนโครงการตามแผนจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่จังหวัดได้รับจัดสรร งบประมาณ ปีงบประมาณ				รวม	จำนวนที่เสนอ ตามแผน	ร้อยละของโครงการที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ร้อยละของ งบประมาณทั้งหมด
	2553	2554	2555	2556					
1. ด้านเกษตร	41	40	22	39	142	422	33.65	1,711,429,620	19.78
2. ด้านเศรษฐกิจ	26	22	24	31	103	117	88.03	1,587,682,650	18.35
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	รวมข้อมูลอยู่กับด้านเศรษฐกิจ								
4. ด้านสังคม	41	66	58	56	221	309	71.52	2,856,159,955	33.01
5. ด้านท่องเที่ยว	10	32	30	26	98	155	63.23	1,280,396,256	14.80
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	16	7	8	11	42	45	93.33	818,673,645	9.46
7. ด้านบริหารจัดการ	-	4	-	-	4	4	100.00	368,981,750	4.27

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่จังหวัดได้รับจัดสรร งบประมาณ ปีงบประมาณ				รวม	จำนวนที่เสนอ ตามแผน	ร้อยละของโครงการที่ได้รับ จัดสรรงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	ร้อยละของ งบประมาณทั้งหมด
	2553	2554	2555	2556					
8. ด้านความมั่นคง	45	11	19	17	92	95	96.84	27,972,625	0.32
รวม	199	182	161	180	702	1,147	61.20	8,651,296,501	100.00

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 9 จังหวัด ไม่รวมจังหวัดนครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง ภูเก็ต และสตูล เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

ตารางที่ จ-70 โครงการที่จังหวัดในภาคใต้ได้ดำเนินการ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จตามแผน จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	ปีงบประมาณ 2553			ปีงบประมาณ 2554			ปีงบประมาณ 2555			ปีงบประมาณ 2556			รวม		
	ดำเนิน การ	สำเร็จ	ร้อยละที่ สำเร็จ	ดำเนิน การ	สำเร็จ	ร้อยละที่ สำเร็จ	ดำเนิน การ	สำเร็จ	ร้อยละที่ สำเร็จ	ดำเนิน การ	สำเร็จ	ร้อยละที่ สำเร็จ	ดำเนิน การ	สำเร็จ	ร้อยละที่ สำเร็จ
1.ด้านเกษตร	47	46	97.87	24	19	79.17	17	15	88.24	41	15	36.59	129	95	73.64
2.ด้านเศรษฐกิจ	19	19	100.00	19	19	100.00	18	14	77.78	16	5	31.25	72	57	79.17
3.ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	17	17	100.00	3	3	100.00	6	6	100.00	1	1	100.00	27	27	100.00
4.ด้านสังคม	36	36	100.00	41	34	82.93	48	42	87.50	44	13	29.55	169	125	73.96
5.ด้านท่องเที่ยว	10	10	100.00	26	18	69.23	22	9	40.91	20	10	50.00	78	47	60.26
6.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	26	10	38.46	29	23	79.31	9	8	88.89	14	6	42.86	78	47	60.26
7.ด้านบริหารจัดการ	-	-	-	30	30	100.00	-	-	-	4	4	100.00	34	34	100.00
8.ด้านความมั่นคง	45	42	93.33	11	11	100.00	19	19	100.00	21	12	57.14	96	84	87.50
รวม	200	180	90.00	183	157	85.79	139	113	81.29	161	66	40.99	683	516	75.55

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 9 จังหวัด ไม่รวมจังหวัดนครศรีธรรมราช นราธิวาส พัทลุง ภูเก็ต และสตูล เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคใต้

ในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนนั้น คณะผู้ศึกษาได้สรุปข้อมูลจาก 2 ส่วน คือ ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่ให้แต่ละจังหวัดกรอกส่งมา และสรุปข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย เมื่อลงไปศึกษาข้อมูลจากพื้นที่จริง ซึ่งในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหา ข้อเสนอแนะทั้งสองส่วนร่วมกัน แล้วสรุปมาเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนรายละเอียดของปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาจะนำเสนอเป็นตารางประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งรวมถึงปัญหาด้านการจัดทำแผน การทำแผนสู่การปฏิบัติ และการติดตามความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และส่วนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะจากจังหวัดในด้านกาจัดทำแผน และการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ

4.1 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคใต้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและข้อเท็จจริง ผู้ปฏิบัติในพื้นที่จากการประชุมกลุ่มย่อยของจังหวัดในกลุ่มภาคเหนือแล้ว พบว่า ปัญหาในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดของภาคเหนือมีส่วนคล้ายกับปัญหาของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยที่ปัญหาสำคัญในการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ และเทคนิคกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ ปัญหาด้านกฎ ระเบียบ งบประมาณ การบูรณาการแผนงานของหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลสารสนเทศประกอบการวางแผน รายละเอียดดังปรากฏในหัวข้อข้างล่าง

4.1.1 บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะด้านการจัดทำแผน และไม่เรียนรู้หรือแม้แต่วิธีคิดกระบวนการจัดทำแผนฯ และไม่สามารถเลือกใช้เครื่องมือในการจัดทำแผนฯ และไม่เรียนรู้ นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับจังหวัดและมีข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดดีพอในด้านกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะระเบียบด้านการเงิน การเบิกจ่าย ทำให้การดำเนินการตามแผนเป็นไปอย่างล่าช้า

4.1.2 บุคลากรนี้รับผิดชอบในการทำแผนมีจำนวนน้อย แต่ต้องทำงานหลายอย่าง คือ มีงานอื่นที่นอกเหนือจากงานแผน นอกจากนี้สำหรับงานแผนฯ ด้วยแล้วก็ไม่ได้ มีแต่งงานแผนฯ ของจังหวัดอย่างเดียว แต่มีงานแผนฯ ที่สั่งมาจากกระทรวง กรม หน่วยงานส่วนกลางอื่นๆ ให้เก็บข้อมูลหรือรายงานตัวเลขการดำเนินงานตามแผนฯ จากหลายหน่วยงาน ทำให้มีภาระงานมากขึ้น นอกจากนี้โดยนโยบายของกระทรวงยังมีการโยกย้ายบุคลากรในจังหวัดมาก เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้ปฏิบัติก็ตาม ทำให้การดำเนินงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไม่ต่อเนื่อง และผู้เข้ามาปฏิบัติให้มักต้องเรียนรู้งานจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้งาน

4.1.3 ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผน โดยมอบหมายให้ผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้ขาดประสบการณ์เข้าประชุมแทน ทำให้เกิดความล่าช้าในการเบิกจ่ายและนำแผนไปดำเนินการ

2. ปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศ จังหวัดไม่ได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการจัดทำแผน ในขณะเดียวกัน จังหวัดไม่ได้รวบรวมจัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการทำแผนฯ ข้อมูลผลการปฏิบัติการของจังหวัดและข้อมูลพื้นฐาน ปัญหาความต้องการของจังหวัดอย่างเป็นระบบ ดังนั้น เมื่อเริ่มทำแผนยุทธศาสตร์แต่ละปี ต้องเริ่มรวบรวมข้อมูลใหม่ทุกครั้ง เมื่อไม่มีหน่วยงานกลางจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ร่วมกัน ในขณะเดียวกันเมื่อไม่มีหน่วยงานกลางจัดเก็บข้อมูลแต่ละหน่วยงานก็จัดเก็บข้อมูลไว้ใช้เอง ซึ่งผลที่ตามมา คือ ข้อมูลที่ซ้อนและข้อมูลในเรื่องเดียวกันไม่ตรงกัน จึงทำให้หน่วยงานเกิดความสับสนในการใช้ข้อมูลและความน่าเชื่อถือของข้อมูลต่ำ

3. ปัญหาด้านงบประมาณ จังหวัดกลุ่มภาคใต้ เห็นว่า การจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า ส่งผลต่อรอบเวลาในการดำเนินโครงการจึงไม่สามารถได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผนงานและปีงบประมาณที่กำหนดได้นอกจากนี้จังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านมีความจำเป็นต้องติดต่อประสานงานกับต่างประเทศ จึงต้องการให้มีการตั้งงบประมาณไปประชุมต่างประเทศ ดังนั้นจึงควรกำหนดงบประมาณในการจัดทำแผนให้แกจังหวัดไว้เป็นการเฉพาะ และชัดเจน

4. ปัญหาเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งการกำหนดยุทธศาสตร์ในแผนยุทธศาสตร์ บางจังหวัดกว้างเกินไป ทั้งผู้จัดทำแผนฯ เห็นว่า การทำครอบคลุมเนื้อหาที่กว้าง โดยมีเจตนาว่า เวลาทำจะได้เลือกทำส่วนไหนก็ได้ ซึ่งการทำยุทธศาสตร์ในลักษณะนี้จะไม่มีความชัดเจน (Focus) ไม่ตอบโจทย์และไม่มีความชัดเจน และการกำหนดตัวชี้วัดไม่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นจริง

นอกจากนี้ การประเมินความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดมีแบบฟอร์มที่หลากหลายและมาจากหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยงาน กระทรวง กรม ซึ่งส่วนใหญ่ให้จังหวัดเก็บข้อมูลให้ การมีแบบฟอร์มที่หลากหลายทำให้เสียเวลาในการเก็บข้อมูลมีข้อมูลที่ซ้ำซ้อน เพราะมีหลายระบบ ก่อให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติ

5. การจัดทำแผนขาดการมีส่วนร่วม การจัดทำแผนยังขาดการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ หน่วยงานในพื้นที่ขาดการประสานงานในด้านการทำแผนฯ การกำหนดยุทธศาสตร์แต่ละหน่วยงานต่างคนต่างทำ จึงทำให้เกิดโครงการซ้ำซ้อน เมื่องบประมาณมีจำกัด การจัดสรรงบประมาณจึงค่อนข้างกระจายและได้รับจำนวนน้อย ทำให้ดำเนินการโครงการกระจายจัดกระจาย นอกจากนี้สภาพพื้นที่ ไม่ได้กำหนดหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักรับผิดชอบแต่ละด้านในพื้นที่ ๆ ชัดเจน หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ไม่มีการศึกษาหรือสนใจยุทธศาสตร์ และกลุ่มจังหวัดจะสอดคล้องกันหรือไม่ ในบางพื้นที่ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ เจ้าหน้าที่และนักการเมืองในพื้นที่เข้ามาจัดทำโครงการ

6. การปรับเปลี่ยนแผนและโครงการตามแผน จากการดำเนินตามแผนมักจะมีการแทรกแซงโครงการที่ไม่ได้อยู่ในแผนฯ เข้ามา หรือเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล เปลี่ยนผู้บริหาร จังหวัดก็จะมีการแทรกแผนใหม่เข้ามา ซึ่งการปรับเปลี่ยนแผนเกิดขึ้นบ่อยมาก บางโครงการที่มีความสำคัญแต่ถูกตัดออกไปแล้วทำโครงการอื่นเข้ามาปรับเปลี่ยนโครงการเช่นนี้ ทำให้โครงการที่ได้รับอนุมัติที่แทรกเข้ามาใหม่นั้น ไม่ตอบโจทย์ของพื้นที่ และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้นอกจากนี้เมื่อมีการแก้ไขปรับเปลี่ยนโครงการในแผนฯ จำเป็นต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงแผนฯ ซึ่งมีขั้นตอนยุ่งยากมาก และใช้เวลานาน จึงส่งผลให้การดำเนินการโครงการล่าช้าตามไปด้วย

7. แผนยุทธศาสตร์ขาดการบูรณาการ การจัดทำแผนงานโครงการขาดรายละเอียด ไม่ชัดเจนขาดการบูรณาการ ระยะเวลาในการทำแผนสั้น ไม่สามารถรวบรวมปัญหาความต้องการของประชาชน หน่วยงานในพื้นที่ไม่มีการประสานงานที่ดี (ดังรายละเอียดในตารางที่ จ-71)

ตารางที่ จ-71 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
1. ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่จังหวัดกรอกส่งมาให้	1.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน	1.1.1 จังหวัดไม่มีข้อมูลกระทรวง/กรม ที่ลงในพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถบูรณาการโครงการ เพื่อขับเคลื่อนตามแผนพัฒนาจังหวัด 1.1.2 ส่วนราชการของจังหวัด ยังไม่มีพร้อมในการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่ยังทำโครงการประเภทงบปกติ มาขอรับการสนับสนุนงบประมาณ 1.1.3 ส่วนราชการยังให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาจังหวัดไม่มากพอ
	1.2 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	1.2.1 โครงการกลุ่มจังหวัด ควรให้ผู้ตรวจราชการเป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด และบุคลากรปฏิบัติงานครบตามกรอบอัตรากำลังและให้มีตัวแทนสภาพัฒนา เป็นกรรมการด้วย
	1.3 ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1.3.1 ระยะเวลาในการจัดทำแผนฯ มีจำกัด ทำให้การจัดทำโครงการไม่สามารถตอบ สนองวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์เท่าที่ควร
	1.4 การเปลี่ยนแปลงแผน	1.4.1 อำนาจการโอนเปลี่ยนแปลงโครงการ/งบประมาณให้เป็นอำนาจของ ก.บ.ก. หรือ ก.บ.จ. โดยมีตัวแทนจากสำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานงบประมาณ เข้าร่วมพิจารณา
	1.5 งบประมาณ	1.5.1 การจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณให้จังหวัดมีความล่าช้า ทำให้กรอบเวลาในการดำเนินโครงการมีน้อยตามไปด้วยจังหวัดไม่สามารถได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผนงานและปีงบประมาณที่กำหนดได้ 1.5.2 จังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านมีความจำเป็นต้องติดต่อประสานงานกับต่างประเทศ จึงต้องการให้มีการตั้งงบประมาณไปประชุมต่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน 1.5.3 ควรกำหนดงบประมาณในการจัดทำแผนให้แกจังหวัดไว้เป็นการเฉพาะ และชัดเจน
	1.6 ความไม่สอดคล้องของโครงการกับความต้องการของประชาชน	1.6.1 กนจ. น่าจะพิจารณายืดหยุ่นให้บางจังหวัดที่ประสบภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม เป็นต้น 1.6.2 งบประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชนและศักยภาพของจังหวัดเพื่อรองรับปัญหาของประชาชน และเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เช่น โครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น
	1.7 ปัจจัยแทรกแซง	1.7.1 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมีปัจจัยภายนอกที่จังหวัดไม่อาจควบคุมได้ เช่น ปัญหาทางการเมืองในพื้นที่ เป็นต้น 1.7.2 ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ ต้องการให้มีการบูรณาการในการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาในพื้นที่ เพื่อเร่งนำสันติสุขมาสู่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
	1.8 การรายงานผลการปฏิบัติงาน	1.8.1 กนจ. หรือ กพร. และ สศช. ควรจัดที่ปรึกษาให้แกจังหวัด จะได้ประสานและเชื่อมโยงกับ กพร. และ สศช. ในกรณีที่เกิดปัญหา อุปสรรคขึ้น 1.8.2 รายงานที่กำหนดในการจัดทำแผนโดย กนจ. น้อยไป

ตารางที่ จ-71 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
2. ข้อมูล จาก ประชุม กลุ่มย่อย	1.1 กระบวนการจัดทำ แผน	2.1.1. บางพื้นที่ไม่มีใครอยากทำงานอยู่ฝ่ายยุทธศาสตร์ ในขณะที่ส่วนราชการเอง ไม่อยากของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด ทุกหน่วยงานพยายามเขียนโครงการอย่างไรก็ได้เพื่อให้ได้งบประมาณ ถ้าได้งบประมาณแล้วจะเหนื่อย เพราะกระบวนการหลายขั้นตอน มีตั้งแต่การชี้แจง กบจ. กบก. กนจ. สำนักงบประมาณ กรมการปกครอง สมาชิกรัฐสภา สมาชิกวุฒิสภา กว่าจะได้มาซึ่งขั้นตอนมาก และเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณให้ดำเนินงานโครงการแล้ว จะมีการติดตามตรวจงานในแต่ละปีมาก ทั้งการตรวจงานจากผู้ตรวจสำนักงบประมาณ สศช. กพร. ที่มีรูปแบบการรายงานผลที่แตกต่างกัน ซึ่งน่าจะมียุทธศาสตร์ตามระบบเดียวกัน อีกทั้งระบบรายงานในคอมพิวเตอร์มีหลายระบบทั้งของ กระทรวงมหาดไทย กพร. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ปฏิบัติงานลำบาก ต้องรายงานผลมาก นี่คือเหตุผลที่ไม่ต้องการได้งบประมาณ แล้วผลการประเมินไม่มีความสัมพันธ์กับงาน ไม่มีโบนัส การพิจารณาไม่สัมพันธ์กับงาน ไม่มีแรงจูงใจ ถ้าเปรียบเทียบกับท้องถิ่น โบนัสของ อบจ. สามารถดาวน์รถได้ 1 คัน 2.1.2. การโยกย้ายของผู้ปฏิบัติงาน ผู้จัดทำแผนเมื่อจัดทำแผนเสร็จ เสนอโครงการได้รับการอนุมัติ เมื่อจะเริ่มดำเนินโครงการแต่มีการโยกย้ายเปลี่ยนงาน เปลี่ยนตำแหน่ง ผู้มารับหน้าที่แทนไม่เข้าใจในแนวคิดการจัดทำโครงการส่งผลให้การดำเนินงานไม่อาจบรรลุผลลัพท์ได้ 2.1.3. หลายหน่วยงานมีบุคลากรน้อย บางแห่งไม่มีผู้รับผิดชอบด้านการจัดทำแผนโดยตรง หรือผู้ที่ทำแผนไม่ได้เกี่ยวข้องกับงานยุทธศาสตร์ 2.1.4. ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำแผน ในการประชุม กบจ. กบก. มอบหมายให้ผู้แทนเข้าประชุม หรือให้เจ้าหน้าที่ไม่มีประสบการณ์เข้าประชุม เมื่อเข้าสู่กระบวนการจัดทำแผนเจ้าหน้าที่ก็จะนำเอาแผนของหน่วยงานมาเสนอรวมไว้ในแผนจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ขาดบูรณาการ เมื่อแผนได้รับการอนุมัติแล้วผู้บริหารก็จะแก้ไขแผนเพื่อให้ตรงกับที่ต้องการ ทำให้เกิดความล่าช้าในการการเบิกจ่ายและนำแผนไปดำเนินการ 2.1.5. ผู้ทำแผนยังไม่มีความเข้าใจและมีความชัดเจนในการกำหนด position ของพื้นที่ รวมถึงการเชื่อมโยงความสอดคล้องของแผนกับนโยบายระดับชาติการ ทำให้กำหนดเป้าหมายไม่ชัด 2.1.6. ข้อมูลสำหรับการวางแผนค่อนข้างยากมาก ทั้งระดับชาติและระดับพื้นที่ เป็นข้อจำกัดที่ทุกจังหวัดน่าจะประสบปัญหานี้ เพราะถ้าวิเคราะห์โดยไม่มีข้อมูลพื้นฐานที่แท้จริง แผนจะไม่มีประสิทธิภาพ 2.1.7. สำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด และกลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัด โครงสร้างตามกฎหมายเป็นผู้ประสานในการจัดทำแผน จะไม่รู้รายละเอียดโครงการ เมื่อชี้แจงโครงการต่อกรมการปกครองก็จะให้เจ้าของโครงการไปชี้แจงด้วย เพราะไม่รู้เรื่อง แต่ทุกหน่วยงานคาดหวังว่าต้องรู้และจะสอบถามข้อมูลต่าง ๆ 2.1.8. หากจัดทำโครงการร่วมกับภาคเอกชนบางครั้งถูกมองว่า ทำไม่ต้องการช่วยภาคเอกชน ต้องให้เอกชนช่วยด้านงบประมาณด้วย และการของงบประมาณมักถูกมองว่าเป็นภารกิจของ Function ให้ขอจากงบ Function 2.1.9. มีการบั่นทอนในการทำงาน เนื่องจากหลักเกณฑ์ กระบวนการพิจารณาคัดเลือกโครงการ ไม่ได้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ แต่ไปสอดคล้องกับความต้องการของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ตารางที่ จ-71 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
	1.2 การนำแผนไปปฏิบัติ	2.2.1. มีการสอดแทรกโครงการที่ไม่อยู่ในกระบวนการทำแผนรวมอยู่ในการของงบประมาณ โดยเฉพาะการสอดแทรกในขั้นตอนการพิจารณาของกรรมาธิการ 2.2.2. ในส่วนคณะกรรมการการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนมีองค์ประกอบจากหลายภาคส่วน แต่การตามงานจะตามเฉพาะที่สำนักงานจังหวัด 2.2.3. หลายพื้นที่งบ Function ได้รับน้อยไม่เพียงพอ เพราะจัดสรรให้แต่ละหน่วยในสังกัด ต้องใช้งบจังหวัดเพิ่มเติม
	1.3 การติดตาม การประเมินผลการปฏิบัติงาน	2.3.1. จังหวัดให้แต่ละ Function เสนอแผนเข้ามา เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ Function แผนจึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร การประเมินผลสำเร็จของแผนจะไม่ตอบโจทย์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ ไม่เหมือนแผนของ สศช.ที่มีบุคลากรรับผิดชอบแต่ละด้าน สามารถเขียนแผนได้ครอบคลุม 2.3.2. การประเมินโครงการเป็นจุดอ่อนของส่วนราชการ ในเรื่องความเข้าใจในเครื่องมือการประเมิน โดยมากจะตอบวิธีที่วัดง่าย เช่น ปีนี่ชุดบ่อกี่บ่อ ปลุกต้นไม้กี่ต้น จะประเมินได้ในระดับผลผลิตเท่านั้น แต่ประเมินในภาพกว้างที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมค่อนข้างยากและพื้นที่มาก ในการปฏิบัติ จะไปดูตัวชี้วัดเป็นหลัก แต่หากเป็นโครงการด้านสังคม การวัดตัวชี้วัดจะมีความยากมาก การประเมินผลด้านผลผลิตและผลลัพธ์ ส่วนด้านผลกระทบจะมองไม่เห็นภาพ ในขณะเดียวกันเมื่อจังหวัด/กลุ่มจังหวัดนำเสนอปัญหานี้ต่อทาง ทริส หรือ กพร. ซึ่งก็จะเลือกตัวชี้วัดที่ง่าย เช่น จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ เกณฑ์ความรู้ที่ผ่านการประเมิน การกำหนดตัวชี้วัดแบบนี้จะวัดได้เฉพาะผลผลิต พอเป็นผลลัพธ์หรือผลกระทบจังหวัด/กลุ่มจังหวัดก็กว้างคำตอบไว้ ทำไม่ได้
	1.4 อื่น ๆ	2.4.1. ราคาผลผลิตปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นพืชการเมืองไม่มีเสถียรภาพ เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาได้เอง อุตสาหกรรมเป็นผู้กำหนดราคา จังหวัดจะกำหนดนโยบายเกี่ยวกับด้านปาล์มน้ำมัน จะมีนโยบายจากการเมืองเข้ามาแทรกแซง ปัจจุบันโรงงานซื้อผลผลิตปาล์มจากเกษตรกร กำหนดปริมาณน้ำมันปาล์มโดยไม่มีข้อมูลวิชาการ นโยบายประกันราคายางพาราไม่บังเกิดผลเนื่องจากพ่อค้ารอให้เกษตรกรขายยางพาราให้กับรัฐเมื่อรัฐเงินหมดแล้วพ่อค้าก็มารับซื้อผลผลิตจากชาวบ้าน โดยนโยบายรัฐบาลไม่ชัดเจนในด้านผลผลิตการเกษตร มักใช้นโยบายประชานิยมแทรกแซงราคา 2.4.2. ด้านระเบียบการเบิกจ่าย ไม่มีความเข้าใจการระบุเป็นบ่งใช้สอย หรือวัสดุ ตามระเบียบพัสดุ 2.4.3. โครงสร้างของสำนักบริหารงานยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดไม่มีตำแหน่งพัสดุ เจ้าหน้าที่ในสำนักงานต้องรู้ทุกเรื่องทั้งระเบียบการเงิน พัสดุ ในขณะที่สำนักงานจังหวัดไม่มีเจ้าหน้าที่การเงินของหน่วยงาน แต่ต้องทำหน้าที่การเงินของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

4.2 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดภาคใต้

- 1) ส่วนกลางควรมีหนังสือแจ้งตรงกับส่วนราชการต่างๆ ให้เห็นความสำคัญของแผน และร่วมมือกับสำนักงานจังหวัดในการจัดทำแผนให้ได้อย่าในกรอบและกำหนดเวลา
- 2) การกำหนดนโยบายและการแก้ไขปัญหาการค้าปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ ภาครัฐควรบูรณาการความร่วมมือระหว่างกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และควรส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งพันธุ์ พัฒนาพันธุ์ต่อชาวบ้านที่ให้ผลผลิตสูง ช่วยเหลือปัจจัยการผลิตที่ใช้ต้นทุนต่ำ กระบวนการผลิตจากปฐมนิคมสู่ทุติยภูมิ ควรแก่นโยบายของรัฐบาลที่ไม่เกิดประโยชน์ โดยไม่ดูถึงวิถีของชาวบ้าน
- 3) ควรจัดอัตรากำลังบุคคลที่รับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนา 4 ปี แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนงบประมาณ อีกทั้งผู้รับผิดชอบการจัดทำแผนมักได้รับมอบหมายงานอื่นเป่าจำนวนมาก จึงส่งผลให้การจัดทำแผนเกิดความล่าช้า
- 4) ส่วนกลางควรเร่งรัดการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้จังหวัดสามารถดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ และเบิกจ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด และควรมีงบกลางเป็นงบบริหารสำหรับการประสานงานการดำเนินโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
- 5) การติดตามผลการดำเนินงานโครงการควรใช้วิธีการติดตามจากการรายงานและการประชุมเป็นหลัก เพราะการติดตามในพื้นที่จะเน้นเฉพาะโครงการที่มีวิธีการยุ่งยาก งบประมาณมาก และมีแนวโน้มจะเกิดปัญหา
- 6) ส่วนกลางควรให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่ได้เสนอโครงการไปแล้ว ซึ่งเป็นโครงการที่ผ่านการวิเคราะห์เป็นความต้องการของพื้นที่และได้มีการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนตามความต้องการของพื้นที่แล้ว ไม่ใช่จะตัดงบประมาณเพียงอย่างเดียว
- 7) จังหวัดควรมีการจัดทำฐานข้อมูลจังหวัด เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการจัดทำแผนจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
- 8) การประเมินผลความสำเร็จของแผนควรเป็นบทบาทหน้าที่หลักในกรอบงานการจัดทำแผน ควรให้สถาบันการศึกษาดำเนินการช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนงบประมาณ รวมถึงการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการประเมินกับบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่
- 9) กำหนดปฏิทินการทำแผนของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้เชื่อมกับการจัดทำแผนของหน่วยงานกระทรวง กรม หรือบฟงักชั้น โดยให้หน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ จัดทำโครงการก่อน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการเสนอโครงการต่อจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด
- 10) ผู้บริหารควรมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและปรับทัศนคติ ตลอดจนการเสนอแนะแนวทาง การให้ความสำคัญในการกิจของบฟงักชั้นและภารกิจของจังหวัด ไม่มีการมองแยกส่วนงานจังหวัด งานกระทรวง (ดังรายละเอียดในตารางที่ จ-72)

ตารางที่ จ-72 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
1. ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่จังหวัดกรอกส่งมาให้	1.1 การประชุมสร้างเข้าใจระหว่างจังหวัดกับหน่วยงานต่าง ๆ	1.1.1 ก.พ.ร. และ สศช. มีหนังสือแจ้งตรงกับส่วนราชการต่าง ๆ ให้เห็นความสำคัญของแผน และร่วมมือกับสำนักงานจังหวัดในการจัดทำแผนให้ได้ภายในกรอบและกำหนดเวลา 1.1.2 ควรแจ้งส่วนราชการเจ้าสังกัดให้จัดอัตรากำลังเฉพาะผู้จัดทำแผนทั้งแผนพัฒนา 4 ปี แผนปฏิบัติราชการประจำปี และแผนงบประมาณ
	1.2 การดำเนินงานด้านแผนให้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน	1.2.1 ผู้รับผิดชอบการจัดทำแผนมักจะได้รับมอบหมายงานอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก
	1.3 กฎ ระเบียบ	1.3.1 รัฐบาลควรเร่งรัดการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อให้จังหวัดสามารถดำเนินการตามแผนงานที่กำหนดไว้ และเบิกจ่ายงบประมาณตามเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนด
	1.4 การรายงานผล	1.4.1 การติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ใช้วิธีการติดตามจากการรายงานและการประชุมเป็นหลัก การติดตามในพื้นที่จะเน้นเฉพาะโครงการที่มีวิธีการยุ่งยาก งบประมาณมาก และมีแนวโน้มจะเกิดปัญหา
2. ข้อมูลจากประชุมกลุ่มย่อย	2.1. ภาครัฐควรบูรณาการกระทรวงเกษตร อุตสาหกรรม พลังงาน และพาณิชย์ ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในภาคใต้ แม้มีคณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร วิเคราะห์ความอ่อนไหวของพืชเกษตร วิเคราะห์ในภาพรวม การผลิต การทำ Buffer stock ซึ่งกระทรวงเกษตรมีข้อมูลปาล์มน้ำมันเพียงพอ แต่ขัดแย้งกับกระทรวงพาณิชย์แจ้งมีปริมาณไม่เพียงพอต้องนำเข้า ให้มีการตรวจสอบสต็อกของโรงกลั่น โรงหีบปาล์มน้ำมัน ซึ่งกระบวนการผลิตจากปาล์มน้ำมัน Zero waste ภาครัฐควรส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งพันธุ์ พัฒนาพันธุ์ต่อชาวบ้านที่ให้ผลผลิตสูง ช่วยเหลือปัจจัยการผลิตที่ใช้ต้นทุนต่ำ กระบวนการผลิตจากปาล์มน้ำมันสู่ทุติยภูมิ ควรแก้ปัญหานโยบายของรัฐบาลที่ไม่เกิดประโยชน์ โดยไม่ดูถึงวิถีของชาวบ้าน 2.2. ผู้บริหารของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดต้องชัดเจนในประเด็นยุทธศาสตร์จังหวัด และกลุ่มจังหวัด 2.3. ควรมีฐานข้อมูลของจังหวัด ใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผน 2.4. ควรมีงบกลางเป็นงบบริหารสำหรับการประสานงานการดำเนินโครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด 2.5. ส่วนกลางควรสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มจังหวัดที่มีความหลากหลาย ความสามารถวิเคราะห์ประเด็นสังคม เศรษฐกิจ เกษตร ในส่วนของจังหวัดควรสนับสนุนข้อมูล สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามแผนของชาติ หรือจังหวัด/กลุ่มจังหวัด 2.6. การทำแผนจังหวัด/กลุ่มจังหวัดควรทำโครงการที่ไม่เคยดำเนินการมาก่อน ไม่ใช่งานประจำของหน่วยงาน หรือตาม Function ควรจะเป็นงานลักษณะพิเศษ ไม่ใช่งานประจำที่ไปซ้ำซ้อนกับหน่วยงานโครงการที่ทำอยู่ในพื้นที่ ขณะนี้บางโครงการยังแยกไม่ออก จึงไม่ควรอ้างหน่วยงาน กระทรวง กรม มีนโยบายของงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด 2.7. การประเมินผลความสำเร็จของแผนควรเป็นบทบาทหน้าที่หลักในกรอบงานการจัดทำแผน ควรให้สถาบันการศึกษาดำเนินการช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนงบประมาณ รวมถึงการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการประเมินกับบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ 2.8. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ มีสัดส่วนที่มากกว่างบประมาณที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้รับในแต่ละปี อยากให้ตรวจเช็คระบบงานของ กพร. สำนักงบประมาณ น่าจะมีค่าใช้จ่ายที่สูงมากกว่างบที่ให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	

ตารางที่ จ-72 ข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556) ของภาคใต้

แหล่งข้อมูล	ประเด็น	รายละเอียด
	2.9.	ในการแต่งตั้งผู้บริหารถ้าไม่มีความสัมพันธ์กับงานในพื้นที่จะให้ระบบการทำงานยุ่งวุ่นวาย ขอให้ผู้บริหารที่รู้และเข้าใจในเรื่องที่จะมาทำงาน มีสมรรถนะในการบริหาร เพราะผู้บริหารจะ ช่วยในการขับเคลื่อน และปรับทัศนคติ ตลอดจนการเสนอแนะแนวทาง การให้ความสำคัญในการกิจของฟังก์ชันและภารกิจของจังหวัด ไม่มีการมองแยกส่วนงานจังหวัด งานกระทรวง
	2.10.	ขอให้ กพร. มีส่วนสำคัญที่จะไปผลักดันในเชิงนโยบาย ในกรณีที่มีการเสนอขอโครงการก่อสร้างโรงหีบปาล์มน้ำมันของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
	2.11.	กนจ. ก.พ.ร. สำนักงบประมาณ ควรจะให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่ได้เสนอโครงการไปแล้ว ซึ่งเป็นโครงการที่ผ่านการวิเคราะห์เป็นความต้องการของพื้นที่และได้มีการจัดลำดับความสำคัญ เร่งด่วนตามความต้องการของพื้นที่แล้ว ไม่ใช่จะดัดงบประมาณเพียงอย่างเดียว
	2.12.	กำหนดปฏิทินการทำแผนของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้เชื่อมกับการจัดทำแผนของหน่วยงานกระทรวง กรม หรือบพฟังก์ชัน โดยให้หน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ จัดทำโครงการก่อน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการเสนอโครงการต่อจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ถ้าหากหน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ได้ดำเนินการไปก่อน ขณะเดียวกัน จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะได้ทราบว่า หน่วยงานกระทรวง กรม ในพื้นที่ ได้จัดทำโครงการใดแล้ว จะได้ไม่ทำซ้ำซ้อน หรือการจัดทำโครงการถ่างฟังก์ชันไม่พอต้องการที่จะใช้บงจังหวัด/กลุ่มจังหวัดเป็นตัวเสริมเพื่อให้โครงการมี ประสิทธิภาพของการจัดการหรือแก้ไขปัญหามากขึ้น แต่โดยส่วนใหญ่ในการพิจารณาจะมีการมองว่าโครงการนี้เป็นงานฟังก์ชัน หรือจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ภาคผนวก ฉ
การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐ/กลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556
ของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด

การประเมินแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 นำข้อมูลมาจากกลุ่มจังหวัดทั้งหมด 18 กลุ่มจังหวัด ใน 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 2) ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่คณะผู้ศึกษาส่งให้แก่กลุ่มจังหวัดกรอกให้ จำนวน 18 กลุ่มจังหวัด 3) ข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดทั่วประเทศ ผลการวิเคราะห์และประเมินแผนยุทธศาสตร์ เป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก และยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. 2553-2556

1.1 วิสัยทัศน์

จากการวิเคราะห์วิสัยทัศน์ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด พบว่า กลุ่มจังหวัดได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนากลุ่มจังหวัดครอบคลุมเนื้อหา 5 ด้าน คือ

(1) **ด้านการเกษตร** ในด้านการเกษตรมี 10 กลุ่มจังหวัด ได้กำหนดวิสัยทัศน์ทางการเกษตร ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้ว เน้นด้านศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปสินค้าการเกษตรที่มีคุณภาพครบวงจร การเป็นฐานการผลิตแปรรูป และส่งออกสินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมตามมาตรฐานและปลอดภัย ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม บางกลุ่มจังหวัดเน้นที่การส่งเสริมพืชเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน เช่น การผลิตข้าวหอมมะลิเป็นเลิศของกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

(2) **ด้านเศรษฐกิจ** ในด้านนี้มี 11 กลุ่มจังหวัด ที่กำหนดวิสัยทัศน์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพ และได้เปรียบในด้านที่ตั้ง โดยเน้นการเป็นประตูการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านตามแนวชายแดนเป็นหลักทั้งสิ้น

(3) **ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** ในด้านนี้มีเพียง 5 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดวิสัยทัศน์ในด้านนี้ ในมุมมองด้านการเป็นสังคมน่าอยู่ มีคุณภาพ มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ประชาชนอยู่ดีมีสุข ประชาชนมีการศึกษา และสร้างความโดดเด่นทางวัฒนธรรม

(4) **ด้านการท่องเที่ยว** มีกลุ่มจังหวัดที่กำหนดประเด็นด้านการท่องเที่ยวไว้ในวิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดจำนวน 12 กลุ่มจังหวัด ซึ่งเน้นที่การพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสุขภาพ เน้นแหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะหลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงอนุรักษ์ เชิงวัฒนธรรม และทางธรรมชาติ

(5) **ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มี 4 กลุ่มจังหวัด โดยเน้นที่การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์และยั่งยืน (ดูรายละเอียดในตารางที่ ฉ-73)

1.2 พันธกิจ

การกำหนดพันธกิจในแผนยุทธศาสตร์เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ให้ประสบผลสำเร็จนั้นจากการวิเคราะห์ใน 18 กลุ่มจังหวัด พบว่า มี 6 กลุ่มจังหวัดที่ไม่มีการกำหนดพันธกิจ ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 กลุ่มจังหวัด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก และกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เมื่อวิเคราะห์พันธกิจของกลุ่มจังหวัดที่ได้กำหนดพันธกิจไว้พบความเชื่อมโยงประเด็นเนื้อหาในวิสัยทัศน์กับพันธกิจ ดังนี้

(1) ด้านการเกษตร พันธกิจที่จังหวัดกำหนดมีส่วนของเนื้อหาด้านการเกษตรจะเน้นในประเด็นหลัก คือ

1) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิต และเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร 2) เพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การแปรรูป การจัดการและการแข่งขันทางการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร 3) เป็นฐานการผลิต แปรรูปผลิตภัณฑ์ และส่งออกสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมที่มีคุณค่าด้านอาหารปลอดภัย 4) พัฒนาศูนย์กลางการผลิต ศูนย์กระจายและจำหน่ายสินค้า เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มจังหวัดที่กำหนดพันธกิจทางการเกษตร มีจำนวน 7 กลุ่มจังหวัดจังหวัด

(2) ด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์พันธกิจของกลุ่มจังหวัดด้านเศรษฐกิจ พบว่ามีประเด็นสำคัญ คือ

1) พัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าเกษตร และบริการทางการค้า 2) พัฒนาเพื่อเป็นศูนย์กลางการคมนาคม และขนส่งสินค้า ที่สนับสนุนการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตร 3) ส่งเสริมความสัมพันธ์และการค้าผ่านแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน 4) เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ และ 5) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริหารจัดการด้านการผลิต การค้าและการท่องเที่ยว และการบริการให้ได้มาตรฐาน ซึ่งกลุ่มจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านนี้มี 9 กลุ่มจังหวัด

(3) ด้านสังคม พันธกิจทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์พันธกิจของกลุ่มจังหวัดด้านสังคม พบว่ามี

ประเด็นที่สำคัญ คือ 1) พัฒนาสังคมให้น่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน 2) เพิ่มศักยภาพและการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่การแข่งขันในตลาดแรงงาน ซึ่งกลุ่มจังหวัดที่กำหนดพันธกิจในด้านนี้มี 4 กลุ่มจังหวัด

(4) ด้านการท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ พบว่า มี 10 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดพันธกิจ

ด้านการท่องเที่ยว โดยที่พันธกิจด้านนี้อยู่ในขอบเขตเรื่องต่อไปนี้ 1) พัฒนาศูนย์กลางบริการทางการท่องเที่ยว 2) สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และวัฒนธรรมให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ 3) พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล 4) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้

(5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในแผนยุทธศาสตร์ของ 4 กลุ่มจังหวัด ปรากฏพันธกิจ

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเด็นของพันธกิจอยู่ในขอบเขตของเรื่อง ดังนี้ 1) สร้างความสมดุล และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพลังงานอย่างเหมาะสม และ 2) ฟื้นฟูดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

(6) ด้านการบริหารจัดการ ถึงแม้ว่าในวิสัยทัศน์ไม่ได้กำหนดประเด็นไว้แต่มี 4 กลุ่มจังหวัดที่ได้กำหนด

ประเด็นนี้เป็นพันธกิจของหน่วยงานที่ต้องบริหารจัดการองค์กร ซึ่งอยู่ในขอบเขตของเรื่อง 1) บูรณาการทรัพยากร และการบริหารพัฒนาทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล 2) พัฒนานุเคราะห์ให้มีขีดสมรรถนะในการบริการ และ 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการร่วมกันระหว่างกลุ่มจังหวัดให้มีประสิทธิผล

1.3 เป้าประสงค์หลักแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

ในส่วนของการประเมินเป้าหมายหลักของการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัด พบว่า กลุ่มจังหวัดส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายหลักของการบริหารกลุ่มจังหวัดในแผนยุทธศาสตร์มีเพียงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้นที่ไม่ได้กำหนดเป้าหมายหลักไว้ โดยเป้าหมายที่กำหนดนั้นอยู่ในกรอบพันธกิจของจังหวัด ดังนี้

(1) **เป้าหมายหลักด้านการเกษตร** มี 12 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดเป้าหมายหลักของด้านนี้ ส่วนใหญ่เน้นการเป็นฐานการผลิต และแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และพืชเศรษฐกิจอื่นๆ ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และปลอดภัย การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าการเกษตร และการประมง ตลอดจนการส่งออกสินค้าเกษตร การเพิ่มความสามารถในการผลิตและแข่งขันด้านการเกษตรแก่เกษตรกร รวมถึงการใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิตภาคเกษตรเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้

(2) **เป้าหมายหลักด้านเศรษฐกิจ** มี 9 กลุ่มจังหวัด ที่กำหนดเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจโดยส่วนใหญ่ที่เป็นเรื่องของพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ รองรับการค้า การเกษตร อุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว เป็นฐานการค้า การลงทุนของภูมิภาค เชื่อมโยงกลุ่มประเทศ GMS และประเทศอื่นๆ และการเป็นศูนย์กลางการค้าข้าว อ้อย มันสำปะหลัง สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป

(3) **เป้าหมายหลักด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** มี 1 กลุ่มจังหวัดคือ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ที่กำหนดเป้าประสงค์ทางด้านนี้ คือการเพิ่มปริมาณหรือมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์จากการเกษตรและสินค้าฮาลาล

(4) **เป้าหมายหลักด้านสังคม** มี 3 กลุ่มจังหวัดมีการกำหนดเป้าหมายทางด้านสังคม โดยเป้าหมายที่กลุ่มจังหวัดตั้งไว้คือ มุ่งเน้นเรื่องยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน พัฒนาด้านการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตลอดจนการรักษาสมดุลทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรมและธรรมชาติ

(5) **เป้าหมายหลักด้านการท่องเที่ยว** ในส่วนของเป้าหมายด้านการท่องเที่ยวนั้นมี 10 กลุ่มจังหวัดที่ได้กำหนดไว้ โดยที่เป้าหมายด้านการท่องเที่ยวนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นเรื่องของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและยกระดับการบริหารด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว รวมถึงสินค้าและบริการการท่องเที่ยว เพิ่มรายได้และกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว

(6) **เป้าหมายหลักด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** มี 4 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดเป้าหมายทางด้านนี้ ประกอบด้วย การพัฒนา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมถึงระบบนิเวศและพื้นที่ชายฝั่งทะเล คงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และความสมดุลและหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติทางชีวภาพ เพื่อการพัฒนาและลดภัยพิบัติ

(7) **เป้าหมายหลักด้านการบริหารจัดการองค์กร** การกำหนดเป้าหมายของการบริหารองค์กรมี 4 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดเป้าหมายหลักด้านนี้ซึ่งเป้าหมายหลัก คือ การเสริมสร้างการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน และเชื่อมโยงการบริหารจัดการทุกด้าน ทุกระดับให้บรรลุยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

(8) **เป้าหมายหลักด้านความมั่นคง** มีเพียงกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ที่กำหนดเป้าหมายสำคัญด้านความมั่นคง โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างยั่งยืน (รายละเอียดของวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักดังปรากฏในตารางที่ ฉ-73)

ตารางที่ ฉ-73 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	กลุ่มจังหวัด
1. ด้านเกษตร	1. ข้าวหอมมะลิเป็นเลิศ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) 2. ฐานการผลิต แปรรูป และส่งออกสินค้าเกษตรเกษตรอุตสาหกรรมตามมาตรฐานและปลอดภัย ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ภาคกลางตอนล่าง 1, ภาคกลางตอนบน 1) 3. ศูนย์กลางการผลิตและแปรรูปสินค้าการเกษตรที่มีคุณภาพครบวงจร (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง, ภาคกลางตอนล่าง 2, ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย, ภาคใต้ชายแดน) 4. ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจท้องถิ่นและชุมชน (ภาคใต้อันดามัน) 5. แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน (ภาคกลางตอนบน 2, ภาคตะวันออก)	1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิต และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง (ภาคเหนือตอนล่าง 2, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) 2. เพิ่มขีดความสามารถในการผลิต การแปรรูป การจัดการ และการแข่งขันทางการตลาดสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร (ภาคเหนือตอนบน 2, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1, ภาคกลางตอนบน 2) 3. เป็นฐานการผลิต แปรรูปผลิตภัณฑ์ และส่งออกสินค้าเกษตร และเกษตรอุตสาหกรรมที่มีคุณค่าด้านอาหารปลอดภัย (ภาคเหนือตอนล่าง 2, ภาคกลางตอนล่าง 1) 4. พัฒนาศูนย์กลางการผลิต ศูนย์การกระจายและจำหน่ายสินค้าข้าว อ้อย มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ (ภาคเหนือตอนล่าง 2, ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย)	1. เป็นฐานการผลิต และแปรรูปผลผลิตข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และพืชเศรษฐกิจอื่นๆ ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และปลอดภัย (ภาคเหนือตอนล่าง 2, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2, ภาคกลางตอนบน 2, ภาคใต้อันดามัน) 2. เพิ่มมูลค่าและการส่งออกสินค้าเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรม (ภาคกลางตอนล่าง 1) 3. ใช้พลังงานทดแทนในกระบวนการผลิตภาคการเกษตรเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ (ภาคกลางตอนล่าง 1) 4. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าการเกษตร และการประมง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง, ภาคกลางตอนกลาง, ภาคกลางตอนล่าง 2, ภาคใต้ชายแดน) 5. เพิ่มการลงทุน และคงฐานการผลิตอยู่ในพื้นที่ของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเกษตร (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง, ภาคใต้ชายแดน) 6. พัฒนาคุณภาพสินค้าทางการเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานในระดับมาตรฐานสากล (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1, ภาคกลางตอนล่าง 2, ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย) 7. เพิ่มความสามารถในการผลิตและการแข่งขันด้านการเกษตรแก่เกษตรกร (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2, ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย)	รวม 13 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน 2/ ภาคเหนือตอนล่าง 2/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2/ภาคกลางตอนล่าง 2/ภาคกลางตอนบน 2/ภาคกลางตอนบน 1/ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย/ภาคใต้ชายแดน/ภาคใต้อันดามัน/ภาคใต้ชายแดน

[illegible]

ตารางที่ ฉ-73 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	กลุ่มจังหวัด
3.ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	1. เพิ่มปริมาณหรือมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์จากการเกษตรและสินค้าฮาลาล (ภาคใต้ชายแดน)	รวม 1 กลุ่ม ได้แก่ ภาคใต้ชายแดน
4.ด้านสังคม	1. สังคมน่าอยู่ มีคุณภาพ มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ประชาชนอยู่ดีมีสุข (ภาคเหนือตอนบน 1, ภาคเหนือตอนบน 2, ภาคกลางตอนบน 1, ภาคกลางตอนบน 2, ภาคกลางตอนกลาง) 2. ประชาชนมีการศึกษา (ภาคกลางตอนบน 1) 3. โตดเด่นวัฒนธรรม (ภาคเหนือตอนบน 1, ภาคเหนือตอนบน 2)	1. สังคมให้น่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ภาคกลางตอนบน 2, ภาคกลางตอนล่าง 2, ภาคใต้อันดามัน) 2. เพิ่มศักยภาพและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐานสู่การแข่งขันในตลาดแรงงาน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1)	1. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี (ภาคกลางตอนล่าง 2) 2. ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมแหล่งเรียนรู้ ศิลปะและวัฒนธรรม (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) 3. รักษาสมดุลทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และธรรมชาติ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2, ภาคกลางตอนบน 2) 4. ทรัพยากรมนุษย์มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2)	รวม 9 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน 1/ภาคเหนือตอนบน 2/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2/ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1/ภาคกลางตอนบน 1/ภาคกลางตอนบน 2/ภาคกลางตอนล่าง 2/ภาคใต้อันดามัน

ตารางที่ ฉ-73 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	กลุ่มจังหวัด
5.ด้านการท่องเที่ยว	- ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและสุขภาพ (ภาคเหนือตอนบน 1, ภาคกลางตอนกลาง, ภาคใต้อันดามัน) - แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชียงูรักซ์ เชียงวัฒนธรรม และทางธรรมชาติ (ภาคเหนือตอนล่าง 2, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1, ภาคกลางตอนบน 1, ภาคกลางตอนล่าง 1, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2, ภาคกลางตอนล่าง 2, ภาคตะวันออก) - พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2, ภาคกลางตอนบน 2, ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย)	- พัฒนาศูนย์กลางบริการทางการท่องเที่ยว (ภาคเหนือตอนล่าง 1) - สร้างสรรคการท่องเที่ยวธรรมชาติ เชียงูรักซ์ และวัฒนธรรมให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ (ภาคเหนือตอนล่าง 2, ภาคกลางตอนล่าง 1) - พัฒนา พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวและบริการการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2, ภาคกลางตอนล่าง 2, ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย, ภาคใต้อันดามัน) - เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ (ภาคเหนือตอนบน 2) - เพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนสินค้าและบริการท่องเที่ยว (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1, ภาคกลางตอนบน 2)	- เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เชียงูรักซ์ และเชิงวัฒนธรรมที่ได้มาตรฐานสากล (ภาคเหนือตอนบน 1, ภาคเหนือตอนล่าง 2) - เพิ่มรายได้ และจำนวนนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยว สินค้าทางการท่องเที่ยว และบริการต่างๆ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1, ภาคกลางตอนบน 2, ภาคกลางตอนล่าง 1, ภาคกลางตอนล่าง 2, ภาคใต้อันดามัน) - ส่งเสริม กระตุ้น และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพที่ยั่งยืน และมีศักยภาพระดับมาตรฐาน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2, ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย, ภาคใต้อันดามัน) - การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และเส้นทางคมนาคม เพื่อรองรับการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2) - พัฒนาศูนย์กลางเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2)	รวม 16 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน 1/ ภาคเหนือตอนบน 2 / ภาคเหนือตอนล่าง 1/ ภาคเหนือตอนล่าง 2/ ภาคกลางตอนกลาง/ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 1/ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 2 /ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 /ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 2 / ภาค กลางตอนบน 1 / ภาค กลางตอนบน 2 / ภาค กลางตอนล่าง 1 / ภาคกลางตอนล่าง 2/ ภาคตะวันออก/ภาคใต้ ฝั่งอ่าวไทย /ภาคใต้ อันดามัน

ตารางที่ ฉ-73 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์หลักที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556

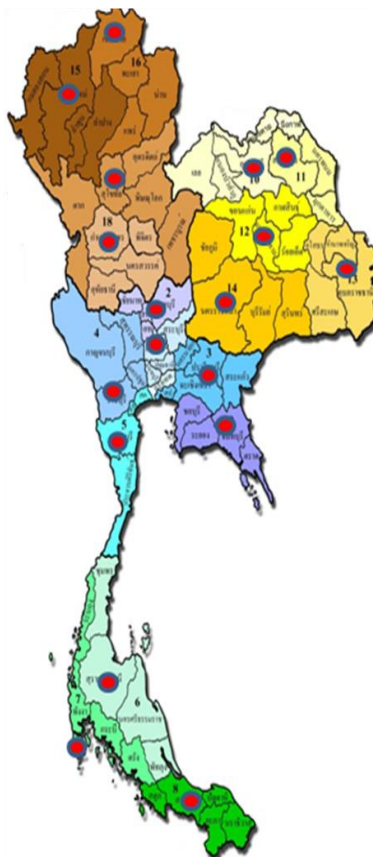
ประเด็นสำคัญ	วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์หลัก	กลุ่มจังหวัด
6.ด้านทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ และยั่งยืน (ภาคเหนือตอนบน 2, ภาคกลาง ตอนกลาง, ภาคกลางตอนล่าง 2) 2. การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (ภาคใต้ อันดามัน)	1. สร้างความสมดุล และการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานอย่าง เหมาะสม(ภาคเหนือตอนบน 2,ภาคกลางตอนบน 2) 2. ฟื้นฟู ดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศน์อย่าง ยั่งยืน (ภาคกลางตอนล่าง 2, ภาคใต้อันดามัน)	1. คงสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และความสมดุลและ หลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติทางชีวภาพ เพื่อ การพัฒนาและลดภัยพิบัติ (ภาคกลางตอนบน 2, ภาคใต้อันดามัน) 2. พัฒนา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงระบบนิเวศและพื้นที่ชายฝั่งทะเล (ภาคเหนือ ตอนล่าง 1, ภาคกลางตอนล่าง 2)	รวม 6 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนล่าง 1/ ภาคเหนือตอนบน 2/ ภาคกลางตอนกลาง/ ภาคกลางตอนบน 2/ ภาคกลางตอนล่าง 2 / ภาคใต้อันดามัน
7.ด้านการบริหาร จัดการ	-	1. บูรณาการทรัพยากรและการบริหารพัฒนาทุกภาค ส่วนอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้หลักธรรมาภิบาล (ภาคกลางตอนบน 2, ภาคกลางตอนล่าง 2) 2. พัฒนาบุคลากรให้มีขีดสมรรถนะในการบริการ(ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1) 3. พัฒนาระบบบริหารจัดการร่วมกันระหว่างกลุ่ม จังหวัดให้มีประสิทธิภาพ(ภาคกลางตอนกลาง)	1. เสริมสร้างการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน (ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2) 2. เชื่อมโยงการบริหารจัดการทุกด้าน ทุกระดับให้บรรลุ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ (ภาคเหนือตอนล่าง 1, ภาคใต้อันดามัน) 3. เพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์กลุ่ม จังหวัด(ภาคกลางตอนกลาง)	รวม 6 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนล่าง 1/ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 2/ภาคกลาง ตอนบน 2/ ภาคกลาง ตอนกลาง/ภาคกลาง ตอนล่าง 2/ ภาคใต้อัน ดามัน
8.ด้านความมั่นคง	-	-	1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านอย่าง ยั่งยืน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2)	รวม 1 กลุ่ม ได้แก่ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน 2

1.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ของกลุ่มจังหวัด

การกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดความสำเร็จและกลยุทธ์ เพื่อผลักดันวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายหลักของการบริหารจังหวัดนั้น ยังอยู่ในกรอบการพัฒนาหลัก 8 ด้าน คือ ด้านการเกษตร เศรษฐกิจ ผลิตภัณฑ์ชุมชน สังคม การท่องเที่ยว การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ และความมั่นคง อย่างไรก็ตาม การกำหนดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ที่แยกย่อยมาก ซึ่งในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ อาจสรุปได้ ดังนี้

1.4.1 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการเกษตร

ในด้านการเกษตร กลุ่มจังหวัดทั้งหมดกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร เนื่องจากวิถีชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับเกษตรเป็นสำคัญดังนั้นกลุ่มจังหวัดจึงกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรไว้เป็นประเด็นสำคัญ แม้ว่าบางจังหวัดไม่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ทางด้านการเกษตรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรแล้วพบว่า มียุทธศาสตร์สำคัญอยู่ 4 ด้านหลัก ประกอบไปด้วย 1) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร 2) การพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบเกษตรปลอดภัย 3) การพัฒนาคุณภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ การปศุสัตว์และการประมงให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มคุณค่า 4) การส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน

ภาพที่ ฉ-47 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร

การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ในแต่ละยุทธศาสตร์ ประกอบไปด้วย

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร ส่วนใหญ่แล้วตัวชี้วัดประกอบไปด้วย ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้

1.1) ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน เช่น ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP ผลผลิตการเกษตรที่สำคัญเทียบกับจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้มาตรฐาน GAP : ข้าว, ไข่ไก่, กุ้งทะเล, มะม่วง ร้อยละของเกษตรกร/ฟาร์มที่ได้รับการรับรองการผลิตตามกระบวนการ GAP เทียบกับจำนวนเกษตรกรที่ยื่นขอรับรอง จำนวนแปลงข้าวที่ผ่านการตรวจรับรองตามมาตรฐาน GAP

1.2) ร้อยละที่ลดลงของเวลาที่ใช้ในการขนส่งและการกระจายข้าวอ้อยมันสำปะหลังสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป

1.3) ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนทางการค้าของผู้ประกอบการค้าข้าวอ้อยมันสำปะหลังสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป และ

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบเกษตรปลอดภัย ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์การเกษตรในกลุ่มนี้ มีตัวชี้วัดสำคัญดังนี้

2.1) จำนวนและร้อยละของผลผลิตที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัยที่มีการพัฒนา จำนวนผลผลิตการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น

2.2) จำนวนและร้อยละของผู้ผลิตสินค้าเกษตรความปลอดภัย เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ จำนวนแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย ร้อยละของจำนวนกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าอาหารปลอดภัยที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ร้อยละของจำนวนเกษตรกรผู้ผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยเทียบกับจำนวนที่ยื่นขอ

2.3) ร้อยละของเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านเกษตรปลอดภัยและนำความรู้ไปปฏิบัติ

2.4) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรตามแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์การผลิตพืชเศรษฐกิจ การปศุสัตว์และการประมงให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มคุณค่า มีตัวชี้วัดได้แก่ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตต่อไร่ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละของมูลค่าการผลิตภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้น เช่น ปริมาณการค้าข้าว อ้อย มันสำปะหลัง เป็นต้น ร้อยละของปริมาณส่งออกสินค้าเกษตรกลุ่มจังหวัด จำนวนผลผลิตการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น

4) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ตัวชี้วัดในกลุ่มนี้ประกอบด้วย ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสินค้าเกษตร ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรแปรรูป ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปที่ได้รับการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนและมูลค่าสินค้าอาหารฮาลาล

กลยุทธ์ด้านการเกษตร เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ กลุ่มจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์แต่ละด้านดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตร กลุ่มจังหวัดที่มียุทธศาสตร์ด้านนี้ ได้กำหนดกลยุทธ์มีความแตกต่างกันออกไปจำนวน 7 กลยุทธ์ ดังนี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตด้านการเกษตร การพัฒนาด้านการกระจายสินค้า การพัฒนาด้านฐานข้อมูล ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรในพื้นที่ สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการ ปรับปรุงระบบการ

บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรดินเพื่อรองรับการผลิต ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเกษตรกรกลุ่มจังหวัด/เครือข่ายชุมชนกลุ่มจังหวัด

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบเกษตรปลอดภัย ประกอบไปด้วยกลยุทธ์ 2 กลยุทธ์ คือ พัฒนาระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม และส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ การปศุสัตว์และการประมงให้ได้มาตรฐาน และเพิ่มคุณค่า มีกลยุทธ์ที่สำคัญ 12 กลยุทธ์ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน พัฒนาและส่งเสริมระบบการตลาด พัฒนาและส่งเสริมระบบการผลิตอุตสาหกรรม เสริมสร้างความรู้ของเกษตรกร สร้างเครือข่ายการศึกษาและเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมที่ปลอดภัย สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อการลงทุน ส่งเสริมการลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน สร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าเกษตร การเพิ่มขีดความสามารถเพื่อการส่งออก เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน สร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเฉพาะกลุ่ม (Niche Goods) ส่งเสริมสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะถิ่น และมีศักยภาพทางการตลาด

4) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน ยุทธศาสตร์ด้านการแปรรูปสินค้าด้านการเกษตรมีกลยุทธ์สำคัญจัดได้ 3 กลุ่ม ดังนี้ ส่งเสริมและพัฒนากิจการการผลิตพืชพลังงานทดแทนและแปรรูปสู่อุตสาหกรรมพลังงานทดแทน พัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าประมงและเกษตรให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมเครือข่ายผู้ประกอบการแปรรูปและสร้างผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพมาตรฐาน GMP (รายละเอียดดู ตารางที่ 2 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการเกษตร ในตารางที่ ฉ-74)

ตารางที่ ฉ-74 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรให้พอเพียงต่อความต้องการและการขนส่งสินค้าเกษตรให้สะดวกรวดเร็ว	1. ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP ผลผลิตการเกษตรที่สำคัญเทียบกับจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2. ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP ข้าวหอมมะลิต่อจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงเกษตรฯ 3. ร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยร้อยละของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้มาตรฐาน GAP : ข้าว, ไข่เนื้อ, กุ้งทะเล, มะม่วง 4. ร้อยละของเกษตรกร/ฟาร์มที่ได้รับการรับรองการผลิตตามกระบวนการ GAP เทียบกับจำนวนเกษตรกรที่ยื่นขอคำรับรอง 5. ร้อยละที่ลดลงของเวลาที่ใช้ในการขนส่งและการกระจายข้าวอ้อยมันสำปะหลังสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป 6. ร้อยละที่ลดลงของต้นทุนทางการค้าของผู้ประกอบการค้าข้าวอ้อยมันสำปะหลังสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป 7. จำนวนแปลงข้าวที่ผ่านการตรวจรับรองตามมาตรฐาน GAP	1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการผลิตด้านการเกษตร 2. การพัฒนาด้านการกระจายสินค้า 3. การพัฒนาด้านฐานข้อมูล 4. ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรในพื้นที่ 5. สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการ 6. ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการน้ำและทรัพยากรดินเพื่อรองรับการผลิต 7. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเกษตรกรกลุ่มจังหวัด/เครือข่ายชุมชนกลุ่มจังหวัด	รวม 18 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน 1/ ภาคเหนือตอนบน 2/ ภาคเหนือตอนล่าง 1/ ภาคเหนือตอนล่าง 2/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2/ ภาคกลางตอนบน 1/ ภาคกลางตอนบน 2/ ภาคกลางตอนล่าง 1/
2. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบเกษตรปลอดภัย	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ 2. จำนวนแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัยที่มีการพัฒนา 4. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านเกษตรปลอดภัยและนำความรู้ไปปฏิบัติ 5. ร้อยละของจำนวนกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าอาหารปลอดภัยที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน 6. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรผู้ผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยเทียบกับจำนวนที่ยื่นขอ 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรตามแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย 8. จำนวนผลผลิตการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น	1. พัฒนาระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและเกษตรอุตสาหกรรม 2. ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP	ภาคกลางตอนล่าง 2/ ภาคกลางตอนกลาง/ ภาคตะวันออก/ ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย/ ภาคใต้ฝั่งอันดามัน/ ภาคใต้ชายแดน
3. พัฒนาคุณภาพการ	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตอ้อยเฉลี่ยต่อไร่	1. พัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน	

ตารางที่ ฉ-74 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

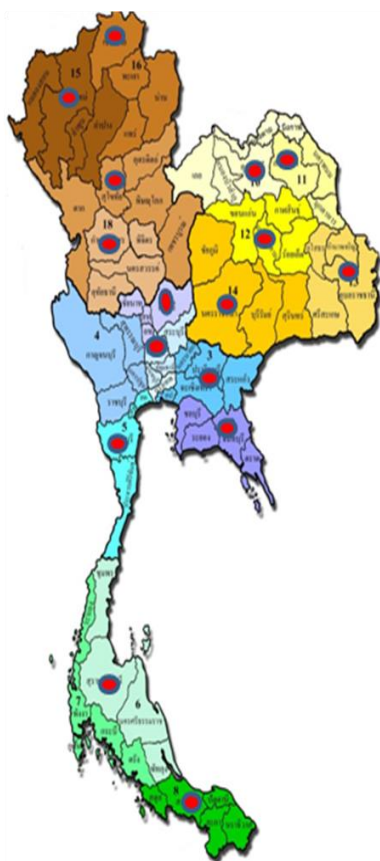
ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
ผลิตพืชเศรษฐกิจ การปศุสัตว์ และ การประมงให้ได้ มาตรฐาน และเพิ่ม มูลค่า	2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตเฉลี่ยมันสำปะหลังต่อไร่ 3. ร้อยละของผลผลิตต่อไร่ที่เพิ่มขึ้น 4. ร้อยละของมูลค่าการผลิตภาคการเกษตรที่เพิ่มขึ้น 5. จำนวนผลผลิตข้าวหอมมะลิต่อไร่เพิ่มขึ้น 6. จำนวนผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิในเชิงการค้า 7. ระดับความสำเร็จในการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรกลุ่มจังหวัด 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสินค้าการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรมีคุณภาพได้ มาตรฐานจากการรับรอง 9. มูลค่าสินค้าทางการเกษตรเพิ่มขึ้น 10. จำนวนเมล็ดข้าวเปลือกพันธุ์ดีที่มีคุณภาพจำหน่ายได้ 11. จำนวนแปลงหญ้าได้รับการปรับปรุง 12. ร้อยละของปริมาณการค้าข้าว อ้อยมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัด 13. ร้อยละของปริมาณส่งออกข้าว อ้อยมันสำปะหลังของกลุ่มจังหวัด 14. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ 15. ผลผลิตเฉลี่ยของสินค้าเกษตรต่อหน่วยการผลิตเพิ่มขึ้น : ข้าว 16. มูลค่าผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิ ค่าเป้าหมาย 17. จำนวนผลผลิตการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น	2. พัฒนาและส่งเสริมระบบการตลาด 3. พัฒนาและส่งเสริมระบบการผลิตอุตสาหกรรม 4. เสริมสร้างความรู้ของเกษตรกร สร้างเครือข่าย การศึกษาและเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต สินค้าเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและ อุตสาหกรรมที่ปลอดภัย 5. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อการลงทุน 6. ส่งเสริมการลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศ เพื่อนบ้าน 7. สร้างมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าเกษตร 8. การเพิ่มขีดความสามารถเพื่อการส่งออก 9. เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและลดต้นทุนการ ผลิต 10. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของ ชุมชน 11. สร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรและ อุตสาหกรรมเฉพาะกลุ่ม (Niche Goods) 12. ส่งเสริมสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะถิ่น และมี ศักยภาพทางการตลาด	
4. ส่งเสริมการแปรรูป สินค้าเกษตรไปสู่ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ มาตรฐาน	1. ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ได้จากข้าวอ้อยและมันสำปะหลัง 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรแปรรูป 3. มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 ต่อปี 4. ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปที่ได้รับการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์	1. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตพืชพลังงาน ทดแทนและแปรรูปสู่อุตสาหกรรมพลังงาน ทดแทน 2. พัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการแปรรูป	

ตารางที่ ฉ-74 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการเกษตร จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
	5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าอาหารฮาลาล 6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ฮาลาล	สินค้าประมง และเกษตรให้ได้มาตรฐาน 3. ส่งเสริมเครือข่ายผู้ประกอบการแปรรูปและ สร้างผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพมาตรฐาน GMP	

1.4.2 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ

จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ พบว่ามีกลุ่มจังหวัดถึง 16 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเอาไว้ในแผน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจมาก ถึงแม้ว่าแต่ละกลุ่มจังหวัดจะกำหนดชื่อยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่แล้วเนื้อหาจะเป็นเรื่องคล้ายๆ กัน ซึ่งอาจสรุปได้ 5 ด้านใหญ่ ๆ คือ 1) ส่งเสริมการค้าการลงทุนชายแดน 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เพื่อการกระจายสินค้า 3) พัฒนากระบวนการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร 4) การปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม และ 5) พัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมของพื้นที่ในการส่งเสริมการลงทุน

ภาพที่ ฉ-48 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

เมื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจแล้ว สามารถจำแนกตามกลุ่มยุทธศาสตร์ได้ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการค้าการลงทุนชายแดน มีตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน
2. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เพื่อการกระจายสินค้า มีตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

2.1) จำนวนและร้อยละของเส้นทางการคมนาคมที่ได้รับการพัฒนา เช่น การเพิ่มขึ้นของโครงสร้างพื้นฐาน เครือข่ายคมนาคมและระบบสนับสนุน Logistics จำนวนระบบโครงข่ายคมนาคมที่ได้รับการพัฒนา เส้นทางเชื่อมโยง E-W-N-S ได้รับการพัฒนามากขึ้น ระยะทางของการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบก

2.2) จำนวนบุคลากรด้านการกระจายสินค้าได้รับการพัฒนา ระดับความสำเร็จการพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์

2.3) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์

2.4) ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการที่สามารถลดต้นทุนค่าขนส่งได้

3. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากระบวนการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร มีตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่

3.1) ร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตรในระดับภาค

3.2) จำนวนและร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัยที่มีการพัฒนา เช่น จำนวนแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรตามแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย

3.3) ร้อยละของเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านเกษตรปลอดภัยและนำความรู้ไปปฏิบัติ

3.4) ร้อยละของจำนวนกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าอาหารปลอดภัยที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน จำนวนผลผลิตการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น

4. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม มีตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

4.1) จำนวนและร้อยละของผู้ประกอบการที่มีมาตรฐาน เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎหมาย จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าสู่ระบบมาตรฐานสากล จำนวนที่เพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมได้รับการส่งเสริมและพัฒนา จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจัดทำธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเข้าร่วมจัดทำระบบ CSR ISO 26000 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ประสงค์เข้ารับการพัฒนาระบบ ISO 14000

4.2) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนภาคอุตสาหกรรม

4.3) ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่ออนาคต

4.4) ผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านอุตสาหกรรมหรือสิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบจากกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม

5. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมของพื้นที่ในการส่งเสริมการลงทุน มีตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

5.1) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการรายใหม่ (SMEs) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ SME เดิมที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

5.2) ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงแหล่งทุนของเครือข่ายวิสาหกิจ

- 5.3) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุน เช่น ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนในกลุ่มจังหวัด ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าต่างประเทศ จำนวนการลงทุนของผู้ประกอบการที่เพิ่มขึ้น
- 5.4) ระดับความสำเร็จ ในการส่งเสริมกิจกรรมการค้า การลงทุนต่างประเทศ
- 5.5) จำนวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้าการลงทุน และความร่วมมือระหว่างไทย-ลาว, ไทย-พม่า เพิ่มขึ้น
- 5.6) มีจำนวนหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรในกลุ่มจังหวัดฯ เพื่อรองรับการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดทางด้านเศรษฐกิจแต่ละด้านให้ประสบผลสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แต่ละกลุ่มจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์ การพัฒนา ดังนี้

1.ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการค้าการลงทุนชายแดน แต่ละกลุ่มจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ กัน และมีชื่อเรื่องที่แตกต่างกันและซ้ำกัน แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาและกิจกรรมภายใต้แต่ละกลยุทธ์สามารถจัดกลุ่มยุทธศาสตร์ได้ดังนี้

- 1.1) การกระตุ้นและส่งเสริมการตลาดการลงทุนและการค้าชายแดน
- 1.2) พัฒนาและส่งเสริมการค้าชายแดน การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ พัฒนาและยกระดับจุดผ่อนปรนทางการค้าให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร
- 1.3) พัฒนาจุดตรวจชายแดนและพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน สากลทั้งการให้บริการด้านศุลกากรและการตรวจคนเข้าเมือง
- 1.4) เฝ้าระวังกำหนดหลักเกณฑ์และความร่วมมือกับกัมพูชาในการส่งเสริมการค้า การผ่อนคลายนก ระเบียบ และข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าผ่านแดน การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างกัน
- 1.5) การส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการทางด้านการค้าชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน
- 1.6) สร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านด้านการค้า การลงทุน

Logistics

2.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เพื่อการกระจายสินค้า กลุ่มจังหวัดต่าง ๆ กำหนดกลยุทธ์ยุทธศาสตร์ด้านนี้ คล้าย ๆ กัน ดังนี้

- 2.1) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ปรับปรุงถนนที่เป็นเส้นทางเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว พัฒนาการขนส่งระบบรางให้มีความสะดวก รวดเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร พัฒนาท่าเรือเอนกประสงค์เชื่อมโยงระหว่างจังหวัด และประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อส่งเสริมการค้า และการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถรองรับผู้โดยสารและอากาศยานของสนามบิน
- 2.2) การเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมขนส่งให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพระหว่างภาคีเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด
- 2.3) พัฒนาระบบขนส่งมวลชนในเมืองใหญ่ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน
- 2.4) การเพิ่มศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าในกลุ่มจังหวัด
- 2.5) ผลิตบุคลากรด้าน Logistics ในระดับอุดมศึกษาและบุคลากรภาคการผลิต

3.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากระบวนการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตรกลุ่มจังหวัดต่าง ๆ กำหนดกลยุทธ์ยุทธศาสตร์ด้านนี้ไว้ดังนี้

- 3.1) การพัฒนาระบบการตลาด เช่น ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการด้านการตลาดและการขนส่ง ส่งเสริมการทำตลาด เชิงรุก เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 3.2) บริหารจัดการกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 3.3) การพัฒนาด้านการกระจายสินค้า
- 3.4) จัดให้มีช่องทางการรับฟังการร้องเรียนปัญหาที่เกิดจากการประกอบการอุตสาหกรรม
- 3.5) การพัฒนาระบบการผลิตและการบริหารจัดการ

4.ยุทธศาสตร์ด้านการปรับปรุงโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านนี้มีดังนี้

- 4.1) พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต เช่น การพัฒนาคุณภาพผลผลิต พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต องค์ความรู้ และสมรรถนะด้านการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ การตลาดแบบครบวงจร และการบริหารจัดการ พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการผลิตยางพารา และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง เช่น ไม้ยางพารา
- 4.2) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาด เช่น ส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และติดตาม ประเมินผล ให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมมีการใช้เทคโนโลยีสะอาด (Cleaner Technology) ส่งเสริม และติดตาม ประเมินผล โรงงานอุตสาหกรรมในส่วนกระบวนการผลิตมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 และ 26000
- 4.3) สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในการประกอบธุรกิจการผลิต เช่น เสริมสร้างการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดจากการประกอบการด้านอุตสาหกรรมได้อย่างเป็นระบบ
- 4.4) การพัฒนาเพื่อสร้างความพร้อมด้านวัตถุดิบที่จำเป็นต่อภาคอุตสาหกรรม โดยการพัฒนากาผลิตรวมวัตถุดิบให้มีความพร้อมทั้งในด้านคุณภาพ และปริมาณ การแปรรูปวัตถุดิบเพื่อสนับสนุนต่อภาคอุตสาหกรรม
- 4.5) พัฒนาเครือข่ายผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ
- 4.6) การส่งเสริมและพัฒนาพืชพลังงานทดแทน
- 4.7) การพัฒนาประสิทธิภาพในการแปรรูปและคุณภาพของผลิตภัณฑ์แปรรูป
- 4.8) สนับสนุนอุตสาหกรรมบริการใหม่ที่มีศักยภาพโดยสร้างมูลค่าเพิ่มบนรากฐานความรู้การออกแบบที่ผสมผสานกับศิลปวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์

5.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมของพื้นที่ในการส่งเสริมการลงทุน มีหลายกลุ่มจังหวัดที่ได้กำหนดกลยุทธ์ของยุทธศาสตร์ด้านนี้ไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้

- 5.1) การศึกษาวิจัยและการพัฒนาระบบการค้า การลงทุน (Logistics) เพื่อสนับสนุนการค้า
- 5.2) การพัฒนาปัจจัยการผลิตและระบบการผลิต การพัฒนาการวางผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- 5.3) กำหนดเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรให้สอดคล้องกับหลักของผังเมืองที่รัฐบาล ให้หลักประกันคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบการ
- 5.4) พัฒนาผู้ประกอบการ เช่น ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีการจัดทำระบบธรรมาภิบาล ในสถานประกอบการ และการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของภาคอุตสาหกรรม อื่น ๆ ส่งเสริมการพัฒนาขีด

ความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชนให้แข่งขันได้ในเชิงธุรกิจ (เพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดระยอง: การเสริมสร้างผู้ประกอบการ SMEs รายใหม่ ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ SMEs โดยการอบรมนักธุรกิจ การหาแหล่งเงินทุน และพันธมิตรทางการค้า พัฒนาองค์ความรู้บุคลากรด้านการกระจายสินค้า

5.5) พัฒนาความร่วมมือด้านการค้าการลงทุน เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายธุรกิจการค้า

5.6) จัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านและในประเทศ

5.7) พัฒนาระบบฐานข้อมูลการค้าและการเชื่อมโยงข้อมูล (รายละเอียด ดังในตารางที่ ฉ-75

ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ)

ตารางที่ ฉ-75 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
1. ส่งเสริมการค้าการลงทุน ชายแดน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน 2. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน 4. มูลค่าการค้าชายแดนปี 2556 เพิ่มขึ้นจากปี 2554 5. การเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน	1. การกระตุ้นและส่งเสริมการตลาดการลงทุนและการค้าชายแดน 2. พัฒนาและส่งเสริมการค้าชายแดน การจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม จัดตั้งเขตเศรษฐกิจ พิเศษ พัฒนาและยกระดับจุดผ่อนปรนทางการค้าให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร 3. พัฒนาจุดตรวจชายแดนและพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถบริการได้อย่างมี ประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน สากลทั้งการให้ บริการด้านศุลกากรและการตรวจ คนเข้าเมือง 4. เจริญก้าวหน้าหลักเกณฑ์และความร่วมมือกับกัมพูชาในการส่งเสริมการค้า การผ่อน คลาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าผ่านแดน การลงทุน และ การท่องเที่ยวระหว่างกัน 5. การส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการทางด้านการค้าชายแดนเชื่อมโยงประเทศ เพื่อนบ้าน 6. สร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านด้านการค้า การลงทุน Logistics	รวม 16 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน1/ ภาคเหนือตอนบน 2/ ภาคเหนือตอนล่าง1/ ภาคเหนือตอนล่าง2/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน1/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน2/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง1/
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์เพื่อ การกระจายสินค้า	1. การเพิ่มขึ้นของโครงสร้างพื้นฐาน เครือข่ายคมนาคม และระบบสนับสนุน Logistics 2. จำนวนระบบโครงข่ายคมนาคมที่ได้รับการพัฒนา 3. ระดับความสำเร็จการพัฒนา บุคลากรด้าน โลจิสติกส์ 4. ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบการบริหาร จัดการโลจิสติกส์ 5. เส้นทางเชื่อมโยง E-W-N-S ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น 6. ร้อยละของจำนวนผู้ประกอบการที่สามารถลดต้นทุนค่า ขนส่งได้ 7. จำนวนบุคลากรด้านกระจายสินค้าได้รับการพัฒนา (จังหวัดละ50 คน / ปี)	1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน 2. ปรับปรุงถนนที่เป็นเส้นทางเศรษฐกิจสำคัญในพื้นที่ ให้สามารถรองรับปริมาณ การจราจรที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว พัฒนาการขนส่งระบบรางให้มีความ สะดวกรวดเร็ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร 3. พัฒนาท่าเรือเอนกประสงค์เชื่อมโยงระหว่างจังหวัด และประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อ ส่งเสริมการค้า และการท่องเที่ยว 4. เพิ่มประสิทธิภาพและขีดความสามารถรองรับผู้โดยสารและอากาศยานของ สนามบิน 5. การเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมขนส่งให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพระหว่างภาคี เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด 6. พัฒนาระบบขนส่งมวลชนในเมืองใหญ่ให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง2/ ภาคกลางตอนกลาง/ ภาคกลางตอนบน1/ ภาคกลางตอนบน2/ ภาคกลางตอนล่าง1/ ภาคตะวันออก/ ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย/ ภาคใต้ชายแดน

ตารางที่ ฉ-75 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
	8. ระยะทางของการพัฒนาเส้นทางคมนาคมทางบก 12.7 กม.	7. การเพิ่มศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าในกลุ่มจังหวัด 8. ผลิตบุคลากรด้าน Logistics ในระดับอุดมศึกษาและบุคลากรภาคการผลิต	
3. พัฒนาระบบการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร	1. ร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าการเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรในระดับภาค 2. จำนวนแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผลิตภัณฑ์อาหารปลอดภัยที่มีการพัฒนา 4. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านเกษตรปลอดภัยและนำความรู้ไปปฏิบัติ 5. ร้อยละของจำนวนกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าอาหารปลอดภัยที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน 6. ร้อยละของจำนวนเกษตรกรผู้ผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยเทียบกับจำนวน ที่ยื่นขอ 7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้าเกษตรตามแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย 8. จำนวนผลผลิตการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น	1. ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการด้านการตลาดและการขนส่ง 2. การพัฒนาระบบการตลาด 3. ส่งเสริมการทำตลาด เชิงรุก 4. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 5. บริหารจัดการกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 6. การพัฒนาด้านการกระจายสินค้า 7. จัดให้มีช่องทางการรับฟังการร้องเรียนปัญหาที่เกิดจากการประกอบการอุตสาหกรรม 8. การพัฒนาระบบการผลิตและการบริหารจัดการ	
4. การปรับโครงสร้างการผลิตและยกระดับเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสถานประกอบการที่ปฏิบัติตามกฎหมาย 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนภาคอุตสาหกรรม 3. ร้อยละการลงทุนภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 4. ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนการ	1. การพัฒนาคุณภาพผลผลิต 2. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิต องค์ความรู้ และสมรรถนะด้านการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ การตลาดแบบครบวงจร และการบริหารจัดการ 3. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มในกระบวนการผลิตอย่างพารา และผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง เช่น ไม้ยางพารา	

ตารางที่ ฉ-75 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
	ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่ออนาคต 5. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เข้าสู่ระบบมาตรฐานสากล 6. ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมได้รับการส่งเสริมและพัฒนา(จังหวัดละ 8 ราย/ปี) 7. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) 8. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมจัดทำธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม 9. ผลงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านอุตสาหกรรมหรือสิ่งแวดล้อมหรือผลกระทบจากกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม 10. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมเข้าร่วมจัดทำระบบ CSR ISO 26000 11. จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ประสงค์เข้ารับการพัฒนาระบบ ISO 14000	4. ส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และติดตาม ประเมินผล ให้สถานประกอบการอุตสาหกรรมมีการใช้เทคโนโลยีสะอาด (Cleaner Technology) 5. ส่งเสริม และติดตาม ประเมินผล โรงงานอุตสาหกรรมในส่วนกระบวนการผลิตมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ให้ได้รับมาตรฐาน ISO 14000 และ 26000 6. เสริมสร้างการป้องกัน และแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดจากการประกอบการด้านอุตสาหกรรมได้อย่างเป็นระบบ 7. การพัฒนาเพื่อสร้างความพร้อมด้านวัตถุดิบที่จำเป็นต่อภาคอุตสาหกรรม โดยการพัฒนาการผลิตวัตถุดิบให้มีความพร้อมทั้งในด้านคุณภาพ และปริมาณ การแปรรูปวัตถุดิบเพื่อสนับสนุนต่อภาคอุตสาหกรรม 8. สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในการประกอบธุรกิจการผลิต 9. พัฒนาเครือข่ายผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ 10. การส่งเสริมและพัฒนาพืชพลังงานทดแทน 11. การพัฒนาประสิทธิภาพในการแปรรูปและคุณภาพของผลิตภัณฑ์แปรรูป 12. สนับสนุนอุตสาหกรรมบริการใหม่ที่มีศักยภาพโดยสร้างมูลค่าเพิ่มบนรากฐานความรู้การออกแบบที่ผสมผสานกับศิลปวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์	
5. พัฒนาและเสริมสร้างความพร้อมของพื้นที่ในการส่งเสริมการลงทุน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการรายใหม่ (SMEs) 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการ SME เดิมที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3. จำนวนการลงทุนของผู้ประกอบการที่เพิ่มขึ้น 4. ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงแหล่งทุนของเครือข่ายวิสาหกิจ 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการลงทุนในกลุ่มจังหวัด	1. การพัฒนาการวางผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน 2. การบริหารจัดการเมืองศูนย์กลางความเจริญเชียงใหม่ – ลำพูน – เชียงราย เชื่อมโยงกลุ่มประเทศ GMS 3. กำหนดเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรให้สอดคล้องกับหลักของผังเมืองที่รัฐบาล ให้หลักประกันคุ้มครองความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบการ 4. ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีการจัดทำระบบธรรมาภิบาล ในสถานประกอบการ และการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมของภาคอุตสาหกรรม อื่น ๆ 5. ส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	

ตารางที่ ฉ-75 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
	6. จำนวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้าการลงทุน และความร่วมมือระหว่างไทย-ลาว, ไทย-พม่า เพิ่มขึ้น 7. มีจำนวนหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรในกลุ่มจังหวัดฯ เพื่อรองรับการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าต่างประเทศ 9. ระดับความสำเร็จ ในการส่งเสริมกิจกรรมการค้า การลงทุนต่างประเทศ 10. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าต่างประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	และวิสาหกิจชุมชนให้แข่งขันได้ในเชิงธุรกิจ (เพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดระยอง:การเสริมสร้างผู้ประกอบการ SMEs รายใหม่ 6. พัฒนาความร่วมมือด้านการค้าการลงทุน เสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายธุรกิจการค้า 7. เร่งรัดการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 8. ส่งเสริมให้เข้าร่วมในลักษณะสมาชิกหรือเครือข่ายด้านรักษาสันติภาพ 9. สร้างเสริมแนวคิดด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม 10. รมรงคให้ประชาชนมีค่านิยมใช้ผลิตภัณฑ์ยางพาราในครัวเรือน 11. จัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านและในประเทศ 12. ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ SMEs โดยการอบรมนักธุรกิจ การหาแหล่งเงินทุน และพันธมิตรทางการค้า 13. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการค้าและการเชื่อมโยงข้อมูล 14. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการกระจายสินค้า 15. พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานที่จำเป็นต่อการส่งเสริมการลงทุน โดยการพัฒนาศักยภาพของแรงงาน การสร้างผู้ประกอบการใหม่ รวมทั้งการสร้างขีดความสามารถการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการเดิม 16. เพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการและแรงงาน 17. รมรงคให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ปลอดภัยทำการผลิตเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตร 18. การพัฒนาและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ 19. ศึกษาวิจัย การจัดการ การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากกระบวนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม 20. การศึกษาวิจัยและการพัฒนาระบบการค้า การลงทุน (Logistics) เพื่อสนับสนุน	

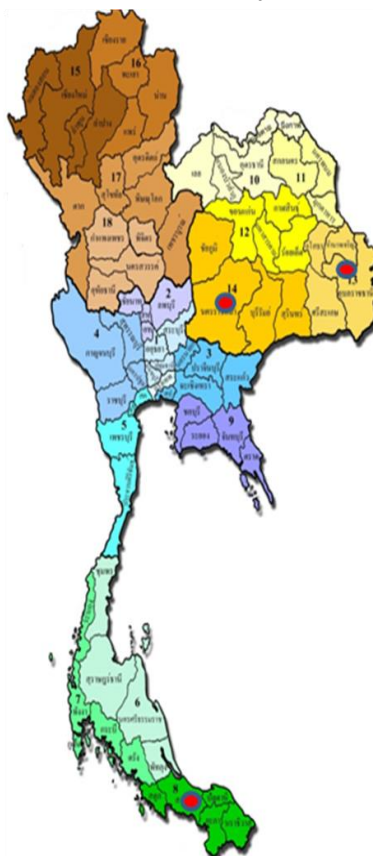
รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์
โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ฉ-75 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
		การค้า 21. ศึกษาวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์จากยางพารา 22. การพัฒนาปัจจัยการผลิตและระบบการผลิต	

1.4.3 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า มีกลุ่มจังหวัด 3 กลุ่ม ที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนเอาไว้ในแผนแม้ว่าแต่ละกลุ่มจังหวัดจะกำหนดชื่อยุทธศาสตร์แตกต่างกัน แต่โดยเนื้อหาแล้วเป็นเรื่องเดียวกัน คือ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน การกำหนดตัวชี้วัดสำคัญของยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มี 3 ตัวชี้วัด คือ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เช่น สินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์ใหม่ อาหารฮาลาล และร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมใหม่ ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปที่ได้รับการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์

ภาพที่ ฉ-49 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

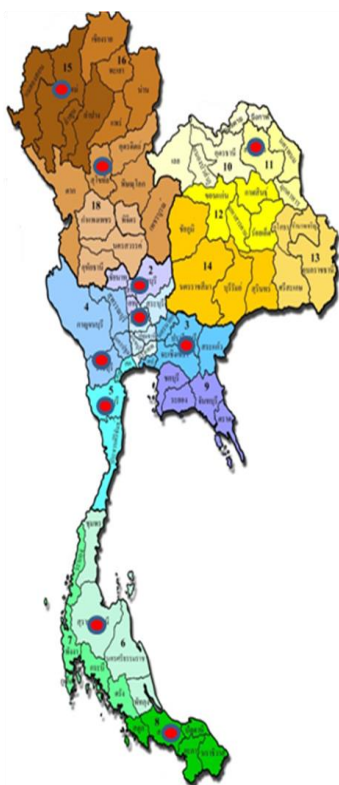
กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อให้สามารถผลักดันกับยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดให้ประสบผลสำเร็จ กลุ่มจังหวัดมีการกำหนดกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์นี้ ได้แก่ กลยุทธ์ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ใหม่ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นต้น กลยุทธ์การตลาด เช่น พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปการบรรจุภัณฑ์ตราสัญลักษณ์สินค้ามาตรฐาน พัฒนาและเชื่อมโยงทางเครือข่ายตลาดในประเทศและต่างประเทศ ประชาสัมพันธ์การผลิตอาหารปลอดภัย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี กลยุทธ์ส่งเสริมศักยภาพการจัดการของผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) และกลยุทธ์ส่งเสริมการลงทุนให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม รายละเอียดดังในตารางที่ ฉ-76 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

**ตารางที่ ฉ-76 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนากลุ่มจังหวัด**

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
1. การพัฒนา คุณภาพและ มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ชุมชน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP 2. ร้อยละของความสำเร็จในการ พัฒนาศักยภาพของจังหวัดสู่ การเป็นศูนย์กลางการผลิต อุตสาหกรรมใหม่ ในระดับภาค เพิ่มผลผลิตของอุตสาหกรรม ใหม่ 3. ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์ สินค้าเกษตรแปรรูปที่ได้รับการ พัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าสินค้า อาหารฮาลาล 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ ฮาลาล	1. ส่งเสริมศักยภาพการจัดการของผลิตภัณฑ์ ชุมชน (OTOP) 2. ส่งเสริมการลงทุนให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรม ขนาดกลางและขนาดย่อม 3. พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปการบรรจุภัณฑ์ตรา สัญลักษณ์สินค้ามาตรฐาน 4. พัฒนาและเชื่อมโยงทางเครือข่ายตลาดใน ประเทศและต่างประเทศ 5. ประชาสัมพันธ์การผลิตอาหารปลอดภัย 6. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ใหม่ 7. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ได้รับการอนุรักษ์ และพัฒนาอย่างยั่งยืน 8. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	รวม 3 กลุ่ม ได้แก่ ภาคตะวันออก เฉี ยง เหนือ ตอนล่าง1/ ภาคตะวันออก เฉี ยง เหนือ ตอน ล่าง 2/ ภาคใต้ชายแดน

1.4.4 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านสังคม

จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า กลุ่มจังหวัดมีการกำหนดยุทธศาสตร์ทางด้านสังคมรวม 10 กลุ่มจังหวัด สามารถสรุปเนื้อหาได้เป็น 3 ด้าน คือ 1) การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน 2) การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้แก่ผู้มีรายได้น้อยให้พึ่งตนเองได้ และ3) การพัฒนาสู่เมืองสีเขียว ชุมชนเข้มแข็ง มั่นคง อย่างยั่งยืน

ภาพที่ ฉ-50 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสังคม

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านสังคมของกลุ่มจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านสังคมแล้ว สามารถจำแนกตามกลุ่มยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและสังคมให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นเรื่องที่กลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญมากที่สุดในการยุทธศาสตร์ด้านสังคม โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญได้แก่ จำนวนประชาชนทุกกลุ่มที่ได้รับโอกาสเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ร้อยละของประชากรที่ได้รับการศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษาเพิ่มขึ้น มีศูนย์ภาษาต่างประเทศให้ประชาชนได้เรียนรู้จังหวัดละไม่น้อยกว่า 1 แห่ง ร้อยละอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น ครั้วเรือนมีคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ จปฐ. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียนตาดีกาแก่นนำ 5 จังหวัด ระดับความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขการค้ำมนุษย์ จำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่ได้รับการติดตั้งระบบเตือนภัยฯ เพิ่มขึ้น มีการแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่กลุ่มจังหวัด มีระบบเตือนภัยที่เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัด

2) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้แก่ผู้มีรายได้น้อยให้พึ่งตนเองได้ ในกลุ่มนี้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ 5 ตัวชี้วัด ดังนี้ จำนวนและร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงานในภาคอุตสาหกรรม จำนวนประชาชนที่ได้รับโอกาสเรียนรู้พัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ร้อยละจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่เมืองสีเขียว ชุมชนเข้มแข็ง มั่นคง อย่างยั่งยืน ในกลุ่มนี้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ ร้อยละของจำนวนประชาชนที่ดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาเพิ่มขึ้น จำนวนศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่มีการจัดตั้งในกลุ่มจังหวัด

การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านสังคม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดทางด้านสังคมในแต่ละด้านให้ประสบความสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แต่ละกลุ่มจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาไว้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและสังคมให้มีคุณภาพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน มีกลยุทธ์ดังนี้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเชิงรุก พัฒนาการศึกษให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นและนำไปสู่ความเป็นเลิศอย่างมีคุณธรรมและความสุข ส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับประชาชนทุกภาคส่วน ยกย่องและเพิ่มขีดความสามารถให้กับประชาชนทุกภาคส่วน ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน และการพัฒนาด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาคนและสังคม

2) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้แก่ผู้มีรายได้น้อยให้พึ่งตนเองได้ มีเพียง 1 กลยุทธ์คือ การเสริมสร้างครอบครัว ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

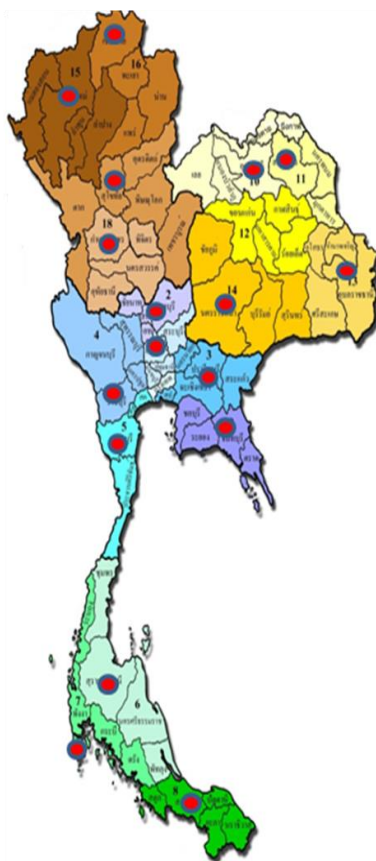
3) การพัฒนาสู่เมืองสีเขียว ชุมชนเข้มแข็ง มั่นคง อย่างยั่งยืน มีเพียง 1 กลยุทธ์คือ การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (รายละเอียดดังตารางที่ ณ-77 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม)

ตารางที่ ฉ-77 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านสังคม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
1. การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ และ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน	1. จำนวนประชาชนทุกกลุ่มที่ได้รับโอกาสเรียนรู้ในด้านต่างๆตลอดชีวิต 2. ร้อยละอัตราการมีงานทำเพิ่มขึ้น 3. ร้อยละของประชากรที่ได้รับการศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษาเพิ่มขึ้น 4. ครีวเรือนมีคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ จปฐ. 5. ระดับความสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขการค้ำมนุษย์ กลุ่มจังหวัด 6. จำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่ได้รับการติดตั้งระบบเตือนภัยฯ เพิ่มขึ้น 7. มีการแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่กลุ่มจังหวัด 8. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของโรงเรียนตาดีกาแกนนำ 5 จังหวัด 9. มีศูนย์ภาษาต่างประเทศให้ประชาชนได้เรียนรู้จังหวัดละไม่น้อยกว่า 1 แห่ง 10. มีระบบเตือนภัยที่เชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัด	1. การพัฒนาด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาคนและสังคม 2. พัฒนาการศึกษให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นและนำไปสู่ความเป็นเลิศอย่างมีคุณธรรมและความสุข 3. ส่งเสริมและพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับประชาชนทุกภาคส่วน 4. ยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถให้กับประชาชนทุกภาคส่วน 5. ส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน 6. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเชิงรุก	รวม 10 กลุ่มได้แก่ ภาคเหนือตอนบน1/ ภาคเหนือตอนล่าง1/ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน2/ ภาคกลางตอนบน1/ ภาคกลางตอนบน2/ ภาคกลางตอนกลาง/ ภาคกลางตอนล่าง1/ ภาคกลางตอนล่าง 2/ ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย/ ภาคใต้ชายแดน
2. การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาชีพและรายได้แก่ผู้มีรายได้น้อยให้พึ่งตนเองได้	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผู้ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงานในภาคอุตสาหกรรม 2. จำนวนประชาชนที่ได้รับโอกาสเรียนรู้พัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ 3. จำนวนประชาชนที่ได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ 4. ร้อยละจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. 5. ร้อยละของจำนวนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยผ่านเกณฑ์ จปฐ.	1. เสริมสร้างครอบครัว ชุมชน และสังคมให้เข้มแข็งตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน	
3. การพัฒนาสู่เมืองสีเขียว ชุมชนเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง อย่างยั่งยืน	1. ร้อยละของจำนวนประชาชนที่ดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. จำนวนชุมชน/หมู่บ้านที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาเพิ่มขึ้น 3. จำนวนศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่มีการจัดตั้งในกลุ่มจังหวัด	1. การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	

1.4.5 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า กลุ่มจังหวัดให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยมีกลุ่มจังหวัดถึง 17 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวเอาไว้ในแผน ถึงแม้ว่าแต่ละกลุ่มจังหวัดจะกำหนดชื่อยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่แล้วเนื้อหาจะเป็นเรื่องคล้ายๆ กัน ซึ่งอาจสรุปได้ 6 ด้านใหญ่ๆ คือ 1) การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน 2) บริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ 3) พัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐานและยั่งยืน 4) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม 5) พัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของ ภาวการณ์เกษตร วิสาหกิจชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และสังคม 6) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ภาพที่ ฉ-51 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวแล้ว สามารถจำแนกตามกลุ่มยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน ในการพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืนมีตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนในกลุ่มจังหวัด ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้น

ของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน ร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของจังหวัดสู่การเป็น ศูนย์กลางการท่องเที่ยวในระดับภาค

2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนด้านบริหารจัดการ การท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ มีตัวชี้วัดที่สำคัญดังนี้ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว ร้อยละความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกลุ่ม จังหวัด ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระดับมาตรฐานและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว สถิติอาชญากรรมที่ เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวลดลง มีฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และบริหารจัดการ การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐานและยั่งยืน มีตัวชี้วัดที่ สำคัญ 5 ตัวชี้วัด ดังนี้ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของ ผู้ประกอบการ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน ร้อยละเฉลี่ยถ่วง น้ำหนักระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม มีตัวชี้วัดที่ สำคัญ 7 ตัวชี้วัด ดังนี้ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการ ท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด มีแผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของชุมชน จำนวน แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ได้รับการฟื้นฟูและพัฒนา จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนา

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ที่สอดคล้องกับศักยภาพของ ภาค การเกษตร วิสาหกิจชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และสังคม มีดัชนีที่สำคัญดังนี้ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ รายได้จากการท่องเที่ยว จำนวนของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ถูกพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวนนักท่องเที่ยวที่ เพิ่มขึ้นในกลุ่มจังหวัด ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

6) ยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีดัชนีที่สำคัญดังนี้ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยว ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัด ทางด้านการท่องเที่ยวในแต่ละด้านให้ประสบผลสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แต่ละกลุ่มจังหวัด ได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาไว้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน มีกลยุทธ์ 3 กล ยุทธ์ คือ สนับสนุนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือในการบริหาร จัดการการ และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด พัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

2) ยุทธศาสตร์บริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ มีกลยุทธ์ดังนี้ กลยุทธ์การพัฒนา ระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว เช่น สร้างมาตรการการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้ มาตรฐานตามความสามารถทางการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว สร้างระบบเฝ้าระวัง จัดการวิกฤติ และบริหารความ เสี่ยงแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด พัฒนาและเชื่อมโยงสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานระดับสากล เสริมสร้างและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือกับท้องถิ่น เช่น เร่งพัฒนา

ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถวางแผนการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจที่วางอยู่บนฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาอันดามัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย กลยุทธ์การสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ทางการท่องเที่ยว การค้าและบริการกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและประเทศคู่ค้าสำคัญ สร้างเครือข่าย ประสานความร่วมมือ และเพิ่มสมรรถนะองค์กรของการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดให้เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านฯ โดยการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมของการตลาด ส่งเสริมความร่วมมือการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (GMS) กลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการ เช่น พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐานและยั่งยืน มีกลยุทธ์ที่สำคัญ ดังนี้ กลยุทธ์การพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน เช่น การพัฒนาระบบขนส่งทางรถยนต์ ทางราง และทางน้ำให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด เร่งสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านระบบการคมนาคมขนส่งสำหรับการท่องเที่ยว กลยุทธ์ด้านการตลาด เช่น การสร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยว พัฒนาการตลาดและส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเพิ่มคุณค่าทางการท่องเที่ยวจากเรื่องเล่าตำนานท้องถิ่น กลยุทธ์การพัฒนาด้านอื่น ๆ เช่น ส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดแบบมีส่วนร่วม พัฒนาระบบสารสนเทศ และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนามาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พัฒนามาตรฐานด้านความปลอดภัย

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม มีกลยุทธ์ที่สำคัญ คือ กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวในหลากหลายรูปแบบ เช่น พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมล้านนา การท่องเที่ยวธรรมชาติ/นิเวศน์/ผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (น้ำพุร้อน, สปา) ท่องเที่ยวเชิงเกษตรคุณภาพ กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาเรียนรู้ กลุ่ม MICE

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสินค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของ ภาคเกษตร วิสาหกิจชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และสังคม มีกลยุทธ์ที่สำคัญ ดังนี้ การพัฒนาสินค้า/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สนับสนุนมาตรฐานคุณภาพอาหารเพื่อตอบสนองต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งเสริมและแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว พัฒนาและเพิ่มมูลค่าการเกษตรที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าผลผลิตของสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) สนับสนุนการพัฒนามาตรฐานสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โดยรังสรรค์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เสริมสร้างศักยภาพการผลิตสินค้าและบริการภายใต้มาตรฐานสากล โดยประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การพัฒนาและส่งเสริมเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกิจกรรม พัฒนามาตรฐานด้านการท่องเที่ยวอันดามัน

6) ยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีกลยุทธ์ที่สำคัญ 6 กลยุทธ์ ดังนี้ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการบริการด้านการท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเดิม และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวใหม่ พัฒนาสุนทรียศาสตร์บนฐานอัตลักษณ์และความรู้สึกแตกต่างของการท่องเที่ยวอันดามันกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น การสร้างเสน่ห์ของอันดามัน อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวรวมทั้งการบริหารจัดการ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว (รายละเอียดดังตารางที่ ณ-78 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านการท่องเที่ยว)

ตารางที่ ฉ-78 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
1. การพัฒนาและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน	- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนในกลุ่มจังหวัด - ร้อยละความพึงพอใจด้านความปลอดภัยและบริการ - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว - ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน - ร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของจังหวัดสู่การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในระดับภาค	- สนับสนุนการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านการท่องเที่ยว - ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการการ และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด - พัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ	รวม 17 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน1 ภาคเหนือตอนบน2 ภาคเหนือตอนล่าง1 ภาคเหนือตอนล่าง2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง1ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง2
2. บริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ	- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว - ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว - รายได้จากการท่องเที่ยวปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จากปี 2555 - ร้อยละความพึงพอใจด้านความปลอดภัยและบริการ - ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนในกลุ่มจังหวัด - ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด - ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระดับมาตรฐานและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว - สถิติอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวลดลง - มีฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และบริหารจัดการการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด	- พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว - สร้างมาตรการการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานตามความสามารถทางการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว - เร่งพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถวางแผนการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจที่วางอยู่บนฐานทรัพยากรและภูมิปัญญาอันดามัน - สร้างเครือข่ายการจัดการความรู้ทางการท่องเที่ยว การค้าและบริการกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านและประเทศคู่ค้าสำคัญ - สร้างระบบเฝ้าระวัง จัดการวิกฤติ และบริหารความเสี่ยงแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัด - พัฒนาและเชื่อมโยงสินค้าและกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานระดับสากล - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย - การสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว - พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน - ส่งเสริมความร่วมมือการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง1ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง2 ภาคกลางตอนบน1 ภาคกลางตอนบน2 ภาคกลางตอนกลาง ภาคกลางตอนล่าง1 ภาคกลางตอนล่าง2 ภาคตะวันออก ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ภาคใต้อันดามัน ภาคใต้ชายแดน

ตารางที่ ฉ-78 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
		ภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (GMS) 11. สร้างเครือข่าย ประสานความร่วมมือ และเพิ่มสมรรถนะองค์กรของการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดให้เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านฯ โดยการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมของการตลาด 12. เสริมสร้างและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	
3. พัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวให้ได้ระดับมาตรฐานและยั่งยืน	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว 6. ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด	1. พัฒนาระบบขนส่งทางรถยนต์ ทางราง และทางน้ำให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัด 2. เร่งสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน 3. เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านระบบการคมนาคมขนส่งสำหรับการท่องเที่ยว 4. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดแบบมีส่วนร่วม 5. พัฒนาระบบสารสนเทศ และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน 6. พัฒนามาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ 7. การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 8. พัฒนามาตรฐานด้านความปลอดภัย 9. สร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยว 10. พัฒนาการตลาดและส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว 11. เพิ่มคุณค่าทางการท่องเที่ยวจากเรื่องเล่าตำนานท้องถิ่น	
4. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม	1. มีแผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของชุมชน 2. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ได้รับการฟื้นฟูและพัฒนา 3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนา	1. การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์, ศิลปวัฒนธรรมล้านนา 2. การท่องเที่ยวธรรมชาติ/นิเวศน์/ผจญภัย 3. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (น้ำพุร้อน, สปา) 4. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ 5. เพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	

ตารางที่ ฉ-78 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

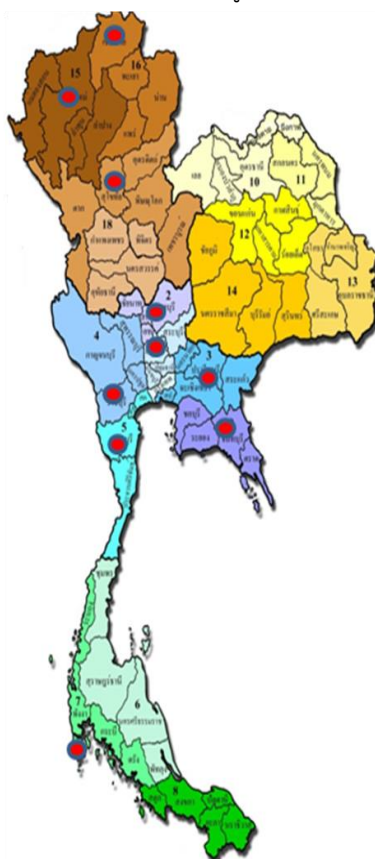
ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
	4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด	6. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ธรรมชาติและเกษตร 7. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ : เมืองเวียงสอง, เวียงวรนคร, เวียงลอ และเวียงกาหลง 8. สนับสนุนการยกระดับภาคเกษตรกรรมสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรคุณภาพ ภายใต้ข้อกำหนดมาตรฐานการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมและกฎหมาย 9. พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม (Niche Goods) ในลักษณะกลุ่ม Long Stay กลุ่ม Ecotourism กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาเรียนรู้ กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ กลุ่ม MICE	
5. พัฒนาลินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับศักยภาพของภาคการเกษตร วิสาหกิจชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และสังคม	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 2. จำนวนของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ถูกพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 3. จำนวนของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ถูกพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น 4. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในกลุ่มจังหวัด 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	1. พัฒนามาตรฐานด้านการท่องเที่ยวอันดามัน 2. ส่งเสริมและแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยว 3. พัฒนาลินค้า/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 4. สนับสนุนมาตรฐานคุณภาพอาหารเพื่อตอบสนองต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 5. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าผลผลิตของสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) 6. สนับสนุนการพัฒนามาตรฐานสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์โดยรังสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาให้เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 7. การพัฒนาและส่งเสริมเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกิจกรรม 8. เสริมสร้างศักยภาพการผลิตสินค้าและบริการภายใต้มาตรฐานสากล โดยประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสมัยใหม่ 9. พัฒนาและเพิ่มมูลค่าการเกษตรที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัด	

ตารางที่ ฉ-78 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
		รวมทั้งเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตรที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว	
6. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของเครือข่ายการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน 3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด 5. ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการบริการด้านการท่องเที่ยว 2. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 3. การฟื้นฟูพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมรวมทั้งสร้างและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวใหม่ 4. พัฒนาสุนทรียศาสตร์บนฐานอัตลักษณ์และความรู้สึกแตกต่างของการท่องเที่ยวอันดามันกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น การสร้างเสน่ห์ของอันดามัน 5. อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวรวมทั้งการบริหารจัดการ	

1.4.6 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า กลุ่มจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ มีกลุ่มจังหวัด 10 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ในแผน ถึงแม้ว่าแต่ละกลุ่มจังหวัดจะกำหนดชื่อยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่แล้วเนื้อหาจะเป็นเรื่องคล้ายๆ กัน ซึ่งอาจสรุปได้ 5 ด้านใหญ่ๆ คือ 1) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการสิ่งแวดล้อม 2) การบริหารจัดการด้านทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน 3) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม 4) การพัฒนาสภาพแวดล้อมทะเล-ชายฝั่งและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่ดี และ 5) เสริมสร้างระบบบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ

ภาพที่ ฉ-52 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านสังคมของกลุ่มจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว สามารถจำแนกตามกลุ่มยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญ 7 ตัวชี้วัด ดังนี้ ร้อยละความสำเร็จในการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระดับความสำเร็จของการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่สีเขียวในชุมชนและพื้นที่ชุมชนเขตอนุรักษ์เพิ่มขึ้น มีผลการศึกษาออกแบบหรือการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พื้นที่ป้องกันทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อบริหาร

จัดการ รักษาความสมบูรณ์ เพื่ออนุรักษ์ ป่าพุทราพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวนผู้ประกอบการอุตสาหกรรม และประชาชน เข้าร่วมเครือข่ายหรือสมาชิกอาสาสมัคร สิ่งแวดล้อม

2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น มีความเข้าใจและยอมรับ ร้อยละจำนวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น จำนวนหมู่บ้านที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเครือข่ายทรัพยากรฯ เพิ่มขึ้น ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมพัฒนาด้านพลังงาน ทดแทน ร้อยละของการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น ร้อยละของจำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่น ไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ ระดับ ความสำเร็จของการพัฒนา ระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อม ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ป่า ร้อยละที่ลดลงของ ปริมาณขยะมูลฝอยต่อครัวเรือน ระดับความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม จำนวนที่เพิ่มขึ้นของ แหล่งน้ำที่กักเก็บน้ำ จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพดิน

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสภาพแวดล้อมทะเล-ชายฝั่งและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่ดี มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ ร้อยละที่ลดลงของมลพิษทางน้ำที่เกินมาตรฐานจำแนกตามพื้นที่ จำนวนพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น จำนวนพื้นที่ ชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะอย่างรุนแรงลดลง

5) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างระบบบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ในกลุ่มนี้มีตัวชี้วัดที่สำคัญ 5 ตัวชี้วัด ดังนี้ ระดับคุณภาพแม่น้ำสายหลักหลักอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน คุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสักโดย เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าเกณฑ์พอใช้ ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ระดับความสำเร็จในการ ป้องกันและบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่น้ำท่วม

การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในแต่ละด้านให้ประสบความสำเร็จในแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แต่ละกลุ่มจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาไว้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์พื้นที่พุทราพยากรธรรมชาติและการจัดการสิ่งแวดล้อม มีกลยุทธ์หลัก ดังนี้ กล ยุทธ์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น อนุรักษ์พื้นที่พุทราพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม รักษาฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและคุณสมบัติของระบบนิเวศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการอนุรักษ์และ พื้นที่พุทราพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำเจ้าพระยาป่าสักและลุ่มน้ำสาขาเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และกลยุทธ์การแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

2) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการด้านทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน มีกลยุทธ์ที่สำคัญ ดังนี้ สร้างความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติธรรมชาติ ส่งเสริมและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมกระบวนการ การมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนและภาคี

3) ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม มี 3 กลยุทธ์ ดังนี้ การแก้ไข ปรับปรุงและ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมการศึกษา ออกแบบ พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างในอันที่จะ เป็นการรักษา พื้นที่พุทราพยากรธรรมชาติหรือการนำมาใช้ประโยชน์ การสนับสนุนการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอัน ดามันให้มีปัจจัยพื้นฐานและสังคมที่สงบสุข

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสภาพแวดล้อมทะเล-ชายฝั่งและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่ดี มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่ การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลแบบบูรณาการ และการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลแบบบูรณาการ

5) ยุทธศาสตร์เสริมสร้างระบบบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่ การพัฒนาแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำ การจัดระบบเตือนภัยจากน้ำ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากน้ำ (รายละเอียดดังตารางที่ ฉ-79 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ตารางที่ ฉ-79 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
1. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากร ธรรมชาติ และการจัดการสิ่งแวดล้อม	1. ร้อยละความสำเร็จในการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. ระดับความสำเร็จของการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ 5 ขั้นตอน 3. พื้นที่สีเขียวในชุมชนและพื้นที่ชุมชนเขตอนุรักษ์เพิ่มขึ้น 4. มีผลการศึกษาออกแบบหรือการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟูป้องกัน ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ 6. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการ รักษาความ สมบูรณ์ เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความ หลากหลายทางชีวภาพ 7. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม และประชาชน เข้าร่วมเครือข่ายหรือสมาชิก อาสาสมัคร สิ่งแวดล้อม	1. อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม 2. อนุรักษ์และฟื้นฟูผืนน้ำเจ้าพระยาป่าสักและลุ่มน้ำสาขาเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน 3. แก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มจังหวัด 4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5. รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและความสมดุลของระบบนิเวศ	รวม 10 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือตอนบน1 ภาคเหนือตอนบน2 ภาคเหนือตอนล่าง1 ภาคกลางตอนบน1 ภาคกลางตอนบน2 ภาคกลางตอนกลาง ภาคกลางตอนล่าง1 ภาคกลางตอนล่าง2 ภาคตะวันออก ภาคใต้อันดามัน
2. การบริหารจัดการด้าน ทรัพยากร ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และ พลังงาน	1. ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 5 ขั้นตอน 2. ระดับความสำเร็จของการส่งเสริมพัฒนาด้านพลังงานทดแทน 5 ขั้นตอน 3. จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพิ่ม มาก ขึ้น มีความเข้าใจและยอมรับ 4. ร้อยละจำนวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น 5. จำนวนหมู่บ้านที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเครือข่ายทรัพยากรฯ เพิ่มขึ้น 6. ระดับความสำเร็จในการสนับสนุนและส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการ ใช้พลังงานทดแทน 7. ร้อยละของการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น	1. สร้างความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติธรรมชาติ 2. ส่งเสริมและควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 3. ส่งเสริมกระบวนการการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนและภาคีเครือข่าย ให้เกิดความยั่งยืน 4. เสริมสร้างมาตรฐานป้องกัน โดยบูรณาการทุกภาคส่วนในแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ อาทิ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านกฎหมาย และ บทลงโทษ การอธิบาย/ชี้แจงผลเสีย/ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น 5. พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น 6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้เทคโนโลยี GIS, MIS 7. ส่งเสริมและพัฒนาด้านพลังงานทดแทน	

ตารางที่ ฉ-79 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
	8. ร้อยละของจำนวนวันที่มีปริมาณฝุ่น ไม่เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด	8. บริหารจัดการระบบการใช้ที่ดินและแหล่งน้ำให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ 9. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ สาธารณภัยต่างๆ 10. ส่งเสริมอาชีพให้ชุมชนในพื้นที่ป่าตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว 11. พัฒนาคุณค่าความหลากหลาย โดยเน้นการจัดการองค์ความรู้ ผสมผสานต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการคุ้มครองและใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน	
3. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม	1. ระดับความสำเร็จของการพัฒนา ระบบฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อม 2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนพื้นที่ป่า 3. ร้อยละที่ลดลงของปริมาณขยะมูลฝอยต่อครัวเรือน 4. ระดับความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม 5. จำนวนที่เพิ่มขึ้นของแหล่งน้ำที่กักเก็บน้ำ 6. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพดิน	1. แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรธรรมชาติ 2. ส่งเสริมการศึกษา ออกแบบ พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้างในอันที่จะเป็นการรักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติหรือการนำมาใช้ประโยชน์ 3. สนับสนุนการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้มีปัจจัยพื้นฐานและสังคมที่สงบสุข	
4. การพัฒนาสภาพแวดล้อมทะเล-ชายฝั่งและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่ดี	1. ร้อยละที่ลดลงของมลพิษทางน้ำที่เกินมาตรฐานจำแนกตามพื้นที่ 2. จำนวนพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น 3. จำนวนพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ถูกกัดเซาะอย่างรุนแรงลดลง	1. การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลแบบบูรณาการ 2. การป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางน้ำแบบบูรณาการ	
5. เสริมสร้างระบบบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ	1. ระดับคุณภาพแม่น้ำสายหลักหลักอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 2. คุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสักโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าเกณฑ์พอใช้	1. การพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ 2. การจัดระบบเตือนภัยจากน้ำ 3. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากน้ำ	

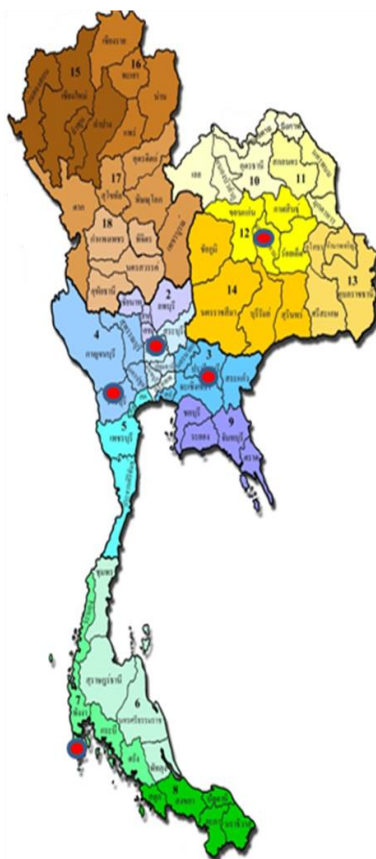
รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์
โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ฉ-79 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
	3. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ 4. ระดับความสำเร็จในการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง 5. ร้อยละที่ลดลงของพื้นที่น้ำท่วม		

1.4.7 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ

จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ พบว่ามี 5 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเอาไว้ในแผนสามารถสรุปได้เป็น 2 ด้านใหญ่ๆ คือ 1) พัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และ 2) การพัฒนาระบบการบริหารงานกลุ่มจังหวัด

ภาพที่ ฉ-53 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการของกลุ่มจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแล้ว สามารถจำแนกตามกลุ่มยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการบ้านเมืองที่ดี มีตัวชี้วัด 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่องานบริการ และร้อยละของสภาองค์กรชุมชนตำบลได้รับการจัดตั้งและพัฒนาให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศชาติเสริมสร้างระบบประชาธิปไตย และธรรมาภิบาลที่ดี

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารงานกลุ่มจังหวัด มีตัวชี้วัด 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละของการประเมินผลการบริหาร และจำนวนศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ที่มีการจัดตั้งในกลุ่มจังหวัด

การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดทางด้านการบริหารจัดการในแต่ละด้านให้ประสบผลสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แต่ละกลุ่มจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาไว้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีกลยุทธ์ 5 กลยุทธ์ ดังนี้ การปรับปรุงรูปแบบการทำงาน อำนวยความสะดวก ลดขั้นตอน และกระบวนการทำงาน ขยายการให้บริการประชาชน การบังคับใช้กฎหมายเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยและความเป็นธรรมในสังคม การปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การวางมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ การสร้างเสริมศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับกระบวนการผลิตและการบริการ

2) ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบการบริหารงานกลุ่มจังหวัด มีกลยุทธ์ที่สำคัญ ดังนี้ พัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการทำงานแบบบูรณาการ พัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พัฒนาศักยภาพบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด (OSM) และสร้างกลไกในการบูรณาการร่วมกันในทุกภาคีของกลุ่มจังหวัด (รายละเอียดดังตารางที่ ฉ-80 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการบริหารจัดการ)

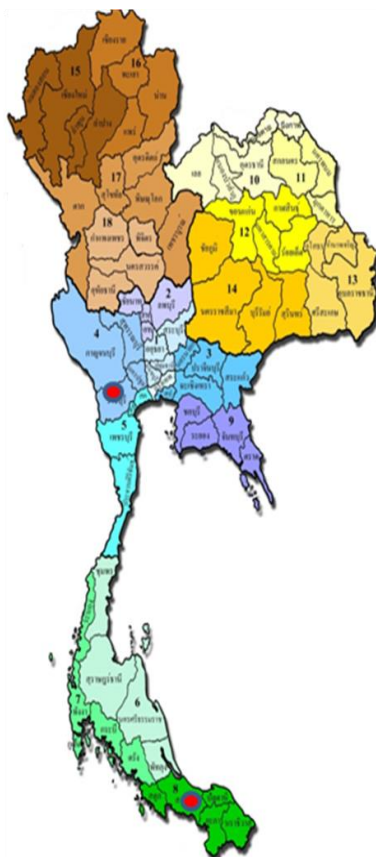
ตารางที่ ฉ-80 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางการบริหารจัดการ จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์
การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
1. พัฒนาการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	1. ร้อยละของประชาชนที่มีความพึงพอใจต่องานบริการ 2. ร้อยละของสภาองค์กรชุมชนตำบลได้รับการจัดตั้งและพัฒนาให้เป็นองค์กรที่เข้มแข็ง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศชาติเสริมสร้างระบบประชาธิปไตย และธรรมาภิบาลที่ดี	1. ปรับปรุงรูปแบบการทำงาน อำนวยความสะดวก ลดขั้นตอน และกระบวนการทำงาน ขยายการให้บริการประชาชน 2. ให้มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยและความเป็นธรรมในสังคม 3. ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ 4. วางมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ 5. สร้างเสริมศักยภาพแรงงานเพื่อรองรับกระบวนการผลิตและการบริการ	รวม 5 กลุ่ม ได้แก่ ภาคกลางตอนล่าง 1/ภาคตะวันออก เฉียงเหนือตอนกลาง/ภาคกลางตอนบน 1/ภาคกลางตอนกลาง/ภาคใต้ฝั่งอันดามัน
2. การพัฒนาระบบการบริหารงานกลุ่มจังหวัด(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง)	1. ร้อยละของการประเมินผลการบริหาร 2. จำนวนศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ที่มี การจัดตั้งในกลุ่มจังหวัด	1. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการทำงานแบบบูรณาการ 2. พัฒนาระบบสนับสนุนการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ 3. พัฒนาศักยภาพบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด (OSMสร้างกลไกในการบูรณาการร่วมกันในทุกภาคีของกลุ่มจังหวัด)	

1.4.8 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ด้านความมั่นคง

จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ ข้อมูลชี้ให้เห็นว่า กลุ่มจังหวัดได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงทั้งนี้ มีกลุ่มจังหวัด 7 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงเอาไว้ในแผน โดยกำหนดชื่อยุทธศาสตร์ที่แตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่แล้วเนื้อหาจะเป็นเรื่องคล้ายๆ กัน ซึ่งอาจสรุปได้ 3 ด้านใหญ่ๆ คือ 1) ส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 2) การพัฒนาการค้าชายแดนและความสัมพันธ์กับ

ประเทศเพื่อนบ้าน 3) การคุ้มครองความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ และสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยง

ภาพที่ ฉ-54 จังหวัดที่กำหนดยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของกลุ่มจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ตัวชี้วัดความสำเร็จของยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงแล้ว สามารถจำแนกตามกลุ่มยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีตัวชี้วัด 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม และระดับความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาและป้องกันยาเสพติด กลุ่มจังหวัด
- 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการค้าชายแดนและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ จำนวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้าการลงทุน และความร่วมมือระหว่างไทย-ลาว, ไทย-พม่า เพิ่มขึ้น มีจำนวนหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรในกลุ่มจังหวัดฯ เพื่อรองรับการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน
- 3) ยุทธศาสตร์การคุ้มครองความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ และสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยง มีตัวชี้วัดที่สำคัญ ดังนี้ ร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ได้รับการเยียวยาตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละของกลุ่มเสี่ยงในระดับหมู่บ้าน/ตำบลได้รับการดูแลและส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาให้ปลอดจากความเสี่ยง จำนวนการฝึกซ้อมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดจากกระบวนการทางด้านอุตสาหกรรมที่ดำเนินการร่วมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการ

การวิเคราะห์กลยุทธ์ด้านความมั่นคง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดทางด้านความมั่นคงในแต่ละด้านให้ประสบผลสำเร็จในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด แต่ละกลุ่มจังหวัดได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาไว้ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีกลยุทธ์ 2 กลยุทธ์ ได้แก่ การส่งเสริมให้ประชาชนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย และ การส่งเสริมบทบาทผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ท้องถิ่นในการแสดงความคิดเห็นในกิจการบ้านเมือง

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการค้าชายแดนและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน มีเพียงกลยุทธ์เดียวคือ แก้ไขปัญหาผู้ลักลอบเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย โดยพัฒนาระบบตรวจคนเข้าเมือง การสกัดกั้น การปราบปราม และการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย

3) ยุทธศาสตร์การคุ้มครองความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ และสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยง มีเพียงกลยุทธ์เดียวคือ เร่งรัดการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ (รายละเอียดดังตารางที่ ณ-81 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง)

ตารางที่ ณ-81 ยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ทางด้านความมั่นคง จากการวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	กลุ่มจังหวัด
1. ส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	1. จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม 2. ระดับความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาและป้องกันยาเสพติด กลุ่มจังหวัด	1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย 2. ส่งเสริมบทบาทผู้นำชุมชนหรือปราชญ์ท้องถิ่นในการแสดงความคิดเห็นในกิจการบ้านเมือง	รวม 7 กลุ่ม ได้แก่ ภาคเหนือ ตอนบน1/ ภาคเหนือ ตอนล่าง1/ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ ตอนบน2/ภาค กลางตอนบน1/ ภาคกลาง ตอนล่าง1/ภาค ตะวันออก/ ภาคใต้ชายแดน
2. การพัฒนาการค้าชายแดนและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน	1. จำนวนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการค้าการลงทุน และความร่วมมือระหว่างไทย-ลาว, ไทย-พม่า เพิ่มขึ้น 2. มีจำนวนหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรในกลุ่มจังหวัดฯ เพื่อรองรับการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ 3. มูลค่าการค้าชายแดนปี 2556 เพิ่มขึ้นจากปี 2554 4. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน 5. ร้อยละของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้น	1. แก้ไขปัญหาผู้ลักลอบเข้าเมืองและแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย โดยพัฒนาระบบตรวจคนเข้าเมือง การสกัดกั้น การปราบปราม และการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย	
3. การคุ้มครองความปลอดภัย การอำนวยความสะดวกเพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ และสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยง (ภาคใต้ชายแดน)	1. ร้อยละของผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ได้รับการเยียวยาตามเกณฑ์ที่กำหนด 2. ร้อยละของกลุ่มเสี่ยงในระดับหมู่บ้าน/ตำบลได้รับการดูแลและมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาให้ปลอดจากความเสี่ยง	1. เร่งรัดการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่	

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดนั้น ได้วิเคราะห์ใน 2 ประเด็นหลัก คือ 1) ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และปัญหาและความต้องการของพื้นที่ และ 2) กระบวนการจัดทำแผน

2.1 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2.2.1 นโยบายรัฐบาล รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินไว้ทั้งหมด 7 นโยบายหลัก ได้แก่ นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต นโยบายเศรษฐกิจ นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นโยบายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม นโยบายต่างประเทศ และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (รายละเอียดของนโยบายแต่ละด้าน ดูรายละเอียดในบทที่ 4 หน้า 62)

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2550-2554 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคือสำคัญไว้ 5 ประเด็น ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในบทที่ 4 หน้า 63)

2.2.3 ความเชื่อมโยงของแผนพัฒนาจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่

คณะผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัด กับกรอบนโยบายรัฐบาลทุกด้าน ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 และความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่ โดยอาศัยข้อมูลจาก 2 ส่วนคือ ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบฟอร์มที่ส่งให้กลุ่มจังหวัดกรอกข้อมูล ร่วมกับแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละกลุ่มจังหวัด

ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดของทุกกลุ่มจังหวัด มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เนื่องจากการจัดทำแผนนั้นจำเป็นต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แม้ว่าจะไม่ได้ดำเนินการครบทุกประเด็นยุทธศาสตร์ก็ตาม ดังนั้นจึงสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อชี้ให้เห็นว่า โครงการที่ปรากฏในแผนนั้นมีความเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆ ในนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

ความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล โครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดทุกกลุ่มรวมทั้งสิ้น 815 โครงการ เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของโครงการเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล พบว่า เป็นโครงการที่สอดคล้องนโยบายด้านเศรษฐกิจมากที่สุด คือ 513 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 70.31 ของโครงการทั้งหมด รองลงมา เป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายด้านที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 108 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 13.25 ของโครงการทั้งหมด โครงการในด้านนโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ 78 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 9.57 สำหรับนโยบายอื่นๆ มีโครงการปรากฏทั้งหมดแต่ในร้อยละที่ค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะนโยบายด้าน

วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัย และนวัตกรรมมีโครงการเพียง 7 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.86 ของโครงการทั้งหมด และนโยบายความมั่นคงของรัฐมีโครงการน้อยที่สุดมีเพียง 5 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 0.61 (ดูรายละเอียดตารางที่ ฉ-82)

ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 จากการวิเคราะห์เนื้อหาโครงการที่ปรากฏในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดทั้ง 18 จังหวัด จำนวน 815 โครงการ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืนมากที่สุด 669 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 82.09 ของโครงการทั้งหมด และรองลงมาคือโครงการในยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 99 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 12.15 ของโครงการทั้งหมด ส่วนโครงการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ มีจำนวนน้อยมากไม่ถึงร้อยละ 3 ของโครงการทั้งหมด (ดูรายละเอียดในตารางที่ ฉ-83)

จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของแผนยุทธศาสตร์กับนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะเห็นได้ว่า มีความเชื่อมโยงกันในทุกมิติ แต่ที่เน้นหนักและมีจำนวนโครงการค่อนข้างมาก คือนโยบายหรือยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก ซึ่งโครงการส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 จะอยู่ในด้านนี้ รองลงมาคือด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งโครงการที่เกี่ยวข้องทางด้านนี้มีอยู่ประมาณ ร้อยละ 10 ของโครงการทั้งหมด ส่วนโครงการที่สอดคล้องกับด้านอื่น ๆ นั้นน้อยมาก จากข้อมูลดังกล่าว ชี้ให้เห็นทิศทางของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดมุ่งเน้นการพัฒนาเพียง 2 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดของความเชื่อมโยงของแต่ละด้านในตารางที่ ฉ-82 – 4-83

ตารางที่ ฉ-82 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดกับนโยบายรัฐบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์	นโยบายของรัฐบาล							รวม
	นโยบายความมั่นคงของรัฐ	นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต	นโยบายเศรษฐกิจ	นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม	นโยบายต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	
1. ด้านเกษตร	-	1	271	-	-	-	-	272
2. ด้านเศรษฐกิจ	-	10	93	5	-	76	5	189
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	21	-	-	-	-	21
4. ด้านสังคม	-	19	-	-	-	2	-	21
5. ด้านท่องเที่ยว	1	1	188	-	7	-	1	198
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	-	103	-	-	-	103
7. ด้านบริหารจัดการ	-	-	-	-	-	-	5	5
8. ด้านความมั่นคง	4	-	-	-	-	-	2	6
รวม	5	31	573	108	7	78	13	815
ร้อยละ	0.61	3.80	70.31	13.25	0.86	9.57	1.60	100.00

ตารางที่ ฉ-83 การวิเคราะห์ความสอดคล้องเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

ประเด็นยุทธศาสตร์	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10					รวม
	1.การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้	2.การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ	3.การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลยั่งยืน	4.การพัฒนาบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	5.การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ	
1. ด้านเกษตร	-	1	271	-	-	272
2. ด้านเศรษฐกิจ	-	1	171	5	12	189
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	-	-	21	-	-	21
4. ด้านสังคม	16	3	2	-	-	21
5. ด้านท่องเที่ยว	-	2	175	20	1	198
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	29	74	-	103
7. ด้านบริหารจัดการ	-	-	-	-	5	5
8. ด้านความมั่นคง	-	4	-	-	2	6
รวม	16	11	669	99	20	815
ร้อยละ	1.96	1.35	82.09	12.15	2.45	100.00

2.2 กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

คณะผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบฟอร์มที่ส่งให้กับแต่ละกลุ่มจังหวัดกรอกข้อมูล ซึ่งส่วนใหญ่กรอกข้อมูลมาเพียงเล็กน้อย โดยกล่าวว่าการทำงานยุทธศาสตร์ได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ ก.พ.ร. กำหนด อย่างไรก็ตามคณะผู้ศึกษายังได้รวบรวมข้อมูลประเด็นนี้จากการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) จึงสามารถสรุปกระบวนการทำงานได้ดังนี้

2.2.1 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

(1) การวิเคราะห์ความต้องการของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดได้ปฏิบัติราชการตามกรอบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 หมวด 3 ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ ประกอบด้วยตัวแทนภาคประชาสังคม ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เป็นผู้แทนในการเสนอแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด มีการเปิดเวทีเสวนา ปรัชญาหรือและรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งสำรวจความคิดเห็น/ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ได้คำนึงถึงความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559

(2) การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำแผน กลุ่มจังหวัดได้ดำเนินกิจกรรมหรือการปฏิบัติตามกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างครบถ้วน โดยมีการจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด มีการนำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมที่ครบถ้วน โดยเชิญผู้แทนภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาครัฐและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และมีการนำเสนอข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต

(3) การกำหนดประเด็นปัญหาและโอกาสในการพัฒนา กลุ่มจังหวัดได้นำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ได้เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐกิจ แล้วจึงจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่มีการนำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จากนั้นจึงเผยแพร่สู่สาธารณะชนทางอินเทอร์เน็ต

(4) การกำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ได้มาซึ่งวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับปัญหาและโอกาสการพัฒนากลุ่มจังหวัดจัดการประชุมเพื่อวิเคราะห์ทิศทางยุทธศาสตร์ (TOWS Matrix) เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เรียงลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนา และได้มีการกลั่นกรองแผนพัฒนา จากคณะกรรมการหลายชุด

(5) การกำหนดเป้าหมายหลัก ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การวางแผนโครงการนั้นโดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มจังหวัดไม่ได้ระบุวิธีการกำหนดสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เพียงแต่กำหนดว่าจะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ข้อเท็จจริงจากปัญหาและโอกาสการพัฒนาเท่านั้น ดังนั้น ประเด็นเหล่านี้ คณะผู้ศึกษาจึงได้นำไปสอบถามและอภิปรายกันในการประชุมกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง (Focus Group)

2.2.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ

(1) กลุ่มจังหวัดได้ดำเนินการถ่ายทอดนโยบาย แผนงาน โดยระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดปริมาณและคุณภาพของงาน ผ่านแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการมอบหมายเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์ โดยแจ้งให้ส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มจังหวัด จัดทำรายละเอียดโครงการตาม

แผนปฏิบัติราชการประจำปี พร้อมทั้งให้จัดทำคำรับรองปฏิบัติราชการ เสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติโครงการ นอกจากนี้บางกลุ่มจังหวัดได้จัดหาผู้รับผิดชอบหลักหน่วยดำเนินการ มีการจ้างเหมาบริการเอกชนทำหน้าที่ประสานงานโครงการจังหวัดของแต่ละจังหวัด เพื่อให้ติดตามและรายงานปัญหาอุปสรรคให้กลุ่มจังหวัดทราบเพื่อทบทวนแผนปฏิบัติพัฒนาครั้งต่อไป

(2) จากนั้นกลุ่มจังหวัดดำเนินการตามโครงการที่มีแผนปฏิบัติการประจำปีตามลำดับของโครงการ ก่อนหลังตามประเด็นยุทธศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ชัดเจน และกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด

(3) เมื่อกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วจึงแจ้งให้ส่วนราชการที่ได้เสนอโครงการไว้ในแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้จัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติโครงการ หากมีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียด กลุ่มจังหวัดจะต้องดำเนินการจัดประชุม ก.บ.ก. เพื่อให้คณะกรรมการ ก.บ.ก. พิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนดำเนินการ ทั้งนี้ในบางกลุ่มจังหวัดได้มีระบบประสานงานและความร่วมมือ และสามารถปรับแผนหรือแก้ปัญหาได้ทันที่ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานของเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์ โดยมีการส่งหนังสือประสานงานเพื่อติดตามและประเมินโครงการของกลุ่มจังหวัด และมีการปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหา ร่วมกันทุกระยะ บางกลุ่มจังหวัดมีการจ้างเหมาเอกชนคอยประสานงาน ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน

2.2.3 การกำกับ ติดตาม และประเมินผลงาน

(1) กลุ่มจังหวัดมีระบบรายงานการกำกับติดตาม มีการส่งหนังสือประสานงานเพื่อติดตามและประเมินโครงการของกลุ่มจังหวัด มีการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เป็นจริงกับผลลัพธ์ที่วางแผนไว้ รายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ รายงานความก้าวหน้าต่อคณะกรรมการและผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน สำหรับการดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของการเบิกจ่าย กลุ่มจังหวัดใช้แบบฟอร์มที่ได้จัดทำขึ้น ได้ออกติดตามโครงการโดยยึดหลักการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานงบประมาณที่มีงบประมาณสูงและมีความพร้อมในการลงพื้นที่ติดตาม

(2) นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พิจารณาให้คะแนนคุณภาพแผนพัฒนาจังหวัดฯ มีโปรแกรมระบบติดตามประเมินผลงาน โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีระบบบริหารยุทธศาสตร์ขององค์การภาครัฐ (Government Strategic Management System) หรือ GSMS ใช้ในการติดตามกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์ เพื่อสามารถนำยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัด ผลการดำเนินงานมาปรับแต่ง เชื่อมโยง ประเมินผล และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ มีสำนักงานผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ และติดตามประเมินผลการพัฒนางานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทุกระยะ

(3) จากนั้นกลุ่มจังหวัดได้รายงานผลการดำเนินการกิจกรรมและโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ทราบ

แม้ว่ากลุ่มจังหวัดจะมีการติดตาม ผลการดำเนินงาน แต่ส่วนใหญ่แล้วไม่มีการติดตามผลสำเร็จของโครงการมีเพียงแต่การติดตามผลการใช้งบประมาณ รายละเอียดบางส่วนของจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ได้จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อย ดังตารางที่ ฉ-84

ตารางที่ ฉ-84 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556)

กระบวนการ	รายละเอียด
1. การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด	1.1. การวิเคราะห์ความต้องการของประชาชน 1.1.1. ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดได้ปฏิบัติราชการตามกรอบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 หมวด 3 ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แบบบูรณาการ โดยใช้ชื่อย่อว่า ก.น.จ. โดย ก.น.จ. กำหนดนโยบายตามแผนพัฒนาจังหวัดและให้คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ เรียกโดยย่อว่า ก.บ.ก. ซึ่งคณะกรรมการ ก.บ.ก. ประกอบด้วยตัวแทนภาคประชาสังคม ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เป็นผู้แทนในการเสนอแผนพัฒนาจังหวัด 1.1.2. มีการเปิดเวทีเสวนา ปรัชญาหรือและรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งสำรวจความคิดเห็น/ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ 1.1.3. นอกจากนี้แผนพัฒนาจังหวัดมีการวิเคราะห์ให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายเร่งด่วนตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาล สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 1.2. การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม 1.2.1 จัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด 1.2.2 นำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมที่ครบถ้วน โดยเชิญผู้แทนภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาครัฐ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 1.2.3 นำเสนอข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ต 1.3 การกำหนดประเด็นปัญหา และโอกาสการพัฒนา 1.3.1 นำเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พ.ศ. 2553-2556 และรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ 1.3.2 เปิดให้มีการแสดงความคิดเห็นจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐกิจ แล้วจึงจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดที่มีการนำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ 1.3.3 เผยแพร่สู่สาธารณะชนทางอินเทอร์เน็ต
2. การกำหนดวิสัยทัศน์เป้าประสงค์ตัวชี้วัดประเด็นยุทธศาสตร์	2.1 วิเคราะห์ทิศทางยุทธศาสตร์ (TOWS Matrix) ผ่านการจัดการประชุม 2.2 เพื่อจัดทำแผนพัฒนาฯ ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เรียงลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้าร่วมการจัดทำแผนพัฒนาฯ 2.3 กลั่นกรองแผนพัฒนาฯ จากคณะกรรมการหลายชุด เพื่อให้ได้มาซึ่งวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับปัญหาและโอกาสการพัฒนา
3. การประเมินความสำเร็จของแผน	3.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี หลังจากทีกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ กลุ่มจังหวัดฯ ได้มีการถ่ายทอดนโยบาย แผนงาน โดยระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดปริมาณและคุณภาพของงาน ตามที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการมอบหมายเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์ โดยแจ้งให้ส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มจังหวัด จัดทำรายละเอียดโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมทั้งให้จัดทำคำรับรองปฏิบัติการ เสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติโครงการ นอกจากนี้บางกลุ่มจังหวัดได้จัดหาผู้รับผิดชอบหลักหน่วยดำเนินการ มีการจ้างเหมาบริการเอกชนทำหน้าที่ประสานงานโครงการจังหวัดของแต่ละจังหวัด เพื่อให้ติดตามและรายงานปัญหาอุปสรรคให้กลุ่มจังหวัดทราบเพื่อทบทวนแผนปฏิบัติการพัฒนาต่อไป

ตารางที่ ฉ-84 กระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ. 2553-2556)

กระบวนการ	รายละเอียด
	3.2 การดำเนินโครงการ กลุ่มจังหวัดดำเนินการตามโครงการที่มีในแผนปฏิบัติการประจำปีตามลำดับของโครงการก่อนหลังตามประเด็นยุทธศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ชัดเจน และกำหนดเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด 3.3 การประสานงานกับหน่วยงานอื่นในจังหวัด เมื่อกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้วจึงแจ้งให้ส่วนราชการที่ได้เสนอโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยให้จัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติโครงการ หากมีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียด กลุ่มจังหวัดจะต้องดำเนินการจัดประชุม ก.บ.ก. เพื่อให้คณะกรรมการ ก.บ.ก. พิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนดำเนินการ ทั้งนี้กลุ่มจังหวัดได้มีระบบประสานงานและความร่วมมือ และสามารถปรับแผนหรือแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้ง มีการรายงานผลการดำเนินงานของเจ้าภาพประเด็นยุทธศาสตร์ โดยมีการส่งหนังสือประสานงานเพื่อติดตามและประเมินโครงการของกลุ่มจังหวัด และมีการปรึกษาหารือและแก้ไขปัญหาาร่วมกันทุกระยะ (บางกลุ่มจังหวัดมีการจ้างเหมาเอกชนคอยประสานงาน ติดตามและรายงานผลการดำเนินงาน) 3.4 ระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผลรายงานผล 3.4.1. กลุ่มจังหวัดมีระบบรายงานการกำกับติดตาม มีการส่งหนังสือประสานงานเพื่อติดตามและประเมินโครงการของกลุ่มจังหวัด มีการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ เปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เป็นจริงกับผลลัพธ์ที่วางแผนไว้ รายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ รายงานความก้าวหน้าต่อคณะกรรมการและผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน สำหรับการดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของโครงการเบิกจ่าย กลุ่มจังหวัดใช้แบบฟอร์มที่ได้จัดทำขึ้น ได้ออกติดตามโครงการโดยยึดหลักการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานงบประมาณที่มีงบประมาณสูงและมีความพร้อมในการลงพื้นที่ติดตาม 3.4.2. มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พิจารณาให้คะแนนคุณภาพแผนพัฒนาจังหวัดฯ มีโปรแกรมระบบติดตามประเมินผลแผนงาน โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีระบบบริหารยุทธศาสตร์ขององค์การภาครัฐ (Government Strategic Management System) หรือ GSMS ใช้ในการติดตามกระบวนการบริหารยุทธศาสตร์เพื่อสามารถนำยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัด ผลการดำเนินงานมาปรับแต่ง เชื่อมโยงประเมินผล และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ มีสำนักงานผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ และติดตามประเมินผลการพัฒนางานจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทุกระยะ 3.4.3. จากนั้นกลุ่มจังหวัดได้รายงานผลการดำเนินการกิจกรรมและโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) ทราบ

ส่วนที่ 3 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

ในส่วนของการประเมินความสำเร็จของแผนฯ ในส่วนของกลุ่มจังหวัด คณะผู้ศึกษาได้ใช้หลักการเดียวกันกับการประเมินความสำเร็จของแผนฯ ของภูมิภาค โดยทำข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และประเมินมา 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลวิธีการประเมินของกลุ่มจังหวัดจากแบบฟอร์มที่กลุ่มจังหวัดกรอกมา 2) ข้อมูลจากโครงการที่ได้รับงบประมาณและโครงการที่กลุ่มจังหวัดดำเนินการสำเร็จในแต่ละปีงบประมาณ และ 3) ข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย ข้อมูล 3 ส่วนนี้นำมาวิเคราะห์ร่วมกันและสรุปเป็นผลของการศึกษา ดังนี้

3.1 แนวทางในการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย อาจสรุปได้ว่า แนวทางการประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดเป็นแนวทางเดียวกับการประเมินความสำเร็จของจังหวัด โดยมี การติดตามและประเมินผลเฉพาะในส่วนของการใช้งบประมาณเท่านั้น โดยประเมินยอดที่เบิกจ่ายเปรียบเทียบกับรายการข้อมูลการดำเนินการของโครงการ ส่วนความสำเร็จของโครงการกลุ่มจังหวัดมอบหมายให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติเป็นผู้ดำเนินการ การประเมินความสำเร็จของแผนในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดนั้น มีคำสั่งในการแต่งตั้งกรรมการประเมินผลแผนฯ ของกลุ่มจังหวัด กรรมการเข้าตรวจเยี่ยมโครงการและนำผลการตรวจเยี่ยมมาวิเคราะห์ประเมินว่า การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้าง แต่อย่างไรก็ตามไม่ได้มีการรายงานความสำเร็จของโครงการหรือแผนในภาพรวม

3.2 การประเมินความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ จากการวิเคราะห์โครงการและงบประมาณที่ได้รับ

3.2.1 จำนวนและร้อยละของโครงการตามแผนยุทธศาสตร์ ที่ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการ

จากการวิเคราะห์การนำเสนอโครงการเพื่อขออนุมัติงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์ปี พ.ศ. 2553-2556 ของกลุ่มจังหวัดที่ให้ข้อมูลเรื่องนี้ครบถ้วนจำนวน 13 กลุ่มจังหวัด พบว่า กลุ่มจังหวัดที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการโครงการมากที่สุดคือ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ซึ่งประกอบด้วย 5 จังหวัดได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี สตูล สงขลา ยะลา และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ซึ่งประกอบด้วย 4 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ทั้งสองกลุ่มจังหวัดได้รับอนุมัติทุกโครงการคิดเป็นร้อยละ 100.00 รวมทั้งได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุดด้วยคือ ร้อยละ 99.04 และ 83.21 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มจังหวัดที่ได้รับการอนุมัติโครงการในอัตราที่น้อยที่สุดคือ ภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้แก่ กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง ได้รับอนุมัติโครงการเพียงร้อยละ 6.35 แต่จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรนั้นทางกลุ่มจังหวัดให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน (รายละเอียดในตารางที่ ฉ-85)

ตารางที่ ฉ-85 จำนวนโครงการที่แต่ละกลุ่มจังหวัดได้เสนอของบประมาณ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ได้รับงบประมาณ

กลุ่มจังหวัด	จำนวนโครงการ (โครงการ)			งบประมาณ (บาท)		
	เสนอขอ	ได้รับการจัดสรร	ร้อยละ	เสนอขอ	ได้รับการจัดสรร	ร้อยละ
1.ภาคเหนือตอนล่าง1	50	45	90.00	1,456,237,400	1,028,444,800	70.62
2.ภาคเหนือตอนล่าง2	70	37	52.86	1,556,694,030	849,083,400	54.54
3.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน1	50	25	50.00	1,397,256,000	994,095,000	71.14
4.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน2	61	42	68.85	1,145,844,580	702,891,500	61.34
5.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	21	21	100.00	1,387,910,900	1,154,872,400	83.21
6.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง1	50	39	78.00	1,327,770,600	947,261,600	71.34
7.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง2	105	24	22.86	1,513,909,200	776,198,700	51.27
8.ภาคกลางตอนบน2	64	32	50.00	1,324,517,000	824,937,740	62.28
9.ภาคกลางตอนกลาง	153	53	34.64	3,267,948,100	1,037,852,000	31.76
10.ภาคกลางตอนล่าง1	136	105	77.21	1,269,234,660	959,576,200	75.60
11.ภาคตะวันออก	66	45	68.18	1,634,919,700	871,534,200	53.31
12.ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	740	47	6.35	N/A	1,036,159,718	N/A
13.ภาคใต้ชายแดน	69	69	100.00	1,098,743,600	1,088,243,600	99.04
รวม	923	566	61.32	21,759,464,153	12,113,727,840	55.67

หมายเหตุ: วิเคราะห์ข้อมูลจาก 13 กลุ่มจังหวัด ไม่รวมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน1 ภาคเหนือตอนบน2 ภาคกลางตอนบน1 ภาคกลางตอนล่าง2 ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เนื่องจากให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของ 13 กลุ่มจังหวัดพบว่า มีการนำเสนอของงบประมาณทั้งสิ้น 923 โครงการ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 566 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 61.32 สำหรับงบประมาณที่เสนอขอทั้ง 4 ปีงบประมาณ ตามแผนยุทธศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 21,759,464,153 บาท ได้รับอนุมัติงบประมาณทั้งสิ้น 12,113,727,840 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.67 ดังนั้น ในภาพรวมอาจสรุปได้ว่า ตลอดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ปี พ.ศ. 2553-2556 ทั้งหมดได้รับการอนุมัติโครงการ ร้อยละ 61.32 ของโครงการที่เสนอขอ และได้งบประมาณทั้งหมด ร้อยละ 55.67 ของงบประมาณที่เสนอขออนุมัติ (รายละเอียดในตารางที่ ฉ-86)

จากกลุ่มจังหวัดทั้งหมด 18 กลุ่ม มีกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน 2 และภาคกลางตอนล่าง 2 ที่ให้ข้อมูลจำนวนโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามประเภทยุทธศาสตร์ไม่ครบถ้วน ดังนั้นกลุ่มจังหวัดที่มีข้อมูลครบถ้วน 16 กลุ่ม ได้รับการอนุมัติโครงการรวมจำนวน 731 โครงการ คิดเป็นงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวม 14,932,516,658 บาท เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทยุทธศาสตร์ พบว่า กลุ่มจังหวัดส่วนใหญ่จำนวน 14 กลุ่มมีโครงการเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการด้านนี้มากที่สุดมีจำนวนรวม 224 โครงการ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวม 3,965,467,349 บาท รองลงมาคือยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวซึ่งมีกลุ่มจังหวัดจำนวน 14 กลุ่มเช่นเดียวกันที่มีโครงการด้านนี้จำนวนรวม 177 โครงการ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวม 3,446,709,599 บาท ต่อมาคือยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรซึ่งมี 10 กลุ่มจังหวัดที่ได้รับอนุมัติโครงการจำนวน 150 โครงการ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวม 3,135,748,874 บาท ส่วนประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเพียง 2 กลุ่มจังหวัดที่กำหนดโครงการรองรับยุทธศาสตร์ด้านนี้คือ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน และภาคกลางตอนล่าง 1 ซึ่งมีโครงการรวมกันเพียง 5 โครงการเท่านั้น และได้รับจัดสรรงบประมาณรวม 58,804,900 บาท แต่ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อยที่สุดคือด้านการบริหารจัดการ ซึ่งมีเพียง 2 กลุ่มจังหวัดที่มีโครงการรองรับยุทธศาสตร์ด้านนี้คือ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และภาคกลางตอนล่าง 1 มีโครงการรวมกัน 5 โครงการและได้รับจัดสรรงบประมาณเพียง 21,600,000 บาท

เมื่อพิจารณากลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณมากที่สุดคือ ภาคกลางตอนล่าง 1 ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี มีโครงการถึง 106 โครงการ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวม 968,701,600 บาท รองลงมาคือกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน มีโครงการจำนวน 92 โครงการ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวม 1,038,972,700 บาท ส่วนอีก 14 กลุ่มจังหวัดที่เหลือมีจำนวนโครงการอยู่ในช่วง 21 ถึง 69 โครงการเท่านั้น โดยกลุ่มจังหวัดที่มีจำนวนโครงการน้อยที่สุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด มี 21 โครงการ แต่ได้รับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวมมากที่สุดคือ 1,154,872,400 บาท เมื่อพิจารณาในรายละเอียดโครงการที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางเสนอของงบประมาณล้วนเป็นโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากกลุ่มน้ำเพื่อการเกษตรโดยขยายเขตพื้นที่ชลประทาน โครงการพัฒนาโครงข่ายถนน (Logistic) สู่เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) จึงต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก (รายละเอียดในตารางที่ ฉ-87)

เมื่อวิเคราะห์โครงการงบประมาณที่เสนอขอตามประเด็นยุทธศาสตร์ พบว่า ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจเป็นยุทธศาสตร์ที่มีการขอโครงการมากที่สุด คือ 305 โครงการ ได้รับอนุมัติ 224 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 73.44 และได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุดด้วยคือ 3,965,467,349 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.56 ของงบประมาณทั้งหมด รองลงมา คือ โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว 196 โครงการ ได้รับอนุมัติ 177 โครงการ คิดเป็นร้อยละ

90.31 ได้รับจัดสรรงบประมาณ 3,446,709,599 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.08 ของงบประมาณทั้งหมด ต่อมาคือโครงการตามยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร 188 โครงการ ได้รับอนุมัติ 150 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 79.79 โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 29 โครงการ ได้รับอนุมัติ 27 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 93.10 โครงการตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 6 โครงการ ได้รับอนุมัติ 5 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 83.33 โครงการตามยุทธศาสตร์ ส่วนโครงการตามยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับอนุมัติ 101 โครงการ ด้านสังคม 42 โครงการ และด้านบริหารจัดการ ที่ได้รับอนุมัติ 5 โครงการ

นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมของทุกกลุ่มจังหวัดตลอด 4 ปี ได้รับอนุมัติงบประมาณ 566 โครงการ เนื่องจากได้ข้อมูลครบถ้วนจาก 13 กลุ่มจังหวัดเท่านั้น แต่เมื่อจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์แล้ว ได้รับอนุมัติ 731 โครงการ เนื่องจากได้ข้อมูลครบถ้วนจาก 16 กลุ่มจังหวัด ซึ่งจำนวนกลุ่มจังหวัดมากกว่า โดยกลุ่มจังหวัดที่ให้ข้อมูลในส่วนนี้ไม่ครบถ้วนได้แก่ ภาคกลางตอนล่าง 2 และภาคเหนือตอนบน 2

จากภาพรวมจะเห็นได้ว่า โครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ สำหรับกลุ่มจังหวัด ส่วนใหญ่เป็นโครงการทางด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้อยละ 93.10 ของโครงการด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เสนอขอรองลงมา คือ โครงการด้านท่องเที่ยว ร้อยละ 90.31 โครงการด้านความมั่นคง ร้อยละ 83.33 โครงการด้านเกษตร ร้อยละ 79.79 และโครงการด้านเศรษฐกิจ ร้อยละ 73.44 (รายละเอียดในตารางที่ ฉ-88)

ตารางที่ ฉ-86 จำนวนโครงการที่กลุ่มจังหวัดได้เสนอของบประมาณ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ได้รับงบประมาณในแต่ละปี

	ปีงบประมาณ				รวม
	2553	2554	2555	2556	
จำนวนโครงการทั้งหมดที่เสนอของบประมาณ (โครงการ)	114	190	289	330	923
จำนวนโครงการทั้งหมดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (โครงการ)	69	190	166	141	566
ร้อยละของโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ	60.53	100.00	57.44	42.73	61.32
งบประมาณที่เสนอขอรวมทุกโครงการ (บาท)	1,915,902,800	6,277,987,030	5,442,315,960	8,123,258,363	21,759,464,153
งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรรวมทุกโครงการ (บาท)	948,241,400	3,803,817,040	3,530,000,000	3,831,669,400	12,113,727,840
ร้อยละของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร	49.49	60.59	64.86	47.17	55.67

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 13 กลุ่มจังหวัด ไม่รวม ภาคกลางตอนล่าง2 ภาคเหนือตอนบน1 ภาคเหนือตอนบน2 ภาคใต้ฝั่งอันดามัน ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

ตารางที่ 4-87 จำนวนโครงการ และ งบประมาณที่แต่ละกลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรจำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

กลุ่มจังหวัด	จำนวน	ด้านเกษตร	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านพัฒนา ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ด้านสังคม	ด้านท่องเที่ยว	ด้านทรัพยากรฯ	ด้านบริหาร	ด้านมั่นคง	รวม
1.ภาคเหนือตอนบน1	โครงการ	34	32	-	5	9	12	-	-	92
	งบประมาณ	373,682,300	344,174,900	-	29,870,600	115,000,000	176,244,900	-	-	1,038,972,700
2.ภาคเหนือตอนล่าง1	โครงการ	-	11	-	-	28	2	-	-	41
	งบประมาณ	-	303,600,000	-	-	651,823,100	53,561,800	-	-	1,008,984,900
3.ภาคเหนือตอนล่าง2	โครงการ	28	4	-	-	5	-	-	-	37
	งบประมาณ	660,852,200	103,850,000	-	-	63,471,000	-	-	-	828,173,200
4.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน1	โครงการ	-	18	-	-	7	-	-	-	25
	งบประมาณ	-	904,475,000	-	-	123,264,000	-	-	-	1,027,739,000
5.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน2	โครงการ	8	9	-	6	17	-	-	-	40
	งบประมาณ	50,176,034	171,421,200	-	30,151,267	436,142,999	-	-	-	687,891,500

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด	จำนวน	ด้านเกษตร	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านพัฒนา ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ด้านสังคม	ด้านท่องเที่ยว	ด้านทรัพยากรฯ	ด้านบริหาร	ด้านมั่นคง	รวม
6.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลาง	โครงการ	16	2	-	-	-	-	3	-	21
	งบประมาณ	1,110,722,400	29,150,000	-	-	-	-	15,000,000	-	1,154,872,400
7.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง1	โครงการ	10	-	12	-	17	-	-	-	39
	งบประมาณ	178,513,800	-	254,604,400	-	514,143,400	-	-	-	947,261,600
8.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง2	โครงการ	-	7	10	-	7	-	-	-	24
	งบประมาณ	-	67,241,900	500,562,200	-	186,596,800	-	-	-	754,400,900
9.ภาคกลางตอนบน1	โครงการ	-	-	-	-	-	29	-	-	29
	งบประมาณ	-	-	-	-	-	878,736,700	-	-	878,736,700
10.ภาคกลางตอนบน2	โครงการ	9	1	-	-	11	8	-	-	29
	งบประมาณ	160,456,640	8,000,000	-	-	188,289,600	448,191,500	-	-	804,937,740
11.ภาคกลางตอนกลาง	โครงการ	10	23	-	-	12	5	-	-	50
	งบประมาณ	80,990,000	640,666,000	-	-	209,046,000	92,150,000	-	-	1,022,852,000
12.ภาคกลางตอนล่าง1	โครงการ	-	60	-	22	21	-	2	1	106
	งบประมาณ	-	539,099,400	-	244,502,200	177,500,000	-	6,600,000	1,000,000	968,701,600
13.ภาคตะวันออก	โครงการ	3	8	-	-	18	16	-	-	45
	งบประมาณ	45,000,000	128,762,500	-	-	191,063,500	506,708,200	-	-	871,534,200
14.ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	โครงการ	18	4	-	6	9	-	-	-	37
	งบประมาณ	315,137,500	157,550,000	-	126,575,200	213,792,200	-	-	-	813,054,900
15.ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	โครงการ	-	7	-	-	11	25	-	-	43
	งบประมาณ	-	76,992,549	-	-	284,431,400	674,735,769	-	-	1,036,159,718
16.ภาคใต้ชายแดน	โครงการ	14	38	5	3	5	-	-	4	69
	งบประมาณ	160,218,000	490,483,900	272,161,200	15,430,000	92,145,600	-	-	57,804,900	1,088,243,600

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัด	จำนวน	ด้านเกษตร	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านพัฒนา ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ด้านสังคม	ด้านท่องเที่ยว	ด้านทรัพยากรฯ	ด้านบริหาร	ด้านมั่นคง	รวม
รวม	โครงการ	150	224	27	42	177	97	5	5	727
	งบประมาณ	3,135,748,874	3,965,467,349	1,027,327,800	446,529,267	3,446,709,599	2,830,328,869	21,600,000	58,804,900	14,932,516,658

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 16 กลุ่มจังหวัด ไม่รวม ภาคเหนือตอนบน2 ภาคกลางตอนล่าง2 เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

ตารางที่ ฉ-88 จำนวนโครงการที่กลุ่มจังหวัดได้รับจัดสรรงบประมาณ และร้อยละของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเมื่อเทียบกับจำนวนโครงการตามแผนจำแนกตาม
ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่กลุ่มจังหวัดได้รับจัดสรร งบประมาณ ปีงบประมาณ				รวม	จำนวนที่เสนอ ตามแผน	ร้อยละของโครงการที่ ได้รับจัดสรรงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับ จัดสรร (บาท)	ร้อยละของงบประมาณ ทั้งหมด
	2553	2554	2555	2556					
1. ด้านเกษตร	14	46	49	41	150	188	79.79	3,135,748,874	21.00
2. ด้านเศรษฐกิจ	36	79	62	47	224	305	73.44	3,965,467,349	26.56
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	2	10	7	8	27	29	93.10	1,027,327,800	6.88
4. ด้านสังคม	12	3	15	12	42	47	89.36	446,529,267	2.99
5. ด้านท่องเที่ยว	20	72	44	41	177	196	90.31	3,446,709,599	23.08
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	16	22	29	30	97	101	96.04	2,830,328,869	18.95
7. ด้านบริหารจัดการ	2	1	1	1	5	5	100.00	21,600,000	0.14
8. ด้านความมั่นคง	5	-	-	-	5	6	83.33	58,804,900	0.39
รวม	107	233	207	180	727	847	85.83	14,932,516,658	100.00

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 16 กลุ่มจังหวัด ไม่รวม ภาคกลางตอนล่าง 2 ภาคเหนือตอนบน2 เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

3.2.2 การวิเคราะห์ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ

เมื่อวิเคราะห์ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ จากกลุ่มจังหวัด 14 กลุ่มที่ให้ข้อมูล ประเด็นนี้ครบถ้วน พบว่า กลุ่มจังหวัดที่สามารถดำเนินโครงการได้สำเร็จทุกโครงการมี 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง 2 (กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (นครพนม มุกดาหาร สกลนคร) และกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์) เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มจังหวัดเหล่านี้ได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนน้อยที่สุดในบรรดากลุ่มจังหวัดทั้งหมด

ส่วนกลุ่มจังหวัดที่ดำเนินโครงการได้สำเร็จน้อยที่สุดคือ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี) ในยุทธศาสตร์ด้านสังคม อัตราความสำเร็จอยู่ที่ร้อยละ 12.50 เท่านั้น เนื่องจากมีหลายโครงการที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินงานยังไม่สามารถประเมินผลสำเร็จได้ นอกจากนี้กลุ่มจังหวัด ที่ดำเนินการโครงการสำเร็จได้น้อยกว่าร้อยละ 50 ยังมีอีก 4 กลุ่มจังหวัด ได้แก่ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนกลาง (นครนายก สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว) ในยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ และด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการได้สำเร็จเพียงร้อยละ 25 เท่ากัน กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (อุตรดิตถ์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย ตาก) ในยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ มีความสำเร็จร้อยละ 28.57 กลุ่ม จังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน) ในยุทธศาสตร์ด้านเกษตรมีความสำเร็จร้อยละ 29.41 และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 1 (นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี) ในยุทธศาสตร์ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการสำเร็จร้อยละ 37.50 ซึ่งกลุ่มจังหวัดเหล่านี้ล้วนมีโครงการจำนวนมากที่ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินงานจึงยังไม่สามารถประเมินผลสำเร็จได้เช่นเดียวกัน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 4-89)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของกลุ่มจังหวัดในตารางที่ ๑-90 จากตัวเลขรวมของการดำเนินการโครงการที่ ได้รับงบประมาณไปแล้วในแต่ละปี ในภาพรวมกลุ่มจังหวัดต่างๆ ทั้งหมด 18 กลุ่มจังหวัด ดำเนินการโครงการสำเร็จ ตามปีงบประมาณได้ งบประมาณร้อยละ 64.48 ของโครงการที่ได้รับอนุมัติเท่านั้น กล่าวคือ ปีงบประมาณ 2553 ได้รับ งบประมาณทั้งหมด 112 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 94 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 83.93 ปีงบประมาณ 2554 ได้รับอนุมัติ 222 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 171 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 77.03 ปีงบประมาณ 2555 ได้รับอนุมัติ 198 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 129 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 65.15 ปีงบประมาณ 2556 ได้รับอนุมัติ 169 โครงการ มีโครงการสำเร็จ จำนวน 58 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 34.32 เนื่องจากในช่วงที่ เก็บรวบรวมข้อมูลยังอยู่ระหว่างการปฏิบัติราชการของงบประมาณปี 2556 จึงทำให้โครงการบางส่วนยังไม่ได้ ดำเนินการหรืออยู่ระหว่างการดำเนินการจึงทำให้ตัวเลขร้อยละของโครงการที่สำเร็จน้อยกว่าปีอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม จำนวนโครงการที่ดำเนินการสำเร็จทั้งหมดยังอยู่ที่ร้อยละ 64.48 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตามการที่กลุ่ม จังหวัดจะสามารถดำเนินงานได้สำเร็จตามเป้าประสงค์ที่วางไว้นั้นเป็นเรื่องยากลำบากทีเดียว อาจจะเนื่องมาจากมี ปัญหาอุปสรรคมากมายในการดำเนินงานของกลุ่มจังหวัด ดังรายละเอียดในส่วนที่ 4

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ 4-89 ร้อยละของโครงการที่แต่ละกลุ่มจังหวัดดำเนินการได้สำเร็จตามแผน จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

กลุ่มจังหวัด	ด้านเกษตร	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านพัฒนา ผลิตภัณฑ์ชุมชน	ด้านสังคม	ด้านท่องเที่ยว	ด้านทรัพยากรฯ	ด้านบริหาร	ด้านความมั่นคง
1.ภาคเหนือตอนบน1	29.41	62.50	-	100.00	100.00	-	-	-
2.ภาคเหนือตอนล่าง1	50.00	28.57	-	-	50.00	-	-	-
3.ภาคเหนือตอนล่าง2	100.00	100.00	-	-	100.00	-	-	-
4.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน1	-	93.75	-	-	77.78	-	-	-
5.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน2	100.00	100.00	-	100.00	100.00	-	-	-
6.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	68.75	50.00	-	-	-	-	66.67	-
7.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง1	100.00	-	-	-	100.00	-	-	-
8.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง2	-	87.50	75.00	-	66.67	-	-	-
9.ภาคกลางตอนบน1	-	-	-	-	-	37.50	-	-
10.ภาคกลางตอนบน2	77.78	55.56	-	-	80.00	100.00	-	-
11.ภาคกลางตอนกลาง	88.89	25.00	-	-	66.67	25.00	-	-
12.ภาคกลางตอนล่าง1	-	87.72		100.00	71.88	-	100.00	100.00
13.ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	43.08	-		12.50	50.00	-	-	-
14.ภาคใต้ชายแดน	78.57	91.88	40.00	100.00	60.00	-	-	100.00

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 14 กลุ่มจังหวัด ไม่รวมกลุ่มจังหวัด ภาคกลางตอนล่าง 2 ภาคเหนือตอนบน2 ภาคตะวันออกเฉียง ภาคใต้ฝั่งอันดามัน เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

รายงานผลการศึกษาคัดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดฉบับสมบูรณ์

โครงการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลระบบบริหารงานตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ตารางที่ ฉ-90 โครงการที่กลุ่มจังหวัดได้ดำเนินการ จำนวนและร้อยละของโครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จตามแผน จำแนกตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	ปีงบประมาณ 2553			ปีงบประมาณ 2554			ปีงบประมาณ 2555			ปีงบประมาณ 2556			รวม		
	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ	ดำเนินการ	สำเร็จ	ร้อยละที่สำเร็จ
1. ด้านเกษตร	15	14	93.33	46	40	86.96	50	36	72.00	41	13	31.71	152	103	67.76
2. ด้านเศรษฐกิจ	38	33	86.84	75	55	73.33	68	47	69.12	47	23	48.94	228	158	69.30
3. ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	3	3	100.00	10	10	100.00	7	7	100.00	9	3	33.33	29	23	79.31
4. ด้านสังคม	12	12	100.00	5	4	80.00	6	2	33.33	3	1	33.33	26	19	73.08
5. ด้านท่องเที่ยว	21	21	100.00	66	52	78.79	46	32	69.57	42	18	42.86	175	123	70.29
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	16	4	25.00	19	9	47.37	20	4	20.00	26	-	-	81	17	20.99
7. ด้านบริหารจัดการ	2	2	100.00	1	1	100.00	1	1	100.00	1	-	-	5	4	80.00
8. ด้านความมั่นคง	5	5	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5	100.00
รวม	112	94	83.93	222	171	77.03	198	129	65.15	169	58	34.32	701	452	64.48

หมายเหตุ : วิเคราะห์ข้อมูลจาก 15 กลุ่มจังหวัด ไม่รวม ภาคเหนือตอนบน2 ภาคกลางตอนล่าง2 ภาคตะวันออก เนื่องจากข้อมูลไม่ครบถ้วน

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ในการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของการจัดทำแผนนั้นคณะผู้ศึกษาได้สรุปข้อมูลจาก 2 ส่วน คือ ข้อมูลจากแบบฟอร์มที่ให้แต่ละกลุ่มจังหวัดกรอก และสรุปข้อมูลจากการจัดประชุมกลุ่มย่อย เมื่อลงไปศึกษาข้อมูลจากพื้นที่จริง ซึ่งในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหา ข้อเสนอแนะทั้งสองส่วนร่วมกัน แล้วสรุปมาเป็นประเด็นสำคัญ ส่วนรายละเอียดของปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาจะนำเสนอเป็นตารางประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งรวมถึงปัญหาด้านการจัดทำแผน การทำแผนสู่การปฏิบัติ และการติดตามความสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์ และส่วนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะจากกลุ่มจังหวัดในด้านการจัดทำแผน และการบริหารกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

4.1 ปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด

จากการจัดทำประชุมกลุ่มย่อย ของกลุ่มจังหวัดทั่วประเทศ และข้อมูลจากกลุ่มจังหวัดที่กรอกในแบบฟอร์ม การเก็บรวบรวมข้อมูลที่กลุ่มจังหวัดส่งมา ซึ่งข้อมูลทั้ง 2 ส่วนชี้ให้เห็นถึงปัญหาของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดไปในทิศทางเดียวกัน โดยสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ มีดังนี้

1) ผู้ปฏิบัติงานด้านยุทธศาสตร์ทุกระดับทั้งที่เป็นผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน ขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการวางแผนยุทธศาสตร์ ขาดความเข้าใจในการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ทำให้โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีบางส่วนไม่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ และไม่สามารถแก้ไขปัญหากลุ่มจังหวัดได้ โครงการที่บรรจุในแผนมีลักษณะเป็นการรวมโครงการย่อยระดับจังหวัดเข้าด้วยกัน และตัวชี้วัดโครงการกำหนดในลักษณะที่กว้าง ไม่สามารถสะท้อนเป้าประสงค์ ทำให้แผนและโครงการที่ออกมาไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความเข้าใจในเป้าหมายของการจัดตั้ง “กลุ่มจังหวัด” เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน จึงทำให้มีการเสนอให้ใช้งบประมาณกลุ่มจังหวัดไปดำเนินการในเรื่องอื่น

2) ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการทำแผนยุทธศาสตร์ เนื่องจากเป็นการทำงานในระบบราชการที่ส่วนราชการและจังหวัดยังยึดติดอยู่กับตำแหน่งหน้าที่ และพื้นที่ในความรับผิดชอบทำให้เกิดปัญหาในการบูรณาการแผนงาน/โครงการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน การประสานงานที่ไม่เป็นเอกภาพ ขาดการเชื่อมต่อระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ โครงการจึงไม่มีการบูรณาการร่วมกัน

นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องจำนวนบุคลากรในกลุ่มจังหวัดไม่เพียงพอต่อการทำงาน ทำให้การรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ตลอดจนโครงการและกิจกรรมจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากส่วนราชการอื่น ๆ ภายในกลุ่มจังหวัด ซึ่งต้องทำภารกิจอื่นด้วย ทำให้ไม่สามารถส่งข้อมูลได้ทันเวลา ส่งผลให้การจัดทำแผนไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา

3) ระยะเวลาในการจัดทำแผนน้อย เนื่องจากส่วนกลางได้กำหนดปฏิทินการดำเนินงานในขั้นตอนการทบทวนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด และการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ไว้ในช่วงเวลาเดียวกัน ทำให้กระบวนการต่าง ๆ ที่ต้องดำเนินงานอยู่ในช่วงเวลาคาบเกี่ยวกัน เป็นอุปสรรคในการบูรณาการแผนระหว่างกลุ่มจังหวัด จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งระยะเวลาในการดำเนินงานมีน้อย แต่การจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด มีขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ มากมาย อีกทั้งกิจกรรมหลายกิจกรรมที่กำหนดความรับผิดชอบไว้เพียงหน่วยงานเดียวไม่มีการกระจายกิจกรรมไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเมื่อดำเนินการจริงไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด หรือการดำเนินการเป็นไปอย่างเร่งรีบจึงไม่มีประสิทธิภาพ

อีกประเด็นหนึ่งคือ หน่วยงานเจ้าภาพหลักโครงการไม่ได้กำหนดรายละเอียดกิจกรรม และงบประมาณที่ชัดเจน ทำให้ต้องปรับรายละเอียดกิจกรรม การมอบอำนาจและจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยดำเนินการต่างๆ ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินโครงการ

4) การเปลี่ยนแปลงแผน กลุ่มจังหวัดมีการเปลี่ยนแปลงแผน เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่เปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ซึ่งต้องมีการทบทวนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลนั้น ๆ และมีระยะเวลากระชั้นชิด ทำให้แผนที่วางไว้แต่เดิมโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหมดความหมาย อีกทั้งยังส่งผลต่อการจัดทำแผนประจำปีงบประมาณล่าช้าไปด้วย ในการดำเนินงานบางโครงการมีลักษณะพิเศษบางอย่าง บางโครงการใช้งบประมาณสูง และต้องการกำกับดูแลจากผู้เชี่ยวชาญทำให้ไม่สามารถหาผู้รับจ้างทั่วไปได้ นอกจากนี้ยังประสบปัญหาขาดภัย/อุทกภัย จึงทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแผน

5) ปัญหาแผนงานโครงการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชน เนื่องจากสาเหตุหลายประการดังนี้

5.1) ไม่มีการกระจายอำนาจการวางแผนอย่างแท้จริง มีอิทธิพลจากหน่วยงานส่วนกลางเข้ามาแทรกแซงการตัดสินใจในการวางแผนงานโครงการ จึงไม่สามารถดำเนินการวางแผนงานโครงการตาม SWOT ได้อย่างแท้จริง

5.2) แผนพัฒนาจังหวัด ยังขาดจุดเน้นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและกระตุ้นให้เกิดการลงทุนและการสร้างรายได้ของกลุ่มจังหวัด แนวทางการพัฒนามีลักษณะกว้าง ทำให้มีความซ้ำซ้อนกับภารกิจส่วนกลางและจังหวัด

5.3) ปัญหาความซ้ำซ้อนของงบประมาณในพื้นที่ ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแผนฯ

6) ปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาจังหวัด ขาดฐานข้อมูลสำหรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มจังหวัดสำหรับเพื่อใช้ในการวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด ขาดข้อมูลสนับสนุน บางจังหวัดมีฐานข้อมูลที่ไม่เป็นระบบ กระจัดกระจาย และความต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับข้อมูล แต่มุ่งภารกิจที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณและไม่มีมาตรการเพื่อบรรลุเป้าหมาย เพราะจำเป็นต้องเห็นว่าความเดือดร้อนของประชาชนสำคัญกว่า นอกจากนี้การได้รับข้อมูลจากบางหน่วยงานไม่สมบูรณ์ ทำให้หน่วยงานกลางเสียเวลาในการติดตามเพื่อท้วงถามข้อมูล

7) ปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากส่วนกลาง (กระทรวง กรม) ไม่ได้มีการบรรจุโครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปี กลุ่มจังหวัดที่ต้องดำเนินการโดยอาศัยงบประมาณจากส่วนกลางเนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่และต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูงไว้ในแผนงานฯ บางครั้งหน่วยงานเจ้าภาพโครงการมักจะกำหนดกิจกรรมกระจุยตัวไปในไตรมาสที่ 3 และ 4 ทำให้เมื่อดำเนินการจริงไม่สามารถดำเนินการได้ทัน และมีการกันเงินไว้เบิกเหลือมปีงบประมาณจำนวนมาก ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ งบประมาณที่มีจำกัด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และไม่สนองตอบต่อปัญหา และความต้องการของประชาชน (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ ฉ-91)

ตารางที่ ฉ-91 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็นปัญหา	รายละเอียด
1. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผน	1.1 โครงการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีบางส่วนไม่ได้ยึดหลักจากเป้าประสงค์ และการแก้ไขปัญหาในกลุ่มจังหวัดเป็นตัวตั้ง จึงทำให้โครงการที่บรรจุในแผนมีลักษณะเป็นการรวมโครงการย่อยระดับจังหวัดเข้าด้วยกัน และตัวชี้วัดโครงการกำหนดในลักษณะที่กว้าง ไม่สะท้อนเป้าประสงค์ 1.2 บุคลากรของส่วนราชการในกลุ่มจังหวัดที่รับผิดชอบการทำแผนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและระยะเวลาที่กำหนด 1.3 คนส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจเป้าหมายของการจัดตั้ง “กลุ่มจังหวัด” เพื่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน จึงเสนอให้ใช้งบประมาณกลุ่มจังหวัดไปดำเนินการในเรื่องที่ไม่ใช่งานของกลุ่มจังหวัดเช่น การขุดลอกคูคลอง การวางท่อน้ำประปา และภาคประชาชนยังไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริง 1.4 การจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการประจำปีกลุ่มจังหวัด มีขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ มากมาย ระยะเวลาดำเนินการมีให้อย่างจำกัด อีกทั้งผู้ปฏิบัติงานและภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทำให้แผนและโครงการไม่ได้คุณภาพเท่าที่ควร
2. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ	2.1 ส่วนราชการและจังหวัดยังยึดติดอยู่กับ Function และ Area จึงเป็นปัญหาในการบูรณาการแผนงาน/โครงการ 2.2 การเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โครงการและกิจกรรมต้องได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการภายในกลุ่มจังหวัด ซึ่งบุคลากรที่ให้ข้อมูลบางท่านติดภารกิจ เช่น ไปราชการ ทำให้การส่งข้อมูลล่าช้า ส่งผลให้การจัดทำแผนไม่แล้วเสร็จตามเวลา 2.3 การประสานงานที่ไม่เป็นเอกภาพ ขาดการเชื่อมระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ โครงการไม่มีการบูรณาการร่วมกันเท่าที่ควรและขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงโครงการมีความยุ่งยาก จำนวนบุคลากรในกลุ่มจังหวัดที่มีอยู่จึงไม่เพียงพอต่อการทำงาน
3. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	3.1 ส่วนกลางได้กำหนดปฏิทินขั้นตอนในการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัด/จังหวัด และการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี ไว้ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ทำให้กระบวนการต่างๆ เวลาคาบเกี่ยวกัน เป็นอุปสรรคในการบูรณาการแผนระหว่างกลุ่มจังหวัด/จังหวัด 3.2 ห้วงเวลาการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกันส่งผลต่อการบูรณาการแผนงาน/โครงการ 3.3 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการมีน้อย เนื่องจากงบประมาณจัดสรรล่าช้า 3.4 กิจกรรมหลายกิจกรรมที่กำหนดความรับผิดชอบไว้เพียงหน่วยงานเดียวไม่กระจายกิจกรรมไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเมื่อดำเนินการจริงไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด และการดำเนินการเป็นไปอย่างเร่งรีบไม่มีประสิทธิภาพ 3.5 หน่วยงานเจ้าภาพหลักโครงการไม่ได้กำหนดรายละเอียดกิจกรรม และงบประมาณที่ชัดเจน ทำให้ต้องปรับรายละเอียดกิจกรรม การมอบอำนาจและจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยดำเนินการต่างๆ ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินโครงการ
4. การเปลี่ยนแปลงแผน	4.1 การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้าเนื่องจากกระบวนการในการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า, การก่อสร้างบางโครงการที่มีงบประมาณสูง และเป็นการก่อสร้างลักษณะเฉพาะที่ต้องใช้เทคนิค และการกำกับดูแลจากผู้เชี่ยวชาญทำให้ไม่สามารถหาผู้รับจ้างทั่วไปได้ ต้องใช้วิธีอื่นๆ, ประสบปัญหาวาทภัย/อุทกภัย เดือนพฤศจิกายน – ธันวาคม 2553 และเดือนมีนาคม – เมษายน 2554, และมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่จริง ซึ่งต้องขออนุมัติ ต่อ ก.น.จ./กรม. ได้รับการอนุมัติจาก ก.น.จ. เมื่อเดือนกันยายน 2554 4.2 นโยบายของรัฐบาลที่เปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งต้องมีการทบทวน

ตารางที่ ฉ-91 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

ประเด็นปัญหา	รายละเอียด
	ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลนั้น ๆ และในระยะเวลากระชั้นชิด ดังนั้น กระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นจึงหมดความหมาย 4.3 การปรับเปลี่ยนแผน ตามนโยบายรัฐบาล หลายครั้งส่งผลต่อการจัดทำแผน ประจำปีงบประมาณ ให้ล่าช้า 4.4 ปัญหาความซ้ำซ้อนของงบประมาณในพื้นที่ ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลง
5. งบประมาณ	5.1 ส่วนกลาง (กระทรวง กรม) ไม่ได้มีการบรรจุโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี กลุ่มจังหวัด ที่ต้องดำเนินการโดยอาศัยงบประมาณจากส่วนกลางเนื่องจากเป็นโครงการขนาดใหญ่และต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูงในแผนงานฯ 5.2 หน่วยงานเจ้าภาพโครงการมักจะกำหนดกิจกรรมกระจุกตัวไปไว้ในไตรมาสที่ 3 และ 4 ทำให้เมื่อดำเนินการจริงไม่สามารถดำเนินการได้ทัน และ มีการกันเงินไว้เบิกเหลือมปีงบประมาณจำนวนมาก
6. ความไม่สอดคล้องของโครงการกับความต้องการของประชาชน	6.1 ไม่มีการกระจายอำนาจการวางแผนอย่างแท้จริง ยังมีอิทธิพลจากหน่วยงานส่วนกลาง เช่น สำนักงานงบประมาณ, สภาพัฒนาฯ, สส., ในการแทรกแซงการตัดสินใจในการวางแผนงานโครงการ จึงไม่สามารถดำเนินการวางแผนงานโครงการตาม SWOT ได้อย่างแท้จริง 6.2 แผนพัฒนาฯ ยังขาดจุดเน้นในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและกระตุ้นให้เกิดการลงทุนและการสร้างรายได้ของกลุ่มจังหวัด แนวทางการพัฒนามีลักษณะกว้าง ทำให้มีความซ้ำซ้อนกับการกิจส่วนกลางและจังหวัด 6.3 ขาดฐานข้อมูลสำหรับเชิงยุทธศาสตร์ในด้านต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดสำหรับเพื่อใช้ในการวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด ขาดข้อมูลสนับสนุน บางจังหวัดมีฐานข้อมูลที่ไม่เป็นระบบ กระจัดกระจาย และขาดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับข้อมูล แต่มุ่งภารกิจที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณและไม่มีมาตรการเพื่อบรรลุเป้าหมาย เพราะจำเป็นต้องเห็นว่าความเดือดร้อนของประชาชนสำคัญกว่า 6.4 ข้อมูลที่ได้รับจากบางหน่วยงานไม่สมบูรณ์ ทำให้หน่วยงานกลางเสียเวลาในการติดตามเพื่อท้วงถามข้อมูล 6.5 งบประมาณที่มีจำกัด ไม่สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และไม่สนองตอบต่อปัญหา และความต้องการของประชาชน

4.2 ข้อเสนอแนะ

1) การสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวางแผนยุทธศาสตร์ หัวหน้าส่วนราชการและบุคลากรในส่วนราชการควรให้ความร่วมมือในการร่วมจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมากขึ้น ควรจัดอบรมให้กับส่วนราชการและมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงานให้มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ควรพัฒนาให้ความรู้เรื่องการจัดทำแผนทุกระดับให้ทุกส่วนราชการ ได้รับรู้รับทราบตรงกันและต่อเนื่องทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2) การดำเนินงานด้านแผนให้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน

ส่วนกลางควรกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน และควรนำเอาแผนงานความต้องการของกลุ่มจังหวัดไปบูรณาการแผนระดับกระทรวงเพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องเชื่อมโยงกันระหว่างแผนในระดับต่าง ๆ โดยที่หน่วยงานเจ้าภาพโครงการจะต้องมีการวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาที่ชัดเจน และกระจายกิจกรรมตั้งแต่ไตรมาสที่ 2-4 โดยจะต้องดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัด ซึ่งกลุ่มจังหวัดจะได้มีการจัดรูปแบบการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการโดยคณะกรรมการ อ.ก.บ.ก. ขับเคลื่อนโครงการฯ ที่ปรึกษา และคณะทำงานกลุ่มภารกิจอย่างใกล้ชิด ภายในกลุ่มจังหวัดควรมีการตกลงร่วมกันที่จะหาจุดเน้นและจุดร่วมกันในการพัฒนาจังหวัด ยึดเป้าประสงค์และแนวทางในการแก้ไขปัญหาเป็นหลัก

เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและการจัดทำโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าประสงค์ จากนั้นควรจัดประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขโดยหัวหน้าส่วนราชการต้องมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน

นอกจากนี้ควรกำหนดตัวชี้วัดโครงการที่ตอบสนองต่อเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ มีความเป็นไปได้ สามารถวัดผลได้และสะท้อนผลสัมฤทธิ์โครงการ ควรมีที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกลุ่มจังหวัดเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างใกล้ชิด ควรปรับหัวระยะเวลาในการจัดทำแผนของส่วนราชการกลุ่มจังหวัด จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการได้

3) กฎ ระเบียบในการปฏิบัติงาน

หน่วยงานเจ้าภาพโครงการหลักจะต้องกำหนดรายละเอียดกิจกรรม และงบประมาณที่ชัดเจนทั้งในส่วนกิจกรรมหน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานเจ้าภาพร่วมและระบุพื้นที่จังหวัด เพื่อเสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติและมอบอำนาจการดำเนินโครงการ และการเบิกเงินงบประมาณแทนกัน หน่วยงานเจ้าภาพไม่ควรเข้ามาแทรกแซงทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัดสรรงบประมาณควรจัดสรรให้ในต้นปีงบประมาณ และควรพิจารณาถึงความจำเป็นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดเสนอ และ เพื่อให้การจัดทำแผนของกลุ่มจังหวัดมีความแตกต่างจากแผนของจังหวัด สำนักงาน ก.พ.ร. ควรกำหนดให้กรอบระยะเวลาการจัดทำแผนของกลุ่มจังหวัดทำก่อนแผนของจังหวัด แต่ปัจจุบันการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันซึ่งไม่ถูกต้อง

4) ข้อมูลสารสนเทศ

ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องของฐานข้อมูลมากขึ้น ควรจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มจังหวัดและมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลร่วมกัน มีการป้อนข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วนและทันสมัย เพื่อประกอบการวางแผน (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในตารางที่ ฉ-92)

ตารางที่ ฉ-92 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็น เสนอแนะ	รายละเอียด
1.การ ประชุม ส ร ำ ง เ ำ ้ ระหว ำ งจังหวัด กับหน่วยงาน ต ำ ง ำ	1.1 หน่วยงานเจ้าภาพโครงการจะต้องมีการวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาที่ชัดเจน และกระจายกิจกรรมตั้งแต่ไตรมาสที่ 2-4 โดยจะต้องดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัด ซึ่งกลุ่มจังหวัดจะได้มีการจัดรูปแบบการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการโดยคณะกรรมการ อ.ก.บ.ก. ขับเคลื่อนโครงการฯ ที่ปรึกษาและคณะทำงานกลุ่มภารกิจอย่างใกล้ชิด 1.2 ภายในกลุ่มจังหวัดควรมีการตกลงร่วมกันที่จะหาจุดเน้นและจุดร่วมกันในการพัฒนากลุ่มจังหวัด ยึดเป้าประสงค์และแนวทางในการแก้ไขปัญหาเป็นตัวตั้ง เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณและการจัดทำโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าประสงค์ 1.3 ควรจัดประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และร่วมกันกำหนดแนวทางแก้ไขโดยหัวหน้าส่วนราชการต้องมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน 1.4 ปรับวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ให้เห็นความสำคัญของฐานข้อมูลมากขึ้น 1.5 ควรจัดอบรมให้กับส่วนราชการและมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงานให้มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น 1.6 โครงการของกลุ่มจังหวัดฯ ควรเป็นโครงการใหญ่ที่เน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอย่างแท้จริง 1.7 การบูรณาการแผนจังหวัด/กลุ่ม/กระทรวง/กรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้สอดคล้องเป็น

ตารางที่ ฉ-92 ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ประเด็น เสนอแนะ	รายละเอียด
	ทิศทางเดียวกัน
2.การดำเนินงาน	2.1 ส่วนกลางควรกำหนดปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน และควรนำเอาแผนงานความต้องการของกลุ่มจังหวัดไปบูรณาการแผนระดับกระทรวงเพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาในระดับพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องเชื่อมโยงกันระหว่างแผนในระดับต่างๆ 2.2 ควรกำหนดตัวชี้วัดโครงการที่ตอบสนองต่อเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ มีความเป็นไปได้ สามารถวัดผลได้และสะท้อนผลสัมฤทธิ์โครงการ 2.3 ควรมีที่ปรึกษาและให้คำแนะนำกลุ่มจังหวัดเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างใกล้ชิด 2.4 ควรปรับหัวข้อย่อยในการจัดทำแผนของส่วนราชการ กลุ่มจังหวัด จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกันเพื่อให้สามารถบูรณาการแผนงาน/โครงการได้ 2.5 เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่มากขึ้น
3.กฎ ระเบียบ	3.1 หน่วยงานเจ้าภาพโครงการหลักจะต้องกำหนดรายละเอียดกิจกรรม และงบประมาณที่ชัดเจนทั้งในส่วนกิจกรรมหน่วยงานเจ้าภาพหลักและหน่วยงานเจ้าภาพร่วมและระบุพื้นที่จังหวัด เพื่อเสนอหัวหน้ากลุ่มจังหวัดอนุมัติและมอบอำนาจการดำเนินโครงการ และการเบิกเงินงบประมาณแทนกัน หน่วยงานเจ้าภาพไม่ควรเข้ามาแทรกแซงทั้งทางตรงและทางอ้อม 3.2 ควรพัฒนาให้ความรู้เรื่องการจัดทำแผนทุกระดับให้ทุกส่วนราชการ ได้รับรู้รับทราบตรงกันและต่อเนื่องทันต่อการเปลี่ยนแปลง 3.3 การจัดสรรงบประมาณควรจัดสรรให้ในต้นปีงบประมาณ และควรพิจารณาถึงความจำเป็นที่จังหวัด/กลุ่มจังหวัดเสนอ 3.4 เพื่อให้การจัดทำแผนของกลุ่มจังหวัดมีความแตกต่างจากแผนของจังหวัด สำนักงาน ก.พ.ร. ควรกำหนดให้กรอบระยะเวลาการจัดทำแผนของกลุ่มจังหวัดทำก่อนแผนของจังหวัด แต่ปัจจุบันการจัดทำแผนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันซึ่งไม่ถูกต้อง
4.การรายงานผล	4.1 ควรมีการประเมินผลความสำเร็จก้าวหน้าจากการปฏิบัติตามแผน และมีการประกาศให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป 4.2 ควรจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มจังหวัดและมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลร่วมกัน มีการป้อนข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย 4.3 การจัดทำฐานข้อมูลประกอบการวางแผน ควรประกาศเป็นวาระชาติ เพราะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผน 4.4 หัวหน้าส่วนราชการและบุคลากรในส่วนราชการควรให้ความร่วมมือในการร่วมจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดมากขึ้น